

ترجمه احیاء امام غزالی کتاب سعادت

۴۳۲۲

قد وقف ظل الله المخصص والنور اللامع المشخص السلطان ابن السلطان
السلطان ابو النجيب عثمان خان ابن السلطان مصطفى خان وهب الله في حق جمهور
الانام وجعل الطافه سارة على العباد بالسلام

انا الداعي لمفتش الحاج ابراهيم حنيف المفتش
باوقاف الحرمين المحترمين
عفي له

حمد و سپاس بی قیاس که قلم ارادت ازلی • وخامۀ مشیت لم یزلی
عد و شمار • و تقدیر مقدارنده مداد بحار • و رشحات امطاری
اوراق اشجار اوزره اجرا و امضا ایلسه لنفد البحر قبل ان تنفد
کلمات ربی مقتضاسنجه ارقام قدرت • و سیاقت حکمتنه صفر
ادنا نجوم سما بلکه ریگ صحرا و ذرات هوا اولا نظم

صفحۀ دهر اوزره بو حمد و سپاس / گریز یلوب جمله اولسه قیاس
دفتر اجماله صفر رقوم / کوکده نجوم اوله ویرلرده قوم

اول خداوند دیوان قل هو الله احد • و نقشبند ایوان الله الصمد
حضرتلرینه درکه نصوص وحدت ذاتی کون کبی روشن و خصوص
عظمت صفاتی معلوم و مبرهندر • کمال شان عظمتنه علم محیطدن
غیری آگاه • و حقیقت ذات قدیمنه سابق علمندن اوزگه راه یوقدر

سبحان من تحیر فی ذاته سواه / فهم خرد کنه کمالنه نبرد راه

پس نجوم عقول ابتداء تجلی الله نور منازلنده افول و سلوکه
ارباب قبول انا اقرب الیکم مراحلنده کلول بولوب معرفت ذاتنده

عجز و قصوره اقرار غایت مراتب اولیا • و موقف حمد و ثنا
سنده تقصیره اعتراف نهایت تقرب انبیا اولمشدر نظم

یوروین معرفت یولن ظرناک / چغیرر حیرتندن ما عرفناک
بیلور شول جانکه عرفانی صفتدر / که علم عجز عالی معرفتدر

اماکه انوک اصل معرفتندن قطع امید ضلال بعید • و طلب کمال
معرفتده تشبیه و تمثیل غیر مفیددر • پس مقام عبودیت
و دائرۀ خدمتده لازم و لابد اولن اولدرکه منشور همایون
موخر مقدم
وما خلقت الانس والجن الا لیعبدون مضمون سر اطاعت
و امتثال کوسترلوب مهما امکن اول معبود حق و صانع مطلقک
عجایب مصنوعاتی • و عظمت صفاتی تفکرنده بران غفول
و ذهول اولنمیه • بلکه لمعات موجودات انوک پرتو نورندن
افراز • و حباب کائنات بحر قدرتندن سرفراز و ممتاز • اولدوغن حاله
ایدنوب قطرۀ الملک لله دن • منظرۀ الله لا سواه جانبنه انتقال اولنه

قواندن قوانک بلکه اولدر / دکرن در اکر [illegible] موجی بولدر
قبۀ خضراده جمیع جهات / لوح معلده اولن کائنات
گلشن صنعنده انوک تره در / پرتو انوارینه کم ذره در

و صدهزاران هزار صلوة و سلام • اول سید انامک روضۀ مطهره

وتربۀ منوره سنه اولسون كه خاتم انبیا و مقتداء اصفیا در و رازدار
اسرار ربوبیت و پرده دار استار حضرت الوهیت در نظم
احمد مختار رسول امین ‌ نور سماوات و چراغ زمین
خسرو دین پادشه انبیا ‌ خاك رهش تاج سر اصفیا
و درود بی حساب انوك ال و اصحابنه اولسون كه جامع دواوین
ملت و واضع قوانین شریعت درلر علی الخصوص اول ارباب قدر
جلی كه ابو بكر و عمر و عثمان و علی در نظم دخی چار یارینه اولسون درود
وجود اهلنه حقدن اولدقجه جود ‌ كه انوك هر بری ایلدی بی گمان
زمین اهلنه حجت آسمان فصل فی سبب التألیف معلوم اولا كه
اشبو كارخانۀ عالم و اشخاص بنی آدم لباس وجودله آراسته
و كمر خلعتله ناشایسته بسته اولمشدر بیت كه هر بر ذره گر بالا و گر زیر
فانی ما خلقت باطلا دیر ‌ بلكه بو جسم اشباح و طلسم ارواح
اول سفینۀ حكمت و آیینۀ عبرتدر كه مجمع امور مختلفه و محل
صور متباینه در كه انوك اولی دنیاده امكان و حدوث و آخری
آخرتده دوام و بقادر و قالب كثیف سفلی و روح لطیف علویدر
و ابتداء خلقتده اوصاف ذمیمه ایله موصوف و تخمیر طینتده
اخلاق بهیمه ایله مألوف اولوب ان النفس لامارة بالسوء دائما

مبتلا ایكن كورۀ مجاهده و بوتۀ مطالبه ده كدورات شرانی
و صفات شیطانیدن پاك و معرا اولوب یا ایتها النفس المطمئنة
ارجعی الی ربك ندا سیله قفس اسفل سافلیندن فضاء اعلی علیینده
جولان و طیران ایدوب جوار درگاه الوهیت و قرب بارگاه
ربوبیتده آشیان طوتر و معلوم اولا كه اسفل سافلین شول حالت
نفسانیدركه موجب بند شهوت و منشاء غضب و حدتدر
و نته كه اعلی علیین اول درجۀ روحانیدركه انوك واسطه سیله نفس
ناطقه غضب و شهوته شاه و بندۀ درگاه اولوب فادخلی فی عبادی
وادخلی جنتی زمره سنه داخل اولور و بو صفت ملكیت ایله جمال
حضرت الوهیته بر مرتبه ده موانست حاصل اولور كه مطالعۀ
دیدار حضرتدن بر آن مفارقتده سكز جنان ایله كه باعث روح
و ریحان و محل تنعیم ابداندر تسلی اولمز بیت كونی كورمكله دلدن اكسك
اولمز شوق یار ‌ قانع اولمز جنت فردوسه دیدار استین ‌ پس معلوم
اولدی كه بو نقص و دنائت ایله پرورش بولن نفوس ردیۀ خلوص و صفا
بولمز الا اكسیر مجاهده و جوهر مطالبه ایله و نته كیم كیمیای ظاهر كه مس
و برنجی خالص زر ایلر كبریت احمر كبی كمیاب و علم و عملی تمام استصعاب
اوزره در كذلك كیمیای مجاهده كه گوهر آدمیتی كدورت بهیمیتدن

صفوت ملکیتنه ایرشدروب ذرکی موبد وباقی قلور غایت ندرت
ونهایت صعوبت اوزره در بیت بوشول دردرکه غواص زمانه
اکه ایرمز تاکه قیمز باش وجانه   بس بو کتاب مستطابی سلطان العارفین
وبرهان المسترشدین امین سر لایزالی امام غزالی نور الله مرقده
حضرتلرینک کیمیای سعادت نام کتابندن ترجمه ایتمکدن مقصود
اشبو اکسیر حقیقتک اخلاط واجزاسن تسهیلا للناظرین لسان
ترکیده تبیین ایتمکدر تاکه بو جمع وتألیفه علاوه غایته مثابسنه
اولن پادشاه اسلام ظل الله علی الانام حضرتلرینه دین ودولت و
دنیا وآخرت دعالری حاصل اوله نظم یارب پادشاهمزی بر دوام قل
ظل عنایتکدر آنی مستدام قل   دنیاده حشر اولنجه انی پادشاه ایدب
دیدارکله دون شه دار السلام قل   اعنی به السلطان بن السلطان الغنی
عن التوصیف والتبیان سلطان سلیمانخان بن سلطان سلیمخان
که بنای اعتقادی پاک ومعمور وشرع شریفه کمال انقیادی
نور علی نور کما قدرتنده حلمی معجزهٔ انبیا کبی امر خارق وجلال
عظمتنده تواضعی شمس ضحا کبی متحققدر بیت
زهی دین ودولت زهی اعتقاد   زهی خلق وشفقت زهی عدل وداد
اعز الله انصاره واعوانه وضاعف علی الاعداء قهره وسلطانه

وبو کتاب مر بو کیمیای سعادته ترجمه وتفسیر ومقصود اولنان
اکسیر حقیقتی بیان وتقریر اولدوغنه بناء تدبیر اکسیر دیو
تسمیه اولندی جناب واهب العطایادن مأمولدر که اسمنه
مسماسی مطابق وکیمیانک شرف صحبتیله زر خالص اولوب خدمت
شریفه لایق اوله علی الخصوص اول کیمیا که سایر کیمیالردن ممتاز بلکه
اسم کیمیا بونده حقیقت انلرده مجازدر زیرا کیمیالرک سبب قدر
واعتباری مس وبرنجه رنک وبوسیدکی طاری اولمقدن خلاص
ایدوب معیشت فانیه بر مقدار انتظام وصفا ویردیکیدر بو خود
مورث حیوة جاودانی وباعث نعیم کامرانی صفت بهیمیت انسانیه
تبدیل وسیرت نفسانیتی روحانیته تحویل ایدن رابطهٔ دولت ابدی
وواسطهٔ سعادت سرمدیدر نظم مایهٔ اکسیر سعادت بودر
سرمهٔ ارباب بصیرت بودر   خاکی زر وذرهٔ افلاک ایدن
آینهٔ غیبی بودر پاک ایدن فصل نه کم کیمیای ظاهر
کنجینهٔ هر برزن ودفینهٔ کلخن دکلدر بلکه مخزون خزانهٔ سلاطین
وکنجور ملوک وخواقیندر کذلک بو کیمیای سعادت ابدی درج
خزانهٔ ربوبیت وپردهٔ الوهیتدن غیری پرده محفوظ ومصون
دکلدر که انلر کوکده جواهر ملائک مقربین وپرده قلوب مرسلیندن

عبارتدر • پس هر کیمسنه که بو کیمیای حقیقی حضرت نبوتدن غیریدن
طلب ایتدی انوک آخر کاری ضلالت قلبی • وصفت قلابی اولوب حاصل
حالی وهم وگمان وشك وحسبان اولور • وموسم قیامتده افلاسی
وقلابیتی آشکارا • وسوء وهمی وجنایتی منکشف اولوب رسوا اولور
بیت بخلعتهای جاه ومال عیب خویشتن پوشد زهی رسوایی
آن ساعت که سازد مرگ عریانش • پس بوندن کلو انبیانک ارسالی مصالح
وحکمتدن خالی دکلدر • بلکه مراد بو علم کیمیا قبل انبیادن خلایقه ارشاد
اولنمقدر • تا تحقیق ایدنلرکه جواهر قلوب بوتهٔ مجاهدهده نه اسلوب
اوزره تخلیص اولنمق کرکدر تا که کدورت اخلاق ذمیمهلری اوصاف
حمیدهیه منقلب اولا بیت خاک شو تا بروید گل که بجز
خاک نیست مظهر گل • وبو سببدندرکه اول خداوند حکیم قرآن
عظیمنده اولا کمال قدرتی • وجلال عظمتی ایله تمدح وتنزه ایدوب
ثانیا قوللرینه ارسال رسل • وبیان سبل ایله تمدح وامتنان ایلمشدر
تا بیلورلرکه بو کیمیا که اشرف نعما واتم منتدر • وجود بولمز الا قبل
رسلدن بولور یسبح لله ما فی السموات وما فی الارض الملک
العزیز الحکیم هو الذی بعث فی الامیین رسولا منهم یتلوا علیهم
آیاته ویزکیهم ویعلمهم الکتاب والحکمة وان کانوا

من قبل لفی ضلال مبین زیرا بو رمزلردرکه یزکیهمدن
مراد ادب تربیتله انلری اخلاق بهیمه وصفات ردیهدن پاک
ایتمکدر ویعلمهم الکتاب والحکمهدن مراد انلری بعد التطهیر انوار
معرفت ایله تزیین • وحلیهٔ ملکیت ایله تحسین قلمقدر • پس بو کیمیادن
مقصود سرای نفسی علایق دنیا • وعوایق ماسوادن پاک ومجرد
قلوب اول پادشاه لم یزلدن غیریه ماوی اولمسن محل کورمکدر نظم
سرای سرک جاروب ایدرلا شهنشاه اول سرای ایچنده الا
چو پاک ایتمدوک اول جاروبله او صلر می تختنه سلطان نور پرتو
وبو معنیدندر حق جل وعلا وحی منزلده • وتبتل الیه تبتیلا • دیو
بیورمشدر • زیرا معانی تبتل خلقدن انقطاع اصلی وحقه تسلیم کلیدر
فصل معلوم اولا که بو کتاب باذن الله الملك المستعان • دورت
عنوان ودورت ارکان اوزره ترتیب اولندی که انلر عنوان معرفت
وارکان معاملتدر • عنوان اول انسان کندو حقیقتن بلمک بیانندهدر
عنوان ثانی الله تعالی حضرتلرینی بلمک بیانندهدر • عنوان ثالث
دنیایی بلمک بیانندهدر • عنوان رابع حقیقت آخرتی بلمک بیانندهدر
وعنوان مسلمانی حقیقتده بو دورت معرفتدرکه ذکر اولندی •
واما اول دورت ارکان که معاملهٔ مسلمانی بیانندهدر ایکی اوکیسی

حالت ظاهرهیی و ایکی آخرکیسی حالت باطنیهیی بیان ایدر ظاهرلرکه
اولکیسی طاعت فرمان حقدرکه آکا عبادت دیرلر و ایکنجیسی احوال
معیشتده رعایت ادبدرکه آکا معامله دیرلر و باطنی اولنلرک دخی
بریسی اخلاق ناپسندیدهدن قلبی پاک ایتمکدرکه انلر خشم و حسد و
کبر و عجب در و بو اوصافه مهلکات دیرلر و عقبات دین دیرلر
و بریسی دخی اوصاف حمیده ایله نفسی تزیین و آراسته ایتمکدرکه
انلر صبر و شکر و محبت و رجا و توکلدر و بونلره منجیات دیرلر
رکن اول که عبادتی بیلدرر اصول عشره اوزره ترتیب اولنمشدر
اصل اول اعتقاد اهل سنتی بیان ایدر اصل ثانی طلب علمی بیان
ایدر اصل ثالث طهارتی بیان ایدر اصل رابع نمازی بیان
ایدر اصل خامس زکوتی بیان ایدر اصل سادس صومی بیان
ایدر اصل سابع حجی بیان ایدر اصل ثامن تلاوتی بیان ایدر
اصل تاسع اذکاری بیان ایدر اصل عاشر ترتیب اورادی
بیان ایدر رکن ثانی که آداب معاملاتی بیان ایدر بو دخی اصول
عشره اوزره ترتیب اولنمشدر اصل اول آداب اکل طعامی
بیان ایدر اصل ثانی آداب نکاحی بیان ایدر اصل ثالث آداب
کسب و تجارتی بیان ایدر اصل رابع طلب حلالی بیان ایدر اصل خامس

آداب

آداب صحبتی بیان ایدر اصل سادس آداب عزلتی بیان ایدر اصل
سابع آداب سفری بیان ایدر اصل ثامن آداب سماع و وجدی
بیان ایدر اصل تاسع آداب امر معروف و نهی منکری بیان ایدر
اصل عاشر حفظ رعیت و رسم حکومتی بیان ایدر رکن ثالث
که قطع عقبات طریقتی بیان ایدر بو دخی اصول عشره اوزره
ترتیب اولنمشدر اصل اول ریاضت نفسی بیان ایدر اصل
ثانی علاج شهوت شکم و فرجی بیان ایدر اصل ثالث شره کلام
و آفه لسانی بیان ایدر اصل رابع خشم و حقد و حسد مرضنک
علاجن بیان ایدر اصل خامس دنیاپرستلک علاجن بیان ایدر
اصل سادس حرص مالک علاجن بیان ایدر اصل سابع منصب
و ریاست حرصنک علاجن بیان ایدر اصل ثامن عبادتده اولان
نفاق و ریانک علاجن بیان ایدر اصل تاسع کبر و عجب علاجن
بیان ایدر اصل عاشر غرور و غفلت علاجن بیان ایدر رکن
رابع که منجیات بیانندهدر بو دخی اصول عشره اوزره ترتیب
اولنمشدر اصل اول توبه و اسقاط مظالم بیانندهدر
اصل ثانی شکر و صبر بیانندهدر اصل ثالث خوف و رجا
بیانندهدر اصل رابع زهد و درویشلک بیانندهدر اصل خامس

خامس صدق و اخلاص بیانندهدر اصل سادس محاسبه
و مراقبه بیانندهدر اصل سابع تفکر بیانندهدر اصل ثامن
توحید و توکل بیانندهدر اصل تاسع حق سبحانه و تعالی
حضرتلرینک شوق و محبتی بیانندهدر اصل عاشر حالت موت
و احوال قیامت بیانندهدر ابتداء کتاب عنوان مسلمانی پیدا
ایتمک بیانندهدر • معلوم اولاکه روح انسانی چار عنصره محتاج
اولدوغی کبی حقیقت مسلمانی دخی دورت ارکانه محتاجدر که بری معرفت
نفس • و بری معرفت حق • و بری معرفت دنیا • و بری معرفت آخرتدر
اکا بناء بیان مسلمانی بو دورت عنوان اوزره ترتیب اولندی
عنوان اول آدم کندو حقیقتنی بلمک بیانندهدر • پس اکاه اول
که حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک ذات شریفنی بلمک کلیدی
من عرف نفسه فقد آدم کندو نفسنی بلمکدر • و بو کلام من حقیقته
عرف ربه روایتی دلیل ناطقدر و سنریهم فی الآفاق و فی انفسهم حتی یتبین
لهم انه الحق آیتی شاهد صادقدر یعنی حق تعالی حضرتلری
بیورر که انسانه عالمده اولان قدرتلرمی و کندو نفسلرنده اولان
عبرتلرمی اظهار ایلرم • تا که معرفتلرندن بنم معرفتمی حاصل ایدنوب
اسفل سافلیندن اعلای علیینه انتقال ایدهلر • و انسانه خود کندو

نفسندن قریب نسنه یوقدر • پس اگر کندو نفسنک معرفتندن
بی نصیب اولا معرفت خدایه نه وجهله تقرب بوله بیت
قالورسن کندو تدبیرکده عاجز ایرامی عقلک اول الحواله هرکز
اگر سن کندو نفسکی بلورم دعوی ایلرسک دعوییه دلیل مسموع
دکلدر • اکر دلیلک اعضای ظاهرهدن یوزک و باشک • و احوال
باطنهدن جوع و عطشک بلمک • و غضب وقتنده برکسنهدن
انتقام الموق و غلبه شهوت وقتنده قصد نکاح ایتمک ایسه بودکلو
تصرف جمهور حیوانده دخی واردر بیت انوکچون درهایم ناکس و خر
که خواب و خور اولبدر فکری بس بس بودکلو معرفت الله تعالی
حضرتنی بلمکه کلیدی اولیماز • بلکه موجب حرمان و نومیدی اولور
ایله اولسه لازم اولدیکه اولا حقیقت ذاتکی • و بو سفر دنیایه
نه یردن کلدوکک و نه یره کیتمکی بیلوب بعده نه خصوص ایچون یرادلوب
دنیایه نه ایشه کلدوککی فکر ایتمکی پیشه ایدنوب • و سنک سعادت
و شقاوتک نه شیء اولوب • و نه شیده ایدوکن اندیشه ایدینهسن
و دخی بله سن که سنک باطنکده بو دورت صفت که واردر بریسی
چارپالر صفتیدر • و بریسی دخی درندهلر صفتیدر • و بریسی دیولر
صفتی و بریسی دخی فرشتهلر صفتیدر • سن بونلردن قنقیسین و سنک

نفسندن

ذاتك بونلردن حقیقت در • وسنك ذاتكده بونلرك قیقسی اصلی
وقیقسی عاریت در • مادامكه سن بونلری بلمكه مباشر اولمیه سن
كندو سعادتكی بلمكه قادر اولمیه سن • زیرا بونلرك هر برینك بر غداسی
وبر سعادتی واردر • مثلا جوانلر ایچون اولان غدا وسعادت یمك و
اویمق ومجامعت در • بیت • اكر خواهشنك قل بذل مقدور
كه نفسك خواب وخوردن اوله معمور • ودرندهلر ایچون سعادت و
طعام • حدت وقتل وانتقام در • دیولرك غداسی وسعادتی مكر وحیله
وشقاوت در • اكر سن بونلردن ایسك انلرك ایشنه مشغول اول تاكه
راحتكه وسعادتكه یتشه سن • وفرشتهنك سعادتی وغداسی الله تعالی
حضرتلرینك مشاهدهٔ لقاسی در • وبونلر وجها من الوجوه حیوانلر
ودرندهلر صفاتیله موصوف دكلدر • نظم • نفوسك كیمی ارواح نفیسه
كیمی كوز خبیثه وخسیسه   فرشته مطمئنه اماره ابلیس
كه اوكا ادنی مدامی مكر وتلبیس   سباع اولدی غضب شهوت بهایم
بولاری قهر ایدن بولور غنایم • ایله اوله اكر فرشته كوهر ادمی ایسه
جد وجهد ایله تاكه كندو ذاتكدن الله تعالی حضرتلرینی بلمكلكه
یول بوله سن • وانكله مشاهدهٔ دیداره واصل اوله سن • وكندوكی
غضب وشهوتلردن خلاص ایده سن • ودیدهٔ عبرت • وعینك

ایله كوره سن كه بو صفات عزیزی • وتندوتیزی سنك اوزروكه
حاكم مطلق اولوب علی الدوام سنی تسخیره واستخدام ایچونمی خلق
اولنمشدر • ویاخود واقع اولان سفركده انلر سكا تسخیره ومركب والت
ایچونمی خلق اولنمشلردر • تاكه آت وطون وبراغ ویساغله اشبو دنیا
قوناغنده بر قچ كون كوازمكی تدارك ایلیه سن تاكه كندو سعادتكی
انلرك معاونتیله صید ایلیه سن • وقتاكه اصل سعادتك حاصل اوله
انلری ترك ایدوب وطن اصلیه یوز طوته سن كه اولخاصلر یاننده
دیدار رحنا • وعاملر یاننده جنت مأوی در • پس واجب دركه بو جمله
معنیلری بله سن تاكه كندو ذاتكده بر مقدار نسنه بوله سن • وهر
كمسنه كه بولری اكا نا معلوم اولا طریق دینده مخل • وحقیقت دیندن
محروم اوله • نته كم بعضلر بو معنیده بیورمشدر • بیت
بولری بلمین نه بلمش اولا   انوك ادی اوی بقلمش اولا
ای طالب كیمیای اسرار • وسالك طریق ابرار • اكر كندو نفسكدن خبردار
اولمق دیلرسك معلوم اولا كه سنی خلق ایدن پروردكار سنده ایكی
نسنه خلق ایتمشدر بری ظاهری وبری باطنیدر • ظاهری شول قالب
بدندركه دیدهٔ ظاهر ایله مشاهد ومعلوم اولا • وباطنی اولدركه
دیدهٔ ظاهر ایله كورمك قابل اولمیوب بلكه همین بصیرت ایله

مفهوم اولندی که اکا که نفس وکه جان وکه دل دیرلر. پس سنک حقیقتک
اشبو امر باطنیدر که اعضای بدنده هرنه وارد ر جمله اکا لشکر وخدمتکاردر

پادشاه ملک عشقک آستانیدر کوکل … سجده ایلر خاکنه جمع ملائکک صبح وشام

ومعلوم اولا که بز اکا کوکل دیو آد ویرمیشوز هر بار که کوکل ذکر اولنسه
مراد حقیقت انساندر. شول عضو مخصوص دکلدر که آدمک صول یاننده
پنهاندر که اندن یورک ایله تعبیر اولنور. زیرا انوک اهل بصیرت قتنده
قدر وقیمتی یوقدر. اکا بناء که اول سایر حیواناتده بلکه جمیع امواتده
دخی واردر. وهم دیدهٔ ظاهر ایله ادراک اولنانلردندر. پس عالم
شهادتدن اولور. وبزم کوکل دیدککمز بو عالمه آمدنی کلمش بر مرد غریبدر
نته کم ابن سینا بو بیتده اشارت ایلمشدر

هبطت الیک من المحل الارفع … ورقاء ذات تعزز وتمنع

واول عضو مخصوص انوک آلتی وسایر اعضا لشکری وجمعیتی ومشاهدهٔ
جمال حق صفتیدر. وقمو تکلیف وخطاب وعتاب وعقاب اکادر.
وسعادت وشقاوت اصلی جمله انوک حالیدر. وبو خصوصلری تحصیلده
اعضاء اجساد جملتن اکا مطیع ومنقاددر. وانوک ذاتنه معرفت
کاهی مفتاح باب معرفت الهیدر. بر جهد ایله که آنی بیله سن. زیرا که اول
جواهر مدفون کیدن معدود بر کوهر نادر الوجوددر که انوک معدنی

اصلیسی

اصلیسی حضرت الوهیتدر. نته کم انا من نور الله والمؤمنون منی
حدیثی بو معنیه اشارتدر. ودخی بو اول جانبدن کلمشدر که نه اول
جانبه کتسه کرکدر. وبو جای خراب آباده طریق تجارت ورسم
زراعت ایله کلمشدر. وتجارت وزراعتدن مراد نه ایدوکی
ان شاء الله العزیز یاد اولنور.

فصل

ارباب فطنت واصحاب
بصیرته خفی اولمیه که بر شینک حقیقتک معرفتی وجودنک معرفتندن
صکره اولور. پس اولا دلک وجودی وثانیا حقیقتی بیان اولنور وانک
عقبنجه لشکری وعشیرتی وانوک عقبنجه صفتی که معرفت خدایه نردبان
پایه وسعادت وشقاوته سرمایه اولور. ان شاء الله العزیز بو جمله
علی وجه التفصیل ذکر اولنور. ایله اولسه معلوم اولا که وجود دلک
دلیل ایله ثابتدر. بر دلیلی بودر که آدمک کندو وارلغندن هیچ شبهه
یوقدر. ومقرردر که اول وارلق بدن ظاهری ایله دکلدر. بو جهتدنکه
بدن ظاهری موتاده دخی واردر. باخصوص انلرده دل یوقدر. زیرا دلدن
مرادمز روحدر. وروح خود بدن موتایه نسبی وتعلقی جایز دکلدر. زیرا
روح بر کوهر پاک وبدن موتا جیفه وناپاکدر. پس پاکک ناپاک ایله مقارنتی
اجتماع نقیضین حکمندهدر. واجتماع نقیضین خود جایز دکلدر. ایله
اولسه معلوم اولدی که دل بدنک غیری بر شیء موجود ایمش. وبر دلیل دخی

بودر که بر کیمسنه کوزی یومسه دخی کندو بدنندن ویردن وکوکدن و
سایر محسوساتدن نظری قطع ایتسه اول حینده معلومدر که کندو وارلغی
جازمدر پس معلوم اولدی که دل بدنسز موجود ایمش واشبو تفصیل
وبیاندن روز قیامت حق اولدوغی دخی معلوم اولدی زیرا بو بدن
ظاهر اولدیکه لباس بدندن رفع اولنغله آدم کندوسی معدوم اولمز ایمش

فصل اکر حقیقت دلدن واونک صفت مخصوصه سندن
سؤال اولنورسه معلوم اوله که بو خصوصده باب رخصتی قفل
شریعت سد ایتمشدر زیرا که حضرت رسالتپناه علیه الصلوة و
السلام **یسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی** دائره سندن
تجاوز ایتمکه دستور بولمدی یعنی بو قدر اجازت بولدی که دیه روح الله تعالی
حضرتلرینک ایشلرندن بر ایشدر ودخی عالم امردندر نته کیم **الا له
الخلق والامر** قولی ایله اشارت اولندی وعالم خلقله عالم امر بربرینه
مغایردر عالم خلق اکا دیرلر که کیفیت ومقداری اوله زیرا خلق اصل لغتده
تقدیر معناسنه در یعنی اندازه لمک ومقدارلمک معناسنه در وروح
انسانیده مقدار وکمیت یوقدر پس اول بر جوهر فرددر که قابل قسمت دکلدر
اکر قابل قسمت اولیدی بر شی اونک بر پاره سنه نسبت معلوم وبر پاره سنه
نسبت مجهول اولیدی بو خود جایز دکلدر ودخی بو روح اکرچه قابل قسمت

ومحل

ومحل کمیت دکلدر ولکن مخلوقدر زیرا خلق ایکی معنایه کلور بر معناسی
یرتمقدر وبر معناسی تقدیردر یعنی مقداری تعیین ایتمکدر پس روح اکرچه
تقدیر معناسنه عالم امردندر مخلوق دکلدر ولکن یرتمق معناسنه مخلوقدر
وبو تقدیردن معلوم اولدیکه اول طوایف مختلفه که روحده اختلاف
ایتمشلردر جمله سنک قوللری باطلدر مثلا بعضیسی دیمشدر که روح قدیمدر
وبعضیسی دخی دیمشدر که روح عرضدر وعرض اولمشدر که کندو
نفسیله قایم اولمیه بلکه بر جسم ایله قایم اوله رنک کبی مثلا وبعضیسی
دیمشدر که روح جسمدر پس شونلر که روح قدیمدر دیمشلردر انلرک
قوللری باطل اولدی روح مخلوقدر دیدکمز ایله زیرا هر مخلوق قدیم دکلدر
وانلر که عرضدر دیمشلردر انلرک دخی قوللری باطل اولدی روح بدندن
مقدم موجود اولور دیدکمز ایله زیرا که عرض جسمسز موجود اولمز وانلر که
جسمدر دیمشلر انلرک دخی قوللری باطل اولدی قابل قسمت دکلدر دیدکمز ایله
زیرا البته هر جسم قابل قسمتدر فاما اول روح که قابل قسمتدر دیمشلردر
اول روح انسانی دکلدر بلکه روح حیوانیدر واما بو روح که بز اکا دل
دیرز الله تعالی حضرتلرینی بلمکک محلیدر واول حیواناتده یوقدر نه
جسمدر ونه عرضدر بلکه همین فرشته لر کوهرینک جنسندن بر کوهردر
واونک حقیقتن بلمک مشکلدر واهل شرعدن انی شرح ایتمکه اجازت

يوقدرنه كم اشارت اولندی ومعلوم اولاكه اهل شرعك حقيقت وجود
معرفتنده اشارتلری اولمدوغی اول سببدندركه مبتدینك ابتداء طریق
دینده انی بلمكه احتیاجی یوقدر بلكه انوك احتیاجی همین سعی ومجاهده
در وبر كمسنه كه اركان مجاهده و جميع شرايطيله يرينه كتورسه
لاجرم كمسنه دن ایشتمكسزن معرفت روحه انوك قلبی الهام وفتوح بولور
زیرا روحك معرفتی الله تعالی حضرتلرینك اول هدایتلرندندركه انسانه
بعد المجاهده حاصل اولور نته كم قرآن عظيمده والذين جاهدوا فينا لنهديهم
آیتیله اشارت بیورلمشدر وطریقنده مجاهده تمام اتمین
كمسنه یه حقیقت روحی دیمك جایز دكلدر نته كم اشبو آیتیله معلوم
اولور بلكه ابتداء سلوكده لازم اولان لشكر روحی بلمكدر زیرا بر كمسنه كه
لشكرينك احوالندن بيخبر اوله انوك غزاسی قوت حظاده در فصل
معلوم اولاكه اقلیم بدنك سلطانی روح انسانیدر وانوك لشكر وسپاهی
غیر متناهیدر وما يعلم جنود ربك الا هو نظم
بولارك صورته حد وحصر نه شاه جنودك بلمز الا كبر والله
واول سلطان آخرت سفری ایچون خلق اولنمشدر وانوك خزانهٔ سعادتی
الله تعالی حضرتلرینك معرفتیدر واول مال وخزانه دخی تحصیل وجمع
اولنمزالاكه مصنوعات صانعی دیدهٔ عبرت ایله مشاهده ایدوب

هر بریندن بر حال كسب ایتمكله اولور ومعرفت عجایب مصنوعات طریق
حواسدن حاصل اولور وحواسك خود وجودی بدن ایله در پس الله تعالی
حضرتلرینی بلمك دلك صیدیدر وحواس اول صیدلك دوزاغی وقیدیدر
وبدن مركبیدر پس بدن دلك ایچون محتاج الیه در وبدن دخی اجزاسنه
محتاجدر واجزاء بدن كه عناصردر بری برینه ضددر پس بو جهتدن
بناء بدن ضعیف وهلاكه قریب اولدی وسبب هلاك دخی ایكی قسمدر
بری ظاهردن وبری باطندندر اولكه باطندندر اجلق وصوسزلقدر
واولكه ظاهردندر اود وصو وسایر عدودر پس ذكر اولنان باطنی لرك
دفعنده طعام وشرابه احتیاج اولدی وبو سببدن ایكی لشكر لازم
اولدی كه بری ظاهریدر دست وپا ودهان ودندان ومعده كبی وبری
دخی باطنیدر اشتهای طعام وشراب كبی وظاهری لرك دخی دفعنده
ایكی لشكره احتیاج اولدی كه انلركده بریسی ظاهریدر دست وپا واوق
ویا وسایر سلاح واعضا كبی وبریسی دخی درون خشم كبی مثلا وبو ذكر
اولنان لشكر وآلت كوزیله كورینن اعدا وظاهرده مشاهده اولنن اعدا
ایچوندر واما اول اعدا وعدا كه ظاهردن نهان وكوزدن نهاندر
انلرك تداركنده حواس مدركه یه احتیاج اولندی وانلر دخی اوندر
بشی ظاهری وبشی باطنیدر كورمك واشتمك وقوقلمق وطتمق ویتمقدر

بدنن

وباطنی که انلرك مكانی دماغدر خیال وتفكر وحفظ وتذكر وتوهم وبونلرك
هر برینك بر معین خاصیتی وبخصوص حالی واردر انلردن بریسی که باطل
اولسه لاجرم بدنده ودنیاده خاصیتی داخی باطل اولور پس بو لشكر باطنی
وظاهری جمله سی دلك بنده فرمان بریدر هر بر نه كه امر ایلسه
حكمی نافذ وامری قاطع در مثلا لسانه امر ایلسه نطقه كلور ودست
وپایه امر ایلسه حركته كلور وكوزه امر ایلسه نظر ایلر وقوت تفكره
امر ایلسه فكر ایلر والحاصل بو عسكر بالتمام اول پادشاهك حكمنه
رام در تا كه بدنی حفظ وحراست ایده لر اولنهایه دك كه جمله ذخیره سن
جمع ایلیه وشكارنی صید وتجارت آخرتی قید تمام ایلیوب تخم
سعادتی وقتیله زراعت ایتمكه تدارك ایلیه وذكر اولنان اطاعت
اضطراری فلكده ملائكه لرك دخی ما بیننده جاری در زیرا زمره ملائك
مخالفت حضرتنه غیر مالك در هر نسنه كه كلی وجزئی انلره اشارت اولنسه
لاجرم عضو انسان كبی بی اختیار اطاعت ایدرلر فصل معلوم
اوله كه شاه دلك لشكرلرینك تفصیلی حددن بیرون واعدادی
شمار وعددن افزون در پس اول نسنه كه مقصود در بر مثال ایله
اكتفا اولندی وكفی للعاقل الاشاره ایله اولسه معلوم اوله كه
جسد بنی آدم بر شهر معظم كبی در كه انلرك اعضاسی واصابعی اول شهرك

ارباب

ارباب صنایعی در وشهوت اكا عامل ناشی وغضب اول عامله صوباشی
در واول شهرك پادشاهی دل ووزیری عقل كامل در ونته كیم پادشاهك
تعمیر مملكت وحفظ ولایتده رعایایه احتیاجی واردر كذلك دلك دخی
بو اشیایه احتیاجی واردر تا كه مملكتی معمور واوزی منصور ومظفر
اوله ولكن شهوت كه عامل خراج در فتنه كر وكذاب وبد مزاج در
وهر نسنه كه وزیر امر ایلر انوك مخالفن ایشلر ودایما استر كه خراج
بهانه سیله مملكتده اولن جمله مالی الوب اولكه یی ویران وخالی قویه واول
صوباشی كه غضب در سركش وتند وتیز وبی ادب در دایما احمق ونجمق
ویقمق ویاقمق استر پس پادشاه شهر كه مشاوره یی وتدبیری وزیر ایله
ایلیه وكذاب وطماع عامله قدرت ویرمیه تا كه وزیره مخالفت ایلمیه
وشحنه یی دخی اول عاملك اوزرینه مسلط ایلیوب انی كستاخلقدن منع
ایلدكدن صكره انی دخی پریشان وشكسته خاطر طوته تا كه دایره سندن
تجاوز ایلمیوب
نظم
حد ولدن ایكن چقمه كه پركاره چكرلر
طوغر و یولنه كتمه یی داره چكرلر
مفهومیله متنصح اولا مادامكه بو
اسلوب اوزره حكم وعدالت وفصل خصومت ایلیه مملكتی معمور
ورعایا وبرایا خوش حال ومسرور اولوب حضرت الوهیتدن طریق
سعادت كسلمیه وای اگر بونك خلافن ایشلیوب عقل مغلوب ومقهور

وشهوت وغضب غالب ومنصور اولجق اولورسه مملكت الان وتالان
اولب ولكه ويران ورعايا كريان وپادشاه بدبخت وسركردان اوله
نظم
با رعيت صلح كن وز جنگ خصم ايمن نشين · زانكه شاهنشاه عادل را رعيت لشكرست
نثر
بو جمله ذكر اولنان اجمال وتفصيل وتشبيه وتمثيلدن
معلوم اولديكه شهوت وطعام وغضب وانتقام وجود انسانى
پرورش وترتيب وحفظ وحراست ايچوندر وبونلر ليل ونهار بدنه
خذمتكاردر وطعام وشراب بدنك علفى ويميدر وبدن حواسك
حماليدر پس تن دخى حواسك خذمتكارى اولور وحواس عقلك جاسوسى
ودايميدر تا عجايب مصنوعاتى تجسس ايليوب حفظ ايليه پس حواس
دخى عقلك خذمتكارى اولور وعقل دلك چراغى وضياسيدر تا كه انوك
واسطه سيله جناب حقى مشاهده ايليه كه انك خلد برين واعلى عليينى
اولدر پس عقل دخى دلك خذمتكارى اولور ودل دخى جمال حضرت
الوهيتى مشاهده ايچوندر پس شيله كه اكا مشغول اوله جناب حقك
خادمى وخذمتكارى اولور الله تعالى حضرتلرينك كلامى وما خلقت
الانس والجن الا ليعبدون بو ذكر اولنانك مضمونيدر پس الله تعالى
حضرتلرى كوكلى يراتدى وبو مملكتى ولشكرى اكا ويردى وبدنه مركبى
رام قلدى تا كه عالم خاكدن اعلى عليينه سفر ايليه اكر دلرسه كه بو نعمتك

حقن ادا ايليه وقوللق شرطنى يرينه يتوره كركدر كه پادشاه كبى مملكتك
صدرنده اوتوره والله تعالى حضرتلرينك دركاهنى قبله كاه ومنزلكاه
ايدنه وآخرتى وطن طوتنه وبدنى مركب ايدنه ودنيايى قوناق ايدنه ودخى
الدن وايقدن وساير اعضادن خذمتكارلر ايدنه وعقلدن وزير
ايدنه وشهوتدن مال جابى ايدنه وهر برسنه بر مخلوقى اصمرليه تا كه
انلرك خبرلرن جمع ايليه وقوت خيالدن كه دماغك اولنده درپيك
باشيديكه تا جاسوسلر جمله خبرلرى انوك يانينه كتوره وحفظدن كه
آخر دماغدردر دفتردار ايدنه تا كه خبرلر دفترنى يتك باشندلدن
الده صقليه وقتنده وزير اولن عقله عرض ايليه ووزير اول اخباره
موافق كه مملكتدن اكا يتشمشدر مملكتك تدبيرينى وپادشاهك سفرينك
تدبير وتداركن كوره ووقتاكه كوره كه لشكردن بعضيسى مثلا
شهوت وغضب كبى وانلرك غيريسى هر نه كه واردر پادشاهه خاين
اولالر واطاعتندن طشره چقه لر وبغى وعناده يوز طوته لر وپادشا
لرينك اوزرينه يول اورمق استيه لر انوك تدبيرن ايليه كه انلرى طاعته
كتوره تا اول سفرده اكا يار اولالر وخصومت ايليوب يولن اوروجى
اولميالر چونكه بو يله ايليه سعادتلو اوله ونعمت حقى يرينه كتورمش
اوله وبو خذمتك خلعتن وقتنده بوله واكر بونك خلافن ايدجك

حقن

اولور ایسه بو کره کندو بولاوریجی اولور و اول دشمنلر که عصیان و
طغیان ایتمشلر ایدی انلره نار اولمش و نعمته منکر اولمش اولور و بونک
نکبتن و عقوبتن دنیاده و آخرتده کورر نظم
حرامش بود نعمت پادشاه که هنگام فرصت ندارد نگاه
فصل
شویله معلوم اولاکه دلک بولکردن هر برینه که انلر کندویه خدمتکار
در بو وجهله علاقه سی و نسبتی واردر و بولرک هر برندن دله بر خلق
و بر صفت پیدا اولور که اول صفتلرک بعضیسی اخلاق سیئه دندر
که دلک هلاکی و شقاوته ایرشدرر و بعضیسی اولا وصاف حسنه درکه
حیات و سعادته ایرشدرر و دخی اول اخلاق و اطوار اکرچه کثیر
و بی شماردر ولکن درت جنسه منتهی در که انلر چارپالر و درنده لر
و دیولر و فرشته لر صفتیدر پس اول سببدن که انسانک ذاتنده طمع
و حرص صفتی واردر چارپالر کبی دایم اکل و مجامعته یاردر و اول
جهتدن که انوک حالی خشم و حدتدر اندن ظهوره کلن صفت کلبیت
درکه انوک الندن و دلندن خلق زار و بیزار اولوب نظم
همیشه یوزی اکشی سوزی آجی دیلندن خیر کلمش کلاجی
کلامنک مفهومیله اشتهار بولور و اول سببدن که مکر و حیله
و تلبیس و فتنه ایله موصوف اولور دیو و شیاطین اوصافی ایله

معروف اولور و اول جهتدن که عقل و ادراکله آراسته اولور صفت
ملکیت ایله پیراسته اولور که ملائکه کبی دایما علم و صلاحه مایل اولور
فسق و فساده قابل اولمز ایله اولسه آدمک سینه سنده کویا که بو اجزاء
مختلفه نک هر برسندن واردر که انلر سک و خنزیر و دیو و فرشته در
زیرا که حقیقتده کلبک مذمتی الی و ایاغی صورتی جهتندن دکلدر بلکه
مردم خوار و دل آزارلغی جهتندندر و دخی خنزیرک خباثتی همین
شکل و قیافتی جهتندن دکلدر بلکه نجاست و مهملاته حرص و محبتی
جهتندندر و حقیقت صفت ملکیت و شیطانیت بو ذکر اولنان کیفیت
اوزره در ایله اولسه هر آدمه امر اولنمشدر که چراغ عقلنی که اول فرشته لر
نورندن بر اثردر دایما روشن و شعله دار طوته تا کیم هر طرفدن شیطان
لعینک مکر و حیله سی انوک قتنده معلوم و آشکار اوله و اصلا فتنه یه
اقتداری قلمیه نظم
طلوعت دز بو نجا حذر قیل
نفرج ابله الذنمه کذر قیل
بنه که حضرت رسالت پناه علیه الصلوة
والسلام حدیث شریفنده بیورر که هر آدم ایچون بر شیطان واردر
حتی بنم ایچون دخی واردر ولکن خدای تعالی بنی انوک اوزرینه مظفر
ایلمشدر که اصلا تعلیم شره قدرتی قلمشدر و دخی هر آدمه امر اولنمشدر
که خنزیر حرص و شهوت و سک غضب و حدتک علی الدوام تادیبنه

اهتمام ایلیوب عقلک زیردستی و زبونی ایلیه تا که انوک امرینه مخالفته
قادر اولمیه اکر بو رسمه تدبیر و تدارک ایدرسه کندو ذاتنده
شول اخلاق حمیده و صفات پسندیده حاصل اوله که اول اخلاق
انوک تخم سعادتی و سرمایهٔ دولتی اوله و اکر بو ذکر اولنانک
خلافن ایدوب اول خنزیر شهوت و سک غضب و حیهٔ کبر خنزیری محکم
بسته ایلیه انوک نفسنده شول اخلاق ردیه و اوصاف قبیحه
ظهوره کله که انوک اول تخم شقاوتی و عرق رذالتی اوله
دلرسک قلب اکینی اوله حاصل شقاوت تخمن اندن بر طرف قل
پس اول کمسنه نک اویخوسی و یا اولو یاتقلغی حالنده کیفیت باطنی
کندویه کشف اولنسه اوزنی کردر میان بر خنزیرک یا بر کلبک یا بردنو
خدمتنده سر کردان کوره و دخی بر کمسنه که بر مسلمانی بر کافرک
اسیر کورسه انوک کیفیت حالی نه وجهله اولدوغی معلومدر و اکر
بر فرشته بر کلبک و یا بر خنزیرک اسیر کورسه انوک وصفی دخی بر مرتبه
اولدوغی خفی دکلدر و اکثر خلایق کندو حاللرینه ملتفت اولسه لر
هوای نفسه هر شام و سحر دست در بر بنده فرمان بر اولدوقلرن
بلورلر ایدی لاف سر پنجکی و دعوی مردی بکذار
عاجز نفس فرومایه چه مردی چه زنی و انلرک حالی حقیقتده بودکو

اولنان در اکرچه صورتده آدمه مشابه لردر و یارین قیامت کوننده
انلرک باطننده اولان معانی آشکارا اولوب شیشهٔ صورتلرنده باطنلرنک
رنکی ظاهر اولوب رسوا اولالر پس انلرک که حرص و طمعی غالبدر خنزیر
صورتنه منقلب اولالر و انلر که دایما خشم و حدتده اولالر لاجرم بریجی
جانور لر صورتنده حشر اولالر
و بو ذکر اولنان مفهوم عالم خواب ایله روشن و معلوم
اولور شویله که بر کمسنه نه واقعه سنده بریجی جیوانلردن قورد
کورسه مثلا ظالم کمسنه ایله تعبیر اولنور و عالم واقعه زمان موتدن
بر نشاندر زیرا که روحک حالت موتده بدندن مفارقتی اولدوغی کبی
عالم واقعه ده دخی دنیادن فی الجمله فراغتی اولور و بو سببدندر که
النوم موت اصغر دیمشلردر پس هر کمسنک واقعه سنده صورتی
معنیسنه تابع اولوب حقیقت معنیسی نه ایسه اول صورتده مشاهده
ایدرنته کم روز قیامتده اول صورتلر اوزره حشر اولونسه کرکدر و بو
بر عظیم سردر که بو مقام انوک شرحنه متحمل دکلدر
صغمز بو وقت نازکه اول قصهٔ دراز و فتاکه معلوم اولدی ایسه
کمسنک وجودکده دورت حاکم قهرمان واردر پس عین عبرت و دیدهٔ
بصیرت ایله کندو احوالک کوناکون و حرکت و سکونکی ملاحظه ایله تا که

یعنی نه وجهله دیرلورسکز اول وجهله
اولورسکز و نه وجهله اولورسکز اول
وجهله حشر اولورسز

بله سنکه بونلرک تحقیقنک طاعتنه قایم وخدمتنه ملازم سن وشویله
معلوم اوله که هر ایش که انلرک خدمتنده ایشلرسن لاجرم سنک قلبکده
ایشلدوککک ایشدن بر صفت حاصل اولور که اول صفتلرک سکا هر بیسی
دنیاده وآخرتده یار ومصاحب اولورلر انلره اهل ارشاد اخلاق دیو
آد ویرمشلردر پس اول اخلاق بو دورتنک حاکمدن صادر اولور مثلا
اکر خنزیر شهوته اطاعت ایدرسک سنده حرص وخست وتملق ودناءت
صفتی حاصل اولور واکر انی مغلوب ومقهور طوترسن سنده زهد
وقناعت وحیا وظرافت صفتلری ظهور بوله واکر سک غضبه متابعت
کوسترسن دایما جیفه خور وناپاک وظالم وبی باک اولوب هرزه پیشه
لاف وکذاف وفکر واندیشنک تعدی واسراف اوله واکر انی مطیع
ومؤدب طوترسن لاجرم صبر جمیل وعفو جزیل ایله موصوف وسکون
وشجاعت وکرم وزکاوت ایله معروف اولهسن واول دیو پری بو که
انونک دایما ایشی مکر وحیله ایله سک غضب وخنزیر شهوتی دلیر ایتمکدر
واکر اکا اطاعت ایلرسک سنک ذاتکده خیانت وجور وکبر ولک
ظاهر اولور واکر لشکر عقله قوت ونصرت ویروب اول دیو رجیمی
زنجیر تدبیر ایله محبوس ومقهور طوترسن سنده زکا ومعرفت وعلم و
حکمت ظهور بولوب طریق دینده ثابت قدم وخیرخواه خلق عالم اوله

وبو اخلاق

وبو اخلاق حسنه که سنده قلور باقیات وصالحات اولوب سنک
نجم سعادتک اولور ومعلوم اوله که اول افعال ردیه که اندن اخلاق
سیئه ظهور ایدر اکا معصیت دیرلر واول افعال حسنه که اندن اخلاق
حمیده ظهور ایدر اکا طاعت دیرلر وانسانک حالی بو ایکیدن خالی
دکلدر پس قلب انسان بر آیینه مجلادر که حد ذاتنده قابل نور وضیا
ولیکن اخلاق ردیه پرده اولوب انی جناب حضرت الوهیتدن
محجوب وپوشیده ایلر الا مکر که ضیای اخلاق حسنه ایله ظلمت و
معصیتدن کوروپاک ومجلا اوله نته کم حضرت رسول علیه الصلوة
والسلام بیورمشدر اتبع السيئة الحسنة تمحها یعنی هر زمان غلط
عقبنجه بر ایلک ایشله تاکه بو ایلک اولکی زلتی محو ایلیه
کرک هر جوره بر عدل اوله هر آه کناهه توبه واستغفر الله ع
ایله اولسه دلی اصلاح وتربیت ایتمک لازمدر زیرا که عرصات
قیامته کلدکده اول یا روشن ویا مظلم در
پس کویا که دل بر جوهری بولاده مماثلدر که تدبیر وتربیت
اولنسه اندن شول آیینه مجلا پیدا اولور که جمیع کاینات انونک
صحیفه سنده هویدا اولور واکر اهمال ومساهلت اولنسه زنکار
معصیت انونک جانبنه کار ایدوب او کار زنکار اوله

ولن یصلح العطار ما الدهر افسد • بنه کم الله تعالی حضرتلری بیورمشدر
[illegible] یعنی تحقیقا انلرك قلبلری
قررتمشدر کسب ایتدوکلری کناهلر پس بو مقوله کمسنه لرڭ وجهله
قابل اصلاح اولور [illegible] چو صنش شیشه صاغ ایتمك اولمز
قره دکلی کرو آغ ایتمك اولمز [illegible] اکر سؤال اولونسه که چونکه
انسانده سباع وبهایم وملائك وشیاطین صفتلری موجوددر پس
ندن معلوم مدرکه کوهر ملکیت انده اصلی ومقصود • وسایر حقیقتلر
عارضی ومردوددر • وندن معلوم مدرکه انی فرشته لر اخلاقی ایچون
یرتمشلردر تاکه انلری حاصل ایلیه غیری صفتلر ایچون دکل • جواب
بو وجهله ویرلورکه انسانك سایر حیواناتدن اشرفیتی • ودرجهٔ
کمالده اولدوغی مسلمدر نته کم بیان اولنسه کرکدر ان شاء الله الرحمن
وبو اشرفیت انسانه سایر حیوانات وحشی ایله مشترك اولدوغی
صفتلردن ناشی دکلدر بلکه شول صفت مخصوصه ایله درکه اول
صفت ملکیتدر • پس لازم اولدی که انسانده اصل ودرجه کمال صفت
ملکیت ایمش • وهر شیئك یردلسندن مقصود خود درجهٔ کمالیدر
پس انساندن مقصود اخلاق ملکیتدر • وبونك مثالی اولدرکه نته کم
خر بی تمیز یولدن کتورملك ایچون عزیزدر • کذلك اسب لاغر غزای کافر

ایچون

ایچون معتبردر • اکرچه تحمل بارده خرك قدر واقتداری وار ایسه
پس اسبك درجهٔ کمالی حمله ده وقوم مقده صاحبنك مرادنجه اولمقده در
واول وقت که بو درجهٔ کمالدن دوشوب عجز ونقصان بوله • لاجرم
لایق پالان اولوب خروار • باروخروار چکمکدن سرکردان اولوب هلاك
اوله • زیرا هر شیئك مرتبهٔ کمالدن تنزلی نقصانلکی وخللیدر
اکر عارف ز بام افتاد ومرد آن نیست مرا زاو • همان که افتاد از عالی مکان مرد نتوان است
وبو ذکر اولنانك خلافنجه بنی آدمدن بر طائفه شویله وهم وکمان
ایلدیلرکه • انسانك یردلسندن حکمت یمك واویمق ومجامعتدر
پس افکار فاسد ایله تضییع روزکار قلدیلر • وبر طائفه دخی ایله
تصور ایتدیلرکه انساندن حکمت یقمه ویقمه وقهر وغلبه در بونلرڭ
ایکیسی دخی رایلرنده خطا ایتدوکلری خفی دکلدر • اما رای اولك
خطاسی زیرا که اکل ومجامعت • قوت شهوتله در • وبو حال خود
جمیع حیواناتده دخی حاصلدر • بلکه آدمده ناقص انلرده کاملدر
زیرا کاوك اکلی • وسرچه نك مجامعتی انساندن زیاده رکدر پس انسان
انلردن بو وجهله شریفرك اولور [illegible] خور وشهوت طوترسه بهایه
اوله فضل آدم اوزره چارپایه • ورای ثانینك دخی خطاسی بو ذکر اولنانه
قیاسله معلومدر • زیرا که قهر وغلبه قوت غضب ایله اولور • وبو صفت

سایر بریجی جانورلرده دخی واردر ● ایله اولسه معلوم اولدیکه
سباع و بهایمده اولن صفتلردن ماعدا بر خاصهٔ شریف واردرکه اونلر
واسطه سیله حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک ذاتن و عجایب مصنوعاتن
ادراک ایلر ● و نفس نفیسی غضب و شهوة ایلن اولمقدن خلاص ایدر
پس بو صفت اول صفت ملکیتدر که اول جمله حیوانات اوزره آنی
منصور و مظفر قلوب ● بلکه یر یوزنده اولن اشیای عامه اکا مسخر
قلوبدر ● نته کم حق سبحانه و تعالی کلام قدیمنده بیورمشدر وسخر لکم
ما فی السموات وما فی الارض جمیعا واول خاصهٔ شریف عقل و ادراکدر که
سرمایهٔ شرف انساندر ● و هر صفت که مایهٔ شرف انساندر اول
حقیقت انسانیتدر ● و سایر صفتلر غریب و عاریتدر ● زیرا که بونلرک
خلقتی انونک ملازمتی ایچوندر ● و بو سببدندر که چونکه انسان دنیادن
آخرته انتقال ایتسه نه غضب باقی قلور و نه شهوت ● بلکه همان تنها
اوزی باقی قلور ● لکن اول دخی یا اول جوهر نورانیدر که سر معرفت اللهه محرم
و ملک صورتنده ملکلره یار ● و ملاء اعلایه رفیق و همدمدر ● و ملاء اعلا
حضرت الوهیتده خاص الخاص اولوب فی مقعد صدق عند ملیک مقتدر
مقامنه اختصاص بولنلردر ● و یا خود اول امر ظلمانی نکونساردر که
دود معصیت ایله تیره کون ● و محبت دنیا ایله سرنگوندر ● زیرا اول

دکه

ذل که شهوت و غضب و دخی هر نسنه که هوای نفسدندر واردر بو جهانده
انکله انس طوتمش اولسه اول جهاندن انتقال اندکدن صکره توجهی
بو جهانه اولور زیرا که مرادی بونده در ● و اول جهان اعلا و بو جهان
ادنادر ● پس اعلادن انتقال ایدن شینک ادنایه تعلقی و میلی لاجرم سرنگون
اولمسنی مقتضی در نته کم قرآن عظیمده ولو تری اذ المجرمون ناکسوا رؤسهم
عند ربهم آیتی بو معنیه اشارتدر ● و بر کمسنه نک که
وصف حالی بو رسمه اوله ● زمرهٔ شیاطین ایله سجینده قرین و همنشین
اوله ● و معنی سجین هر کسنه یه معلوم دکلدر ● نته کم وما ادریک ما سجین
آیتیله اشارت و تبیین اولنمشدر

فصل

معلوم اوله که کوکل عالمنک
حد و غایتی اولمدوغی کبی عجایب حکمتلرینک دخی نهایتی یوقدر ● و بو سببدن
درکه قمو اشیادن شریف اولدی ● و انونک شرفی ایکی جهتدندر
بری علم جهتندن و بری دخی قدرت جهتندندر ● و بو قدرت
جهتندن اولن شرف و جهتی فصلده تفصیل اولنور ان شاء الله العزیز
اما اول علم جهتندن اولن شرف ایکی طبقه در ● بری شول امر ظاهردر
که عوام ناس آنی بلمکه قادردر ● و بری دخی اول سر مکتومدر که کیفیتی خواصدن
غیریه نامعلومدر ● و بو سببدندر که عزیز الوجوددر ● اما اول
شرف که ظاهردر شول جهتدندر که دل جمیع علوم و صنایعی اوکرنکه

قابل در و جمله کتابلری اوقیوب بر معنه قادر در که هندسه و حساب
و کرّ و طب و نجوم و شریعت بابی در مع هذا اول بر جزء لایتجزی در که علوم
اولین و آخرین انوڭ ایچنده مندرج اولمق ممکندر بلکه کون و مکان
انوڭ ایچنده بر ذره کبی دریای عمّان ایچنده و دخی دل بر سبکپا و بادپیمادر
که طرفة العینده شرق و غرب ثری و ثریا اکا مسافهٔ ادنادر نظم

زهی پیک دوان جست و چالاک ‖ که بر آدمدر اکا طقوز افلاک

و دخی دل باطنی بو عالم خاکڭ متوطنی در و لکن بر عالی همت در که
فلك اطلسی ذراع بذراع بیلك و افراد نجوم فرداً فرداً اطلاع بولمق
انوڭ کم پیشه سیدر و اما شول شرف که خفی رك و عجیب که در انوڭ
بیانی اولدر که نته کم ظاهر بدندن بیش روزن آچلمشدر عالم محسوساته
کذلك درون دلدن دخی بر روزن آچلمشدر عالم ملکوته و عالم
محسوساتدن مراد عالم جسمانیدر نته کم عالم ملکوتدن مراد عالم
روحانیدر و اکثر خلایق محسوسات عالملردر لکن بو علمه نظر
اولنلر امر مختصر در و اول عالم ملکوته آچلن روزن بو دلیل ایله
ثابت و روشن در که هر بار که آدم عالم خوابه قدم بصه طرق
حواس بسته و دیدهٔ دل گشاده اولوب عالم ملکوتدن و لوح
محفوظدن امور مغیباته واقف و مطلع بلشلر تا اولحده که زمان

مستقبلده

مستقبلده اولجق نسنه لر انوڭ بالفعل معلومی و مشاهدی اولور
و اول مشاهده دخی یا عینی اولور و یا تمثیلی اولور که تعبیره محتاج در
و دیدهٔ ظاهر ایله اولان علوم خلایقه آسان و جهله معلوم اولدوغی
جهتدن دیدهٔ ظاهر عین بصیرتدن اولی کورلدی و لکن دیدهٔ ظاهر
مغیباته واقف و اسرار غیبی کاشف دکلدر پس دیدهٔ باطن اندن
بیناتر و والاتر اولدی نظم کاینات کوڭلی سری آشکار ادر اکا

قیمتن بل عالم غیبدن ارمغانی در کوڭل و حقیقت خوابڭ تفصیلنه بو مقامڭ
مساعده سی یوقدر فاما بو دکلو معلوم اوله که دل بر مجلا آیینه
مثابه سنده در و لوح محفوظ دخی بر مرآت جهان نما در که جمیع
موجوداتڭ صورتلری انده هویدادر و نته کم بر آیینه یی بر آیینه یه
مقابل طوتسك بو آیینه ده اولان صورتلر اول بر آیینه یه دوشر کذلك
کوڭل عالم خوابده علایق دنیادن نقی و لوح محفوظه مقابل منتقی
اوله لاجرم اول آیینه نڭ صورتلری بو آیینه یه منعکس و منتقش اولور
و اگر علایق دنیایه اشتغال بولوب صور محسوساتله مالامال اولور
مشاهدهٔ عالم ملکوتدن محجوب و تماشای صور غیبدن
محروم اوله و عالم خوابده اگرچه جمله حواس عملدن خالی اولور و لکن
قوت خیالیه بر آن حرکت فکریه دن بری اولمز الا بو قدر در که هر نسنه

مشاهده ایلر ظل ومثال طریقیله مشاهده ایلر واوضح وروشن
مشاهده ایلمز فاما اول زمان که انسان متوفی اولوب بدن وحواس
تعلقاتندن مبرا اوله پرده وحجاب کوتورلوب هر نسنه یی معین وروشن
مشاهده ایدوب فکشفنا عنك غطاءك فبصرك الیوم حدید
نداسنه ربنا ابصرنا وسمعنا فارجعنا نعمل صالحا
جوابنه عذرخواه ایدنه ودخی اول عالم ملکوته آچلن روزن دلك وجودی
بو دلیل ایله ثابتدر که دنیاده هیچ آفریده یوقدر که راه الهام وطریق
فیض عالمله اکا بعض اشارتلر وبعض فراستلر خطور ایتمش اوله ومعلومدر
که اول خاطرهلر اکا طریق حواسدن حاصل دکلدر بلکه ناکهان جانب غیبدن
نازل اولمشدر پس ثابت اولدی که علوم ظواهر طریق حواسه منحصر
اولمیوب روزن دل عالم ملکوته آچلمغه نسنه حائل دکل ایمش
ودخی معلوم اولدی که دل بو عالمدن دکلدر بلکه عالم ملکوتدن ترلب
دیار ایلمش بر غریب روزکاردر وحواس بدنی که بو عالم آنلرك وطنیدر
دل ایله تعلق تام وامتزاج تمام ایلمکن انی اول عالمه توجه ایتمکدن
مانع اولمشلردر پس مادامکه بولردن قطع علاقه ایلیوب فارغ اولمیه
وطن اصلیسنه طوغری یول بولمیه شویله توهم اولنمیه که
روزن دل عالم ملکوته آچلمز الا رفع حجاب ایله ورفع حجاب دخی

اولمز الا یا موت ویا خواب ایله اولور بلکه بر کمسنه ریاضت ایلیوب
نفسنی غضب وشهوت وسائر علائق دنیویهدن خلاص ایدوب
بر خالی یرده اعتکاف ایتسه وکوزنی کورمکدن والنی طوتمقدن
ودلن سویلمکدن وقولاغن دکلمکدن آلیقویوب سائر حواسن معطل
وکوکلنی عالم ملکوته مشغول قلوب دائما لسان قلبله الله الله الله
دیسه تا شول مرتبهیه وارسه که حق سبحانه وتعالیدن غیری جمله
اشیادن وکندو نفسندن بیله بیخبر اولسه عالم ملکوته اول روزن
او یاتقلغی حالنده دخی کشاده وروشن اوله وهر نسنه که سائر
کمسنهلر خوابده کورورلر اول کمسنه بی خواب وواقعه مشاهده ایلر
اولدیغیکم بو مقامك وصفنده دینلمشدر
بر عالمه ایرمشدر ارباب خرابات که دوشده دخی کورمز انی اهل مناجات
ودخی زمره ملائکی وجه مستحسن وتقویم احسنده مشاهده ایدوب
ارواح انبیانك شرف خدمتیله دائما استفاده اوزره اوله اول مرتبهیه دك
که عامه ملکوت ارض وسما اکا آشکارا اوله وبر کمسنه که بو اولویله
عازم اولسه لاجرم اولو ایشلره واقف وجازم اولور پس اول حدیث
شریف که حضرت رسول علیه الصلوة والسلام بیورمشدر زویت لی
الارض فاریت مشارقها ومغاربها ودخی اول آیت کریمه که الله تعالی حضرتلری

اولمز

بيورمشدر وكذلك نري ابراهيم ملكوت السموات والارض بو ذكر
اولنان سرك بياننده در • وجميع انبيانك علومى بويولده در حواس و
تعليم واسطه سيله دكلدر • بلكه سعى ومجاهده واسطه سيله در نتكم
حق تعالى بيورمشدر واذكر اسم ربك وتبتل اليه تبتيلا يعنى اللهى ذكر ايله
وجميع اشيادن كسل • وبالكلية حقه تسليم اول ودنيادن بيزار اول مقيد اولمه
بلكه هرنه كه وار در انكا اصمرله رب المشرق والمغرب لا اله الا هو فاتخذه
وكيلا • چونكه اول مشرق ومغرب صاحبى اولن بارى تعالى حضرتلرن
وكيل ايدك سن ارادن الچك وخلقه اختلاط ايدوب جنك وجدال ايتمه
واصبر على ما يقولون واهجرهم هجرا جميلا يعنى انلروك
سوزلرينه صبر ايليه ودخى انلرى ترك ايليوب اول وكيله اصمرله نظم
وحدت استرسك فراغت ايله هوى وهاىى قو •
كثرت دنيادن الچك اى كوكل غوغايى قو
وبو جمله ذكر اولنان آيت كريمه لرك مفهومى مجاهده نك ورياضتك
طريقن بيلدورر • پس اول كوكل كه بو صفتلر ايله اتصافى اوله لاجرم
عداوت خلقدن • وشهوت دنيادن نصافى اوله • نتكم راه نبوتك
وطريق تصوفك قاعده سى بودر • پس بو ذكر اولنان اوزره علوم انبيا
ومعارف اوليا فيض والهام طريقيله اولور • واما اول علوم كه تعلم

واسطه

واسطه سيله معلوم اولور علماء ظاهره مخصوص در • ودخى بو علم
ظاهر اكرچه حد ذاتنده بر امر معتبر در • ولكن علم انبيا وطريق اوليايه
نسبت مختصر در • زيرا تعليم انسانى الهام ربانيه برابر اولمدوغى ظاهر در
پاى استدلاليان چوبين بود • پاى چوبين سخت بى تمكين بود • ودخى طريق
علم الهينك استقامتى وحقيقتى اكثر ناسه تجربه وامتحان ودليل وبرهان ايله
معلوم اولمشدر • پس لا اقل اهل تحقيقك سوزلرينه عمل ايدوب بو طريقك
حقيقتنه ايمان كتوره سن • تاكه بو اوج درجه نك برندن محروم اولوب
كافر طريقت اولميه سن • وبو ذكر اولنان مناقب كوكل عالمينك جمله عجايبندن
در • وبو مقدار ايله اكتفا اولندى • زيرا شرف دل آدمى بر مرتبه ايله
معلوم اولور • مصرع شويله ظن اولنميه كه بو ذكر اولنان حالت
انبيا واولياء مبرلرك خاصيتى در • بلكه كوهر آدمى اصل فطرتنده عالم ملكوتك
معرفتنه قابل ولايق در • نتكم هيچ بر بولاديو قدر كه انك اصل
فطرتنده آينه اولوب صورت عالمى حكايت ايتمكه قابليتى اولميه
الا مكر اول بولادكه زنكار روزكار انك جوهرينه تمام كار ايدوب
انى اوكار ايتمش اوله • نتكم هر كوكل كه حرص دنيا وشهوت معاصى اكا غالب
اولوب وانده قرار طوتوب طبيعت اولمش اولسه • بو لياقت وقابليت
انده باطل اولور • وبو ذكر اولنانك مضمونه بو حديث شريف ايله

اشارت بیورلمشدر [كل مولود يولد على الفطرة فابواه يهودانه …]
ودخی بو عالم ملکوتی مشاهده ایتمکک قابلیتی عام اولمشدر
خبر ویرر. الله تعالی حضرتلرینک بو عبارتی که بیورمشدر
و بو آیتک مضمونی اکا بکزر که اگر بر عاقل کمسنه‌یه عددده
ایکی بردن چوقدر دیسلر تصدیق ایدوب بلی دیر. اگرچه بو کلامی مدت
عمرنده اصلا سویلمامش و کمسه‌دن ایشتمامش اولسه. پس نته‌کم آدمک
قلبی اوز فطرتنده بو تصدیق ایله یرادلدر. کذلک الله تعالی حضرتلرینی
بلمکک فطرت آدمیدر. هیچ عاقل قادر دکلدر که انکار ایلیه نته‌کم
بیورمشدر [ولئن سألتهم من خلق السموات … ولئن سألتهم من خلقهم …]
ودخی بیورمشدر [… فطرة الله التي فطر الناس …]
ودخی دلیل عقلی و تجربهٔ یقینی ایله معلوم اولمشدر که
بو عالم ملکوته عالم اولمق انبیایه مخصوص دکلدر. زیرا انبیا دخی
بنی آدمدندر نته‌کم [قل انما انا بشر مثلکم] آیتیله اشارت
بیورلمشدر. ایله اولسه هر کمسنه‌یه عالم ملکوتک طریقی معلوم
اولدقدنصکره اگر خلق عالمک صلاحی و بنی آدمک نظامی اکا کوسترلوب
اولدخی انک موجبیله عامل اولوب دعوت تمام ایتسه اول دعوته
شریعت و اول کمسنه‌یه پیغمبر دیرلر. و اندن صادر اولان خلاف عادت

نسنه‌لره معجزه دیرلر. و اگر دعوت ایتمسه اکا ولی دیرلر. و اندن صادر اولان
حاللره کرامت دیرلر. و هر کمسنه‌یه که بو حال حاصل اوله لازم دکلدر که
دعوت خلایقه مشغول اوله. بلکه الله تعالی حضرتلرینک قدرتندندر
انی دعوت خلایقه مشغول ایتمیه. یا بو سببدندر که شریعت تازه اولوب
دعوت جدیده‌یه احتیاجی اولمیه. و یاخود دعوتک اوزکه شرایطی اوله
که ولیده اول شرایط موجود اولمیه. پس لازمدر که کرامات اولیایه
ایمانی درست ایلیه‌سن [نظیرکم] دیمشلر که روحانی سبقدر
کرامات ولی حقنده حقدر. ودخی معلوم اوله که اشبو علم عالم
ملکوت سعی و مجاهده ایله اولور. پس اختیارک انده دخلی اولمقدن
خالی دکلدر. ولکن اکا هر سعی ایدن طالب واصل اولمز. زیرا که دیمشلردر
نه هر که کارد درود ونه هر که درود خورد. پس هر ایش که عزیز و
شریف اوله انک شرایطی غایت کثرتده و تحصیلی نهایت صعوبتده
اولور. و بو مقام اشرف درجات آدمیدر. ایله اولسه بونی طلب ایتمک
سعی و مجاهده‌یی کند و کدیار. و چون بر بختیه بی رهنمای و سردار ایده
ایله اولور. الرفیق ثم الطریق نته‌کم دیمشلردر
یوله عزم ایتمه یولداش اولمینجه. او کوکجه بر اولوباش اولمینجه
و بو کیسی حاصل اولدقدنصکره شرط اقدم و رکن اعظم اولدر که

توفيق خدا ازل آزالده سنك سعادتكه حكم ، وامضا ايتمش اوله ، والا
مرغ دل آشيان مقصوده واصل اولميوب دام بلاده مبتلا اوله نظم
بمقصد نارسيده بر بر زد ، چنان افتد كه هرگز بر نخيزد ، وعلم
ظاهرده مرتبهٔ امامته ايرشمكده حال بويله در ، بلكه جميع امور اختيار
احوال بويله در ، [illegible] چونكه اول جواهر آدمى كه اكا دل ديرلر
انوك معرفت جهتندن اولن شرفنى فى الجمله بلدك ايسه بس لازمدر كه
قدر جهتندن اولن شرفنى دخى بله سن ، كه بو شرف دخى اول برنسى كه
خاصيت ملائكه در ، زيرا كه ساير حيوانات اكا غير مالكدر ، پس معلوم
اولا كه نيته كم عالم اجسام طائفهٔ ملائكه يه مسخردر ، شويله كه حق
سبحانه وتعالينك فرمانى ايله خلقك يغموره احتياجى كورسه لر يغدورلر
ويله احتياجى كورسه لر اسدورورلر ، وحيواناته رحم ، ونباتاته يره صلوب
بريوزونى انلرله بزرلر ، ودخى بو ايشلردن هر جنسه اول ملكلردن
بر طائفه موكلدر ، كذلك دل آدمى دخى جوهر ملائكه جنسندندر ، اكا
دخى بر قدرت ويرلمشدر ، كه بعض عالم اجسام اكا مسخردر ، مثلا آدمك
جسمى كه عالم خاصدر كوكلنه مسخردر ، زيرا امر ايدركه بر عضوينه مثلا
برماغنه امر ايلسه حركته كلور ، وبو معلومدر كه برمقده نه بتقه علم
علم وارادت ، ونه بتقه دل حاصل دكلدر ، ودخى وقتا كه كوكل خشم و

وغضبه مستغرق اولسه بدنك هفت اندامى عرقه غرق اولور كه اول طائفه
ملائكه يه مسخر اولن نفور كبيدر ، وچونكه كوكلده امواج شهوت بلورسه
بل قوت آلت شهوت جانبنه حركت ايلر ، وشول دمكه انديشهٔ طعام ايلسه
اول قوت كه دل النده در خدمته قيام كوستروب طعام اوزرينه صوقوب معده
بشلرتا كه انى تراپليوب اكله قابل ايليه ، وجمعى دكلدركه كوكلك بدنده تصرفى
وبدنك كوكله مسخر اولمسى امر شايع درانى هر كمسه بلور ، ولكن انى بلمك كرك كه
كوكلك بعضيسى غايتده شريف ، وكمال مرتبه ده قوى اولب جواهر ملائكه يه
زياده مشابه اولور ، حتى اول تندن خارج اشيايى دخى كندويه مطيع ومسخر
قلور ودخى بر خسته يه همت نظريله نظر ايلسه ايو اولور ، وصاغ خشم نظر ايله
نظر ايلسه خسته اولور ، ودخى همت ايلسه يغمورلر يغدور بلكه اسرينه كم بو مقامك
وصفنده دينلمشدر ، بيت بم اول رندكه بردن كوتردكوز مثال
همى صرصرى استدكجه جبال قاپى ، وبو جمله فى نفس الامر ممكندر ، وبرهان
عقلى وتجربهٔ صحيح ايله ثابتدر ، ودخى يوز كوردكمك وسحر ايلمك دخى
بو بابدندر ، يعنى بو ايكيسى نفسك اجسام خارجيده اولن تأثيراتندندر ،
مثلا بر نفس كه خبيث اولسه وحسد طريقيله بر ايو جه حيوانى كورب اولك
هلاكن توهم ايلسه فى الحال هلاك اولور نيته كم خبرده كلمشدر العين
تدخل الرجل القبر والجمل القدر يعنى يوز كوزارى قبره وديى حلكه قوير

پس بو تأثير كوكلك عجايب قدرتلرندن در ايله اولسه بو خاصه اكر شول
كمسنه نوك الندە ظاهر اولسه كه خلقى دينه دعوت ايلر اولسه معجزه
ديرلر ● واكر خلقى دينه دعوت ايدر اولمسه اكا كرامت ديرلر ● واكر شرير
اوزره اولسه اكا سحر ديرلر ● وكرامات ومعجزات آدمك كوكلنك قدرتلرندندر
اكرچه ما بينلرنده فرق چوقدر ● ولكن بو كتابك اكا تحملى يوقدر

فصل

شول كمسنه كه بو ذكر اولنان ذن حقيقت نبوتى بيلدى انوك حقيقتى اكا
معلوم اولمز الا بو ذكر اولنجق تفصيلى دكلك ايله ● پس معلوم اولا كه نبوت
وولايت آدمك كوكلنك شرفلرندن بر درجه در ● وانوك حاصلى بو اوج
خاصيت دركه انلرك برى اولدركه مغيباتى بلمك ساير خلقه عالم واقعده
اولور ● انلره اويانقلق حالنده دخى اولور ● وبرى دخى اولدركه جميع
خلقك نفسى كندو جسملرندن غيرى شيئده تأثير ايده مز ● وانبيا واوليا
بدنلرندن خارج شيئلرده تأثير ايدرلر شول يرده كه صلاح بنى آدم اوله
وياخود فساد نظام عالم اولميه ● واوچنجى اولدركه شول نسنه كه جميع
خلقه تعليم ايله حاصل اولور انلره بى تعليم ● وتعلم كندو نفسلرندن
حاصل اولور ● زيرا چونكه بعض صافى دل ● وقابل كمسنه لرك خاطرلرينه
بعض معانى لايح اولور ● پس انلركه مرتبۀ قابليت وصفاده درجۀ علياده
اوله جميع علومه ● وياخود اكثرينه توفيق بولمدى اولى بالطريق اوله وبو علم

كه الهام

كه الهام ربانيله اولور علم لدنى ديرلر ● حق سبحانه وتعالى بيورمشدر
وعلمناه من لدنا علما يعنى بز اكا علم تعليم ايلدك كندو قتمزدن پس علم لدنى
جناب حقه منسوب اولان علم ديمك اولور ● وهر كمسنه يه كه بو اوچ خاصيت
جمع اولسه اول كمسنه انبياى عظام ● واولياى كرامدن اولور ● واكر بو خاصيتلر
دن برى حاصل اولسه بنه بو درجه يه ● واصل اولمش اولور ● وبو خاصيتلرك
دخى حصولنده تفاوت كثيره واردر بعض كمسنه ده نقصان وبعض
كمسنه ده كمال اوزره اولور ● وبزم رسولمز عليه الصلوة والسلام كمالى
انوك ايله ايدى كه بو اوچ خاصيت انده بر كمال ايدى ● والله تعالى حضرتلرى
چونكه دلدى طريق نبوت خدا يقك معلومى اوله تا كه اكا متابعت ايده لر و
اندن سعادت بولنه اوكرنه لر پس اوچ خاصيتدن انلره نمونه ويرلدى
كه خواب بر خاصيتك نمونه سيدر ● وفراست بر خاصيتك نمونه سيدر ● و
تحصيل علومده عقل مستقيم دخى بر خاصيتك نمونه سيدر ● وآدمه ممكن دكلدر
كه بر نسنه يه ايمان كتوره كه كندو نفسنده انوك جنسندن اولميه ● زيرا كه آدمى
هر نسنه نك كه نمونه سى اولمسه اول انوك معلومى اولمز ● وبو سببدندر كه هيچ
كمسنه الله تعالينك حقيقتن بلمشدر ● الا انه كندو ذاتن باكى ... كه لا يعلمه
كلاميله ايما وبو نظمله اثنا اولنمشدر ● بو سرى صمنده هر آكاه بيلور
ندر الله يس الله بيلور ● وبو مقامك تحقيقنك شرحى حددن بيروندر

حضرتِ امامك معانئ اسماء الله نام كتابنده طلب اولنه كه برهان ودليل
ايله تفصيل اولنمشدر • وبو مقامده مقصود اولدر كه انبيا واولياده بو
ذكر اولنان خاصيتلردن غيري بعض خاصيتلر جايز اولدوغي بيان اولنه كه
انلرك برده موشي اولمدوغي جهتدن برر معلوممز اولميه • پس نته كم الله
تعالى حضرتلرين بلمز الا ينه الله بلور • كذلك رسول اللهي بلمز الا ينه رسول الله
بلور • ودخي انوك ما فوقنده اولني بلور • واما بز همين مقدار مرتبه بلوررز
زياده بلكه اقتدارمز يوقدر • وبو معنى قصيدهٔ بردهنك بو بيتنده اشارت
اولنمشدر فمبلغ العلم فيه انه بشر •
وانه خير خلق الله كلهم • يعني حضرت رسالت پناهي بلمكده بزم علممزك
نهايت يتشجك يري بودر كه • اول آدم زاده در • ودخي الله تعالى حضرتلرينك
جميع مخلوقاتنك خيرلوسي در • مثلا اكر بر كمسنه حكايت ايليدي كه خواب
برننده در كه • بر كمسنه دوشنده بر تور اصلا حركت ايلمز كوردم • واشتمز وسويلمز
وبلور كه يارننه اولسه كركدر • وقتا كه اويانوب كورر وايشدر اولسه
يارننه اولجغني بلمز • اكر بز خواب وواقعه نه ايدوكني بلميدك بو حكايه نك
صدقنه هركز اعتقاد قليه دق • زيرا هر نسنه كه كورزكورمش اولسه كوكل اينمز
بل كذبوا بما لم يحيطوا بعلمه وبو سببدندر كه حق تعالى حضرتلري بيورمشدر
يعني انلر يلانه ندر ديلر اول نسنه يه كه علملري انى احاطه ايلمدى ودخي بيورمشدر

واذ لم يهتدوا به فسيقولون هذا افك قديم يعني كافرلر
قرآنه هدايت بولمديلر • بس ديرلر كه بو اسكي يلاندر • وانبيا واوليايه بلمدوكمز
بعض صفتلر • وبخصالتلر ولذتلر اولدوغنه تعجب اولنمسون • زيرا اكر
بر كمسنه ده ذوق شعر اولمسه اول كمسنه ونتيجهٔ شعرده كلكدن لذت بولمز واكر
بر كمسنه اكا شعرك معناسن ولذتن اكلتمق ايسته قادر اولميه • زيرا كه
شعر بلمين كمسنه لذت شعرك جنسندن بي نصيب در • وبو ذكر اولنان كبي
اعمى اولنلر دخي رنكلرك تماشاسندن ولذت ديدارك مشاهدهسندن محرومدر
پس الله تعالى حضرتلرينك قدرتلرندن عجب دكلدر كه بعض ادراكلري درجهٔ
نبوتدن صكره خلق ايليه كه اول انلرلو نسنه دن خبردار اولميه
بو ذكر اولنان تفاصيلدن معلوم اولدي كه شرف كوهر آدمي بر مرتبه ده ايمش
وطريق تصوفه كيفيتلر ايله اولور ايمش • واول نسنه كه اهل تصوف ديمشلردر
كه علم بو طريقك حجابي در • وسن اكا انكار ايتمش اوله سن صقن انكار ايتميه سن
كه بو سوز حق سوزدر • زيراكه محسوسات وهر علم كه محسوساتدن حاصل
اولور چونكه سن اكا مشغول اوله سن انلر بو طريقه حجاب اولور • زيراكه آدمك
كوكلنك مثلي بر حوض كبيدر كه بش حواس بش ارمق كبي طشره دن انوك ايچنه
دوكلور • اكر ديلرسك كه اول حوضك دبنده زلال وصافي صو كله انوك
تداركن ايله • كه بو جمله صوني انوك ايچندن طشره دوكه سن • واول قره بلچقي

که بو صودن باقی قلمشدر آنی دخی طشره ایدوب پاك ایده سن • ودخی اول
ازمقلری اول حوضدن ازمغون یوللرن بغلیه سن • تا که انلردن اصلا
صو صزمز اولا • وحوضك متصل دیبین قزه سن تا که اندن صافی چقه وبو حکایه
کبی ماده ایکه کوکل طشره دن کلن علمدن خالی اولمیه • اول دروندن
علم حقیقی پیدا اولمیه • واما شولکه عالم درکندویی تحصیل ایدوکی علمدن
خالی ایلیه وکندویی آکا مشغول ایلمیه اول سابقده تحصیل ایدوکی علم
آکا حجاب اولمز • وممکن اولورکه بو فتح باب آکا میسر اولمیه که خیالات
محسوساندن خالی طوتسه یکمش خیال آکا حجاب اولمز • وسبب حجاب
اولنکبی درکه بر کمسنه اهل سنتك اعتقادن اوکرنسه • دخی انلرك دلیللرن
علم جدل وعلم مناظره ده ذکر اولنان اوزره اوکرنسه • وخاطرنشان
ایلیه وکندویی بالکلیه آکا ویرسه • ودخی اعتقاد ایلسه که بوندن غیری
حق یوقدر • وبونك غیری هرنسنه که آکا عرض اولنسه ایده کوکلنده کلدی
وهر نسنه که بن بلدوکمدن غیری در باطلدر • بس بو باطلدر ایله اولنسه
بو کمسنه یه ممکن اولمزکه حقیقت باطنی معلوم اوله • زیرا که اول اعتقاد که عوام
ناسه تعلیم ایدرلر قالب حقیقتدر • روح حقیقت دکلدر • ومعرفت
اول وقت تمام اولورکه اول حقایق بو قالبدن تمیز اولوب ایرله • شول
دانه لرك ایچی قبیدن ایرلدوغی کبی • وهر کمسنه که طریق جدل اول اعتقادی

محکم قلمق ایچون اوکرنمش اولسه اول اعتقادك حقیقتی آکا معلوم اولمز
اولور زیرا اول ایله بلورکه دکلی حقیقت همین کندو بلدوکیدر • بس بو رسمی
صوصمق آکا حجاب ویرده اولور • وبر مقدار نسنه اکلنی آدم اکثریا بو بند
کبی بنددن خالی اولمز • بس آکا بنا غالبا بو قوم درجه علم حقیقتدن ایراغ
اولورلر • واگر انلرك بریسی بو صنوبرده بندن طشره چقسه آکا حجاب
اولمز • واول وقت که بو علم اول علم ظاهری بلن کمسنه یه فتح اوله انوك
درجه سی غایت یوجه اوله وبولی غایت طغری اوله • امین اوله زیرا علمده
ثابت قدم اولمین کمسنه مدت مدیدله خیال باطلده مقید اوله • وآز شبهه
آکا حجاب اوله

نظم

خدایا بیزه توفیقی رفیق ایت • مقام حقه تحقیق طریق ایت
یقینك نورینی جانه چراغ ایت • کوکلدن ظلمت شکی ایراغ ایت

اما عالم بو مقوله نسنه لردن امین
اولور • بن علم حجابدر دیدکلرینك معنیسن بیلوب آکا انکار ایتمیه سن اکر
بو سوزی اول کمسنه دن ایشتمش ایسك که درجه مکاشفه یه ایرشمشدر
اما اول طایفه مباحی که طوقیریاله مطوقدرلر • وبو زمانه ده صوفی اسیمله
مسمی اولمشلردر • هرکز انلر خود بو سره واقف دکللردر • ولکن بر نیچه یلدزلی
عبارتی طایفه متصوفه دن اوکرنمشلردر • ودایما ایشلری وکوجلری
کندولری یوب ایدب برنکین فوطه لر والاجه خرقه لر ونقشلو سجاده لر

ایله بیره یوب دونه کلوب علما وعلمایی ذم ایلمکدر . انلردن غافل اولمیه سز که
انلر اولدرملودر زیراکه انلر خلقک شیطانلریدر . والله تعالی حضرتلرینک
ورسولینک دشمنلریدر . زیراکه الله تعالی حضرتلری وانوک رسولی
علم وعلمایی مدح ایتمشلردر . وجمیع خلقی علمه دعوت ایتمشلردر . وبو مرائی
بدبختلر چونکه صاحب حال اولمیلر . وتحصیل علم ایتمش اولمزلر انلردن بو سوزلر
فخر روا اولورلر . وبونک مثالی اولدرکه نتکه برکمسنه کیمیادن بی نهایه التون
حاصل اولوب کیمیا التوندن قیمتلو اولدوغن ایشیته . وانوک اوکنه بر
کیسه التون قوسه لر اکا التفات ایتمز . وایدرکه التونه جزوی سنه در
وانوک قدری واعتباری واردر . کیمیا کرکدرکه اصل اولدر بن التونه ال اورمزم
وکیمیایه خود یتمز شویله مفلس وبی دولت قلور . وبن کیمیا التوندن کدر دیدی
التونی الدم دیو بیهوده یره لاف اوره اوره کدر ایله اولسه انبیا واولیانک
کشف وکراماتی کیمیا مثالنده در . وعلم علما التون کبیدر . وکیمیا صاحبنک
التون صاحبندن فی الجمله فضلی ظاهر وجلیدر . ولکن بو مقامده برنکته دخی
قلمشدرکه اکر برکمسنک شول دکلو کیمیاسی اولسه که اندن نهمین یوز بیک التون
حاصل اولور اولسه انوک بیک التونه مالک اولن کمسنه اوزرینه فضلی
یوقدر . وشویله که کیمیانک کتابلری وخبرلری وطالبلری بی نهایه در . وحقیقت
کیمیا مدت مدیدده کمسنه نک الینه کرمز . واکثرا کا طالب اولنلر قدرب ومفلس

اولورلر

اولورلر . کذلک صوفیلرک حالی دخی بویله در . صوفی صادق ازدن ازدر
وانلردن کماله یتشمش غایت نادردر . پس هر کمسنه یه که تصوف حالندن
بر مقدار نسنه ظاهر اولمش اولسه انوک عالم اوزرینه فضیلتی یوقدر زیراکه
انلرک اکثرینه بو حالتک ابتدالرنده بر مقدار نسنه ظاهر اولور . ولکن چوق
کتمزکه اندن کرو دونرلر . وتمام اولمز وبعضیسی اولورکه انوک دماغنه
بعض سودای خام غالب اولور . واول سودانک برحقیقتی اولمز وانلر شویله
صنورلرکه کندولر برایشه اوسنده درلر . حال بوکه اول یول انلری ضلالته
ایلتمشدر . بیت ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی
کین ره که تو میروی بترکستانست . ونته کم عالم واقعه ده رؤیای صالحه
واضغاث احلام اولور . نته کم ابو العلاء المعری بو کلامنده اشارت
ایتمشدر . نظم الی الله اشکو اننی کل لیلة . اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
فما کان شرا فهو لا بد واقع . وما کان خیرا فهو اضغاث احلام
یعنی الله تعالی حضرتلرینه شکایت ایلرم کندو حالمدن که هر کیجه اویودم
اوهام خیالاتی یاوری قلمزم . پس هر واقعه که شردر رؤیای صالحه اولوب
عینی واقع اولور . وهر واقعه که خیردر اول اضغاث واحلام اولوب
وقوعه کلمز . ایله اولسه حالت تصوف دخی عالم واقعه کبیدر . پس علما
اوزره اول کمسنه نک فضیلتی واردر . که طریق تصوفده کامل اوله شویله که

ضغث عربیده [illegible] دیمکدر وهم واقعه دیرلر
اضغاث احلام [illegible] واقعه دیمکدر

هر علم تصوفه داخل و متعلق اوله و سایرلر آنی بی تعلم تحصیل ایده میه لر
اکا بی تعلم حاصل اوله و بو مرتبه غایت نادردر و نهایت صعوبتده در
پس واجبدر که طریق تصوفك اصلنه و انوك فضلنه ایمان کتوره سن و بو
مرائی خرقه پوش صوفیلرك سوزلرندن اوترو انلردن اعتقادکی کسمیه سن
و هر کسنه که اول مرائیلردن علمه و علمایه طعن و تشنیع ایلیه شویله بلکه
بی حاصللغندن و بدبختلغندندر نکته اگر سؤال ایلرسك
سعادت آدمی الله تعالی حضرتلرینی بلمکیله اولدوغی نه دن معلوم اولور
دیو جواب ویرورزکه اول شونکله معلوم اولورکه بله سنکه هر شینك
سعادتی اول نسنه درکه انوك لذتی و راحتی انده اوله و هر نسنه نك
لذتی انده درکه انوك مقتضای طبعی اوله و هر نسنه نك مقتضای طبعی
اولدرکه انی اول مقتضای ایچون یراتمشلردر نته کم لذت شهوت انده درکه
کندو ارزوسنه ایرشه و لذت غضب انده درکه دشمندن انتقام اله
و لذت چشم انده درکه کوزل صورت تماشا ایلیه و لذت کوش کوزل
آواز دکلمکده در کذلك کوکلك لذتی انده درکه اول انوك خاصیتیدر
و انی همین اول خاصیت ایچون یراتمشلردر اولدخی اشیانك حقیقتین بلمکدر
اما شهوت و غضب و محسوسات حواس خمسه ایله ادراك ایلمك اول
بهایمده دخی واردر و بو سببدندرکه هر نسنه که آدم بلمسه انوك

طبیعتندن

طبیعتندن تقاضی اولور تاکه انی بله و انی بلمك ایله شاد اولور و تفاخر
ایدینور اگرچه اول بلدوکی نسنه ادنا نسنه ایسه دخی شطرنج کبی مثلا
شویله که اگر بر کمسنه انی بلسه و اکا تعلیم ایتمه دیو تنبیه ایتسه لر انوك صبری
غایت مشکل اوله زیراکه اول بر غریب اویون بلمشدر استرکه انوك ایله
فخر اظهار ایلیه و وقتاکه معلوم اولدیسه که لذت دل معرفت اشیا ایله در
پس هر نسنه که اولورق و شریفرکدر انوك لذتی دخی زیاده رکدر زیرا اول
کمسنه که وزیرلك اخبارندن و اسرارندن خبردار اولوب انکله شاد
اوله اگر پادشاهك اسرارندن و اندیشه سندن و مملکتك تدبیرندن
خبردار اولسه زیاده شادان اولدوغی واضحدر و اول کمسنه که علم هندسه
ایله شکل و مقدار آسمانی بله لاجرم علم شطرنجی بلندن شادرق اولور و دخی
اول کمسنه نك لذتی که بله که شطرنج نیجه قونمق کرکدر و دخی قونر زیادرکدر
اندنکه بله شطرنجی نیجه اوینمق کرکدر و اوینمیه و بو اسلوب اوزره هر بار که
معلوم شریفرك اوله لذت زیاده رك اولور پس هیچ بر موجود شریفرك
دکلدر اندنکه جمیع عالمك شوقی انکله در و دخی اول پادشاهدر جمیع
عالمك ملکی و عجایب مخلوقاتی و آثار مصنوعاتی انوکدر پس هیچ بر معرفت
انوك معرفتندن شریفرك و لذیذرك دکلدر و هیچ بر تماشا حضرت
الوهیتك دیدارن مشاهده ایتمکدن یکرك دکلدر و کوکلك دخی مقتضای

طبعی بودر زیرا هر شینک مقتضای طبعی اول شینک خاصیتیدر که انی اول
خاصیت ایچون یرتمشلردر پس اگر بر کوکل اولسه که انون مقتضاسی
غذای باطل اولمش اولسه شول خسته کبی که انون مقتضاسی یرمز نسنه لر
یملک اوله نته کم کاه اولور که کله اشتهاسی اتمکدن زیاده اولور اگر اکا علاج
ایتمیه لر که تا اشتهای طبعی کرو یرینه کله واول فاسد اشتها اندن زایل اوله
بو جهانک بدبختی اولوب هلاک اوله وشول کمسنه که انون کوکلنده الله
تعالی حضرتلرینی بیلمکلک اشتهاسندن غیری بعض نسنه لرک اشتهاسی
غالب اولسه اول کمسنه بیماردر اگر تدبیر علاج ایتمجک اولور ایسه اول
جهانک بدبختی اولوب هلاک اوله ودوکلی محسوساتک شهوتلرینه ولذتلرینه
بدن انسانک تعلقی واردر موتیله اول تعلق اضعاف ومضاعف اولور
زیرا کوکل موتیله هلاک اولمز ومعرفت همین یرنده باقی قلور بلکه اول
معرفت دخی روشنرک اولور ولذتی دخی اضعاف ومضاعف اولور
زیرا که سایر شهوتلرک زحمتی برطرف اولور نته کم بو بحثک تمامی کتابک
آخرنده اصل محبتده ذکر اولنه کرکدر انشاء الله تعالی
معلوم اوله که اشبو کتاب مختصرده کوهر آدمینک احوالندن بو قدر
ذکر اولنمغه کفایت ایدر زیاده تفصیل استیین کمسنه کتاب عجایب
القلوبکه احیای علومده ذکر اولنان کتابلردن بر کتابدر اکا نظر

ایلیون

ایلیون که انده ذکر اولنمشدر اما بو ایکی کتابله دخی آدم کندوی تمام
بلمز زیرا بو جمله ذکر اولنان کوکلک صفتلرینک بعضیسیدر پس کوکل
ادمک بر رکنیدر ودکن آخرتیدر وتنک دخی بردلسنده عجایب نسنه لر
چوقدر وانوک هر عضو ظاهریسنده وهر عضو باطنیسنده عجایب
معنیلر وغریب حکمتلر واردر ودخی ادمک بدننده نیجه بیک سکرلر وطمرلر
وسکوکلر واردر که هر بری بر صفتده وهر بری بر شکلده در وهر بردن
بردرلو مراد واردر وسن بو جمله دن بیخبرسن همین بو قدر بیلورسن که الک
طوتمغا ایچوندر وایاق یورمکلک ایچوندر ودل سویلمک ایچوندر واما اولکه
کوزی اون درلو طبقه دن ترکیب ایتمشلردر که اگر اول اون طبقه دن بری اکسله
کوزک کورمکلکنه نقصان کلور پس سن بیلمزسن که اول اون طبقه نک هر بریسی
نیچوندر ونه جهتدن اکا کورمکلکده احتیاج واردر وکوزک مقداری
خود معلومدر که نه دکلودر اما انوک شرحنه چوق کتابلر یزمشلردر
پس اگر بو ذکر اولنانی بیلمیه سن عجب دکلدر که ایچروده اولان اعضادن که جکرک
قزلی وقره سی وطلاقی واودی وبوکرکی وبونلردن غیری هر نه که واردر نیچون
یرادلدقلرین بیلمیه سن پس بیلکل که جکرک قزلی اکچوندر که مختلف یمکلر که معده دن
جکره یتشور جمله سن بر صفتده قلوب قان رنکنده قلور تا که بدنی
اندامنه غدا اولمغه لایق اوله وچونکه قان جکرده بشه اندن بر مقدار چوکدی

سودا اولور ٭ وطلاق اندن اوترودر که اول سودایی جکردن آله ٭ واول قاند
اوستنه بر مقدار صرو کوک کلور ٭ واو صفرا اولور پس او دصفرایی
جکردن الماغه ایچوندر ٭ وچونکه قان جکردن طشره صونیق وقوامسز اولور
پس بو کرک اندن اوترودر که اول صوق قانک صوین آله ٭ تا که قان صفرادن وسودادن
قویی وقواملو طشره طمرلره چقه ٭ ایله اولمیه اکر اوده بر ضرر یتشمش
اولورایسه صفرا قلور ٭ واندن صرولق زحمتی وسایر صفراوی خسته لقلر ظاهر
اولور ٭ واکر طلاغه ضرر یتشوب سودا اقامله قلورایسه سوداوی علتلر
ظاهر اوله ٭ ودخی بو ذکر اولنانلر کبی اجزای ظاهردن ٭ واجزای باطندن هر جزء
بر ایش ایچون یرادلمشدر که بدن انلرسز خلل بولور ٭ بلکه آدمک بدنی بو مختصر عالم
جمیع عالمه مثالدر ٭ هر نسنه که عالمده یرادلمشدر بدن انسانده اندن
بر نمونه واردر ٭ مثلا یمکلر طاغلر کبیدر ٭ ودمرلر یغمور کبیدر ٭ وقللر اغاجلر کبی
در ٭ ودماغ کوک کبیدر ٭ وحواس یلدزلر کبیدر ٭ وبونک تفصیلی غایت اوزندر
سوکوکلر طغلر ایرمقلر طمرلر ٭ بدن یرقلکلر اوت کبی بترلر
بلکه دوکلی مخلوقاتک جنسلرینک انده مثالی واردر ٭ خنزیر وقوزد وکلب
وخر ودیو وپری وفرشته کبی نته که بوندن اول ذکر اولندی ٭ بلکه دنیاده
اولان هر صنعت اهلندن انده بر نمونه واردر ٭ پس اول قوت که معده ده واردر
اتمجی کبی طعامی پشوروب هضم ایدر ٭ واول قوت که طعامک صافینی جکره صلر

ویرمزن

ویرمزن بغرسقلره صلر شیره صیقجی یه بکزر ٭ واول قوت که طعامی جکرده
قان رنکنده قلور بویاجی کبیدر ٭ واول قوت که قانی کوکسنده آق سود ایلر
وخایه لرده اق نطفه ایلر بزاغردیجی کبیدر ٭ واول قوت که بدنک هر جزئینه
غذایی جکردن چکر جلب کبیدر که بریردن بریره اسباب الدر ٭ واول قوت که
بکرکدن صویی چکر وقوغر دوکر سقا کبیدر ٭ واول قوت که یرمزنی طشره
برغور سپرجی کبیدر ٭ واول قوت که صفرایی وعلتلری دفع ایلر عادل
رئیس کبیدر ٭ وبونک شرحی دخی اوزوندر ٭ ومقصود اولدور که بیله سنکه
باطنکده نچه دولو عالم واردر ٭ هر بریسی برایشه مشغولدر ٭ واول حالده
که سن طتلو اویقوده اولاسن انلر هیچ سنک خدمتکده راحت اولوب دکلنمزلر
وسن انلری بلورسن ٭ ونه اونک شکرن قلورسن که انلری سنک خدمتکده
قایم قلمشدر ٭ اکر بر کمسنه که کندو قولونی بر کون خدمتکه صلسه دوکلی
عمرکده اونک شکرن ایلیوب ایلوکن سویلرسن ٭ واولکه بو قدر استاد اهل
صنعتی سنک ایچرکده خدمتکه صلمشدر ٭ که دوکلی عمرکده بر لحظه سنک
خدمتکدن کرو طورمزلر ٭ کندوکدن تفکر ایلیوب انی خاطرکه بیله کتورمزسن
ومنفعت اعضایی بلمکه علم تشریح دیرلر ٭ بو بر بیوک علمدر خلق اندن
غافللردر انی اوقیوب تحصیل ایتمزلر ٭ واول مقدار که اوقورلر اندن اوترو
اوقورلر که تا علم طبده استاد اوله لر ٭ وعلم طب خود بر علم مختصردر

اگرچه آکا دخی احتیاج واردر ولکن طریق بودینه تعلقی یوقدر اما بر کمسنه
که نظری اول منفعت اعضا علمنه ایلیسه الله تعالینک عجایب صنعن
انده تماشا ایلمکیچون آکا الله تعالینک صفتلرندن اوچ صفت بالضروره
معلوم اولور بری اولدر که بیلور که بو قالبی یبن وبو شخصی یرادن
قادر بر کمالدر که هیچ اکسکلوکلک وعاجزلوکلک آکا یولی یوقدر هر نسنه
نیجه استرسه آکا قادر اولور زیراکه جهانده بوندن عجیبرک ایش
یوقدر که بر قطره صودن بونک کبی شخص یرده واولکه بو ایشی ایتمکه قادر
اولدی اولدقدنصکره یینه دیری قلمغه آکا دخی آسانرکدر وایکنجی
اولدر که بیلور که اول بر عالمدر که انوک علمی جمیع ایشلری احاطه ایلمش
وقیلمشدر زیرا بویله عجایب نسنه لر بو دکلو غریب حکمتلر ایله ممکن
اولمز الا کمال علم ایله اولور واوچنجی اولدر که بلور که انوک قوللرینه لطف
ورحمت وعنایتنک هیچ نهایتی یوقدر هر نسنه که کرکلودر آنی کیرو قومشدر
وترک ایتمشدر بلکه اول نسنه که ضروریدر کرکدر یورک وجکر و
دماغ وحیوانک سایر اصوللکی آنی ویرمشدر واول نسنه که آکا حاجت
واردر اگرچه ضرورت یوقدر ال وایاق وکوز ودل کبی آنلری دخی ویرمشدر
واولکه آکا نه حاجت واردر ونه ضرورت ولکن انده زینت اردوقلغی
واردر وانکله آدمک یوزی دخی کوزلرک اولورانی دخی ویرمشدر

مثلا

مثلا قیلک قرالغی وطوداغک قزللغی وقاشک اکریلکی وکربکک دوزلکی
کبی ودخی بونلردن غیری هنرکه واردر وبو لطف وعنایتی همین
یالکز بنی آدمه ایلمدی بلکه دوکلی یرادلمشلره ایلمشدر مثلا سوری سکگه
وآریه وقره سکگه هر برینه هر نسنه که کرکدر ویرمشدر وکروانلرک
شکللرن وظاهرلرن درلو رنکلر ایله وکوزل نقشلر ایله بزه مشدر پس
انسانک یرادلمسنک تفصیلنه نظر ایتمک الله تعالینک صفاتنی بلمکک کلیدیدر
وبو سببدن بو علم شریفدر اول جهتدن شریف دکلدر که طبیبک آکا
احتیاجی واردر ونیته کم شعرک وتصنیفک وصنعتک غرایبی زیاده بلدکجه
شاعرک ومصنفک واهل صنعتک عظمتی سنک کوکلکده زیاده اولور کذلک
الله تعالینک عجایب صنعن بلمک صانعک عظمتنی بلمکک مفتاحیدر وبو دخی
نفسی بلمکدن بر بابدر ولکن کوکلی بلمک علمنه نظر مختصردر زیراکه تن مرکب
کبیدر وکوکل انوک اوزرنده راکب کبیدر ویرادلمقدن مقصود راکبدر
زیراکه مرکب دخی راکب ایچون یرادلمشدر راکب مرکب ایچون دکلدر ولکن
بو مقدار ذکر اولندی تا بله سن که کندوکی بو آسانلغله بلمکه قادر دکلسن
وبوندنصکره معلوم اولا که سکا هیچ بر نسنه یقین دکلدر سندن
وبر کمسنه که کندوسنی اکلمه مش اوله غیری نسنه نک اکلمه سن دعوی
ایلیه شول مفلس کبیدر که کندو اوزی طعام بولمغه قادر دکلدر وشهرلک

دوكلى درويشلرى طعامى بندن يرديو دعوى ايلر. و بو غايت تجركين وضعدر
وهم محال نسنه‌در. **فصل** چونكه بو جمله‌دن انسانك كوكلنك
كوهرينك شرفن و اولولغن بلدك پس بلكل كه بو عزيز كوهرى سكا ويرديلر
ودخى آنى سندن كزلديلر چونكه سن آنى طلب ايتميه‌سن آنى ضايع ايليه‌سن
واندن سنك غافل اولمك غايت اولو زياندر. پس اكا جهد ايله كه كندو
كوكلكى كيرو آره‌سن. وآنى دنيا شغللرندن طشره چقره‌سن. وآنى كندو
كمالنه و شرفنه يتوره‌سن. كه انوك شرفى و اولولغى اودنياده ظاهر اولور.
زيراكه انده غمسز شادلق بولور. فناسز بقا. و عجزسز قدرت. وشبهه‌سز
معرفت. وكدورتسز جمال حضرت كورر. اما بو دنياده انوك شرفى
اول حقيقى اولولغه ايرشمكه قابليت و لياقت تحصيل ايتمكله‌در. والا
اندن اكسكرك و بيچاره‌رك نسنه يوقدر. كه آجلغك و صوسزلغك
و صووغك و ايسينك و خسته‌لغك و غصه و خشم و طمع رنجنك اسيريدر.
واول كوكل حد ذاتنده بر نسنه‌دركه هر شيئده كه راحت و لذت بولور.
اوشينك زيانكارى اولور. وهر شيئ كه اكا منفعت ايليه اول شيئ آجلغه
و رنجه مقارن اولور. واول كوكل شرفن تحصيل ايتمين كمسنه كه دنياده
شريف و عزيز اوله. انوك شرفى خالى دكلدركه يا علمله و يا قوت و يا قدرت
ايله. يا همت و ارادتله. يا جمال و صورتله اوله. پس اكر انوك علمنه نظر

ايليك

ايليك اندن جاهل كمسنه يوقدر. زيرا انوك دماغنده بر طمر اكرى اوليه
هلاك و ديوانه‌لكه قريب اولور. و بلمزكه بو علت كاندن كلدى و انوك
علاجى نه‌در. وكاه اولوركه انوك علاجى انوك اوكنده حاضر اولور. واول
آنى كوزيله كورر و بلمز. واكر انوك قوتنه و قدرتنه نظر ايليك اندن عاجز
نه واردر كه بر سيكن ايله بشه چقمز. واكر بر سورى سيكلى اكا حواله
ايلسلر انوك النده هلاك اولور. واكر برآرى انى اكنه سنك اوجيله صنجسه
اوجوسى كيدب قرارى قلميه. واكر انوك همتنه نظر ايليك اكر برارپه اعزى اكا
زيان ايتسه متغير و بيحضور اوله. واكر آجلق وقتنده بر لقمه بولمسه متحير و بى
عقل اوله. پس بوندن خسيس نه اولور. واكر انوك جمال و صورتنه نظر ايليك
بر دريدركه بر سپرندلك اوزرينه چكلمشدر. واكر ايكى كون كندوى يومسه اندن
اول رسوايلقلر ظاهر اوله كه كندو كندودن نطوب بكرنور. واندن يرمز رايحه‌لر
پيدا اولور. واول نسنه‌دن رسواى و بدرايحه نه اوله كه انوك اچروسنده
واردر. ودايما انوك حمالى‌در. و هر كون ايكى كره كندو اليله كندودن آنى
يور. **حكايت** بر كون شيخ ابو سعيد ابى الخير قدس الله روحه كيدردى
صوفيلر ايله بر يره يتشدى كه طهارت قيوسن پاك ايدرلردى. ونجاست
يول اوزرنده ايدى. ودوكلى طورديلر بر جانبه قچديلر. وبورونلرن
طوتديلر. شيخ توقف ايدى كيتمدى. وايدى يا قوم بلورمسز كه بو نجاست

بكا دیر ایدر كه بن دوز بازارده ایدم خلق همیشه كیسه لرن بم اوزرمه
دوكرلردی تا كه بنی اله كوره لر سز كه بر كیجه دن ارتق صحبت قلدم كه بو حاله
یتدم پس بن سزه نیجه قچق كوركم بجسه سزندنمی دیر وحقیقتده بویله در
كه انسان بو عالمده غایت نقصان وعجزله در وانوك بازاری كونی
یارن اولسه كركدر اكر كیمیای سعادتی كوكل كوهر بولك اوزرنه صلورسه
تا كه حیوانلر درجه سندن فرشته لر درجه سنه یتشه اكر بوزنك
دنیایه طوب وشهوت دنیایه مایل اولورسه یارن كلبك وخنزیرك
انوك اوزرنه ارتقلغی اوله زیرا كه انلر دوكلی طپراغ اولورلر وبجندن
قورتولورلر وبو عذابده قله پس انسان نته كه كندو شرفن بلدی كركدر كه كندو
اكسكلوكن وبیچاره لكن دخی بله كه نفسنی بو جهتدن بلمك الله تعالی بی بلمك
كلیدلرندن بر كلیددر وانسانك كندو اوزن بلمك شرحنده بو مقدار
كفایت ایدر زیرا كه بو كتاب مختصردر بوندن غیریه تحملی یوقدر
الله تعالی حضرتلرن بلمك بیانندهدر بو كلام معروفدر كه
یا انسان اعرف نفسك تعرف ربك یعنی یا انسان سن بل نفسكی تا كه
بله سن ربكی ودخی اخبارده معروفدر كه من عرف نفسه فقد عرف
ربه یعنی بر كمسنه كه نفسنی بلسه تحقیقا ربنی بلور وبو لفظ دلیل
دركه نفس آدمی بر آینه كبیدر كه هر كمسه كه اكا نظر ایلر حقی كورر

وچوق

وچوق كمسنه كندویه نظر ایلر وحقی اكلیمز پس لازمدر اول وجه آخری
بلمك كه اول معرفت آینه سنك نظریدر وبو دخی ایكی درجه در بری
اولدر كه غایت مشكلدر واكثر كمسنه نك فهمی اكا متحمل دكلدر واولنسنی
شرح ایتمك كه عوامك فهمنه قادر اولمز صواب دكلدر واما اول وجه كه
دوكلی كمسنه انی فهم ایلر اولدر كه انسان كندو ذاتندن حق تعالی حضرتلرینی
بلور وكندو صفاتندن حق تعالینك صفاتن بلور وكندو مملكتنده تصرف
ایلمكدن كه اول مملكت انوك تنی واعضاسیدر حق تعالینك جمله عالمده
تصرفن بلور وبونك شرحی اولدر كه اول كمسنه چونكه كندویی اولاوارلغ
بلدی وبلور كه بوندن اول نسنه بیل یوغدی واندن نه نام ونه نشان
وار ایدی نته كم حق تعالی حضرتلری بویورمشدر
حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج نبتليه فجعلناه
سميعا بصيرا یعنی تحقیقا كلدی انسان اوزره زماندن بر وقت كه اول
وقتده انسان اصلا معلوم ومذكور دكل ایدی تحقیقا بز انسانی یرتدق
اول نطفه دن كه درلو درلو اخلاطدن حاصلدر حال بو كه بز انی صنمق
قصد ایدرز پس انی ایشدیجی وكوریجی قلدق واول نسنه كه انسان اكا
یول بولور كندونك اصلیدر دلشندن اولقدر بلور كه كندو بر بذر ایچه
صودن بر قطره ایدی وانده نه عقل ونه ایشتمك ونه كورمك ونه درك

ونه کوز ونه طمر ونه سکر ونه سکوک ونه ات وار ایدی • بلکه بر آق صو ایدی
پس بو دوکلی عجایب انده ظاهر اولمشدر • اما اول کندوسی ظاهر قلمشدر ویا
خود انی بر کمسنه می ظاهر قلمشدر • چونکه بالضرور بلورکه • بو آدم که درجهٔ
کمالده در بر قیلی بر تمقده عاجزدر • بلورکه اول دمده که بر قطره صو ایدی
زیاده عاجزلک و ناقصلک ایدی پس بالضرور کندو ذاتنک وارلغنده
کندوسی یرده نک ذاتنک وارلغن بلور • وچونکه بدننک عجایبنه نظر ایلیه
ظاهر یوزندن و باطن یوزندن نته که بعضیسی شرح اولندی کندوسی
یرادننک قدرتی ظاهر اولور • و بلورکه قدرتی کمال اوزره در • هر نسنهٔ
که دیلر دیلدوکی کبی یرادر • و بوندن آرتق قدرت بر کمال نیجه اولورکه انجلین
حقیر صویک قطره سندن بو انجلین صاحب کمال • و صاحب جمال شخصی
یراده • و بو نیجه عجایب و غرایب وصفلر ایله • وچونکه کندو عجایبنه و
کندو اعضاسنک منافعنه نظر ایلیسه • هر بری حکمت ایچون
یرادلمشدر • اعضای ظاهردن ال • و ایاق • و کوز • و دیش کبی • و اعضای
باطندن جکر و طلاق کبی • و بونلرک غیری نه وار ایسه کندوسی یرادنک
علی نهایت کمالده اولدوغن دوکلی نسنه یی احاطه ایلدوکن بلور • و دخی
بلورکه بو رسمه اولن علمدن هیچ بر نسنه غایب اولمز • اکر دوکلی عاقللر
عقلنی بری برینه اورسلر • و انلره اورون عمرلر ویرسه لر • و فکر

ایلسه لر بو جمله عضولردن بر عضوک یرادلمسنده بو اندامدن غیری
مناسب اندام بولمیه لر • مثلا اگر ایسته لرکه دیش ایچون آخر صورت تقدیر
ایلیه لر • و بو دیشلرکه ایلرو دربتی کسکن در تا که طعامی کسه و غیری دیشلرک
بتی یصی در تا که طعامی اوکیده • و اول دیشلرک یاننده دل شول دکرمنه
بغدای دوکن آلت یرنده در • و اول قوت که دلک النده در شول خمیر
یوغرن کمسنه کبی در که هر وقت که صولادرم اولوردوکی • تا که طعام یاش
اولوب یوغرده اکلنمیوب اشغه کیده • پس اکر جمیع عالمک عاقللری
جمع اولسه لر هیچ بوندن کاملرک و یخشی صورته قادر اولمزلر
که فکر ایده لر • و بو انجلین ال که بیش بر مقدار • دو دی بر صفتده در • و باش
برموق انلردن ایری قدر • و باشده در و کجی کدر • و اول بر مقدارک هر بیلک
ایشلر و دوکلنه یتشوب اوسته دوزر • وانلرک هر بیرینک اوچ بوغمی وار
و باش برمغک ایکی بوغمی واردر • و اول شویله دوزلمشدر که ایسترسه بر یره
دوشیرر • و ایسترسه چنه ایلر و ایسترسه چمچه ایلر • و ایسترسه یومرق
ایلر و دخی آلت سلاح دوزر • و ایسترسه آجر یصی ایلر • و طبق دوزر
و دخی جوق جهتدن ایشه کلور • اکرچه عالمک عاقللری ایسته لرکه آخر
وجه فکر ایده لر • بو بر مقدارک یرینه قوماسنده تا که دوکلیسی بر صفت
اوله • یا اوچی بر طرفه و ایکیسی بر طرفه یا بیشی در التی اوله یا دورت اوله

ایسر

یا اوج بندی کە وار در ایکی بند اولە یا درت بند اولە هر نسنە کە فکر ایدەلر
و سویلیلر دوکلیسی اکسکدن کلە • و جملەدن کاملرک اولدر کە الله تعالی
یرتمشدر • و بو ذکر اولنان اِلٰه معلوم اولور کە بر دخی علمی بو شخصە
محیطدر • و هر نسنەیە واقفدر • و آدمک اجزاسندن هر جزءنە بویلە
حکمتلر واردر • هر نەدکلو بر کمسنە حکمتلری آرتغرق بلە الله تعالینک
علمنک عظمتنە انک تعجبی زیادە اولور • چونکە انسان کندو حاجتلرینە
نظر ایلیە اول اعضایە و اندن صکرە طعامە و لباسە و مسکنە و انک
طعامنک حاجتی یغمورە و یلە و بلودە و صوغە و اتشیە در و دخی
اول صنعتلرەدر انی صلاحە کتورر • و اول صنعتلرک دخی حاجتی واردر
دمردن و اغجدن و برنجدن النلرە • و دخی بونلرک غیری هر نەکە واردر
و بو النلرک دخی احتیاجی واردر • نە وجهلە دوزدکلرینی بلمکە و اول
نظر ایلیە • و بو دوکلی دوزلمش و یرادلمش نسنەلری کورە تمام کوزل وجه
اوزرە • و بونلرک هر برندن اول قدر بو علمکە اکر یرادلمسیدی ممکن اولمیدی
کە کمسنک خاطرینە کلیدی • و نا کمسە آنی ایتمکە قادر اولیدی • پس طلب
اولمدن و بلنمدن دوکلی انک لطفیلە و رحمتیلە دوزلمش کوررز • زیادە
تمام وجە اوزرە • پس بو مقامدن الله تعالینک بر صفتی دخی معلوم اولدی
کە دوکلی اولیانک صفتی انکلەدر • و اول صفت دوکلی یرادلمشلرە لطفی

و رحمتی و عنایتی در نتەکم بیورمشدر • سبقت رحمتی علی غضبی • یعنی بنم
رحمتم دوکلی اشیادە غضبمە سابق و غالب اولمشدر • و نتەکم رسول الله
صلی الله علیە و سلم بیوردی کە الله تعالینک شفقتی قوللرینە آنەلرک سود
امزراو غلنجغنە اوزرینە اولن شفقتندن ارتوقدر • پس کندو ذاتکلە اولمیلە
الله تعالینک وارلغی ظاهر اولدی • و دخی کندو اجزالک و اطرافک چوقلغندە
الله تعالینک علمنک کمالی ظاهر اولدی • و اول کرک اولن نسنەلرک جمع
اولمسندە یا ضرورت ایلە کرک اولە • یا کوزللک و زینت ایچون کە دوکلیسن
کندوکدە یرادلمش کوررسن الله تعالینک لطفی و رحمتی ظاهر اولدی • پس
نفسی بو وجهلە بلمک الله تعالییی بلمکک آینەسی و کلیدی اولدی
نتەکم الله تعالینک صفتلرن کندو صفتلرکدن بلدک • و انک ذاتنی کندو
ذاتکدن بلدک • پس الله تعالینک تنزیهن و تقدیسن دخی بلکل و تنزیە
و تقدیس اولدر کە انی بری و پاک قلەسن هر نسنەدن کە اکسکلکی و عاجزلغی
ویرر • پس اول بریدر اول نسنەلردن کە وهمە و خیالە کلور • و دخی
بریدر اندن کە بر مکانە انی نسبت ایلیەسن • اکرچە هیچ بر یر انک تصرفندن
خالی دکلدر • و آدم بو ذکر اولنانک نمونەسنی کندو ذاتندە کورر • زیرا کە
انک روحنک حقیقتی کە بز اول روحە کوکل دیرز • بریدر اندنکە وهمە
و خیالە کلور • زیرا کە آکا مقدار و کمیت یوقدر • یعنی انده اولچی و صیو

ودخی

یوقدر ودخی بولنمق قبول ایتمز ۰ وچونکه بویله اوله انوڭ رنگی اولمز و
هر نسنه که انوڭ رنگی ومقداری اولمیه هیچ بر وجهله خیاله گلمز ۰ زیرا
خیاله اول نسنه گلور که کوزلر کورمش اوله یا انوڭ جنسنی کورمش
اوله ۰ ورنگلردن وشکللردن غیری خود کوزلڭ حکمنده نسنه
یوقدر ۰ واول نسنه که طبع انی تقاضا ایتمز بر شیء نیجه دردیو ۰ انوڭ
معنیسی اولدر که نه رنگدر ویا نه شکلدر ۰ بیوکمیدر ویا کوچکمیدر ۰ پس
بر شیء که بو صفتلر انده اولمیه اوله نه رنگدر دیو سؤال ایتمك باطل اولور ۰
اگر دیلرسڭ که بله سن بر شیء اوله ۰ ونه رنگدر دیو اندن سؤال ایتمك یولی
یولی اولمیه ۰ کندو حقیقتکه نظر ایله که سنڭ اول علم ومعرفت مکانی اولن
حقیقتڭ قسمت قبول ایتمز ۰ ومقدارڭ وکمیتڭ وکیفیتڭ ۰ یعنی اولجیلك
وصیونڭ ورنگڭ ۰ مثلا اکا یولی یوقدر ۰ اگر بر کسنه سؤال ایلسه که روح
نجه نسنه در ۰ اکا جواب اولدر که نجه لکك اکا یولی یوقدر ۰ چونکه کندوکی
بو صفتله بلدڭ ۰ پس بلکل که حق تعالی حضرتلرینی بو صفتله تنزیه ایدوب
عیب ونقصان وبو رشی لردن بری بلمك کرکدر ۰ وخلقلر عجبلر که بر شیء
موجود اوله نه وجهله نجه لکسز ونه لکسز اوله دیو ۰ وانلر خود کندولر
ایله در فاما اکلمزلر بلکه آدم اگر کندو بدننده طلب ایلسه بیك نسنه بولور
که دوکلی نجه لکسز ونه لکسز ۰ زیرا کندوده خشم وعشق ودرد ولذت

واردر ۰ دلسه که بونلرڭ نجه لکی ونه لکی بله عاجز اولور ۰ زیرا که بو
شیء لرده نجه لك ونه لك یوقدر ۰ ونجه در وبو سؤالڭ اکا یولی یوقدر
بلکه بر کسنه که آوازڭ یا قوقونڭ یا دادڭ حقیقتن طلب ایلسه که نجه دن
ونه رنگدر دیو عاجز اوله ۰ وبونڭ سببی اولدر که نجه لك ونه لك خیالڭ
تقاضاسیدر که کوزڭ کورمکلکندن حاصل اولور ۰ پس خیال هر نسنه که
کوزڭ نصیبیدر انی طلب ایلر ۰ واول نسنه که قولاغڭ حکمنده در آواز کبی
مثلا کوزڭ انده هیچ نصیبی یوقدر ۰ بلکه جمله نجه لکسز ونه لکسز اولن
شیء لری طلب ایتمك اکا محالدر ۰ پس آواز کوزڭ نصیبی اولمقدن بریدر
نته کم لون وشکل قولاغڭ نصیب اولمقدن بریدر ۰ ونه بو تخلیندر اول
نسنه که کوکل ایله ادراك اولنور ۰ اما که کوکل کندوسی جمله حواسڭ نصیبی
اولمقدن بریدر ۰ زیرا نجه لك ونه لك محسوساتده اولور نته کم ذکر
اولندی ۰ وبونڭ تحقیقی ونهایتی که واردر معقولات کتابلرنده شرح
اولنمشدر ۰ وبو کتابده بو قدر کفایت ایدر ۰ ومقصود بودر که آدم کندو
نجه لکسز لکیله حق تعالی حضرتلرینڭ نجه لکسز لکنی بیله ۰ ودخی بیله که جان
تنڭ پادشاهیدر ۰ وهر نسنه که تنده انوڭ نجه لکی ونه لکی در ۰ واول دوکلی
انوڭ مملکتیدر ۰ اما کندو نجه لکسز ونه لکسزدر ۰ وکذلك بو جمله عالمڭ
پادشاهی دخی نجه لکسز ونه لکسز بیله ۰ وهر نسنه که نجه لکی ونه لکی

واردر محسوسات کبی مثلا دوکلی آنوک مملکتیدر • وکوکلی تنزیه ایتمکل بر نوعی
دخی بودرکه انی هیچ بریره نسبت ایتمک اولماز • زیرا دیمک اولمازکه کوکل الده در
یا ایقده در یا باشده در یا غیری یرده در • بلکه دوکلی تن ودوکلی اندام قسمت
قبول ایدر • وکوکل قسمت قبول ایتمز • وقسمت قبول ایتمین شیئک قسمت قبول
ایلمین شیئده اولمسی محالدر • زیرا اول دخی قسمت ایتمک لازم کلور • وکوکل
بو کوکل هیچ بر عضوه تعلق قبول ایتمز • هیچ بر عضوانک تصرفندن خالی
دکلدر • بلکه دوکلی انوک فرمانندهدرلر • وکوکل دوکلینک پادشاهیدر
نته کم دوکلی عالم اول پادشاه عالمک تصرفندهدر • وکندو ذات پاکی
بریدر اندن که انی بر یره نسبت ایدهلر • وبو مقوله تنزیهک تمامی انکله
آشکار اولورکه • خاصیت روحی آشکار دیه سز واکا خود رخصت
یوقدر • ودخی ان الله خلق آدم علی صورته یعنی تحقیقا الله
تعالی خلق ایلدی آدمی کندو صورتی اوزره دیدکلری کلامک تمامی
بونکله آشکار اولور چونکه الله تعالینک ذاتی معلوم
اولدی • وانوک نیجه لکدن ونته لکدن پاکلکی وبریلکی معلوم اولدی
ودخی انوک مکاندن بری اولدوغی معلوم اولدی که بودوکلینک کلیدی
آدم کندو نفسنی بیلمکدر • پس الله تعالایی بیلمکدن بر باب دخی قلدی
واول باب الله تعالینک کندو مملکتندهپادشاهلق سورمسی نیجهدر

ونه وجهلهدر • وملکلره بیوردوغی • وانلرک دخی اول بیوردوغی قبول
ایتمسی • وملکلرک اللرندن خلق عالمه بعض ایشلر کوسترمسی • وکوکدن یره
فرمان ایندرمسی • وکوکلری دور ایتدرمسی • ویلدزلری حرکت ایتدرمسی
ویر اهلینک جمیع ایشلرن کوکلره متعلق قلمسی • ورزقلری کلیدنی کوکه
حواله قلمسی نه وجهله اولدوغن بیان ایدر • وبو باب بر عظیم بابدر الله
تعالیی بیلمکده • وبوکه معرفت افعال دیرلر • نته که بوندن ایلرو کچن بابه معرفت
ذات وصفات دیرلر • وبو بابک دخی کلیدی نفسنی بیلمکدر • وسن که اولا
کندو مملکتکده نیجه پادشاهلق سوردکی بیلمیش اوله سن پس اول پادشاه عالم
مملکتنده پادشاهلغی نیجه سوردر انی نه وجهله بیله سن • بس اولا کندو
اوزوکی بیل وکندودن صادر اولن فعللردن بر فعلک نه وجهله صادر
اولدوغن بیل مثلا یرمق کبی • قچنکه بر کاغده بسم الله یرمق دلسک اول
انی یرمغه میل وارادت ظاهر اولور • اندن صکره سنک کوکلکده حرکت
ظاهر اولور • وبو ذکر اولنان کوکل اول ظاهری کوکلدرکه ات دندر وهر
سینهکوک صول جانبندهدر • ودخی بر جسم لطیف حرکت ایلر کوکلدن دماغه
که طبیبلر اکا روح دیرلر • که جمله ادراک قوتلرینک اولحمالیدر وبو روح
بو قروده ذکر اولنان روحدن غیریدر • زیرا که بو حیوانلرده دخی وارد
واولومله اکا یولی واردر • واول بر روح که بز اکا کوکل دیوادویرمشز

اول حيوانلرده بو قدر. وهرکز اولمز زيراكه الله تعالينك معرفتنك مكانی
در. پس چونکه بو روح دماغ ترتيبنه بسم اللهك صورتنی دماغدن اوكلی
خزينه ده ظاهر اوله كه اول خزينه قوت خيالك يريدر. پس اول حينده
دماغدن بر اثر شول سكيرلره اولاشور كه دماغدن نظره كلمشلردر و
جمله اطرافه يتشمشلردر. وبرمقلرك باشلرينه بغلنمشلردر. ايپكلر كبی اول
ايپكلری اول كمسنه نك قوللرنده كه غايت ضعيف اوله كورمك اولور. بر
اول سكيرلر قمله ده آندن صكره برمقلر اوجنه قمله ده در. برمقلر دخی
قلمی قمله ده در. قلم دخی مركبی قمله ده در. پس بسم اللهك صورتنی اول اسلوب اوزره
كه خيال خزينه سنده وار در كاغد اوزرينه ظاهر اولور. حواسك
بردميله خصوصا كوز اول جمله دن ذكر برمقده اكثر احتياج آنلره در
پس نته كم بو قموا ايشلرك اولنده بر ميل اولور كه اول ميل سنك كوكلكده
ظهور بولور. كذلك دوكلی ايشلرك دخی اولی الله تعالينك صفتلرندن
بر صفت در كه آندن اراده ايله تعبير اولور. ونته كم اول ميل واراده نك
اول اثری سنك كوكلكده ظاهر اولور. وانوك واسطه سيله اوزكه
يرلره دخی يتشور. كذلك حق تعالينك دخی اراده تنك اثری ابتدا عرشده
ظاهر اولور آندن صكره غيری يرلره يتشور. ونته كم بر جسم لطيف وار در كه
بخار كبی كوكلك طمرلرينك يوللرندن بو اثری دماغه يتشدورر. وبو جسم

لطيفه روح ديرلر. كذلك حق تعالينك بر جوهر لطيفی وار در كه اول
اثری عرشدن كرسيه يتشدرر. واول جوهره فرشته ديرلر ودخی روح
ديرلر وروح القدس دخی ديرلر. ونته كم اثر كوكلدن دماغه يتر ودماغ
دخی كوكلك الی التنده در. وانك حكمنده وتصرفنده در. كذلك اثر اول عرشدن
كرسيه يتشور. وكرسی عرشك التنده در. ونته كم بسم اللهك اثری كه سنك
فعلك اولسه كركدر. وانوك صورتی سندن صادر اولسه كركدر. واول
صورتی يزمق سنك مرادكدر. دماغده اول خزينه ده اولده. وفعلك دخی
اكا موافق ظاهر اولور. كذلك عالمده جمله واقع اولوب ولاجو اشيانك
صورتلرينك نقشی اولا لوح محفوظده ظاهر اولور. ثانيا خارجده وجود
بولورلر. ونته كم دماغده اولان قوت سكيرلری قمله ده در. تا كه سكيرلر دخی
الی وبرمقلری قمله ده در. كذلك اول جواهر لطيفه كه آنلره ملكلر ديرلر يلدزلرك
واسطه سيله. ودخی انلرك ضيالرندن حاصل اولان ايكلرك واسطه سيله
يرده اولان اثرلرك طبيعتلرن قمله ده در كه اول طبيعتلره چار طبيعت ديرلر
كه انلر اسيلك وصوقلق ويشلق وقورولق در. نته كم قلم مركبی كاغذره و
جمع ايلر تا كه بسم اللهك صورتی ظهور بولور. كذلك بو اسيلك وصوقلق
وصوو طرق دخی دوكلی مركبات اولنلرك آنه لرن تحريك ايدوب قمله ده در
تا كه اشيا وجوده كله. ونته كم كاغد مركبی قبول ايدر. تا كه جمع اوله

شول آدم کی مرکب کاغدک اوزرینه صالحه کذلک مرکب اولان طبیعتلرک
دخی یشللغی شکللرینی قبول ایدیجیدر و قورولغی اولان شکللری صقلیجیدر تاکه
اول شکللری نور لمعه قومیه زیراکه اگر یاشلق اولمسه شکل قبول ایتمزدی
و اگر قورولق اولمیدی شکل باقی قلمزدی و نیته کم قلم کندو ایشنی تمام
ایلدی و حرکتنی بتشه ایلتدی بسم اللهک صورتی اول خیال خزینه سنده
اولان نقش اوزرینه ظاهر اولدی گوزلرک گورمسی معاونتیله کذلک
استیلک و صوفلق دخی بو مرکب اولان اشیانک آنه لرین ملکلرک
یردی میله قیلمده در تاکه حیوانلرک ویرده بتن اوتلرک صورتلری
دنیاده ظاهر اولورا اول صورته موافق که لوح محفوظده واردر و
نیته کم جمله بدنده واقع اولان ایشلرک ابتداسی گوکلدن قوپر واندن جمیع
اعضایه طاغلور کذلک عالم اجسامده جمیع ایشلرک ابتداسی عرشده
ظاهر اولور و نیته کم بو خاصیت که انی اول قبول ایلین گوکلدر واندن صکره
قبول ایلین آنوک التی یانینده اولان عضولردر ولکن اول خاصیتی گوکله
نسبت ایدرلر تاکه سن کندو گوکلکده ساکن اولدوغک معلوم اوله
کذلک جمیع عالمده اولان حکم و تصرف که عرش واسطه سیله در عرشه
نسبت ایدرلر تا ظن اولنه که اول تصرف ایدن کمسه عرشده ساکندر
و نیته کم سن گوکلکده غالب اولدسن و گوکلک ایشنی راست اولدوکی

مملکت

مملکتک تدبیرن اتمکه قادر اولورسن کذلک الله تعالی عرشی یریمغله
عرشنه غالب اولمشدر و عرشی راست طوردغی مشدر تاکه دوکلی مملکتک
تدبیری یرلو یرنده اولمشدر و بو خصوصده عبارت بو وجه اوزره
گلمشدر استوى على العرش يدبر الامر یعنی الله تعالی غالب اولدی
عرش اوزرینه جمیع امری تدبیر اولدوغی حالده و دخی بلکل که بو دوکلی
حقیقتدر و اهل بصیرته مکاشفه ایله کشف و معلوم اولمشدر
و تحقیق بو معنایی بیلمشلردر که ان الله خلق آدم على صورته یعنی تحقیقا
الله تعالی خلق ایلدی آدمی کندو صورتی اوزره و تحقیق بلکل که پادشا
و پادشاهلغی پادشاهلردن غیری کمسه بلمز اگر سکا پادشاهلق
ویرمیلردی کندو مملکتک اوزرینه و بر مقدار نمونه ویرمیلردی الله
تعالینک ملکندن و مملکتندن هرگز الله تعالیی بلمکه قادر اولمیدک
پس شکر ایله اول پادشاهه که سنی بر تدی و پادشاهلق ویردی و مملکت
ویردی کندو ملکنک نمونه سی اوزره و گوکلدن سکا عرش قلدی و روح
حیوانیدن که انوک ظاهر اولجق یری گوکلدر سکا اسرافیل ویردی
و دماغدن سکا کرسی ویردی و خیالک خزینه سندن لوح محفوظ
ویردی و گوزدن و قولقدن و سایر حواسدن فرشته لر ویردی
و دماغ قبه سندن که سکیرلرک ظاهر اولجق یریدر سکا گوک ویلدزلو

ویردی و بر مقدن و قلمدن و مرکبدن سکا مسخر اولمش طبیعتلر ویردی
و نفسکی نیجه لکسز و نیه لکسز یراتدی و دوکلیسن اوزرینه پادشاه
قلدی و سکا دیدی که زینهار کندو نفسکدن و پادشاهلغکدن غافل
اولمه که سنی یراتدیجی دن غافل اولمش اولورسن ان الله تعالی خلق آدم علی
صورته اعرف نفسک یا انسان تعرف ربک یعنی که الله تعالی آدمی کندو صورتی
اوزره خلق ایتمشدر پس کندو نفسکی بیل یا انسان تا که ربکی بیله سن

فصل

پس بو جمله دن که انسانک پادشاهلغی ایله اول پادشاهلر پادشاهنک
پادشاهلغنک کیفیتلری بری برینه مقابل و برابر ذکر اولندی پس
ایکی عظیم اشارت حاصل اولدی بری آدمک کندو نفسنه و اعضاسنک
قوتلرینه و صفتلرینه تعلقی و صفتلرینک و قوتلرینک کوکله تعلقی
نه وجهله اولدوغنه علمدر و بو علم خیلی مفصل علمدر که بو غایت
مختصر کتابده شرح اولونمغه قابل دکلدر و اول علمک بری دخی پادشاه
عالمک مملکتنک فرشته لرینه تعلقنه و فرشته لرک بری برینه تعلقنه و
کوکلرک و عرشک و کرسینک و اول فرشته لره تعلقنه علمدر و بو دخی
اوزون علمدر و مقصود بوندن اکا اشارتدر که اول کمسه که زیرک
اوله بو جمله یه اعتقاد ایله یه و الله تعالینک عظمتنی بو جمله ایله بیله
و اول کمسنه که ابله اوله بو مقداری الده بیله که کندو نیجه غافلدر و نه مرتبه ده

مغبوندر

مغبوندر که بو سنکلین جمال و کمال صاحبی کمسنه نک مطالعه سندن
محرومدر که اول کندو نفسیدر پس حضرت الوهیتک جمالندن بویله
کمسنه نیجه خبردار اوله و بو مقدار که دینلدی اول جمله دندر که
خلق بلمکه قادر اوله که اوزرینه در پس خلق فهم ایتدوکی مرتبه ده معلومدر
که انوک حالی نیجه در

فصل

اول بیچاره محروم و مرحوم حکیم و منجم
که بو جمله ایشلری اشیانک طبیعتلرینه و یلدزلره حواله قلدیلر انلرک
مثلی شول قرنجه کبیدر که بر کاغد اوزره کیدرکن یازو یازلدوغن کوره
کاغده نظر ایلر کورر که قره مق اوزره در و انوک اوزرینه نقش واقع
اولمق اوزره در پس اول حینده دقتله بقر قلمک اوجن کورر شاد اولوب
ایدر که بو ایشک حقیقتن بلدم و بو تشویشدن قورتلدم که نقاشلغی قلم
ایلرمیش دیر و بو قرنجه علم طبیعی بلن حکیم مثالنده در که اول حبیلردن درجه
اخیرده اولندن غیری نسنه بلمدی پس بر قرنجه دخی که انوک کوزی دخی
آچغرقدر و مسافه یی دخی ارتق کورر اول بر قرنجه یه ایدر که یولداش سن
بورایکده خطا ایلدک بن قلمی عاجز و مسخر کوررم و بوندن غیری بر نسنه
کوررم که اصل بو نقاشلغی اول ایلر دیر و بو جمله شاد اولور و ایدر که
حقیقت بودر که بن بلدم که نقاش بر مقلردر قلم دکلدر و قلم دخی اکا مسخر
و بو قرنجه منجم مثالنده در که انوک نظری بر مقداری اوزنجق کیتدی و کوردی که

طبيعتلر يلدزلره مسخردرلر ولكن يلدزلر دخي فرشته لره مسخر اولدوغن
بيلمدي واندن يوقرو اولان درجه لري بولمدي ونته كم بو تفاوت منجمله
حكيمك ما بيننده عالم اجسامده واقع اولدي كذلك اول كمسه لر كه عالم
ارواحه ترقي قلديلر وعالم اجسامدن خارج بعض نسنه يه واقف اولدلر
وكبرو درجه اوله تنزل ايتديلر واندلك اوزرينه عالم ارواحده معراج
يولي بغلو اولدي وعالم ارواحده كه اول عالم انوار در بونك كبي
عقبه لر و پرده لر چوقدر بعضيسنك درجه سي يلدزلر كبي در وبعضيسنك
آي كبي در وبعضيسنك كنش كبي در وبو معراج ترقيلري اول كمسه لره دركه
آسمانك ملكوتن يعني ملكن انلره كوستره لر نته كم حضرت خليلك
حقنده خبر ويردي وبيوردي وكذلك نري ابراهيم ملكوت السموات
والارض يعني بز ابراهيمه دين حقنده ادراك و بصيرت ويردوك
كم كبي ينه كوستروردك اكا كوكلرك ملكني وبو اجلدندركه رسول عليه
الصلوة والسلام بيوردي ان لله سبعين حجابا من نور وظلمة لو كشفها
لاحرقت سبحات وجهه كل من ادركه بصره
يعني تحقيقا الله ايچون يتمش حجاب واردر نوردن وظلمتدن اكر الله
تعالى اول حجابلري اچه ايدي انوك جلال وعظمتي ينداوريدي جميع
كندويه نظري يتشن كمسنه لري وبونك شرحي مشكوة الانوار ومصفا

الاسرار

الاسرار نام كتابنده ذكر اولنمشدر اندن طلب اولنه ومقصود اولدركه
بيله سن كه حكيم بر نسنه يي كه اشتلكه وصوقلغه حواله ايلدي راست سويلدي
كه اكر انلر ارده اسباب الهي اولميدي لر علم طب باطل اوليدي ولكن حكيمك
خطاسي اول وجهدندركه كوزي مختصر ايدي يولدا شلق قلمدي واول مرتبه ده
قلدي وبوادني مرتبه يي اصل بلدي مسخرلك اولدوغن بلمدي واولوف
صندي حد متكارلق اولدوغن بلمدي بالخصوص كه اول جمله خدمتكارلردن
الت ادناسي دركه يري اشكده نعلينلر صفي در ومنجم كه يلدزي سبلو
اراسنده ذكر ايتدي وسبب طوتدي راست سويلدي اكر بويله اولميدي
كيجه ايله كوندز برابر اوليدي زيرا كه كونش بر يلدزدركه عالمه ايدنلق و
اسيلك اندندر وياز له قيش برابر اوليدي زيرا كه يازك اسيلكي اندندر
كه كوكلك ورتنه كلور ويابن اولور وقيشده اراغ اولور واول الله
تعالى كه كونشي ايتي وروشن و تمغه قادر اولدي عجبمي دركه زحل يلدوزن
ايتي و قوري يرده وزهره يلدزن ايتي و تر يرده بو سوزك هيچ مسلمانلغه
زياني يوقدر اما منجم غلطي بوراده ايتدي كه يلدزلري اصل وحواله ايدجك
يرقلدي وانلرك مسخر اولدقلرين كورمدي ودخي والشمس
والقمر والنجوم مسخرات بامره كلامنك مضمونن بلمدي يعني كونش واي كندو
بر خلرنده سيرلري حسابله در وكونش واي و يلدزلر مسخرلردر اول

الله تعالینک امرینه ومسخر دیوایشنه طوتلمشه دیرلر بس کونشله آی
کندو فعللرندن ایش ایدیجی دکللردر بلکه ایش ایشلکه طوتلمش
خدمتکارلردر بو خصوصده عامل ومتوکل اولن فرشته لر جانبندن
نته کم سکیرلر اعضایی تحریک ایتمکده دماغده اولن قوت خیال جانبندن
قوللنلمشلردر ویلدزلر دخی ادنی خدمتکارلردندر ولی فی الجمله مقبوللر
دندرلر اولدرت طبیعت کبی صفت بغالده اولنلردن دکللردرلر زیرا
که انلرک ادنی مسخر اولنلردر کیا بنده قلم ادنی مسخر اولدوغی کبی منده

فصل خلق اراسنده اکثر خلاف بو ذکر اولنان کبیدر دوکلیسی
بر جهتدن راست سویلمشلردر ولکن بر شینک بعضیسن کوردلر صوندلر
که دوکلیسن کوردلر وانلرک مثلی شول کورلر طائفه سی کبیدر که ایشتدیلر
که شهرلرینه فیل کلمشدر بس انی بلمک ایچون کیتدیلر شولدم که ملاقی
اولدیلر الللری ایله یوقلدیلر شول کمسنه که انوک الی فیلک ایاغنه
طوقندی ایتدی که فیل بر بیوک دیرک کبیدر واول کمسه که انوک الی
دیشنه طوقندی ایتدی که فیل ایچه رک دیرک کبیدر واول کمسنه نک
الی که قولاغنه طوقندی ایتدی که فیل بر کلیم کبیدر بس بونلرک دوکلیسی
راست سویلدیلر بر جهتدن وخطا ایتدیلر بر جهتدن زیرا صندیلر
که فیل جمله سی بلدیلر حال بو که بلمشلر ایدی وکیرو بویله در منجم وحکیم

هر بریسنک کوزی حضرت الوهیتک خدمتکارلرندن برینه طوش اولدی
وانوک سلطنتنه وغلبه سنه تعجب ایتدی قلدی وایتدی وار ایسه بادشاه
بو کندودر بس هذا ربی دیدی تا برکمسیه که اکا کیرو یول کوستردیلر و
دوکلنک نقصانن کوردی وانلرک ماوراسنده بر غیری نسنه کوردی
وایتدی که بونلر غیرک الی التنده در وهر نسنه که غیرک الی التنده اوله
خدالغه لایق دکلدر لا احب الآفلین دیدی یعنی بن سومزم ومعبود
ایدنمزم شول دایم اولمیانلری

فصل یلدزلک وطبیعتلرک
وفلک الکواکب برجلرینک مثالی که اول برجلر اون ایکی قسمدر وعرش که
جمله نک اوستنده در بر جهتدن بادشاه مثالنده در که انوک بر
خاص حجره سی اوله که انوک وزیری اول حجره ده اوتورر اوله وحجره
اول حجره نک چار طرافنده اون ایکی حجره سی اوله وهر حجره ده اول وزیرک
بر نایبی اوتوره ویدی ایش اری اتلو حجره لرک طشره سنده اولوب
حجره لرک اطرافن طوتشلر ووزیرک هر بیوردغی که وزیردن انلره یتشمش
اوله دکلوب قبول ایدرلر ودرت پیا بو یدی ایش اری اتلونک
التی یاننده طورمشلردر وبو دردلک دخی الکرینه درت کمند
ویرلمشدر تا که اول کمندی صلوب فرمان اوزره بر طائفه یی
حضرته چکرلر وبر طائفه یی دخی حضرتدن ایراغ ایده لر وبر طائفه

خلعت ویره‌لر و بر طائفه‌یه عذاب قیله‌لر پس عرش اول نجم خاص درکه
مملکت وزیری اولان ملك مقربك مكانیدر و فلك الكواكب اولجا طاقدر
اون ایکی برج انده اون ایکی نجمه‌در و وزیرك نائبلری غیری فرشته‌لردر
كه انلرك درجه‌سی اول مقرب اولان فرشته‌دن اشغه‌در و انلرك هر
بریسنه بر ایش اصمرلنمشدر و یدی یلدزكه انلر آی و عطارد و زهره
و كنش و مریخ و مشتری و زحلدر یدی اتلودر كه ایش ارلری كبی بو نجملر
چوره‌سن طولشرلر و اول نجملرك هر بریندن انده بر دزلو امر تشور
و اول درت نسنه كه انده چار عنصر دیرلر انلر اود و صو و یل و طپراقدر
درت پاخشی تكارلردر كه كندو وطنلرندن سفر ایتمزلر و درت
طبیعت كه ایسیلك و صوقلق و یاشلق و قورولقدر درت كمندكیدر
كه اول یالرك الكرنده‌در مثلا اگر بر كمسنه كه یوزن بو دنیادن
دوندرسه و قیغو و قورخوا كا غالب اولسه و دنیانك نعمتلری
انوك كوكلنه خوش كلمز اولسه و لذت آخرت قیغوسی طوتسه طبیبلر ایدركه بو
اول خسته‌لكدركه اكا ماخولیا دیرلر و انوك علاجی طبیخ افیتمون دیرلر
و حكیم ایدركه بو مرضك اصلی اولدركه طبیعتدن بر قورولق قلقوب
دماغه غالب اولور و بو قورولغك سببی قیش هواسیدر تا كه بهار كلیه
و هوانك رطوبتی غالب اولمیه بو مرض اصلاحه كلمز و منجم ایدركه

بو مرض بر سوداءدر اكا یتمشدر و سودا عطارددن حاصل اولور
اول وقت كه مریخله انوك نامبارك مشاكله‌سی اوله پس تا كه عطارد
سعدلرك مقارنتنه یا انلرك تثلیثنه ایرشمیه بو حال اصلاحه كلمز
و بونلرك دوكلیسی راست سوزلردر ولكن [illegible]
یعنی انلرك علمنده یتشجك یرلری انجق بودر اما اول كمسه كه حضرت
ربوبیتده انوك سعادتنه حكم ایتمش اوله‌لر و اول ایكی ایش بیلجی ایش
ارلری كه عطارد له مریخدر علی التعجیل صالرلر تا دركاه پیاده‌لرندن
بر پیاده كه اكا هوا دیرلر قورولق كمندن صلوب اول كمسه‌نك
باشنه و دماغنه برغه‌لر و انوك یوزنی دوكلی دنیا لذتلرندن
دوندوره و قورخو و غصه قمچیسی ایله و طلب و ارادت یولاریله
انی حضرت الوهیته دعوت ایلیه‌لر بو نه علم طبده و نه علم حكمتده
و نه علم نجومده واردر زیرا كه بو نبوت علمنك دریاسندن حاصل
اولور و اول دریا جمیع اطراف ممالكی و حضرت ربوبیتك
دوكلی عاملارن و ایش ارلرن و خدمتكارلرن احاطه ایلیوب قپلمشدر
و جمله‌سن بیلورز كه هر كمسنه قنغی ایشه اجوندر و نه بیوررغله حركت
ایدر و خلقی نه یرده دعوت ایدرلر و نه یردن الیقورلر پس بونلرك
هر بری یعنی طبیب و حكیم و منجم اول نسنه كه دیمشلردر راست

دیمشلردر ولیکن پادشاهك مملکتنك سرندن و مملکتنك جمله اولورندن
سرندن خبرلری اولمشدر وحق سبحانه وتعالی بو طریق اوزره بنده
وسود اوردردو مختلفه خلقی کندو حضرتنه دعوت ایلر و ایدرکه
اول خسته لك دکلدر بلکه بزم لطفمز کمندیدر که اولیامزی
انوکله کندو جانبمزه دعوت ایدرز
یعنی محققا بده حواله اولنمشدر
انبیایه اندن صکره اولیایه اندن صکره انلره مشابه اولنلره مرتبه
مرتبه پس انلره خسته کوزیله نظر ایلمیه که انلر بزم مقبوللرمزدر
انلرك شاننده در یعنی بن خسته اولدم سن بنم حالم
صورمغه کلمدك دیمك اولور پس بو ذکر اولنان مثال آدمك کندو
بدننده بحر و سنده اولان پادشاهلغنك طریقیدر ایله اولسه بو معرفت
دخی آدمك کندو نفسنی بلمکدن حاصل اولور پس بو سببدن نفسنی بلمك
عنوان اول قلندی شمدی انوك وقتیدر که سبحان الله
والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر معنیسن بیله سن پس معلوم
اوله که بو درت کلمه مختصردر که اللهی بیلمکی بونلر جامعدر مثلا
چونکه کندو تنزیهکدن الله تعالینك تنزیهن بیلدك پس سبحان الله
معنیسن بیلدك زیرا سبحان الله بن اللهی تنزیه ایدرم تنزیه ایتمکله دیمکدر

وچونکه

وچونکه کندو پادشاهلغکدن الله تعالینك پادشاهلغن بیلدك که جمله
سببلر و واسطه لر انکا مسخردر قلم کاتبه مسخر اولدوغی کبی الحمد للهك
معنیسن بیلدك زیرا چونکه اندن غیری هیچ نعمت ویریجی یوقدر بر
حمد و شکر اندن غیریه اولماز وچون بیلدك که اندن غیری هیچ
کمسنه بیورق بیورمغه یوقدر لا اله الا الله نه ایدوکن بیلدك پس شمدی
انوك وقتیدر که الله اکبری اکلیه سن و بیله سن که بو دوکلی بیلنن
اولا سن هنوز الله تعالیدن هیچ نسنه بلمش سن زیرا که الله تعالی
اندن اولودر که خلقلنی کندو نفسلرینه قیاس ایتمکله بیلمکه قادر اولالر
پس الله اکبرك معنیسی اول دکلدر که الله تعالی اوزکه لردن بیوکردر دیمك اوله
زیرا انوك وجودی قتنده هیچ غیری شینك وجودی یوقدر تا که الله اندن
اولورق اوله زیرا که دوکلی موجودات انوك وجودینك نوریدر و کونشك
نوری کونشدن غیری بر نسنه دکلدر تا دیمك جایز اوله که کونش کندو
نورندن بیوکر کدر بلکه الله اکبرك معنیسی اولدر که الله تعالی اولورقدر
اندن که قیاس عقلله آدم انی بیلمکه قادر اوله معاذ الله که الله تعالینك
تقدیسی و تنزیهی آدمك تقدیسی و تنزیهی کبی نه اولور که اول یا کندو
وبری دخی جمله یرتدقلرینه بکزمکدن تا انسانه و ابتغیه دك ومعاذ
الله که انوك پادشاهلغی آدمك کندو بدنینه اولن پادشاهلغی کبی

نجه اولور و انوك صفتلری مثلا علم كبی و قدرت كبی آدمك كندو
صفتلری كبی نجه اولور كه بودوكلی آدمك صفتلری و پادشاهلغی
بر نمونه در كویاكه حضرت الوهیتك جمالندن بر مقدارینه آدمك
عاجزلغنه كوره آدمده حاصل اولمشدر و بو نمونه نك مثالی انوك
كبیدر كه اكر بره صورسه لر كه بكلكك و پادشاهلغك و ملكت صقلمغك
لذتی نجه در دیو جواب ویرور كه انلرك لذتی چوكان اورمق و
طوب اوینامق كبیدر زیراكه اول صورر كسنه نك بولدقدن غیری
لذت معلومی دكلدر و هر نسنه كه اول كسنده ده اولمیه اول انی قیاس ایله
بیلمكه قادر دكلدر و معلومدر كه سلطنت لذتینك چوكان اوینامق
لذتیله هیچ مناسبتی یوقدر ولكن فی الجمله لذت و شادیلق آدی
بو ایكی نسنه ده بولندی پس آنده فی الجمله برابر اولدیلر و بو جهتدندر
كه بو نمونه همین اوغلنجقلره اكلتمق ایچون لایقدر غیریه لایق دكلدر
و بو ذكر اولنان جمله تفصیللری و مثاللری دخی هب بونكله بیل پس
الله تعالی یی كمال حقیقتیله بلمز الا ینه الله بیلور
الله تعالی یی بلمكك شرحی اوزوندر پس بو نجلین مختصرده تفصیل
اولونمق ممكن اولماز و انسانك قدرتی اولدوغنجه الله تعالینك معرفتك
تمامن طلب ایتمكه تنبیه ایلمكده و قندرمقده بو دكلو كفایت ایدر زیراكه

سعادتك

سعادتك تماملغی بو معرفتك تماملغی ایله در بلكه آدمك دوكلی سعادتی
همین الله تعالی یی بلمكده و قوللقده در و عبادتده در اما معرفت
آدمك سعادتی اولدوغی بوندن اول ذكر اولندی اما عبادت و قوللق
آدمك سعادتنك سببی اولدوغنك بیانی اولدر كه چونكه آدم اولسه
آخر كاری حقیله اولسه كركدر إليه المرجع والمصير یعنی رجوع ایتمك
و كیرو دونمك اللهه در و هر كسنك كه طوراغی و قراری بر كسنه ایله
اولسه كركدر انوك سعادتی اولدر كه انوكله آشنا اوله و هر نه مرتبه
كه دوستلغی زیاده اوله سعادتی دخی زیاده اولور زیرا محبوبنك لذتی
مشاهده سی ارتوغرق اولور و الله تعالینك دوستلغی كوكله غالب
اولمز الا الله تعالی یی بلمك ایله اولور و انی چوق ذكر ایدوب اكمك ایله
اولور زیراكه هر كسنه كه هر كسنه یی دوست طوتسه انوك ذكرینی چوغ
ایلر پس اكر انوك ذكرینی چوغ ایتسه لا جرم انوكله دوست اولور و
بو سببدندر كه الله تعالی داود علیه السلامه وحی ایلدی و بیوردی
أنا بدك اللازم فالزم بدك یعنی كه سنك چارك بنم و سنك ایشك بنمله در
بر ساعت بنم ذكرمدن غافل اولمه و بنم ذكرم كوكلكه آنوكله غالب اولور
كه عبادت اوزره دایم اوله سن و عبادتك فراغتی و حضورین
اول وقت بولورسن كه شهوت علاقه لری سندن كیتمش اوله و علا

بو

شهوت سندر اول وقت كسلور كه معاصيدن ال قالدره سن پس
معصيتدن ال قالدرمق كوكلك خالى اولمسنك سببيدر و طاعتى ترسنى كوتردند
الله تعالايى اكثلغك و ذكرك چوغ اولمسنك سببيدر و بو ايكيسى شول
محبتك سببيدر كه اول تخم سعادتدر و اندن فلاح ديمكله تعبير اولنور
نته كم الله تعالى بيوردى قد افلح من تزكى وذكر اسم ربه فصلى
يعنى تحقيقا افلاح بولدى شول كمسنه كه پاك اولدى كفردن و ساير
كناهلردن و ذكر ايلدى دليله و قلبيله كندو مولاسنى پس نماز قلوب
عبادت ايلدى و نيته كم عمللردن هر برى طاعت اولمغه لايق دكلدر بلكه
بعضيسى لايقدر كذلك دوكلى شهوتلردن دخى ال چكمك ممكن دكلدر
ويا خود مناسب دكلدر زيرا اكر طعام يمسه هلاك اولور و اكر
جماع ايلمسه نسل كسلور پس شهوتلرك بعضيسندن ال چكلو و بعضيسن
ايشلمودر و اقدام ايليوب كوكلوسن و كوكرين ايرمق كركدر و بو اقدام دخى
ايكى حالدن خالى دكلدر يا بودر كه آدم كندو هواسى و عقل و فكرى ايله
اختيار ايليه يا غيرى طريق ايله اختيار ايليه و محالدر كه يالكوز كندو
اختيارى و سعيى ايله اوله زيرا كه هوا اول كمسنك اوزرينه غالب اوله
هميشه حقك يولى اكا كيزلو اولور و هر نسنه كه انوك مرادى اوله اكا
صواب كورنور پس كركدر كه اختيارك يولارى انوك الندن اوليه

بلكه غيرى كمسه الندن اوله و بو خصوصه دخى هر كمسه لايق دكلدر بلكه
خلقك غايت بصير تلوسى كركدر كه انلر نبى لردر پس ضرورى شرع شريفه
تابع اولمق و دخى شريعتك احكامنه مداومت ايتمك سعادت يولينك
لازملرندن اولور و قوللغك معنيسى بو ذكر اولنا ندر و هر كمسه كه
كندو تصرفى و فكرى ايله شرعك صنورلرندن تجاوز ايليه لاجرم
هلاكه قريب اولور و بو سببدن دركه حق تعالى بيوردى
الله فقد ظلم نفسه يعنى اول كمسه كه الله تعالينك تعيين
ايتدوكى صنورلردن تجاوز ايتيه تحقيقا كندو نفسنه ظلم ايتمش
اولور اول كمسه لر كم مباحى لردر يعنى حرام حلال دن بو جلو
در اول كمسنه لر الله تعالينك صنورلرندن چقمشلردر انلرك جهلى
و شبهه سى يدى و جهد ايتدر اولكى وجه اول طائفه نك جهلى دركه
الله تعالى يه ايمانلرى يوقدر زيرا كاتى وهم و خيال يولندن طلب
ايلديلر و الكوزينه لك و بجه لتار ديلر چونكه بوليماديلر انكار ايتديلر
و جمله ايشلرى طبيعته و يلدزلره حواله ايتديلر و ايله كمان ايتديلر كه
ادمك شخصى و غيرى حيوانلر و بو عجايب عالم بودوكلى حكمت و ترتيب لر
كندو كندو سندن ظاهر اولمشدر يا ازلدن وار ايديلر يا بر فعل
طبيعى اولكر كه كندو كندو لردن بجنز اولكر بر غيرى شيئه بتشنجه تناسخ

قابل اولنلر کبی و اول طائفه نك مثالی شول کمسه کبی در که بر خوب بزلو
خط کوره و کمان ایلیه که بو کندو کندودن بزلمشدر قدرت و علم
و ارادت صاحبی اولن بر کاتبك بزمسی ایله دکلدر یا خود بو خط تا
ازلدن بویله بزلمش ایدی دیو کمان ایلیه و بر کسنك که کورلکی بو درجه
اوله شقاوت یولندن اولکیر و دونمز و معجمات و حکمت غلطلرینك
سببی بو فرقه ده ذکر اولنمشدر ایکنجی وجه بر طائفه نك دخی آخرتی
بیلمدکلری در انلر شویله کمان ایدیلر که آدم اوت کبی بتر و کوت کبی
بتر سایر حیوانلر کبی جونکه وفات ایلیه نه عذاب اولور و نه ثواب
بلکه یوغ اولور کیدر و بو جهل و کمسنك جهلی در که کندو نفسنی
بیلمز و کندودن اولقدر نسنه اکلمز که کاو و خردن و نباتاتدن
اکلمشدر و اول روح که حقیقت آدمی در انی بیلمز که اول ابدی در
هرکز اولمز و لکن لباس بدنی اندن کیرو الور که اکا اولوم دیرلر و بو بحثك
حقیقتی دردنجی عنوانده کلور انشاء الله تعالی اوجنجی وجه اول
کمسه لرك جهلی در که انلرك الله تعالی یه و آخرته ایمانلری واردر ایمان
ضعیفله و لکن شریعتك معنیسن بلمشلردر و ایدرلر که اللهك بزم عبادتمزه
نه احتیاجی واردر و بزم معصیتمزدن نه زحمت جکر که اول پادشاه در
خلقك عبادتندن غنی در و عبادتله کناه انوك یانده برابردر حاشا

بوکه بو جاهللر خود قرآن عظیمده کورردلر که بیورمشدر [illegible]
[illegible] یعنی اول کمسنه که پاك اولور پاك
اولمز الا کندو نفسی ایجون و اول کمسنه که غزا ایدر غزا ایتمز الا کندو نفسی
ایجون پس بو بدبخت شریعتی بیلمز شویله صنور که معنیسی اولدر که
ایسلدوکی ایشك فایده سی الله ایجوندر کندو ایجون دکلدر و بو کمسه
انوك کبی در که بر خسته که پرهیز ایلمز و ایدر که طبیبه اندن نه فائده
و نه زیان وار در که بن انوك بیوردغن طوتم یا طوتمیم بو سوز کرچکدر
طبیب انوك پرهیزندن و کندن و ایتمدوکندن غنی در و لکن اوزی
هلاك اولور طبیبك انوك پرهیزنه اولدوغی جهتدن دکل و لکن
اول جهتدن در که انوك هلاکنك یولی پرهیز ایتمك ایدی و طبیب
انی دلالت ایتدی و یول کوستردی دلالتده اندن نه زیان وار در
فاما اوزی هلاك اولور و نته که بدن خسته لکی بو جهانك هلاکنه
سبب در و درمان و پرهیز ایلمك بدنك صغلغنه سبب در و معصیت
و پرهیزکارلق دخی کوکلك سلامتنه سبب در [illegible]
[illegible] یعنی خلاص بولمز الا اول کمسه که الله تعالی یه کافر اولمقدن
و جمله کناهلردن پاك اولمش قلبله کله دردنجی وجه بر طائفه نك
جهلی در شریعته آخر جهتدن که دیدیلر شرع بیورر که کوکلی شهوتدن

وخشمدن ورياذن باك ايلك وممكن دكلدركه پاك اوله زيرا آدمي
اولردن بر عشلردر بوهمان اكا بكزركه بر كمسه قره كلبي آق ايتمك دلیه
پس آنوك بوني طلب ايتمكلكنه مشغول اولسي محالدر وبو احمقلر بيلمزلر
شرعي بويوريمشدر بلكه بويورمشدر كه خشم وشهوته ادب ويرك
وانلري شويله طوتوك كه شريعته وعقله غالب اولميلر وسركشلك
ايلميلر وشريعتك صنورلرن صقلك وكناه كبايردن اراغ اولك
تاكه كناه صغايري سزدن عفو ايليه لر وبو مرتبه خود ممكندر و
چوق كمسنه بوكا ايتشمشدر ورسول عليه الصلوة والسلام بويورمشدر
كه سزده خشم وشهوت كركدر بو حال بوكه كندولر طوتوزخانوت
طوتردي وايدردي كه بن بشرم اغضب كما يغضب البشر يعني غضب
ايلرم ساير بشر غضب ايلدوكي كبي ودخي الله تعالى بيوردي والكاظمين الغيظ
يعني جنت حاضرلندي اول كمسه لر ايچون كه غضبلريني
هضم ايليوب نفسلريني يكدي لر مع هذا قدرتلري دخي وار ايكن پس
حق تعالى ثناي شول كمسه اوزرينه قلدي كه غضبي هضم ايليوب نفسني
يكه اول كمسنه يه ثنا قلمدي كه انوك هيچ اوكه سي اولميه بشنجي
وجه شول طايفه نك الله تعالى بيلمدوكلريدر كه انلر الله كريم ورحيم
در ونه هر صفتله اولسون بزه اول رحمت ايلرديرلر وبيلمزلركه نتكم

رحيمدر شديد العقاب دخي در وكورمزلركه چوق خلقي بو دنياده
بلاده وخسته لكده واجلقده طوتر باخصوص كه كريم ورحيم در
وبيلمزلركه تاكه اكين اكميه لر وتجارت ايتميه لر مال اله كيرمز وتاكه
جهد ايتميه لر علم اوكرنمزلر وهركز دنيانك طلبنده اكسك قومزلر
والله رحيمدر اكين اكلسنزين وتجارت ايتمكسزين رزق ويرمز ديمزلر
باخصوص كه الله تعالى رزقلرينه كفيل اولمشدر وبيورمشدر
الا على الله رزقها يعني بر حيوان يوقدر الا انوك رزقي الله اوزرينه در
وأن ليس للإنسان واخرتي ايشني عمله حواله ايتمشدر وبيورمشدر
إلا ما سعى يعني انسان ايچون يوقدر الا كندو سعينك ثوابي واردر
غيرينك ثوابيله ثوابلنمز نته كم غيرينك عقابيله عقابلنمز وچونكه دنياده
الله تعالينك كرمنه ايمان كتورمزلر وطلب رزقه سعي ايدرلر پس اول
سوزكه كريم ورحيم در اخرتده ديرلر دل اچيله اولور وشيطانك
اغواسي اولور اصلي اولمز التبجح وجه اول كمسه لرك كندولريني بيليوب
غرورلريدر كه ايدرلر بز بر يره يتشمشزكه بزم كناهلرك بزه زياني يوقدر
وبزم دينمز قلتين اولمشدر نجاسي قبول ايتمز نته كم شافعي قاتنده صو
ايكي قله يه يتشسه ايچنه نجاست دوشمكله مردار اولمز حال بوكه اوله
احمقلرك اكثري شويله ادر چوق كمسنه لردركه اكر بر كمسه بر سوز

انلرك اولولغنه بر مقدار نقص ويرسه ودماغني وريا سني بوزسه
دوكلي عمرنده انوكله عداوت ايدر اكر بر لقمه كه اكا طمع ايتمش اوللر
انلردن دريغ ايدوب كيرو قويه لر جهان باشلرينه دار اولوب
قرانكو اولورلر وبو احمقلر كه هنوز مردلكده ايكي قله اولمشلردر تاكه بوندن
كبي نسنه لردن پاك اوله لر پس بو دعوي انلره محض مسلم اولور اكر
فرضا بر كمسه كه اصلا عداوتدن وشهوتدن وخشم وريادن جور سنه
طولشميه وبو دعوي ايله مغرور اولميه مقرر انوك درجه سي
انبيا درجه سندن بكمش وانبيا خود بر ازجوق معصيت وخطا كه انلردن
صادر اوليدي فرياد ايدرلردي واغلرلردي وعذره مشغول اولور
لردي وصحابه نك اولولري صغايردن حذر ايدرلردي بلكه بر شبهه
قورقوسندن خلالدن قچرلردي پس بو احمق ايله بيلمشدر كه كندو
شيطانك چوالنده اولميه وانوك درجه سي نبيلر درجه سندن اوته
بكمش اوله واكر پيغمبرلر دخي بزم كبي در انلره دخي كناه ضرر ايتمز ولك
اول عبادتلر كه انلر ايدرلردي خلقه تعليم ايچون ايدرلردي ديرسه يا
نچون كندو دخي نبيلر كبي تعليم خلق ايچون عبادت ايلمز كوروبورز خود
هر كمسه كه كندوي كوردر ضايع اولوب آزر واكر خلقك ضايع اولمسندن
بكا نه زيان واردر ديرسه يا نه دن رسول عليه الصلوة والسلام زياده

كوردي واكر زيان كورميدي نه دن كندوي تقوي رخته سنه صلودي
وبر دانه صدقه خرماسن آغزندن ندن براغوردي اكر بيدي نه زيان
كلوردي كه دوكلي يه اني يمك حلال ايدي واكر زياني وار ايدي يا نيچون
بو احمقه خرما شرابنك قدحلري زيان قلميه آخر انوك درجه سي ايله
پيغمبرلرك درجه سنك فرقي يوز قدح شراب ايله بر خرمانك فرقندن اوزكه
دكلدر پس كندويي اول دريا يرنده قويدي كه يوز كوب شراب
اني مردار ايتمز رسول حضرتني بر بردق صويه قودي كه بر خرما اني
دوندوره پس بو مقام انوك مقامي در كه شيطان عليه اللعنه انوك
بيغنله اوينيه وجهان ابلهلري اني مسخره ايدنلر زيرا حيفدر كه عاقللر
انوك حكايه سن ايده لر يا انوك اوزرينه كوله لر ودينك اولولري انلردر
كه بيلدلر كه هر كمسه هوا انوك اسيري وزبوني اوليه اول كمسه هيچ
آدم دكلدر بلكه حيواندر پس بيلدلر كه آدمك نفسي مكاردر هب بدندن
دعوي ايدرلر ولاف اورلر بن شرعك الي التنده يم ديو پس اندن دليل استيه
وانوك طوغرولغنه هيچ بر دليل يوقدر اندن غيري كه كندو حكمنده
اوليه بلكه شرع حكمنده اوله اكر كندو اختيار ايله كندو بدن حكم شرعه
تسليم ايتمش ايسه راست سويلر واكر رخصت طلبنه وتأويله وحيله يه
مشغول ايسه شيطانك قوليدر ولي ولايت دعوي سن ايدر وبو

دليلي تا آخر نفسه دك طلب ايتمك كركدر والا مغرور والدغش
اولور وهلاك اولور وهلاك اولدوغن كندو بيلمز ونفسك
حكم شرعه تن ويرمسي مسلمانلغك اول درجه سيدر يدنجي وجه اولدر كه
غفلت وشهوتدن حاصل اوله جهلدن دكل وبو طائفه اولردركه
بو شبهه لردن كچمشلردر ياخود بو شبهه لري هيچ ايشتمشلردر
ولكن بر طائفه يي كوردلر كه مباحيلك يولونه كيدرلر وفساد لر
ايشلرلر وياالدوزلو سوزلر سويلرلر وصوفيلك دعوي سن ايدرلر
وولايت دعوي سن ايدرلر واهل ولايت لباسن كيرلر وانلره دخي
بو خوش كلور كه كندولرك طبعنده شهوت وبطاللق زياده اولور
ورضا ويرمزلر اول نسنه يه كه فساد ايلدوكده پشيمان اولورلر ودونه
ديه لركه بوندن بكا بر عقوبت اوليسه كركدر تا اول ايشلدكلري
فساد انلرك دماغنه تلخ كله بلكه ايدرلر كه بو ايشلدوكمز ايش
فساد دكلدر واشبو حديثك تهمتي واردر باخصوص كرنه
تهمتك معنيسن بيلورلر ونه خود حديثك معنيسن بيلورلر
پس بونلر اول غافللردركه شهوتله طولودرلر وشيطانلر انلرك
اوزرينه يول بولمشلردر انلر سوزله اصلاحه كلمزلر زيرا كه
انلرك شبهه سي سوزدن حاصل اولمشدر وبو قومك اكثري

بو جمله دندر كه حق تعالى بيورمشدر ﴿انا جعلنا على قلوبهم اكنة ان
يفقهوه وفي آذانهم وقرا وان تدعهم الى الهدى فلن يهتدوا اذا ابدا﴾
يعني تحقيقا بز انلرك قلبلري اوزرينه پرده لر قلدق حتى اكلمامقلري ايچون
ودخي انلرك قولاقلرنده صغرلق قلدق واكر سن انلري هدايته دعوت
ايلسك البته انلر هدايت بولمزلر ابدا پس انلر ايله دليل ايله سويلشمكدن
ايسه قلبجله سويلشمك يكركدر وبو مقدار سوز كفايت ايدر مباحيلرك
شبهه لرين وغلطلرين شرح ايتمكده وبو عنوانده بو طائفه لرك
احوالي انوكيچون شرح اولنمشدر كه بو جهتلرك جمله سنك سببي
يا آدم كندو نفسن بلممكدر يا الله تعالى يي بلممكدر يا كندو بلدوكي يوله
كتمكله طريق حقي بلممكدر كه او طريقه شريعت ديرلر وچونكه جهل اول
ايشده اوله كه طبيعته موافق اوله اسانلغله زائل اولمز وبو سببدندر كه
بر طائفه واردر كه شبهه سزدر ومباحيلر يولنه كيدر وايدر كه بر مجرد
واكاد پسك كه نه شبهه ايله متحيرسن ديمكه قادر اولمز زيرا انوك نه طلبي
اولنمشدر ونه شبهه سي وانوك مثالي اول كمسه كبيدر كه طبيبه ديه كه بن
خسته يم ودیمیه كه خسته لكم نه دندر واكا علاج ايتمك اولمز تا بلميه كه
انوك مرضي نه در پس صواب اولدر كه اكا ديه لر هر نسنه ده كه ديكرسن
متحير اول فاما سن بر دلمش اولوب وسني يردن قدرت صاحبي وعلم

صاحبی اولوب وهر نسنه‌یی که ایسته‌یه ایتمکه قادر اولدوغنده شک ایتمیه
دیه‌لر وبو معنی‌یه اکا طریق دلیله بلدره‌لر نته که بو قاروده شرح اولندی

عنوان ثالث

دنیایی بیلمک بیاننده‌در بلکه دنیا دین یولنک
قونقلرندن بر قونقدر وحضرت حقه سفر ایدنلرک یولی اوغراغیدر
وبر بیابان باشنده قورلمش بر بازاردر تا که مسافرلر کندو ازقلرین
طوته‌لر ودنیا ایله آخرت سنک ایکی حالتکدن عبارتدر اول حال که
اولومکدن ایلرودر وسکا یقیندر اکا دنیا دیرلر واول حال که
اولومکدن صکره‌در اکا آخرت دیرلر ودنیادن مقصود آخرتک
آزوغیدر زیرا آدمی اول یرادلشنده ساده وناقص یرتلمشدر
ولکن اکا قابلدر که بر کمال تحصیل ایلیه که ملکوتک صورتین کندو کوکلنه
نقش ایلیه شویله که اول تحصیل ایتدوکی معنا ایله حضرت الوهیتک
قوللغنه لایق اوله تا که جمال حضرتنه نظر ایدیجیلرک بری اوله که انوک
سعادتنک نهایتی اولدر وجنتی اولدر وآنی بو خصوص ایچون
یرتمشلردر ونظر ایتمکه قادر اولمیه تا انوک کوزی آچلوب اول جمالی
ادراک ایتمکه لایق اولمیجه وبو کوزی آچلوق مرتبه‌سی میسر اولمز الا
معرفت الله ایله ومعرفت اللهک کلیدی الله تعالینک صنعنک عجایبی
بیلمکدر وبونک دخی کلیدی اولی حواس انساندر وبو حواس دخی

ممکن اولمز الا بدننده ممکن اولور که اول صویله طپراقدن مرکبدر
پس بو سببدن آدم اشبو صویله طپراق عالمنه دوشدی تا بو صویله
طپراقدن کندو ازغن طوته والله تعالینک معرفتن حاصل ایلیه کندو
نفسنی بیلمکدن کلیدی وجمله آفاقی بیلمک کلیدی ایله که اول آفاق
دخی حواس ایله ادراک اولنور پس تا که بو حواس انکله اوله وانوک
جاسوسلکن ایلیه دیرلر که دنیاده‌در وچونکه بو حواسه وداع ایلیه
وکندو یالکز قله واول نسنه که انوک صفت ذاتیسیدر اول قله
آخرت کندیدر بولر پس آدمک دنیاده اولسنک سببی بودر
پس اوکمسنک دنیاده ایکی نسنه‌یه احتیاجی اولور بری اولدر که کوکلی
هلاکدن ایدیجی سببلردن صقلو طوته وکوکلک غداسن حاصل قله و
بری دخی اولدر که بدنی هلاک ایدیجی نسنه‌لردن صقلیه وانوک غداسن
حاصل قله وانوک کوکلنک غداسی الله تعالایی بیلوب اکا محبت
ایلمکدر زیرا هر نسنه‌نک غداسی انوک طبیعتنک مقتضاسی اولور
که اول انوک خاصیتیدر وانوک کوکلنک هلاکنک سببی اولدر که
حق تعالینک محبتندن غیری بر نسنه‌نک مستغرقی اوله پس بدنی
کوکل ایچون صقلمق کرکدر زیرا که بدن فانیدر وکوکل باقیدر وبدن
کوکله نسبت حج یولنده دوه کبیدر حاجی‌یه نسبت دوه حاجی ایچوندر

حاجی دوه ایچون دکلدر پس کرکدر که حاجی دوه یی بیمله واوتی ایله
صقلیه تا اول وقته دک که کعبه یه یتشه ودوه نک زحمتندن قورتله
ولکن انی صقلمغه احتیاج اولدوغی قدر کرکدر پس اکر جمیع زمانده بدنک
حفظنده اولورسه تا که انوک قوتنی یرینه کتوره وهلاک سببلرین
اندن اراغ ایلیه کندونک سعادتندن کیرو قاله وبدنک حاجتی
دنیاده اوچ نسنه دن ارتوق دکلدر بیجکدر وکیجکدر ومسکندر
بیجکی غذادر واورتونجکی قفتاندر ومسکنی اول یردر که اندن صووغی
واسیسی منع ایلیه آدمک ضرورتی دنیاده بوندن ارتوق دکلدر
بلکه دنیانک اصللری بونلردر وکوکلک غذاسی معرفتدر وهر نه
زیاده اوله یکرکدر وتنک غذاسی طعامدر اکر حددن ارتوق
اوله سبب هلاک اولور وبو شهوتک یرادلمسی شونک ایچوندر که کندو
حدنده طوروب قناعت ایلمز هر نسنه یی جوع ایستر وعقلی یرتمشلردر
که تا انی کندو حدنده طوته وشریعتی صلمشلردر پیغامبرلر دیلی ایله
که اول شهوتک صنورلرن بیان ایلیلر لکن بو اشتهایی اول یرادلشنده
اوغلجق حالنده ویرمشلردر که اکا احتیاج اولجیده در وعقلی
انوک اردنجه ویرمشلردر پس شهوت اول یر طوتمشدر وغالب
اولمشدر وعقل وشرع اوزرینه سرکشلق ایلر پس کرکدر که انسان

کندو

٥٢

کندو اوزنی بیجک وقفتان ومسکن طلبنه مشغول قلمیه زیرا کندوی
اونودب بو بیمک وکیمک آلتی نه ایچون کرکدر وانوک یوزی بو عالمه
دوندوکی نیچوندر بیلمز وکوکلک غذاسی دخی اونودر که آخرت ازوغی
اولدر پس بو جمله دن حقیقت دنیایی وآفت دنیایی ودنیادن غرض
نه ایدوکن بیلدک شمدی کرکدر که دنیانک متعلقاتن وشغللرن بیله سن
فصل بلکل که چونکه سن دنیانک تفصیللرینه نظر ایلیه سن
کورسن که دنیا عبارتدر اوچ نسنه دن بریسی اول ظاهر شیلردر که
یر یوزنده یرادلمشدر اوتلر ومعدنلر وحیوانلر کبی زیرا اصلده یر
اکن اکمک ومسکن طوتمق ایچون کرکدر ومعدنلر برنج کبی وبقر کبی ودمر
کبی آلتلر ایچوندر وحیوانلر مرکب ایچوندر ویمک ایچوندر
وآدم کندو کوکلن وکندو تنن بوکا مشغول ایتمشدر اما کوکلی انوک
دوستلغنه وطلبنه مشغول ایتمشدر واما تنی انوک اصلاحنه و
ایشلرن یصمغه مشغول ایتمشدر پس کوکلی انوک دوستلغنه مشغول
طوتمقدن کوکلده شول یرمز صفتلر ظاهر اولور تا که انوکله کندوینی
ایلر حرص کبی وبخل وحسد وعداوت کبی بونلرک غیری نه وار ایسه
وتنی انوک دوستلغنه مشغول طوتمقدن کوکلک مشغوللغی ظاهر
اولور که انوکله کندوینی اونودر وهمتی دنیا ایشنه مشغول طوتر

و بنه کم اصل دنیا اوچ نسنه در که انلر طعام و لباس و مسکندر کذلك
جمله صنعتلرک و اول شغللرک که آدمک اکا ضرورتی واردر اصلی
اوچ در برسی اکنجیلکدر و بری جولهه لقدر و بری یاپیجیلقدر و
لکن بونلرک هر برینه نیجه فرعلر واردر که بعضیسی انلرک یراغن کوریجی
در جولهه ایچون ایلك اکیرن کبی و بعضیسی انی تمام ایدیجیدر درزی کبی
که جولهه نک ایشن اول تمام ایلر و بو دوکلینک دخی اغجدن و دمردن
و دریدن آلته احتیاجلری واردر پس دمرجیه و دلکره و کفشکره احتیاجلری
اولدی و چونکه بو دوکلی صنعتلر ظاهر اولدی بونلرک بری برینه معاونت
احتیاجی اولدی زیرا هر کمسه کندونک دنیاده لازم اولن دوکلی ایشلرین
ایتمکه قادر اولماز پس بر یره جمع اولدیلر تا که درزی جولهه نک
و دمرجینک ایشن اشلیه و دمرجی دخی جولهه نک و درزینک ایشن
ایشلیه بو اسلوب اوزره هر بری بر ایشه مشغول اولدی پس انلرک
اورتالرنده الش ویرش اولدی که اندن خصومتلر و دعویلر ظاهر
اولدی زیرا که هر کشی کندو حقنه راضی اولمدی و بری برینه قصد
ایتدیلر پس صناعتدن اوچ نوعه دخی احتیاج اولدی برسی سیاست
صناعتی و بری قاضیلق صناعتی و بری فقه صناعتیدر تا که انکله خلق
آراسنده عدالت قانونن بیلهلر و بونک هر بری صنعتدر اگرچه

پیشه کارلر

پیشه کارلر کبی اله ایله ایشلمکه تعلقی یوقدر پس بو وجهله مشغله
دنیا چوغ اولدی و بری برینه اولشدی و خلق انلرک اورتسنده
کندولرین یتوردیلر و بیلدیلر که بو دوکلینک اصلی اوچ نسنه در ارتق
دگلدر که بری طعامدر و بری لباسدر و بری مسکندر و بو دوکلی
بو اوچ نسنه ایچون گرکدر و بو اوچ دخی تن ایچون گرکدر و تن
گوکل ایچون گرکدر تا که انلرک مرکبی اوله و گوکل حق ایچون گرکدر و
و انلر که کندولرنی و حقی اونتدیلر اول حاجی کبیدر که کندویی و کعبه یی
و سفری اونوده و جمیع زماننده کندویی دوه صقلمق ایچون تعیین ایلیه
پس دنیا و حقیقت دنیا بودر که بز دیدک هر کمسه که انده اباغ اوستنده
حاضر طورب و فراغ اوزره اوتورمیه و گوزونی آخرت جانبنه طوتمیه
و دنیا شغللرینی حاجت اولدوغی مقداردن ارتوق اختیار ایلیه اول
کمسه دنیایی اکلمش اولور و بونک سببی رسول الله علیه الصلوة
والسلام بیوردوغی اکلمقدر که دنیا هاروت و ماروتدن
جادورکدر اندن حذر ایلک دیو بیورمشدر پس چونکه دنیا بویله
جادودر و انلرک مکرینی و الده مسنی بلمک واجب اولور و دخی انلرک
خلقه ایتدیکی نه ایدوکنک مثالن بیان ایتمک واجب اولور پس شمدی وقت
انوکدر که مثالرن ایشیده سن مثال اولسن بلکل که دنیانک و لاجادولغ

اولدر که کندوبی سکا شویله کوسترر که سن انی صوسزسن که ساکن در
وسنکله قرار طوتمشدر حال بودر که بویله دکلدر زیرا که اول علی الدوام
سندن قچیجیدر ولکن ذره ذره تدریجله حرکت ایلر وانوک مثلی کولکه
کبیدر اکا نظر ایلسک طورر کورینور حال بو که دوام اوزره کیده یور
ومعلومدر که سنک عمرک دخی دائما بویله کیتمک اوزره وتدریجله
هر لحظه اکسلمک اوزره در پس بو دنیا اولدر که سندن قچر وسکا وداع
ایلر وسن اندن بیخبرسن ایکنجی مثال اولدر که انوک بر سحری دخی بودر که
کندوبی سکا دوستلغله کوسترر تا که سنی عاشق ایلیه وسکا ایله کوسترر
که سنکله یار اولوب غیری کمسیه کیتمیه کرکدر پس ناکاه سندن
کیدوب دشمنکه واردر وانوک مثلی شول بر من عورت کبیدر که ارت
کندویله الدر تا که عاشق ایلیه واندن صکره اوه الوب کیدوب هلاک
ایلر وعیسی علیه السلام دنیایی کندو مکاشفه سنده بر قری
صورتنده کوردی وایتدی قچ ارک واردر ودنیا دخی جواب
ویردی که چوقلغندن صیویه کلمز حضرت عیسی ایتدی انلر اولدیلر
یخسه سنی بوشدیلرمی دنیا ایتدی یوق بلکه انلرک جمله سن اولدردم
عیسی ایتدی پس عجبدر بو قلانی احمقلردن که کوررلر سنی غیریلره نیلدککی
ینه سکا رغبت ایلرلر وسندن عبرت المزلر اوچنجی مثال اولدر که

دنیانک سحری شوندن ظاهردر که کندونک ظاهرین بزر وهر نسنه
که بلا ومحنتدر کیزلر تا که جاهل اولنلر کمسنه ظاهرینه بقوب الدنه و
ومغرور اوله وانوک مثلی قبیح عورت کبیدر که یوزین اورتر واعلا
لباسلر کیر وکندویه دورلو زینتلر ایلر هر کمسه که انی ایراقدن کورر
واول انوک اوزرینه فتنه اولور وچونکه چادرینی یوزندن کتورر
پشیمان اولور اولدم که انوک قباحتلرن کورر وخبرده کلمشدر که
دنیایی قیامت کوننده بر چرکین قری صورتنده کتوررلر که کوزی کوک
ودیشلری اغزندن طشره چقمش چونکه خلق اکا نظر ایده لر نعوذ
بالله بو قباحت وچرکینلکله بو نه در دیه لر انلره جواب ویروب
دیه لر که بو اول دنیادر که بونک سببی ایله بری بریکز ایله حسد ودشمنلک
دوتشردیکوز وقانلر دوکر وقطع رحم ایلردیکوز اکا مغرور اولوردیکوز
اندن صکره جهنمه ایلتدلر ایده که یارب قنده در بنم اول دوستلر
که بنمله ایدیلر پس الله تعالی بیوره که انلری دخی جهنمه ایلده لر
دردنجی مثال اولدر که بر کمسنه که دنیایه کلدوکی زمانی حساب
ایتسه ودنیادن کیتدوکندن صکره کلن زمانی حساب ایتسه برنچ
بو کچمش یوق کونلری ایله کلجک یوق کونلرینک اورته سنده اولن
زمانک مقداری نه در بیلور که دنیانک مثلی بر مسافر یولی کبیدر

که اولی مهد و آخری لحددر یعنی اولی بشك و آخری قبردر بو ایکی
منزلك اورته سنده بر نیجه منزل واردر که انوڭ هر بر ییلی بر قوناقدر
و هر آیی بر فرسنكدر و هر کونی بر میلدر و هر نفسی بر آدمدر و کندو
دایما کیتمکده در بر یرده بو یولدن بر فرسنکی قلمشدر و بر ینك
آرتوق و بر ینك اکسك و آدم کندو ساکن اوتورمشدر صانیر که دایما
بونده مقیم اولسه کرکدر بعضی ایشلرك تدبیرن ایلرکه اون ییله دك
اکا احتیاج اولماز و کندوبی اون کون دك یر آلتنه کیرسه کرکدر
بشنجی مثال بلکل که اهل دنیانك مثلی شول لذتده که دنیادن بولورلر
و کیرو اول دشوارلق و رنج که آخرنده کورسه لر کرکدر اول کسنه
کبیدر که چرب و شیرین و نازك طعامی چوق ییه تا که معده سنده آره
و اندن صکره انوڭ معده سنده و نفسنده و قضاء حاجتنده برمز
قوقولونسه لر و قبیح حالتلر مشاهده ایلیه و خجالت چکه و پشیمان
اوله که لذتی کیتدی و قباحتی قالدی و نته کیم هر نه دکلو طعام بخشیروق
اولسه انوڭ مردارلغی اول دکلو بر مزرق و بد رایحه رك اولور کذلك
هر نه دکلو دنیانك لذتی آرتوق اولسه انوڭ عاقبتی رسوایرك
اولور و بو دیدوکمز خود جان چیقرکن ظاهر اولور زیرا هر کسنه نك
که نعمتی و باغی و بستانی و جاریه سی و قولی چوغرق اولسه انوڭ جانی چیقمو

وقتنده زحمتی و فراقی زیاده رك اولور اول کسنه دن که انوڭ متعلقاتی
آز اوله و اول رنج و بلا اولمز ایله زائل اولماز بلکه زیاده اولور زیرا که
دنیانك محبتی کوکلڭ صفتیدر و کوکل خود کندو یرنده طورر هلاك
اولماز آلتنجی مثال بلکل که دنیانك اول ایشی که آدمك اوکنه کلور مختصر
کورینور و خلق صنورلر که انوڭ شغلی اوزون اولمسه کرکدر و کاه
اولور که انوڭ بر ایشندن یوز ایش ظاهر اولور و انوڭ دوکلی عمری
انده کیدر و عیسی علیه السلام ایدر که دنیایی طلب ایلینك مثلی دکز
صوین ایچن کبیدر که هر نه قدر چوق ایچسه صوسز اولور و ایچه
ایچه هلاك اولور هرکز صوسزلغی اندن کیتمز و بزم رسولمز علیه
الصلوة و السلام ایدر که نته ممکن دکلدر که بر کسنه صویه کیره و یاش
اولمیه کذلك ممکن دکلدر که دنیا ایشنه کیره و بولاشق اولمیه
یدنجی مثال بر کسنه که دنیا کله اول کسنه کبیدر که قوناقلوغه کیده و اول
قوناقجی کسنه نك یاننه که انوڭ عادتی همیشه اوینی بزکلو طوتمقدر
قوناقلر ایچون و انلری دعوت ایتمکدر بر طائفه یی بر طائفه نك اردنجه بسر
اول کسنه نك اوکنه آلتون طبق و کمش بخورلق قوه عود و بخور له تا که اول
کسنه خوش قوقولو اولوب دماغی معطر اوله و طبعی و بخورلغی قویوب
کیده تا که غیری قوم کله پس هر کسنه که انوڭ عادتن بله و عاقل اوله

عود و بخوری بخورلغه بر عود و خوش قوقولو اولور و طبقی و بخورلغی
کندونک یرینه کلن آدمه قور و شکر ایلر و کیدر و اولکه ابله و غافل
اوله صورکه اول طبقی اکا ویررلر تا که کندو یله بله الور کیدر چونکه
کیمک وقتی اوله کیرو الکلر کوکلی طار اولور و فریاد ایلر و دنیا دخی
بویله درکه بر وقف قونق قوبجق یردر تا که اندن ازوق طونه لر
و اول اسباب که سرایده واردر اکا طمع ایلر سکز بخی مثال اهل
دنیانک دنیا ایشنه مشغول اولوب آخرتی اونتمقده مثلی شول
قوم کبیدر که کمیده ایدیلر بر جزیره یه یتشدیلر قضای حاجت ایچون
و طهارت المق ایچون طشره چقدیلر و کمیجی ندا ایلیوب چغردی که
هیچ کمسه چوق اکلنمیه و طهارتدن غیریه مشغول اولمیه که کمی علی
التعجیل کیته کرکدر پس اول کمی اهلی اول جزیره ده پراکنده اولدیلر
اول طائفه که عاقللر ایدیلر بعجله طهارت الدیلر و کیرو کلدیلر و
کمیی خالی بولدیلر و اول یرکه ایورک و مناسبرکدر طوتدیلر و بر
غیری طائفه اول جزیره نک عجایبنه تعجبه قلدیلر و انی تماشا ایتمکه
طوردیلر و اول کوزل چیچکلره و خوب آوازلو قوشلره و نقشلو
طاش پاره جکلرینه نظر ایلدیلر چونکه کمییه کیرو کلدیلر هیچ یر بولمدیلر
بر طار و قرکو یرده اوتوردیلر و انک بلاسن چکدیلر و بر طائفه دخی

یالکز تماشا ایتمکله اولمدیلر بلکه اول طاش پاره جکلرینک ابوجرسندن
و غریب رنکلوسندن دیو شوردیلر و کندولر ایله بله کتوردیلر و کمیده
انونک یرن بولمدیلر بر طار یرده اوتوردیلر و اول طاش پاره لری
بیونلری اوستنده کوتوردیلر چونکه بر ایکی کون اولدی اول رنکلو متغیر
اولدی و طونق اولدی و انلردن بر مز قوقولر چقمغه باشلدی و بر یر بولمد
که انلری بر غه لر پشیمانلق بیوب انونک یوکنی و زحمتنی چکدیلر و بر طائفه
دخی اول جزیره نونک عجایبن تماشا ایلیورک کتدیلر تا اول وقته دک
که کمی کیتدی و کمیجینک اوازن اشتمدیلر و جزیره ده قلدیلر تا که بعضسی
آچلقدن هلاک اولدی و بعضیسنی بر بخی جانه وردلر هلاک ایلدی اول
اولکی طائفه پرهیزکار اولی مؤمنلر مثلنده در و اک آخرکی طائفه کافرلر
مثلنده در که کندولری و خدایی و آخرتی اونتمشلردر و دوکلی کندولری
دنیایه ویرمشلردر استحبوا الدنیا علی الآخرة یعنی دنیایی سودیلر
و اختیار ایتدیلر آخرت اوزرینه و اول ایکی اورته ده کی طائفه شول
عاصیلر مثلنده در که اصل ایمانی صقلی طوتدیلر لیکن الکرن دنیادن
قلدرمدیلر بر طائفه درویشلک بهانه سیله فائده لندی و بر طائفه
دخی آخر جهتدن فائده لنوب وافر نعمت جمع ایتدیلر تا که بو کلری آغر
اولدی فصل بو ایرمش صفتلر که دنیا حقنده ذکر اولندی

شونله ظن ایلیه که هر نسنه که دنیاده واردر یرمزدر بلکه دنیاده
بعضی نسنه لر واردر که اول دنیادن دکلدر زیرا علم و عمل دنیاده اولور
جائز بوکه دنیادن دکلدر انلر آدمك صحبتنه آخرتده یتشورلر اما علم آدم ایله
بعینه قلور و عمل بعینه قلماز و لکن انوك اثری قلور و انوك اثری ایکی
قسمدر بریسی پاکلکدر و آدمك جوهرینك صافیلکیدر که اول جوهر
آدمك کوکلیدر و اول صافیلك کناهلری ترك ایتمکدن اولور و بری
دخی الله تعالینك ذکری ایله انس طوتمقدر که بو عبادته چوق دیشمکله
اولور پس بو جمله اول باقیات و صالحاتدر که الله تعالی بیوردی
والباقيات الصالحات خير عند ربك ثوابا یعنی اول باقی و صالح اولان
عمللر خیرلودر ثواب یوندن سنك ربك قتنده و علم لذتی
و مناجات لذتی و الله تعالینك ذکرنه انس اولمق لذتی دخی دوکلی لذتلردن
زیاده در و بو لذتلر دنیاده در دنیادن دکلدر پس دوکلی لذتلر مذموم
دکلدر بلکه اول لذتلر مذمومدر که باقی قلمیه و بو دخی جمله مذموم
دکلدر و بو متنعم اولمق دخی ایکی قسمدر بری اولدر که دنیا جمله سندندر
و اولومدن صکره باقی قلمز و لیکن آخرت ایشنه و علم و عمله
و مؤمنلرك چوغلسنه معیندر نکاح کبی و ارزق کبی و لباس کبی و
مسکن کبی که حاجت مقداری اوله زیرا که بونلر آخرت یولنك شرطلریدر

هر کسه که دنیادن بو مقدار ایله قناعت ایلیه و انوك قصدی دین
مصلحتی ایچون بوندن فراغت اوله اول کسه اهل دنیادن اولمز پس
دنیاده مذموم اولان نسنه اول اولور که اندن مقصود دین ایشی اولمیه
بلکه اول غفلت سببیله و کور بخلیوب کوکل دنیاده قرار ایتمك سببیله
اوله و آخرت جانبندن یوز دوندرمك ایله اوله و بو سببدندر که رسول
علیه الصلوة والسلام بیوردی الدنيا ملعونة ملعون ما فيها الا
ذكر الله وما والاه یعنی دنیا و هر نسنه که دنیاده واردر ملعوندر الا
الله تعالینك ذکری دکل و دخی هر نسنه که اول ذکره معاونت ایلیه انلر
دکل و دنیانك حقیقتی و دنیادن مقصود نه ایدوکی بو مقدار شرح
اولنمق کفایت ایدر باقیسی انشاء الله تعالی ارکان معامله ده اوچنجی
قسمده ذکر اولنور که اول دیوان یولینك عقبه لرنی بیان ایدن قسمدر
عنوان رابع آخرتی بلمکلکك بیانندهدر بلکل که آخرتك حقیقتی
اکلمزسن اولا اولمك حقیقتن بلمیجه و اولمك حقیقتی بلمزسن دیرلکك حقیقتی
بلمیجه و دیرلکك حقیقتی بلمزسن روحك حقیقتی بلمینجه و روحك
حقیقتی بلمك آدم کندو نفسنك حقیقتن بلمك ایله در که انوك بعض
شرحی دیلنمشدر و بلکل که بوندن ایلرو ذکر اولنمشدر که آدم مرکبدر
ایکی اصلدن بری روحدر و بری دخی بدندر روح مرکب کبیدر

هکذا

وبدنڭ راكبی كبیدر وبو روحه آخرتده بدن واسطه‌سیله بر حالت
واردر كه جنت وجهنم اكا اول حالتله اولور وكندوذاتی سببیله
دخی بر حالت واردر كه اول حالتده بدن اكا شریك دكلدر ودخی
اول حالتده جنت وجهنم وسعادت وشقاوت واردر وبز
كوكلڭ اول نعیمنه ولذتنه كه بدن واسطه‌سیله اولیه بهشت
روحانی دیو آد ویرمشوز وانوڭ رنج والم وشقاوتنه كه بدنسز
اوله آتش روحانی دیرز اما اول جنت وجهنم كه بدن واسطه‌سیله
اوله معلومدر وانوڭ حاصلی ایرمقلر واغجلر وحوریلر وقصرلر و
طعاملر وشرابلر وانلرڭ غیری‌در نه كه واردر وجهنمڭ حاصلی
اود ویلان وعقرب وزقوم وبو بدنه متعلق اولن جنتڭ وجهنمڭ
صفتلری وخبرلری مشهوردر ودوكلی كمسنه‌لرڭ اكا ایشتمشدر و
بونڭ تفصیلی احیاء علومڭ كتاب ذكر الموتده بیان اولنمشدر و
بو مقامده اختصار ایلیلم كه اولومڭ حقیقتنه وجنت روحانی
وجهنم روحانینڭ معنیسنه اشارت حاصل اوله كه بو معنیلری هر
كمسنه بیلمز وبو كلامه كه بیورلمشدر أعددت لعبادي الصالحين ما لا عين
رأت ولا أذن سمعت ولا خطر على قلب بشر جنت روحانی
حقنده‌در یعنی دیمكدر اولوركه بن حاضر لدم بنم صالح قوللرم ایچون

اول نسنه‌لری كه نه كوزلر كورمشدر ونه قولقلر ایشتمشدر ونه خود
بر احدڭ قلبنه خطور ایتمشدر وكوكلڭ ایچروسنده عالم ملكوته بر
پنجره واردر واول پنجره‌دن بو معنیلر آشكار اولور وآخرتڭ
سعادتی وشقاوتی ظاهر اولور مجرد تقلید ایله وسماع ایله دكل بلكه
بصیرت ومشاهده ایله بلكه نته كه انلركه بو دنیاده بدنڭ سعادتی
وشقاوتی واردر كه اكا صحت ومرض دیرلر وانلرڭ سببلری واردر
دارو كبی وپرهیز كبی وچوق یمك وپرهیز ایلمك كبی كذلك بو مشاهده
ایله معلوم اولور كه كوكلڭ یعنی روح انسانڭ سعادتی وشقاوتی
واردر وعبادت ومعرفت اول شقاوتڭ درمانیدر وجهل ومعصیت
انوڭ زهری‌در وبو بر علمدر كه غایت عزیزدر واكثر كمسنه‌لر كه انلره
علما دیرلر بوندن غافلدرلر بلكه بوكه منكردرلر وانلر بدنه متعلق
جنت وجهنمدن غیریه یول بولمدیلر وآخرتی بلمكده سماع وتقلیددن
غیریه یول بولمدیلر وبونڭ تحقیقین وشرحن عرب دلی اوزره دلیل
وبرهان ایله بیان ایتمشلردر اما بو كتابده اولقدر ذكر اولنور كه
هر كمسنه عاقل وزیرك اوله وانوڭ ایچروسی تعصب وتقلید بولاشغندن
پاك اوله بو یولی بولور وآخرتڭ حالی انوڭ كوكلنده ثابت ومحكم اولور
واكثر خلقڭ آخرته ایمانی ضعیف وزلزله اوزره‌در

اگر دیلرسك كه اولومك حقیقتندن بر اثر بیله سن كه انوك معنیسی بودر
بیلمك كركدر كه آدمك ایكی روحی واردر بری حیوانانك روحی جنسندندر وبری
اكا روح حیوانی دیو آد ویرمشلر وبری دخی ملكلر وجنك جنسندندر
وبو روح حیوانینك ظاهر اولمغی محلی اول كوكلدر كه ات پاره سیدندر
وآدمك صول جانبنده قومشدر و اول روح حیوانی شول بخار لطیفدر
كه حیوانك ایچروسنده اولان اخلاطدن اكا بر مزاج معتدل حاصل اولمشدر
و اول بخار دخی دماغه و جمله بدنه ایرشور شول آتلجی طمرلر واسطه سیله
كه نبض و حركت انلركدر وبو ذكر اولنان روح قوتك وحس وحركتك
حمالیدر وچونكه دماغه ایرشه انوك حرارتی ازرق ومعتدلرك اولور
وكوزه اندن كورمك قوتین قبول ایلر وقولغه ایشتمك قوتین قبول ایلر ودكلی
حاسه لر بو اسلوب اوزره در و انوك مثلی شول چراغ كبیدر كه او ایچنه
قونیله لر هر نیره كه ایرشه اوك دیوارلری اندن روشن اولور پس نتكه
الله تعالینك قدرتیله ایدنلق چراغدن دیوار اوزره دوشر كذلك
كورمك وایشتمك وجمیع حواسك قوتلری اعضاده بو روحدن
ظاهر اولور اگر طمرلرك بعضیسنده سده وبغلنمق واقع اولسه اول
عضو كه اول بغلنن طمرلك اردنده در معطل ومفلوج اولور وانده
حس وقوت وحركت اولمز پس طبیب اكا جهد ایدر كه اول سددی اچه

وبو روحك

٥٩

وبو روحك مثلی چراغك اودی كبیدر وكوكلك مثلی فتیله كبیدر وغداننك
مثلی یاغ كبیدر نیته كم یاغی كیرو والایسن چراغ سیكنور كذلك غداسی كیرو
الایسن روحك مزاج معتدلی باطل اولور حیوان هلاك اولور ونیته كم
اگر یاغ اولسه وفتیله اول یاغی چوق چكسه ضایع اولور وایرق یاغ چكیمز
اولور كذلك كوكل دخی بوا وزوز روزكارده شویله اولور كه غداسی قبول
ایلیمز اولور ونیته كم بر نسنه یی كه چراغه اورسن سیكنور اگرچه یاغ وفتیله
برلو یرنده ایسه دخی كذلك روح حیوانیه بر سوك یاره ایرشه هلاك
اولور وبو روحك تاكه مزاجی معتدل اوله نیته كم شرط دخی بودر
معانی لطیفی حس وحركت قوتی كبی قبول ایلر كوكده اولان ملكلر نورلریندن
الله تعالینك اذنی ایله چونكه اول مزاج انده یا حرارت غلبه سیله یا برودت
غلبه سیله یا غیری سببله باطل اوله اول اثرلری قبول ایتمكه لایق اولمز
اول آینه كبی كه انوك یوزی هموار ومجلا اولمسه هر صورتی اولان شكللرك
صورتلرینی قبول ایلمز وبو اول سببدندر كه انلرك صورتلری
هلاك اوله یا غایب اوله بلكه انلری قبول ایلمكه لیاقتی باطل اولمشدر
كذلك اول بخار لطیف ومعتدلكه اكا روح حیوانی دیو آد ویرمشلر
انوك دخی مزاجنك اعتدالنه بغلنمشدر چونكه بو اعتدال باطل اوله
حس وحركت قوتلرینی قبول ایتمز وچونكه بونی قبول ایتمیه اعضا

اول روحك نورلريندن محروم اولوب حس وحركتدن قالور واول
زمانده اكا هلاك اولدی ديرلر پس حيوانده اولن اولومك معناسی
بودر وبو سببلری برازایه كوروب بو مزاجی اعتدالدن چقرن
كمسنه الله تعالينك مخلوقلرندن بر مخلوقدر كه اكا ملك الموت ديرلر
وخلق اونك آدين بيلورلر واونك حقيقتك شرحی اوزوندر وبودكی
اولنان حيوانلرك اولومنك معناسيدر اما انسانك اولومی غيری
درجه اوزرينه در زيرا كه اونك بو روح حيوانيدن غيری بر روحی
دخی واردر كه كچن فصللرك بعضسنده اكا روح انسانی و كوكل ديو آد
ويرمشوز بو اول روح حيوانينك جنسندن دكلدر زيرا كه اول
جسمدر هوای لطيف كبی وشول بخته وصافی اولمش وكمالی بولمش
بخار كبی اما روح انسانی جسم دكلدر زيرا كه قسمتی قبول ايتمز والله
تعالانی بلمكلك محليدر ونته كم الله تعالی قسمت قبول ايتمز ويردر
ويری بلمكلك محلی دخی اكا كوره بر اولور وقسمت قبول ايلمز پس هر جسم كه
قسمت قبول ايليه انده حاصل اولمز بلكه شول برلك ايله موصوف
اولوب قسمت قبول ايلمين نسنه ده حاصل اولور پس فتيله يی و
چراغنی ودونی وچراغك نورنی بو اوچنی فكر ايله فتيله بدنك
مثلنده در وچراغ اودی روح حيوانی مثلنده در وچراغك

نوری روح انسانی مثلنده در ونته كه چراغك نوری چراغدن لطيفكدر
وكويا كه اكا اشارت دخی ايتمك اولماز كذلك روح انسانی دخی روح
حيوانيه نظر لطيفركدر اشارتی قبول ايلمز وبو مثل راستدر
اكر لطافت يوزندن نظر ايليه سن ولكن آخر يوزدن راست دكلدر
زيرا كه چراغك نوری چراغه تابعدر واونك فرعيدر چونكه چراغ باطل
اولسه اولدخی باطل اولور وروح انسانی روح حيوانيه تابع دكلدر
بلكه بو روح انسانی اصلدر وآنوك باطل اولمسيله باطل اولماز بلكه اكر
اونك مثالن استرسك بر نور تقدير ايله كه چراغدن لطيفرك اوله وچراغك
طورمسی انكله اوله واونك طورمسی چراغله اولميه تاكه مثال راست كله
پس بر يوزدن بو روح حيوانی مركب كبيدر روح انسانيه وبر يوزدن
آلت كبيدر وچونكه بو روح حيوانينك مزاجی باطل اوله بدن هلاك
اولور وروح انسانی يرنده قلور ولكن آلتسز ومركبسز اولور و
مركبك هلاك اولمسی وآلتك ضايع اولمسی صاحبن معدوم ايلمز ولكن
آلتسز ايلر وبو آلتی كه اكا ويرمشلردر اول سببدن ويرمشلردر كه الله
تعالانی بومكلكی وسومكلكی صيد ايليه اكر صيد ايتمش ايسه آلتك ضايع
اولمسی اكا خيرلودر تاكه اونك بوكيندن قورتوله واول كلام كه رسول
عليه الصلوة والسلام بيورمشدر كه اولوم مؤمنك تحفه سی وهديه سيدر

بوذكر اولنان در زيرا بر كمسنه دوزاغى آوالمجون صقلر و انوك بوكن
چكر واوى كه اله كوره دوزاغك هلاك اولمسى اكا غنيمت اولور
واكر العياذ بالله اوى اله كورمزدن ايكرو بو آلت ضايع اولور ايسه انوك
حسرتنه ومصيبتنه نهايت اولميه وبو الملك وحسرتك ابتداسى قبر عذابيدر
بلكل كه اكر بر كمسنك الى وآياغى مفلوج اولسه اول كمسنه بر زمن
باقى قلور زيرا كه انوك ذاتى ال وآياق دكلدر بلكه ال وآياق انك آلتيدر وكندو
بو آلتى قوللنجى در نته كه سنك سنلكوك حقيقتى ال وآياق دكلدر كذلك
ارقه وقرن وباش وقالب بدن دكلدر زيرا كه اكر دوكلى مفلوج اولسه
روادر كه سن كندو يركده اولاسن وهلاك اولمغك معنيسى اولدر كه
جمله بدن مفلوج اوله ومفلوجك معنيسى اولدر كه سكا اطاعت اتمكه قادر
اولميه واول اطاعت كه وار ايدى بر صفتله ايدى كه اكا قدرت ديرلر واول
قدرت شول صفت نورانيدر كه روح حيوانيدن اكا يتشور چون شول
روحك يوللرى اولان طمرلرده سده واقع اولوب بغلنسلر قدرت و
اطاعت كيدر كذلك جمله بدنك سكا اطاعت قلور روح حيوانى
واسطه سيله قلور پس چونكه اول روح حيوانينك مزاجى ضايع اوله و
بدنك اطاعتى اولميه اولم ديرلر وسن كندو يركده قالورسن اكرچه اطاعت
ايلدين كندو يرنده دكلدر وسنك حقيقتى سنلكك بو قالب بدن نجه

اولور كه اكرسن فكر ايلسنك بيلورسن كه بو قالب بدنك جزلرى اول
جزلر دكلدر كه اوغلنجقلق زماننده اوله زيرا كه اول جزلر دوكلى بخارله
جوزلمش كيتمشدر وغذادن انوك يرينه غيرى جز كلمشدر پس قالب
بدن اول اولكى دكلدر وسن همان اولسن پس سنك سنلكك بو قالب
بدن ايله دكلدر اكر ضايع اولمق ديلرسه قوى ضايع اولسون كه سن همان
كندو ذاتكله ديريسن اما سنك صفتلرك ايكى قسمدر برى بدنك شركتيله
اولور اجلق وصوسزلق وايوخو كبى كه بونلر معده سز وكوزسز اولمازلر
وبو صفتلر اولمك ايله باطل اولور وبرى دخى اولدر كه بدنك انده شركتى
يوقدر الله تعالايى بيلمك كبى والله تعالينك مملكتنك حسن وجمالن
بيلمك كبى وانوكله شاد اولمق كبى پس بو صفتلر سنك ذاتكك صفتيدر
كه سنكله باقى قلورلر وباقيات وصالحاتك معناسى بودر واكر بو صفتلره
بدل الله تعالايى بيلمدوكك اولور ايسه بو داخى سنك ذاتكك صفتيدر
سنوكله باقى قلور وبو بيلممك صفتى سنك روحكك كورلكى اولور و
شقاوتنك تخمى اولور
ومن كان في هذه أعمى فهو في الآخرة أعمى وأضل سبيلا
يعنى اول كمسه كه دنياده كور اولوب انوك
قلبنك كوزى اچق اولميه پس اول آخرتده دخى كور اولور ويولى زياده
ازغون اولور پس سز اولمك حقيقتن هيچ حال الله بيلمزسن تا كه بو ايكى روحى

بلميه سن وانوك اكيسنك فرقني واثارلرنده اولن تعلقلريني بلميه سن
اهبطوا ثمدكي حالده بلكل كه بو روح اشبو عالم سفليدندر كه
لطائف احلاطدن مركبدر واخلاط دورتدر قاندر وبلغم
در وصفرادر وسودادر وبو دوردنك اصلي صودر واوددر
وطپراقدر وهوادر وبو روحك چراغنك اعتدالي ايصيلق وصوقلغك
ويتلغك وقوريلغك مقدارلرينك تفاوتيله اولور وبو اخلاطندر
كه صنعت طبدن مقصود اولدر كه بو دورت طبيعتك اعتداللري بو روحه
صقلوطوتلر تا بو اعتدال الله بو روح اول بر روحك مركبي وآلتي اوله
كه اكا بر روح انساني ديمشوز واول بو عالمدندر كلدر بلكه عالم علويدندر
وجواهر ملائكه دندر وانوك بو عالمه ايمسي كندو ذاتينك
طبيعتندن كلدر ولكن بو غربت اولسببدندر كه تا هدايتدن
زاد طوتنه نته كم حق تعالى بيوردي قلنا اهبطوا منها جميعا
فاما يأتينكم مني هدى فمن تبع هداي فلا خوف عليهم ولا هم
يحزنون يعني بز انلره جمله كوز جنتدن اشغه يريوزينه اينك ديدك
پس اگر بندن سزه بر خبر وبر نشان كله انلر كه اول خبره ونشانه تابع
اولدلر انلره قورقو وغم يوقدر ودخي حق تعالى بيورمشدر اني
جاعل في الأرض خليفة يعني تحقيقا بن يريوزنده امرلرمي اجرا ايدب

حكملرمي يوروتمك ايچون كندومه بر خليفه يرديجيم ودخي بيورمشدر
اني خالق بشرا من طين فاذا سويته ونفخت فيه من روحي
يعني تحقيقا بن بشري بالچقدن يرتمشم پس اني يرلو يرنده راست ايلدم
واكا كندو روحمدن اوفوردم پس بو روحي كه الله تعالى كندويه
نسبت ايلدي وبنم روحمدن ديدي بو ايكي روحك اختلافنه اشارتدر
كه برين بالچغه حواله ايلدي وانوك مزاجنك اعتدال بولمسندن سويته
ايله تعبير ايلدي يعني اني راست ومهيا قلدم ومعني اعتدال بودر
واول روح كه ونفخت فيه من روحي ديدي بو روح انسانيدر كه كندوه
نسبت ايتمشدر وانوك مثالي اولدر كه بركمسنه بر بز پاره سن يقرتاكه
اتش قبول ايلمكه حاضر اوله پس اني اتشه يقين ايلدور واوفورر تاكه اكا
اتش اولشر ونته كم اول روح حيواني سفلينك اعتدالي واردر وعلم
طب انوك اعتدالنك سببلرن بيلدورر تاكه ضيروليغي اندن دفع ايلد
وهلاك دن اني قورتره كذلك روح انساني علوي كه اولكوكلك
حقيقتيدر واعند الله موصوفدر علم اخلاق وريا ضت كه شرعدن
معلوم اولور انوك اعتدالن صقلوطورر واول اعتدال انوك
صغلغنك سببيدر نته كم بوندن صكره كلن اركان مسلماني بخشنده
شرح اولنمشدر پس معلوم اولديكه بركمسه كه آدمك روحلرينك

حقيقتين بلمیه ممكن دكلدر كه آخرتی بصيرت اوزره بیله نته كم كندوبی
بلميجه حقی بلمك ممكن دكلدر پس كندوبی بلمك الله تعالی یی بلمكلكك كليدیدر
ودینك خود اصلی الایمان بالله والیوم الاخر یعنی اللهی بلمك وآخرتی
كونی بلمكدر پس اشبو سببدن بو معرفتی تقدیم ایلدك اما انولك
وصفلرینك سرتندن برسری كه اول ایمانك اصلیدر ذكر ایلمدك زیراكه
انی دیمكه رخصت یوقدر كه نیجه فهملر اكا متحمل دكلدر والله تعالی یی
بلمكلكك وآخرتی بلمكلكك تمامی اولسره موقوفدر پس جهد ایله كه كندكدن
طلب ومجاهده طریقیله انی بوله سن كه اكثر كمسنه دن انی سماع طریقیله
بلمك دلیه سن قادر دكلسن كه انی دكلیوبله سن زیراكه چوق كمسنه لر اول
صفتی الله تعالینك حقنده ایشتدیلر واعتقاد ایتمدیلر واكا طاقت كتورمیوب
انكار ایتدیلر وبو ممكن دكلدر دیدیلر وبو الله تعالی یی تنزیه ایتمك
دكلدر بلكه نفسی عملدن الی قومقدر پس سن آدم حقنده اول سری
ایشتمكه نیجه طاقت كتوره سن بلكه اول صفت الله تعالینك حقنده
نه قرآنده صریح كلمشدر ونه خود حدیثده وبو اجلدندر كه خلق
آنی ایشتسه انكار ایدرلر وانبیایه بیورلمشدر كه كلموا الناس على
قدر عقولهم یعنی خلقه انی سویلك كه اكا طاقت كتوره لر وانبیادن
بعضیسنه دخی كلمشدر كه بزم صفتلرومزدن برنسنه خلق انی فهم

ایتمیه سویله واول مقدار سویله كه اكلیه لر واول وقت كه اكلیه لر
وانكار ایلیه لر انلره زیان اولور [illegible] بو جمله دن
بلدك كه آدمك روحنك حقیقتی كندو ذاتیله قایمدر بدننسز
واول روح كندو ذاتنك وصفتلرینك طور مسنده بدندن مستغنیدر
واولومك معناسی اول روحك بوقلغی دكلدر بلكه انولك معناسی
بدندن جانك تصرفندن كسلمكدر وجانی اول دنیاده حشر ایدوب
كیرو كتورمكك معناسی اول دكلدر كه آنی یوقلقدن وجوده كتوره لر
بلكه اولدر كه اكا بدن ویره لر بو معنی ایله كه بر ترتیب ولمش بدنی
بركره دخی اول روحك تصرفن قبول ایدیجی قیلالر نته كم ابتدا بر دلشده
قیلمشلر ایدی وبو تكرار كتورمك اولكیدن آسانركدر زیراكه اول
برتمقده دوكلی بدنی یرتوكرلكدر ودخی روحی یرتوكركدر
وایكنجی كرده خود روح كندو یرنده در یعنی كه روح انسانی معدوم
اولمشدر وبدنك جزلری دخی كندو یرنده در همان برآرایه
جمع ایتمكه محتاجدر وجمع ایتمك خود آنی یوقدن وار ایتمكدن آسانركدر
وبو آسانركدر دیدوكمز بزه نسبتدر ونفس الامره كوره در والا آسانلق
ومشكللك صفتی الله تعالینك فعلنه كوره راست كلمز زیراكه برنده
كه مشكللك متصور اولمیه آسانلك دخی متصور اولمز وكیرو كتورمكك

ایتمیه

شرطی اول دکلدر که اول بدن که وار ایدی بعینه آنی اویره کز زیرا که
بدن مرکبدر اکرچه مرکب بدل واقع اولدی ولکن راکب هماندر
اولدر نته کم اوغلنجقلق حالنده بیرلک واولولق زمانه بدل ایله
واصل اولمش ایدی زیرا که انوک جزلری غدادن حاصل اولن غیری
جزلره تبدیل اولنمشدر وروح همان اولدر پس انلرکه بعینه
حشر اولمغی شرط قیلدیلر انلرک اوزرینه مشکل سواللر واقع اولدی
واول سواللره ضعیف جوابلر ویردیلر که اول ضعیف جوابه تکلف
چکمکدن مستغنی ایدیلر زیرا انلره دیدیلر که اکر فرضا بر آدم
بر آدمی ییسه بونک اجزاسی انوک اجزاسی اولور پس بو مشترک جزو
قیامتده قنقیسنه ویرورلر ودخی اکر آدمک بر عضوین کسسه لر
واندن صکره طاعت ایلسه آخرتده بجه ثواب بولور زیرا
خالی دکلدر که ثواب ویرلدکده اول کسلن عضو انوکیله بیله اوله
یا اولمیه اکر بیله اولورایسه بجه اولور که اول عضو بو عملی ایشلمکده
اورتق دکل ایدی پس ثوابده بجه اورتق اولور وبو مقوله زواید
سواللر ایلرلر وجوابنده تکلفلر چکرلر وبو جمله یه احتیاج
یوقدر چونکه سن آخرتده کیرو کلمکلک حقیقتن بلدک که بو قالبه
بعینه حاجت یوقدر وبو سواللراندن قوبدی که انلر شویله

صندیلر که سنک سنلکک وسنک حقیقتک سنک بدنکدر وچونکه
اول بدن سنکله بیله اولمیه اول کیرو کلن سن اولمزسن پس
بو سببدن شبهه یه دوشدیلر پس انلرک بو سوزنک اصلنده
خلل واردر [illegible] شویله بکز رکه دیرسن که فقیهلر وعلماء
علم کلام ما بیننده مشهور مذهب اولدر که آدمک جانی اولمک
ایله معدوم اولور واندن صکره انی کیرو کتوررلر وبوسنک
بدنک کیدر وروح باقی قلور دید وکلنا کا مخالفدر بلکه هر
کمسه که غیری لرک سوزلری ایله کیده اول کمسنه کور اولمش
اولور وبر کمسنه که بعض سوزی سویلیه نه اهل تقلیددن اولور ونه
اهل بصیرتدن اولور زیرا که اکر اهل بصیرتدن اولیدی بیلوردی
که بدنک اولمسی آدمک حقیقتن یوغ ایلمز واکر اهل تقلیددن اولیدی
قرآندن واخباردن بیلوردی که آدمک روحی اولمکدن صکره
کندو یرنده قالور زیرا که روحلر ایکی قسمدرلر بری شقی اولنلرک
روحیدر وبری دخی سعید اولنلرک روحیدر اما سعید اولنلرک
روحلری حقنده قرآن عظیم ایدر که
ولا تحسبن الذین قتلوا
فی سبیل الله امواتا بل احیاء عند ربهم یرزقون فرحین
بما آتیهم الله من فضله
یعنی سن صنمه اول

کمسه لری که الله تعالینک یولنده دپلندیلر آنلر اولودر بلکه
آنلر دیریدر وشادماندرلر اول خلعتلر ایله که باری تعالی
حضرتیندن بولدیلر ودایما اول حضرتدن کندولره رزقلری
اولورلر اما شقیلر حقنده وبدر غزاسنده قتل اولنان کافرلر
حقنده شویله روایت اولنمشدر چونکه آنلری اولدردیلر رسول
علیه الصلوة والسلام آنلره ندا ایلردی حال بوکه آنلر دیرلنمشلردی
وایدردی که یا فلان ویا فلان وعده لر که الله تعالیدن بولمش
ایدم سزلر حقکزده دوکلی برلو یرنده تمام اولدی والله
تعالی کندو دشمنلرن قهر ایلدی واول وعده لر که عذاب ایچون
سزه قلمش ایدی انی حقمی بلدوکز یا ناحقمی بلدوکز اصحاب ایتدیلر
یا رسول الله بونلر بر اوچ مردارلردر آنلره نیچون سوز سویلرسز
ایتدی اول خدا حقیچون که محمدک نفسی انوک النده در آنلر سزدن
زیاده ایشدیجیلردر ولکن جوابده عاجزلردر وهر کمسه که اولمشلر
حقنده وارد اولان اخباری یوقلسه که آنلر کندولر حقنده ماتم طوتلر
وکندولری زیارته کلن کمسنه لردن خبردار اولورلر وهر نسنه که بو
عالمده واقع اولور آندن خبردار اولورلر مقرر اول کمسه بیلور که
آنلروک روحلرینک یوغ اولمسی خبرده کلمشدر بلکه اول کلمشدرکه

همان آنلرک صفتی دونر ورنکی متغیر اولور وقبر یا جهنم مغاره
لرندن بر مغاره در یا جنت باغچه لرندن بر باغچه در پس تحقیقا
معلوم اوله که اولمک ایله هیچ سنک ذاتکدن وسنک ذاتکک خاصه لرندن
بر نسنه باطل اولماز ولیکن سنک اول دماغ واعضا واسطه سیله
اولان حاسه لرک وفکرلرک وخیاللرک باطل اولور وسن اول دنیاده
فرد ومجرد قالورسن نته که بو دنیادن فرد ومجرد کتمش ایدک وبلکه
آت که اولور اتلو اکر جاهل ایسه فقیه اولماز واکر کور ایسه کوزلو
اولماز ولیکن یایان اولور الحق وبدن بر مرکب در آت کبی مثلا
واتلو سن سن وبو سبب ندر که اول کمسه لر که کندولردن وسایر
محسوساتدن غایب اولسه لر ومراقبه یه واروب الله تعالینک ذکرینه
مستغرق اولسه لر نته که تصوف یولینی اولانلری بویله در آخرت
احوالی آنلره کوز ایله کورمک مرتبه سنده اولور زیرا که اگرچه آنلرک
روح حیوانیسی اعتدال مزاجدن دونمشدر ولیکن چونکه روح غمناک
اوله واندە نوعا خوف حذر ظاهر اولمش اوله شویله که اول خوف وحذر
آنلرک حقیقت ذاتن کندو اوزینه هیچ مشغول قلمیه پس آنلرک حالی
اولمش کمسنه نک حالنه یقین اوله پس اول نسنه که غیریلره اولمکدن
صکره ظاهر اولسه کرکدر آنلره بو دنیاده اولمکسزن ظاهر اوله

چونکه انلر کندولره کلهلر و عالم محسوساته دوشهلر اکثر اول اولور
که اول کوردوکی نسنهدن اونك خاطرنده نسنه قلمش اولور و اکر اول
کوردوکی نسنهدن بر اثر قلمش ایسه اکر اکا جنتك حقیقتی کوسترمش
اولورلر ایسه اول کوردوکی حالتك راحتی و شادلکی و خفی اکله اولور
و اکر اکا جهنمی عرض ایتمش اولورلر ایسه اونك سستلکی و خستهلکی اکله
بیله اولور و اکر اول کوردوکی عالمدن اونك یادنده بر نسنه قلمز
اولور ایسه اندن خبر ویرر اکر خیال خزانهسی اول نسنهیی مثال ایله
حکایت ایلمز ایسه کاه اولور که اول مثال اونك حفظنده یخترف
قالمش اولور پس اول مثالدن خبر ویرر نتهکم رسول علیه الصلوة
والسلام نمازده الن اشغه صالدی و ایتدی جنتدن بر اوزم صالقمن
بکا عرض ایتدیلر دیلدم که انی بو دنیایه کتورم رخصت اولمدی سن
بودم کمان ایلمه که اول اوزم جنتدن اوله و انی بو دنیایه کتورمك
ممکن اوله بلکه بو محالدر اکر ممکن اولیدی کتوردی و بونك محال
اولمسنك حقیقتك شرحی اوزوندر و سکا انی طلب ایلمك بو قدر و
علمانك بو مقاملرینك تفاوتی شویلهدر که بر طائفه اونلدوکی
تحصیل ایتمکه قصد ایدر تا بیله که بو اوزم صالقمی جنتدن نه نسنهدر
و نه سببدندر که رسول الله انی کوردی و غیریلر کورمدی و بر غیره

طائفهیه نصیب اندن ارتق دکلدر که رسول علیه السلام الن
دیرتدی پس الفعل القلیل لا یبطل الصلوة یعنی ازجق فعل ایتمك
نمازی باطل قلمازدیدی و بو بحثك تفصیلنده سوزی اوزتدی
و شویله ظن ایلدی که علم اولین و آخرین بودر و هر کمسه که بونی
بیلمدی و بو کله قناعت ایلدی و علم حقیقتدن مشغول و فارغ
اول کمسنه معطلدر و علم شریعتدن بریدر و مقصود اولدر که
کمان ایتمیهسن که رسول علیه السلام جنتدن تقلید ایله و جبرائل
علیه السلامدن سماع ایله خبر ویرمش اوله نتهکم سن سماعلن
معنیسن بیلورسن و بو معنی سایر امورکبی اکله مشسن لکن رسول
علیه الصلوة والسلام جنتی کوردی و جنتی بو عالمده کورمك اولماز
بلکه رسول علیه السلام کندوسی اول عالمه کتدی و بو عالمدن فارغ
اولدی و بو رسول اللهك معراجندن بر نوع ایدی و لیکن غایب
اولمق ایکی درجه اوزرهدر بریسی روح حیوانینك اولمسی ایله در و
بری دخی روح انسانینك کندودن کیمه سیلهدر اما بو عالمده
جنتی کورمك اولماز زیرا که نتهکم یدی قات کوك و یدی قات یر بر
فستغك قابنه صغمز کذلك جنتدن بر ذره دخی بو جهانه صغمز
بلکه نتهکم قولق حاستهسی کوکك و یرك صورتنی انده ظاهر اولمقدن

بری در کذلك بو جهانك کوزینك دخی حاسه سی بهشت ذره لرینك
دوکلیسندن معزولدر و اول جهانك حاسه لری غیریدر **فصل**
شمدی اونك وقتیدر که عذاب قبرك معنیسن بیله سن و بیله سن
که عذاب قبر دخی ایکی قسمدر بری روحانیدر و بری دخی جسمانیدر
اما جسمانیده دوکلی کمسه بیلور و اما روحانیه اکلمزلر الا اول کمسه که
کندویی کلمش اوله و کندو روحنك حقیقتن بلمش اوله که اول روح
کندو نفسیله طورجیدر طورمقلغنده بدندن مستغنیدر و اولمکدن
صکره باقیدر زیرا که اولمکلك انی یوغ ایلمز لیکن الی و ایاغی و کوزی
و قولاغی اندن کیرو آلورلر و اوغلنی و مالنی و یرینی و قولونی و طوارینی
و قومنی و خصمنی بلکه کوکی و یری و هر نسنه که انی بو حواسیله کورمك
اولور اندن کیرو آلورلر و بو ذکر اولنان نسنه لر آنوك معشوقی
ایدی و کندوسن بالکلیه انلره ویرمش ایدی پس ضروری انلرك فراقنده
عذابنده قالور و اکر بو دوکلیدن فارغ اولیدی و بو دنیاده هیچ
معشوقی اولمیدی بلکه اولمکلك آرزوسنده اولیدی راحته دوشیدی
و اکر الله تعالینك دوستلغن حاصل ایتمش اولیدی و انوك ذکریله
انس طوتمش و کندویی دوکلی آکا ویرمش اولیدی و دنیا اسبابن
اول کمسنه کندو اوزرینه طارلق و زحمت بیلیدی اول کمسنه اولدکن

کندو معشوقنه یتشوب طارلق و تشویش آرادن قالقوب کندو
سعادتنه یتشور ایدی شمدیکی حالده فکر ایله که بر کمسنه کندوسی
بیله و کندوسی باقی قلوب دوکلی انوك مرادی و معشوقی دنیاده قله
کرکدر انی بیله هیچ ممکن اولورمی که اول کمسنه دنیادن کندو کنده
کندو محبوبلرینك فراقیله رنج و عذابده اولمسنده شك ایلیه نته کم
[illegible] رسول علیه الصلوة والسلام بیوردی
[illegible] یعنی سن سو اول نسنه یی هر نه دکلو که سوه رسن زیرا البته سن
اندن آیرولیجی سن و چونکه کندونك دوکلی محبوبی حق تعالی ایسه
و دنیایی و هر نسنه که دنیاده واردر انی دشمن طوتنه الا اول قدر که
انوك زادی اوله هیچ ممکن اولورمی که اول کمسنه که دنیادن قورتله
زحمتدن قورتلوب راحته یتشمککنده شك ایلیه پس هر کمسه که
بونی بیله انوك هیچ شبهه سی قلمز که عذاب قبر واردر و اول عذاب
قبر متقیلر ایچون دکلدر بلکه اهل دنیا ایچوندر و اول کمسه لر ایچوندر
که کندولری بالکلیه دنیایه ویرمشلردر و بو معنی ایله بو خبر
معلوم اولور که **الدنیا سجن المؤمن وجنة الکافر** یعنی دنیا مسلمانك
زندانی و کافرك جنتیدر **فصل** بنه کم عذاب قبرك
اصلن بیلدك که انوك سببی دنیایی سومکدر بلکه کر بو عذاب

اول شقاوتدر که بعضسنه ارتق اولور وبعضسنه اکسک اولور
اول مقدارکه دنیایه میل وشهوت اوله پس اول کمسه نک عذابی که
دوکلی دنیاده انوک کوکل بغلدوغی نسنه بردر ارتق دکلدر اول کمسنک
عذابی کبی دکلدر که انوک ملکی واسبابی وقولی وطوری ومنصبی
واولوغی اوله ودنیا نعمتلرینک دوکلی سنه مالک اوله وکوکلی
دوکلی سنه بغلمش اوله بلکه بوجهانده اکر بر کمسنه یه خبر کوره لر
که انوک برآتی الوب کیتمشلردر وبو خبرک عذابی ورنجی اول کمسنک
کوکلنده ارتق اولور اندنکه اون آتی الوب کیتمشلر دیو خبر ویره لر
واکر دوکلی مالنی السلر انوک رنجی اندن ارتوغرق اولور که برینی
الالر واندن اکسیکر کدر که مالی وعورتی واوغلنی بیله غارت ایلیوب
انی سوروب مملکتندن چقره لر واولمز مالی وعورتی واوغلنی وهر
نسنه که دنیاده واردر دوکلی سن یغما ایدر وصاحبن تنها قور
اولومک معنیسی بودر پس هر کمسنک عقوبتی وراحتی انوک دنیادن
اراغ اولمسی ودنیایه بغلو اولدوغی مقداردر اول کمسه که اکا
دنیانک اسبابی دوکلی جهتدن مساعده ایلیه واولدوکلی کندوبی دنیا
ویره نته کم حق تعالی بیوردی ذلك بانهم استحبوا الحیوة الدنیا علی
الآخرة یعنی بو عقوبت انلر دنیایی آخرت اوزره اختیار اندوکلریدر

سببله در پس اول کمسنک عذابی غایت اولی در وبو ذکر اولناندن
عبارت بویله کلدی که رسول صلی الله علیه وسلم دیدی که بیلورمسز
که فان له معیشة ضنکا آیتی نه معنیده کلمشدر دیدیلر که الله تعالی
وانوک رسولی کرک بیلور ایتدی کافرلرک عذابی مقبره ده اولدر که
انلرک هر برینه طقسان طقوز اژدها مسلط ایدرلر وایتدی که بیلورمسز
که اول اژدهالر نه در طقسان طقوز یلان در که هر برینک طقوز باشی
واردر که اول قبرده اولن کافرلری ایصیررلر وانی یلرلر ونشترلر تا
اول کونه دک که انی حشر ایلیلر واهل بصیرت اولن کمسنه لر بو اژدهالری
بصیرت کوزیله مشاهده ایتیوب کورمشلردر وبی بصیرت اولن
احمقلر شویله دیرلر که بز انوک قبرینه نظر ایلدک بو اژدهالردن نسنه
کورمدک واکر اولیدی کوزمز خود صاغدر انی بزدخی کورردک دیرلر
بو احمقلر کوکدر که بیله لر که بو اژدها اولمشک روحنده در وانوک
باطنندن طشره دکلدر تا که غیریلر کوره لر بلکه بو اژدها اولمزدن
ایلرو انوک جاننک ایچنده ایدی حال بو که کندو اندن غافلدر وبلمز
وکرکدر که بیله لر که بو اژدها مرکب در نفسنک صفتلرندن واول
اژدهانک بشلرینک عددی اول نفسنک یرمز اخلاقنک عددنجه در
وبو اژدهانک اصلی دنیادر واندن صکره اندن بنجه بشلر چقر

اول یرمز خلقلر صیوسنجه که دنیانك محبتندن ظاهر اولمشدر
حسد و حقد و ریا و کبر و شر و مکر و حیله و عداوت و محبت غرور جاه
کبی و بونلرك غیری نه که واردر و اول اژدهانك اصلی و انوك
بشلرینك چوقلغی بصیرت کوزیله کورمك اولور اما انك عددینك
چوقلغی انجق نبوت نوریله کورمك اولور زیرا که اول یرمز خلقلرك
عددینك مقداری بجه دور و بزه اخلاقك عددی معلوم دکلدر
پس بو اژدها کافرلرك جانك اورته سنده قرار بولمشدر همین
الله تعالایی و رسولنی بلمدکلری سبیدن دکل بلکه کندولری دوکلی
دنیایه ویردکلری سبیدن درنته کم حق تعالی بیوردی ذلك بأنهم
استحبوا الحيوة الدنيا على الآخرة یعنی انلره اول عقوبت
دنیایی آخرت اوزره اختیار اتدوکلری سبیدندر و بر غیری آیتده دخی
بیوردی أذهبتم طيباتكم في حيوتكم الدنيا واستمتعتم بها
یعنی سز کیدردیکز و یدیکز دنیاده شول مقتضای نفسکز اولان نیجه
نسنه لری و دخی حیوت دنیا ایله فائده لندوکز و اکر بو اژدها انوك
طشره سنده اولیدی نته کم خلق بو ایله صورلر اسانرك اولیدی
زیرا که کاه اولیدی که اول اژدها اندن بر ساعت ایلو قلدریدی لیکن
چونکه اول جانك اورته سنده قرار بولمشدر که اول انوك بر مرصفتلرندن

عینیدر پس نه وجهله اندن ایرلوبیله نته کیم بر کمسنه بر قواوشی صحروانده
صکره اکا عاشق اولور پس اول اژدها که انوك جانك اورته سی صحرا انوك
عشقیدر که انوك کوکلنده ارتولوایدی و کندوبیلمزدی تا شمدیکی حالده
انوك زحمنه طوش اولدی کذلك بو طقسان طقوز اژدها اول کمسنه نك
قلبنده ایدی اولمزدن ایلرو و انوك خبری یوغیدی شمدیکی حالده انوك
زحمی ظاهر اولدی و نته کم عشق انوك راحتنه سبب ایدی تا که معشوق
ایله بیله ایدی کیرو هم اول عشق انوك رنجنه سبب اولدی ایرولق حالنده
زیرا که اکر عشق اولمیدی ایرولق رنجنه دوشمزدی کذلك دنیایی
سومك و اکا عاشق اولمق که سبب راحت دورهم ینه اول سبب عذاب
اولور شمدیکی حالده منصب عشقی انوك کوکلن اژدها کبی ایصرور و
مال عشقی یلاندن کبی ایصرور و سرای و قفتانك عشقی عقرب کبی ایصرور
و قلاندخی انوك اوزرینه قیاس ایله و نته کیم جاریه نك عاشقی انوك
فراقنده استرکه کندویی اوده و صویه براغه و یاخود انی بر یلاندن و یا
بر عقرب ایصره تاکه اول دردن قورتله کذلك اول کمسه که قبرده
عذاب اوله استرکه کوکلنده اولن زخم بو جهانده اولن یلانك و
عقربك زخمی اوله زیرا بو جهانده قوانلر بیلورلرکه بونلرك زخمی تن
اوزره ایلر و اول برلری جان اورته سنده ایلر و هیچ ظاهر کوزی انی

بعضی ذر

کورمش پس حقیقتده هر کمسه کندو عذابنی بو دنیادن کندو ایله
الور کیدر و اول عذاب انلرک ایچره سنده در و بو احلدندر که رسول
علیه السلام دیدی یعنی اول عقوبت
بوندن غیری دکلدر که اول سزک عمللرکوزدر کیرو سزک اوکوزه قودر
و بو احلدندر که حق سبحانه و تعالی بیوردی اگر سزه علم یقین اولیدی
سز کندوکز جهنمی کوررد وکز
ودخی بو احلدندر که
یعنی جهنم انلری محیطدر و انلر ایله بیله در دیدی
و محیط اولسه گرکدر دیمدی شویله بکزرکه سز دیرسز
که ظاهر شرعدن معلومدر که بو اژدهالری باش کوزیله کورمزلر و بو
اژدهاکه جان ایچنده در کورلمکه قابل دکلدر بیلکل که بو اژدها
کورمکه قابلدر ولیکن انی اولمش کمسنه کورر و اول کمسنه لرکه بو عالمده
اولورلر انی کورمزلر زیرا که اول نسنه که اول عالمدن اوله بو باشک
کوزیله انی کورمک اولماز و بو اژدها اولمشلره تمثل طریقیله اولماز
بلکه انی انلر شویله کوررلر که بو جهانده کوررلر ایدی ولیکن سن
کورمزسن نته که اویومش کمسنه چوق کورر که انی یلان ایصرور و
اولکسه که انوک یاننده اول کورمز و حال بوکه اول یلان اویومش

کمسنه یه موجوددر و انوک زحمتی انکا حاصل اولور و اویانغه معدومدر
و انی اویانوق کمسنه کوره ممک ایله انوک زحمتندن هیچ نسنه اکسلمز و
چونکه اویخوده اولان کمسنه واقعه سنده کورر که انی بر یلان ایصرور
اول شول دشمنک زخمیدر که کندویه ظفر بولسه گرکدر و اول بر زخم
روحانیدر که کوکلده در ولیکن بو عالمده انوک عاریتی مثالی
یلاندر و چونکه دشمندن کندو اوزرینه ظفر بولهایدی که کندو
واقعه مک تعبیرینی کوردم نولیدی بو یلاندن بنی ایصردی و بو دشمن
بنم اوزرمه ظفر بولمیدی که بو عذاب انوک کوکلنه زیاده عظیمدر
اولور اول رنجدن که انوک تننه اولور پس اگر بو یلان معدومدر دیرسک
و اول نسنه که انکا اولور خیالدر دیرسک بو عظیم غلطدر بلکه
اول یلان موجوددر و موجود شول بولنان نسنه یه دیرلر و معدوم
بولنمیه دیرلر پس هر نسنه که اویخوده سن انی بولمشسن و انی کوردک
اول نسنه موجوددر سنک حقکده و اگرچه اوزکه خلق انی کورمکه
قادر دکللردر پس هر نسنه که اویخوده سن انی کوررسن اول نسنه
موجوددر سنک حقکده اگرچه اوزکه لر انی کورمکه قادر دکللردر
و هر نسنه که سن انی کورمزسن اول بولنمامشدر و موجود دکلدر سنک
قاتکده اگرچه دوکلی خلق انی کوررلر و چونکه عذاب و سبب عذاب

بو ایکیسی اولمش کسنه یه و اویومش کسنه یه موجوددر اکر انی غیری
کسنه لر کورمیه لر اکا نه نقصان کله اما بو قدر واردر که اویومش کسنه
تیز اویانور و اول عذابدن قورتولور پس اکا خیال دیو آد ویرمشلردر
اما اولمش کسنه اول عذابده قلور زیرا اولمک آخری بوقدر و اول عذاب
بو عالمک محسوساتی کبی اولور و شریعتده بو قدر که اولیدن و اژدهاکه
قبرده اولور بو ظاهر کوزیله جمیع خلق آنی کورمکه قادر اولهلر تا که
عالم شهادتدن اولهلر اما اکر بر کسه بو عالمدن اراق اولسه اویوق
ایله اولمشک حالن اکا بیلدرهلر آنی یلانلر و عقربلر آراسنده کورر
و انبیا و اولیا اویانقلق حالنده دخی کورورلر اول نسنه که اوزکه لره
اویخوده اولور انلره اویانقلق حالنده اولور زیرا که عالم محسوسات
انلره اوجهانک ایشلرن مشاهده ایتمکدن حجاب اولماز پس
بو سوزک نهایتی بودر که احمقلردن بر طائفه بو مقدار ایله که قبره
نظر ایدرلر و بو ظاهر کوزیله نسنه کورمزلر دخی عذاب قبره انکار
ایدرلر و بو انکار اول سببدندر که انلر اول جهانک ایشلرین بود
بولمشلردر فصل شویله بکرز که دیرسز که اکر عذاب
قبر کوکلک علاقه سی سببندن ایسه بو عالمده هیچ کسه اندن خالی
دکلدر که عورتنی و اوغلنی و مالنی و منصبنی سومیه پس دوکلی

کسنه یه

کسنه یه عذاب قبر اولسه کرکدر و هیچ کسه بوندن خلاص بولماز
جواب اولدر که حال بویله دکلدر که بعض کسنه لر اوله که دنیادن
طوق اولهلر و انلرک دنیاده هیچ سیوب ایچک یرلری و راحت اولجق
یرلری اولمیه و اولم آرزوسنده اولهلر نته کم اکثر مسلمانلر که درویش
اولهلر بویله اولورلر بلکه اول قوم که بای اولهلر ایکی طائفه در بر طائفه
واردر که انلر اکرچه بو اسبابی دوست طوترلر الله تعالی یی دوست
طوترلر پس اکر شویله اولهلر که الله تعالی یی زیاده دوست طوتهلر
انلره هیچ عذاب اولماز انلرک مثلی اول کسه کبیدر که بر شهرده اونک
بر سرایی واردر که انی سور ولیکن بکلکی و سلطنتی و کوشک و باغی اندن
زیاده سور چونکه اکا بر غیری شهرک بکلکی ایچون پادشاهک نامه سی
یتشه اول کمسنه یه کندو وطنندن طشره چقمق هیچ زحمت اولماز زیرا که
اول شهرک و سرایک محبتی یوغ اولوب نام و نشانی قلماز اول بکلک
و ریاستک محبتنده که انلر غالبرکدر پس انبیانک و اولیانک و مسلمانلرک
زاهدلرینک اکرچه عورتلرینه و اوغلانلرینه و شهرلرینه و وطنلرینه
الفتی اولور چونکه الله تعالینک دوستلغی ظاهر اوله و اکا
انس اولمغنک لذتی ظاهر اوله بو دوکلی دنیا محبتلری یوغ اولور
و بو لذت انلره اولمک ایله ظاهر اولور پس انلر بو ذکر اولنان عذاب

قبردن ایمین اولورلر اما انلر که دنیانک محبتنی دوست طوتەلر بو عذابدن
خلاص بولمازلر واکثر خلایق بونلردر وبو اجلدندر که الله تعالی
وان منکم الا واردها کان علی ربک حتما مقضیا دیدی
ثم ننجی الذین اتقوا یعنی سز دکلسز الا اول جهنمه مقارن اولیجیلرسز
الله تعالینک تقدیرنده بو امر مقرر اولدی پس بر خلاص ایدرز
انلری که متقی اولدیلر بو شهوت دنیایی دوست طوتن قوم بر مدت
عذاب چکرلر پس چونکه انلر دنیادن کیدەلر لذت دنیایی اونودرلر
والله تعالینک اصل دوستلغی که انلرک کوکلونده واریدی ظاهر
اولمغه باشلر وانوک مثلی اول کمسه کبیدر که براوی برغیر اودن
آرتوق سوردی تا بر شهری برغیر شهردن یا بر عورتی برغیر عورتدن
زیاده سوردی ولکن اول برینه دخی محبتی واریدی چونکه آنی اول
زیاده سودوکیدن جدا قلەلر واول آرتوق سودوکله قله بر مدت
انوک فراقنده بی حضور اولور اندن نصکره آنی اونودور وکندوسنی
اول برینه مخصوص قیلور واول دوستلغک اصلی که کوکلنده وار
ایدی خیلی مدتله ظاهر اولور اما اول کمسه که الله تعالیی دوست
طوتمز اول ابدی بو عذابده قلور زیرا انوک دوکلی دوستلغی اول
نسنه یه ایدی که اندن کیرو آلدیلر پس اندن نه وجهله خلاص بوله که

اندن تسلی

اندن تسلی ایله خلاص بولنور وکافرک عذابی ابدی اولمسنک سببلرندن
بریسی بودر وبلکل که هر کمسه دعوی ایلر که بن الله تعالیی سورم دیو
یا دنیادن آرتوق سورم دیو که جمله خلقک سوزی بودر ولکن بونک
تجربه سی ومحکی واردر که کرچکلکی انوکله معلوم اولور وبو تجربه
اولدر که هر کمسنه یه که نفس وشهوت برنسنه بیورسه والله تعالینک
شرعی انوک خلافن بیورسه اکر کندو کوکلنی الله تعالینک فرماننه مایلدر
کورسه الله تعالیی اول کمسه زیاده رک سور نته کم بر کمسنه ایکی
کمسنه یی دوست طوتسه اما برین زیاده سوسه چونکه انلرک ایکیسنک
ما بیننه خلاف دوشسه کندویی اول زیاده سودوکی جانبنه مایل
کورر وکندویی بونکله بیلور که انی زیاده دوست طوتمشدر چونکه بویله
اولمیه مجرد دل ایله سویلمکک هیچ فایده سی یوقدر زیرا که اول سوز یلاندر
وبو اجلدندر که رسول علیه السلام دیدی که همیشه لا اله الا الله دیرلر
کندولری الله تعالینک عذابندن صقلیلر تا اول وقته که دنیا
عقدینی دین عقدینک اوزرینه اختیار ایدەلر الله تعالی انلره ایدر
که یلان سویلرسز که لا اله الا الله دیمک بو معامله ایله یلان اولور
پس بو جمله دن بیلدک که اهل بصیرت باطن کوزیله کوررلر که عذاب
قبردن کم قورتولسه کرکدر وبیلورلر که اکثر خلایق قورتولمسه کرکدر

ولیکن انلرک مدتنده و شدتنده تفاوت چوقدر نته کم انلرک
دنیایله علاقه‌لرنده تفاوت چوقدر **فصل** شویله بگورکه
احمقلردن و مغرورلردن بر طائفه ایدرکه اگر عذاب قبر بو ایسه بز
عذاب قبردن امینوز که بزم هیچ دنیایله علاقه‌مز یوقدر و انلرک
وارلغی و یوقلغی بزم قاتمزده بردر و انلرک بو دعویسی محالدر تا که
انلر تجربه ایتمیه‌لر بیلمزلرکه اگر شویله ایسه که هر نسنه که انلرک
اسبابیدر اوغری کوترسه و اکا اولن اعتبار انلرک غیریلره اولسه
و انلرک هر مریدی که واردر اندن یوز دوندرسه انلرک اقراننده
انی منمت ایتسه بونلر انلرک قلبنده هیچ تفاوت ایتمیه شویله اوله که
غیریلرک مالی اوغرلنمش و غیریلرک اعتباری و قبولی باطل اولمش
کبی اوله پس اول وقت بو دعوی درست اولور و بعض کیمسه اولورکه
بن بو صفتله موصوفم دیر و مغرور اولور تا که انلرک اسبابن اوغرلیه‌لر
و اندن یوز دوندرمیه‌لر بیلمز پس کرکدرکه وارلغن کندودن جدا
ایلیه و خلقک قبولندن قچه و کندویی بونکله صنیه و اندن صکره
اعتماد ایلیه زیرا چوق کیمسه اولور که صورکه عورتیله و جاریه‌سیله
هیچ علاقه‌سی یوقدر اما چونکه انلری بوشیه و صته اول آتش عشق
که انلرک قلبنده کیزلو ایدی ظاهر اولوب دیوانه و سوخته اولور

پس هر کیمسه که ایستیه عذاب قبردن قورتلمغه لایق اوله کرکدرکه
انلرک هیچ دنیاوی نسنه ایله علاقه‌سی اولمیه الا ضرورت مقداری
نته کم بر کمسنه‌نک طهارت خانه‌یه حاجتی اولور و آنی دوست
طوتمز اضطراری و استرکه اندن تیز قورتوله پس کرکدرکه انلرک طعامی
معده‌یه ایرشدرمکه حرصی معده‌یی طعامدن خالی قلمق کبی اوله
که بو ایکیسی دخی ضروریدر و سایر ایشلر دخی بونک کبیدر پس اکر
کوکلی بو علاقه‌دن خالی ایتمکه قادر اولمیه کرکدر عبادته دورشه
و الله تعالینک ذکرنه اسر طوته و ذکره انس اولمغی کندو کوکلنه
غالب قله شویله که الله تعالینک دوستلغی دنیا دوستلغی اوزرینه
غالبرک اوله و بو معنی اوزرینه حجت و دلیل طلب ایلیکه شریعته
تابع اولمق ایله و حقک فرمانی کندو هواسی اوزرینه تقدیم ایتمکله عند
اگر انلرک نفسی بو معنیده اکا اطاعت ایدرسه عذاب قبردن قورتولدی
اعتماد ایلیه و اگر بویله اولمازایسه بدنی عذاب قبره تسلیم ایلیه
مگر که الله تعالینک عفوی ایریشه **فصل** وقتا ولدرکه
روحانی اولن طاموئی شرح ایلیوز و روحانیله انی دیلرزکه عذاب
روحه مخصوص اوله آرا یرده بدن اولمیه نار الله الموقدة التی
تطلع على الافئدة بودر یعنی جهنم الله تعالینک اولیالکلنمشده

آتشیدر که اهل جهنمك قلبلری اوزرینه عالی اولور پس بو روحانی آتش
اول آتشدر که انوڭ غلبه‌سی قلب اوزرینه اولور و اول آتش که بدنه ایرشور
آکا جسمانی دیرلر پس بلکل که روحانی اولان طامو اوچ جنس آتشدر بریسی
دنیا شهوتلرندن ایرلمغك آتشیدر و بریسی دخی اوتوب خجل اولمغك
آتشیدر و اوچنجیسی حضرت الوهیتك جمالندن محروم و قلوبنا امید
اولمغك آتشیدر و بو اوچ آتشك ایسی جانله و کوکل ایله در تن ایله دکلدر
و بو اوچ آتشدن هر برینك شرحی و انلرك سببلرینك شرحنی کیرو بیلدرمه
لازمدر که اول آتشلری بو دنیادن انلر کندولر ایله بله الوب کیتشلردر
و انوڭ مثالنی بو عالمدن عادت طریقیله طلب ایلیم صنف اولك
دنیانك و دنیا شهوتلرینك فراقیدر و بونك سببی عذاب قبرده ذکر اولندی
که عشق و محبت کوکلك جنسیدر تا که معشوق ایله اوله و طامودر
چونکه معشوقسز اوله پس دنیانك عاشقی دنیاده جنتده در که
الدنیا جنة الکافر بو معنیدر و آخرنده طامودە اولور زیرا که انوڭ
معشوقی اندن کیرو آلنشلردر پس بر نسنه هم زحمته سبب اولور ولیکن
ایکی نعمانه نسبت و بونك مثالی دنیاده اولدر که مثلا بر پادشاه اولور
که دوکلی بر یوزی انوڭ فرماننده و طاعتنده اولور دایما کوزل یوزلو
جاریه‌لر و قوللر و عورتلر ایله فایده لنمکده اولور و همیشه باغلرده

ودنیا

و دنیا کوشکلرده اولور پس ناکاه که بر دشمن کله و آنی طوتب اسیر ایلیه
و کندو مملکتی آدملرینك و کندە اکا سکبانلق بیوره و انوڭ او کندە
انوڭ اهلنی و جاریه‌لرینی قوللنه و قوللرینه بیوره که خدمت ایلیه‌لر
و هر نسنه که انوڭ خزانه‌سنده قیمتلو ایدی انوڭ دشمنلرینه ویره پس نظر
ایله که بو کمسنك بو ایشلردن بحضورلغی و زحمتی اولورمی یا اولمازمی
پس ولایتنك و عورتنك و اوغلانلرنك و خزانه‌سنك و نعمتنك و قوللرینك
فراقی انوڭ جاننه دوشوب آنی یقر ایستر که آنی بر هانه ایله هلاك
ایلیه‌لر ایدی یا درلو عذابی انوڭ بدننه مسلط ایلیه‌لر ایدی تاکه بو زحمتدن
خلاص بولیدی بو ذکر اولنان آتشك مثالیدر و هر نه قدر که نعمتی
زیاده اوله و ولایتی صافی و معمور اوله بو آتش زیاده‌رك اولور پس
هر کمسه‌یه که دنیانك فایده‌سی چوق اوله و دنیا اکا چوق مساعدت ایتمش
اوله انوڭ عشقی مشکلرك اوله و آتش فراقی انوڭ جاننك اورته‌سنده
یاقیجیرق اوله و ممکن اولمازکه اول آتشك مثلی بو جهانده بوله
زیرا که کوکلك اول زحمتی که بو جهانده اوله دل و جانده تمام بیلمز
زیرا که حواس و بو جهانك شغللری کوکلی مشغول ایلر و بو شغل کوکله
بر حجاب کبی اولور تاکه عذاب انده متمکن اولمیه و بو اجلدندر که بو کمسنه
چونکه کوزونی و قولاغنی بر نسنه‌یه مشغول ایلیه اول رنج اندن اکسلور

وچونکه فارغ ایلیه اولور وبو سببدندرکه بر مصیبته اوغرمش کسنه
چونکه اویخودن اویانه انوك زخمی عظیمرك اولور زیراکه اویخو
حالنده جان محسوساتله معامله ایندوکی حالدن زیاده صافی اولور
وهر نسنه که اکا یتیشر زیاده اثر ایلر تاکه اویخودن اویاندوغی حالده
بر خوش آواز ایشتسه اول آواز انوك کوکلنده زیاده اثر ایلر وبونك
سببی کوکل محسوساتدن صافی اولدوغیدر وبو جهانده هرکز صافی
اولماز چونکه وفات ایلیه اثر محسوساتدن مجرد وصافی اولور واول
حالده انوك رنج وراحتی بو جهانده صافی اولدوغی حالدن عظیم متمکن
اولور شویله کمان ایتمیه سن که اول اثر بو دنیاده اولن آتش کبیدر
بلکه بو آتشی بیمش صو ایله بو مثللودر واندن صکره دنیایه صلنشلردر
رسوا ایلنلردن اولن شرم وخجالت آتشیدر وبونك
مثالی دنیاده اولدرکه بر پادشاه بر حقیر وخسیس کسنه‌یی اختیار ایلسه
وکندو مملکتنك نیابتن اکا ویرسه واکا کندو حرمنه یول ویرسه تاکه
هیچ کمسه اندن حجاب ایتمیه وکندو خزانه‌لرن اکا اصمرلسه دوکلی
ایشلرده اکا اعتماد ایلسه پس چونکه اول بو نعمتلری بوله کندو
ایچروسنده طاغی وباغی اولور وپادشاهك خزانه‌سنده تصرف
ایلر وانوك اهلی ایله خیانت وفساد ایلر وظاهرده پادشاهه

امینلك کوسترر پس بر کون پادشاه حرمنده فساد ایتمك اوزره
ایکن چونکه نظر ایلیه پادشاهی کوره که بر پنجره‌دن نظر ایلر وکندوبی
کورر وبیله که هر کون بویله کورر ایمش که تاکه انوك خیانتی
عظیمرك اوله وانی بر طریقیله عبرت ایچون شکنجه ایلیوب هلاك
ایلیه فکر ایله که بو حالده اول کسنه‌نك کوکلنه وجاننه بو رسوا ایلفدن
نیجه خجالت آتشی دوشر اکرچه تنی سلامتدر واسترکه بو حالده یره
کیچه تاکه بو خجلتك ورمزلغك ورسوا ایلغك ایشندن خلاص اوله
پس بو ذکر اولنان کبی سن بو عالمده ایشلر ایشلمك عادت ایلرسن که انوك
ظاهری ایو کورینور وحقیقت روحی زشت ورسوا ایدر چونکه اول
نسنه‌نك حقیقی وروحی قیامتده سکا ظاهر اوله سنك رسوا ایلغك
آشکاره اولور وسن خجالت آتشیله سوخته اولورسن مثلا بو کون
غیبت ایلرسن ویارن قیامت کونی کندوکی شویله کورورسن که بو جهانده
بر کسنه برانی خوش یر وصونورکه قوش اتنك بریانیدر چونکه نظر ایلیه
کوره که کندو اولمش قرنداشنك اتی یر کورکه اول نیجه رسوا اولور
وانوك کوکلنه نیجه آتش دوشر واول غیبتك روحی وحقیقی بودر
وبو روح سندن کیزلودر یارن آشکاره اولور وبو اجلدندر
که بر کسنه که اویخوده کورسه که اولمش ایی یر انوك تعبیری اولدرکه

غیبت ایلر و اگر سن بو کون بر دیواره بر طاش آته سن و بر کسنه سکا
خبر ویرسه که بو طاش دیواردن سنک اوکه دوشدی و سنک اوغلنجقلرک
کوزنی کور ایلدی چونکه اوکه کله سن کوره سنکه سنک اول عزیز
اوغلنجقلرک کوزی سنک طاشکدن کور اولمشدر بیلورسن که سنک
کوکلکه نه آتش دوشر و نیجه رسوا اولورسن بر کسنه که بو جهانده
بر مسلمانه حسد ایلسه قیامتده کندوسن بو ذکر اولنان صورت اوزره
کورر زیرا که حسدک حقیقتی و روحی بودر که سن بر دشمنکه یاوز قصد
ایلرسن و اول کار زیان ایلمز و کیرو سنک اوزروکه کلور و سنک دینکی
هدر ایلر و سنک اول طاعتلرکی که اول جهانده انلر سنک کوزکک
نوری اولسه کرکدر اول دشمنکک دیوانینه نقل ایلر تا که سن طاعتسز
قالورسن و یارینکه کون طاعت سکا بو کونکه کون اوغلنجقلرک کوزلرندن
کرکلورک اولسه کرکدر و اول طاعت سنک سعادتک سببیدر
و اوغلنلرک سنک سعادتکه سبب دکلدرلر بس یارینکه صورتلر روحلره
و حقیقتلره تابع اوله و هر شیٔ که کورینه شول صورتله کورینه که اول
شیٔ بو صورتک معنیسنه لایق اولور رسوالیق و خجالت انده اولسه
کرکدر و اول سببله که اویخو اول عالمه قریبدر نیجه ایشلر اویخوده
اول صورتله اولور که معنیسیه موافق اوله نته کم بر کمسه ابن سیرین یانینه

کلدی و ایتدی واقعه ده کوردم که بنم الده بر یوزک وار ایدی و انوکله
عورتلرک فرجلرینه و ارلرک اغزلرینه مهر اوررردم ابن سیرین ایتدی
سن مؤذنسین رمضان اینده صبح اولمازدن اول اذان اوقورمشسین
اول کمسه ایتدی حال بویله در امدی نظر ایله که اویخوده انوک معنا
سنک روحنی و حقیقتنی اکا نیجه عرض ایتدیلر که اذان صورتنده بر آواز
و ذکردر و رمضانده انوک حقیقتی خلقی منع ایتمکدر یمکدن
و مجامعت ایلمکدن و عجب اولدر که اویخوده آخرتدن بو دوکلی
نمونه لری سکا کوستردیلر و سکا بوندن هیچ آکاه اولق یوقدر و بو
معنیلردن خبرده شویله کلمشدر که قیامت کوننده دنیایی بر چرکین
قری عورت صورتنده کتوررلر و هر کمسه که اکا نظر ایلیه نعوذ بالله
منک دیه پس دیه لر که بو اول دنیادر که کندوکزی انوک طلبنده هلاک
ایلردکز اول قدر خجالت چکه لر که ایستیه لر که کندولری آتشه براغلر
تا که اول شرمدن قورتوله لر و بو رسوالقلرک مثالی شویله در که
حکایت ایلرلر که بکلردن بریسی کندو اوغلنی اولندرمک ایچون دوکون
ایتمش ایدی پس اوغلن اول کیجه ایکرودن شراب ایچدی چونکه مست
اولدی کلینی استیو طشره چقدی و کلینک اوینه عزم ایلدی یولی
یاکلدی و سرایدن طشره دوشدی شویله کتدی که تا بر یره یتشدی

که بر اوو بر چراغ کوردی شویله صندی که کلنك اوین بولدی چونکه
قپویه واردی بر قوم کوردی که یتمشلر ایدی هرچندکه چاغردی جواب
ویرمدیلر صندی که اویخوده درلر برینی کوردی که بر ایکی ازار اورتنمش
کلن بوردردیدی واونك اوزرینه یاتدی وبورننه بر کوزل قوخو ییتشدی
ایتدی شبهه سز بو کلندر که بو قوخو استعمال ایتمشدر تا صباحه دك
انوکله مجامعت ایلدی ودلن انوك اغزینه صوقدی واندن بعض
یشلقلر اکا ییتشوردی شویله صنوردی که اکا اول ادملر ایلر و
انوك اوزرینه کل صوبی صچر چونکه صباح اولدی عقلی باشنه کلدی
نظر ایلدی کوردی که اول کافرلرك کورخانه سیدر واول اویمشلر
صندوغی اولمشلردر واول که بر ایکی ازار اورتنمش ایدی وصنمش ایدی
که اول کلندر برجرکین قری ایدی که اول یقینده اولمش ایدی واول
کوزل قوخومیتك اوزرینه صاچلن قوخولو اودلردن کلور ایدی واول
یاشلر سنه لرکه انوك اوزرینه دوکلمش ایدی دوکلی انوك نجاستلری
ایدی چون نظر قلدی کندونك بدنی اندامن نجاسته کوردی وکندو
اغزنده و دماغنده انوك اغزینك صوینه آجیلق و طتسزلق
بولدی دیلدی که انوك خجلتندن و رسوایلغندن هلاك اوله
وقورقدی که اولمیه که باباسنی وانوك لشکرینی کوره تاکه بو اندیشه ده

ایدی

ایدی پادشاه لشکرینك بکلری ایله انی استیو کلمشلر ایدی وانی بو جمله
رسوایلقلرك اراسنده کوردیلر دیلدی که انوك خجالتندن و شرمندن
یره کیر یدی تاکه اول رسوایلقدن قورتولیدی پس یارن اهل دنیا
دنیانك لذتلرن و شهوتلرن بو صفتله کوره لر واول ارکه دنیا
لذتنك بولاشغندن انلرك کوکلنده قلمشدر اول کمسنك دماغنده
و دیلنده و اندامنده قلن لذتلر و نجاستلر کبیدر واندن دخی رسوایلك
وعظیملكدر زیراکه اول جهانك ایشلوینك تمام مشکل لکنه مناسب
بو جهانده مثال اله کیرمز ولیکن بو برازجق نمونه در واول اتشك
شرحنده که کوکله واقع اولور بدنانندن بیخبردر وبو آتشه آتز
شرم دیو آد ویرمشلردر [illegible] حضرت الوهیتك
جمالندن محروم قلمغك واول سعادتی بولمقدن نومید اولمغك
حسرتندن اولن اتشدر وانوك سببی شول کورلك و بیلمزلکدر که
بو جهاندن الوب کتمش ایدی زیراکه معرفت حاصل ایتمش ایدی
وتعلم و مجاهده ایله کوکلنی صافی ایتمش ایدی تاکه انده حضرت
الوهیتك جمالی ولذتکه نصکره کورینه شول آیینه ده روشنده
صورت کوروندوکی کبی بلکه معصیت پاسی و دنیا شهوتلری انوك
کوکلنی دونق ایلدی تاکه کورلکده قلدی وبو آتشك مثالی شویله در که

تقدیر ایلیه سن که بر قومله قرانکو کیجه ده بر یره یتشه سن که انده وافر
اوجوق طشلر اوله و انلرک رنکلری کورنمیه یولداشلرک دیه لر که
قادر اولدوغک قدر بو طشلردن کتور که بر ایشتمشوز که بونلرده
چوق فایده واردر و انلردن هر کمسه قادر اولدوغی قدر کتوره لر
و سن هیچ نسنه کتورمیه سن و دیه سن که بو سوک حماقتدر که
حاضر زحمتی اختیار ایلیم و بو آغر یوکی چکم و بلیم که بونلر یاردن
ایته یرمی یا خود یرمزمی پس بونلر بو یوکی چکرلر و اول یردن
کیدرلر و سن الک بوش انلر ایله کیدرسن و انلرک اوستنه کولرسن
و انلری تحمیق ایلرسن و انلرک اوزرینه طنار ایلکوب ایدرسن که
هر کسنک که عقلی و زیرکلکی اوله آسانلق و راحت کیدر شویله که بن
کیدرم و هر کمسه که احمق اوله کندودن مرکب دوزب عبث یره
یوک چکر چونکه آیدنلغه یتشه لر نظر ایلرلر کورلر که اول دوکلی
کوهرمش و قزل یاقوتمش و انلرک هر برینک قیمتی یوز بیک التونمش
اول قوم حسرت چکرلر که نیچون داخی زیاده رک کتورمدک دیو و
سن اندوکک زیاندن هلاک اولورسن حال بو که اول حسرتک
اتشی سنک جانکه دوشمشدر یقین پس انلر اول کوهرلری صترلر و یر
یوزینک ولایتن اوکله طوترلر و جهانک نعمتلرن کوکلری استدوکی کبی

یرلر و نه یرده که استرلر اولورلر و سن آج و چپلق طوتب قوللغه
قوللنورلر و ایش بویورلر و هر نه قدر که سن دیه سن که بو نعمتدن
بکا داخی صدقه ایلک انلر ایدرلر که أفيضوا علينا من الماء أو

حرمهما

مما رزقكم الله قالوا إن الله حرمهما على الكافرين يعنی انلر سز بزم اوزرمزه
صودن دوکک یا خود الله تعالینک سزه نصیب ایلدوکی نسنه لردن
دوکک دیدکده انلر دیرلر که تحقیقا الله تعالی انلری کافرلر اوزرینه
حرام ایلدی و داخی ایدرلر که دون سن بزم اوزرمزه کولردک
بز داخی بو کون سنک اوزرکه کولرز فإن تسخروا منا فإنا نسخر منكم
كما تسخرون دیرلر یعنی سز بزی مسخره یه الورسکز بز داخی سزی
مسخره یه الورز شول بزی مسخره یه الدوغکز کبی جنتک نعمتلرینک
فوت اولمسنک و الله تعالینک دیدارینک فوت اولمسنک حسرتینک
مثالی بودر و بو جواهر طاعتلر مثالنده در و بو قرکولق دنیا
مثالنده در و اول کمسلر که طاعت جوهرلرین کوتورمدیلر و
دیدیلر که بو حالده نقد زحمتی کلجک راحتدن اوتری نیچون چکلم
که انوک اولمسنده شک واردر انلر یارین فریاد ایلرلر که

حرمهما

أن أفيضوا علينا من الماء أو مما رزقكم الله قالوا إن الله حرمهما على الكافرين
و بو آیتک معنیسی بو یقینده ذکر اولندی و نیچون انلر حسرت

حكمیه لر كه یارن اهل جنت كه انلر طاعت و معرفت اهلی اولنلردر
اول قدر سعادتلردر و كله كه كوسكوتری دنیانك نعمتلری انوك
بر ساعتنك مقداری اولمیه بلكه جهنمدن الصكره چقردقلری
كسنه یه اول قدر نسنه ویرلركه اون دنیا مقداری اوله و بو مقدا
دیدوكمز اولجوایله و طراوتیله دكلدر بلكه روحك نشقه نعمتی
واردر كه اول شادیلق و لذتدر نه كم دیرلركه كوهر یوز التون
كیبدر قیمتده و مالیتده طرتوده و مقدارده دكلدر

فصل

چونكه بو اوج بولك آتش روحانی بلدك شمدی بلكل كه بو آتش
عظیمكدر اول آتشدنكه بدن اوزره واقع اولور زیراكه بدنك
دردندن خبری اولماز تاكه اول آتشك اثری جاننه یتشمیه پس
بدنك دردی جاننه یتشور و اول درد جاننه یتشمكله عظیم اولور
پس شول آتش و شول دردكه جانك اورته سنده اوله لاجرم عظیمرك
اولور و بو آتش حسرت جانوك اورته سنده پیدا اولور طشره دن
كلمز و دوكلا دردلرك علتی اندندركه اول نسنه كه طبعك مقتضاسی
در ضدی انوك اوزرینه غالب اوله و بدنك طبعنك مقتضاسی
اولدركه بو تركیب عناصر انوكله باقی قله و اجزاسی بر بره جمع
اوله چونكه جراحتله مثلا اول اجزا بری برندن ایرله طبیعتك

ضدی ظاهر اولوب دردمند اولور و جراحت اول نسنه دركه
بدنندن بر یری بری برندن جدا ایلر و بو آتش خود دوكلی اجزانك
ارا سنه كیرور و بری برندن جدا ایلر پس هر جزدن بر درلو درد
بولور و بو سببله دركه بو آتشك دردی سایر دردلردن
مشكلرك اولور پس هر نسنه كه كوكلك طبعنك مقتضاسی اوله
چونكه انوك ضدی انده قرار ایلیه انوك دردی جان اورته سنده
عظیمرك اولور و كوكلك طبعنك مقتضاسی حق تعالی یی بلمكدر
و انوك دیداریدر چون كوزسزلك كه انوك ضدیدر كوكلده
قرار ایلیه انوك دردینه نهایت اولماز اكر اولمزدن اول بو عالمده
كوكلر خسته اولمیدی بو كوزسزلك دردینی بولمزلردی ولیكن
نته كم ال و ایق اوییوشسه و اكا آتش یتشسه درحال بیلمز چونكه
اول حال اندن زایل اولسه كتسه و كندویی آتش ایچنده بر اوغردن
بولسه عظیم زحمت بولور كذلك كوكلر دنیاده غافل اولوب
اویشمشلردر و بو غفلت اولمه كیدر پس بر اوغردن آتش جانك
اورته سنده پیدا اولور صكره دن حاصل اولماز و غیری
یردن كلمز كه اولانی كندویله بله آلوب كیتمش ایدی و انوك كوكلندن
ایچرو سندن ایدی ولیكن چونكه علم الیقین بیلمزلردی اكا ظاهر

اولمازدی شمدیکی حالده که عین الیقین اولدی شبهه سز انی بیلدی
كلا لو تعلمون علم اليقين لترون الجحيم بودر یعنی اگر سز طانوب
عین الیقین بیلیدیوکز تحقیقا انی کندوکز کورردکز واهل شریعت
جسمانی اولن طاموئی واجماعی زیاده شرح ایتمکه سبب اولدور که
انی دوکلی خلق بیلورو فهم ایلر اما بونی هرکیمه که دیسک حقیر اکلر
وانوک مشکللکنه وعظمتنه واقف اولماز انوک کبی که اگر بر
اوغلنجغه دیسک که برنسنه اوکرن که اگر اوکرنمزسک اتاکک ولایتی
وریاستی سکا قلماز واول سعادتدن محروم قلورسن بونی فهم
ایلمز وبو انوک کوکلنه عظیم کلمز اما اگر دیسک که استادسنک
قولاغک بورر بو سوزدن قورقار زیرا که بونی فهم ایلر وسنه کم ادب
اوکرتمکی اوغلنجق حقنده استادک قولاق بورمسی حقدر واتانک
ریاستندن محروم قلمغی ایسی حقدر کذلک دوزخ جسمانی حقدر
وحضرت الوهیتدن محروم قلمغی ایسی حقدر واول دوزخ جسمانی
بو محروملک دوزخنه نسبت قولق بورمق کبیدر ولایت وریاستدن
کیرو قلمغه نسبت زیاده دکلدر [illegible] بکورکه دیرسن بو
شرح وتفصیله مخالفدر که علما دیرلر وانلر کتابلرده کورمشلردر
که بو ایشلری تقلید وسماعدن غیریله بلمک اولماز وبصیرتک

بوکه بولی یوقدر بلکه که انلرک عذری بوندن اول ذکر اولندیکیدر
وبو سوزه مخالف دکلدر زیرا که هرنسنه که انلر آخرتک شرحنده
دیمشلردر درستدر ولیکن محسوساتک شرحندن طشره چقمشلر
وروحانیلری بیلممشلردر ویا بیلمشلردر شرح ایتممشلردر زیرا که
خلق اکا واقف اولماز وهرنسنه که جسمانیدر صاحب شرعدن
تقلید وسماعدن غیری ایله معلوم اولماز اما بو غیری قسم روحانی
حقیقتک معرفتک فرعیدر وانی بلمکلکه یول طریق بصیرتدن
ومشاهدهٔ باطندندر وبو که اول کمسنه ایرشور که کندو وطنندن
ایرله واول یرده که مسقط رأسیدر یعنی مولودیدر انده اقامت
ایتمیه ودین یولنک سفرین اوکینه طوته وبز بو وطندن شهری
واوی دیلمزز زیرا که انلر بدننک وطنیدر وبدننک سفرینک قدری
واعتباری یوقدر ولیکن اول روح که آدمک حقیقتیدر انوک
برقرارکاهی واردر که اندن کلمشدر وانوک وطنی اولدر واول یردن
انوک سفری واردر وانوک یولده قونقلری واردر وهر قونق
بردرلو عالمدر وانوک وطننک وقرارکاهنک اولی محسوساتدر
اندن صکره مخیلاتدر واندن صکره موهوماتدر واندن صکره
معقولاتدر ومعقولات دوردنجی منزلیدر وبو دوردنجی

عالمده کندو حقیقتندن خبر بولور و بوندن اوته خبر بیلمز و بو
عالملری بر مثال ایله فهم ایتمک اولور و اول مثال اولدر که تا که آدم
عالم محسوساتده اوله اول درجه سی پروانه درجه سی کبیدر
که کندو یی چراغه اورر زیرا که انک کوزینک کرچه کورمکلکی واردر
ولیکن خیال و حفظی یوقدر پس اول ظلمتدن قچر و بر پنجره طلب ایلر
صور که چراغ پنجره در و کندو یی اول پنجره یه اورر چونکه آتشک
بر کره دردن بوله اول دردی انک حفظنده قلماز و انک خیالنده
طورمز زیرا که انک خیال و حفظی یوقدر و اول درجه یه یتشمشدر
اولا جلدن بر دفعه داخی کندو یی چراغه اورر تا که هلاک اولور
اکر انک قوت خیالی و حفظ متخیلاتی اولیدی چونکه بر کره دردناک
اولدی کیرو دونوب آتشه دوشمزدی که قلان حیوانلری که بر کره
اوره لر چونکه انلر دکنک کوره لر قچرلر اکر اولکه کرده انک خیالی
انلرک حفظنده قلمشدر پس محسوسات منزل اولدر اما ایکنجی
منزل متخیلات در و تا که انسان بو درجه ده اوله سایر حیوانات ایله
برابر اولور تا که بر نسنه دن که بحضور اولمیه اندن قچمق کرک
ایدوکن بیلمز ولیکن چونکه بر کره بر نسنه دن رنجور اوله داخی
اندن قچر و اوچنجی منزل موهومات در و چونکه بو درجه یه یتشه

بقوتیله

قیون ایله برابر اولور کاه اولور که کورلمش رنجدن قچر و بیلور که بنم
اولسه کرکدر زیرا که قیون هرکز قورت کورمش اولسه و آت هرکز
ارسلان کورمش اولسه چونکه اول مرتبه ده انلری کوره لر قچرلر بیلورلر که
دشمندر اکرچه فیلدن و صغردن و دوه دن که بونلر دخی بیوک شکلده
درلر قچمزلر و بو بر بصیرتدر که انک ایچروسنده قومشلردر که
کندو دشمنن کوره اما بو دوکلی حیوانلر که یارن اولسه کرکدر حذر
ایتمکه قادر دکلدر که بو دردنجی منزلده اولور و بو معقولات
منزلیدر چونکه آدم بو آرایه یتشه جمله حیوانلرک درجه سندن کچر
تا بو مقامه کلنجه جمیع حیوانلر انوکله یولداشدر و دردنجی درجه
حقیقتده انسانیت عالمنه اوله یتشور حسک و تخیلک و وهمک
اکا یولی یوقدر و اول ایشلر که کلجکده اولسه کرکدر اندن خبر ویرر
و جمله ایشلرک روحنی و حقیقتنی صورتندن طشره چقروب اکا واقف
اولور و هر نسنه نک حقیقتنی که جمله صورتلرا کا شامل اولور بولور
و اول نسنه لر که بو عالمده کورمک اولور بی نهایت اولماز بلکه بی نهایت
اوله که هر نسنه که محسوس اوله جسملردن غیری دکلدر و جسملر
خود متناهی اولمق اولماز و اول کسنه نک عالم محسوساتده سیری
و سلوکی بر اوزرنده کتمک کبیدر که دوکلی کسنه انده کتمکه قادر

اولور واولکسنک دردنجی عالمده محضا ارواحده سیری وقوا
اینلرک حقیقتنده سیری صواوزرنده کیتمک کبیدر واولکسنک
موهوماتده سیری کبیده اولمق کبیدر که انوک درجه سی صوپله
طیراق اورته سنده در ومعقولاتک درجه سنک اورته سنده بر
مقام واردر که اولنبیلر واهل تصرف اولن ولیلر مقامیدر که انوک
مثلی هواده یورومک کبیدر وبو اجلدندر که رسوله علیه الصلوة
والسلام دیدیلر که عیسی علیه السلام صواوزرنده یوریدی ایتدی
راست دیدیکز [illegible]
یعنی انوک درجه یقینی اولیدی هواده یورویدی وبو کلامه کندو
حالندن خبر ویردی که معراج کیجه سی سیر ایلدی پس انسانک
سفرینک منزللری ادراک عالملرنده در وانوک آخر منزللری کاه
اولور که ملکلر درجه سنه یتشور پس حیوانلرک آخر درجه سندن
ملکلرک اعلا درجه سنه وارنجه انسانک معراجینک منزللریدر
واینش ویوقش آدمک منزللرینک حالیدر وآدم کندو خطرده در یا
اسفل سافلینه اینر یا اعلی علیینه یتشور وبو خطردن عبارت
شویله کلدی که إنا عرضنا الأمانة على السموات والأرض
والجبال فأبين أن يحملنها وأشفقن منها وحملها الإنسان یعنی

له

تحقیقا بز امانتی عرض ایلدک کوکلر اوزرینه ویر اوزرینه وطاغلر اوزرینه
پس انلر اول امانتی کوترمکدن قچدیلر وقورقدیلر وانسان انی کوتردی
وهر جانسز شیء که واردر انوک درجه سی متغیر اولماز واول کندودن
بیخبردر پس انوک خطری یوقدر وملائکه علیینده در وانلره
اول درجه دن زاشغه دوشمکه یول یوقدر بلکه انلردن هر کسنک
درجه سی انوک اوزرینه مقرردر نته که دیدیلر
وما منا إلا له مقام معلوم یعنی بزدن برکسه یوقدر الا انوک ایچون مقام معلوم
واردر وحیوانلر اسفل سافلینده درلر وانلرک ترقییه یولی یوقدر
وانسان بو ایکی درجه نک اورته سنده در ومقام خطرده در وانکا
ممکندر ترقی ایله درجه عُلا یه یتشه وتنزل ایله درجه هاویه یه یتشه
وتحمل امانتک معنیسی حق امانتی بوینه المقدر پس انساندن غیریه
ممکن دکلدر که امانت یوکن چکه وبو ذکر اولناندن مقصود اولدر
که سن دیدک ایدی که اکثر خلق بو عالمده روحانی سوزی سویلمشدر
تا سن بیله سن که بو عجب دکلدر زیرا که مسافر مقیملره مخالفدر
واکثر خلق بونده مقیمدر ومسافر نادردر واولکسه که محسوسات
ومخیلاتدن که منزل اول اولدر کندویه وطن دوزدی هرکز انکا بو
بوایشلرک حقیقتلری وروحلری ظاهر اولماز وروحانی اولماز و

عقبنا

روحانیلرك حكمتلرین بیلمز اول سبب ایله كه بونك شرحی كتابلرده از واقع
اولمشدر پس آخرتك معرفتنك شرحنده بو مقدار اوزره اختصار
ایلدیكم فهملر بوندن ارتوغ متحمل دكلدر بلكه فهملرك اكثری بو مقداره
دخی تحمل ایلمز ابلهلردر بر طایفه كه انلره كندو
بصیرتلری ایله واقع اولن اشیاری بلمكه قدرت یوقدر ونه خود
اكا توفیقلری واردر كه شریعتدن قبول ایلیلر پس انلر آخرت ایشنده
متحیر اولورلر وانلره شك غالب اولور وكاه اولور شهوت غلبه
ایلر وانلرك طبیعتلرینه اول موافق كورینور كه آخرتی انكار ایلیلر و
انلرك باطننده اول انكار ظهور بولوب شیطانلری تزیین ایلر وانلر
كمان ایلرلر كه هر نسنه كه طامو وصفنده كلمشدر قورخو ایچون كلمشدر
وهر نسنه كه جنت وصفنده كلمشدر دخی ترغیب ایچون كلمشدر بو
سببله شهوته تابع اولمغه مشغول اولورلر وشریعته دوشمن
كیروقلورلر واول كسنه لره كه شریعته دوشورلر حماقت كوزیله
نظر ایدرلر كه انلر حماقت جوالنده درلر والدنمشلردر وبو یله
احمقه نزده انوك قوتی اوله كه بو یله سرلری برهان ایله معلوم ایدنمكه
قادر اوله پس انی دعوت ایتمك كركدر تا بو ظاهر سوزده فكر ایلیه
واكا دیه لر كه اكر سنك غالب ظنك اولایسه كه بو یوز یكرمی درت

بیك پیغامبر علیهم السلام ودوكلی حكما ودوكلی علما ودوكلی اولیا
غلط ایتدیلر والدندیلر وسن بو احمقلغكله بو قدر حالی بیلدك آخر
ممكندر كه بو غلطه سن دوشمش اولاسن وسن مغرور اولاسن كه آخرتك
حقیقتنی بیلمیوبدرسن وعذاب روحانینی فهم ایتمیوبدرسن وبو
وبو روحانیلرك مثالنك وجهن عالم محسوساتدن بولمیوبدرسن
اكر شویله ایسه كه كندو غلطنی روا كورمیه وایده كه شویله كه بیلورم كه
بر ایكیدن ارتقدر كذلك بیلورم كه روحك حقیقتی یوقدر وانوك
اولمكدن صكره راحتی ودخی اولمسه كركدر نه روحانی ونه جسمانی
پس بو كسنك مزاجی ضایع اولمشدر اندن امیدی كسمك كركدر كه اول
كسنه اول قومدندر كه حق سبحانه وتعالی دیدی
یعنی اكر سن انلری هدایته دعوت ایلرسك انلر هدایت
بولمازلردی واكر دیرسه بونك محال اولمسی بكا ضروری دكلدر وبو
ممكندر ولیكن بعیددر وچونكه بو حال بكا حقیقتله معلوم دكلدر
وظن غالب ایله معلوم دكلدر پس بكا ضعفله نیچون كندومی دوكلی
عمرمده تقوی جنسنده قویم ولذتلردن نیجكلم اكا ایدر كه شمدیكه
بو قدر اقرار ویردك سنك عقلك موجبنجه اوزره كه واجب اولدی
كه شرع یولنه اوكه الله سن زیرا كه چونكه خطر بیوك اوله كركدر كه

کبی ضعیفله اندن حذر ایلیلر زیرا که اکر سن بر طعامه قصد ایلسک
برکسه سکا دیسه که بریلان اغزنی بو طعامه قومشدر سن الکی اول
طعامدن کیرو چکرسن حال بو که ظنک اولدر که اول کسه یلان سویلر
واول اجلدن بویله دیر که تا که کندو ییه ولیکن چونکه کرچک سویلمسی
ممکندر کندو اوزوکه ایدرسن که اکر انی یمزسم بو اجلغک زحمتی
سهلدر واکر انی یرسم اولمیه که راست سویلمش اولا و بن هلاك اولم
ویه بونک کبی اکر خسته اولوب هلاکه قریب اولسک و بر هیکل یزیجی
کسنه سکا دیسه که بر درم کش ویر تا که سکا بر هیکل ایلیم بر کاغذ
اوزرنده واول کاغذ اوزرینه بر نقش ایلیم که سن ایو اولاسن هر نه دکلو
که سنک غالب ظنک اولا اوله که اول نقشک سنک صحتک ایله هیچ
مناسبتی یوقدر ولیکن دیرسن که احتمال واردر که راست سویلیه و بر
درمک ترکی اولمق سهلدر واکر منجم سکا دیرسه که چونکه ای فلان
برج ایرشه فلاندن اجی شربتی ایچ تا که ایو اولاسن انک سوزیله اول
شربتی ایچرسن و ایدرسن که راست سویلر واکر یلان سویلرسه بو
اجی شربتی ایچمک اسان زحمتدر پس هیچ عاقلک یاننده یوز یکرمی درت
بیک پیغامبرک علیهم الصلوة والسلام وعالمک جمله اولولرینک
اتفاقی حکما کبی و اولیا کبی و علما کبی بر منجمک و بر هیکل یزیجینک

ویرکاز

ویرکا فرطبیبک سوزندن ازدی دکلدر انلرک سوزیله ازرنجی کندوکه
اختیار ایلرسن تا که اول رنج که عظیمرکدر اندن خلاص بولهسن
ورنج وزیان که از اولور بری بیرسنه نسبت ایله از اولور وچونکه بر
کسنه حساب ایلسه که دنیانک عمری نه قدردر وابدی که انوک اخری
یوقدر انی دخی حساب ایلسه بیلور که دنیا عمری اندنج عدد ده بر عدده
واقع اولور و بیلور که بو رنجی چکمک سهلدر اول خطر عظیمک یاننده
وکندو اوزرینه درکه انلر راست سویلرلر اکر بونک کبی ابدی عذابده
قلورسم بیلیم و بکا بو دنیانک برنج کوننک راحتی کچمش اوله نه فائده
ایلر وممکندر که انلر راست سویلمش اولهلر وابدک معنیسی اولدر که
اکر دوکلی عالمی طاری ایله طولدرسهلر و بر قوشه بیورسهلر که تا بیک
بیلده بر طاری کوتره اول طاری اخر اولور وابد دنهیچ نسنه اکسلمز
پس بونک کبی مدتده عذاب اکر روحانی اوله و اکر جسمانی اوله و اکر
خیالی اوله بچه چکمک اولور و دنیانک عمری بونک یاننده نه قدری
و نه اعتباری اوله هیچ عاقل که بو قدر بونی تمام فکر ایلیه و بیلیه
که احتیاط یولنه کیدوب بونک کبی خطر عظیمدن حذر ایلمك
واجبدر اکرچه اول حذر زحمتلو ایسه و اکرچه ظن ایله اولورسه
زیرا که خلق بازرکانلق ایچون بیوک دریایه کیررلر و اوزون

سفرلر ایدرلر و چوق زحمتلر چکرلر و بو دوکلی زحمتلری ظن ایله
چکرلر اکرچه بو کمسنه یقین بو غسه هله کمان ضعیف واردر
اکر اول کمسنه کندو ییه شفقت ایدرسه احتمال الضعیف ایله عمل ایلر
و بو اجلدندر که علی رضی الله عنه بر ملحد ایله بحث ایلردی اکا ایتدی
که اکر سنک دیدوکک کبی ایسه هم سن قورتلورسن و هم بز قورتلورز
و اکر بنم دیدوکم کبی ایسه پس بز قورتلورز و سن ابدی عذابده قلورسن
و علی دن بو سوز ملحدک ضعفنه کوره کلدی یحسه بو دکلدر که کندو
شکده اوله ولیکن بیلدی که اول کمسنه که طریق یقیندر انوک فهمی اکا
احتمال ویرمز پس بو ذکر اولنان ایله بلدک که هر کمسه که عالمده آخرتی
زادندن غیریه مشغول اوله بغایت احمقدر و انوک سببی غفلتدر
و فکر ایتمکدر زیرا که لذت دنیا انلری اول قدر خالی قومز که انی فکر
ایلیلر و الا اول کمسه که یقین ایله بیله و اول که ظن غالب ایله بیله و اول
که کمان ضعیف ایله بیله بو دوکلنک اوزرینه حکم عقل ایله واجب اولور
که اول خطر عظیمدن حذر ایلیه و این یولی الذن قورتیه والسلام
عنوان مسلمانی ده کلام تمام اولدی که اول نفسک معرفتیدر و حق
تعالینک معرفتیدر و دنیانک معرفتیدر و آخرتک معرفتیدر بوندن
صکره مسلمانلق معامله سنک ارکاننده شروع ایلیلم انشاء الله تعالی

[illegible] چونکه مسلمانلق عنوانینک معرفتندن فارغ اولدک
و کندوکی بیلدک و دنیایی بیلدک و آخرتی بیلدک پس مسلمانلق معامله
سنک ارکاننه مشغول اولمق کرکدر که انسانک سعادتی حق تعالایی
بیلمکده در و انوک قوللوغنده در و حق تعالینک اصل معرفتی
اول کچن درت عنوانی بیلمک ایله حاصل اولدی و قوللوغی بیلمک بو
درت رکن ایله حاصل اولور بری اولدر که عبادتلر ایله ظاهرکی
بزیه سن و بو رکن عبادات در ایکنجی اولدر که کندو زندکانیکی
و حرکتکی و سکونکی ادب ایله ایلیه سن و بو رکن معاملاتدر اوچنجی
اولدر که کندو کوکلکی یرمز اخلاقدن پاک طوته سن و بو کوکلی پاک
طوتمق رکنیدر و دردنجی اولدر که کندو کوکلکی کوزل صفتلر ایله
بزمش ایلیه سن و بو کوکلی عمارت ایتمک رکنیدر رکن اول
عبادتلرک بیاننده در و بو اون اصلدر اصل اول اعتقاد
اهل سنتی درست قلمغک بیاننده در اصل ثانی طلب علمه
مشغول اولمغک بیاننده در اصل ثالث طهارتک و انوک
شرطلرینک بیاننده در اصل رابع نمازک و انوک شرطلرینک
بیاننده در اصل خامس زکوتک نیجه ویرلدکنک و نیجه کمسنه‌یه
ویرلمک کرک انوک بیاننده در اصل سادس اوروج طوتمغک

بیاننده در اصل سابع حجك وحجی ترتیب ایتمك وحج یولنده
ایچك ویجك نسنه بیاننده در اصل ثامن قرآن اوقومغك
بیاننده در اصل تاسع ذکرلرك ودعالرك بیاننده در اصل
عاشر وردلرك وعبادت وقتن راست طوتمغك بیاننده در
اصل اولك اهل سنتك اعتقادن حاصل قلمغك بیاننده در

بلکل هر کسه که مسلمان اوله اوّلا انوك اوزرینه واجب اولدر که لا
اله الا الله محمد رسول الله کلمسنك معنیسن بیله ودل ایله سویلیه و
کوکل ایله اعتقاد ایلیه شویله که هیچ شكّ اکا یول بولمیه وچونکه
اینه وکوکلی انوك اوزرینه قرار طوته شویله که ذکر اولنان کبی
شكّ اکا یول بولمیه اصل مسلمانلقده کفایت ایلر وانی دلیل ایله
وبرهان ایله بیلمك هر مسلمانك اوزرینه فرض عین دکلدر زیراکه
رسول صلی الله علیه وسلم طائفه عربه دلیل طلبنی وعلم کلام
اوقومغی وشبهه لر صورمغی وجوابلر ویرمکی بیورمدی بلکه تصدیق
واعتقاد ایتمك کفایت در وعامه خلقك درجه سی بوندن
ارتوق دکلدر اما لازمدر که برقوم اولا که انلر سوز سویلمك یولن
بیلهلر وبو اعتقادك دلیلن دیمکه قادر اولهلر اکر برکمسه برشبهه
برقیه تاکه عوامدن اولن کسنه‌یی اول اعتقاددن دوندره اول

قومك اول شبهه‌یی دفع ایتمکه ولی اوله وبو صنعته علم کلام دیرلر
وبو فرض کفایه در شهرده بر ایکی کسنه بوکه مشغول اولسلر یتر
عامی کسنه صاحب اعتقاد اولور واهل کلام انوك اعتقادینه
شحنه وقولاغوز اولور اما حقیقتك بر غیری یولی داخی واردر
بو ایکی مقامدن غیری وانوك اولی مجاهده در تاکه برکسنه مجاهده
یولنه تمام کیتمیه اول کسنه بو درجه یه یتشمز ومسلم اولماز اول
کسنه‌یی بوله دعوت ایتمکك زیانی فائده سندن ارتوق اولور وبونك
مثالی اول کسنه کبی درکه پرهیز ایتمزدن اول شربت ایچه که اکا هلاك
قورخوسی اولور زیراکه اول دارو اول اخلاطك صفتنده اولور واندن
شفا حاصل اولماز وخسته لکی زیاده اولور واول نسنه که مسلمانلق
عنواننده ذکر اولندی حقیقت معرفتدن برنمونه در تاکه برکمسه انوك
اهلی اوله اندن صکره انی طلب ایلیه وانوك حقیقتن طلب ایتمکه
قادر اولماز الا اول کمسه که انوك دنیاده هیچ علاقه سی اولمایه
که اکا مشغول اوله ودوکلی عمرنده هیچ نسنه یه مشغول اولمیه مکر
که حق تعالینك طلبنه مشغول اوله وبو مشکل ایشدر واوزون
اندیشه در پس اول نسنه که جمله خلقك غداسی در اکا اشارت ایتلیم
که اول اعتقاد اهل سنت در تاکه هر کسه بو اعتقاده کندو کوکلنده

قرار ویره   زیراکه بو اعتقاد انوڭ سعادتنڭ تخمی اولسه کرکدر
اعتقاد حاصل قلمغڭ بیانی دلرسڭ بیلکل که سن یردلمشسن وسنی بر
یردیجی واردرکه دوکلی عالمڭ یردیجیسی اولدر   وبردر اکا شریك
واورتق یوقدر   ودایما واردرکه انوڭ وارلغنه ابتدا یوقدر
ودایما وار اولسه کرکدر که انوڭ وارلغنه ابتدا یوقدر   ودایما
وار اولسه کرکدر که انوڭ وجودنه آخر یوقدر   وانوڭ وارلغی
ازلده وابدده واجبدر که یوقلوغڭ اکا یولی یوقدر   وانوڭ وارلغی
کندو ذاتیله در که انوڭ هیچ سببه احتیاجی یوقدر   وهیچ نسنه اکا
احتیاجدن بری دکلدر   بلکه انوڭ طورمقلغی کندو ذاتیله در وکندو
طورمقلغی انکله در   اول الله تعالی کندو ذاتنده جوهر
دکلدر وعرض دکلدر   وانوڭ هیچ برنده حلولی یمتسی یعنی بر آخره
کیسنڭ بدننده اولمسی یوقدر   وهیچ نسنه یه اولمانند دکلدر   و
هیچ نسنه اکا مانند دکلدر   وانوڭ صورتی یوقدر   ونیجه لکی و
نجه لکی ونه درلولکی اکا یولی یوقدر   وهر نسنه که خیالده وخاطره
کلور که اول نیجه لك ونته لکدر اندن پاکدر   زیراکه بو دوکلی
انوڭ مخلوقنڭ صفتیدر   وکندو هیچ بر مخلوقڭ صفتنده دکلدر
بلکه هر نسنه که وهمله خیالده صورت بولور اول آنی یردیجیدر

ومقدارك

ومقدارك وبیوکلوکڭ وکوچکلوکڭ اکا یولی یوقدر که بو داخی عالمده
اولنلر جسملرڭ صفتیدر   واول جسم دکلدر   وانوڭ هیچ بر جسمه علاقه سی
یوقدر   وبر یرده اوزرنده دکلدر   وبر یرنده ده دکلدر بلکه کندوسی
اصلا یورت طوتیجی دکلدر   ویورت قبول ایدیجی دکلدر   وهر نسنه که
عالمده واردر عرشڭ التنده در   وعرش انوڭ قدرتنڭ التنده مسخردر
وکندو عرشڭ اوستنده در شویله دکلدر که بر جسم بر جسمڭ اوزرنده
اولدوغی کبی اوله   زیراکه اول جسم دکلدر   وعرشڭ کوتوریجی دکلدر بلکه
وعرشی کوتورنلر که انلره حملة العرش دیرلر انوڭ لطف وقدرتیله طور
غلمشلردر   وبو کون اول صفتله در که ازلده انوکله ایدی عرشی
یرتمزدن اول تا ابده وارلغنه بویله اولسه کرکدر که تغیرڭ وتبدلڭ
اکا وانوڭ صفتلرینه یولی یوقدر   زیراکه اکر انوڭ تبدلی اولیدی
اول تبدل یا نقصان صفتی حاصل اولمغله اولیدی بو خود الله تعالی
لایق دکلدر   ویا کمال صفتی حاصل اولمغله اولیدی پس اولدن
ناقص اولمش اولوردی   وبو کماله محتاج اولمش اولوردی   وبو الله
تعالی یه لایق دکلدر   وبونڭ برله که یردلمشلرڭ دوکلی صفتلرندن
منزه در بو جهانده عقلله بیلنور   واول جهانده کوزله کورلور
ونته کم بو جهانده انی نیجه لکسز ونه نه لکسز بیلورلر اول جهانده

داخی نیجه‌لکسز و نته‌لکسز کورلور که اول کورلمش بو جهانده اولان
کورلمش جنسندن دکلدر و بوکا برله که هیچ بر نسنه‌یه
ماننده دکلدر دوکلی نسنه‌یه قادردر و بر قادر بر کمالدر که هیچ
عاجزلغک و اکسکلکک و ضعیفلغک آکا یولی یوقدر بلکه هر نسنه‌یی
که دیلدی ایلدی و هر نسنه‌یی که دیلر ایلر و یدی قات کوک و یدی
قات یر و عرش و کرسی و هر نسنه که واردر دوکلی انوک قبضهٔ
قدرتنده‌در و آکا مغلوب و مسخردر و اندن غیری هیچ کسنه‌نک
النده هیچ نسنه یوقدر و انوک بردلمقده هیچ یاری و اورتاغی
یوقدر و اول الله تعالی بیلیجیدر هر نسنه‌یی که بلنمکه
قابلدر و انوک علمی دوکلی نسنه‌لره محیط‌در و کوکدن یره وارنجه
هیچ بر نسنه انوک بلمکسزن کیتمز زیرا که دوکلی اندن کیدر و انوک
قدرتندن ظاهر اولور بلکه صحرالرک مدرسیک و آغاجلر یبرغنک و کوکلرده
اولان فکرلرک و هواده اولان ذره‌لرک عددی انوک علمنده آشکاره
در شول کوکلرک صیوسی آشکاره اولدوغی کبی
و هر نسنه که عالمده واردر دوکلی انوک دلدمسی ایله‌در آزدن و چوقدن
و کوچکدن و بیوکدن و خیردن و شردن و طاعتدن و کناهدن
و کفردن و ایماندن و فائده‌دن و زیاندن و زیاده‌دن و نقصاندن

وزحمتدن

و زحمتدن و راحتدن و خسته‌لکدن و تندرستلکدن بر نسنه
یوقدر الا انوک تقدیریله و مشیتیله و قضاسی و حکمی ایله‌در اکر انس
و جن و شیاطین و ملائکه دوکلی عالم برارایه کلسه تا که عالمده بر ذره‌یی
انوک دیلمکسزن دپرده‌لر یا پردن کتوره‌لر عاجز اولورلر و اصلا
قادر اولمیه‌لر بلکه انوک ایستدوکندن غیری بر نسنه وجوده کلمز
و هر نسنه که اول ایستدی اولور و هیچ کمسه آنی دفع ایتمکه قادر
دکلدر و هر نسنه که اولمشدر و هر نسنه که اولوردر دوکلی انوک
تدبیری و تقدیری ایله‌در نته کیم بیلیجیدر هر شیء که
بلنمکه قابلدر کذلک کوریجی و ایشدیجیدر و هر نسنه‌یی که کورمکه
و ایشتمکه قابلدر و اراق و یاقن انوک یاننده برابردر و ایدنلق و
قرانلق انوک کورمکلکنده برابردر اول قرنجه‌نک ایاغنک
اوازی که قرانلق کیجه‌ده یورویه انوک ایشتمکلکندن طشره دکلدر
یرالتنده‌غی قورتجغزک صورتی انوک کورمکلکندن طشره دکلدر
و انوک کورمکلکی کوزله دکلدر و ایشتمکلکی قولاغله دکلدر نته‌کیم
انوک بلمکلکی اندیشه و فکرله دکلدر و ویرتمسی آلتله دکلدر
و اول الله تعالینک بیوردوغی دوکلی خلق اوزرینه واجب‌در و
هر نسنه‌دن که خبر ویردی انوک خبری کرچکدر و انوک ثوابی

وعده‌سی وعقابه وعده‌سی حقدر وثوابه وعقابه وعده دوكلی
انوك كلامیدر واول نه كم دیریدر وقادردر وكوریجیدر و
ایشیدیجیدر كذلك سویلیجیدر وحضرت موسی‌یه علیه الصلوة والسلام
واسطه‌سز سوز سویلدی وانوك سوزی دماغله ودیله دكلدر
ونته كم سوزكه آدمك كوكلنده اوله حرف وصوت دكلدر یعنی بر یردن
بر یره ایریشیجی اواز دكلدر كذلك حق تعالینك كلامی بو صفتدن پاكدر
ومنزه‌در وقرآن وتوریت وانجیل وزبور دوكلیسی انبیانك
كتابلری انوك كلامیدر وانوك كلامی انوك صفتیدر وانوك دوكلی
صفتلری قدیمدر وهمیشه موجوددر ونته كم الله تعالینك ذاتی
بزم كوكلمزده معلومدر وبزم دیلمزده مذكوردر وبزم علممز
یردلمشدر ومعلوممز قدیمدر وبزم سوزمز یردلمشدر وسویلدوكمز
قدیمدر كذلك انوك كلامی قدیمدر وبزم كوكلومزده محفوظدر
ودیلمز ایله اوقنمشدر ومصحفده یزلمشدر وحفظ اولنان مخلوق
دكلدر وحفظ مخلوقدر واوقونن مخلوق دكلدر واوقو مخلوقدر
ویزلن مخلوق دكلدر ویزمق مخلوقدر وعالم وهر نسنه كه
عالمده واردر دوكلی انوك مخلوقیدر وهر نسنه كه یرتدی شویله
یرتدی كه اندن ایورك اولمق قابل دكلدر واكر دوكلی عاقللر عقلنی بر یره

اورسلر

اورسلر وفكر ایلسلر تا كه بو دوكلی ملكك ایچون بر دخی ایورك صورت
فكر ایلیلر یا بوندن ایو بر تدبیر دخی ایلیلر یا بر نسنه اكسك ایلیلر یا
بر نسنه زیاده ایلیلر قادر اولمازلر واول نسنه كه فكر ایلیلر كه بوندن
ایورك ایلیلر خطا ایلرلر وانوك سرنده وحكمت ومصلحتنده غافل
اولورلر بلكه انلرك مثلی شول كور سوزلر كبیدر كه بر سرایه كیره و
اول سرایك هر قماشنی یرلو یرنده اوله وكندو كورمیه چونكه اول
سرایده ایاغنه نسنه طولاشه ودوشه ایدر كه بونی نیچون یول
اوزرینه قومشلر اول خود یول اوزرنده دكلدر ولیكن كندوسی
یولی كورمز پس هر نسنه‌یی كه یرتدی عدل وحكمتله یرتدی وتمام یرتدی
وشویله یرتدی كه كركدر واكر بوندن كاملرك ممكن اولیدی ویرمیدی
یا عاجزلكدن اولیدی یا بخلدن اولیدی بو ایكیسی داخی انوك اوزرینه
محالدر پس هر نسنه‌یی كه یرتدی زحمتدن وراحتدن وخسته‌لكدن
وصاغلقدن وجهلدن وعجزدن دوكلیسی عدلدر وانده ظلم
خود ممكن دكلدر زیرا كه ظلم اولدر كه غیریلرك ملكنده تصرف ایلیه
والله تعالی غیرك ملكنده تصرف ممكن اولماز وهر نسنه كه واردر
ووار ایدی واوله‌سی كركدر دوكلی انوك ملكیدر ومالك اولدر
نظیرسز وشریكسز وعالمی كه یرتدی ایكی جنسدن یرتدی

بری عالم اجسامدر وبری عالم ارواحدر واول عالم اجسام روح
انسانك منزلگاهی قلدی تاکه اجزانك ارغن بو عالمدن طوته وهر
کمسنه یه بر مدت تعیین ایلدی که بو عالمده ساکن اوله واول مدتك
اخری اونك اجلیدر که ارتقلغه واکسکلکه اکا یول یوقدر چونکه
اجل کله جانی بدندن جدا ایلرلر وقیامتده که اول حساب کونیدر
واول غمك کونیدر جانی بدنه ویردوکی اولنلری قالدوردو
هر کسنه اندوکی ایشلری کورر که نامه سنده یازلمشدر وهر نه
که ایتمشدر دوکلی انونك خاطرنه کتورلر واونك طاعتنك ومعصیتنك
مقدارن اکا معلوم ایلر اول ترازو ایله که اول ایشه بریه واول ترازو
بو جهانك ترازوسنه بکزمز واندن صکره دوکلی بر صراطه کچمك
بیوردر وصراط بر کوبریدر که قلدن اینجه وقلیجدن کسکندر
هر کسنه که بو عالمده طوغری یول اوزره طوره اول صراط اوزره
اسانلغله کچر وهر کسنه که بو دنیاده طوغری یول طوتمشدر اول
صراط اوزره یول بولمازلر وجهنمه دوشر وصراط اوزره دوکلی
طورغورلر وهر نسنه که ایتمشدر اندن صورارلر وصادقلردن
حقیقت صدقی صورارلر ومنافقلره ومرائیلره خجالت ویررلر
ودسوای ایلرلر وبر طائفه بی حساب جنته کوندررلر وبر طائفه

داخی آسانلغله حساب صورارلر وبر طائفه یه داخی مشکللك ایله حساب
صورارلر ودوکلیسندن آخری کافرلری طاموبه صالرلر وهر کز خلاص
بولمازلر ومطیع اولان مسلمانلری جنته صالرلر وعاصیلری جهنمه
صالرلر هر کمسنه یی که نبیلرك شفاعتی واولولرك شفاعتی بولا آنی عفو
ایلرلر وهر کمسنه یه که شفاعت اولمیه طاموبه التورلر وکناهی مقداری
عقوبت ایلرلر واخر جنته التورلر پیغامبر چونکه الله تعالی
بو تقدیری ایتمش ایدی وانسانك احوالنی واعمالنی شویله تقدیر ایتمش
ایدی که انونك بعضیسی سعادتنه سبب اولور وبعضیسی شقاوتنه
سبب اولور وآدم انلری کندو کندودن بلمکه قادر دکلدر پس
باری تعالی کندونك فضل ورحمتیله فرشته لری برکزیدی وبیوردی
تا اول کمسه لری که ازلده انلرك سعادتنك کمالنه حکم ایتمشدی
بو رازدن انلری اکاه ایلدیلر وانلری پیغامبر قلدی وخلقه کوندردی
تا که سعادت وشقاوت یولن انلره اشکاره ایلیلر تا هیچ کمسنك
الله تعالی اوزرینه هیچ حجتی وبهانه سی قلمیه پس جمله سندن صکره بزم
رسولمز محمد مصطفی یی علیه الف تحیة وسلام خلقه صالدی وانونك
نبوتن درجه کماله یتشدردی که داخی زیاده اولمغه اکا یول یوقدر
وبو سببدن انی خاتم الانبیا ایلدی که اندن صکره پیغامبر اولمیه وجن

واندن نه كه وارددر جمله خلقك انكا تابع اولمسن بيوردي واني سيد
انبيا ايلدي وانوك اصحابني ويارانني وساير پيغامبرلر اصحابنك
ويارانلرنك خيرلوسي ايلدي فصلوات الله عليه وعلى ساير الانبياء
وعلى اصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين طلب علمك
بياننده در بلكل كه رسول صلى الله عليه وسلم ديمشدر كه طلب
العلم فريضة على كل مسلم يعني علم طلب ايلمك فرض در در وكلى
مسلمانلر اوزرينه ودوكلي علما خلاف ايتمشدر كه بو حديثده واقع
اولان نه علم در متكلملر ديمشدر كه بو علم كلامدر كه حق تعالينك
معرفتي انونكله حاصل اولور وفقيهلر ديمشدر كه بو علم فقهدر كه
كه حلال حرامدن انونكله ايرلور ومحدثلر ديمشدر كه بو علم حديثدر
كه بو علم حديث كتابدر وسنتدر كه جميع شريعت علملرينك
اصلي بودر وصوفيلر ديمشدر كه بو كوكل احوالنك علمي در كه قولك
الله تعالى يه طريقي كوكل يولندندر وبو قومدن هر كسه كندو
علمنه تعظيم ايتمشدر ومختار اولدر كه بو ذكر اولنان علم بر علمه
مخصوص دكلدر وبو دوكلي علملر داخي واجب دكلدر ولكن بونده
بر تفصيلي واردر كه بو اشكاللر انونكله قلقر بلكل كه هر كيسه كه منده
قوشلقوقي مسلمان اولسه يا بالغ اولسه وبو دوكلي علملري اوكرنده

اكا واجب اولماز ولكن اول وقتده بو واجب اولور كه لا اله الا الله
محمد رسول الله كلمه سن بيله وبو انونكله اولور كه بو اعتقادك شرح
ايتدك حاصل ايليه بو معنايه دكل كه دليل ايله بيله زيرا كه بو مرتبه
واجب دكلدر ولكن قبول ايليه وايمنه وذكر اولنان تفصيلك
داخي جمله سي واجب دكلدر ولكن حق تعالينك جمله صفتلرينك سرني
واجماعن وطامونك وحشر ونشرك صفتلرينك سرني بلمك واجبدر
تا كه اعتقاد ايليه كه كندونك بر معبودي واردر بو صفتله واول
معبودك جانبندن كندويه بيورق بيورلمشدر كندو رسولنك دليله كه
اكر طاعت ايلرسه سعادته ايرشور اولدكدنصكره واكر كناه
ايتلرسه شقاوته ايرشور چونكه بوني بيلدي بوندنصكره ايكي درلو
علم واجب اولور بريسي كوكله متعلقدر وبريسي اعضاي ظاهرك
افعالنه متعلقدر واولكه اعضا فعللرينه متعلقدر ايكي قسمدر
بري اولدر كه ايشلمسي واجبدر وبريسي اولدر كه ايشلممسي واجبدر
اما اول ايشلمسي واجب اولان علم شولدر كه اكر قشلوقوقنده مسلمان
اولسه اول وقت كه اويله نمازي كلور انوك اوزرينه واجب اولور كه
طهارت ايتمك علمن ونماز قلمق علمن اوكرنه شول دكلو كه طهارتده
ونمازده فرضدر واما اولكه سنتدر انونك علمي سنتدر فرض

دکلدر اکر مثلا اخشام نمازینه یتشسه اول وقت اخشام نمازینک
علمی اکا واجب اولور که بیله اوچ رکعتدر و بوندن ارتوق واجب
دکلدر و چونکه رمضان آینه یتشه رمضان اوروجنک علمی اکا
واجب اولور بو دکلو بیله که اخشامدن نیت ایتمک واجبدر و صبح
وقتندن تا کون باتنجه یمک یمک و جماع ایتمک حرامدر و اکر کیرمی
التونی اولسه علم زکوت واجب اولماز ولیکن اول وقت که ییل تمام
اوله واجب اولور که بیله که انوک زکوتی قاچدر و کیمه ویرمک
کرکدر و انوک شرطی نه در و علم حج واجب اولماز تا اول وقت که
حج ایتمک ایسته‌یه زیرا که انوک وقتی بتون عمرده در و کرو بو نجلین
هر ایش که انوک اوکینه کله اول وقتده انوک علمی واجب اولور مثلا
اکر نکاح ایتمک دلسه انوک علمی واجب اولور شویله که بیله که عورتک
حقی انک اوزرینه نه در و حیض وقتنده صحبت ایتمک مباح دکلدر
و حیضدن صکره تا که غسل ایتمیه هم بینه روا دکلدر و نه بو نجلین در
مرتبه‌سنه که انوک بر علمه تعلقی اوله اکر مثلا اهل صنعت اولورسه
اول صنعتک علمی اکا واجب اولور تا که اکر بازرکان ایسه علم ربوا
انوک اوزرینه واجب اولور بلکه واجب اولور که بیعک جمله شرطلرن
بیله تا که بیع باطلدن حذر ایتمکه قادر اوله و بو سببدن ایدی که

عمر رضی الله عنه اهل بازاری دره ایله اوروردی و طلب علمه کوندروردی
ایدردی که هر کیسه که علم بیع بیلمیه لایق دکلدر که بازارده اوله زیرا
حرام و ربوا ایر و بیلمز و بونک کبی هر صنعتک بر علمی واردر تا که اکر
حجامت ایلیجی ایسه کرکدر که بیله که شی آدمدن کسلمک لایق اولور و
قنغی دیشی چکمک مناسبدر و نه مرتبه خطر اختیار ایتمک لایق اولور
یاره‌لرک درماننده و بوکه بکزر داخی نه وار ایسه و بو علملر هر
کیسه‌نک حالیله بر درلو دورر بزاز اوزرینه یعنی قفتانجی اوزرینه
حجامت ایلیجینک صنعتنه مناسب علم اوکرنمک واجب دکلدر و حجامت
ایلیجی اوزرینه بزازلک علمن اوکرنمک واجب دکلدر ایشلمسی واجب
اولان نسنه‌لرک مثاللری بولردر اما اول ایشلمسی واجب اولان
نسنه‌لرک علمی داخی واجبدر لیکن بو داخی هر کسنک حالیله بر درلو
دورر اکر انکله اولورسه که بر کمسنه اطلس کیسه یا اول یرده اولسه که
انده شراب ایچرلر یا خنزیر اتی یرلر یا اول یرده ساکن اولسه که کوجله
الیمشدر یا انده بر حرام مال اولسه علما اوزرینه واجب اولور که
اکا بو حرام اولن نسنه‌لرک علمن اوکرده لر و دیه‌لر که انلرک حراملغی
نه دندر تا که انلردن قلده و اکر بر یرده اولسه که مثلا ارلر عورتلر
ایله قریشتق بولنورر اولسه انوک اوزرینه واجب اولور که بیله که محرم کیمدر

ونا محرم کیمدر و کیمه نظر ایتمک جایزدر و کیمه جایز دکلدر و بو دخی
احواللر ایله درلو درلو دونر و هر کسه که بر ایشه آرا ایسنده اولسه
انوک اوزرینه واجب اولمازکه غیرلرک ایشنک علمن اوکرنه نیته کم
عورتلر اوزرینه واجب اولمازکه حیض حالنده طلاق ویرمک روا
اولمدوغن اوکرنه لر و اول ارکه طلاق ویرمک ایستر واجب اولورکه
بونی اوکرنه اما اول نسنه که کوکله تعلق طوتر ایکی جنسدر بریسی
کوکلک احوالنه تعلق طوتر و بریسی اعتقادلرینه تعلق طوتر اما
اول نسنه لرکه کوکلک احوالنه متعلقدر انوک مثالی بودر که
واجب اولورکه بیله که بو کلیمک و کسنه یی اونا موق حرامدر وریا
و خود بیلک حرامدر و کین طوتمق و بر مرضمق حرامدر و بو مثللر
دوکلی کسنه اوزرینه فرض عیندر زیراکه هیچ کسنه بونک کبی
معنیدن خالی اولماز پس بونک علمی و انوک علاجنک علمی واجبدر
زیراکه اول مرض عامدر بر نوعدر و انوک علاجی علمسز اولماز
اما بیعک و سلفک و لابنعک و اجاره نک و رهنک و بونلرک
جنسلرینک علمی که فقهده ذکر اولنور فرض کفایه در و فرض عین اول
کسنه اوزرینه در که اول معامله ایتمک ایسته و اکثر خلایق
اندن خالی اولورلر اما کوکل احوالندن خالی اولمغه قادر دکللردر اما

اول غیری

اول غیری جنس که اعتقاده تعلقی واردر اولدرکه اکر انوک اعتقادنده
بر شک ظاهر اولسه انوک اوزرینه واجب اولورکه اول شکی کوکلندن
کیدره هر وقت که بو شک انوک اعتقادنده اوله که انده شک جایز
اولمیه کندو مذهبی اوزره یا اول اعتقادنده اوله که اصلا انده
شک جایز اولمیه دوکلی مذهبلر اوزره پس بو جمله دن صکره معلوم
اولدیکه علم جمله مسلمانلر اوزره فرضدر زیراکه هیچ بر مسلمان
جنس علمدن مستغنی دکلدر ولیکن اول علم بر جنس دکلدر و هر
کسنک حقنده برابر دکلدر بلکه درلو درلو حاللر و درلو درلو
زمانلر ایله دونر اما هیچ کسه بو کر احتیاجدن خالی دکلدر
بو جهتدن رسول صلی الله علیه و سلم دیدی که هیچ بر مسلمان
یوقدر که طلب علم انوک اوزرینه واجب اولمیه یعنی اول علمک
طلبی که انی بلمکه احتیاجی واردر چون معلوم اولدی
ایسه که هر کسنک اوزرینه شول علمک اوکرنمسی واجبدر که انوک
معامله سنک طریقنده در بلدک که عوام دائما خطرده در زیرا
که انوک اوکنه بر ایش کلور و اول انی بلمزلکله ایشلر و بلمز که انده
حکم ندر و انده بر حکم شرعی واردر یا خود یوقمیدر و بو بلمزلکله
معذور اولماز اول کسه که انوک حاجتی اول علمه غالب اوله و

نادر اوله منّه اگر بر کسه که حیض حالنده جماع ایلسه یا حیضدن
صکره غسل ایتمزدن اول ایلسه و دیسه که بن علی بیلمزدم معذور اولماز
اگر بر عورت صبحدن ایکرو حیضدن پاك اولسه و یتسو غازن و اخشام
غازن قضا ایتمسه که بونلرك قضاسی واجب اولدوغن اوکرنمش اولسه
یا بر ازحالت حیضده طلاق ویرسه و حرام ایدوکن اوکرنمش اولسه
معذور اولماز و اکا دیرلر که سکا دیمش ایدك که طلب علم فرضدر بز
بو فرضدن نیچون الندن چکدك تاکه حرامه دوشدك مکر اول واقعه ده
معذور اوله که انوك واقع اولمسی احتمال ویرلمیه [illegible] چون
بلدك که عوامدن اولن کسنه هیچ بر وقتده خطردن خالی دکلدر بونده
معلوم اولورکه بر ایش که آدم اکا مشغول اولمق دلسه علمدن اولورق
و افضلرق هیچ نسنه بولماز و هر صنعت که اکا مشغول اولسه کرکدر
ظاهر بودر که طلب دنیا ایچون اولسه کرکدر و بو دنیاده اولن اکثر
خلقك علی سایر صنعتلردن یخشر قدر زیرا که طلب علم ایلین کسنه
درت حالدن خالی اولماز یا بودر که انوك کندویه وفا ایدجك مقداری
مالی واردر یا میراثدن یا بر غیری جهتدن پس علم انوك مالنك
حفظنه سبب اولور و دنیاده انوك عزتنه سبب اولور و آخرتده
سعادتنه سبب اولور و یا بودر که انوك کندویه وفا ایدجك مالی

اولماز ولیکن انده بر قناعت اولورکه انوك سببیله اولبحه مالیله کچنمکه
قادر اولور و مسلمانلقده درویشلکك قدرن بیلورکه درویشلر
غنیلردن بش یوز یل ایلرو اجماعه کرسه کرکدر پس علم بو کسنه نك
حقنده دنیانك راحتنه و آخرتك سعادتنه سبب اولور و یا بودر
که بیلورکه چونکه علم اوکرنه انوك حقی بیت المالدن یا بر مسلمانك
الندن اکا حلال طریقیله یتشور اول قدرکه اکا کفایت ایلیه حرام مال
طلب ایتمکسزن و یا ظالم سلطاندن بر نسنه طلب ایتمکسزن پس بو
اوچ کسنه یه طلب علم دینده و دنیاده دوکلی ایشلردن ایورکدر
و دردنجی اول کسنه در که کندویه کفایت مقداری مالی اولماز و انوك
مقصودی طلب علمدن همین دنیا اولور انوك دوزکاری داخی شو
وجهله اولور که کندویه کفایت طلب ایتمکه قادر اولماز الا
خزینه سندن که خراج و ظلم جهتندن جمع اولمش اوله یاخود نقدن
ریاسز و مذللتسز طلب ایتمکه قادر اولماز پس بو کسنه یه و داخی
هر کسنه یه که انوك مقصودی طلب علمدن منصب و مال اوله انلری
علمله الهکتورمك دلیه اول اولیدر اکا که کسبه مشغول اوله چون
اول علم که فرض عیندر اندن بری اوله و بونك کبی کسنه آدم شیطان
لرندن بر شیطاندر که چوق خلق انوکله آزار و هر عامی که اکا نظر

ایلرو کوردکه حرام نسنه یی آلوردو دنیا طلب ایتمکده دوکلی حیله لری
ایلرز اولدا خی اکا اویرز وانوك فسادی خلقه اوردتسنده صلاحندن
ارتوغرق اولور پس بویله دانشمند نه قدر آز اولسه یکرکدر پس
اول کیدرکه دنیایی یه دنیا ایشلرندن طلب ایلیه ودینی ایشلرندن
طلب ایلمیه اکر بر کسه دیرسه که علم ایلی دنیا یولندن دوندردر
نته که بر طائفه دیمشلردر که تعلمنا العلم لغیر الله فابی العلم
ان یکون الا لله یعنی بز علمی اللهدن غیری ایچون اوقوندق لکن علم بزی
اللهه اولندردی جواب ویرورز که بو علم کتاب وسنت وآخرت
یولنك سرلری وشریعتك حقایقی که انلری حقیقت بولنه الندری
وانذن صکره انلروك قابلیتی کندو ایحرولرنده ایدی زیراکه انلر
کندو برمزلقلرینی وحرصلرینی کینه کوررلر ایدی وهم دین اولورینی
کوررلر ایدی که دنیادن اراغ اولورلر ایدی وانلر داخی آرزومند
ایدیلرکه انلره اویلر پس چونکه علم اول اولمش اوله ودور زمانلرك
حالی بویله اوله امید واردر انلر علم صفتیله موصوف اولالر
وعلم انلره تابع اولمیه اما بو علملرکه بو زمانده اوقورلر خلاف
مذهب وعلم کلام وحکایتلر وباطل نسنه لر کبی وبو معلملرکه بو
روزکارده واردر که انلر کندولرك دوکلی علملرنده ایم دنیا قیلمشلردر

انلر ایله

انلر ایله اختلاط ایلمك آدمی دنیا یولندن دوندرمز
نظر ایله کورکه بو قومك اکثری دنیا علماسندنمیدر یا آخرت علماسندنمیدر
وخلقه انلری کورمکدن فائده می واردر یا زیانمی واردر اما اکر بر کسه
اولسه که تقوی ایله بزنمش اولسه وسابقده کچن علمانك یولن طوتمش
اولسه واول علمك تعلیمنه مشغول اولسه که انده نفسه خوف وحذر
ویرمك واردر بو کمسنك صحبتی وکورمکلکی دوکلیه فائده لو اولور و
فائده تا علم اوکرنلره داخی یتشور وچونکه انلر بر علم اوکرنلر که اول
علم نافع اوله اول علم دوکلی ایشلردن اولالرك اوله وعلم نافع
اولدرکه اکا دنیانك حقیرلکن معلوم ایلیه وآخرتك خطرن
اکا کوستره واول کمسلرك جهلن وحماقتن آشکاره ایلیه که انلر یوزلرن
دنیایه دوندردلر وآخرتدن اعراض ایلدیلر وبو علمله کبرك وحقدك
وریانك وعجبك وحرصك وفسادك ودنیا محبتنك آفتن بیله وانوك
علاجن بیله وبو علم اول کمسلره نسبت که دنیایه حریص اولمز صوسزه
صو کبیدر وخسته یه علاج کبیدر واما اول کمسنك فقهه وکلامه
وخلافه وعربیته مشغول اولمسی اول خسته کبیدر که بر نسنه یه که
انوك مرضن زیاده ایلیه واکثر بو علملر حسد وریا وتفاخر وعداوت
وتکبر وطلب منصب تخمیدر هر نه دکلو زیاده اوقیه انوك کوکلنده

اول

بو ذکر اولنانلر محکمرک اولور بالخصوص فقیهلردن بر طائفه ایله صحبت
ایلسه که انلر بو ذکر اولنانه مشغولدرلر شویله اوله که هر نه وقت دیلسه
که اول یولدن توبه ایلیه اکا توبه مشکل کله و توبه ایتمکه قادر اولمیه
طهارتی بیان ایدر الله تعالی ایدر
یعنی الله تعالی کناهدن توبه ایدنلری سور و پاکلری
سور و رسول صلی الله علیه و سلم ایدرکه
یعنی پاکلک ایمانک یاروسیدر و ایدرکه یعنی
مسلمانلغک بناسی پاکلک اوزرینه در پس کمال ایلمه که بو دکلو ثواب
و بو دکلو اولولق اول پاکلک ایچون اوله که تنده و لباسده اوله
صو استعمال ایتمک ایله بلکه پاکلک دورت طبقه در اولکی کوکل
سرینک پاکلکیدر هر شیء دن که حق تعالی دن غیریدر نیته که حق
تعالی دیدی یعنی سن الله دن غیری کره انلری
ترک ایله و بوندن مقصود اولدرکه تا که کوکل الله تعالینک
غیرندن خالی اوله حق تعالی یه مشغول و مستغرق اولود و بو لا اله
الا الله کلمه سنک تحقیقیدر و بو صدیقلرک ایمانک درجه سیدر
و الله تعالینک غیرندن پاک اولمق ایمانک یاروسیدر زیرا تا که
الله تعالینک غیرندن پاک و خالی اولمیه حق تعالینک ذکری ایله

بزنمش اولماز ایکنجی طبقه کوکلک ظاهرینک یرمز اخلاقدن پاکلکیدر
حسد و ریا و حرص و عداوت و سالوسلق کبی و بونلرک غیری نه که
واردر تا که پاک و مقبول اخلاق قله بزنمش اوله تواضع و قناعت و توبه
و صبر و خوف و رجا و محبت کبی و بونلرک غیری نه که واردر و بو
متقیلرک ایمانک درجه سیدر و اخلاق مذمومه دن پاک اولمق
ایمانک یاروسیدر اوچنجی طبقه اعضانک و بدنک و جمله اندامک
معصیتدن پاکلکیدر غیبت و یلان کبی و حرام یمک و خیانت ایلمک
و نامحرمه بقمق کبی و بونلرک غیری هر نه که واردر تا که ادبله موصوف
و هر ایشده فرمان قبول ایتمکله معروف اوله و بو عابدلرک ایمانک
درجه سیدر و اعضای حرامدن پاک طوتمق ایمانک یاروسیدر دردنجی
طبقه تنی پاک طوتمق پرلیقلردن تا که جمله بدن رکوعده و سجودده
و سایر ارکان صلوتده بزنمش اوله و بو مسلمانلرک پاکلکنک
درجه سیدر که مسلمانله کافرک ارالرنده فرق بونلر ایله در و بو
پاکلک ایمانک یاروسیدر پس بو وجهله معلوم اولورکه ایمانک
دوکلی طبقه لرینک پاکلک یاروسیدر و پاکلک اول طبقه لرک
نصف مقدمی اولدوغی سببدن رسول علیه السلام دیدی که
بنی الدین علی النظافة یعنی بنای دین پاکلک اوزرینه در پس بونک

وطونك پاكلكى كه دوكلى كمسنه اكا توجه ايتمشلردر ودوكلى كمسنك
جهدى اكادر طهارتك اك ادنى درجه سيدر زيرا كه بدنك پاكلكى
برخوش نسنه در وهر نفس انده راحت اولور ودوكلى كمسنه دخى
انى كورور وانوك مجاهده لكن بيلور بو سببدن خلقه بو آسان اولور
اما كوكلك حسد وكبر وريا وعجب ومحبت دنيادن پاكلكى وتنك
كناهدن ومعصيتدن نفسدن پاكلكنده هيچ نفسك راحتى وحظى
يوقدر وخلقك كوزى انى كورمز زيرا كه بو پاكلك الله تعالينك نظر
كاهيدر خلقك نظرى ايرشجك يردكلدر بو سببدن اكا ميل ايلمزلر
بو طهارت ظاهر اكرچه درجه ادنيدر انوك فضيلتى
اولورقدر بو شرطله كه انوك ادبلرن صقليه لر ووسوسه واسرافه
انده يول ويرميه لر زيرا كه چونكه وسوسه واسراف درجه سنه
يتيشه مكروه ونامقبول اولور وكاه اولور كه كناهكار اولور وبو
احتياطلر كه صوفيلرك عادتيدر چورب كيمك كبى وازارينى قلدر
باتر اوزرينه كورمك كبى وپاك صو ارييوب يورمك كبى واكا كمسه
الاومسون ديو ابريغى صقلمق كبى بو دوكلى كوزلدر اما فقهادن
اولميه لر كه بو احتياطى صقلميلر جايز دكلدر كه انلره اعتراض
ايليلر زيرا كه اصل احتياط كوزلدر ولكن الى شرطله بريسى

اولدركه

اولدركه اول احتياطله روزكار ضايع ايليلر واندن افضل ذكرلردن
كيرو قلميلر اكر بر كمسنه نك قدرتى وار ايسه بر علم اوكرنمكه مشغول
اوله كه اول علم انوك زياده كشفى اوله ياخود بر كسبه مشغول اوله
كه اول كسب انوك عيالنه كفايت اوله يا كندويه كفايت اوله تا كه خلقدن
نسنه سؤال ايتمليه وكمسنه الندن نسنه المكه محتاج اولميه و
وطهارتك احتياطنه روزكار ضايع ايتمك انى بونلردن اليقور
اوله روا اولمازكه بو احتياطلره مشغول اوله كه ذكر اولنان تحصيل
علم وكسب قوت طهارت احتياطندن مهمركدر وبو سببله ايديكه
صحابه رضى الله عنهم هركز بونك كبى احتياطلره مشغول اولمازلر
ايدى كه انلر غزايه وحلال كسبه وبو احتياطدن مهم ايشلره مشغول
ايديلر وبو اجلدن ايديكه ايقلرى چپلق كيدرلر ايدى وقورى
ير اوزرنده نماز قيلورلر ايدى وطپراق اوزرنده اوتورورلر ايدى
وطعام يرلردى واللرين ايقلرى النه سورلر ايدى وطورلوك
درندن نحذر ايتمزلردى وزياده جهدلرينى كوكل پاكلكنده ايلرلردى
پس اكر بر كمسنه بو صفت اوزرينه اولسه صوفيلرك دخى اكا جايز اولماز
واكر بر كمسنه كاهلكدن بو احتياطدن ال چكسه اكا جايز دكلدر كه
اهل احتياطه دخل ايليه كه احتياط ايلمك ايلممكدن يخشيرقدر

ایکنجی شرط اولدر که کندویی بادن صقینه زیرا که هر کمسه که بو احتیاطی
ایلیه باشندن ایاغنه وارنجه چاغره بر زاهدم کندومی بویله پاک
طوترم دیو واکا بو حالده بر غار غم حاصل اولور که اکر ایاغن
یر اوزرینه چپلق قویسه یا غیرینک ابریغندن طهارت السه خوف ایلر که
خلقک کوزندن دوشه پس کرکدر که اول کمسه کندویی بونده
صنایه و خلقک اوکنده ایاغن یره بصه و کندویه رخصت بولنه اصمرلیه
و سزله احتیاط ایلیه اکر انوک نفسی بو خصوصلرده نزاع ایلرسه
بیلور که آفت ریا اکا یول بولدی پس انوک اوزرینه واجب اولور که
ایاغی چپلق یوریه و یر اوزرنده نماز قیله و احتیاط ایتمکدن اول
قدوره که ریا حرامدر و احتیاط سنتدر و چونکه حرامدن حذر ایتمکه
قادر اولمدی انوک اوزرینه واجب اولور که احتیاطی ترک ایلیه اوچنجی
شرط اولدر که کاه کاه رخصت بولنه دخی کیده و احتیاطی
کندویه فرض ایلمیه نته کم رسول صلی الله علیه وسلم مشرکلرک
مطهره سندن یعنی مترسندن طهارت ایتمشدر و عمر رضی الله عنه
بر کافر عورتک دستی سندن طهارت ایتمشدر و انلر اکثر احوالده
طپراق اوزرنده نماز قلمشلردر و اول کمسه که اویخویه وارد قده
ایدی
کندو ایله طپراق اراسنده هیچ نسنه حجاب اولمسه انی اولی طوترلر

پس چونکه انلرک حاللرن ترک ایلیه و نامناسب کوره و انوک نفسی
انلره موافقت ایتمکه مائل اولمیه بو دلیل اولور که نفس بو احتیاطدن
بر دغدغه بولمشدر پس مهم اولور که اندن القلدره و دردنجی شرط
بودر که اول احتیاط که انده بر مسلمانک قلبی اینجنه اندن قلدره که
خلقک کوکلن اینجتمک حرامدر و احتیاطی ترک ایتمک حرام دکلدر نته کم
بر کمسنه قصد ایلسه که اول کمسنه یه سلام ویردکده مرحبا ایچون
الن یا بوینینه صرمشه و اول ینشمق ایستینک الی و بوینی درلو
اکر بو کمسه یه یوز دوندرسه حرامدر بلکه اول مسلمانه بو وقتده کوزل
خلق کوستروب و یقینلق کوسترمک بیک احتیاطدن مبارکدر
و افضلرقدر اکر بر کمسه انوک سجاده سنه ایاق قویسه و انوک
ابریغندن طهارت ایلسه و انوک بر دغندن صو ایچسه لایق
دکلدر که منع ایلیه و کراهیت اظهار ایلیه رسول صلی الله علیه
وسلم زمزم صوین ایستدی عباس رضی الله عنه ایتدی اول
صویه چوق ال صوقمشلردر و بولندرمشلردر سنک ایچون بر
مخصوص قوغه طلب ایلیم و صو چکم رسول علیه السلام ایتدی
کرکمز زیرا که بن مسلمانلرک الندن برکتن سورم و اکثر جاهل صوفیلر
او
بو دقیقه لری اکلمزلر و کندولری اول احتیاطی ایتمین کمسنه دن ذنبو شودر

وارنی بیچصور ایلرلر وکاه اولورکه آتالرینه وآنالرینه و یولداشلرینه
ایری سوزلر سویلرلر وچونکه انلروك ابریقلرینه وکیاسولرینه ال
اورتسلر مضطرب اولورلر وبو دوکلی حرامدر بونیجه روا اولور
که واجب اولمین احتیاط سببیله بر مسلمانك کوکلن ایخده سن واکثر
بودرکه اول طایفه که بویله ایدرلر انلرك باشنده متکبرلك ظاهر
اولمشدر وخلق اوزرینه منت قورلرکه بز شویله ایدرز دیو وغیبت
صیرلرینی کندولری بر مسلماندن یغلندروبانی ایخیده لر وکندو
پاکلکلرین عرض ایدرلر وفخرلرین اظهار ایدرلر وغیرلره غضبله نظر
ایدرلر بلکه اول نسنه یی که صحابه رضی الله عنهم آسان وجهله
طوتمشدر کورکدرکه اول داخی آنی آیله طوته واکر برکمسه استنجایی
یالکز طاشله ایلسه بوکسنه انی بوك کاهلوکدن بیلور وبو دوکلی
انوك احمقلق خباثتندندر وایچروسنك نجاستنك دلیلیدر
وکوکلی خباثتدن پاك طوتمق فرضدر زیراکه بو دوکلی خباثتلر هلاکه
سبب اولور واحتیاطدن ال قلدرمق هلاکه سبب دکلدر بشنجی
شرط اولدرکه کرو بو نعلین احتیاطی ایچکده واورتونمکده وسویلمکده
صقلوطوترکه بونلر غایت مهمترکدر وچونکه مهمرك اولنسنه دن
ال قلدره بو انوك دلیلی اولورکه بو احتیاطی سالوسلق ایچون ایلر

بر کسنه

یا عادتی اولدوغیچون ایلر نیته که طعام ییه اول وقتده که انوك
ایچلغنده ضرورت یوقدر اندنصکره تا که الین اغزین یومیه نماز قلماز
وبو قدر بیلمزکه هر نسنه که نجس اوله انی یمك حرامدر اکر بو ید وکی
نسنه بغیر ضرورت حرام یمش اولور واکر یا کدر الین واغزین
یومینجه ییچون نماز قلماز وچونکه عوامك قفتانی اوزرینه نماز
قلمازاول طعامکه انلرك اولرنده بشمشدر ییچون ییر یمك وایچمك
خود پاکلکنده احتیاط ایتمك مهمترکدر وبو قومك اکثری اهل بازارك
اولرنده بشن طعامی ییرلر وانلرك کیجکی اوزرنده نماز قلمازلر وبو
کوچکلك نشانی دکلدر انتهی شرط اولدرکه بو احتیاطی انکار
اولنمش ونهی اولنمش نسنه لر ایله ادا ایتمیه ابدسنده اوچ کره
یومق اوزرینه زیاده ایتمك کبی زیراکه دردنجی نهی اولنمشدر یا خود
طهارتی اوزادب بر مسلمانی انوك انتظارنده قومق کبی که بو لایق
دکلدر یا چوق صو دوکمك یا نمازی اول وقتدن تاخیر ایلمك یا امام
ایسه جماعتی انتظارده قومق یا بر مسلمانه بر ایش ایچون وعده ایلسه
اول ایشی کچ اولمق یا اول احتیاط سببیله انوك کسبی زمانی ضایع
اولمق وعیالی ضایع اولمق که بونك کبی ایشلر فرض اولمین احتیاط سببیله
حلال دکلدر یا مسجدده یا بوك سجادده صلمق تاکه انوك کیاسوسی

یا عادت

کیسه دکمیه که بونده اوج مکروه نسنه واردر بری اولدرکه سجده دن
بر پاره یری مسلمانلرنا حق طوتمش اولور وانوك حقی اندن آرتق
دکلدرکه سجده ایلمك مقداری اوله ایکنجی اولدرکه بویله اولدقده
صف اولشمز وسنت اولدرکه اموزی اموزه قویلر اوچنجی اولدرکه
بر مسلماندن کلبدن ونجاستدن حذر ایتدوکی کبی حذر ایلر وبولا بو
دکلدر وبونك کبی نهی اولنمش ایشلر چوقدر که جاهل صوفیلر
احتیاط سببیله اکا قوشولر وبیلمزلر فصل چون بیلدوك
که طهارت ظاهر طهارت باطندن ایرودر بری اعضایی کناهلردن
پاك ایتمکدر بری داخی کوکلی یرمز خلقلردن پاك ایتمکدر واوچنجیسی
هر نسنه که حقدن غیردر قلبی اندن پاك ایتمکدر بلکه طهارت
ظاهر داخی اوج قسمدر اولکی نجاستدن پاك اولمقدر ایکنجیسی حدثدن
وجنابتدن پاك اولمقدر اوچنجیسی بدندن زاید اولان نسنه لردن
پاك اولمقدر طرنق وقیل وکیر کبی وبونلرك غیری هر نه که واردر
نجاستدن پاك اولمغك بیاننده در بلکه هر
نسنه که الله یرتمشدر جانسز نسنه لردن دوکلی پاکدر مکر اول
شراب که مستلك کتوره انك آزی وچوغی نجسدر وهر نسنه که
جانوردر دوکلی پاکدر مکر کلب وخنزیر وهر جانور که بوغلمدن

اوله نجسدر مکر بودرت که انسان وبالق وچکرکه وهر نسنه که
انوك تننده ایقیجی قانی اولمیه سکك واری کبی وعقرب کبی وشول
قورت کبی که طعامده حاصل اولور وهر نسنه که جانورلرك
ایچروسنده دونر ومتغیر اولور دوکلی نجسدر مکر اول نسنه که حیوانك
اصلی اوله ادمك ازلکی وقوشك یمرده سی کبی وابریشم قوردندن
حاصل اولان ابریشم کبی وهر نسنه که متغیر اولمیه پاکدر در کبی و
کوزیشی کبی وهر نسنه نجسدر انوکله نماز جایز دکلدر مکر بش نوع
که اندن عفو ایتمشلردر مشکل اولدوغندن اوتورو بری استنجانك
اثریدرکه اوج طاشله عمل ایلدکدن صکره باقی قاله بو شرطله که اول
اثر کندو یرندن تجاوز ایتمش اوله ایکنجی اولو یول بالچغیدر اکر انده
عین الیقین نجاست دخی کورلر ایسه لیکن اول مقدار عفو اولنمشدر
که کندوی اندن صقلمغه قادر اولمیه مکر که بر کمسه دوشه یا جر
طورا نوك کیاسینی خراب ایلیه اول وقت عفو اولنماز که بونلر
غایت نادر واقع اولور اوچنجیسی اول نجاستدرکه جرم اوزرینه
واقع اوله اول قدر اوله که اندن حذر ایتمکه قادر اولمیه چونکه
جرمه ایله نماز قیله اول نجاستی یره سوره دردنجی پیره قانیدرکه
انوك آزی وچوغی سنك کندو طونکده وغیریلردن الدوغك

طونده عفودر اگر اول یره قابیله دریلمش دخی اولورسه یشنجی
اول قان وصو دورکه بدننده چقن خرده نسنه‌لردن طشره کله مکر
اولکه بیوك اوله واندن ایرینك چقه که اولجانکبی اولور ونادر
اولور وانی یومق واجب اولور واگر یومقدن صکره براثر قلورسه
امید واردرکه عفو اوله اما اگر برکسه‌که قان المش اولسه یا اکابر
یاره یتشمش اولسه اول یری یومق کرکدر واگر یومقلغنده ضرر اولور
واول عضو محل فرض اولور ایسه تیمم ایلیه ونمازی قضا ایلیه زیراکه
بو عذر آز واقع اولور کیر وبونك کبی هر یرکه کلبد
اغزی دوقنمقدن غیری نسنه ایله نجس اوله چونکه اکا برکره صو
دوکه‌سن پاك اولور مکر انوك اوزرنده نجاستك عینی اوله اول
اول وقت یومق کرکدر تاکه انوك عینی کیده اگر شویله‌که آنی یویه
واووه وطرنغیله جهد ایلیه وکیرو انوك رنکی وقوقوسی قاله
پاك اولور وهر صوکه الله تعالی بیتمشدر پاك قیلیجیدر مکر درت
صوکه بری اولدرکه حدث کیدرمك ایچون انی استعمال ایده‌سن که
بو صو پاکدر وپاك ایدیجی دکلدر اما انوك قوقوسی ورنکی ولذتی
نجاست سببیله دونمش ایسه پاکدر اوچنجی اول صودرکه ایکی
یوز اللی بطمندن اکسك اوله واکا برنجاست دوشه اگرچه متغیر

اولمیه نجسدر شافعی مذهبنده رضی الله عنه اما اول صوکه ایکی
یوز اللی بطمندن ارتق اوله تاکه اکا دوشن نجاستله متغیر اولمیه
نجس اولماز دردنجی اولدرکه انوك رنکی ولذتی دونه بر پاك نسنه ایله
که صویی اندن صقلمق ممکن اولماز صابون وچوغان وزعفران
واونکبی وبونلرك غیری نه‌که واردرکه بو صو پاکدر وپاك
ایدیجی دکلدر اما اگر اول صونك تغیری آز اولورسه پاك ایدیجی اولور
حدثدن پاك اولمقدر وبونده بش نسنه بیلمك کرکدر
که بری خلایه وارمغك ادبیدر وبری نجاستدن پاك اولمقدر وبری
ابدستدر وبری غسلدر وبری تیممدر اول قضای
حاجت ادبنك بیاننده‌در پس کرکدرکه اگر صحراده اولورسه
خلقك کوزندن ایراغ اوله واگر قادر اولورسه بر دیوار اردینه کیره
واوتورمزدن اول اودیرن اچمیه ویوزن کونشدن نکا وایدن نکا ایتمیه
وارقه‌سنی ویوزنی قبله‌یه ایتمیه مکر بنا ایچنده اوله اول وقت روا
اولور ولیکن اولیرك اولدرکه صولنه وساغنه ایلیه واول یرده
که خلق انده جمع اولورلر انده قضای حاجت ایتمیه وطورر صویه
افشان ایتمیه ویمش اغچلری النده قضای حاجت ایچون اوتورمیه
وهیچ دلوکه قضای حاجت ایتمیه ویك یره ویله قرشو افشان ایتمیه

اولمیه

تاکه اول افشان کندویه صچرامیه و ایاغ اوزرینه افشان ایتمیه
مگر که بر عذری اوله و اول یرده که اندن آبدست الورلر و غسل
ایلرلر انده افشان ایتمیه و ابور مقعده طینمسنی صول ایاغنه ایلیه
و چونکه ابخانه یه کیره صول ایاغن ایلرو قویه و چونکه طشره کله
صاغ ایاغن طشره قویه و هر نسنه که الله تعالینک ادی انده
یازلودر کندو ایله بیله طوتمیه و باشی چیلاق قضای حاجته کتمیه
و چونکه ایچرو کیره ایده بسم الله الرحمن الرحیم اعوذ بالله
من الرجس النجس الخبیث المخبث الشیطان الرجیم یعنی بن الله تعالیه صغنرم
اول پلیددن و نجس و خبیث و خبیثه یولداش اولوجی درگاهدن
سورلمش شیطاندن و چونکه طشره کله دیه که الحمد لله الذی اذهب
عنی ما یؤذینی وابقی علی ما ینفعنی یعنی حمد الله بندن
کیدردی اول نسنه لری که بکا زحمت ویرردی و باقی قویدی
بکا فائده ایدن نسنه لری

فصل استنجانک بیاننده در

کرکدر که اوچ طاش یا اوچ کسک حاضر طوته قضای حاجتدن
ایلرو و چونکه فارغ اوله صول الیله اول طاشی اشغه طوتب
اعضادن بر یره قویه انده نجاست اولمیه اندن صکره اول
طاشی سوره تا نجاست برینه کتوره و اول راده انی طولشدوره

و نجاستی شو وجهله سله که بولشق زیاده اولمیه بویله اوچ طاش
استعمال ایلیه تا که تک اوله اندن صکره صاغ الیله بر بیوک
طاش الوب صول الیله ذکرن طوته و اول طاش اوزرینه اوچ کره
اوچ یره قویه و صول الن دیررده و صاغن دیرتمیه و اگر بونکله
قناعت ایلرسه کفایت ایلر ولیکن اولیرک اولدر که طاشله صویی
مابینن جمع ایلیه و چونکه صویی استعمال ایتمک دیلیه بورادن
قلقه و بر یره واره که صو اکا صچرامیه و صاغ الیله صو دوکه و
صول الیله یویه تا بیله که هیچ نجاست اثری قلممشدر چونکه نجاست
قلمدوغن بیله صویی چوق دوکمیه و کندویه زور ایلیه تا که صو
ایچروسنه یتشه فاما استنجا وقتنده کندوینی کلشد طوته و هر
نسنه که بو مقدارله اکا صو یتشمیه اول باطندندر و اکا نجاست
حکمی یوقدر تا که وسوسه اکا یول بولمیه و ینه بونک کبی استبراده
اوچ کره الن ذکرینک دیبنه ایلدوب طشره کتوره اوچ کره صقه
و اوچ آدم کیده و اوچ کره اوکسوره و بوندن آرتوق کندویه زحمت
ویرمیه که وسوسه اکا یول بولور و اگر بونی اشلیه و هر زمان
صنیه که استنجادن صکره بر یاش کلور ایاق طوتنه بر مقدار صو صچه
تا کندو نفسنه دیه که بو یاش اول صاچلن صودندر زیرا که

رسول علیه السلام وسواسدن اوترو بویله بیورمشدر و چونکه
استنجادن قورتوله الن دیواره یا یره سوره اند نصکره یویه تا که
هیچ نحوستی قلمیه و استنجا وقتنده ایده
یعنی یا رب سن بنم قلبمی نفاقدن پاک ایله
و فرجمی یرمزنسنه لردن صقله آبدستک
و کیفیتک بیاننده در چونکه استنجادن فارغ اوله مسواک
ایلیه اول اوسته اندن آلته و اندن صکره صول جانبنک اول اوسته
اندن صکره آلته اند نصکره دیشلرینک ایچروسنه اول اوسته
اند نصکره آلته بو ترتیب اوزره اند نصکره دلینه و دماغنه کتوره
و مسواکی مهم طوته که مسواکله اولن نماز مسواکسز یتمش نماز
قدر اولور و مسواک وقتنده مسواک نیت ایلیه که الله تعالینک
ذکرینک کچدکی یولنی پاک ایده یورر و ابتدائیه وار دقده هیچ
بر وقتده ابدستدن اکلمدیه که رسول صلی الله علیه وسلم
بویله ایلردی و هیچ بر وقتده که آبدست آله مسواکدن اکلمدیه
و اکر ابدست آله و بیله که اغزنده بر تغییر ظاهر اولمشدر یا اول
سببله که اوغزی یومدن اویومش ایدی یا اغزی چوق اورتمش
ایدی یا بر رایحه لو نسنه یمش ایدی بو وقت مسواک سنت

اولور

اولور بس چونکه مسواکدن فارغ اوله بر یوکسک یرده اوتوره
و یوزن قبلیه ایلیوب ایده بسم الله الرحمن الرحیم
یعنی یا رب بن سکا صغنورم
شیطانلرک وسوسه لرندن و بن سکا صغنورم انلرک بکا
حاضر اولملرندن و اوچ کره الحمد اوقویه و ایده
یعنی یا رب
بن سندن سعادت و برکت طلب ایلرم و بن سکا صغنورم نامبارک
لکدن و هلاکدن و نیت ایلیه یا نمازک حلال اولمقلغنه یا حدثی
قلدرمغه و نیتی خاطرنده صقلوطوته یا یوزن یومق وقتنه دک
اند نصکره اوچ کره صوی اغزنه آله و صوی دماغنه ایلده مکو
اوچ طوتمش اوله و ایده
اند نصکره یوزینه صو وره و سومکره و ایده
یعنی یا رب سن بکا جنت قخوسن قخولدحال بوکه
سن بندن راضی اوله سن و اوچ کره یوزن یویه و ایده که
یعنی یا رب سن بنم یوزمی اغ ایلیه کندو نورکله اول کونکه
کسنک دوستلرو کلک یوزی اغ اولور و بنم یوزومی قره ایلمه اول

كونده كه سنك دشمنلرك يوزی قره اولور وهر قچان يوزاوزرينه
دوشوب انوك دبينه ايرشدرره مكر سقل قيلی كه چوق اوله اول
وقت صويی سقالك اوستنه سوره وبر مقلرين قللرارا سنه صوقه
كه تخليل اللحيه ديدكلری بودر وهر نسنه كه يوز جانبنده درآكلدن
آلرقيلنه وارنجه وقولقدن قولغه وارنجه يوزك حدی اولور
وبرمغن كوزونك كوشه سی اوزرينه كتوره تا اول نسنه كه
كوزك كوشه سنك ايچروسنده در طشره كتوره كر سورمه اثری
وكرانوك غيری در پس اوچ كره صاغ الن يويه تا ديرسكدن
يوقرو وارنجه وايده
اللهم اعطني كتابي بيميني وحاسبني حسابا
يعنی يا رب سن بنم نامهٔ اعمالمی صاغ يانمدن وير و بنی آسان
حسابله حساب قيل اندنصكره صول الن بوبجلين يويه ويوزوكی
قيملدده تا كه صوالتنه كيره وايده
اللهم اني اعوذ بك ان لا تعطني
يعنی يا رب تحقيقا بن سكا صغنورم اندن كه
نامهٔ اعمالمی صولمدن ويرميه سن وارقم جانبندن ويرميه سن
پس باشنه مسح ايليه وايده
اللهم غشني برحمتك ومغفرتك
واظلني تحت ظل عرشك يوم لا ظل الا ظلك
يعنی يا رب سن بنی رحمتكله ومغفرتكله اورت وبنم اوزرومه

بركاتكدن

بركاتكدن ايندور وبنی كولكلندر عرشكك التنده اول كونده كه
سنك كولكڭدن غيری كولكه يوقدر پس هر قولاغن اوچر كره مسح
ايليه وبرماغن قولاغنك دلوكنه صوقه وباش برماغن قولاغنك
اردنه سوره وايده
يعنی يا رب سن بنی انلر قيل كه سوزی دكلرلر وايوسنه تابع
اولورلر پس بوينی مسح ايليه وايده
يعنی يا رب سن بنم بوينمی قورترا اوددن وبن سكا
صغنورم زنجيرلردن وطوقلردن پس صاغ اياغن اوچ كره يويه
تا بالدرينك اورته سنه وارنجه وبرمقلرينك اراسن صول الينك
كيچی برمغيله النندن يوقرو خلال ليه وخلالك ابتداسن صاغ
اياغنك كيچی برماغندن ايليه وتمامن صول اياغنك كيچی برماغيله
ايليه وايده
يعنی يا رب سن بنم اياغم ثابت ايله صراطك اوزرينه اول
كونده كه كافرلرك ومنافقلرك اياقلری طيفور وصول اياغن
دخی بويله يويه وايده
يعنی يا رب بن سكا صغنورم صراط اوزرنده
اياغم طيفقدن اول كونده كه منافقلرك اياغی اوده طيفور

چونکه اعضایی بومقدن فارغ اوله ایده اشهد ان لا اله الا الله [illegible]
[illegible]
[illegible]
یعنی بن یقین بیلورم که اللهدن غیری الله یوقدر بیردر شریکی
یوقدر ومحمد انوڭ قولیدر ورسولیدر یارب سن بنی توبه ایدیجی
لردن قیل وبنی پاکلردن قیل وبنی صالح قوللرکدن قیل وکرکدر که بو
دعالرڭ معنیسنی ذکر اولنان اوزره معلوم ایدینه اولکسه که عربی بیلمیه
تا بیله که اوقودوغی نه دُر وخبرده کلمشدر که برکمسه ابدست
الورکن الله تعالی‌یی ذکر ایلسه انوڭ دوکلی اعضاسی پاك اولور
شول دوکلی کناهلردن که اول کمسنك اوزرینه کچمشدر وچونکه الله
تعالینك ذکری اولمیه صو یتشدوکی یردن غیری اعضاسی کناهلردن
پاك اولماز وکرکدرکه هر نماز ایچون بر ابدست اله اکرچه ابدستی
صنمدی ایسه دخی زیراکه خبرده کلمشدر هرکسه که ابدستی تازه
ایلیه حق تعالی انوڭ ایمانن تازه ایلر وچونکه ابدستی تمام ایلیه
کرکدرکه بیله که بو پاك اندوکی یرلر خلقك نظر ایدجك یریدر
وحق تعالینك نظر ایلیجك یری کوکلدر چونکه انی توبه ایله
یرمز اخلاقدن پاك ایتمیه انوڭ مثلی اول کمسه کبی اولور که بر

پادشا

پادشاهی قونقلمغه استیه وسرایك طشره سن پاك ایلیه وصدری
که پادشاهك اوتورجق یریدر تا پاك قویه بونك کبی کمسنه سیاستی
لایق اولور مسئله بیلکل که ابدستده بش نسنه مکروه‌در
که بری سوز سویلمك وبری صویی یوزه اورمق وبری الی سلکمك
وبر دخی اولصودن که کنشده اسی ایتمشلردر ابدست المق وبری
دخی چوق صو دوکمك وبری دخی اوچ کره‌دن اوزدن زیاده
ایلمك اما بونی سلوب قورتمق انوڭ اوزرینه تور قومق ینتیله
یاخود یوزك یاشلغن حالی اوزرینه قومق عبادتك اثری زیاده باقی
قلسون دیمك بو ایکیسنه دخی نقل واردر ورخصت واردر چونکه
نیت بو اوله ایکیسی دخی فضیلت اولور وسقسدن اولنر قایدن ابدست
المق اولیراکدر وتواضعه یقینرکدر باقرابریقدن وطاسدن
ایسه مسئله کیفیت غسل بیلکل که هرکمسه که اویخوده ویا اویانقلقده
صحبت ایلیسه واندن نفس کلسه غسل انوڭ اوزرینه واجب اولور
وغسلك فرضی اولدر که جمله بدنی یویه وصویی جمله قللرك
دبینه یتشدره وجنابتی کیدرمکلکه نیت ایلیه اما سنتی اولدر که
اول بسم الله دیه واوچ کره الن یویه وهر نرکه انوڭ بدنندن
نجسدر پاك ایلیه اندنصکره دیدکمز کبی ابدست اله دوکلی طریله

که ذکر اولندی و ایاغی یومغی تأخیر ایلیه تا غسلدن قورتولنجه
تا که ایاغنی ایکی کره یومغله صوجوقدن اولمیه پس اوچ کره صوینی
باشی اوزرینه دوکه و اوچ کره صاغ یاننه دوکه و اوچ کره صول
یاننه دوکه و هر یرکه اکا ال یتشورا اوه و اول یرلرکه بورشوددر
جهد ایلیه تا که صوینی اونک ایچروسنه یتوره که جمله بدنه صو یتورمک
فرضدر و الی فرجنه دکورمکدن صقنه اول کسه که
هیچ صو بولمیه یا یولداشلری ایله بیله ایچجک مقداردن ارتوق
صو بولمیه یا یول اوزرنده بر قیجی جانور اوله و یا بر کمسه اوله که
صوانونک قتنده اوله و اول کمسه دن بونک قورخوسی اوله یا صو
غیری کمسنک ملکی اوله و اکا دکر بهاله صتمیه و زیاده قیمتدلیه یا
بر یاره سی اوله یا بر خستلکی اوله که صو استعمال ایلرسه هلاک
اولمق قورخوسی اوله یا خستلکی اوزمق قورخوسی اوله اول وقت
صبر ایلیه تا نماز وقتی کله و بر مقدار پاک طپراق طلب ایلیه پس
ایکی الن اکا اوره شویله که توز قلقه و برمقلرن بربرینه قوشدره
و نماز قلمق جایز اولمسن نیت ایلیه و یوزینه ایکی الیله مسح ایلیه و
طپراغی قللر ارا سنه ایرشدرمکه تکلف چکمیه پس یوزوکن برماغندن
طشره چقره و بر کره دخی ایکی الن طپراغه اوره برمقلرن بربرندن

اجوب

اجوب پس صاغ برمقلرینک ارقه سن صول برمقلرینک قرینه
قویه پس صول برمقلرن صاغ قولنک ارقه سی اوزرینه سوره پس
صاغ الن صول الی اوزره بویله سوره پس ایکی آیه سن بربرینه سوره
پس صول برمغن صاغ باش برمغنک ارقه سنه سوره پس برمقلرن
بربرینک ارا سنه قویه و اوه چونکه بویله ایلیه بر کره الن طپراغه
اورمق کفایت ایلر اکر بویله ایتمکه قادر اولمازسه جایزدر که
الن طپراغه زیاده اوره اول قدر که تو جمله اعضاسنه یتشه چونکه
بو تیمم له فرض ادا ایلیه نه دکلو دیلرسه سنت قله اما اکر آخر
فرض قلمق استرسه غیری تیمم کرکدر بدنک
فضله لردن پاک اولمقلغن بیان ایدر و اول فضله لر ایکی نوعدر
اوکی اول کیرلردر که باش قلنک ارا سنده و صقل قلنک ارا سنده
اولور و بونی طراق ایله و صو ایله و کل ایله و حمامله زایل قلمق
کرکدر و هر اوتوراقده و سفرده طراق رسولدن علیه السلام
جدا اولمازدی و آدم کندویی کیرلردن پاک طوتمق سنتدر و دخی
اول نسنه که کوزک کوشه سنده جمع اولور برمغیله کیدره و دخی
اول نسنه که قولقده اوله حمامدن چقدقده انی پاک ایتمک کرکدر
و دخی اول نسنه که بورنده اوله و دیشلر دبنده اوله انی مسواکله

وبورنه صووير مكله كيدره ودخي اول نسنه كه برمق بوغنلرنده
ويا آياق ارقه سنده ويا اوكجه سنده اوله واول نسنه كه طرنغك
النده اوله واول كيركه جمله بدنك اوزرنده اوله وبودكلي نسنه زائل
اولمسي سنت در وبلكل كه بر يرده كه كير اوله ابدست باطل اولماز
زيراكه اول صويك درسيه يتشمكدن مانع اولماز مكر كه طرنغك النده
عادته مخالف چوق اوله اول وقت احتمالدركه مانع اوله وبوكيرلري
ايلمجق صويله وحماملة پاك اولمق سنتدر فصل هركشيه كه
حمامه كيره انوك اوزرنه دورت نسنه واجب در واوج نسنه
سنت در واجبك ايكيسي انوك عورتنه متعلقدركه كوبكدن دزه
وارنجه انى كوزلردن كيزلوده وته ودلاكلك اليندن صقلنه زيراكه
يبشمق كورمكدن ارتوقدر وايكيسي دخي غيريلرك عورتنه متعلقدر
وبونلرك برسي اولدركه غيرلرك عورتندن كندو كوزن صقلنه
وبري دخي اولدركه اكر بر كمسه عورتن اچسه انوك اوزرنه محتسبلك
ايليه اكر قورقوب قادر اولورسه اكر ايتمزسه عاصي اولور
وهركسنه كه بوني ايتميه حمامدن عاصي چقه ابن عمر رضي الله عنه
حمامه كيردكده يوزني ديواره طوتردي وكوزني برنسنه ايله
باغلردي وعورتلر اوزرنه دخي بوذكر اولنان نسنه لر واجب در

وعورتلري

وعورتلري حمامه قومغه نهي كلمشدر الا مكر كه بر عذر ظاهر اوله
اما سنتلر اولدركه اول نيت ايله كه پاكلك سنتين يرينه كتوره تا كه غم
وقتده بر نعش اوله خلقك كوزينه بر نعش كورنمك ايچون نيت ايليه
وحمامچينك اقچه سن ايلرودن ويره تا كه حمامچي كندويه نه ويره جكن
بيلوب انوك صودوكمسيله كوكلي خوش اوله وايچرو كيردوكي وقتده
صول اياغن ايلرو بصه وايده بسم الله الرحمن الرحيم
اعوذ بالله من الرجس النجس الخبيث المخبث الشيطان الرجيم
يعني بن الله تعالى يه صغنورم اول پليد ونجس وخبيث وخبيثه
يولداش اولوجي دركاهدن سورلمش شيطاندن زيراكه حمام
شيطان يريدر وجهد ايليه كه حمامي خالي ايليلر يا بر وقتده كيره
كه خالي اوله واتي خلوته تيز كيرميه تا اول دركيه وچونكه ايچرو كيره
درحال الن يويه وصويي چوق دوكميه واولقدر دوكه كه اكر حمامجي
كورسه كراهيتله نظر ايتميه وچونكه كيره سلام ويرميه واكر اليله
مرحبا ايلرسه باك اولماز واكر بر كمسه سلام ويرسه عفاك
الله ديو جواب ويره يعني الله تعالى سكا صاغلق ويرسون
ديمك اولور وچوق سوز سويلشميه واكر قرآن اوقورسه پست
اوقيه وآوازن قلدرميه واكر اوازيله شيطاندن استعاذه

ایلدوکنده جایزدر وکون بتمغه کلدکده واخشامله یتسونك
اورته‌سنده حمامه کیرمیه که وقتده شیطانلر طغلور وچونکه
ایسی خلوته کیره جهنمی خاطرینه کتوره وبر ساعتدن ارتوق اوتورمیه
تا بلاکه طاموننك زندانی نجه اولسه کرکدر بلکه عاقل اولدر که هر
نسنه‌یه که نظر ایلیه آخرتی خاطرینه کتوره اکر قرانکولق کورسه
قبرك ظلمتن خاطرینه کتوره اکر بر یلدز کورسه طاموننك یلانلرن
یاد ایلیه واکر برچرکن صورت کورسه منکر ونکیری یاد ایلیه
واکر بر قورخولی آواز ایشدورسه صور آوازن یاد ایلیه واکر رد
وقبول کورسه قیامت کوننك ردن وقبولن یاد ایلیه که سنت شرعی
بونلردر اما طب جهتندن دیمشلردر که هر آیده بر کره خزنمه
استعمال ایلیه که فائده‌لو اوله وچونکه طشره چقمق استیه ایاغنه
صووق صو دوکه تا که نقرس خستندن امین اوله وباش اغرسی کورمسه
وباشنه صووق صو دوکمیه وچونکه حمامدن طشره کله یای کوننده
بر یرده اویومیه وبرپاره شربت استعمال ایلیه اما جسدی
دخی بدننك فضله‌لرندن پاکلکدر اول یدیدر اول باش قیلیدر وانی
تراش ایتمك اولادر ویا اوزاتمغه قریب ترکدر مکر که اهل شرف اوله
اما بعض یری تراش ایدوب بعض یرده براکنده کاکلر قویمق لشکر

مقداری

یلرنك عادتی اوزره اندن نهی کلمشدر ایکنجی بیق قیلیدر داغم برابر
ایلمك سنتدر واشغه صلیورمك منهیدر اوچنجی قولتق
قیلن قرق کونده بر کره یولمق سنتدر چونکه ابتداده عادت ایدنمش
اوله آسان اولور واکر عادت ایدنمش اولسه تراش ایتمك اولی‌ترکدر
تا کندویه عذاب ویرمیه دردنجی عورت قیلیدر وانی یا خرزنه
ایله یا تراش ایتمکله کیدرمك سنتدر وکرکدر که قرق کوندن
تاخیر ایلمیه بشنجی طرنق کسمك سنتدر تا که انده کیر جمع اولمیه
پس اکر جمع اولسه ابدست باطل اولماز زیرا که رسول علیه الصلوة
والسلام بر طائفه‌نك اللرنده طرنق کیرن کوردی وبیوردی تا که
طرنقلرن کسلر ونمازلرن قضا ایلمك بیورمدی وخبرده کلمشدر
که اوزون طرنق شیطانك اوترجق یریدر وکرکدر که ابتدا اول برمغله
ایلیه که شریفرك اوله وال ایکدن شریفرکدر وصاغ صولدن
شریفرکدر واول برمق که شهادت انکله اولور شریفرکدر پس
ابتدا انکله ایلیه اندنصکره اونك صاغ جانبندن کیده تا که
کورا کا یتشه مثلا ایکی اللرینی یوزیوزه حلقه کبی تصور ایلیه اندنصکره
صاغ شهادت برمغندن ابتدا ایلیه تا کوچك صاغ برمغنه وارنجه
اندنصکره صول برمغنك کوچکندن ابتدا ایلیه تا باش برمغنه

وار ایسه اندن صکره صاغ باشی بر مغیله ایلیه . التنجی کوبك کسمك
سنتدر و بو کوبك کسمك طوغمغ وقتنده اولور یدنجی ادی و غوزنی
سنتلمكدر . سقل کی اوزون اوله روا اولورکه بر قبضه
مقداردن الی قویه و غیریسن قیره تاکه حددن طشره اولمیه حضرت
عمرك اوغلی و تابعیندن بر جماعت رضی الله عنهم بویله ایلمشلردر
و بر طائفه دخی دیمشلردر که اوزنمق کرکدر و بلکل که سقلده
اوزنسنه کراهیت در . اول قرم بویغیزکه خبرده کلمشدرکه قره
بویغ جهنم اهلنك بویاسیدر و کافرلرك بویاسیدر و بو بویایی
اول ایلین کیسنه فرعوندر . و ابن عباس رضی الله عنه روایت ایلرکه
رسول علیه السلام دیدی آخر زمانده بر قوم کله سقللرینی سیاهله
بویایه لر و انلر جنت قوخوسن بلمیه لر . و خبرده کلمشدرکه پیرلرك
برمزغی انلردرکه کندولری یکتلره اوکندرورلر . و جوانلرك
یخشرغی انلردرکه کندولری پیرلره اوکندوره لر . و بونهیك سببی
اولدرکه بو بر تکبیسدرکه غرض فاسددن حاصل اولور . ایکنجی سقلی
قرموزیه و صاروییه بویامقدر . و بونی اکر غازیلر ایلرسه جائزدر
تاکه کافرلر انلره غالب اولمیلر و انلره ضعیفلك و پیرلك کوزیله
نقمیه لر . و بو غرض ایله علمادن بعض کیسنه سیاهله دخی بویامشلردر

اما اکر غرض اولمیه تلبیس اولور روا اولماز . اوچنجی اولدرکه سقلی
کوکرتله اق بویامقدر تاکه انی پیر اولمش صنه لر . و اکا زیاده حرمت ایده لر
و بو حماقتندندر زیراکه حرمت علمله و عقلله اولور پیرلکله و جوانلکله
اولماز . و انس رضی الله عنه ایدرکه رسول علیه السلام الله امرینه
کتدوکده انوك مبارك سقلینك دوکلیسنده یکرمی قیل اق یوغیدی
و دردنجی اولدرکه اق قیلی سقلندن چقره و قوجلقدن عار ایلیه و بو
الله تعالینك ویردوکی نوردن عار ایلمك کبیدر . پس بو غایت جهلدندر
بشنجی یوزنده اولن قیلی قرقمقدر عشق هوس و یرمز سودا حکمیله تاکه
سقلسزلر صورتنده کورینه و بو جهلدندر . والله تعالینك اولی
فرشته لری واردرکه انلرك تسبیحی اولدرکه دیرلر بز تسبیح ایدرز اول
اللهی که ارلری سقل ایله بزدی و عورتلری صاچله بزدی . آلتنجی
سقلی طریقله کوکجین قویروغی کبی اوکارمقدر تاکه عورتلرك
کوزینه ایو کورینه و اکا رغبت ایلیلر . یدنجی اولدرکه باشی قیلندن
سقله زیاده ایلیلر . و قولاق دبندن صلیوره اهل صلاح ایچون
اولن مقداردن زیاده . سکزنجی اولدر عجب کوزیله کندو قیلنك
اقلغنه و قره لغنه نظر ایلیه . زیراکه الله تعالی سومز انی که عجب
کوزیله نظر ایلیه . طقوزنجی اولدرکه خلق کورسن خوش کورنکجون

طریه سنت ایچون نظر امیه اوبنجی اولدر که سقلی قرشق قویه کندو
زهدینی اظهار ایتمکدن اوتری وتاخلی یوق صنه لر که اول کمسنه
کندوینی مقید قلماز که قیلی طرایه واوزینه مشغول اوله وطهارتی
حکمرینک بیاننده بو دکلو کفایت ایدر والله اعلم بالصواب
نمازدر بلکل نماز مسلمانلغک دیرکی ودینک بنیادی
در وجمله عبادتلرک پیشروی واولوسیدر وهر کمسه که بو بش وقت
نمازی شرطیله وکندو وقتیله یرینه کتوره حق تعالی دن اکا عهد
بغلودر که اول کمسنه الله تعالینک امانده وحمایتنده اوله وچونکه
اولو کناهلردن القدره ماعدا هر کناه که اکا واقع اولور بو بش
وقت نماز انوک کفارتی اولور ورسول صلی الله علیه وسلم دیدی
بو بش وقت نمازک مثلی شول صو ارقی کبیدر که برکسنک قپوسی اوکندن
کچه واول کمسنه بر کونده بش کره کندوینی اول صو ایله یویه ممکن اولماز
که انوک اوزرنده هیچ کیر قله رسول علیه السلام دیدی که بو
بش وقت نماز کناهی شویله کیدرر که صو کیری کیدرر ورسول
صلی الله علیه وسلم دیدی که نماز دینک دیرکیدر هر کمسه که اندن
الیکه کندو دینن ویران ایلر ورسولدن صلی الله علیه وسلم
صوردیلر که عملردن نه عمل افضلدر ایتدی وقتنده نماز قلمق

وایتدیکه

وایتدی که جنتک کلیدی نمازدر وایتدی که حق تعالی توحید
دنصکره کندو قوللری اوزرینه نمازدن سوکلو نسنه فرض
قلمدی واکر بوندن سوکلو نسنه اولیدی کندو فرشته لرن
اکا مشغول قلوردی حالبوکه انلرک دوکلیسی نمازده درلر بربلوک
رکوعده وبربلوک سجودده وبربلوک قیامده وبربلوک قعوده
در ودخی بیوردی که هر کمسه که قصدله بر وقت نمازی ترک ایلسه
کافر اولور یعنی اکا یقین اولور که انوک اصل ایمانی خلله کیده نته کم
دیرلر که برکیسنک که بیابانده صوبی ضایع اولسه هلاک اولور
یعنی هلاکه قریب اولور وخطره دوشر ورسول علیه السلام
ایتدی که اول نسنه که قیامت کوننده نظر ایلر نمازدر اکر تمام اوله
وشرطیله اوله قبول ایلرلر اکر اکسک اوله صاحبنک یوزینه کیرو
اورلر ورسول علیه السلام بیوردی که هر کمسه که ایو طهارت
ایلیه ونمازی وقتنده قله ورکوعی وسجودی یرینه کتوره وجان
وکوکل ایله خشوعده وتواضعده اوله انوک نمازی عرشه اق
وروشن کیدر وصاحبنه ایدر که حق تعالی سنی صقلسون که سن بنی
صقلدک وهر کمسه که نمازی وقتله قلمیه وطهارتی ایو ایتمیه ورکو
وسجودی وتواضعی تمام یرینه کتورمیه بو نماز کوکه سیاه وقرا کو

كيدر وصاحبنه ايدر كه حق تعالى سنى صايع قله كه بنى سن ضايع
قلدك تا اولدم كه الله تعالى انوك نمازن دليه اسكى قفتان كبى
دوشروب انوك يوزينه اوره لر ورسول عليه السلام ديدى كه
غايت يرمز اوغرى اولدر كه نمازدن اوغرليه كيفيت ظاهر نماز
بلكل كه نمازك ظاهرى بدن كبيدر وانوك حقيقتى وسرى واردر
كه اول نمازك روحيدر وبر اول نمازك ظاهرن شرح ايده لم
وانوك بيانى اولدر كه چونكه بركسه كه بدننك وقفتاننك طهارتن
قوتوله وعورتن اورته وبر پاك يرده طوره ويوزنى قبله يه دونده
وايكى اياغنك اورته سن درت برمق مقدارى اچق طوته وسوكسون
طوغرى طوته وباشن اوكنه برغر وكوزن سجده يرندن ايرميه چونكه
اول طوغرى طوره قل اعوذ برب الناس اوقيه اول نيتله كه شيطانى
كندودن ايراغ ايليه اندن صكره اكر بركمسنه كندويه اويمق ممكن ايسه
آوازله اذان اوقيه واكر دكل ايسه همين اقامت ايليه وكوكلنده
نيتى حاضر ايليه وكوكلى ايله ديبه كه الله تعالى يه ادا ايلرم اويله
نمازننك فرضنى وچونكه بو لفظلرك معنالرى انوك كوكلنده
حاضر اوله اللرن قولاغنه يقين قلدره شويله كه برمقلرينك باشى
قولاغنه برابر اوله وباش برمقلرينك باشى قولاغنك يومشغنه برابر

اوله والنك

اوله واللرنك اياسى اوموزينه برابر اوله وچونكه بو مقامده قرار طوته
الله اكبر ديه اندن صكره اللرن كوكسنه قويه وصاغ اللن اوزرينه قويه
وصاغ شهادت برمغن واورته برمغن صول بلكى اوزرينه قويه و
ساير برمقلرن بلكنه حلقه ايليه واللرن اشغه صليوروب كوكسنه
كتورميه بلكه اشغه اندرمك حالنده كوكسنه كتوره كه درستركدر
وتكبيرله اللر بغلمق اراسنده اللرن سلكميه واللرن اوكندن ويانلرندن
قبى طشره اوزاتميه وتكبيرده مبالغه ايلميه شويله كه لفظة الله دن
صكره بر واو ظاهر اوله يا اكبرك باسندن صكره بر الف زياده اوله
شويله كه اكبار ديه كه بو جمله وسوسه اهلننك وجاهللرك ايشيدر
بلكه شويله كه نمازك طشره سنده كلمهٔ اكبرى نجه تكلفسز ومبالغه سز
ديرسه كيرو اويلجه ديه وچونكه اللرينى برى برى اوزرينه قويه الله اكبر
كبيرا والحمد لله حمدا كثيرا فسبحان الله بكرة واصيلا ديه يعنى الله تعالى
جميع اشيادن اولودر ودخى چوق حمد وتسبيح الله ايچوندر صباحده
واخشامده واندن صكره وجهت وجهى آيتن اوقويه اندن صكره اين
سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالى جدك ولا اله غيرك
يعنى يا رب بن سنى تسبيح ايلرم وسنك اسمك عظيم وعظمتك زياده
اولدى وسندن غيرى معبود حق يوقدر بويله ايليه تا كه جمله مذهبلرك

ما بیننی ودو كلی رو اینلرك ما بیننی جمع ایتمش اوله اندن صکره اعوذ
بالله من الشيطان الرجيم انه هو السميع العليم دیه یعنی بن اللهه
صغنورم دركاهدن سورلمش شیطاندن كه الله تعالى ایشدیجی و
بلیجی در واندن صکره الحمد سوره سن اوقیه بسم الله الرحمن الرحيم
ایله ابتدا ایلیوب وضاد له ظانك ما بیننك فرقن بر بینه كتوره واكر
قادر اولمازایسه جائزدر وچونكه سورة الحمددن قورتیله آمین دیه ولی
سوره نك آخرنه اولشدرمیه بلكه برمقدار رجوع اراسن كسه اندن صکره
بر غیری سوره اوقیه یاخود قرآندن استدوكن اوقیه وایكی ركعت
صباح نمازنده واخشام نمازینك ایكی اولكی ركعتنده آوازله اوقیه
مكر كه امامه اویمش اوله ركوع اندن صکره ركوعك تكبيرن ايلیه
شویله كه سوره نك آخرنه اولشتورملیه وتكبیرده الن قلدره اولده کی
كبی وتكبيری چكه شویله كه تا حد ركوعه یتشه وایكی اللرن یاسن
دیزلری اوستنه قویه برمقلرن بری برندن آیروب قبله جانبنه طوغری
طوته ودیزلرن بری برینه صقمیه بلكه طوغری طوته وباشن طوغری
طوته تخته كبی شویله كه انوك شكلی لام كبی اوله وایكی بازولرن ایكی
یانلرندن ایرو طوته واكر نمازقلن عورت ایسه بازوسن بهلوسندن
ایرو طوتمیه چونكه بویله راست طوته اوچ كره سبحان ربي العظيم و

بحمده

وبحمده دیه اكر امام ایسه یعنی بن تسبیح ایلدم بنم اولو تكریمی واكا
حمد ایلدم واكر امام دكل ایسه یدی كره دیسه ویا اون كره دیسه دخی
ایودر اوله اندن صکره ركوعدن قلقه وطوغری طوره واللرن
اوموزینه برابر قلدرب سمع الله لمن حمده دیه یعنی الله تعالى ایشیدی
اولكسه یی كه حمد ایلدی واندن صکره ایاغ اوزره بر مقدار آرام ایلیه
وایده ربنا لك الحمد ملء السموات والارض وملء ما شئت
من شيء بعد یعنی یا رب سنك ایچوندر یرك وكوكك طلوسی حمد
وهر كه سن آنی دیلرسن انوك طلوسی حمد وصباح نمازینك فرضنك
ایكنجی ركعتنده قنوت اوقیه سجود اندن صکره تكبیر ایلیه وسجوده
واره شویله كه اول عضوكه یره یقیندر انی اول یره قویه مثلا اول
دیزین اندن الن اندن النن یره قویه واللرین اوموزلرینه برابر قویه و
برمقلرن بری برینه قوشدره وایكی قوللرین یره دوشمیه وقوللرینه
یانلرینی آچوق طوته وقرنیله اویلقلرینی آچوق طوته وعورتلر بو
عضولری بری برینه قاوشدره واندن صکره سبحان ربي الاعلى
وبحمده دیه واكر امام دكل ایسه زیاده دیسه اولیدر اندن صکره
تكبیر ایلیه وسجوددن قلقه وصول ایاغی اوزرینه اوتوره وایكی الن
ایكی اویلغی اوزرینه قویه وایده رب اغفر لي وارحمني واهدني

يعني يا رب سن بنى يارلغه و بكا رزق
وير و بكا هدايت وير و بنى اصلاح ايله و سجوددن صكره اوتوره
برمقدار دخى و تكبير ايليه و اندن صكره اياغ اوزرينه قالقه و الحمد اوقوه
اول اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ديه تشهد پس چونكه ايكنجى
ركعتدن قورتوله تشهده اوتوره و صول اياغى اوزرينه اوتوره
ايكى سجودك اراسنده اوتوردغى كبى و كيرو ايكلين الترين اويلقلرى
اوزرينه قويه ولكن بوكره صاغ برمقلرين يومه و لى شهادت برمغن
اچه و شهادت وقتنده الا الله ديدوكى يرده اشارت ايتميه و باش
برمغن دخى اچرسه جايزدر و ايكنجى تشهدده بويله ايليه ليكن التندن
اياغن صاغ جانبنه چقره و صول اوترغن يره قويه و اول تشهدده
چونكه اللهم صل على محمد و على آل محمد ديه آيتوا اوزرينه طوره و چونكه
ايكنجى تشهدى اوقويه مشهور دعاى آخرنه وارنجه اوقيه و اندن صكره
سلام ويره و بويله ديه السلام عليكم و رحمة الله و يوزن صاغ
جانبنه دوندره شويله كه بر كسنه ارديندە اولسه يوزينك ياروسن
كوره اندن صكره آخر جانبنه سلام ويره و بو ايكى سلام ايله نمازدن
چقمغه نيتن ايليه و حاضر كسنه لره و فرشته لره سلام ويرمكى نيت
ايليه شيمدى بيلمك كركدر كه نماز وقتنده نيجه ايشلر نهى

اولنمشدر

اولنمشدر اول نمازه اجلق و صوسزلق وقتنده و خشم ايتمك و افشا
تقاضا ايتمك وقتنده و كوكلى مشغول ايلين ساير نسنه لر وقتنده كوكلى
تواضعدن اليقويه و ايكى اياغن برى برى يانينه قومق و بر اياغن برندن
قالدرمق و سجودده ايكى اياغن ديكوب اوستنه اوتورمق و ايكى ديزن
كوكسنه كتورمك و الين قفتان التنده طوتمق و سجودده قفتانن
اوكندن و ارديندن طوتمق و قفتانن اوستندن بيلن بغلمق و الن صليورمك
و هر بكا بقمق و برمغن چتلتمق و اعضاسن قشيمق و اسنمك و سقالله
اوينمق و اوواجوطاشلرى سجود ايچون دوزتمك و يرى اوفورمك و برمقلرن
قرشدرمق و اركسن يره طيمق في الجمله كركدر كه كوزى و الى و جمله
اعضاسى ادبله اوله و نماز صفتيله اوله تا كه نمازى نماز اوله و آخرت
ارزغنه يريه اما بو ذكر ايتدوكمز جمله سندن فرض اون ايكى در زياده
دكلدر نيت در و تكبير اولدر و فاتحه اوقومقدر و ركوعدر و ركوعه
اكلنمكدر و ركوعدن طوغرلمقدر و سجوددر و سجودده اكلنمك و
سجوددن طوغرلوب اوتورمقدر و تشهد آخردر و رسول صلى الله
عليه و سلم صلوات كتورمكدر و تشهدده اوتورمقدر و سلام ويرمكدر
چونكه بو مقدار ايله نماز درست اولور بو معنى ايله كه اوتوك اوزرندن
قلج قلقر ولكن اوتوك مقبوله كچمسنده خطر واردر و بو اوتوك كبى اولور

که بر کسه الیسز وایقیسز وبورنیسز بر جاریه یی پادشاهك وکیه چکنز
ایلتسه انوك خاطرنده اولورکه مقبول اوله کمیه حقیقتی وروحی
یوغدر قلمغك بیانی اولدرکه بیلکل که اول نسنه که بز ذکر ایلدك نمازك بدنی
وصورتیدر وبو صورتك حقیقتی واردر که اول انوك روحیدر
اندن صکره نمازك عمللرندن هر عملك وذکرلرندن هر ذکرك بر دورلو
مخصوص روحی واردر چونکه اصل روح اولمیه نماز اولمش آدم کبی
اولور وجانسز بدن کبی اولور واکر اصلی وروحی اولسه لیکن عمللری
وادبلری تمام اولمسه کوزی چقمش وبورنی وقولاغی کسلمش آدم کبی اولور
واکر عمللری اولسه لیکن انوك روحی وحقیقتی اولمسه شول شخص کبی
اولور که کوزی اوله وکورمسی اولمیه وقولاغی اوله واشتمسی اولمیه و
اصل نمازك تواضعدر وکوکل حاضر اولمقلغیدر نمازك جمله سنده
زیراکه نمازدن مقصود کوکلی الله تعالی یه طوغری طوتمقدر وحق
تعالینك ذکرینی تازه قلمقدر هیبت وعظمتینی فکر ایتمك ایله نته کم
حق تعالی بیوردی یعنی نمازی طوغری
المقدن اوتری ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که چوق کسنه لر
واردر که نمازدن انوك نصیبی زحمتدن ویورلمقدن غیری نسنه
دکلدر وبو اول کسنه در که بدن ایله نماز قیله وکوکلی غافل اوله ودخی

رسول

رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که چوق قول واردر که نماز قلورلر
وانوك نمازندن التیده بری یا اونده بری یازلمزلر هر کسه نك نمازندن
اول دکلو یازلور کوکلی انده حاضر اوله ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی که نمازی بر کسنه یه وداع ایلمك کبی قیل یعنی نمازده کندو نفسنی
وکندو هواسنی ترك ایله بلکه هر نسنه که حقدن غیریدر انکا وداع ایله
وکندوکی بالکلیه نمازه ویر وبو سببدن ایدی که عایشه صدیقه رضی
الله عنها ایدردی که رسول صلی الله علیه وسلم بزمله سویلشوب
مصاحبت ایلردی چونکه نماز وقتی کلیدی دیدك که هرکز اول بزی
بلمزدی وبز دخی انی بلمزدوز وبو رسولك الله تعالینك عظمتنه
زیاده مشغوللغندن ایدی ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
که اول نمازکه کوکل انده حاضر اولماز الله تعالی اول نمازه نظر ایلمز
وخلیل صلوات الله علیه نماز قلوردی وکوکلنك جوشی ایکی میل یردن
ایشدلوردی وعلی رضی الله عنه چونکه نمازه قلقردی اکا دترمك
دوشردی وانوك رنکی دونردی وایدردی که کلدی اول امانتك اداسنك
وقتی که انی یدی قات کوکه ویدی قات یره عرض ایتدیلر انوك طاقتن کوترمدیلر
وسفیان الثوری رضی الله عنه ایدر که هر کیسه که نمازده متواضع اولمیه
انوك نمازی درست اولماز وحسن بصری رضی الله عنه ایدر که هر کیمسه که

نمازده متواضع اولميه وكوكلى حاضر اولميه اول نماز عذابه يقين اولور
ومعاذ رضى الله عنه ايدر كه هر كيسه كه نمازده قصد ايله بر نسنه يه
نظر ايليه يا بيليه كه صاغنده وصولنده كيمدر انوڭ نمازى روا اولماز
وابو حنيفه وشافعى رضى الله عنهما واكثر علما اگرچه ديمشلردر كه اگر
تكبير وقتنده كوكلى حاضر اولورسه نمازى درست اولور ولى بو فتوايى
ضرورت سببيله ويرمشلردر زيراكه خلقڭ غفلتى غالبدر
ونماز درست اولمغڭ معنيسى اولدر كه انوڭ اوستندن قلج قلقر
اما آخرت اوزوغنه اول وقت لايق اولور كه كوكلى حاضر اوله في الجمله
چونكه نماز قيله وكوكلى تكبير وقتندن غيرى وقتده حاضر طوتميه اميد
اولدر كه بونڭ حالى او كيسنڭ حالندن ايورك اوله كه اصلا نماز قلمامش
اوله وليكن بونده قورقو بر جهتدندر اصلا نماز قلميندن ازتوغردر
زيرا كه انوڭ حالى بر مزوقلق احتمالى واردر زيرا كه بر كيسه كه كاهل
ايله خدمته كليه كاه اولور كه اكا غضب اول كيسه دن زياده اولور كه
هيچ خدمته كلميه وبو سببدندر كه حسن بصرى رضى الله عنه
ايدردى كه بو نماز عقوبته يقيندر بلكه خبرده كلمشدر كه هر كيسه
نمازى بر منسنه لردن صقليه نماز اكا الله تعاليدن ايراغ اولمقدن
غيرى هيچ نسنه فائده ايتمز پس بو جمله دن بلدوك كه روحى تمام

اولان نماز

اولان نماز اولدر كه كوكل انده حاضر اوله واول كيسه نڭ قلبى كه تكبير وقتندن
غيرى حاضر اولميه انوڭ روحدن براثرى اولور زياده اولماز شول
ديرى كبى كه انده نفسدن غيرى نسنه اولميه نمازك عملنڭ
حقيقتنڭ بيانى اولدوركه بيلگل كه اول نسنه كه سكا ايشتورر نمازڭ
آذانيدر اول وقت كه آذان آوازن ايشيده سن گرگدر كه كوكلڭ ايله اكا
متعلق اولاسن وهر ايشده كه اولاسن اندن الحكه سن كه گچن صالحلر
بويله ايديلر چونكه نماز آوازن ايشدورلر ايدى اول كيسه كه دمرجى
ايدى اگر چكوچى هوادده طوتمش ايسه اشغه اندورمزدى وبشمقچى
اگر بزى صنجمش ايسه چقرمزدى ويرلرندن صچرلردى بو سببدندركه
بوندادن قيامت كوننڭ نداسن اكرلردى وبلورلردى كه هر كيسه كه
بو فرمانه وقتنده عجله ايلسه قيامت كوننڭ نداسى اكا بشارتدن
غيرى نسنه ايله ايرشمز شويله كه اگر بوندا ايله كندو كوكلنى شادلق
ايله ورغبت ايله طولمش كوره بيلور كه قيامت كوننده اولن ندا ده
بويله كورسه گرگدر طهارت طهارتڭ سرى اولدر كه بيله سن كه
تقاانڭ وبدنڭ پاكلكى ظاهر پاكلكيدر وبو پاكلكڭ روحى كوكلڭ
پاكلكيدر توبه ايله وپشيمانلق ايله ويرمز خلقلردن ايراغ اولمق ايله
زيرا كه الله تعالينڭ نظر كاهى كوكلدر ونمازڭ حقيقتنڭ يرى كوكلدر

وبدن نمازنك صورتنك يري در عورتا ورتمكلك ظاهر
معنيسي اولدركه اول نسنه كه سنك ظاهركدن نجركن اوله خلقك
كوزندن اورته سن وانوك روحي وسري اولدركه اول نسنه كه سنك
ايچركدن نجركن اوله الله تعالينك نظرندن اورته سن وبلورسن كه
هيچ بر نسنه الله تعالى دن كزلو قلمغه چاره اولماز اندن غيري كه
ايچروكي يرمز نسنه لردن پاك قله سن وانوكله پاك اولوركه گچمش كناهلرو
پشيمان لق ايده سن وعزم ايليه سن كه ازوق كناهه باش قوشميه سن
يعني كناهدن توبه ايدن كمسنه اول
كمسنه كبي دركه انوك كناهي يوقدر پس توبه كناهي يوق ايلر واكر توبه يه
قادر اولمازسك باري اوتنمقدن وقورقمقدن بر پرده ايليوب
اول عيبلرك اوزرينه اورته سن وخوروشرمسار الله تعالينك اوكنده
طوره سن شول كناهكار روشرمسار قاچغون قول كبي كه افنديسنك
اوكنه كله وكندوقباحتندن باش يوقرو قلدرميه
استقبال القبله
قبليه يونلمكك معنيسي اولدركه ظاهر يوزني جميع جهتلردن دوندره
بر جانبه مقرر اوله وانوك سري اولدركه يوزني هر نسنه دن كه ايكي
عالمده وار دردوندوره والله تعالى يه مشغول اوله تا كه يونلمسي
بر جانبه مقرر اوله نته كه ظاهرك قبله سي بردر كوكلك قبله سي دخي

بردر وكوكلك قبله سي الله تعالى در چونكه كوكل فكرلردره سنده سير
ايدجي اوله ظاهر يوزي هر جانبه دونمش كبي اولور وبواجلدندر كه رسول
عليه السلام بيوردي كه هر كمسه كه نمازه طوره وانوك ميلي وكوكلي
ويوزي بو اوچ نسنه سي الله تعالى الا الله اوله نمازدن دوندكده شول
انادن طوغمش كبي دونر وحقيقت بودركه نته كه ظاهر يوزن قبله دن
دوندرمك نمازك صورتن باطل ايلر كذلك كوكل كوزوني قبله دن
دوندرمك وغيري فكرلر ايلمك نمازك حقيقتني وروحني بلكه روحندن
دخي نسنه سني باطل ايلر زيرا كه ظاهر باطنك قالبي در ومصلحت بودر
اول نسنه دركه قالب ايچنده در وقالبك چوقلوقدري وقيمتي يوقدر
قيام
نمازده اوروطورمغك ظاهري اولدركه كندو بدنيله حق
تعالينك اوكنده قول كبي باش اوكنه براغوب طوره وانوك
سري اولدركه كوكلي دخي حركتلردن الچوب تعظيمله وملوللغله حق
تعالينك خدمتنه مشغول اوله وبو وقتده كركدركه قيامت كوننده
الله تعالينك اوكنده طورمقلغن ياد ايليه اول وقتده كه انوك دوكلي سرلري
اشكارا ايليوب انوك اوزرينه عرض ايليلر وبله كه دوكلي اسرار بو وقتده
الله تعالى يه اشكاره در وهر نسنه كه انوك كوكلنده الان واردر
وسابقده اولمشدر اني الله تعالى بلور وكورر وانوك ايچروسنه

وطشره سنه واقفدر و عجب اولدر که اگر اهل صلاتدن بر کمسنه
اکا نظر ایلسه نمازی نجه قلردیو اول کمسنه دوکلی اعضاسنی ادب اوزره
طوتر و هیچ بر جانبه بقمز و نمازده عجله ایلمکه یا بریکا بقمغه اول
کمسدن اوتانور و بلورکه حق تعالی کندویی کوریور و اندن اوتنمز
بوندن ارتوق نجه جهل اولور که بر بیچاره قولدن اوتنه که انوک الندن
هیچ نسنه یوقدر و انوک نظر ایتمسیله ادب ایله اوله و اول پادشاهلر
پادشاهنک نظرندن هیچ پروا ایتمیه و انی آسان کوره و بو سببدن ایدی که
ابو هریره رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله الله تعالیدن نجه اوتنمق
کرکدر ایتدی سنک اهل بیتکدن بر صالح کمسنه دن نجه اوتنمق کرکدر
و بو تعظیم سببیله در که صحابه دن بر طائفه نمازده شویله ساکن اولورلردی
که انلره قوشلر قونرلردی صنورلردی که جانسزدر و هر کمسه الله تعالینک
عظمتی انوک قلبنده قرار طوته و بله که الله تعالی کندویه ناظردر
انوک دوکلی اعضاسی متواضع اولور و بو سببدندر که رسول صلی
الله علیه و سلم بر کمسه یی کوردی که نماز ایچنده الن صقلنه ایلتدی
ایتدی اکر انوک کوکلنده تواضع اولیدی انوک الی ادب ایله اولوردی
و کوکلنک صفتیله اولوردی بلکل رکوعک و سجودک
ظاهری بدنیله تواضعدر و اندن مقصود کوکلک تواضعیدر و اول

کمسه که بله بونی یره قویمقدر زیرا اعضالرک اذکارینی طراوت
اوزرینه قویمقدر که اول طراق جمله اشیانک الذ حقیریدر تا که بله
که کندونک اصلی طپراقدندر و وجودی طپراق اولسه کرکدر پس
تکبرلکی کندو اصلنه کوره ایلیه و کندونک ضعیفلکنی و بیچاره لکنی
بله و کبر و بونک کبی هر ایشده بر سر و بر حقیقت واردر چونکه اول
سردن غافل اوله نمازدن انوک نصیبی صورتدن غیری نسنه اولمیش
اولور حقیقتنک بیانی اولدر که بلکل که هر کلمه که
نمازده اوقنلودر انوک بر حقیقتی واردر کرکدر که اول حقیقت
معلوم اوله و کرکدر که اوقیان کمسنه اول صفتله اوله تا که صادق
اوله مثلا چونکه الله اکبر دیه معنی اولدر که الله اولودر جمیع شیلردن
اگر بو معنیی بلمزسه جاهل اولور و اگر بلورسه و انوک کوکلنده الله
تعالیدن اولورق بر نسنه اولورسه صادق اولماز و اکا دیرلر که بو
سوز کرچکدر و سن یلان سویلرسن و هر وقت که اول کمسنه بر غیری
نسنه یه الله تعالیدن مطیعراک اوله انوک یاننده اول نسنه اولورق
اولور و انوک معبودی اولور که اول انوک مطیعیدر نته که حق
تعالی بیوردی أفرأيت من اتخذ إلهه هواه یعنی سن کوردکمی که
بوله اول کمسه که هواسنی معبود ایدندی و چونکه

[...] حنيفا مسلما وما انا من المشركين

دیه معنی اولدکه بن قلبمك یوزونی دوکلی عالمدن دوندردم یری وکوکی
یردن اللهه یونلتدم مسلمان اولوب کافرلردن اولمادوغم حالده اکر انوك
قلبی بو وقتده بر آخر نسنه یه منظر ایسه بو سوزیله ینلدر و چونکه حق
تعالی یه مناجاتك اول کلامی یلدن اوله انوك خطری معلومدر و چونکه
حنیفا مسلما دیه مسلمانلق دعوی سن ایتمش اولور و رسول علیه
السلام بیورمشدر که مسلمان اولدرکه انوك السندن و الندن
مسلمانلر خلاص بوللر پس کرکدرکه بو صفتله اوله یا بو صفتله
اولمغه عزم ایلیه و چونکه الحمد لله رب العالمین دیه کرکدرکه
حق تعالینك نعمتلرین کوکلده تازه ایلیه و انوك قلبی جمله شکر
صفتله موصوف اوله زیراکه الحمد لله کلمهٔ شکردر و شکر قلبله اولندر
و چونکه ایاك نعبد دیه کرکدرکه حقیقت اخلاص انوك قلبنده تازه او
و چونکه اهدنا الصراط المستقیم دیه کرکدرکه انوك کوکلی تضرع
و زاری صفتیله اوله زیراکه اول کمسنه هدایت طلبن ایلیویور و
تسبیحدن و قرآندن هر برکلمه ده بویله کرکدر بلدوکی اوزره و انوك
کوکلی اول کلمه لرك معنیسنك صفتیله صفتلندوغی اوزره و بونك
شرحی اوزندر اکر دیلرسه که نمازدن و نمازك حقیقتندن نصیب

بوله

بوله بویله اولمق کرکدر و الا بر معنی سز صورتله قناعت ایتمش اولور

[...] اولدرکه بلکل که نمازده کوکلك غفلتی ایکی سببدن
در بر ظاهردن و بری باطندندر اما شولکه ظاهردندر اولدرکه
نماز قلدوغی یرده بر نسنه کوره یا بر نسنه ایشیده که کوکلی اکا مشغول
اوله زیراکه کوکل کوزه و قولغه تابعدر و بونك علاجی اولدرکه
نماز قلجق یری خالی ایلیه که هیچ اواز ایشتمیه اکر قرا کو یرا اولورسه
عبادت ایورك اولور یا حود کوزن اوریه و اکثر عابدلر بر طراجق
و قرا کو او یسا مشکل ایدی عبادت ایچون زیراکه کیك یرده کوکل
پراکنده اولور ابن عمر رضی الله عنهما چونکه نماز قیلوردی قلجی
و کتابی و هر قماشی کم وار ایدی اوکندن کوتروردی تا کوزی اکا مشغول
اولمیه و ایکنجی سبب که باطندن اولور پراکنده فکرلر و اندیشه لردر
و بو غایت مشکلدر و بو ایکی درلودر برسی اولدرکه کوکل کاهی
اکا مشغول اولور و انوك تدبیری اولدرکه کوکلی اول ایشدن فارغ
قیله و بو اجلدندرکه رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که
حضر العشاء و العشاء فابدؤا بالعشاء چونکه طعام و نماز بر وقتده
جمع اولسه اول طعامی ییه و اکر بر کمسه ایله سوزی وار ایسه اول سوزی
سویلیه و کوکلی اندن فارغ ایلیه و بر نوعی دخی بر ایشك فکریدر که

بر ساعتده تمام اوله یا اول بر آکنده فکرلردر که کوکله غالب اولمش
اوله و انوک علاجی اولدر که کوکلی اوقیه طوغری دعانک و قرآنک ذکرینه
مشغول اوله و انوک معنیسن فکر ایلیه تا که بو فکر ایله انی دفع ایلیه
اگر اول اندیشه قتی غالب دگل ایسه و اول ایشک لذتی قوی دگل ایسه
بو فکر اول اندیشه‌یی دفع ایلر و اگر اول ایشک لذتی قوی ایسه انوک
اندیشه‌سی بو فکر ایله دفع اولماز پس انوک تدبیری مسهل شربتن ایچمکدر
تا که اول اندیشه‌نک ماده‌سن ایچرودن قویره و انوک مسهلی اولدر که
شول نسنه که فکر اندندر آنی ترک ایلیه تا که اندن خلاص بوله
اگر ترک ایتمکه قادر دگل ایسه هرگز اول اندیشه‌دن خلاص بولماز
و انوک نمازی دائما نفسنک تشویشی ایله قریشق اولور و انوک مثلی
اول کیسه کبی اولور که بر آغاج دیبنده اوتوره و اول آغاجده قونر سرچه‌لر
آواز ایتمک ایسته‌یه و بر آغاج کوروب اول سرچه‌لری سوره و انلر
در حال کیرو کلرلر اگر دیلرسه که انلردن قورتوله تدبیر اولدر که اول
آغاجی دیبندن قویره اما تا که اول آغاج طوره سرچه‌لرک غلبه‌سی
اکسک اولماز کیرو بونک کبی بر ایشک لذتی که کوکله غالب اوله البته
فکر انوکله اولور و بو سببدن ایدی که رسوله علیه السلام هدیه
ایچون بر خوب قفتان کتوردیلر ایدی و انوک بر کوزل نشانی واریدی

رسول اللهک کوزی نماز ایچنده اول نشانه طوش اولدی چونکه نمازی قلدی
قفتانی صاحبنه ویردی و اسکی قفتانن کیدی و رسولک نعلینه بر یکی
قیش ایلمشلردی کوزی نماز ایچنده اول قیشه طوش اولدی کوردی که
زینلودر بیوردی تا که اول قیشی چقردیلر و اول اسکی قیشی کوردیلر
و طلحه رضی الله عنه کندو خرمالغنده نماز قیلردی خرمالق اراسنده
بر قوش کوردی که اوچردی و یول بولمازدی که خرمالقدن چقه کوکلی
آکا مشغول اولدی و بلمدی که قچ رکعت نماز قلدی رسول اللهه صلی
الله علیه و سلم یانینه کلدی و کندو کوکلندن شکایت ایلدی و بونک
کفارتنه اول خرمالغی صدقه ویردی و سلفده بونک کبی چوق ایشلر
و کوکلی حاضر قلمغه علاج بونی بلمشلردر حاصل کلام تا که نمازدن ایلرو
الله تعالینک ذکری کوکله غالب اولمیه کوکل نماز ایچنده حاضر اولماز
و بر اندیشه که کوکله یول بولدی بلکه نمازه بشلدقده کوکل اول اندیشه‌دن
خالی اولماز اگر دیلرسه که انوک نمازی حضور قلب ایله اوله کرکدر که نمازدن
اول کوکلنه علاج ایلیوب خالی ایلیه و کوکلی خالی قلمق انوکله اولور که کلی
دنیا ایشلرن کندودن ایراغ ایلیه و دنیادن حاجت مقداری ایله قناعت
ایلیه و انوک مقصودی دخی همین عبادته مشغول اولمق اوله چونکه
بویله اولمیه کوکل حاضر اولماز الا نمازک بعضیسنده حاضر اولور بس

كركدركه نافله لردخی زیاده وكوكلی حاضر ایلیه تاكه درت ركعت
مقدارنده كوكلی حاضر اوله كه بو نافله لر اول فرضلرك عوضی اوله
جماعتك فضیلتی بیانی اولدركه بلكلكه رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی كه جماعتله بر نماز تنها اولن نمازك یكرمی یدیسی كبیدر وبیوردی
كه هر كسنه كه یتسو نمازن جماعتله قله كیجه نك یاروسن احیا ایتمش كبی
اولور وهر كسنه كه صباح نمازن جماعتله قله كیجه نك كتوروسن
احیا ایتمش كبی اولوردیدی كه هر كسنه كه قرق كون نمازیده ایما جماعتله
قله شویله كه تكبیر اولی فوت اولمیه اكا ایكی برات یازه لر بری نفاقدن
قورتولدوغنه وبری طامودن قورتولدوغنه وبو سببدن ایدیكه
سلفده اولن كسنه كرك بر سنكه تكبیر اولی فوت اولسه ایدی اوچ كون
كندویه تعزیه ویررلرایدی واكر جماعت فوت اولیدی یدی كون تعزیه
ویررلرایدی وسعید بن مسیب رضی الله عنه ایدركه یكرمی یلدركه اذان
اوازن ایشتمدم الا كه اندن ایلرو مسجده كلمش ایدم وعلمادن نچوك كسنه
دیمشلردركه بر كسنه نك عذری اولمسه ونمازی یالكوز قلسه جائز اولماز
بس جماعته حاضر اولمق كركدر وامامتلك دیلرز وامامه اویمغك
ادبلرن صقلمق كركدر اما اول اولدركه امامت ایلمیه الا قومك
كوكلی خوشلغله ایلیه چونكه انی كریه كوره لر امامتدن حذر ایلیه وچونكه

اندن

اندن امامت ایسته یه لر عذرسن دفع ایلمیه كه اماملغك ثوابی اولودر
وموذنلك ثوابندن دخی ارتوقدر وكركدر كه كندو اربلغنده وقتنك
اربلغنده احتیاط ایلیه ونمازك وقتن صقلیه ونمازك اول وقتنده
نماز قله وجماعتدن اوترو تأخیر قلمیه كه اول وقتك ثوابی جماعت ثوابندن
ارتوقدر وصحابه دن ایكی كسنه حاضر اولیدی اوچنجی یه انتظار چكرلر ایدی
ورسول صلی الله علیه وسلم بر كون كیچ كلدی عبد الرحمن بن عوف رضی الله
عنه ایلرو كلدی ورسوله انتظار چكمدیلر چونكه رسول كلدی بر ركعت
فوت اولمش ایدی چونكه نمازی تمام قلدیلر انلر قورقدیلر كه رسول علیه
السلام بحضور اوله رسول ایتدی ایو ایتدوكوز هر زمان بویله ایلك وكركدر
كه امامملغی الله ایچون ایلیه اخلاص ایله وهیچ اجرت المیه كه اول اجرت
حرام اولور وتاكه صف راست اولمیه تكبیر قلمیه وتكبیر اوازن قلدوره
وامامته نیت ایلیه تاكه امامت ثوابن بوله واكر امامته نیت ایتمسه
جماعتك نمازی درست اولور وامامه جماعت ثوابی حاصل اولماز واوازن
اوقنز نمازده بلند اوقیه واوچ یرده طورمغی رعایت ایلیه اول اوچ
یرك بری اولدركه چونكه تكبیر ایلیه وجهت وجهی ایتن اوقیه تاكه امام
فاتحه یه باشلمدن اول جماعت فاتحه یی اوقیه وبری دخی اولدركه امام
فاتحه اوقندقدنصكره بر مقدار توقف ایلیه تاكه جماعتدن بعض كسنه

فاتحه اوقومش ایسه اوقیه و بری دخی اولدرکه چونکه سوره تمام اوله
بر مقدار ایتمش اوله تاکه رکوعك تکبیری سوره دن آیرله و امامه اویرن کسنه
امامك اردنده فاتحه دن غیری نسنه اوقیه مگر که امامدن ایراغ اوله
و امامك آوازن ایشتمیه و امام رکوعی و سجودی تیز ایلیه و اوچدن
زیاده تسبیح ایلمیه و انس رضی الله عنه ایدر که رسول الله دن صلی الله
علیه و سلم نمازی تیزرك و تمامرق قیلر کسنه اولمازدی و بونك سببی اولدرکه
جماعتده بعض کسنه اولور که ضعیف اولور یا برمهمی اولور و کرکدرکه
امامه اویرن کسنه امامك اردنجه دیره امامله برابر دیرمیه تاکه امامدن
اللی سجوده ایرشمیه کندو سجده قلمیه تاکه امام رکوعه بشلیه اول رکوعه
قصد ایتمیه زیرا که امامه اویمغك معنیسی بودر اما اگر قصد ایله ایلرو
دیرسه نمازی باطل اولور و چونکه سلام ویره اللهم انت السلام ومنك السلام
تبارکت یا ذا الجلال والاکرام دیمك مقداریندن آرتوق اوتورمیه
اندنصکره تیز قلقه و یوزن جماعته دونده و دعا ایلیه و جماعت
اندن اول کیتمیه که مکروه در و ذکر اولنان دعانك معنیسی بودر که
یا رب سن سالمسن عیبلردن و آفتلردن و سلامت سندندر و سن
اولوسن یا قهر و کرم صاحبی اولدرکه
بلکه جمعه کونی اولو کوندر و انوك ثوابی عظیمدر و مؤمنلرك بیرامیدر

ورسول

ورسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که هر کسنه که عذرسز اوچ جمعه دن
قالدرسه اول کسنه اسلامی اردینه صالمشدر و کوکلی بایر طوتمشدر
و خبرده کلمشدر که الله تعالی هر جمعه ده طامودن التمش بیك
قول آزاد ایلر و دیدی که طامو هر زوال وقتنده قزدورلر بس زوال
وقتنده نماز قلمق الا جمعه کوننده که بو وقتده جهنم قزمز و دیدی که
هر کسنه که جمعه کوننده الله امرین کیده اکا شهیدلر درجه سین ویره لر
و آنی کور عذابندن صقلیه لر بلکه هر نسنه که سایر نمازلرده
شرطدر جمعه نمازنده دخی شرطدر و بو شرطلردن غیری التی شرط
دخی واردر که جمعه یه مخصوصدر شرط وقتدر تاکه سلامی
مثلا ایکندی نمازینك وقتندنصکره ویرسه جمعه فوت اولور بس
اویله نمازن تمام قلمق کرکدر شرط اولدرکه مکاندرکه بو نمازی
صحراده قلمیه لر و خیمه لر اورتسنده قیلمیه لر و کرکدر که شهرده
اوله و یا خود بر کویده اوله که انده قرق دانه آزادلو قول عاقل و بالغ و مقیم
و مسلمان اوله و اگر بو ذکر اولنان کوی خلقنك بعضی مسجده حاضر
اولمازلر ایسه دخی درست اولور شرطی عدددرکه قرق آزادلو
و عاقل و بالغ کسنه که حاضر اولمیه نماز درست اولماز اگر بو عدد
یا خطبه اوقنورکن و یا نماز قلنورکن اکسلنا اولورسه ظاهر بودرکه

درست دکلدر شرط جماعتدر اکر بو قری کسنه یالکز یالکز
هر بری نماز قیلرسه درست اولماز اکر بر کسنه ایکنجی رکعته یتشسه
اول نمازی درست اولور اکرچه آخر رکعتی یالکوز قیلور و اکر ایکنجی
رکوعه یتشمزسه که امامه اویه اویله نمازنه نیت ایلیه
اولدرکه جمعه قیلنن شهرده کرکدرکه بو جمعه دن اول غیری جمعه نمازن
قلمیه لر زیرا که بر شهرده بر جمعه دن زیاده قلمق جایز اولماز مکر که شویله
اوله که بر مسجدده صغشمیه لر یا خود صغشملری مشکل اوله اکر بر
جمعه یه صغشمغه قادر اولورلر ایسه و جمعه یی ایکی یرده قلورلر ایسه
درست اولان نماز اول جماعتک نمازیدر که انلر تکبیر اولی ایلر ودن ایلمش
اولالر نمازدن اول ایکی خطبه در و بو ایکیسی دخی فرضدر و ایکی
خطبه نک اورته سنده اوتورمق فرضدر و خطبه ده ایاغ اوسته
طورمق فرضدر و اول ایکی خطبه ده درت نسنه شرطدر بری حمد ایلمکدر
ولحمد لله دیمک کفایت ایلر و بری دخی رسول الله‌ه صلوات ویرمکدر
واللهم صل علی محمد وعلی آل محمد دیمک کفایت ایلر و بری دخی خلقه نصیحت
اوزره اولوندیو وصیت ایلمکدر و اوصیکم بتقوی الله دیمک
کفایت ایلر و بری دخی قرآندن بر آیت اوقمقدر و ایکنجی خطبه ده دخی
بونلر فرضدر لیکن قرآن آیتی یرینه دعا اوقومق فرضدر و بلکل که بو نماز

عورتلر اوزرینه و قوللر اوزرینه و اوغلنجقلر اوزرینه و مسافرلر اوزرینه
واجب دکلدر و جمعه نمازن ترک ایلمک جایزدر بالجمله عذر ایله و یغمور
عذر ایله و خسته لک عذر ایله و خسته بکلمک عذر ایله اکر خسته‌یی
بکلمکچون آخر کسنه یوغیسه لیکن اولیراک اولدرکه اویله نمازن اول
وقت قله که خلق جمعه نمازندن فارغ اولمش اولالر آداب جمعه جمعه نک
آدابلری اولدرکه جمعه نمازن قلمق استین کسنه کرکدرکه اون نسنه ده
آدابی و سنتی رعایت ایلیه آداب اول اولدرکه پنجشنبه کوننده جمعه
ایچون یراغ ایلیه و جمعه یی قرشولیه جمعه نک ایشلرن تدارک ایتمکله
اوقتن حاضرلق کبی و واقع اولنهم ایشلرنی الروندن کورمک
کبی تا که صباح نماز وقتنده جمعه یه کیتمکه قادر اوله و پنجشنبه کوننک
ایکندی نمازندن صکره خالی اوتوروب تسبیح و استغفاره مشغول اولمق
کبی زیرا بو ساعتک فضیلتی عظیمدر و جمعه کوننده کزلو اولن عزیز ساعته
مقابلدر و دیمشلردرکه جمعه کیجه سنده حلالی ایله صحبت ایلمک
سنتدر تا که بو صحبت ایله عورته غسل ایلمک لازم قله
ادب اولدرکه صباح وقتنده غسله مشغول اوله اکر مسجده تیز کیتمک
ایسترسه و اکر مسجده تیز کیتمک استمزسه تأخیر ایلمک اولادرکه رسول
صلی الله علیه وسلم جمعه کونی غسل ایلمک حقنده تأکیدلو بیورمشلر

عورتلر

بیورمشدر تاکه علمادن بر طائفه صنمشلردر که جمعه کوننده جمعه
غسلی فرضدر و اهل مدینه بر کمسنه یه بحضور اولوب یری سوز سویلک
دله سوکدی دیرلر ایدی که اول کمسنه بتردر شول کمسنه دن که جمعه کونی
غسل ایلمز اوله و اکر بر کمسنه بو کونده جنب اولسه چونکه جنابت غسلن
ایتسه اولادر که جمعه غسلنك نیتنه بر کره دخی اوزرینه صو دوکه
و اکر غسل ایله ایکیسن دخی نیت ایلرسه کفایت ایلر و جمعه غسلنك دخی
فضیلتی حاصل اولور اوچنجی ادب اولدر که یونوب پاك اولوب ایو
صورتله مسجده کله و پاکلك ایوکله اولور که صاچن تراش ایلیه و طرناغن
کسه و بیغن اله و اکر حمامه ارودن کیمش اولسه و بونلری برینه کتورسه
کفایت ایلر و بزنمك ایوکله اولور که ارو قفتان کیه که الله تعالی حضرتلرندن
اغنی زیاده سور و کوزل قوقولو نسنه لر استعمال ایلیه مسجده تعظیم
ایتمك نیتیله و نمازه تعظیم ایتمك نیتیله تاکه اندن برمز قوقو کلوب
کمسنه بحضور اولمیه یاخود اول کمسنه غیبت ایلمکه بشلمیه دردنجی ادب
اولدر که جامعه صباح وقتنده کیده که بو وقتده کیتمکك فضیلتی
اولودر و زمان اولده صباح وقتنده جمعه نمازنه چراغله کیدرلر
ایدی و بولر غلبه لکدن شویله اولوردی که چوق کیتمك مشکل اولوردی
و ابن مسعود بر کره جامعه کیتدی اوچ کمسنه اندن الرو کلمشلر ایدی

کندو

کندو نفسنه عتاب ایلیوب دیردی که سن دردنجی درجه ده اولاسن
سنوك حالك نجه اولسه کرکدر که و شویله دیرلر که اول بدعت که
اسلامده ظاهر اولدی بو ایدی که جمعه یه صباحدن کیتمك سنتن
ترك ایتدیلر چونکه ارمنیلر و یهودیلر شنبه کوننك و کشنبه کوننك
صباحنده کلیسالرینه کیدرلر و مسلمانلر آدینه کوننده که کندولرك
کونلریدر تقصیر ایلیلر انلرك حالی نجه اولور و رسول صلی الله علیه
وسلم بیورمشدر که هر کمسیه که جمعه کوننده اولکی ساعتده جامعه
کیده بر دوه قربان ایتمش کبی اولور و اکر ایکنجی ساعتده کیده بر صغر
قربان ایتمش کبی اولور و اکر اوچنجی ساعتده کیده بر قوین قربان
ایتمش کبی اولور و اکر دردنجی ساعتده کیده بر تاووق قربان ایتمش کبی
اولور و بشنجی ساعتده بر یمورده صدقه ویرمش کبی اولور و چونکه
خطیب منبره چقه فرشته لر بو قربان یزدقلری صحیفه لری دوردرلر
و خطبه نك دکلمه سنه مشغول اولورلر و بوندنصکره هر کمسیه که
کله نمازك ثوابندن غیری نسنه بولماز بشنجی ادب اولدر که اکر مسجده
کیج کله خلقك بوینی اولیوب ایلرو کیتمیه زیرا که خبرده کلمشدر که
بر کمسیه که بویله ایلسه قیامت کوننده اندن بر کوپری دوزرلر تا که جمله
خلق انوك اوستندن کچه لر و رسول صلی الله علیه وسلم بر کمسنه یی

کوردی که بویله ایلردی چونکه نماز قلدی ایتدی یا فلان نیچون سن جمعه
قلمدک ایتدی یا رسول الله سزکله بله قلدم رسول ایتدی کوردم که
مسلمانلرک بوینی اوزرا یدک یعنی بر کسه که بویله ایلیه انوک هیچ
ثوابی اولماز ونمازی قلمامش کبی اولور اما اکر اول صف خالی اولسه
روادر اکا عزم ایلیه زیرا که تقصیر خلق جانبندن اولمش اولور که
صف اولی ترک ایتمشلردر ادب اولدر که نماز قلن کسنک
اوکندن کچمیه وچونکه اوتره بر دیواره یا بر عموده یقین اوتره تا که
بر کسنک انوک اوکنه یولی واقع اولمیه زیرا که نماز قلن کسنک
اوکندن کچمکه نهی اولنمشدر وخبرده کلمشدر که اکر بر کسه نوب کل
اولسه ویل انی طاعتنه خیرلودر اندن که نماز قلن کسنک اوکندن کچه
[یدنجی ادب] اولدر که اولکی صفی طلب ایلیه اکر قادر اولماز ایسه هر
نه دکلو که اول صفده یقین اوله یکرکدر زیرا که بونک ثوابی ارتوقدر
مکر که اول صفده لشکر خلقی اوله واول کسه لر اوله که حریر قفتانلر
کیرلر یا خطیبک قفتانی سیاه ابریشمدن اوله یا قلیجی التونلو اوله یا
بر غیری نامشروع ایشی اوله اول وقت نه دکلو ایراغ اولورسه اولادر
زیرا که نامشروع نسنه اولن یرده اوتورمق جائز دکلدر [سکزنجی ادب]
اولدر که چونکه خطیب منبره چقه ابرقو سوز سویلمیه ومؤذنک

جوابنه مشغول اوله اندن صکره خطبه دکلیه اکر بر کسه سوز سویلسه
انی اشارت ایله ایسم ایلیه دیل ایله نسنه سویلمیه رسول علیه السلام
دیدی که هر کسنه بر کسنه یه ایسم اول دیسه یا قولاق طوت دیسه زاید
سویلمش اولور وانوک جمعه سی جمعه سی اولماز واکر ایراغ اولسه وخطبه
ایشتمسه ینه کرکدر که ایسم اوله واول یرده که سوز سویلرلر انده
اوتورمیه وبو وقتده هیچ نماز قلمیه مکر تحیت مسجد قله
اولدر که چونکه نمازی تمام ایلیه یدی کره سورة الحمد اوقیه ویدی کره
قل هو الله احد اوقیه ویدی کره معوذتین اوقیه یعنی قل اعوذ برب الفلق
وقل اعوذ برب الناس اوقیه که خبرده کلمشدر که بر جمعه دن بر جمعه یه
وارنجه الله تعالی انی شیطان شرندن صقلر وایده که اللهم یا غنی
یا حمید یا مبدئ یا معید یا رحیم یا ودود واغننی بحلالک عن حرامک
وبفضلک عمن سواک وبو دعانک معنیسی بودر که یا غنی الله ویا کوزل
الله ویا خلقی بو قدر زواد ایدوب یوم آخرنده کیرو وارایدیجی الله
ویا رحمت ایدیجی سوکلو الله سن بنی حلاللک ایله حرامکدن بری قل و
کندو فضلکله سندن غیری کسنه لردن بنی غنی قل زیرا که هر کسه که
بو دعایه مشغول اوله صنمدوغی یردن اکا رزق یتشه وخلقدن غنی
اوله وجمعه نمازندن صکره التی رکعت نماز قله که رسول الله دن

بویله نقل ایلمشلردر اولدرکه جمعه نمازندن صکره
مسجدده ساکن اوله تا که ایکندو نمازین انده قله و اکر اخشام
نمازنه دك ساکن اولورسه دخی یورك اوله ودیمشلردرکه
بو مقدار مسجدده اکلنمکك ثوابی بر حج و بر عمره دکلو اولور
اکر قادر اولمیوب اوینه کیدرسه حق تعالینك ذکرندن غافل
اولمیه تا که جمعه کوننده کیزلو اولن عزیز ساعتده غافل بولنمیه
که انوك فضیلتندن محروم قلور کوننك ادبلرینك بیانی
اولدرکه بلکل که بو کوننك جمله سنده بیری فضیلت طلب ایلیه
اولدرکه صباح وقتنده علم مجلسنه حاضر اوله قصه خوانلردن
واندرك حلقه سندن اراغ اوله و علمادن برکسنه نك مجلسنه
حاضر اوله که انوك سوزی و سیرتی دنیادن ادمك رغبتی ازایلیه
و آخرته دعوت ایلیه و هر سوز که بویله اولمیه اول مجلس علم اولمادن
و چونکه بو دیدیکمز کبی اوله خبرده کلمشدرکه بویله بر مجلسه حاضر
اولمق بیك رکعت نماز قلمقدن خیرلودر اولدرکه بو کوننده
بر شریف ساعت واردرکه خبرده کلمشدرکه هرکسه که بو ساعتده
بر حاجت دلسه روا اولور و اختلاف ایتمشلردر که اول ساعت
یا کون چقدوغی وقتدر یا زوال وقتیدر یا کون بتدوغی وقتدر

یا جمعه اذانی وقتیدر یا خطیب منبره چقدوغی وقتدر یا نمازه
طوردوغی وقتدر یا ایکندی نمازی وقتیدر و درست بودرکه
بو وقت معلوم دکلدر قدر کیجه سی کبی کیزلودر پس کرکدرکه
جمعه کوننك تمامنده بو ساعته منتظر اوله و هیچ بر وقتده ذکردن
و عبادتدن خالی اولمیه اولدرکه بو کونده رسوله علیه
الصلوة والسلام صلواتی چوق ویره که رسول علیه السلام بیوردی که
هرکمسه که بو کونده بکا سکسن کره صلوات کتورسه انوك سکسن
یللق کناهن یرلغیه لر دیدیلر که یا رسول الله سنك اوزروکه صلواتی
نیجه ویره لم ایتدی ایدك که اللهم صل على محمد ...
تكون لك رضا ولحقه اداء واعطه الوسيلة والمقام الذي
وعدته واجزه عنا ما هو اهله واجزه افضل ما جزيت ...
وصل على جميع اخوانه من النبيين والصالحين يا ارحم ...
و بو دعانك معناسی اولدرکه یا رب سن رسولکك درجه سین یوجه ایله
و آلنه و اصحابنه رحمت ایله بر وجهله که سنك رضاك حاصل اوله
و انوك حقی ادا اوله و سن اول رسوله زیاده فضیلت ویر و شول
کوزل مقامی ویر که سن اکا وعده قلدك و سن رسوله بزدن عوض
ویر اول نسنه یی که اکا لایقدر و سن اکا سایر نبیلره امتلرندن

ويردوككك عوضك افضلن وير ودخي سن رسولك قرنداشلري اولن
سائر نبيلره وصالحلره رحمت قيل يا رحمت ايديجيلرك زياده رحمت
ايديجيسي ديرلركه هركيمسه كه يدي ادينه ده يدي كره اوقيه شكسز
رسول اللهك شفاعتنه بوله واكر اللهم صل على محمد وعلى آل محمد ديسه
وزياده سن ديمسه كفايت ايدر تنبيه اولدركه بوكونده قرآني
چوق اوقيه واكر بلور ايسه سورة الكهف اوقيه كه انوك ثوابنده
نيجه خبرلر كلمشدر وسلفده بچن عابدلر جمعه كوني بيك كره قل هو الله
احد اوقيمغي وبيك كره صلوات كتورمكي وبيك كره سبحان الله والحمد
لله ولا اله الا الله والله اكبر ديمكي عادت ايدينمشلر ايدي
اولدركه بوكونده نمازي چوق قيله وخبرده كلمشدركه هركيمسه كه جمعه
كيجه واول وقتده درت ركعت نماز قيله هر بر ركعتده اللي كره قل هو
الله احد اوقيه تاكه جنتدن اكا كندو يرين كوسترميكنجه اول كيمسنه
دنيادن كتميه وبوكونده سنتدركه درت ركعت نماز قيله درت
سوره ايله كه انعام والكهف وطه ويس در واكر قادر دكل ايسه
سجده ولقمان ودخان وملك سوره لرين اوقيه وابن عباس
رضي الله عنه جمعه كوننده هركز تسبيح نمازندن خالي اولمازدي
وبو تسبيح نمازنك شرحي مشهوردر واولا ارك بودركه تا زوال وقته

وارنجه

وارنجه نماز قيله وجمعه نمازندن صكره تا ايكندي نمازنه وارنجه علم
مجلسنده اوله واندن صكره تا اخشامه وارنجه استغفاره وتسبيحه
مشغول اوله تنبيه اولدركه جمعه كوني صدقه ويرمكدن خالي اولميه اكر
براغمق پاره سي دخي اولور ايسه كه صدقه نك فضلي بوكونده زياده در
وهر ديلنجي كه خطبه وقتنده بر نسنه ايسته يه اني منع ايتمك كركدر ولكن
بر نسنه ويرمك كراهة در تنبيه اولدركه هفته كونلرندن بو كوني
آخرته مخصوص قيله وبوكونده بر خير ايتمكه مشغول اوله ودنيا ايشن
بوكونده تاخير ايليه واولنسنه كه حق سبحانه وتعالى بويوردي

فاذا قضيت الصلوة فانتشروا في الارض وابتغوا من فضل الله

انس رضي الله عنه ايدر بو آيتك معنيسي دنيا كبي دكلدر بلكه علم
طلب ايتمكدر واقربايي زيارت ايتمكدر وخسته لري كورمكدر وجنازه
اولوب كيتمكدر وبونلره بكزر نه كه واردر وظاهر معنيسي اولدركه چونكه
نماز ادا اولنسه يريوزنده طاغلك والله تعالى دن رزق طلب ايلك
مسئله اولنسنه كه نمازده لازمدر دينلدي اكر سائر مسئله لره
حاجت اولور ايسه اهلندن صوره لركه جمله سن بونك كبي مختصر كتابده
شرح ايتمك ممكن اولماز اما نمازك نيتنده وسوسه چوق اولور اكا
بر مقدار اشارت ايده لم بيلكل كه وسوسه اول كيمسه يه اولور كه

انوڭ عقلنده برخللی وسوداسی اوله یاخود شریعتی بلمیه ونیتك
معنیسن بلمیه كه سنك نیتك كوڭلكده اولن نیككدر كه سنك
یونكی قبله یه دوندردی وسنی اباغ اوزره قلدردی تاكه الله تعالینك
بیورغن برینه كوردك وشویله كه اگر كمسه سكا دیسه كه فلان عالم
كلدی اباغ اوزرینه قالق وحرمت قل دیمز سن كه نیت قلدم كه فلان
عالمه اباغ اوزرینه قالقم انوڭ علمندن اوترو وفلان كسنك
بیورغندن اوترو بلكه دخی حالا اباغ اوزرینه قالقرسن وبو سنك
كوڭلكده نیتك اولور كوڭلك ایله دعكسزن ودلك ایله سویلمكسزن
وهر نسنه كه كوڭلك ایله سویلرسن اول نفسكك خبر ويرمسی اولور
نیت اولماز بلكه نیت اول ساعتدر كه سنی اباغ اوزرینه قالدردی
اما گركدر كه اول چندنده بیورغن ایدوكن بله سن اول نمازنك
اداسیدر یا غیری نمازك اداسیدر چونكه كوڭلك بوندن غافل اولماز
الله اكبر دیدی وكان ائمه كه فرض ادا ایتمك معنیسی واول نمازنك
معنیسی بر اوغوردن كوڭلكده جمع اوله لیكن چونكه بربرینه یقین
بری برینه جمع اولمش كبی اولور وبو مقدار كفایت ایلر زیرا كه بر كمسه
سكا اول نمازنك فرضنی قلدكمی دیسه بلی دیرسن وبو بلی دیدكك وقت
اول معنالرك جمله سی سنك كوڭلكده در ولیكن تفصیل اوزره دكلدر

بس سن كندو سوزوكی كه كندویه دیرسن كه كوررسن اول كمسنه نك سوزی
كبی اولور والله اكبر دیمكك بلی دیدكك یرنده اولور وهر نیتك كه بوندن
ارتوق نهایتن طلب ایده سن كوڭلك ونمازك پریشان اولور بس گرك
آسان طوته سن وچونكه بو مقدار نیت ایلیه سن وبیورغی صفتله
اولدوغن بله سن بلكل كه نمازك درستدر زیرا كه نمازك نیتی سائر ایشلر
كبیدر وبو سبب ایدی كه رسولك صلی الله علیه وسلم زماننده
وصحابه زماننده هیچ كمسنه یه نیتك وسوسه سی یوغیدی زیرا كه
بلورلر ایدی كه بونی آسان ایتدیلر هر كمسه كه بونی بلمیه جهلندندر

بشنجی اصل زكاتك بیانندر

بلكل كه زكات مسلمانلق ركنلرندن بر
ركندر زیرا كه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه مسلمانلغك
بناسی بش اصل اوزرینه در بری لا اله الا الله محمد رسول الله كلمه سیدر
بری دخی نمازدر وبری زكاتدر وبری رمضان آینك اوروجیدر
وبری دخی حجدر وخبرده كلمشدر كه اول كسنلر كه التونلری وكمشلری
واردر وانوك زكاتن ويرمزلر اول التونله كومشك هر برینله انوك
كوكسی اوزرینه داغ قورلر شویله كه تا ارقه سنه چقه وارقه سنه داغ
قورلر شویله كه تا كوكسنه چقه وهر كسنك كه طواری اوله وزكات
ويرمیه قیامت كوننده اول حیوانلری انوك اوزرینه مسلط قلورلر

بس

تاكه آنی بیونزلری اوررلر وایقلری آلتنه آلورلر هر باركه بو حیوانلر
آنی بصوب چكه لر وآخر یتشه لر اول الروكیدر حیوانلر كیرو كالرینه
بصوب چكه لر تا خلقی حساب بیدنجه آنی بویله ایقلیلر وبو خبركه
حدیث صحیحده كلمشدر یس زكوتك علمی بلمك اولمال یاسنه فرض
اولور [illegible] بو غلرینك وشرطلرینك بیانی اولدركه بلكل كه التی
نوعده زكوة واجبدر اول درت ایقلو حیوانلرك زكاتی واجبدر
كه انلر دوه وصغر وقیوندر اما آتده واشكده وسایر حیوانلرده
زكات یوقدر وزكات درت شرطله واجب اولور بری اولدركه
حیوانلرك صقلسی علیه اولمیه بلكه یبانده اوتلیه وصاحبی اوزرنه
زحمتی چوق اولمیه واكر كوبری یلده اولقدر یم ویرسه كه اهل خبره
آنی چوقسوب زحمت صیسه لر زكات واجب اولماز ایكنجی
شرط اولدركه بر ییل تمام كندو ملكنده اوله واكر ییلك اورته سنده
كندو ملكندن چقرسه زكات واجب اولماز اما اكر دوللری ییلك
آخرنده دخی كلش اولورسه حسابه طوته لر ونكات واجب اولور
اصل ماله تابع اولوبن اوچنجی شرط اولدركه اول مال ایله صاحبی
حقیقتده غنی اوله وكندونك تصرفنده اوله اما اكر یاوی قلسه
یا برظالم آلسه انوك اوزرینه زكات واجب اولماز مكركه اوله

مالك

مالك جمله سی حاصل اولن فائده سیله كیرو صاحبنه اولشه اول وقت
كچمش زكات واجب اولور واكر بر كسنك نه دكلو مالی وار ایسه اولقدر
بورجی دخی اولسه صحیح بودركه زكات واجب اولماز زیرا كه اول
كسنه حقیقتده فقیردر دردنجی شرط اولدركه زكاتی ویرلن مال
نصابه یتشمك كركدر تاكه انوكله صاحبی بای اوله كه آز اولدقده
غنیلك حاصل اولماز وزكات واجب اولماز اما دوه تاكه بش اولمیه
هیچ زكات واجب اولماز وبش اولدقده بر قیون واجب اولور وزكاته
ویرلن قیون بر یشندن اكسك اولماز اكر كچی اولورسه ایكی یاشندن اكسك
اولماز واون اولدقده ایكی قیون واجب اولور واون بش اولدقده اوچ
قیون ویكرمی اولدقده درت قیون واجب اولور چونكه یكرمی بش
اوله بر یشنده بر دیشی دوه واجب اولور اكر بولنماز ایسه ایكی یاشنده
اولن اركك دوه انوك یرین طوتر یكرمی بشدن نصكره تا اوتوزه وارنجه
هیچ زكات واجب اولماز واوتوز التی ده ایكی یاشنده بر دیشی دوه
واجب اولور وقرقده اوچ یشنده بر دیشی دوه واجب اولور والتمش
برده درت یشنده بر دیشی دوه واجب اولور ویتمش التی ده ایكی
یاشنده ایكی دیشی دوه واجب اولور وطقسان برده درت یشنده
ایكی دیشی دوه واجب اولور ویوز یكرمی برده ایكی یشنده اوچ دیشی

دوه واجب اولور پس بو حساب اوزره قرار بولور هر اللی دوه ده
اوچ یاشنده بر دیشی دوه ویریلور وقرقده ایکی یاشر ویریلور اما صغیر
تا او توز اولمیجه زکات واجب اولماز چونکه او توز اوله بر یاشنده
بر طنه واجب اولور وقرقده ایکی یاشر واجب اولور وهر او توزده بر یاشر
واجب اولور اما قیونده فرق قیونده بر قیون واجب اولور ویوز یکرمی
برده ایکی قیون وایکی یوز برده اوچ قیون ودرت یوزده درت قیون
پس بو حساب اوزره قرار بولور هر یوزده بر یاشر واجب اولور بر یاشندن
اکسک جایز اولماز واگر کچی اولورسه ایکی یاشر جایز اولور اکسک جایز
اولماز وایکی کسنک قیونی مشترک اولسه وایکیسی دخی نصابه مالک
اولوب زکات اهلندن اولسلر شویله که بری کافر یاخود بلاغه کلمش
قول اولسه ایکیسی بر کامل کبی اولور اکر ایکی کسنک قیونی فرق قیوندن اریوق
دکل ایسه هر برینه یارم قیون واجب اولور واگر یوز یکرمی بر اولورسه
ایکیسنه بر قیون کفایت ایلر اکنجی نوع عشری اولان زکاتک بیانندهدر
هر کسنک سکز یوز بطمن بغدایی اولسه یا اربه سی اولسه یا قوری
اوزومی اولسه یا برنسنه سی اولسه که انوکله قوت وکفایت ایدنمک
جایز اولسه نخود کبی وپرنج کبی وباقله کبی وبونلرک غیری هر نه که واردر
انوک اوزرینه اون بخشده بر بخش زکوة ویرمک واجب اولور وهر

نسنه که قوت اولمیه قوز کبی وپنبه کبی وکتان کبی وسایر میوه لر کبی انده
عشر واجب اولماز اکر درت یوز بطمن بغدای ودرت یوز بطمن
اربه اولسه عشر واجب اولماز زیراکه نصاب بر جنسدن اولمق کرکدر
اکر ارق صویله وکاهریزله صویلمارسه بلکه قوغا ایله صوریلور ایسه
انده بیرک یاروسی واجب اولور زیاده واجب اولماز وجایز دکلدر
که زکات ایچون یاش اوزم ویاش خرما ویره لر بلکه قورو اوزم وقورو
خرما ویرمک کرکدر مکر که قورو اوزم حاصل اولمیه اول وقت
تازه اوزم ویرمک جایز اولور وکرکدر که چونکه اوزم وخرمانک
بغلیه وبغدایک دانه سی واربه نک دانه سی برک اولسه اکا هیچ
دخل ایتمیه تاکه اول تقدیر ایلیه ودخی بونلرک نصیبنه که نه دکلو
در چونکه اول مقداری تقدیر ایلیه وبله اندن صکره جمله سنده
تصرف ایلسه جایزدر اوچنجی نوع التون وکمش زکاتیدر ایکی یوز درهم
کمشده بش درهم کمش واجب اولور یلک آخرنده ویکرمی التونده که
خالص التون اوله یارم التون واجب اولور وبو ذکر اولنان بش درهم
کمش ویارم التون اصل مالک اون بلوکده بر بلوکنک درت بخشده
بر بخشی اولور نه دکلو مال زیاده اولسه بو حساب اوزره اولور و
سکه سز اولان التون وکمش والتونلو وکمشلو قبجق والتوندن

وکشیدن دوزلشرق فحق واول التونکه قلجده ودواتده زینت
ایلیلر وهر نسنه که شرعا جایز اولمیه دوکلیسنده زکات واجب
اولور اما اول بزلک که قوللنمشی اره وعورته جایز اوله انده زکات
یوقدر واکر التون وکمش خلق اوستنده بورج اولسه شویله که ایستدکی
وقت الغه قادر اولسه زکات واجب اولور تجارت زکاتی در
چونکه یکرمی التونلق بر نسنه السه تجارت نیتیله ویل تمام اولسه زکاتنده
نقد واجب اولور وهر نسنه که یل اورته سنده ایتمش اوله حسابه
کلور وکرکدر که هر یلک آخرنده مالنک قیمتن ومقدارن معلوم ایلیه
اکر سرمایه اصلده التون اولورسه اندن کسله زکات ویرمک جایز
در اکر نقدله المش ایسه اول نقدکه شهرده غالبرک اوله اندن ویره
واکر بر اسبابی اولسه وانکله تجارت ایتمک نیت ایلسه تاکه انکله بر نسنه
المیه یلی اولمی معتبر اولماز اما اکر نقد اولسه ونصاب مقداری اولسه
یلی اولمی مالک اولدوغی وقتدن اولور وهر وقت که یل اورته سنده
تجارت عزمی باطل اولسه زکات واجب اولماز فطره
زکاتیدر هر مسلمانه که رمضان بیرامنک کیجه سنده بیرام کونی لازم
اولن قوتندن وعیالنک قوتندن واوندن وقفتاندن
وسایر لازم اولن اسبابندن زیاده نسنه یه مالک اولسه انوک اوزرینه

برصاع

بر صاع طعام لازم اولور اولچنسدنکه انکله قوتلنمش اوله وصاع
اول اولچکدرکه اوچ بطمندن بر بطمنک اوچ بخشندن بر بخشی
اکسک اوله یعنی ایکی بطمندر وبر بطمنک دخی ایکی تلثیدر اکر بغدای
بیمش ایسه اربه ویرمک جایز دکلدر واکر اربه بیمش ایسه بغدای ویرمک
جایزدر واکر هرچنسدن قرشق بیدی ایسه ایو سندن ویره وبغدای
بدل اربه واربنک غیری جایز دکلدر شافعی قتنده رضی الله عنه
وهر کمسه که انوک نفقه سی اوزرینه واجب اوله انوک فطریسی
دخی واجب اولور عورتی واوغلی کبی وانسی وآتی کبی وقولی
کبی ومشترک اولن قولک فطره سی ایکی شریکه بله واجب اولور وکافر
اولن قولک فطره سی واجب اولمان واکر عورت کندو فطره سن ویرسه
جایزدر واکر عورتدن خبرسز ویرسه جایزدر زکاتک حکملرندن
بو مقدار بلمک لابددر اکر بو ذکر اولنلاردن غیری بر مشکل دوشرسه
اهلندن صورمق کرکدر ویرمکک کیفیتک بیانی اولدر
کرکدرکه زکات ویرمک وقتنده بش نسنه دن خالی اولمیه بری
اولدرکه فرض اولن زکاتی ویرمکه نیت ایلیه واکر وکیل طوترسه
وکیل الدوغی وقت نیت ایلیه ویاخود وکیله اجازت ویره تاکه زکات
ویردکی وقت نیت ایلیه وچونکه ولیسی یتیمک مالنک زکاتن

ویره نیت ایلمک کرکدر ایکنجی اولدرکه جونکه ییل تمام اوله زکاتن ویرمکه
عجله ایلیه زیراکه عذرسز تاخیر ایلمک جایز دکلدر وفطره زکاتن دخی
ویرمکی بیرام کوننده ن تاخیر اتمک جایز دکلدر ورمضان آینده تعجیل
ایدوب ارکندن ویرمک جایزدر ورمضان آیندن ایلرو ویرمک
جایز دکلدر ومالک زکاتن ییلک جمله سنده تعجیل اتمک جایزدر اول
شرطله که الر کسنه ییلک آخرینه دک درویش قله اکر ییلدن الرو اولورسه
یا بای اولورسه یا مرتد اولورسه بر کره دخی زکات ویرمک کرکدر
اوچنجی اولدرکه هر جنسک زکاتن اول جنسدن ویره اکر التونک
کمشه بدل ویررسه وبغدایک آرپه‌یه بدل ویررسه قیمت مقداری
شافعی مذهبنده جایز دکلدر دردنجی اولدرکه زکاتی ویره اول شهرده
که مالی انده اوله زیراکه فقیرلرک اول ماله انتظارلری واردر اکر
غیری شهرده ویررسه درست بودرکه زکات ادا اولمیه بشنجی اولدرکه
زکاتی سکز طائفه‌یه اولشدره شویله که هر طائفه دخی اوج نفر
کسنه‌دن آز اولمیه وجمله‌سی یکرمی درت نفر اولور اکر بردرم زکات
دخی اولورسه شافعی مذهبنده واجب اولورکه بودوکلی یرتشدره
وسکز قسمتی برابر ایلیه اندنصکره هر قسمی اوج کسنک یا اوچدن زیاده‌نک
آراسنده قسمت ایلیه اکرچه برابر اولمازسه دخی وبو زمانده اوچ طائفه

آزبولنور

آز بولنور که انلرک بری غازی وبری مؤلف در وبری عاملدر اما فقیر
ومسکین ومکاتب وابن السبیل ومدیون بو زمانه‌ده بولنور پس
هر کسنه که زکات ویره اون بش کسنه‌دن اکسکه ویرمک جایز دکلدر
شافعی مذهبنده رضی الله عنه وشافعینک مذهبی بو ایکی مسئله‌ده
مشکلدر بری اولدرکه بر ماله بدل بر مالی ویرمک جایز دکلدر بری
دخی اولدرکه بو طائفه‌لرک جمله‌سنه ایرشدرمک کرکدر واکثر خلق
که شافعی مذهبنده رضی الله عنه اوللر بو ایکی مسئله‌ده ابو حنیفه
رضی الله عنه مذهبن اختیار ایدرلر امید واردرکه انلر بو خصوصده
کناهکار اولمیه‌لر بو ذکر اولنان سکز طائفه‌نک اولکی فقیرلردر وبونلر اول
کسنه‌لردرکه هیچ نسنه‌یه مالک اولمیه‌لر وهیچ کسبه قادر اولمیه‌لر
واکر تمام بر کوننک قوتی اولوب وتمام قفتانی اولسه فقیر اولمان اکر یارم
کوننک قوتندن ارتوق اولمسه وکوکلکی اولسه ودولبندی اولمسه یا دولبندی
اولسه وکوکلکی اولمسه فقیر اولور واکر کسبه آلتله قادر اولسه والتی
اولسه فقیر اولور اکر طالب علم اولسه وکسبه مشغول اولدقده علمدن
قلورسه فقیر اولور وبو ذکر اولنان کبی درویشلک آنه واقع اولورمکر
اوغلنجقلر اوله پس تدبیر بودرکه بر اهل عیال درویش بوله وفقیرلرک
حصه‌سن انوک اوغلنجقلری ایچون آکا تسلیم ایلیه ایکنجی طائفه

مسکینلردر هر کسنک که مهم خرجی کلورندن ارتق اولسه اول کسنه مسکین
اولور اگرچه اوی و قفتانی دخی وار ایسه ولیکن چونکه کفایت ایدجک
مالی اولمسه و انوک کسبی کندویه وفا ایلمسه جایزدر که اکا بر ییللق ازوغی
تمام ویره لر و اگر اونک دوشکی و اسبابی اولسه و اول اسبابه محتاج
اولسه مسکین اولور اما محتاج اولدوغندن زیاده بر نسنه سی اولسه
مسکین اولماز اول کسنه لردر که دیوشیرز و فقیرلره
اولشدورورلر انلروک اوجرتی مقداری انلره ویره لر
مؤلفه در و انلر بر قبیله نک اولولریدر که انلره مال ویرسلر انلر
مسلمان اولورلر و غیریلری دخی انلری کوروب مسلمان اولمغه رغبت
ایدرلر مکاتب در و انلر شول قوللردر که کندولری صتون
الورلر تا که ایکی مدتده یا خود اوچ مدتده کندو بهالرن افندیلرینه
ویره لر شول بورجلولردر که بورجی برمزلغله جمع اولمشدر
کرکسه درویش اولسون و کرکسه غنی اولسون و بورجی بر مصلحت
ایچون ایتمش اولسه که انوکله فتنه دفع اوله غازیلردر
که انلروک دیواندن علوفه سی اولمیه اگر بای ایسه لر دخی انلره یول
یراغن زکات مالندن ویره لر مسافرلردر انلروک
یول ازوغی اولمیه یا خود بر کسنه کندو شهرندن سفره کیتمک

قصد ایلیه و خرجی اولمیه پس انلره ازوق و کرا مقداری ویره لر و هم
کسیه که بن درویشم و یا مسکینم دیسه یلان اولدوغی معلوم اولمدقجه
جایزدر که انلرک سوزی قبول قلنه اما مسافر و غازی اگر غزایه
و سفره کیتمسلر زکاتی انلردن کیرو المق کرکدر اما درویشلر مسکینلر
غیری صنفلر معتمد علیه کسنلرک سوزیله معلوم اولمق کرکدر
ویمکن سرّنی بیان ایدر بلکه نته کم نمازک صورتی و حقیقتی واردر
کیرو الجلین زکاتک دخی صورتی و حقیقتی واردر اگر بر کسه زکاتک
سرن و حقیقتن بلمیه انوک زکاتی بر حسن بر صورت اولور و زکاتک
سری اوچ نسنه در بری اولدر که جمیع خلق الله تعالی یی سومکیچون
امر اولنمشلردر و هیچ بر مسلمان یوقدر که بو دعوی ایلمیه بلکه امر
اولنمشلردر که هیچ بر نسنه یی الله تعالیدن زیاده دوست طوتمیه لر نته کم
بیوردی قل ان کان آباؤکم و ابناؤکم و هیچ بر مؤمن یوقدر که
الله تعالی یی دوکلی نسنه لردن زیاده دوست طوتمغی دعوی ایلمیه
و هم هر کسنه اوزنی بویله صنور پس بر نشان و دلیل کرکدر تا که هر
کسنه بر حاصلسز دعوی ایله مغرور اولمیه پس مال ادمک محبوبلرندن
بریدر اول دعوی ایدن کسنه یی بونکله تجربه ایدرلر و ایده لر که اگر کرچک
ایسه معشوقک دوستلغنده کندوکی فدا ایله تا که حق تعالینک

دوستلغنده كندو درجه‌كى بله‌سن بس اول كمسنلركه يوسريى بلديلر
اوج طبقه اولديلر اولكى طبقه ده صديقلر اولديلر كه انلر هرنيه
مالك اولديلر ايدى فدا قلديلر وايتديلر ايكى يوز درمدن بش درهم
ويرمك بخيللرك ايشيدر بزم اوزرمزه واجب دركه الله تعالينك
يولنه دوكلى سن ويره وز نته كم صديق رضى الله عنه جمله مالن كتوردى
رسول صلى الله عليه وسلم ايتدى عيالك ايچون نه اليقودك ايتدى
اللهى ورسولنى اليقودم وعمر رضى الله عنه يارويسن كتوردى
رسول عليه السلام ايتدى عيالك ايچون نه اليقودك ايتدى كتوردكم
دكلو اليقودم رسول عليه السلام ايتدى ما بينكما ما بين كلمتيكما
يعنى ابو بكرله سنك مابينكده فرق سوزلركزك مابينده اولن فرق
كبيدر شول بخشى كسلردركه انلر بالكليا مالى خرج اتمديلر
واكا طاقت كتورمديلركه جمله مالرين فدا ايده‌لر ولكن مالى صقلديلر
ايدى دائما فقيرلرك حاجتنه منتظر ايديلر وانواع خيراته منتظر
ايديلر وكندولرى درويشلره برابر طوترلردى وزكات مقدارن
ويرمكله اكتفا اتمزلردى بلكه اول درويشلركه انلرك يانينه كلوردى
كندو عياللرى كبى طوترلرايدى شول مقبول كسنلردركه
انلر همين ايكى يوز اقچه‌دن بش اقچه ويرديلر زياده ويرمكه طاقت

كتورمديلر وفرضله اكتفا اتديلر وبيوردغى على البخيل صفاى خاطرايله
يرينه كتورديلر وفقيرلره زكات ويرمكله هيچ منت اتمديلر وبو درجه
ادنى درجه‌در زيراكه هر كسيه كه الله تعالى كندويه ويردوكى ايكى يوز
درمدن بش درمين كيرو ويرمكه كوكلى تحمل قلميه انوك هيچ الله تعالى
دوستلغنده نصيبى اولماز واكر بو مقدارى ويروب بوندن زياده‌يه
كوكلى متحمل اولمازايسه الله تعالينك بخيل دوستلريندن اولور
كوكلى نجاستدن پاك اتمكدر زيراكه كوكلده بخل نجاست كبيدر
زيراكه بخل حق تعالينك حضرتنه يقين اولمغه لايق اولمغك سببيدر
نته كم نجاست ظاهر بدنك نمازه حاضر اولمغه لايق اولماسنه سببدر
وكوكل بخل نجاستندن پاك اولماز الا مال خرج اتمكله پاك اولور وزكات
بخل نجاستن كيدرر وشول صو كبيدركه انوكله نجاست يومش اولور وبو
سببدندركه زكات وصدقه رسوله ورسولك اهل بيتنه حرامدر
زيراكه رسولك صلى الله عليه وسلم واهل بيتنك شرفى خلقك مالنك
چركندن صقلمقلردر اوچنجى نعمتك شكريدر زيراكه مال بر
نعمتدركه مسلمانلرحقنده دنيا وآخرت راحتنه سببدر نته كم نماز
واوروج وحج مالك نعمتنك شكريدر بر كمسنه چونكه كندويى بو نعمتلرده
احتياجسز كوره وكندو كبى بر غيرى مسلمانى دخى محتاج كوره كندويه

ایده که اولدخی بم کبی الله تعالینک قولیدر شکر اول اللهه که بنی محتاج
ایلمدی و انی بکا محتاج ایلدی باری اکا بر رحمت ایلیم که اولیه که بو حصول
بنی الله تعالی جانبندن صنمق اوله و اگر تقصیر ایلرسم بنی انونک کبی فقیر
ایلیه و انی بنم کبی غنی ایلیه پس هر کسه گرکدر که زکاتنک بو سرلرینی بیله
تا که انونک عبادتی بر معنیسز و حقیقتسز صورت اولمیه زکات
ویرمکلک ادبلرینک بیانی اولدر که اگر بر کمسنه دیلرسه که کندونک
عبادتی حیات بوله و روح حسن اولمیه و ثوابی قت قت زیاده اوله
گرکدر که بو یدی طبقه رعایت ایلیه طبقۀ اول اولدر که زکاتی ویرمسنه
تعجیل ایلیه واجب اولمازدن اول و یل تمام اولمدن ویرمکده اوچ فائده
واردر بری اولدر که عبادته میلنک اثری ظاهر اولور زیرا که واجب
اولدقدنصکره ویرمک ضروریدر اگر ویرمزایسه اکا عذاب
اولنور پس واجب اولدقدنصکره ویرمک قورخودن اوترو اولور
دوستلقدن اوتری اولماز و ویرمز قول اولدر که هر نسنه که ایشلیه
قورخودن اوتری ایشلیه دوستلقدن اوتری ایشلمیه و ایکنجی اولدر که
درویشلرک کوکلنه شادلغی تیز ایرشدره تا که دعالری زیاده اخلاص
ایلیلر بو سببدن که شادلغه اکسرزن یتشه لر و درویشلرک دعاسی
آکا جمله آفتلردن بر حصار اوله اوچنجی اولدر که روزگارک مانعلرندن

امین اوله زیرا که تأخیرده آفتلر واردر و احتمالدر که بعض مانعلر
دوشوب بونک کبی خیردن محروم قله و چونکه کوکلده بو خیر ایشی
ایشلمک میلی ظاهر اوله انی غنیمت بلمک گرکدر زیرا که خیر ایشه نظر
رحمتدر پس تیز ایشلمک گرکدر زیرا که شیطان انی منع ایتمکه حمله
ایلسه گرکدر وان قلب المؤمن بين اصبعين من اصابع الرحمن
یعنی مؤمنک کوکلی الله تعالینک قدرتنک بر مقلبندندر ایکی بر مغک
اراسنده در و اولولردن بر کمسنه نک ادبخانه ده کوکلنه گلدی
که کوکلکین بر درویشه ویره بر مریدین چاغردی و کوکلکی چقردی
اکا ویردی مرید ایتدی یا شیخ نیچون صبر ایلمدن تا که طشره چقه
ایتدی قورقدم که خاطریمه بر غیری نسنه گله و بنی بو خیردن
الیقویه ایکنجی طبقه اولدر که اگر زکاتی ییلک ایچنده ویرمک دیلرسه
محرم آینده ویره که ییلک اولیدر و اشهر حرمدندر یاخود رمضان
آینده ویره که وقت هر نه دکلو شریفراک اولورسه انونک ثوابی زیاده
اولور و رسول علیه السلام جمله خلقک الا سخیسی ایدی هر نسنه که
وار ایدی فقیرلره ویردی خصوصا که رمضان آینده هیچ نسنه
صقلمازدی و هر نسنه که وار ایدی جمله خرج ایلردی
اولدر که زکاتی گیزلو ویره و چوقلق اراسنده ویرمیه تا که ریادن

امین اوله

بری اولوب اخلاصه قریب اوله وخبرده گلمشدر که گزلو صدقه
ویرمك الله تعالینك خشمنی ساکن قلور وخبرده گلمشدر که یدی
کسنه عرشك سایه سنده کولکه لنه لر انلرك بریسی پادشاه عادلدر
وبری دخی اول کسنه لردر که صدقه یی شویله ویره که صاغ الی ویردوکنی
صول الی خبردار اولمیه کوربو درجه نه درجه در که عادل پادشاهك
درجه سنه برابر اولور وخبرده گلمشدر که هر کسنه که صدقه یی
گیزلو ویره انی سر عملرندن یزرلر واگر آشکاره ویرسه ظاهر
عملرندن یزرلر اگر دوتوب شویله نسنه صدقه ویردم دیسه
اول عملری سر عملرینك دفترندن وظاهر عملرینك دفترندن
تراش ایدوب ریا دفترینه یزرلر وبو سببدن صالحلر صدقه یی
گیزلو ویرمکده شول قدر جهد ایدرلر ایدی که بعض کسنه اولوردی که
براغمی طلب ایلردی وصدقه یی انوك الینه ویردی وهیچ نسنه
سویلمزدی تا که کندوینی بلمیه که کیمدر وبعض کسنه اولوردی که بر
اونجویه وارمش درویش طلب ایلردی وانوك قفاسنه بغلردی و
نسنه سویلمزدی تا که اوینمیه وبلمیه که کیم ویرمشدر وبعض کسنه اولوردی
که درویشك یولنه براغوردی وبعض کسنه بر وکیله ویردی تا که
اول صدقه یی اولشدره وکیمك ایدوکن دیمیه وبو دوکلیسی ایدی اوتره و

ایدی

ایدی که درویش بلمیه اما غیریلردن صقلمغی زیاده مهم کوررلردی
زیرا که خلق ایچنده ویردکده اول کسنك باطننده ریا صفتی ظاهر اولور
اگرچه بخل صفتی شکست اولور وبو صفتلرك ایکیسی دخی هلاك ایدیجی
صفتلردر ولی بخل عقرب کبیدر وریا یلان کبیدر که قوی رکدر چونکه عقربی
یلانه یدوره تا که یلانك قوتی آرته بر هلاك ایدیجیدن قورتلمش اولور
واندن یاوز رغنه دوشر وبو صفتلرك زخمی انوك کوکلنده اولور چونکه
مقبریه کیره بو زخملر اکا یلاندن وعقرب زخمی کبی اولسه گرکدر نته کم
مسلمانلق عنوانینده بو ذکر اولندی پس اول صدقه که خلق ایچنده ویره لر
انوك ضرری فائده سندن آرتوقدر اولدر که ریادن
امین اوله وکوکلی ریادن پاك قلمش اوله واگر بلورسه که خلق ایچنده
ویررسه غیریلر دخی اکا اویرلر وصدقه ویرمکه رغبتلری زیاده اولور
بویله کسنه خلق ایچنده ویرمك افضلدر اما بو اول کسنه گرکدر که خلقك
مدحی وذمی انوك قتنده برابر اوله وایتدوکی ایشلرده حق تعالینك
بلدوکی کفایت ایلیه اولدر که صدقه نك ثوابن ضایع ایلمیه
فقیره منت ایتمکله نته کم الله تعالی بیوردی لا تبطلوا صدقاتكم
بالمن والاذى یعنی بر صدقه گزی باطل قلمك منتله واذا ایله واذانك
معنیسی درویشلری انجتمکدر بونی اکشدوب والتی دورت قانی سویلك

ایله ودرویشلری فقیر اولدوغی سببدن خور کورب حقارت نظریله
انلره نظر ایلمکدر واذا ایکی درلو جهلدن وحماقتدن حاصل اولور
بری اولدرکه مال ویرمک اکا مشکل کلور وبو سببدن کوکلی طار اولور
وسوزی قهرله سویلر وهر کسنه که براقچه ویرب بیک المغه اکا مشکل
کله جاهلدر زیراکه اول کمسنه بو زکاتله فردوس اعلایی والله تعالینک
رضاسن حاصل قلور واوزنی جهنم اودندن صوتورالور واکر بو ذکر
اولنانلره ایمان کتورمش ایسه اکا زکات نیچون مشکل کله وبری دخی
اول کسنک حماقتیدر که ظن ایدر که بایلق سببیله کندونک درویش
اوزرینه شرفی اوله وبلمز که بر کسنه که بش یوز ییل کندودن ایلرو جنته
کیرسه کرکدر اول کندودن شریفرکدر واونک درجه سی کندودن
اولورقدر والله تعالی قتنده شرف وفخر درویشلک ایله در بایلق
ایله دکلدر بو دنیاده درویشلک شرفی اولدر که بای اولن کمسنه یی
دنیا شغلنه ودنیا زحمتنه وکناهنه ووبالنه مشغول قلمشدر واونک
دوکلی دنیاسندن نصیبی حاجت مقدارندن ارتوق قلمشدر واکا واجب
قلمشدر که درویشه حاجت مقدارن ویره پس حقیقتده بو دنیاده
بایی درویشک مسخره سی قلمشدر واول دنیاده بش یوز ییل ایلرو جنته
کیرمکی درویشه مخصوص قلمشدر [illegible] اولدرکه زکات ویرن

کمسنه زکات ویردوکنه منت ایلمیه ومنتک اصلی جهلدر ومنت قلبک
صفتیدر ومنتک سببی اولدر که اول کمسنه شویله صنور که درویش اونک
الی الندهدر واونک بو رسمه صنوسی اولدوغنه علامتی اولدر که طمع
ایلر که درویش کندویه خدمت ایلیه واونک ایشلری اوستنه طوره و
سلام ویرمکده ابتدایی درویش ایلیه وزیاده حرمتله اومه واکر اول
حرمتلرک حقنده درویش تقصیر ایلرسه تعجبی سایر زمانلردن ارتوق
ایلیه وکاه اولور که بنا اکا چوق ایلک ایلدم دیو اوکنور وبو دوکلی
جهلدر بلکه حقیقتا اولدر که درویش اکا ایلوکی ایلرودن ایلمشدر که
بو صدقه یی اندن قبول ایلمشدر تا که انی جهنم اتشندن قورترمشدر
وکوکلنی بخیللق نجاستندن پاک ایلمشدر واکر بر حجامتجی انی مفت
حجامت ایلسه منت بلور زیراکه اول قان اونک هلاکنه سبب ایدی
واستاد اول قانی اونک ایچروسندن طشره چقردی بخل دخی اونک
ایچروسنده وزکات مالی النده اونک هلاکنک وناپاکلکنک سببیدر
چونکه درویشک سببیله اکا هم پاکلک وهم نجات حاصل اولدیت
کرکدر که بو خصوصده درویشه منت بله وبری دخی اولدر که رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردی که صدقه اول الله تعالینک لطفی النه
دوشر اندن صکره درویشک النه دوشر وچونکه صدقه یی الله تعالی

تسلیم ایدر و درویش حق تعالینك نایبیدر كركدر كه صدقه‌نك قبضنی
درویشدن منت بله و درویشه منت ایلمیه چونكه زكات ویرلرندن
بو اوج سری فكر ایلیه بلور كه منت ایلمك جهلدندر و منتدن حذر
ایتمكچون سلف مبالغه ایتمشلردر و درویشك اوكنده ایاغ اوزرنه
طورمشلردر و تواضع ایدركبی صدقه‌یی درویشك اوكنه قومشلردر
اندنصكره بو صدقه‌یی بندن قبول ایله دیو تضرع ایلمشلردر و بر
طائفه دخی الكرینی درویشك اوكنه طوتمشلردر تا كه درویش صدقه‌یی
الدوغی وقت درویشك الی یوقرو اوله زیرا كه بو وجهله الی اولكسیه‌ننك
دركه منت ایلیه و عایشه و ام سلمه رضی الله عنهما درویشه كه بر
نسنه كوندررلر ایدی ایدرلر ایدی كه درویش نه دعا ایدرسه خاطركده
طوت تا كه هر دعاسنه بر دعا ایله عوض اولنه و صدقه عوضدن
خالص قله و درویشدن دعا تمنا قلمغی روا كورمزلردی تا كه درویشه
احسان ایتمك كمالی اولمیه زیرا كه احسان ایدن حقیقتده درویشدر
كه سنی بو رنجدن خلاص ایدی [illegible] اولدر كه كندو مالندن
اول نسنه كه ایورك و كوزلركدر انی ویره زیرا كه اول نسنه كه
شبهه قرشمش اوله اونكله الله تعالایه یقینلق قصد ایلمك لایق دكلدر
زیرا كه الله تعالی پاكدر و پاكدن غیری قبول ایتمز نته كم الله تعالی

بیوردی ولا تیمموا الخبیث منه تنفقون ولستم بآخذیه الا ان تغمضوا فیه
یعنی اول نسنه‌یی كه اكر سزه ویرسلر كراهیتله الورسز نیچون انی
الله تعالینك نصیبنده خرج ایلرسز و اكر بر كسنه كندو اونده
اول نسنه كه حقیردر مهمان اوكنه كتورسه مهمانی خوارلمق اولورسه
نه وجهله روا اولور كه یرمز اولن نسنه‌یی اولویه و ایو نسنه‌یی نوك
قوللرینه ویره‌لر و یرمز نسنه ویرمك كوكلسز ویرمكه دلیلدر و هر
صدقه كه صفای خاطرله اولمیه انده مقبول اولمق خوفی واردر رسول
صلی الله علیه و سلم بیوردركه بر درم صدقه واردر كه بیكدن خیرلودر
و رسولك بیوردغی اولدر كه ایو سن ویره و طیب خاطرله ویره
درویش طلب ایتمك ادبلرینك بیانی اولدر كه بلكل كه هر فقیر مسلمانه
كه زكات ویره سن فرض ادا اولور و اكر بر كسنه اخرت تجارتن انلسه
مناسب دكلدر كه فایده زیاده اولمق طریقندن الكه و چونكه صدقه
مستحقنه یتسه ثواب زیاده اولور پس كركدر كه بش صفتدن
برین طلب ایلیه اول اولدر كه صدقه ویردوكی كسنه صالح و پرهیزكار
[illegible] اوله نته كم رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی
یعنی صدقه‌یی كناهدن پرهیز ایدن كسنه‌لره ویرك و سببی اولدر كه
كناهدن صقنن كسنه‌لر الدقلری صدقه‌یی الله تعالینك طاعتنه

یردم ایدیورلر وصدقه ویرن کمسنه شریک اولورلر اول طاعتک
ثوابنده که اکا یردمی طوقنمشدر وغنی اولنلر اولولردن بریسی کندو
صدقه‌سن صوفیلردن غیریه ویرمزدی وایدردی که بونلر اول
طائفه‌لردرکه انلرک الله تعالینک طاعتندن غیری نسنه‌یه
همتلری یوقدر وچونکه انلرک بر نسنه‌یه حاجتلری اوله انلرک
فکرلری پراکنده اولور وحضرت حقه بر کوکل ایلتمک خیرلودر
یوز کوکل رعایت ایتمکدن که انلرک همتی دنیایه اوله وبو سوزی
جنیده رحمة الله علیه حکایت ایتدیلر ایتدی بو سوز الله تعالی
ولیلرندن بر ولینک سوزیدر اول زمانده بو سوزی سویلین
کمسنه بقال ایدی مفلس اولدی زیرا که هر نسنه که درویشلر الوردی
بهاسن ایستمزدی جنید اکا بر مقدار مال صالدی تا که تجارت اوزره
اوله وایتدی سنک کبی کمسنه‌یه تجارت زیان ایتمز ایکنجی صفت
اولدرکه اهل علمدن اوله چونکه انوک ویردوکی صدقه ایله
تحصیل علمدن فراغت خاطر بوله علمک ثوابنده انوکله شریک
اولور اوچنجی صفت اولدرکه احتیاجی کیزلو اوله وفقیرلکنی کیزلیه و
صبر وتحمل ایلیه دیرلرکه یحسبهم الجاهل اغنیاء من التعفف بو قومدر
یعنی جاهل اولن کمسنه انلری غنی صنور پرهیزکار اولدوقلری سببند

پس اول کمسنه‌لرک صبر پرده‌سنده کندولری کیزلو طوتملری صدقه
ویرمک بابنده اول درویش کبیدر کلدرکه دیلنمکدن باکی اولمیه
دردنجی صفت اولدرکه اهل عیال اوله یا خسته اوله زیرا که هر نه دکلو
زحمتلری واحتیاجلری زیاده اوله انلری راحته یتشدرمکک ثوابی
ارتوق اوله بشنجی صفت اولدرکه صدقه ویردوکی کمسه کندو اقرباسند
اوله که هم صله اوله وهم صدقه اوله یا خود بر کمسنه اوله که الله تعالی ایچون
سومکده انوکله قرنداش اولمش اوله که بویله اولن کمسنه دخی اقربا
درجه‌سنده‌در اگر بر کمسه بولورسه که بو ذکر اولنان صفتلرک
دوکلیسی یا اکثری انده واردر صدقه‌یی اکا ویرمک اولادرکدر وچونکه
صدقه‌یی بو ذکر اولنان کبی کمسنلره ویره انلرک همتی وتوجهی ودعاسی
بر حصار اولور وبو فائده اکا کوکلدن بخیللک طشره چقروب نعمتک
شکر زینه کوردوکی سببدندر وکرکدرکه زکاتی آل رسوله ویرمیه
وکافرلره ویرمیه زیرا که زکات خلقک مالنک چرکیدر روا آل رسوله
بونک کبی نسنه‌یی ویرمک روا دکلدر وکافرلره ویرمک حیفدر
زکات وصدقه الن کمسنه‌لرک ادبلرینک بیانی اولدرکه زکات
الن کمسنه کرکدرکه بش وظیفه‌یه رعایت ایلیه وظیفه اول اولدرکه
بله که حق تعالی چون کندو قوللرینی ماله محتاج ایتدی ول سببدن

قوللرینه چوق مال ویردی و بر طائفه‌یی که انلره الله تعالینڭ زیاده
عنایتی وار ایدی دنیانڭ اشغالندن و وبالندن انلری صقلدی
و دنیانڭ حفظنڭ و کسبنڭ و زحمتنڭ یوکنی غنیلره یوکلتدی و انلره
بیوردی تا که کندو قتنده عزیز اولن قوللرینڭ حاجتی مقداری
مالی انلره ویره لر تا که اول عزیزلر دنیا یوکندن قورتلمش اولالر و
حق تعالینڭ طاعتنده اندیشه‌لری و همتلری همین بر نسنه‌یه قلری
اوله چونکه احتیاج سببیله همتلری پراکنده اوله محتاج اولد
دکلو غنیلرڭ اللرندن انلره یتشور تا که غنیلره انلرڭ همتی و دعالری
برکتی کفارت اوله پس درویش اول نسنه‌یی که الور کرکدر که اول نیتله
الدکه انی کندو کفایتنه خرج ایلیه تا که طاعت ایچون فراغت
خاطر بوله و بو نعمتڭ قدرن اکلیه که غنیلری اکا مسخر ایلمشدر
تا که اوزی عبادتنه مشغول اوله و بو اکا بکزر که دنیا بکلری
کندولرینڭ خاص قوللرن ایستمزلر که کندولرڭ خدمتندن اراغ
اوله و قومزلر که دنیا کسبنه مشغول اولالر لیکن انجیلری
و بازارجیلری که خاصه خدمته یرامزلر خاص قوللرڭ مسخری
قلورلر و انلردن کسبی و خراجی الورلر و خاص قوللرڭ طونلغن
خرج ایدرلر و نته کم بکلڭ مقصودی دکلی نسنه‌لردن خاص

قوللرڭ خدمتیدر حق تعالینڭ دخی مرادی دکلی خلقدن حضرت
ربوبیتنه عبادت ایتمکدر و بو اجلدندر که حق تعالی بیوردی
وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون یعنی بن انس و جنی
خلق ایتمدم الا بکا عبادت قلسونلر دیو خلق ایلدم پس کرکدر که
درویش که هر نسنه‌یی الور عبادت نیتیله اله و بو اجلدندر که
حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم دیدی که صدقه‌یی ویرن
کمسنه‌نڭ ثوابی الن کمسنه‌نڭ ثوابندن زیاده دکلدر اکر الن احتیاجندن
اوتری الورسه و بو اول کمسنه‌در که انوڭ قصدی دینه مشغول
اولمق اوله [illegible] اولدر که اول کمسنه که صدقه‌یی الوحقدن
اله و انی حقدن بله و غنیلری الله تعالی جانبندن مسخر بله که انلره
بر موکل نصب اولنمشدر تا که زکاتی فقیرلره ویره لر و اول موکل
انلره ویرلن ایماندر که انلرڭ نجاتنی و سعادتنی صدقه‌یه باغلمشدر
و اکر بو موکل اولمیدی بر کمسنه‌یه بر حبه ویرمیدیلر پس منت
اکادر که موکل نصب ایتمشدر و چونکه بلدی که غنینڭ الی الله تعالی
ایله فقیرلرڭ اراسنده مسخر قلنمش واسطه‌در کرکدر که غنیی
دخی واسطه بله و بو اکا دخی شکر ایلیه [illegible]
یعنی بر کسه که خلقه شکر ایلمز و انلرڭ احسانن بلمز اول کسنه

قوللرڭ

الله تعالینک احسانن دخی بیلمز و بونک برله که عملارین بردجی
الله تعالیدر کبر و انلرک اوزرینه اوزنی تنالفلور و شکر کوسترد
بنده کمر دیدی نعم العبد انه اواب نه کوزل قولدر اول تسبیح و
استغفار ایدیجیدر و قرآن عظیمدن بر یرده دخی دیدی کم
یعنی تحقیقا اول صادقلردن و نبیلردن
اولدی و بونک امثالی نجه یرلرده ذکر اولنمشدر و اول سببدن
غنیلره شکر ایلیه که الله تعالی بر کمسنه یی خیره واسطه قلدی
و عزیز قلدی بنده کم ایتدی
یعنی بخشیلق اول کمسنه یه مخصوصدر که بن انی خیر ایچون
خلق ایلدم و اکا خیر میسر ایلدم پس الله تعالینک عزیزلرینک
قدرن بلمک کرکدر و غنیلره شکر ایتمکک معنیسی بودر که انلره دعا
ایلیه و ایده
یعنی الله تعالا سنک
قلبکی پاک ایلسون و لیکن زمره سنده قلوب و عملکی پاک ایلسون
صالحلر زمره سنده قلوب و روحکه مغفرت نصیب ایلسون
شهیدلرک روحلرندن قلوب و خبرده کلمشدر که هر کسه که سنگ
ایلک ایلیه اکا عوض ایلک ایتمکه قادر اولمازسکوز دعا ایلک که

عوض تمام اولدوغنی بیله سز و شکرک تماملغی انوکله اولور که صدقه
نک عیبنی اورته و صدقه نک اتنی ازکورمیه و حقیر کورمیه بنده کم
صدقه ویرنک شرطی اولدر که اول نسنه که ویره انی حقیر کوره اکر چوق
ویرمش ایسه ده ویردوکی نسنه یی اولو کورمیه اوچنجی وظیفه اولدر ک
هر نسنه که حلالدن اولمیه انی المیه و ظالملرک مالندن هیچ نسنه المیه
و اول کمسه لرک مالندن دخی المیه که انلر ربا خورلردر و ربادن
صقنمز کمسنه لردر دردنجی وظیفه اولدر که احتیاجی اولدوغندن
ارتوق المیه اکر سفره واروا الورسه ازقدن و کرادن زیاده المیه
و اکر بورجی وار ایسه بورجندن زیاده المیه اکر بر یللق ازوغنه اون
اقچه کفایت ایلرسه و اون بر اقچه الورسه بر اقچه حرام اولور اکر
اونده قماشدن و قفتاندن زاید نسنه سی وار ایسه لا یوتد کلدر که
زکات اله بشنجی وظیفه اولدر که اکر زکات ویرن کمسنه عالم دکل ایسه
الر کمسنه صوره که بونی فقیرلر حصه سندنمی ویررسن یا بورجلیلر
حصه سندنمی ویررسن دییه اکر کندوسی اول صفت اوزره اولور
زکاتنک سکز بخشندن بر بخشی اکا ویریلور ایسه المیه زیرا که شافعی
مذهبنده زکات مالنک سکز بخشندن بر بخشی اوچ کمسنه یه
ویرمک کرکدر بر کمسنه یه ویرمک درست دکلدر زکات ویرمک

فضیلتنك بیانی اولدر كه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه
صدقه ویرك اگر بر خرما دخی اولورسه كه بر خرمانك صدقه‌سی درونی
دیری ایلر. وكناهی سویندرر صو آتشی سویندردوكی كبی. ودخی بیوردی كه
جهنمدن صقنك اگر یارم خرما ایله دخی اولورسه. اگر قادر دكل
ایسه كوزل لطف ایله جواب ویرك. ودخی بیوردی كه هیچ بر مسلمان
حلال مالدن صدقه ویرمز الا كه الله تعالی آنی كندو لطفی قبضه‌سنده
بسلر تا كه سز كندو طورلریكزی بسلرسز. تا اول حده دك كه بر
خرما احد طاغی قدر اولور. وبیوردی كه قیامت كونی هر كسنه كندو
صدقه‌سنك كولكه‌سنده اولور تا اول وقته دك كه خلق آراسنده
حكم ایده‌لر. وبیوردی كه بر كزلو صدقه ویرمك ایله شر قپولرندن
یتمش قپو بغلنور. وصوردیلر كه یا رسول الله قنغی صدقه افضلدر
ایتدی اول صدقه افضلدر كه صاغلغكده ویره‌سن. یا اول وقتده
ویره‌سن كه سنده دیرلك امیدی اوله. وفقیرلكدن قورخه‌سن اول
صدقه دكل كه صبر ایلیه‌سن تا كه جان بوغزه ایرشه اندن صكره دیه‌سن
كه فلانه ویرك وفلانه ویرك اول خود فلانك اولور سن كرك دی
وكرك دیمه. وعیسی علیه السلام بیوردی هر كسنه كه بر دیلنجی‌یی
محروم كوندوره یتمش كون اوله ملكلر كیرمز. وبزم رسولمز صلی الله

علیه وسلم ایكی ایشی هیچ كمسنه‌یه اصمرلمازایدی بلكه كندو مبارك الیله
ایشلردی. بری اولدر كه صدقه‌یی فقیره كندو الیله ویردی. وطهارت
صوین اخشام كندو الیله قوردی. واغزین اورتردی. وایدردی كه
بر كمسنه كه بر فقیره بر قفتان كیدورسه. اول الله تعالینك حفظنده
اوله تا كه اول قفتاندن اول فقیرك اوزرنده بر پاره قله. وعایشه
صدیقه رضی الله عنها اللی بیك درم صدقه ویردی. وكوكلكنه بر پاره
یمادی وكندویه بر كوكلك ایدنمدی. وابن مسعود ایدر كه بر كمسنه
یتمش یل عبادت ایلدی اندن صكره بر عظیم كناه ایتدی واول عبادتی
جمله ضایع اولدی. واندن صكره بر درویشه بر اتمك صدقه ویردی
الله تعالی اول كناهنی یارلغدی یتمش یللق عملی كا كیرو ویردی. ولقمان
حكیم اوغلنه ایتدی هر بار كه سندن بر اولو كناه صادر اولور صدقه
ویر. وعبد الله بن عمر رضی الله عنهما چوق وقتده شكر صدقه‌سی ویرردی
وایدردی كه الله تعالی ایدر كه لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون
یعنی سز ثوابه ایرشمزسز حتی سوكلو نسنه‌لریكزدن صدقه ویرمیه‌سز
والله تعالی بیلور كه بن شكری سوررم لازمدر شكر صدقه ویررم. وشعبی
ایدر كه هر كمسنه كه كندونی صدقه‌نك ثوابنه احتیاجی درویشك
صدقه‌یه احتیاجندن زیاده كورمسه اول كسنك صدقه‌سی

مقبول اولمازه حسن بصری رضی الله عنه بر اسیر صاتیجی کوردی
که الینده بر کوچک قرواش واردر اکا ایتدی بو قرواشی ایکی اقچه یه
ویررمسن اسیرجی ایتدی ویررم حسن ایتدی یوری که الله تعالی بر
حورعینی ایکی حبه یه ویرر که بوندن چوق کوچکدر اوله یعنی صدقه ایله
ایکیجی اصل اوروجک بیانندهدر بلکل که اوروج مسلمانلق دکلریندن
بر دکلدر ورسول صلی الله علیه وسلم دیدی که الله تعالی بیوردی
که بر ایلوکه اون اول دکلو عوض ویرلور ودخی زیاده ویرلور تا یدی
یوزه وارنجه مکر اوروج طوتمق که اول عبادت بکا مخصوصدر وانوک
عوضن بن ویررم دیر والله تعالی بیوردی که انما یوفی الصابرون اجرهم
بغیر حساب یعنی اول کسلر که دنیا شهوتندن صبر ایدرلر
انلرک ثوابی هیچ حسابه کلمز بلکه حددن طشرهدر وایتدی که
صبر ایمانک یاروسیدر واوروج صبرک یاروسیدر وایتدی که
اوروج طوتن کسنک اغزنک قوخوسی الله تعالینک قتنده مشک
قوخوسندن ایورکدر والله تعالی ایدر که بنم قولم بندن اوترو
یمکی واچمکی وشهوتی ترک ایتمشدر انوک جزاسن بنه بن ویررمکه قادرم
وایتدی که اوروج طوتنک اویخوسی عبادتدر ونفسی تسبیحدر و
دعاسی مستجابدر وایتدی که چونکه رمضان ایی کله جنت قپولرن

آچلر

آچرلر وجهنم قپولرن بکرلر وشیطانلری حبس ایدرلر وندا کلور که
یا خیر طلب ایلین کسنه کل وقتیدر ویا شر طلب ایلین کسنه کت که سنک
یرک دکلدر واوروجک فضیلتی زیاده عظیم اولدوغندن اوترودر که بو
عبادتی الله تعالی کندویه نسبت قلدی وایتدی الصوم لی وانا اجزی به
یعنی اوروج بنم ایچوندر وانوک ثوابن بن ویررم دیدی اکرچه جمیع
عبادت الله تعالینکدر نته که کعبه کندو اومدر دیدی اکرچه دکلی
عالم انوک ملکیدر واوروجک ایکی خاصیتی واردر که اول خاصیتلو سببی الله
اوروجی الله تعالی کندویه منسوب قلدی برسی اولدر که اوروجک حقیقتی
آدم کندو نفسنی یمکدن واچمکدن منع ایتمکدر ومنع ایتمک کوزلکه
کورنور نسنه دکلدر وریا اکا یول بولماز وبری دخی اولدر که الله
تعالینک دشمنی ابلیسدر وابلیسک لشکری شهوتلردر وبو اجلدندر که
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که شیطان ادمک ایچروسنده یوکورر
قان بدننده یوکوردوکی کبی وسن اول یولی شیطانک اوزرینه طار قلمازسن
مکرکه آچلق ایله ودخی بیوردی که الصوم جنة یعنی اوروج شیطانی
دفع ایتمکده قلقان کبیدر وعایشه صدیقه رضی الله عنها ایدر که رسول
بکا بیوردی که جنت قپوسن اورمقدن هیچ خالی اولمه بن دیدم که
یا رسول الله جنتک قپوسی نه ایله اوریلور ایتدی آچلق ایله وایتدی

دوکلی عبادتک قبوسی اوروجدر و بو جمله اول سببدندر که دوکلی
عباده مانع اولن شهوتلردر و شهوتلرک اصلی طوقلقدر و اجلق
دوکلی شهوتلری صیندورور اوروجک فرضلرینک بیانی اولدر که بلکل که
اوروجک فرضلری التیدر بری رمضان آین طلب ایتمکدر تا که معلوم اوله
یکرمی طقوز اوزرینه میدر یا اوتوز اوزرینه میدر و بر عادل کسنه نک
سوزینه اعتماد ایتمک جایزدر اوروج طوتمقده و بیرام ایتمکده
ایکی کسنه دن آز اولسه جایز دکلدر و هر کسنه که بر معتمد علیه
کسنه دن غره کوردوکن ایشیتسه و کندو اعتقادنده انوک دوکلی
سوزی کرچک اولسه اوروج انوک اوزرینه واجب اولور اکرچه قاضی
اوروجه حکم ایتمزسه دخی و اکر هلالی بر غیری شهرده کورسلر و اول
شهرک بو شهره ارافلغی اون التی فرسنک اولسه بو شهرک خلقنک
اوزرینه اوروج طوتمق واجب اولماز و اکر اون التی فرسنکدن آز اولورسه
واجب اولور ایکنجی فریضه نیتدر و هر کیجه که نیت ایلیه خاطرنه
کتوره که بو طوتدوغی اوروج رمضان آیندن اوروجیدر و فرضدر و
ادادر و هر مسلمانک که بونی خاطرنه کتوره انوک کوکلی نیتدن
خالی اولماز و شک کیجه سی اکر ایدرسه که نیت ایلدم رمضان
اوروجنی طوتمغه اکر رمضان آیی اولورسه بو نیت درست اولماز تا

اول وقت

اول وقت درست اولور که شک بر طرف اوله بر معتمد علیه کسنه نک
سوزیله و رمضانک آخر کیجه سنده اکر یارین بیرام اولمسنده شک
ایدرسه نیت درست اولور زیرا که اصل احتمال اولدر که رمضان
آیی کچمش اوله و بر کسه بر قیوده حبس اولمش اولسه جهد ایلیوب
فکر ایله وقتی آرایوب بولسه و انوک اوزرینه مقرر ایلسه درست
اولور و اکر کیجه بر نسنه یمکه نیت ایلسه اندن نصکره اوروج طوتمغه
نیت ایلسه و اوروج طوتسه اوروج باطل اولماز بلکه اکر خاتون کیشی
بلورسه که حیض منقطع اولسه کرکدر و اوروجه نیت ایلسه و حیض
دخی منقطع اولسه اوروج درست اولور اوچنجی فرض اولدر که قصدا
هیچ بر نسنه یی کندو ایچروسنه داخل قلمیه و قان الدرمق و حجامت
الدرمق و سرمه چکمک و قولغنه و صو یولنه پنبه صوقمق زیان ایلمز
زیرا که آدمک ایچروسی اولدر که بر نسنه نک قرار ایدجک یری اوله
دماغ کبی و قارن کبی و معده کبی و قاوق کبی و اکر قصدسز بر نسنه
اوروج طوتن کسنه نک ایچروسنه داخل اولسه سکک کبی که اوچه و اوروج
طوتن کسنه نک اغزینه کیره یا یول توزی کبی و یا ابدست الورکن مضمضه
صویی کبی که دماغه صچرایه زیان ایلمز مکر که مضمضه مبالغه ایلیه
و صویی دماغه ایرشدره اول وقت زیان ایلر و اکر اونودوب

بر نسنه ییسه زیان ایتمز . اما بر کسنه صباح یا خود احتلام کمالیله
بر نسنه ییسه اندن صکره بلسه که طاك یری اغرمقدن صکره ایمش
یا کون بتمقدن اول یکرو ایمش اوروجی قضا ایتمك کرکدر . دردنجی فرض
اولدر که اهلی ایله جماع ایلمیه . واکر غسل واجب اولجق مرتبه یقینلق
ایلسه اوروج باطل اولور . واکر اوروجی اونتدوب جماع ایتسه باطل
اولماز . واکر احتلام جماع ایتسه وغسلی صباح اولدقدنصکره
ایلسه جایزدر . بشنجی فرض اولدر که هیچ بر طریقله شهوتن انزال
ایتمیه . واکر اهلنه یقینلق ایلسه وجماع اتمسه وکندویکیت اولسه
وانزال اولمق احتمالی اولسه وانزال دخی اولسه اوروج باطل اولور
التنجی فرض اولدر که قصدیله استفراغ ایتمیه . واکر کندو قصد
ایتمکسزن استفراغ ایلسه اوروج باطل اولماز . واکر زکام سببیله
یا بر غیری سبب ایله اوروج طوتن کسنك بوغزندن بلغم کلسه وطشره
براقسه زیان ایتمز که بوندن صقنمق مشکلدر . مکر که اغزه کله
وکیرو بوغزه کیده اول زمانده اوروج باطل اولور . واوروجك سنت
اولن نسنه لری التیدر . بری سحوری تاخیر ایتمکدر . وبری دخی اوروج
اچمغی نمازدن اوکردی یا خرما ایله . ویا صو ایله تعجیل ایتمکدر . وغذادن
صکره اغزنی مسواکلمکدن ال چکمکدر . وفقرایه صدقه ویرمکدر

وطعام

وطعام ویرمکدر . وقرآنی چوق اوقمقدر . ومسجدده اعتکاف ایلمکدر
خصوصا که رمضانك آخرنده اولن کونده که قدر کیجه سی اندهدر
ورسول صلی الله علیه وسلم بو اون کونده دوشکی دیوشردی
وعبادت ایچون بر ازار بغلرلردی وکندوسی ودوکلی اهلی هیچ
عبادتدن ارام ایتمزلردی . وقدر کیجه سی یکرمی برنجی کیجه در ویا یکرمی
یدنجی کیجه در . وقدر بو کیجه لرده اولمق احتمالی قریبدر . واولی
اولدر که آخرده اولن اون کونده اولاشدوری اعتکاف ایلیه . واکر
اولاشدوری اعتکافه نذر ایلسه لازم اولور . پس قضای حاجتدن
غیری نسنه یه طشره چقمیه . واپدستلو زمانندن ارتق اونده
اکلنمیه . واکر جنازه نمازنه یا خسته صورمغه یا طانقلق ویرمکه
یا طهارت تازه لمکه طشره چقرسه اعتکافی کیتمش اولور . واکر
یومقدن واتمك ییمکدن ومسجدده اویومقدن اعتکافه ضرر
یوقدر . وهر زمان که قضای حاجتدن کله نیتی تازه لیه . واوروجك
حقیقتی وسری اولدرکه اوروج اوچ درجه در بریسی عوامك
اوروجیدر وبری دخی خواصك اوروجیدر . وبری دخی خواص
خواصك اوروجیدر . اما عوامك اوروجی اولدرکه ذکر اولندی
وبونك نهایتی اولدرکه آدم کندو قرنینی وفرجنی صقلیه وبودرجه

الى ادناسیدر • اما خاصلرك خاصلرینك اوجی درجه لرولت
اعلاسیدر • واول شول اوجدرکه کندو کوکلنی حق تعالیدن غیری
نسنه لردن کیزلو طوته • وکندو وجودی وکلی حق تعالی‌یه اصمرلیه • وهر
نسنه که ظاهرده وباطنده الله تعالینك غیریدر اندن اوج
طوته • وهر نسنه که الله تعالینك ذکرندن غیریدر • واکا تعلق
اولنك غیریدر آنی فکر ایلسه بو اوج بوزلمش اولور • واکر دنیا
مصلحتن فکر ایلسه اکرچه حلال ایسه دخی بو اوج باطل اولور
مکرکه دنیا فکرینك دین یولنه تعلقی اوله که اول حقیقتده دنیادن
اولماز تاکه دیمشلردرکه اکر کوندزدن اوروجنه ایله اخشم دیو فکر
ایلسه انونك اوزرینه کناه یزلورکه بو دلیلدرکه الله تعالینك وعده
ایتدوکی رزقه یتشمسنه اعتمادی یوقدر • وبو نبیلرك وصدیقلر
درجه‌سیدر • وهر کسه بو درجه‌یه یتشمز • اما خواصك اوروجی
اولدرکه دوکلی اعضاسنی لایق اولمین نسنه لردن الیقویه همین
قرننی وفرجنی منع ایلیه • وبو اوروجك تمامی التی نسنه ایله در بری
اولدرکه کوزی صقلوطوته هر نسنه دن که آنی الله تعالیدن فارغ
ایلیه خصوصا اول نسنه که اندن شهوت حرکت ایلیه که رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردرکه کوزك نظری شیطانك اوقلرینك

دمرنلرندن بر دمرندرکه زهرله صوارلمشدر • هرکیسه الله تعالی
قورخوسندن اوترو اندن حذر ایلسه اکا ایمان خلعتن کیدورلر
شویله که اول خلقك حلاوتنی کندو کوکلنده بولور • وانس رضی الله
عنه روایت ایلرکه رسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه بش نسنه
اوروجی بوزر • بری یلان سویلمك • وبری دخی غیبت ایلمك • وبری دخی
قوقولق • وبری دخی یلان آند ایچمك • وبری دخی شهوت نظریله حرامه
باقمق • ایکنجیسی اولدرکه برمنلردن وزوائد کلماتدن صقلیه دائما
ایسنم اوله یا قرآن اوقمغه ویا ذکر ایتمکه مشغول اوله • وبحث ایتمك
وعناد ایتمك دوکلی بیهوده سوزلرك برمنریدر • اما غیبت ایلمك
ویلان سویلمك علمادن بر طائفه نك مذهبی اوزره عوامك اوروجن
دخی باطل ایلر • وخبرده کلمشدرکه ایکی عورت اوروج طوتمشلرایدی
شویله اولدیلرکه هلاك اولمغه ایرده یتشدیلر • رسولدن
صلی الله علیه وسلم دستور استدیلرکه اوروجلرین اچه لر • رسول
انلره بر قدح کوندردی تاکه اول قدحك ایچنه استفراغ ایلیلر • اول
حینده انلرك هر برینك اغزندن بر پاره اویشمش قان کلدی • وخلق
تعجبه قالدیلر • رسول صلی الله علیه وسلم بو ایکی عورت اول نسنه لردن
که الله تعالی حلال ایتمشدر اوروج طوتدیلر • واول نسنه که حرام ایتمشدر

دمعلرندن

انکله اوجلرن اجدیلر. زیراکه انلر غیبت ایتمشلر ایدی. و بو قانکه
اندروك بو غزلرندن کلدی خلقك اتلرین ییمشلر در اوچنجی اولدر
قولاغنی یرمز سوزلردن صقلیه. زیراکه هر نسنه که سویلمسی جایز
اولمیه دکلمسی دخی جایز دکلدر. و یلان سویلمکك و غیبت ایلمکك کناهنده
و بونلرك غیری کناهلرده ایشدن کسنه سویلینك شریکیدر
دردنجی اولدرکه الن و ایاغن و دوکلی اعضاسن لایق اولمین نسنه لردن
صقلیه. و هر کمسنه که اوروج طوته و بویله ایتمشلر ایسه انوك مثلی
شول خسته کبیدرکه دوکلی ییمشلردن پرهیز ایلیه و زهر ییه. زیراکه
کناه زهردر. و طعام غدادر. زیراکه طعامی چوق یمك زیان ایلر و لکن
اصلنده زیان ایدیجی دکلدر. و بو اجلدندرکه رسول صلی الله علیه
و سلم دیدی که چوق اوروج طوتر کمسنه واردرکه انوك اوروجدن
نصیبی اجلقدن و صوسزلقدن غیری نسنه دکلدر. بشنجی اولدرکه
اوروج اچمق وقتنده حرام و شبهه لو طعام ییمیه. و خالص حلالدن
دخی چوق ییمیه. زیراکه هر کسنه که کوندز فوت اولن طعامی کیجه تدارك
ایلیوب ییه نه مقصود حاصل اولور. زیراکه اوروج طوتمقدن مقصود
شهوتی ضعیف قلمقدر. و ایکی طعامی بر اویونده ییمك شهوتی ارتوردر
خصوصاکه درلو درلو طعام جمع ایلیه. زیراکه تا معده خالی اولمیه

کوکلی

کوکل صافی اولماز. بلکه سنتدر اولدرکه کوندز چوق اویومیه تاکه ضعیفلق
و اجلق اثرنی کندوده بوله. چونکه آز ییه بیزار اولوب خوابه وارماز و
دون نمازن قلمغه قادر اولور. و بو سببدندرکه رسول صلی الله
علیه و سلم بیوردی که طولمش قابلرده الله تعالینك قتنده طولمش
معده دن یرمز نسنه یوقدر. التنجی اولدرکه اوروج اچمق وقتنده انوك
کوکلی خوف و رجا ارا سنده معلق اوله. بلمیه که اوروجنی قبول ایتدیلر
یا ردمی ایتدیلر. و حسن بصری رحمة الله علیه بیرام کونی بر قومك
یانندن کچدی کوردی کولرلر و اوینرلر ایتدی الله تعالی رمضان ایندن
بر میدان دوزمشدر. تاکه قوللری اول میدانده بر برندن الرو اولمغی
طلب ایلیلر. پس بر طائفه الرو کتدیلر. و بر طائفه دخی کیرو قلدیلر
پس عجبدر اول کمسنه لردن که کولرلر و اوینرلر. و کندولرك ایشلرینك
حقیقتنی اولدوغن بلمزلر. الله تعالینك اولولغی حقیچون اکر پرده
کوترسلر مقبول اولنلر کندو شادلقلرینه مشغول اوللردی و مردود
اولنلر کندو قیغولرینه مشغول اوللردی. و هیچ کسنه کولمکه و
اوینمغه قوتمیلردی. پس بو جمله دن بلورسن که اوروجدن طعام
ییمکدن اوزرنه اقتصار ایلدی. انوك اوروجی بر روحسز صورت اولور
زیراکه اوروجك روحی و حقیقتی اولدرکه اوروج طوتن کسنه ملکلر

مثالنده اوله که انلرک اصلا شهوتی اولماز ○ و حیوانلرک شهوتی
غالبدر و بو سببدندرکه ملکلر درجه سندن ایراقدر ○ و هر
آدم که انوک شهوتی غالب اوله حیوانلر درجه سنده اولور ○ و
چونکه شهوتی آز اوله ملکلره مشابه اولور ○ و بو سببله ملکلره
یقین اولور ○ و یقینلق صفتده در مکانده دکلدر ○ و ملکلر الله تعالی
یقینلردر ○ پس اوروج طوتن کشنه دخی یقین اولور ○ و اکر اخشام
نمازن قلدقدنصکره شهوتنی کوکلی دیلدوکی نسنه لر ایله تمام ایلیه
شهوت قوی اولور و ضعیف اولماز ○ و اوروجک روحی حاصل اولماز

اوروجی بوزمقدن لازم کلن نسنه لرک بیانی

اولدرکه رمضان
آینده اوروج بوزمقله قضا و کفارت و فدا ویرمک و اوروج بوزلدوغی
کونک باقیسن طوتمق واجب اولور لیکن هر بریسی بر درلو حالده لازم
اولور ○ قضا ایتمک شول مسلمانه لازم اولورکه مکلف اوله و اوروجنی
بیه بر عذر سببیله ○ یا عذرسز تا حیض کورن عورته و مسافره
و خسته یه و بکلو عورته واجب اولور ○ و مرتد اولن کشنه یه دخی
قضا واجب اولور ○ اما دیوانه یه و اوغلانجغه قضا واجب اولماز
اما کفارت جماع ایتمکدن غیری نسنه ایله و یا خود نفسی قصدیله
طشره دوکمکله واجب اولور ○ اما اختیارسز نفس طشره کلمکله

کفارت واجب اولماز ○ و کفارت اولدرکه بر قول آزاد ایلیه و اکر قادر
اولمازایسه ایکی آی اولشدوری اوروج طوته ○ و اکر خسته لک و
ضعیفلک سببیله قادر اولمازایسه التمش فقیره التمش مد بغدای
ویرکه هر مد بر بطمنددرکه اوچ بخشده بر بخشی اکسک اوله ○ و اما
اوروج بوزلدوغی کونک باقیسن طوتمق اول کشنه اوزرینه واجب
اولورکه عذرسز اوروج بوزه ○ اما حیض کورن عورته واجب
اولماز اکرچه کونک اورته سنده پاک اولورسه دخی ○ و مسافر اکر
مقیم اولسه و خسته اکر صاغ اولسه کونک باقیسن طوتمق واجب
اولماز ○ و شول کونده بر کشنه شهادت ایلسه آی کوردم دیو هر کشنه که
اتمد یمشدر واجب اولورکه کونک باقیسن اوروجکی طوته ○ و هر
کشنه که کونک اورته سنده سفره بشلیه روا اولمازکه اوروجن آچه
و مسافره اوروج طوتمق اولادر مکرکه طاقت کتورمیه ○ اما فدیه
بر مد طعامدرکه بر فقیره ویرله ○ و حامله اولان عورته و اوغلان
امزرن عورته فدا ویرمک واجبدر قضا ایله بله اکر اوروجی اوغلانه
ضرر ایتشه دیو آچمش ایسه لر ○ و شول خسته یه فدیه واجب اولمازکه
کندو قورخوسندن اوروج آچمش اوله ○ و شول پیرکه غایت ضعیف
اوله و اوروج طوتمغه قادر اولمیه اوروجی قضا ایتمکه فدیه ویرمک

واجب اولور ۰ وهر کمسه که اوروج آینک قضاسین تأخیر ایلیه تا که آخر
رمضان آیی کله قضانک هر کوننه بر مد بغدای لازم اولور فصل
شریف وفاضل کونلرده اوروج طوتمغک بیاننده در اوروج
طوتمق سنتدر اول کونلرده یلده بر کره واقع اوله ۰ عرفه کونی
کبی وعاشورا کونی کبی ۰ وذی الحجه نک اوکلکی طقوز کونی ۰ ومحرمک
اوکلکی اون کونی ۰ ورجب وشعبان آیلری کبی ۰ وخبرده کلمشدر که
رمضاندن نصکره اوروجلرک افضلی محرم آینک اوروجیدر ۰ ومحرم
آینک جمله سنده اوروج طوتمق سنتدر ۰ واوکلکی اون کوننده
سنت مؤکددر ۰ وخبرده کلمشدر که اشهر حرمک بر کوننک اوروجی
سایر آیلرک اوچ کوننددن افضلدر ۰ ورمضاندن بر کون اشهر
حرمک اوچ کوننددن افضلدر ۰ ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی که هر کمسه که اشهر حرمده پنجشنبه وجمعه وسبت کونی اوروج
طوته اکا ایکی یوز ییللق عبادت یازیلور ۰ واشهر حرم دردر ذی
القعده وذی الحجه ومحرم ورجب آیلریدر ۰ جمله سندن
افضلی ذی الحجه در که حج وقتیدر ۰ وخبرده کلمشدر که هیچ بر وقتده
الله تعالی یه ذی الحجه نک اوکلکی اون کوننده اولان عبادتدن سوکلو
عبادت یوقدر ذی الحجه نک اوکلکی اون کوننددن بر کونی اوروج

طوتق

طوتمق بر ییللق اوروج کبیدر ۰ وبر کیجه قایم اولمق قدر کیجه سنده قایم او
کبیدر ۰ ایتدیلر یا رسول الله غزا دخی بویله ثواب اولورمیدر ایتدی لا غزا
دکل ۰ زیرا که هر کمسه که بو کونده غزا ایلسه اغراشده ایکی قات اولور
وقانی دوکلور ۰ وصحابه دن بر طایفه رجب آینک دوکلیسن اوروج
طوتمغی کریه کورورلر ایدی تا که رمضان آینه مانند اولمیه بو سببدن
بر کونینی یا ایکی کونینی یرلردی ۰ وخبرده کلمشدر که چونکه شعبان
آیی یارم اوله طوتمق یوقدر مگر که رمضان آیی کله ۰ والحاصل
شعبان آینک آخرنده اوروج طوتمق اولاردکدر تا که رمضان اوروجی
شعبان اوروجندن ایرله ۰ اما شعبانک آخرنده رمضانی قارشولمق
ایچون اوروج طوتمق کریه در ۰ که رمضانی قارشولمق نیتندن غیری
سبب اوله ۰ اما آیده شریف اولان کونلر ایام بیضدر ۰ وایام بیض
آی کونلرین دیمک اولور ۰ که اون اوچنجی ۰ واون دردنجی ۰ واون بشنجی
کونلردر ۰ وهفته ده شریف اولان کونلر دوشنبه وپنجشنبه وآدینه
کونیدر ۰ اما کوسکوتری اوروج طوتمق بو ذکر اولنان شریف کونلرک
دوکلیسن جمع ایلرلیکن لابددر که بش کون اوروج طوتمیه که بری
رمضان بیرامی وبری دخی قربان بیرامی ۰ واوچی دخی ایام تشریقدر
وایام تشریقات قورغق کونلری دیمک اولور ۰ که قربان بیرامندنصکره

کلن اوچ کوندر که بو کونلرده اهل مکه قربانلرین قورودورلر
و کرکدر که احیانا یمکدن نفسنی منع ایتمیه که بویله منع ایلمك مکروه
در ● و هر کمسه که بللی تمام طوتمغه قادر اولسه برکون طوته و برکون ییه
که داود پیغمبر علیه السلام اوروجیدر ● و بونك ثوابی عظیمدر ● و
خبرده کلمشدر که عبد الله بن عمر عاص اوروج طوتمغك طریقنده افضل
نه دردیو حضرت رسالتدن سؤال ایلدکده برکون ییوب برکون
طوتمغی بیوردی عبد الله ایتدی بوندن افضل نه در آنی استرم
رسول ایتدی بوندن افضل یوقدر ● و بوندن ادنی اولدر که دوشنبه
و پنجشنبه و آدینه کونلری اوروج طوتاسن که هم رمضان آینه یقین
اولور و هم یلك ثلثنه یقین اولور ● و چونکه بر کمسنه اوروجك
حقیقتن اکلیه که مقصود شهوتی صیندرمقدر ● و کوکلی صافی
قلمقدر کرکدر کندو احوالنه نظر ایلیه که رسول علیه السلام بویله
بیورمشدر ● و چونکه کندو احوالنه نظر ایلیه کاه اوروج طوتمق
افضل اولور ● و کاه طوتمامق افضل اولور ● و بو سببدن ایدی که رسول
علیه السلام کاه اوروج طوتردی شویله که دیرلردی که دخی اوروجن
آچمیسه کرکدر ● و کاه اوروجن آچردی شویله که دیرلردی که دخی اوروج
طوتمیسه کرکدر ● و انونك اوروجنك معلوم ترتیبی یوغیدی و علما

اولاشدوردی

اولاشدوردی و ورت کوندن زیاده ییمکی کریه کوررلردی ● و بونی قربان
بیرامنك کونیله ایام تشریقدن المشلردر ● که ایام تشریق بیرامدن
صکره کلن اوچ کوندر نته که ذکر اولندی ● و بو جمله سی درت
کون اولور ● زیرا که دایما اوروج طوتمقده قورخو واردر که کوکل
سیاه اوله و غفلت غالب اوله ● و کوکلك معرفتی ضعیف اوله و بالله
التوفیق والعصمة **یدنجی اصل حج ایتمك بیاننده در** بلکل که
حج مسلمانلغك رکنلرندندر ● و عمرده بر کره واقع اولور عبادتدندر
و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که هر کمسه که اولدی و حج ایلمدی
استرسه جهود اولسون و استرسه نصرانی اولسون ● و بیوردی که
هر کمسه که حج ایلسه و تنی فسقدن و دلینی نامعقول سوزلردن بولاشدرمیه
دوکلی کناهلرندن پاك اوله شویله که انادن طوغمش کبی اوله ● و
بیوردی که کناه واردر که آکا هیچ کفارت یوقدر مکر که عرفاتده طورمق
کفارت اوله ● و بیوردی که شیطانی هیچ بر وقتده خور و حقیر
و صرو یوزلو کورمزلر الا عرفه کوننده الله تعالی خلق اوزرینه یاغدردوغی
رحمتدن و یرلغدوغی اولو کناهلردن صکره ● و بیوردی که هر کمسه که
اوندن طشره کلسه حج نیتله و یولده اولسه قیامته دك آکا هر
ییل بر حج و بر عمره ثوابی یازله ● و هر کمسه که مکه ده اولسه یا مدینه ده

اولسه اکا نه صورو اولور ونه حساب اولور • وبیوردیکه بر ایو
حج ایلمک دنیادن ودنیانک ایچنده اولندن یکدر • واکا هیچ
نسنه عوض اولمیه مکر که جنت عوض اوله • وبیوردیکه هیچ بو
کناهدن عظیم کناه یوقدر • که برکسه عرفه کونی وقفه یه طوره و
اوزن یرلغنمش ظن ایلیه • وعلی بن الموفق که اولولردن ایدی ایتدی
بر ییل حجده ایدم عرفه کیجه سی واقعه مده ایکی فرشته کوردم که کوکدن اشغ
ایندیلر یاشیل طونلر کیمشلر بر برینه دیدیلر کم بلورمسن که بو ییل
حاجیلر نه دکلو ایدی ایتدی بلمزم • ایتدی التی یوزبیک کسنه
ایدی وایتدی بلورمسن که قچ کسنه نک حجی قبول ایتدیلر ایتد
بلمزم ایتدی التی کسنه نک حجن قبول ایلدیلر • چونکه اویخودن
اویندم بو قورخودن غایت غصه لو اولدم وایتدم هیچ بر حال الله
بن اول التی کسنه دن اولمیازم • بو فکرله وبو قیاوتله مشعر حرامه
کتدم واویخویه واردم اول ایکی فرشته لری کیرو کوردم بر بریله ینه
اول سوزی سویلشورلر ایدی • واول وقت اول بری ایتدیکم بلورمسن
حق تعالی بو کیجه خلقلر اراسنده نه حکم ایتمشدر • ایتدی بلمزم ایتدی
اول التی کسنه دن هر برینه یوزبیک کسنه بغشلدی • وبونلرک
حجن قبول ایلدی • چونکه اویخودن اویندم شاد اولدم والله تعالی

شکر ایلدم

شکر ایلدم • ورسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که • الله تعالی
وعده ایتمشدر که هر ییل التی یوزبیک قول بیت اللهی طواف ایلیلر • واکر
التی یوزبیکدن اکسک اولورسه حق تعالی ملائکه دن شول دکلو صله
که بو وعده تمام اوله • وقیامت کونی کعبه یی شول جلوه ایلر کلن کبی
حشر ایلیلر • وهر کسه که حج ایلمشدر کعبه نک چوره سنی طوتشلر
والتریله اونک پرده لرینه یپشه لر • تا اول وقت که کعبة الله جنته
کیره طواف ایدنلر دخی انکله بیله کیره لر • حج شرطلرینک ورکنلرینک
بیانی اولندر که هر مسلمان حج وقتنده حج ایلیه • وحجک وقتی
شوال وذو القعده در • وذو الحجه نک اون کونیدر • تا که بیرام کوننده
صباحی اوله • وبو زمانلرده حج ایچون احرام درست در • واکر یوکی و
یتلوی فرق ایدن اوغلنجغک حجی درست در • واکر سود امر اوغلنجغک
ولیسی اندن اوتر واحرام کیدررسه واتی عرفاته ایلتسه • وسعی وطواف
ایلتسه درست اولور • بس حجک درستلکنک شرطی مسلمانلقدر
وقتدر زیاده دکلدر • اما که حج حج اسلام اولوب فرض اوله اولسد
شرطی بشدر • که بری مسلمانلقدر • وبری دخی بالغ اولمقدر • وبری دخی
اهل عقل اولمقدر • وبری دخی احرامی وقتنده کیمکدر • اکر اوغلنجق
احرام کیسه وعرفه یه طورمزدن اول بالغ اولسه • یا قول احرام

یکسه وعرفه یه طورمزدن ایکروا آزادا اولسه حج اسلامی ادا اولور و
کیرو بو شرطلر کرکدر تا که عمرەنك فرضی ساقط اوله و عمره ده وقت
شرط دکلدر زیرا که بیلك کوترسی عمرەنك وقتیدر اما اکر بر کمسنه
بر کمسنه دن نیابت طریقیله حج ایلسه انوك شرطی اولدر که نایب
اولن کمسنه اول کندو فرضن ادا اتمش کرکدر و اکر کندو فرضن ادا
اتمزدن اول غیریلر ایچون حجه نیت ایلسه حج اول کمسه دن اوزره
واقع اولماز بلکه کندودن اوترو واقع اولور و ایلروج حج اسلامدر
و اندنصکره قضاسی لازم اولندر و اندنصکره نذردر اندنصکره نیابت
حجدر و بو ترتیب اوزرنه واقع اولور اکرچه بونك خلافنه نیت ایلمز
ایسه دخی اما حجك واجب اولمسنك شرطی اسلامدر و بالغ اولمقدر
و عاقل اولمقدر و حر اولمقدر و حج ایتمکه قدرت اولمقدر و قدرت دخی
ایکی نوعدر بری اولدر که کندو بدنیله حج ایتمکه قادر اوله و کندو
بدنیله قدرت اولمق اوچ نسنه ایله اولور بری اولدر که بدنی تندرست
اوله و بری دخی اولدر که یول ایمن اوله و دریانك یولی خطرناك اولمیه
و دخی بر دشمن اولمیه که اندن یا مال قورقوسی و یا تن قورقوسی اوله
و بری دخی اولدر که شول قدر مالی اوله که وارنجه کلنجه نفقه سنه
وفا ایلیه و تا کیرو کلنجه عیالنك نفقه سنه وفا ایلیه و دوکلی

بورجلرن

بورجلرن ادا ایتدکدنصکره ● و کرکدر که طوار کراسنه قادر اوله
بیان ایتمك لازم دکلدر ● اما بر نوع دخی اولدر که کندو بدنیله حج ایتمکه
قادر اولمیه و مفلوج و کوترم اوله شویله که من بعد ایو اولمق امیدی
اولمیه الا ایو اولمسی غایت آز واقع اوله ● و بو مقوله کمسنك قدرتی
انونکله اولور که شول دکلو مالی اوله که بر نایب طوتب مزدنی ویرمکه
قادر اوله تا که انوك حجن ایلیه ● و اکر مریض اولن کمسنك اوغلی
آتاسی یرینه مفت حج ایلمکی اختیار ایلسه آتاسنه لازم اولور که دستور
ویره زیرا که اوغلك آتایه خدمتی شرفدر ● و اکر اوغلی بن مال ویره یم
تا که بر کمسنه اجاره یه طوته سن دیسه قبول ایلمك لازم اولماز
زیرا که مالی قبول ایلمکده منت واردر ● و اکر بر یاد کمسنه سندن
اوتروج ایلیه یم دیسه انوك منتن قبول ایلمك لازم اولماز ● چونکه قدرت
حاصل اوله کرکدر که تعجیل ایلیه ● پس اکر تأخیر ایلسه جایزدر اکر
کلمجك یل نصیب اولورسه ● اکر تأخیر ایدوب کلمجك یل کیتمك نصیب
اولمیوب اولورسه عاصی اولور انوك ترکه سندن حج ایده لر اکر
وصیت ایتمش ایسه دخی زیرا که حج انوك اوزرینه بورجدر و
عمر رضی الله عنه ایدر انی قصد ایتدم که یرم که هر مملکتده اولن کمسنه
قدرتی اوله و حج ایتمیه اندن خراج آلالر حجك ترکلرینك بیانی

اولدرکه حجک شول رکنلری که انسز حج درست اولماز بش در بری
احرامدر وبری دخی طواف در وبری دخی سعی در وبری دخی عرفه‌یه
طورمقدر وبری دخی صچن تراش ایتمکدر بر قول اوزره وشول واجبلر
که انلری ایشلمزسه حج باطل اولماز ولیکن بر قیون قربان لازم اولور
التی در بری احرام کیمکدر میقاتده اکر اول یرده احرامسز کچرسه بر
قربان لازم اولور وبری طاش اتمقدر وبری دخی عرفاتده صبر ایتمکدر
تا کون بتنجه وبری دخی مزدلفه‌ده کیجه لمکدر وبری دخی طواف وداع
در وبو آخر کسنده قول آخر واردر که قربان لازم اولماز اکر ترک
ایلسه ولیکن سنت اولور اما حج ایتمکلک نوعی اوچدر بری افراددر
بری دخی قران در وبری دخی تمتع در وافراد جمله سندن افضلدر
شویله که حجی اولا ایلکوز ایلیه چونکه حج تمام اوله احرامدن چیقه
عمره‌نک احرامن کیه واندن صکره عمره ایلیه وعمره‌نک احرامن
جعرانه آدلو یردن المق یکدر تنعیم آدلو یردن اولکی احرامدن وتنعیمدن
اولکی احرام یکرکدر حدیبیه آدلو یردن اولکی احرامدن وبو اوچی
دخی سنت در اما قران اولدر که برا وعمره‌دن لبیک بحجة وعمرة دیه‌لر
وحج وعمره ایچون احرام کیلر وحجک باقی قلن عمللرن یرینه کتوره‌لر
وعمره‌نک عمللری حج عمللری ایچنده بولنور شول غسل ایچنه ابدسـ

بولندوغی

بولندوغی کبی ● وهر کسنه که بویله ایلیه انوک اوزرینه بر قیون واجب
اولور مکر اول کمسه که اهل مکه اوله انوک اوزرینه قیون واجب
اولماز زیرا که انوک میقاتی مکه در ● وبر کمسه که قران ایلسه اکر عرفه‌یه
طورمزدن اول طواف وسعی ایلرسه سعی حجدن وعمره‌دن صایلور
اما عرفه‌یه طوردقدن صکره طوافی اعاده اولنمق کرک زیرا که طواف
رکنک شرطی عرفه‌یه طورمقدن صکره اولمقدر ● اما تمتع اولدر که
چونکه میقاته ایرشه عمره ایچون احرام کیه ومکه‌ده احرامی چیقره
تا که احرام قیدنده اولمیه ● اندن صکره حج وقتنده مکه‌ده حج ایچون
احرام کیه وانوک اوزرینه بر قیون قربان ایتمک واجب اولور اکر قیونه
قادر اولمازیسه اوچ کون اوروج طوته قربان بیرامندن الروایة
اولشدوری طوتسون واسترسه براکنده یا اول کون دخی وطننه
ایرشدکده اوروج طوته ● واکر قرانده دخی اکر قیونی بولمسه اون کون
اوروج طوته ● وتمتع قربانی اول کمسنک اوزرینه واجب اولور که
عمره‌نک احرامن یا شوالده ● یا ذو القعده‌ده ویا ذو الحجه‌نک اون
کوننده کیه تا که حجه مزاحمه ایتمش اوله ● وحجک احرامن کندو میقاتندن
برقمش اوله ● اما اکر اهل مکه اولسه یا غریب اولسه وحج وقتنده یا
میقاتندن یا میقات مثلی مسافه‌دن احرام کیسه انوک اوزرینه

تمتع قربانی واجب اولماز. اما حجده نفی اولنان نسنه‌لر الّی در بری
اولدر که قفتان اورتنمك کرکدر که قفتان اورتنمك حرامدر کوکلك
وشلوار وجرمه ودولبند دخی جایز دکلدر بلکه ازار ورداء ونعلین
کرکدر. اکر نعلین بولنماز ایسه باشمق جایزدر. اکر ازار بولنماز ایسه
شلوار جایزدر ودوکلی اعضاسن اورتمك جایزدر. الا باشی
اورتمك جایز دکلدر. وعورته قفتان کیمك جایزدر عادت اوزره
الا یوزنی اورتمك کرك. ویول اراسنده کولکه لنمك جایزدر.
ایکنجی اولدر که کوکجك قوحو قوللنمق کرکدر اکر قوللنورسه یا خود
قفتان اورتنورسه بر قیون واجب اولور. تنبیه اولدر که صاچی
تراش ایتمیه وطرناغن کسمیه. اکر صاچن تراش ایلیوب یا خود طرناغن
کسرسه بر قیون واجب اولور. وایلیجق صویه کیرمك وقان الدق
وحجامت ایتمك وصاچن طرهمق جایزدر. تنبیه اولدر که جماع
ایتمیه اکر ایدرسه یا بر دوه یا بر صغر یا یدی قیون قربان ایتمك
واجب اولور. وحج فاسد اولور. وقضا ایلمك واجب اولور.
واکر احرامی اولجقدنصکره جماع ایلسه بر دوه واجب اولور
لیکن حج ضایع اولماز. تنبیه اولدر که جماعه متعلق اولن نسنه
لر عورتنی قاوریوب یتشمق واوپمك کبی مثلا جایز دکلدر وعورته

شول یتشمق که ابدستی صی انده بر قیون واجب اولور. وعورتك جماع
یرندن غیریله فائده لنمك دخی بونك کبیدر. واحرامکین کسنه یه
نکاح عقد ایلمك روا دکلدر. واکر ایلرسه نکاح جایز اولماز ولکن
غیری نسنه لازم اولماز. التنبیه اولدر که اولو اولمق جایز دکلدر مکرکه
صودن اوله. اکر اوی اولدرسه اکا بر جزا لازم اولور دوه دن
وقیوندن وصغردن وشول نسنه لردنکه اولدوغی او زیاده بکزیه.
حج ایلمکك کیفیتنك بیانی اولدر که بلکل که حجك عملارینك صفتی اولدر
آخره وار نجه فرضلری وسنتلری وادبلری بر بوینه قرشمشدر جمله سی
ترتیبله بلمك کرکدر. ننه کم سنده کلمشدر که هر کسنه که عبادتی
عبادت ایدینمکله ایلمیه فرض وسنت وادب اول کمسنك یاننده برابر
در. اول کسنه که محبت مقامنه ایرشور نافله لر وسنتلر ایله ایرشور
کم رسول بیوردی صلی الله علیه وسلم که حق تعالی ایدر که بنم قوللرم
فرضلرومی ادا ایتمکدن اولی تقرب بولمازلر بکا. واول کسنه که قول
اوله نافله لر وسنتلر ایله بکا یقین اولمقدن خالی اولماز. تا اول درجه
ایرشنجه که انوك قولاغی وکوزی والی ودلی بن اولم بنله کوره و
بنله ایشده وبنله طوته وبنله سویلیه. پس عبادتك ادبلرینی
وسنتلرینی یرینه کتورمك مهمدر. وادبلرك درجه لرین رعایت

ایلمك كركدر • اول یولك ادبلرینی ویراقلرینی تدارك ایتمك كركدر
پس ابتدا اكر حجه عزم ایلیه توبه ایلیه وظلمله الدقلرن كیرو ویره • و
بورجلرن ادا ایلیه وعیالنك واوغلنجقلرینك وهركیمك كه نفقه سی
اوزرینه واجب در نفقه لرن ویره ووصیت نامه یازه ویولا ازوغن
حلال مالدن ایلیه وشبهه لو مالدن حذر ایلیه زیرا كه چونكه شبهه لو
مال ایله ایلیه مقبول اولمق قورقوسی اولور • ویول یراغن اول قدر
تدارك ایلیه كه درویشلره معاونت ایتمكه قادر اوله وكیتمزدن
اول یولك سلامتلغی ایچون برنسنه صدقه ویره وكرا ایچون برقوتلو
طوار طوته وهرنسنه كه یوكلتسه كركدر جمله سین كراجیه كوستره تا كه
صكره كراهیتله یوكلتملو اولمیه • وبر صالح یولداش بوله كه سفر ایتمز
ودین ودنیا مصلحتنده كندویه یار اوله ودوستلرینه وداع ایده
ودوستلرندن دعا دلیه وهربرینه دیه كه استودع الله دینك
وامانتك وخواتیم عملك یعنی بن اللهه اصمرلرم سنك دینكی وحفظكی
وعملركك عاقبتكی خیر اولسنی • واندن بو كسنه یه دیه لر كه فی حفظ
الله وكنفه زودك الله التقوى ووجهك الى الهدى وغفر
ذنبك ووجهك للخیر اینما توجهت یعنی الله تعالی سنك
حفظنده وامانتنده اوله • والله تعالی تقوایی سكا زاد ایلیسون

وسنی

١٥٤

وسنی یرمزلقدن صقلسون • وكناهكی یرلغسون • وسنی خیره دندرسون
هرنه جانبه یونلرسك • وچونكه اوندن طشره كلمك استیه ابتدا
ایكی ركعت نماز قیله • اولكی ركعتده قل یا ایها الكافرون اوقیه وایكنجی
ركعتده قل هو الله احد اوقیه وآخرنده طاعت دعالرن اوقیه
اول دعالر بونلردر • اللهم انت الصاحب فی السفر وانت
الخلیفة فی الاهل والمال والولد احفظنا وایاهم من كل آفة اللهم
انی اسئلك فی سیرنا هذا البر والتقوى ومن العمل ما ترضى • یعنی
یارب سفره بنم یولداشم سن سن • واهلمك ومالمك وولدمك
كوزدجیسی سن سن بنی وانلری جمیع آفتلردن صقله یارب بن سندن
بو سفرمده ایلك وتقوى طلب ایلدرم • وعملدن رضاكی طلب ایلدرم
وچونكه اوینك قپوسنه كله ایده • بسم الله توكلت على الله
لا حول ولا قوة الا بالله • اللهم بك انتشرت وعلیك توكلت
وبك اعتصمت والیك توجهت • اللهم زودنی التقوى واغفر لی
ذنبی ووجهنی للخیر اینما توجهت • یعنی ایده كه بن سفره بشلدم
الله تعالینك آدیله بن الله تعالی یه صغندم • وقوت وقدرت
الا الله ایله در • یارب سنك معاونتكله سفره چقدم وسكا
صغندم • وسنك لطفكله كناهدن یغلندم • وسكا توجه ایلدم

یارب سن بکا تقوایی آزق ایله وبنم کناهمی یرلغه وبنی خیره
دوندر نه یره توجه ایلرسم چونکه طوره بنه ایده ● بسم الله
وبالله والله اکبر سبحان الذی سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین
وانا الی ربنا لمنقلبون ● یعنی الله تعالینک اسمیله آنلندم
والله تعالیدن معاونت طلب ایلرم والله تعالی جمیع اشیادن
اولودر بن تسبیح ایلرم اول اللهی که بزه مسخر ایلدی بنودکمز حیوانلری
وبز انلری ضبط ایتمکه طاقت کتورر دکل ایدک وبز دخی دونجیلرز
وچونکه طوره یورومکه بشلیه ایده ● بسم الله مجریها ومرسیها
ان ربی لغفور رحیم ● یعنی الله تعالینک اسمیله در بنم طوری
یوردیم وطورغم تحقیقا بنم ربم قوللرینه مغفرت ایدیجیدر
وشفقت ایدیجیدر ● ویولکده دوکلی سنده ذکره وقرآنه مشغول
اوله چونکه یوکسکه چقه ایده ● اللهم لک الشرف علی الشرف
ولک الحمد علی کل حال ● یعنی یارب سنک ایچوندر دوکلی شرف
اوزرینه اولن شرف وحمد سکادر جمیع حالده ● چونکه بعض
خوف واقع اوله آیة الکرسی اوقیه وقل هو الله احد ومعوذتین
اوقیه احرامک وکعبة الله کیرمکنک ادبلرینک بیانی اولدرکه
چونکه قافله میقاته یتشه احرام کیه اول غسل ایلیه ● وصاچن

تراش ایلیه وطرناغن کسه نته کم جمعه بابنده ذکر اولنمشدر ودکلمش
طونن چقره وازار وردا واق بز اورتنه ● واحرامدن ازلرو کوکجک
قوخو استعمال ایلیه ● وچونکه قالقوب کیتمکه دوه یی قالدوره ویولده
یورطوته وحجه نیت ایلیه وکوکلی ایله ودلی ایله ایده ● لبیک
اللهم لبیک لا شریک لک لبیک ● یعنی یارب بن سنک خدمتکه
طورمشم سنک شریکک یوقدر ● وکیرو بو کلمه لری آوازله تکرار
ایلیه هر یرده که یوکسکه چقه ولجغه اینه وهر بخش قافله یولده
زحمتدن اضطراب چکه اللهم لبیک دعاسنی آوازله تکرار ایلیه
وچونکه مکه یه ایرشه غسل ایلیه ● وحجده طقوز سبب واردرکه
انلر ایله غسل سنتدر ● بری احرامدر وبری دخی مکه یه کیرمکدرو
بری دخی طواف زیارتدر ● وبری دخی عرفه یه طورمقدر وبری
دخی مزدلفه یه طورمقدر ● واوچ غسل دخی اوچ یرده جمره
اتمقدن اوترودر ● وبری دخی طواف وداعدر اما جمرهٔ عقبه ده
غسل یوقدر ● چونکه غسل ایلیه ومکه یه کیره وکوزی بیت اللهه
طوش اولسه هنوز شهرک اورته سنده ایکن ایده ● لا اله الا الله و
الله اکبر انت السلام ومنک السلام ودارک دار السلام تبارکت
یاذا الجلال والاکرام ● اللهم هذا بیتک عظمته وکرمته وشرفه

اللهم فزده تعظيما وزده تشريفا وتكريما وزده مهابة وزده
من حجة برا وكرامة • اللهم افتح لي ابواب رحمتك وادخلني جنتك
واعذني من الشيطان الرجيم • يعني يا رب سن جميع عيبلردن
سالمسن وسلامت سندندر وسنك اولك سلامتاويدر
سنك نعمتلرك عظيم اولدي يا اولولق صاحبي وعظمت صاحبي
باري تعالى يا رب بو او سنك اوكدر بن بو اوه تعظيم وتكريم ايلدم
يا رب سن بو اوك تعظيمن زياده ايله وتشريفن وتكريمن وهيبتن
زياده ايله واني طواف ايلينك ثوابن وفضيلتن ارتر يا رب سن
رحمتك قپولرن اچ وبني جنتكه داخل قل وبني شيطان رجيمدن صقله
اندن صكره بنو شيبه قپوسندن مسجد حرامه كيره وحجر اسوده
عزم ايليه واني اوپه واگر غلبه لق اولوب اوپمكه قادر اولمازايسه
اليني يوقرو قلدوره وايده • اللهم اماناتي اديتها وميثاقي
تعاهدته اشهدلي بالموافات • يعني يا رب بن امانتي ادا ايتدم وعهده
وفا ايتدم وسن شاهد اول بنم عهده وفا ايتدوكمه اندن صكره
طوافه مشغول اوله آداب طواف بلكل كه طواف نمازكبي در
بدنك ارلغي وطونك ارلغي وعورتي اورتمك انده شرطدر ولكن
سوز سويلشمك جايزدر اول كوكدركه سنت اضطباعي يرينه

كوره

كتوره • واضطباع اولدركه ازارنك اورته سن صاغ قولتغنك
التنه اله وايكي طرفني صول اوموزنه براغه • وبر اوجيني كوكسنه وبر
اوجيني دخي ارقه سنه براغه اندن صكره بيت اللهك صول جانبنه قويوب
ابتدا حجر اسودي طواف ايليه شويله كه كندويله بيت اللهك اراسي
اوچ ادمدن اكسك اوله تاكه شادروانه بصمية كه شادروان بيت
اللهك صورندندر وچونكه طوافه بشليه ايده • اللهم
ايمانا بك وتصديقا بكتابك ووفاء بعهدك واتباعا لسنة نبيك
صلى الله عليه وسلم • يعني يا رب بن سكا ايمان كتوردم وكتابكي
تصديق ايلدم وامركه اطاعت ايلدم ونبيكك عليه السلام سنتنه
تابع اولدم وچونكه بيت اللهك قپوسنه ايرشه ايده كه • اللهم
هذا البيت بيتك وهذا الحرم حرمك وهذا الامن امنك وهذا مقام
العايذ بك من النار • يعني يا رب بو او سنك اوكدر وبو حرم سنك
حرمكدر وبو ايمن اولجق ير سنكدر وبو مقام سكا اوددن صغنلرك
مقاميدر • وچونكه ركن عراقيه ايرشه ايده • اللهم اني اعوذ بك
من الشرك والشك والكفر والنفاق وسوء الاخلاق وسوء المنظر
في الاهل والمال والولد • يعني يا رب بن سكا صغنرم شركدن
ونفاقدن ويرامز اخلاقدن • ودخي سكا صغنرم اهلك ومالك

واولادمك كربنه اولمسندن • وچونكه الثون اولوق التنه ایرشه ایده •
اللهم اظلني تحت عرشك اللهم اسقني بكاس محمد صلى الله عليه وسلم
شربة لا اظماء بعدها ابدا • يعني يارب سن بنى عرشك التنده
كولكه لندر اول كونده كه سنك عرشك كولكه سندن غيرى كولكه
يوقدر يارب سن بكا رسولك صلى الله عليه وسلم قدحيله بر
شربت ايچوركه اول شربتدن صكره ابدى صوسز اولميم • چونكه ركن
شاميه ايرشه ايده • اللهم اجعله حجا مبرورا وسعيا مشكورا
وذنبا مغفورا وتجارة لن تبور يا عزيز يا غفور رب اغفر وارحم
وتجاوز عما تعلم فانك انت الاعز الاكرم • يعني يارب سن حجمى
قبول ايله وسعيمدن خشنود اول وكناهمى يرلغه وتجارتمى يعنى
عملمى كساد قلمه يا مغفرت وقدرت صاحبى سن بنى يرلغه وبكا رحم
قل وبلدوكك كناهلرمدن كچ زيراكه سن عزيزلرك عزيزى وكريمى
سن • وچونكه ركن يمانيه ايرشه ايده • اللهم انى اعوذ بك من
الكفر واعوذ بك من الفقر ومن عذاب القبر ومن فتنة المحيا والممات
واعوذ بك من الخزى فى الدنيا والآخرة • يعنى يارب بن سكا
صغنرم كفردن وفقردن وعذاب قبردن واولك ودريلك
حالنده اولان فتنه لردن وبن سكا صغنرم دنيا وآخرتده مغبونلغندن

ودركن

ودركن يمانيله حجر اسودك اراسنده ايده كه • اللهم ربنا
آتنا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة حسنة وقنا برحمتك عذاب
القبر وعذاب النار • يعنى بزه دنياده وآخرتده ايلك وير
وكندو رحمتكله بزى قبر عذابندن وجهنم عذابندن صقله
ويدى كره بويله طولاشه وهر كره ده بو دعايى اوقيه • وهر طوافه
بر شوط ديرلر • اوچ شوطده عجله ايله وجراتله وشوقله يوكره واكر
كعبه نك يانى غلبه لق اولورسه ايراقدن يوريه تا كه قاتى يورمكه
قادر اوله وصكره كى درت شوطده يب يوبير وهر كره ده
حجر اسودى اوپه والنى ركن يمانيه اوره • واكر غلبه لقدن قادر اولمز
ايسه اليله اشارت ايليه • چونكه يدى شوط تمام اوله حجر اسودله
كعبه نك قپوسنك اراسنده طوره • وقرنينى وكوكسنى ويوزينك
صاغ يانينى كعبه نك ديوارينه اوره • واكى اليني باشنك التنده ديواره
قويه ياخود كعبه نك اشكنه قويه • وبو مقامه ملتزم ديرلر وبو
مقامده دعا مستجابدر ايده كه • اللهم يارب البيت العتيق
اعتق رقبتى من النار واعذنى من كل سوء وقنعنى بما رزقتنى وبارك
لى فيما اتيتنى • يعنى يا بيت العتيق صاحبى بارى تعالى بنم نفسمى اوددن
آزاد ايله وجميع يرمز نسنه لردن بنى صقله • وبكا نصيب ايلدوكك

درزقله قناعت ویره ● و بكا انعام ایدوكك نسنه لره بركت ویر اندن
شكره صلوات ویره و استغفار ایلیه و دلدوكی حاجتی استیه
اندنصكره مقامك اردنده طوره ● و ایكی ركعت نماز قله بو نمازه
ركعتي الطواف دیرلر یعنی طواف نمازی دیمك اولور و طوافك تمامی
بو نمازله اولور ● و بو نمازك اول ركعتنده الحمد و قل یا ایها الكافرون
اوقیه و ایكنجی ركعتنده الحمد و قل هو الله احد اوقیه و نمازدنصكره
دعا ایلیه و تاكیدی شوطی طولشمیه طواف تمام اولماز ● و هر یدی كره
ده بو ایكی ركعت نمازی قله ● اندنصكره حجر اسودك یانینه واروب
اوپه ● و ختمی بونكله ایلیه و سعیه مشغول اوله

آداب سعی

اندنصكره كركدركه صفا قپوسندن طشره كلوب بر نیچه درجه
یوقرو صفایه چقه شویله كه كعبه یی كوره و یوزینی كعبه یه دوندره
و ایده ● لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك و له الحمد
یحیی و یمیت و هو حی لا یموت بیده الخیر و هو على كل شیء قدیر ●
لا اله الا الله وحده و اصدق وعده و نصر عبده و اعز جنده
و هزم الاحزاب وحده لا اله الا الله مخلصین له الدین و لو كره
الكافرون ● یعنی اللهدن غیری الله یوقدر بردر و شریكی یوقدر
جمله ملك انوكدر و جمله حمد اكادر و دیرلدن و اولدورن ولدر

جمله خیر

جمله خیر انوك الندهدر و دخی كلی نسنه یه قادردر اندن غیری
معبود حق یوقدر و یالكوز كوسكوتری دوشمنلرینی صیدی اللهدن
غیری معبود یوقدر بز اللهه خالصا مخلصا ایمان كتوریجیلرز اكرچه
كافرلر كریه كوردیلر ● اندن دعا ایلیه و نه حاجتی كه وار ایسه دلیه
اندنصكره اشغه اینه و سعیه ابتدا ایلیه تا كه مروه یه یب یب
كیده و ایده ● رب اغفر و تجاوز عما تعلم انك انت الاعز الاكرم
اللهم ربنا آتنا في الدنيا حسنة و في الآخرة حسنة و قنا عذاب
النار ● یعنی یا رب بكا مغفرت و رحمت ایله و بلدوكك كناهلردن
كچ كه اولولرك اولوسی سن سن یا رب سن بكا دنیاده و آخرتده
ایلك ویر و بنی طامو اودندن صقله ● و اندنصكره یب یب كیده
تا شول یاشل عموده واره كه مسجدك كوشه سنده در و اول
عموده الی ارشون مقداری وارمازدن اول ایلرو تیز تیز كیده
تا اول وقته دك كه ایكی یاشل عموده ایریشه اندنصكره مروه یه كلنجه
یب یب یوریه ● اندن یوقرو چیقه و یوزینی صفایه دوندره
و ینه اول دعالری اوقیه ● و بو بركره سعی ایتمك اولور و چونكه كیرو
صفایه كله ایكی كره سعی اولور و كیرو بویله ایلیه بو اسلوب اوزره
چونكه بوندن فارغ اوله طواف قدومی و سعی یرینه كتوره و حجه

طوافِ قدوم سنتدر امّا اول طواف که فرضدر عرفه‌یه طوردقدن
صکره‌در و سعیده طهارت اوزره اولمق سنتدر و طوافده
واجبدر و طوافِ قدومدن صکره اولن سعی کفایت ایلر زیرا که
سعیده عرفه‌یه طوردقدن صکره اولمق شرط دکلدر ولیکن
طوافدن صکره اولمق لازمدر اگرچه طواف سنت دخی اولورسه
عرفه‌یه طورمغه ادبلرینک [illegible] اولدرکه اگر قافله عرفاته عرفه کونی ایرشورسه
طوافِ قدوم ایتمیه و اگر ایلرو یتشورلر ایسه طوافِ قدومی بر سنّت
کوره‌لر و طوافِ قدوم کعبه‌یه کلدوکلری کون اولن طوافدر
و ترویه کوننده یعنی کوننده‌ن ایلرو اولن کونده مکه‌دن طشره
کله‌لر و اول کیجه مناده اوله‌لر و ارته‌سی عرفاته کیده‌لر و عرفه‌یه
طورمغک وقتی عرفه کونی زوالدن صکره‌در تا بیرام کونی صبح
وقتنه دک اگر بر کمسه که عرفه‌یه طورمغه صبحدن صکره ایرشه
حج فوت اولور و عرفه کونی غسل ایلیه و ایکندو نمازینی اویله نمازیله
بله قله تاکه دعایه مشغول اوله و بو کونده اوروج طوتمیه تاکه
دعا ایتمکه قدرتی اوله زیراکه حجک سری کوکلرک بر یره جمع
اولمسیدر و اولو همتلرک برارایه کلمه‌سیدر و بو وقتده ذکرلرک
شریفرکی و فاضلرکی لا اله الا الله کلمه‌سیدر والحاصل گرکدرکه

زوال

زوال وقتندن اخشامه دک تضرعده و نیازده اوله و توبۀ نصوح
ایلیه و گچمش کناهلرینک عذرلرین دیلیه و بو وقتده دعالر و
استغفارلر چوقدر و انی جمله نقل ایلمک مشکلدر زیرا اسوز اوزنر
فاما احیا کتابنده ذکر اولنمشدر اندن طلب اولنه و هر دعا که خاطرنده
واردر بو وقتده اوقیه که دوکلی سلفدن نقل اولنان دعالری بو
وقتده اوقومق اویودر و اگر خاطرنده کتورمکه قادر اولمازسه گرکدرکه
یازلمش کاغددن اوقیه یا خود بر کمسنه اوقیه و اول آمین دیه و کوندن
بتمزدن اول عرفاتک صنورندن طشره چقمیه
[illegible] بیانی اولدرکه عرفاتدن کتدکدن صکره مزدلفه‌یه کیده
و غسل ایلیه که مزدلفه حرمدندر و اخشام نمازین تأخیر ایلیوب
یتسو نمازیله قله براز ایله ایکی قامتله و اگر قادر اولورسه مزدلفه‌ده
بر کیجه‌یی احیا ایلیه که شریف و عزیز کیجه‌در و مزدلفه‌ده بر کیجه
مقیم اولمق جملۀ عبادتندندر و هر کسه که مقیم اولمیه بر قیون قربان
ایتمک گرکدر و مزدلفه‌دن یدی طاش کوره تاکه منا ده جمراته
که مزدلفه‌ده طاش چوقدر و یارن کیجه‌یه یقین طوره منایه عزم
ایلیه اندن صکره وادی محسر دیدکلری یره ایرشدکده طوریکی
عجله ایله سوره و اگر یایان اولورسه اودی ایله کیده تا اول دره‌یی

ارقوسنه كچوب كيدنجه كه سنت بويله اولمشدر اندنصكره
بيرام كونى صباح وقتنده تكبير ايليه وكاه لبيك اللهم ديه تا اول
وقت اوچ مقامه ايريشه انلره جمرات ديرلر انلرى كچوب اوته يا شمر
ايريشه كه يولك صاغ جانبنه دوشر يوزنى قبله يه طوتدقده و
اكا جمرة العقبه ديرلر تا كونش بر كوندز بويى قلقه بو جمرده
يدى طاش آته واولى بودركه اتدوغى وقت يوزى قبله يه اوله
وبو مقامده تكبير يرينه لبيك اللهم ديه وهر طاش كه بو جمرده
آته اللهم تصديقا بكتابك واتباعا لسنة نبيك ديه
يعنى يا رب سنك كتابكه ايمان كتوردم ونبيك عليه السلام
سنته تابع اولدم چونكه فارغ اوله لبيكدن وتكبيردن الا كه
مكركه نمازلرى اردنجه تكبير ايليه تا تشريق كونلرينك
آخر كوننك صبحى اولنجه كه قربان بيرامنك دردنجى كوننك صباحى
اندنصكره منى يه كيده ودعايه مشغول اوله اندنصكره قربان
ايليه اكر قربان ايتملو ايسه وقربانك شرطلرن يرينه كتوره اندن
صكره صچنى تراش ايليه وچونكه بو كونكى كونده طاش آته وصچنى
تراش ايليه احرامدن چقمقلرك بريسى حاصل اولور واحرامده
دوكلى حرام اولان نسنه لر حلال اولور الا كه جماع ايتمك ومكه ده

اوا اولمق حلال اولماز اندنصكره مكه يه كيده وطواف ركنى ادا
ايليه چونكه بيرام كيجه سنك يارويسى كچه بو طوافك وقتى كلور ولكن
اولى اولدركه بيرام كونى ايليه وطواف ركنك وقتنك آخرى معين
دكلدر بلكه هر نه دكلو تأخير ايلسه فوت اولماز ولكن احرامدن
چقمق حاصل اولماز وجماع حرام اولمسى باقى قلور چونكه بو طوافى
شول صفت اوزره يرينه كتوره كه طواف قدومده ذكر اولنمشدر
حج تمام اولور وجماع ايتمك واوا اولمق حلال اولور واكر ايلرودن
سعى ايتمش اولورسه تكرار سعى ايتميه واكر سعى ايتمش ايسه طواف ركندن
صكره سعى ركن ايلسه جايزدر وچونكه طاش اتمغى وطوافى وتراشى
ادا ايليه حج تمام اولور واحرامدن چقر واما تشريق كونلرنده
طاش اتمق ومناده اخشاملمق احرامدن چقدقدنصكره دوشر و
چونكه طوافدن وسعيدن فارغ اوله بيرام كونى منايه كله واول كيجه
انده مقيم اوله كه مناده بر كيجه اخشاملمق واجبدر وارتسى زوالدن
صكره طاش اتمق ايچون غسل ايليه ويدى طاش ايلرو جمرده اته كه
عرفات جانبنده در واندنصكره يوزى قبله يه ايليوب طوره و
سوره بقره مقدارى دعا اوقيه واندنصكره يدى طاش اورتنجى
جمرده آته ودعا ايليه واندنصكره جمرة عقبه ده اته واول كيجه

منا ده مقیم اوله واندن صكره بیرامك اوچنجی كونی نیت اوزره یكرمی بر
طاش اته بو اوج جمره ده ● واكر بو ذكر اولنان اوزره اختصار ایلیوب
مكه یه كیتمك دیلرسه جایزدر ● واكر كون طوغلوبنجه مقیم اولورسه
اول كیجه دخی انده اخشاملمق واجب اولور ● وارته سی یكرمی بر طاش
اتمق واجب اولور حجك تمامی بودر كه ذكر اولندی عمره احوالنك
بیانی اولدر كه چونكه عمره ایتمك دیلسه غسل ایلیه واحرام طونینی كیه
حجده كیدوكی كبی ومكه دن طشره چقه وعمره ایچون احرام كیجك
یره كله كه او جعرانه وتنعیم وحدیبیه در ● وعمره یه نیت ایلیه
ولبیك بعمرة دیه ومسجد عایشه یه كله وایكی ركعت نماز قله و
كیرو مكه یه كله ویولده لبیك دیه ● وچونكه مسجد قپوسنه ایرشه
لبیك دیمكدن فراغت ایلیه وطواف ایلیه وسعی ایلیه شویله كه
حجده ذكر اولنمشدر ● اندن صكره صاچنی تراش ایلیه وعمره
بونكله تمام اولور ● وعمره یی ییلك جمله سنده ایتمك جایزدر وبر
كسنه كه مكه ده اوله كركدر كه قادر اولدوغنجه عمره ایلیه
واكر ایلمزسه طواف ایلیه ● واكر قادر اولمازایسه كعبه نك قپوسنه
هر دم نظر ایلیه ● وچونكه كعبه نك ایچروسنه كیره ایكی عمودك
اراسنده نماز قله ● وایاغی چپلاق كیره وتعظیمله وحرمتله كیره

وقادر

وقادر اولدوغی دكلو زمزم صوینی ایچه شول دكلو كه معده سی
طوله وهر نیته كه ایچرسه شفا بوله وایده اللهم اجعله شفا
من كل سقم وارزقنی الاخلاص والیقین والمعافاة فی الدنیا
والآخرة یعنی یا رب سن زمزم صوینی بكا شفا قیل وبكا اخلاص
ویقین نصیب قیل ودنیاده وآخرتده سلامت نصیب قیل طواف
وداع چونكه كندو وطننه دونمكه عزم ایلیه یوكنی بغلیه دوكلی
ایشلرینك آخرنده بیت اللهه وداع ایلیه ● وبیت اللهه وداع ایلدكی
یدی كره طواف ایلیوب ایكی ركعت نماز قلمق ایله اولور ● شویله كه
طوافك صفتی ذكر اولندی ● وبو طوافده اضطباع یوقدر یعنی ذكر
اولنان كبی ازارك اورته سن قولتغله طوتوب وچلوین اوموزلرینه
اتمق وعجله ایله یورمك یوقدر ● واندن صكره ملتزمه واره كه ملتزم
حجر اسود ایله كعبه قپوسنك ارا یریدر ● ودعا ایلیه وكیرو دونه شویله
كه بیت اللهه نظر ایلیورك كیده تا مسجددن طشره چقنجه زیارت
مدینه اندن صكره مدینه یه عزم ایلیه كه ● رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردیكه هر كسه كه بن وفات ایتدكمدن صكره بنی زیارت ایلیه
دیریلكمده زیارت ایتمش كبی اولور ● ودخی بیوردیكه هر كیسه كه مدینه یه
عزم ایلیه واونك غرضی بنی زیارتدن غیری نسنه اولمیه اونك

الله تعالى اوزرينه حقى ثابت اولورکه بنى اکا شفيع ايليه ومدينه نك
يولنده کيدرکن صلوات ويره ويره کيده چونکه مدينه نك ديوارنه
کوزى طوش اوله ايده اللهم هذا حرم رسولك فاجعله لى
وقاية من النار وامانا من العذاب وسوء الحساب يعنى يا رب
بو حرم سنك رسولکك حرميدر پس آنى جهنم اودندن بکا پناه قيل
وعذابدن وحساب يرمزلغندن امان قيل واول غسل ايليه واندن
صکره مدينه يه کيره وکوکجک قوخو استعمال ايليه وپاك
اق طونلر کيه وتواضع وتعظيم اوزره اوله وايده رب ادخلنى مدخل
صدق واخرجنى مخرج صدق واجعل لى من لدنك سلطانا نصيرا
يعنى يا رب سن بنى مقام صدقه داخل ايله ومقام صدقه چقر وبکا
کندو قتکده قدرت ونصرت وير اندن صکره مسجده کيره ومنبر
الندە ايکى رکعت نماز قيله شويله عمود صاغ اوموزنه برابر اوله که
رسول اللهك طوراغى بو ايدى اندن صکره زيارته قصد ايليه ويوزنى
رسولك مزار شريفنه دوندوره وارقه سنى قبله يه ايليه اما الينى
ديواره سورمک واوپمک سنت دکلدر بلکه ايراقدن طورمق حرمته
يقيندر اندن صکره ايده السلام عليك يا رسول الله السلام
عليك يا حبيب الله السلام عليك يا صفوة الله السلام

عليك يا ولد آدم السلام عليك يا سيد المرسلين وخاتم
النبيين ورسول رب العالمين السلام عليك وعلى اصحابك
الطاهرين وازواجك الطاهرات امهات المؤمنين جزاك الله
عنا افضل ما جزى نبيا عن امته وصلى عليك كلما ذكرك الذاكرون
وغفل عنك الغافلون يعنى سلام سنك اوزرکه اولسون يا اللهك
رسولى سلام سنك اوزرکه اولسون يا اللهك نبيسى سلام سنك
اوزرکه اولسون يا اللهك مختارى يعنى اوزندلمشى سلام سنك
اوزرکه اولسون يا آدم اوغلنك اولوسى سلام سنك اوزرکه اولسون
يا رسوللرك اولوسى ونبيلرك کوزکى ونهايتى وعالملرك پادشاهنك
رسولى سلام سنك اوزرکه اولسون ومصاحبلرکك اوزرينه اولسون
که پاکلردر وسنك پاك اهل بيتك اوزرينه اولسون که مؤمنلرك
آنالريدر الله تعالى سکا بزدن عوض ويرسون سائر نبيلره امتلرندن
ويردوکى عوضدن زياده عوضله ودخى سنك شرفکى زياده ايلسون
ذکر ايديجيلر سنى ذکر ايلدکجه وغافل اولنلر سندن غفلت ايلدکجه
واکر رسولك مزار شريفنه سلام ايده سن ديو وصيت ايتمش اولسلر
السلام عليك من فلان ديه اندن صکره بر ايکى ارشون کيرو طوره
وابو بکره وعمره رضى الله عنهما سلام ويره وايده السلام

عليك

عليكم يا وزيري رسول الله والمعاونين له على القيام بالدين
ما دام حيا والقائمين في أمته بعده في أمور الدين بتعاون في
ذلك آثاره وبعد من سنته فجزاكما خير ما جزا وزراء نبي على ذلك
يعنى سلام سزك اوزركوزه اولسون يا رسول اللهك وزيرلري
ورسولك دين طوتمقده معاونلري رسول حياتنده اولدقجه
ودين خصوصنده رسولك امتنك اوزرينه طورجيلر رسولدنصكره
ورسولك دين طوتمقده ايزلرينه تابع اولجيلر وانوك سنتيله
عمل ايديجيلر الله تعالى سزه عوض دين طوتدغكوز ايچون
سايرنبيلرك وزيرلرينه ايتدوكي عوضدن خيرلو عوض ويره اندنصكره
اول يرده طوره وقادر اولدوغنجه دعا ايليه اندنصكره طشره
چقه وبقيعك كورستانينه كله وصحابه نك اولولرينك زيارتن ايليه
چونكه وطنه كيرودوغلو اوله بركره دخي رسوله صلى الله عليه
وسلم زيارت ايليوب كيرودونه حج شرايطنك وقربانلرينك
بياني اولدركه بوشرح ايلدوكمز حجك عملرينك هر بيرنك بر سري
واردر واول عملردن مقصود عبرتدر وآخرت ايشلريندن
برايشي اكمقدر وحجك اصل حقيقتنك بياني اولدركه آدمي شوليله
يرتمشلردركه كندو سعادتنك كمالنه ايرشمز تا كندو اختيارني ترك

اوچنجه

اوچنجه بنه كم مسلمانلق عنوانده بيان اولنمشدر وهوايه تابع
اولمق آدمك هلاكنك سببيدر وكندو اختياريله اولورسنه در
واول نسنه كه جانب شرعدن دستورله ايلميه هوايه تابع اولمغله
اولور واني اشلين كسنه نك معامله سي قول معامله سي كبي اولماز وانك
سعادتي خود قوللقده در وبوسببدندركه گچمش دينلرده هر امتده
رياضتچون وسياحتچون امر اتمشلردر تاكه انلرك عابدلري خلقك
اراسندن چيقه لركيدرلرايدي وطاغلر باشنده اولورلرايدي
ودوكلي عمرلرين رياضتده وعبادتده كچورورلرايدي پس رسولدن
صلى الله عليه وسلم صورديلركه نه سببدندركه دين اسلامده سياحت
ورياضت يوقدر رسول ايتدي بزه غزا ايتمكي وحج ايتمكي انلره بدل بيورمشلر
در پس حق تعالى بوامته رياضته بدل حج بيوردي زيراكه حجده هم
رياضت مقصودي حاصل اولور وهم نيجه عبرتلر ظاهر اولور
كه الله تعالى كعبه يي شريف قلدي وكندويه نسبت قلدي وآني
بكلر مثالنده ايلدي وانوك اطرافنه حرم قلدي واول حرمده اولن
اغجلري حرام قلدي تعظيمدن وحرمتدن اوترو وعرفاتي بكلرك
دركاهنك ميداني مثالنده حرمك اوكنده يباندي تاكه دوكلي
اطراف عالمدن اكا عزم ايليلر باخصوص كه بيوردي كه الله تعالى

اوده ومكانده اولمقدن منزه در ولیكن چونكه محبوبه شوق عظیم
اوله هر نسنه اكا منسوبدر محبوب ومطلوب اولور پس اهل اسلام
حج شوقیله اهلنی ومالنی و وطننی ترك ایدرلر وصحرالرك زحمتن اختیار
ایدرلر وقولكی حضرته عزم ایدرلر وبو عباداتده انلره بعض ایشلر
بیورلمشدر كه هیچ اكا عقل یول بولمز مثلا طاش آتمق كبی وصفا
ایله مروه آراسنده یلمك كبی زیرا كه هر نسنه كه عقل اكا یول بوله
نفسك دخی فی الجمله اكا انسی اولور وبلور كه نه ایشلرونه ایچون
ایشلر مثلا بلور كه زكاتده درویشلره شفقت واردر ونمازده
الله تعالایه نیاز واردر واوروج طوتمقده شیطان لشكرینه
مخالفت واردر احتمالدر كه بو عمللری ایشلین كسنه نك طبعی عقلنه
موافق حركت ایلیه وقوللوغك كمالی اولدر كه همین بیورغله ایش ایلیه
هیچ كندو میلنه تابع اولمیه وطاش آتمق وصفا ایله مروه نك آراسنده
سعی ایلمك شول عمللردندر كه خالص قوللغندن غیری ایله ایتمك
اولماز وبو سببدندر كه رسول صلی الله علیه وسلم لبیك بحجة
تعبدا ورقا دیدی یعنی یا رب بن سنك خدمتكه طورمشم
حق اوزره وقوللق اوزره حج ایتمكه پس رسول صلی الله علیه
وسلم حجة تعبدا ورقا دیو آواز ویردی یعنی بنده لك وقوللغن

اولور وانلر كه بو عمللردن مقصود ومراد نه در دیو تعجب ایلدیلر
بو العجب انلرك بو ایشلرك حقیقتندن عقللرینك غفلتندندر زیرا
كه مقصود بو عمللردن مقصود سن اولقدر وغرض سنلقدر تا بللو كه
قوللق بو مقوله عمل ایله ظاهر اولور وقوللك نظری همین بیورقدن
غیری نسنه یه اولمق كركدر وغیری نصیبه عقلك هیچ یولی یوقدر
تا كه كندو مقصودینی بر جمله بر طرف قلمیحه كه اول سعادتی اوزنلدن
یوقلغی ونصیب سزلكیدر تا كه انده حقدن وحقك فرماننددن
غیری هیچ نسنه قلمیه اما عمل الغير اولدر كه حج سفرینی
بر جهتدن آخرت سفری مثالنده دردیمشلردر زیرا كه حج سفرندن
مقصود اوددر وآخرت سفرندن مقصود اول صاحبیدر پس حج سفرنده
اوّلنده اولن احوالدن سفرینك احوالن یاد ایلیه مثلا چونكه قومینه
واهلنه وآشنالرینه وداع ایلیه بلكه بو اول وداعه بكزر كه حالتی
نزعده اولسه كركدر وكركدر كه حج سفرنده ایلرو كوكلنی دوكلی علاقه
لردن فارغ ایلیه واندن صكره طشره كله نته كم آخر عمرنده دخی كركدر
كه دوكلی دنیادن فارغ اوله والا سفر اكا زحمتلو اولور وچونكه
دوكلی نوعلردن سفر آزوغی طوتمغه باشلیه دوكلی احتیاطی یرینه
كوره تا اولمیه كه بیابانده بر قسمتله كركدر كه فكر ایلیه كه قیامت

اولور

صحراسی غایت اوزقدر وقتی قوجولقدر وقیامت صحراسنده آرتغه
احتیاج زیاده‌در وچونکه برنسنه که سفر ایدرکسنه ایله بیله یادکار
اولمیوب ضایع اولسه کرکدر آنی کندو ایله بیله آلوب کیتمز زیراکه
بلورکه اول نسنه که کندو یله باقی قلمسه کرکدر یول آزوغنه یرمز
کذلک هر طاعت که تقصیره وریایه قرشمش اوله آخرت آزغنه یرمز
وچونکه محفه‌یه بنه یعنی ناقه‌یه بنه کرکدرکه تابوتی یاد ایلیه
زیراکه بلورکه آخرت سفرنده انوک مرکبی جنازه اولسه کرکدر
وکاه اولورکه هنوز محفه‌دن اینمدن تابوتک وقتی کلور وکرکدر
که بو سفر شویله اوله که آخرت سفرینک آزوغی اولمغه یره‌یه وچونکه
احرام طونن حاضرلیه تا چونکه احرام کیجک یره یقین کلدکده هرکون
کیدوکی کیاسوسنی چقره واحرام طونن کیه که احرام طونی ایکی آق
ازاردر کرکدرکه بو حالده کفننی فکر ایلیه که آخرت سفرنک طونی
دخی احرام کبی بو جهانک لباسنه مخالف اولسه کرکدر وچونکه
صحرانک عقبه‌لرن کوره کرکدرکه قبرک منکر ونکیرنی وعقربلرینی و
یلانلرنی فکر ایلیه که قبردن حشره وارنجه صحرا خیلی اولو صحرادر
وعقبه‌لر چوقدر ونیته کم یولداش سز صحرانک آفتلرندن سلامت
بولیماز کذلک قبر قورقولرندن طاعتلری یولداش ایدینمیجه

سلامت بولیماز ونیته کم صحراده اهلندن وعورتندن ودوستلرندن
ایرلور قبرده دخی ایله اولسه کرکدر وچونکه لبیک دیمکه باشلیه
بله که بو جواب الله تعالینک نداسنک جوابیدر وقیامت کوننده
اکا بویله ندا ایرشسه کرکدر پس اول قورقولی فکر ایلیه وبو ندانک
خوفنه وخطرینه مستغرق اوله وعلی بن الحسین بن علینک رضی الله
عنهم احرام وقتنده بکزی صارردی وجمله اعضاسنه دترمک
دوشدی ولبیک دیمکه قادر اولمدی ایتدیلر نیچون لبیک دیمزسن
ایتدی قورقرم که لبیک دیرسم لا لبیک ولا سعدیک دیه‌لر یعنی
خدمته قایم وخدمته دورشورم دیدوکک مقبول دکلدر دیه‌لر
چونکه بونی دیدی دوه‌دن دوشدی وعقلی کیتدی واحمد بن
ابی الحواری که ابی سلیمان دارانینک مریدی ایدی حکایت ایلرکه ابوسلیمان
دارانی اول وقت که لبیک دیدی بر میل مقداری کیتدی هنوز انوک
اوصی کلممش ایدی وچونکه اوصی کلدی ایتدی حق تعالی موسی‌یه
صلوات الله علیه وحی ایتدی که کندو امتک ظالملرینه دیکه بنی
آکمسونلر وبنم آدمی ذکر ایتمسونلر که هرکیمسه که بنی آکا بن دخی آنی آکارم
واکر بنی آکان کیمسنلر ظالملر اولورلر انلری لعنت ایله یاد ایلرم وایتدی که
ایشتمشم که هرکیمسه که حجک نفقه‌سنی شبهه‌لو مالدن ایلیه واندن

صكره لبيك ديه اكا لا لبيك ولا سعديك حتى ترد ما في يديك ديه لر
يعني سنك نه لبيكك مقبولدر و نه خود سعديكك مقبولدر تا كه
الكده اولن حرام مالي صاحبنه ويرميه سن • اما طوافنا كه بكزركه
بيچاره لر بكلرك درگاهنه كيدرلر • و سرايك چوره سنده طولشور
لر تا كه كندو حاجتلرن عرض اتمكه فرصت بوله لر • و سرايك ميداننه
كيدرلر و كلورلر و بر كمسنه استرلر كه كندولره شفاعت ايليه
و اميد ايدنورلر كه ناكاه بكك كوزي كندولره طوش اوله و مرحمت
نظريله بر نظر ايليه • و مروه نك اورتسي بو ميدانك مثالنده در
و اما عرفه يه طورمق • و اطراف عالمدن انواع خلقك جمع اولمسي
و انلرك درلو درلو ديللر ايله دعا اتملري قيامت عرصاتنه بكزر
كه انده دخي كلي خلايق جمع اولمش اولالر • و هر كمسنه كه كندو احوالنه
مشغول اوله • و مقبول اولمسيله مردود اولمسي اراسنده متحير
اولالر • اما طاش اتمقدن مراد همين قوللق اظهار اتمكدر عبادت
طريقيله • و بر وجهي دخي بودر كه حضرت ابراهيمه عليه السلام
تابع اولمقدر • زيرا كه طاش اتدوقلري بر اول يردر كه ابليس
ابراهيم پيغمبرك انده اوكنه كلمشدر تا كه اني شبهه يه براغه اولـ
حينده حضرت ابراهيم ابليسه طاش اتمش ايدي • اكر سنك خاطركه

كلورسه

كلورسه كه شيطان حضرت ابراهيمه كورندي اكا بناء طاش اتدي
و بزه كورنمدي بس عبث يره نيچون طاش اتلم • بلكل كه بو فكر سنك
قلبكه شيطاندن كلمشدر طاشي ات تا كه شيطانك كوزيني كور ايليه
و انوك كوزي انوكله كور اولور كه سن قول اولاسن • و بيورق
طوته سن • و هر بيورق كه سكا بيورلر ايلجه ايشليه سن • و كندو
تصرفكي بر طرف ايليه سن تحقيق بلكه طاش اتمقله شيطاني قهر
ايلرسن حجك عبرتلرندن بو مقدار اشارت اولندي تا كه بر كمسه كه
بو ذكر اولناني فهم ايليه فهمنك صافي لغي و شوقنك زياده لغي و
عبادتده سعينك تماملغي مقداري اكا ذكر اولنان مثللي معنالر
كورنمكه باشلر • و هر برندن بر نصيب بولمغه باشلر • انوك
عبادتنك حيواني و ساير ايشلرك مرتبه سندن يوقرو اولمسي بونكله
اولور

سكزنجي اصل قرآن اوقمق بياننده در

بلكل كه قرآن اوقمق
جميع عبادتك افضليدر • خصوصا كه نمازده اوله و اياغ اوزره
طوز دكن اوله • رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي كه بنم امتمك
عبادتنك افضلي قرآن اوقمقدر • و بيوردي كه هر كمسنه يه كه قرآن
اوقمغي نعمتني ويرمش اولالر • و اول ايله صنه كه كندودن غيري
بر كمسنه يه دخي كندويه ويرلن نعمتدن اولو نعمت ويرمشلردر

اول کمسنه الله تعالینک اولو طوتدوغی نعمتی خورلمش اوله وآنی
کورمش اوله • واکر قرآنی مثلا بر دریه قویسلر آتش اول دریک
چورسینه طوقنمیه • ورسول علیه السلام بیوردیکه قیامت
کونی الله تعالینک قتنده هیچ قرآندن اولو شفیع یوقدر نه
پیغمبرلر ونه فرشته لر ونه خود انلرک غیری • ودخی رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حق تعالی ایدرکه هر کسنه‌یی
قرآن اوقمق دعا ایتمکدن الیقویه اول کسنه‌یه که شکر ایدیجیلرک
ثوابندن افضلی دراکا ویرله • ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه خلقک کوکلی دمور کبی پاس طوتیجیدر ایتدیلر یا رسول
الله اول پاسنه ایله آچلور ایتدی قرآن اوقمغله واولومی اکمغله
ودخی رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بن کیتدم وایکی نسنه
الیقودم تاکه دایما سزه نصیحت ایلیلر • وانوک بری سویلیجی در و
بری ساکت در سویلین واعظ قرآندر • وسویلین واعظ اولومدر
وابن مسعود رضی الله عنهما ایدرکه قرآنکه اوقورلر هر حرفک
عوضی ایکی حسنه در • وبن دیمزکه الم بر حرفدر بلکه الف بر حرف
ولام دخی بر حرفدر • ومیم دخی بر حرفدر • واحمد بن حنبل رضی الله عنه
ایدرکه الله تعالی یی واقعه ده کوردم وایتدم یارب حضرتکه

قنغی

قنغی اولو ثوابله یقین اولنور اولور • ایتدی بنم کلامم اوقومغله که قرآندر
ایتدم اکر معنیسنی فهم ایلسه واکر ایلمسه ایتدی اکر فهم ایلسه واکر
ایلمسه • غفلتده اولن کسنه لرک قرآن اوقمغنک بیانی اولدرکه
بلکل که هر کسنه قرآنی اوقورسه انوک درجه سی اولودر • کرکدرکه قرآنک
حرمتنی صقلیه • وکندینی نامعقول ایشلردن بری ایلیه • وکندونک
جمیع احوالنده ادبله اوله • والا بو اوقودوغی واردرکه قرآن اکا
خصم اوله • ورسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه بنم امتمک
اکثر منافقلری قرآن اوقویجی اولور • وابو سلیمان دارانی رحمة الله
علیه ایدرکه قرآن اوقیوب فساد ایدنلره زبانیلر تیز طپن کافرلردن
اوتری باشلرلر • وتوراتده کلمشدرکه حق تعالی ایدرکه یا بنم قولم
اوتنمازمسن که اکر بر قرندشک سکا بر مکتوبی کلسه • وسن یولده
اوزرنده اولسک طورورسن ویا اوتورورسن • واول مکتوبی حرف
حرف اوقورسن • ومعناسن فکر ایلرسن • وآنکله عمل ایلرسن • وبنم
کتابم بنم نامه‌مدرکه سکا یازمشم تا آنی فکر ایلیه سن وآنکله عمل
ایلیه سن حال بو که سن اندن یوز دوندررسن • وآنکله عمل ایتمزسن
واکر اوقوسک انی فکر ایلمزسن که اول نه در • وحسن بصری رحمة الله
علیه ایدرکه اول کسنه لرکه سیزدن ایلرو ایدیلر قرآنی شول نامه بلورلر

الله تعالی دن انلره ایرشمشدر • واختام قرآنی فکر ایلرلردی و کوندز
انکله دورشوب عمل ایلرلردی • وسز قرآنی درس ایدنوب اوقومغی
ایش ایدنمش سز • وانوک حروفنی واعرابنی تصحیح ایتمکی عادت
ایدنمش سز • ولیکن انوک بیورقلرن سهل طوترسز • حاصل کلام
بلمک کرکدر که قرآندن مقصود اوقومق دکلدر بلکه عمل ایتمکدر • و
اوقومقدن مراد خاطرده طوتمقدر • وخاطرده طوتمقدن مراد
عمل ایتمکدر • برکیسنه که بیورقی طوتمیه واوقویه شول قول کبیدر که
افندیسنک نامه سی اکا ایرشه واول نامه ده اکا افندیسی بعض
ایشلر بیورمش اوله • واول اوتوره وآوازله اول نامه یی اوقیه و
حرفلرینی درست ایلیه فاما بیورغی هیچ یرینه کتورمیه شبهه سز
اول قول عذابه وعقابه مستحق اولور آداب [illegible] قرآن قرآن
اوقومغک آدابلرینک بیانی اولدر که کرکدر که قرآن اوقودیلین
کسنه ظاهرده الینی سنه صقلیه اولکی اولدر که قرآنی حرمتله
اوقیه • وقرآن اوقومغه بشلمزدن اول ابدست اله • ویوزنی قبله یه دوندره
تواضع ایدرکبی اوتوره نمازده اوتوردغی کبی • علی رضی الله عنه
ایدر که هرکیسه که قرآنی نمازده اوقیه انوک هر حرفنه یوز حسنه
یازلر • واکر نمازده اوتردغی یرده اوقورسه اللی حسنه یازلور واکر

ابدستله

ابدستله اوقورسه ونمازده اولمازسه یکرمی بش حسنه یازلور • واکر
ابدستسز اولورسه اون حسنه یازلور ارتوق یازمزلر • واکر اختام
اوقیه ونمازده اولسه افضلدر که اختام وقتنده کوکل دنیا
تشویشلرندن خالی اولور ایکنجی ادب اولدر که یب یب اوقیه و
معنالرین فکر ایلیه وتیز ختم ایتمکه عجله ایتمیه • وبر طائفه واردر
که ایورلر هر کونده بر ختم ایلیلر • ورسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه هرکیسه که قرآنی اوچ کوندن آزده ختم ایلیسه قرآنی
رعایت ایتمش اولماز • وابن عباس رضی الله عنهما ایدر که اذا زلزلت
سوره سن والقارعه سوره سن یب یب اوقیم وفکر ایلیم زیاده
حفظ ایلرم اندن که البقره یی وآل عمرانی عجله ایله اوقیم • وعائشه
رضی الله عنها برکسنه یی کوردیکه عجله ایله قرآن اوقور ایدی
بو کسنه نه ایتمدر ونه خود بو قرآن اوقور • واکر برکسه قرآنک معنیسی
بلمسه قرآنک حرمتن صقلمق ایچون یب یب وقتی اولیدر اوچنجی ادب
قرآن اوقودقده اغلمقدر • رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که
قرآن اوقوک واغلک • واکر اغلمکوز کلمزسه جهد ایلیوب اغلک • وابن
عباس رضی الله عنهما ایدر که چونکه سجده آیتن اوقیه سن سجده
ایتمکده عجله ایلمک • وجهد ایلک تا که اغلیه سن • اکر برکسنک که

کوزی اغلیه کرکدرکه کوکلی اغلیه • ورسول علیه الصلوة والسلام
ایتدی که قرآن غصه لنمق ایچون کلمشدر • وچونکه قرآن اوقیه سز
کندوکزی غصه لو ایلیه سز • وهرکسه که قرآنك ثواب آیتلرینی یاد ایلیه
وعذاب آیتلرینی نکر ایلسه • وکندو عجزن کورسه ناچار غصه لو اولور
اکر اونك اوزرینه غفلت غالب اولمازسه دردنجی ادب اولدرکه
هر آیتك حقنی ادا ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم چون عذاب
آیتنه کلیدی الله دن مدد طلب ایلردی • وچونکه رحمت آیتی
کلیدی رحمت طلب ایلردی • وتسبیح آیتنده تنزیه ایلردی یعنی
الله تعالی یی عیب ویررسنه لردن بری کردی • وقرآنك ابتداسنده
اعوذ بالله دیردی • وچونکه قرآندن فارغ اولوردی اللهم ارحمنی
بالقرآن واجعله لی اماما ونورا وهدی ورحمة اللهم ذکرنی
منه ما نسیت وعلمنی منه ما جهلت وارزقنی تلاوة القرآن
آناء اللیل والنهار واجعله لی حجة یا رب العالمین
یعنی یا رب سن بکا رحمت قیل قرآن سببیله • وبکا قرآنی امام قیل ونور
قیل وهدایت ورحمت قیل • یا رب سن بکا قرآندن اونتدوغم نسنه یی
اکدر • وقرآندن بلمدوکم نسنه یی بکا بلدر • وبکا کیجه وکوندز قرآن
اوقومغی نصیب ایله • وقرآنی بکا دلیل قیل یا عالملر صاحبی یارب

تعالی

تعالی • وچونکه سجده آیتن اوقیه سجده ایلیه • وسجده نك
طریقی اولدرکه اول تکبیر ایلیه واندن صکره الین وبوزین یره قویه
ونمازك شرطلریکه طهارتدر • وعورتن اورتمکدر وبونلرك غیری
نه که واردر جمله سنی قرآن اوقومقده اولن سجده ده رعایت ایلیه
وتکبیر ایلیوب سجده ایلمك کفایت ایلر تشهد وسلام لازم دکل
بشنجی ادب اولدرکه اکر قرآن اوقین کمسنه ده قرآنی قاتی اوقومغله
ریادن بر نسنه حاصل اولسه یا بر کمسنك نمازنی قرشسه پست
اوقیه • که خبرده کلمشدر قرآنی کیزلو اوقومغك فضیلتی آشکاره اوقومغك
اوزرینه صدقه یی کیزلو ویرمکك فضیلتی کبیدر آشکاره ویرمکك
اوزرینه • واکر بو ذکر اولنانلردن ایمین ایسه اولی اولدرکه آوازن قالدره
آشکاره اوقیه تاکه غیری کمسنه دخی ایشیده • ودیکلمکدن ثواب بوله
واوقینده دخی کاهلق حاصل اوله • وهمتی جمع اوله وشوقی آرته
واویخوسی پراکنده • وسائر اویمشلر دخی اویانه • واکر بو دوکلی
نیتلر جمع اولسه هر برینك ثوابن بوله • واولی اولدرکه مصحفدن
اوقیه تاکه قرآن اوقین کمسنك کوزی دخی خدمتده اوله دیمشلردر
که مصحفدن اولن بر ختم آزبردن اولن یدی ختم مرتبه سنده اولور
ومصر فقیهلرندن بریسی حضرت شافعینك رحمه الله یانینه واردی

وآنی بچوددە كوردی • ومصحفی الیدن قویمش ایدی • فقیه ایتدی
فقیر حضرتكزی قرآن اوقمقدن الیقودم • امام شافعی ایتدی بن
یتسوغارزن كه قلورم مصحفی الده طوترم تا صباح اولنجه الدن
قویمزم • ورسول علیه السلام ابابكری رضی الله عنه كوردی كه
كیجه ایله غارز قلوردی • وقرآنی پست پست اوقوردی ایتدی یا ابابكر بچوده
پست پست اوقورسن • ایتدی اول كسنه كه اكچون اوقورم اول ایشیدر
یعنی بنم اوقودیغم الله ایچوندر الله تعالی خود ایشیدردی • و
عمر رضی الله عنه كوردیكه بلند آوازله اوقور • ایتدی یا عمر
سبب ندركه بلند آوازله اوقورسن • ایتدی اویخیمی اویندورورم
وشیطانی ایراق ایلرم • ایتدی ایكیكوزده خوب سویلدوكز • بن بونك
كبی عملرنیته تابع اولور • وچونكه ایكی نیت دخی ایو اوله ایكیسنك
دخی ثوابی اولور • [illegible] اولدركه جهد ایلیه وخوب آوازله اوقیه
كه رسول صلی الله علیه وسلم • ابو حذیفه نك قولنی كوردیكه
اوازله قرآن اوقوردی ایتدی • [illegible] جعل فی امتی مثله
یعنی حمد اول اللهه كه بنم امتمده بو مثللو كسنه قلدی • ودخی بو
سبب دنكه هر نه دكلو كه آواز خوب اولسه قرآنك اثری كوكلده زیاده
اولور • وسنت اولدركه محرابی اوقیه یعنی نظمه تغیر كتورمیه • اما

كلمه لرك

كلمه لرك وحرفلرك اراسنه معنیلر عادتی كبی آوازه لرصوقمق مكروهدر
اما قرآن اوقمغه [illegible] التیدر اول اولدركه قرآنك لفظنك
عظمتی بیله كه قرآن الله تعالینك كلامیدر وقدیمدر • والله تعالینك
صفتیدر والله تعالینك كندو ذاتیله قایمدر • واولنسنه كه دلده كلور
حروفدر ونته كم اتشی دیل ایله سویلمك آساندر • وهر كسه اتی دیكه طاقت
كتورر • اما اتشك اوزنی دیل ایله الماغه قادر اولمازلر • واولكبی بو حرفلرك
معنالری آشكاره اولورسه یدی قات كوك ویدی قات یر انوك تجلیسنه
طاقت كتورمز • وبو معنیدركه حق تعالی بیورمشدر • لو انزلنا هذا
القرآن علی جبل لرأیته خاشعا متصدعا من خشیة الله
یعنی اكر بز قرآنی طاغ اوزرینه عرض ایلیدك سن طاغی الله تعالینك
قورقوسندن تواضع ایدیجی وپاره لنجی كوریدك • ولیكن عظمتی
وجمالنی حروف لباسیله اورتمشلردر تا كه قرآنی اوقیمغه وفكر ایلمكه
دیللر وكوكللر طاقت كتوره • وحروف لباسندن غیری نسنه ایله قرآنی
انسانه ایرشدرمكه مناسب نسنه بولنمادی • وقرآن حروف سببیله
انسانه ایرشدوكی اكا دلیل اولمازكه قرآنده حروفدن غیری عظیم حكمتلر
اولمیه • انوكبی كه حیوانلری سورمك • وانلره بنی آدم سوزیله بر ایش
بیورمق ممكن دكلدر • زیرا كه حیوانلرك بنی آدمك سوزنی فهم ایلمكه طاقتلر

بوقدر لاجرم حیوانلر آوازنه مشابه آوازلر وضع ایدیلر تا که اول
آوازلر ایله حیوانلری آگاه ایلیلر و انلر بو آوازلری ایشیدوب ایش
ایشلیلر و اول ایشك حکمتنی بلمزلر مثلا صغره که اکا مناسب اولن
آوازله چاغرولر یری سوردرولر ولکن یری سورمکك حکمتنی بلمزلر یری
سوروب تخم ایتمکدن مقصود اولدر که هوا طبراق ایچنه کیره و
صو طبراغه قریشه و بو اوچی که بر یره جمع اولالر تخمك غداسی
اولمغه لایق اولور و تخم تربیت ایلکرو اکثر خلایقك نصیبی همین آوازدر
نهایت مرتبه ظاهر معنیدر زیاده دکلدر حتی بر طایفه شویله
صندیلر که قرآن حروفدر و صوتلردر و بو عقل ضعیفلکنك و
اعتقاد زبونلغنك نهایتیدر و بو اکا بکزر که بر کمسنه صوزکه
آتش الف و تا و شیندر و بلمز که اکر آتش کاغدی کورسه یقر و کاغد
آتشه تحمل کتورمز اما الف و تا و شین همیشه کاغدده اولور و
هیچ کاغده اثر ایلمز و نیته کم هر بدنك بر روحی واردر که انوکله
بر مقدار باقی قلور حروفك معنیسی دخی روح کبیدر و بدنك شرفی
روحدندر و حروفك شرفی معانی واسطه سیله در و بو تحقیقك
تمامی بونك کبی کتاب مختصرده ممکن دکلدر ایکنجی ادب اولدر که
الله تعالینك عظمتنی که قرآن انوك کلامیدر کوکلنده حاضر قله

و بله که اوقدوغی کلام کیمك کلامیدر و حذر و خطر اوزره اوله که
الله تعالی ایدر که لا یمسه الا المطهرون یعنی مصحفه یاپشمسونلر الا
پاك اولن کمسنه لر یاپشسون و نیته کم مصحفك ظاهرینه یاپشمق
روا دکلدر الا پاك الیله کذلك الله تعالینك کلامنك حقیقتنه
واقف اولماز الا برمز اخلاقدن پاك اولمش و تعظیم و تکریم نوریله
بزنمش کوکل واقف اولور و بو سببدن ایدی که عکرمه هر وقت که
مصحفی آچردی اوصی کیدردی و ایدردی که هو کلام ربی یعنی
بو قرآن بنیم ربمك کلامیدر و هیچ کمسنه قرآنك عظمتنی
بلمز تا الله تعالینك عظمتنی بلمیجه و الله تعالینك عظمتی کوکلده
حاضر اولماز تا الله تعالینك صفتلرینی و فعللرینی فکر ایتمیجه و چونکه
عرشی و کرسی و یدی قات کوکی و یدی قات یری و یر ایله کوك آراسنده
اولن ملکلری و انسی و جنی و جانلو شیلری و جمله یرده بتن اوتلری
و سایر حیوانلری و جمله خلایقك انواعن کوکلده حاضر قله و
ملاحظه ایلیه که بو قرآن اول کمسنك کلامیدر که بو دوکلی اشیا
انوك قدرتی قبضه سنده در که اکر دوکلی بن هلاك ایلیسه باکی
یوقدر و انوك کمالنه هیچ نقصان کلمز و یرادیجی و صقلیجی و رزق
ویریجی دوکلی اولدر بو جمله یی فکر ایتدکدن صکره امیدوار در که

كوكلنده الله تعالينك عظمتندن بر نسنه حاصل اوله [illegible]
اولدركه قرآن اوقمقده كوكلي حاضر اوله وغافل اولميه ونفسنك
وسوسه‌سي انوك فكرن طاغدوب بيانه الوب كتميه وهر نسنه‌يي
كه غفلتله اوقيه آني اوقومامش بله وتكرار باشندن اوقيه وبو
اكا بكزركه بر كمسنه تماشا ايچون بر بوستانه كيره واول بوستانك
عجايب نسنه‌لرندن غافل اولوب طشره چقوب كيده وقرآن
مؤمنلرك تماشاكاهيدر وانده عجايب حكمتلر واردر اكر بر كمسنه
آني فكر ايليه غيري نسنه‌يه باش قوشمز بس بر كمسنه كه قرآنك
معناسني بلميه انوك قرآندن نصيبي آز اولور ولكن كركدركه
قرآنك عظمتي انوك كوكلنده حاضر اوله تا كه فكري براكنده
اولميه [illegible] اولدركه كلمه‌نك معنيسن فكر ايليه واكر
فهم ايلمزسه تكرار ايليه واكر اندن بر لذت آزر بولورسه كيرو
تكرار ايليه كه بويله ايلمك چوق اوقومقدن اولادر وعلي رضي الله
عنه ايدركه رسول صلى الله عليه وسلم بر كيجه تا صباحه دك
بو آيتي تكرار ايلردي ان تعذبهم فانهم عبادك يعني اكر سن
عذاب ايلرسك بيورقسنكدر زيرا كه انلر سنك قوللروكدر
بسم الله الرحمن الرحيم آيتني يكرمي كره تكرار ايلردي وسعيد

بن جبير رضي الله عنه بر كيجه بو آيتله صباحه چقردي وامتازوا
اليوم ايها المجرمون يعني بندن بچلوب ايرلكوز بو كون يا كناه
اشليجي كمسنه‌لر واكر بو آيتي اوقيه وغيري معني فكر ايلسه بو آيتك
حقن ادا اتمامش اولور عامر بن عبد الله بن قيس وسوسه‌دن شكايت
ايلردي ايتديلر وسوسك دنيا تشويشندنمي در ايتدي اكر
بچاغي سينمه قويسلر بكا اسان قدر اندنكه نمازده دنيا احوالن
فكر ايليم بلكه كوكلم كا مشغولدركه قيامتده الله تعالينك
اوكنده بجه طورم وبجه كيرو دونم وقيامتده الله تعالينك
اوكنده طورمغي فكر اتمكي وسواسدن صيردي اول جنيدكه هر
كلمه‌كه نمازده اوقيه كركدركه اول وقتده انوك معناسندن
غيري نسنه فكر اتميه واكر غيري نسنه فكر ايليسه اكر دنيده مهم
اولورنسنه ايسه دخي وسوسه اولور بلكه كركدركه هر آيتده
كندو معناسندن غيري نسنه فكر اتميه جونكه الله تعالينك
صفتلرينك آيتلرن اوقيه صفتلرك سرلرن فكر ايليه مثلا قدوسك
وعزيزك وجبارك وحكيمك وبونلره بكزرنه كه واردر معنالرن فكر
ايليه كه نه در وچونكه الله تعالينك افعالنك آيتن اوقير خلق
السموات والارض كبي خلقك عجايبندن خالقك عجايبن فهم ايليه

٨٠ جبر

وانوك علمنك وقدرتنك كمالن بله تاكه هر نسنه یه نظر ایلیه حقی
كوره وحقدن كوره وچونكه بو آیتی اوقیه انا خلقنا الانسان من نطفة
یعنی بز انسانی شهوتدن خلق ایلدك پس آدمك شهوتن فكر ایلیه
كه بر رنكلو بر قطره صودن نجه مختلف نسنه لر ظاهر اولمشدر آت
ودری كبی وكمك كبی وانلرك غیری نه كه واردر وانلردن درلو درلو
عضولر نجه بردلمشدر انلر باش وال ودیل وكوزدر وانده نكوه
جواهر معانی كه اشتمك وكورمك وحیوة در وبونلرك غیری
نه كه واردر اول شهوتدن نجه ظاهر اولور وقرآنك دوكلی
معنالرینی شرح ایتمك مشكلدر وبو ذكر اولنانلردن مقصود تنبیه
در تا معلوم اوله كه قرآنه وجهله فكر ایتمك كركدر وقرآنك
معنالری اوچ نوع كسنیه ظاهر اولماز بری اولدر كه ابتداء تفسیر
ظاهری اوقمش اوله وعلم عربیتی بلمش اوله وبری دخی اولدر كه
بر كناهی اشلمكی عادت ایدنمش اوله ویا بر بدعته اعتقاد ایتمكین
معصیت بدعتنك ظلمتندن كوكلی قرارمش اوله وبری دخی اولدر
كه علم كلامده اولان اعتقادلردن برینی اوقیوب انوك اوزرینه مقر
اولمش اوله وهر نسنه كه اول اعتقاده مخالف اوله اندن نفرت طوته
ممكن اولمازكه هركز بو كسنه اشبو ظاهری اعتقاددن خلاص بوله

بشنجی در

بشنجی ادب اولدركه قرآنی اوقوین كسنك كوكلی درلو درلو صفتلره
دونه قرآنك آیتلرینك معنالری درلو درلو اولدیغنجه چونكه خوف
آیتنه ایریشه دوكلی كوكلی غصه وغم طوته وچونكه رحمت آیتنه ایریشه
كوكلنده شنلك وشادمانلق ظاهر اوله وچونكه الله تعالینك
صفتلرنه ایریشه تواضع وشكسته لك كوستره وچونكه كافرلرك
باطل اعتقادلرنه ایریشه كه الله تعالی حقنده دیمشلردر العیاذ
بالله الله تعالینك اوغلی واردر وشریكی واردر دیدكلری كبی مثلا
بو حینده آوازین برزم ایلیه واوتنمغله وخجالتله اوقیه وبو ذكر اولنان
كبی هر آیتك بر معناسی واردر واول معنانك بر مقتضاسی واردر
كركدر كه اول آیتك صفتنده اوله تاكه اول آیتك حقن برینه كتورمش
اوله التنجی ادب اولدر كه قرآنی الله تعالینك اوندن دكلر كبی دكله
واوزنی شویله صنه كه اول حالده قرآنی الله تعالیدن ایشدیور
واولولردن برندن روایت ایلرلر كه ایدر دیكه قرآنی اوقودم ولذتن
بولمدم تاكه رسولدن ایشدورم دیو فرض ایلدم واندن اوقدم جبرائیلدن
ایشدورم دیو ملاحظه ایتدم ولذتنی زیاده بولدم واندن اوقدم حق
ایدوب عظیم لذته ایرشدم وشمدیكی حالده شویله بلورم كه قرآنی
الله تعالیدن ایشدورم واسطه سز وبو زمانده قرآنی شویله لذید

٢٤

بولورم كه هركز بويله بولمش ايدم طهور نبي اصل الله تعالينك
ذكرينه بلكل كه دوكلي عبادتدن مراد و مقصود
الله تعالايي ذكر ايتمكدر ان الصلوة تنهى عن الفحشاء والمنكر و
لذكر الله اكبر يعني تحقيقا نماز بيرمز فعللردن و انكار اولنمش ايشلردن
آدمي منع ايلر و تحقيقا الله تعالينك ذكري جميع عمللرك اولوسيدر
و قرآن اوقومق دوكلي عبادتك افضليدر زيرا كه الله تعالينك كلاميدر
و الله تعالايي ياد ايتدريجيدر و هر نسنه كه قرآنده وارد دوكلي سي
الله تعالينك ذكريني تازه قلجيدر و اوروجدن مقصود شهوتلري
ضعيف قلمقدر زيرا كه كوكل چونكه اول شهوتلردن خلاص بوله صافي
اولور و الله تعالينك ذكرينه قرارگاه اولور و اكر كوكل شهوتلر ايله
طلو اولسه الله تعالينك ذكري انده قرار بولمازدي و اثر ايلمز و حج كه
الله تعالينك اوي سي زيارت ايتمكدر آندن مقصود الله تعالايي
ذكر ايلمكدر و الله تعالينك حضورينه واصل اولمغه شوقي زياده
قلمقدر پس دوكلي عبادتك روحي و كزيده سي الله تعالينك
ذكريدر بلكه مسلمانلغك اصلي و بنيادي كه كلمه لا اله الا الله در
عين ذكردر و سائر عبادتلر دوكلي سي ذكرك تأكيديچوندر و الله
تعالى سني ياد ايلمك ذكرك ثمره سيدر و فائده سي و سكا بو فائده

اولونجه فائده لر حاصل اولور و بو سببدندر كه الله تعالى
بيوردي فاذكروني اذكركم يعني بني ياد ايلك تا كه بن دخي سزي ياد
ايليم و بو ياد ايلمك هر زمان اولمق كركدر و اكر هر زمان اولمسه
باري اكثر احوالده اولمق كركدر كه افلاح بونكله اولور و بو اجلدن
در كه الله تعالى بيوردي كه واذكروا الله كثيرا لعلكم تفلحون
يعني اكر افلاح ديلرسكوز افلاح اولمغك كليدي الله تعالايي چوق
ذكر ايلمكدر و اكثر زمانده ذكر ايلمكدر از ذكر ايلمك بويله ديكلدر
و بو سببدندر كه الله تعالى بيوردي الذين يذكرون الله قياما
وقعودا وعلى جنوبهم يعني شول قومه كه آنلر اياغ اوزرينه اولورلر
و ياتورلر و اوتورلر و اويورلر و هيچ بر حالده الله تعالينك
ذكرندن غافل اولمازلر و دخي بيوردي واذكر ربك في نفسك
تضرعا وخيفة ودون الجهر من القول بالغدو والآصال
ولا تكن من الغافلين يعني الله تعالايي ياد ايله زاريلغيله و خوفيله
و سر ايله و صباحده و اخشامده هيچ بر وقتده غافل اولمه و رسول الله
صلى الله عليه و سلم صور ديلر كه عمللرك افضلي قنقيسيدر ايتدي
اولدركه اولدكك حالده ديلك الله تعالينك ذكر ايله تر اوله
و ايتديكه سزي آگاه ايليينمي شول دوكلي عمللرك خيرلوسندن و

وصدقه ایچون ویرلن التوندن وکمشدن خیرلودن ● وکافرلرله
غزا ایلیوب انلر سزک وسز انلرک بوینلرینی اورمقدن خیرلو اولن
عملدن ● ایتدیلر اول عمل نه عملدر یا رسول الله ایتدی الله تعالی‌یی ذکر
ایلیوب اکمکدر ● والله تعالی بیوردیکه هر کسنه که بنم ذکروم آنی
اونی حاجتین دلمکدن الیقور بنم قاعده‌م انک بخششی سائر حاجت
دیلنلرک بخششندن اولو وافضلدر ● وایتدی الله تعالی‌یی
غافللرک اراسنده ذکر ایلین کسنه اولمشلرک اراسنده اولن
دیری کبیدر ● وقورومش اوتلرک اراسنده اولن تازه اوت کبیدر
وشول غازی کبیدرکه محنثلک ایلیوب قجنلرک اراسنده جنک
ایلیه ● ومعاذ بن جبل رضی الله عنه ایدرکه اهل جنت بر نسنه‌یه
حسرت چکمزلر مکر بر ساعته حسرت چکرلرکه دنیاده الله
تعالینک ذکرینی اول ساعتده ایتمش اولالر ● حقیقت ذکر
بلکل که ذکرک درت درجه‌در ● اول اولدرکه دل ایله اوله وکوکل
اندن غافل اوله وبونک اثری ضعیفدر ● ولیکن فی الجمله اندن
دخی خالی دکلدر زیراکه اول دیلی که خدمتده مشغول ایتمش اولالر
انک فضیلتی ظاهردر اول دیلدن اوزرینه که انی عبث نسنه‌یه
مشغول ایتمش اولالر یا خود هیچ نسنه یه مشغول ایتموب معطل

قومش

قومش اولالر ● ایکنجی اولدرکه ذکر کوکلده اوله ولیکن قرار طوتمیه
اوله وکوکلی انکا تکلف ایله یاقشدوره‌لر ● شویله که اکر اول جهد وتکلف
اولمیه کوکل حالنه مشغول اولوب غفلتده ونفسک اندیشه‌سنده
اوله ● اوچنجی درجه اولدرکه کوکلده غالب اولوب ذکر اولمیه بلکه
ذکر اولنانک ذاتی غالب اوله ● زیراکه فرق واردر اول کسنک ما بیننده
که انک کوکلی ذکر اولنانی دوست طوته انک ما بیننده که ذکری
دوست طوته ● بلکه کمال اولدرکه ذکر سوداسی کوکلدن کیده وهمان
ذکر اولنان دوست قله ● اکر ذکر عربی اولسه یا فارسی اولسه ینه نفسدن
اندیشه‌سندن خالی دکلدر ● بلکه همین اندیشه‌در ● واصل اولدر
که کوکل فارسیدن وعربیدن غیری اندیشه‌لردن خالی اوله ودوکلی
همین اول اوله ● وهیچ اندن غیری بر نسنه انده صیغشمق ممکن اولمیه
وبو مرتبه‌ده اولان حالت زیاده محبتک نتیجه‌سیدر که اول محبته
عشق دیو آد ویرمشلردر ● وزیاده عاشق اولنک دوکلی فکری
همین معشوقه‌در ● وکاه اولورکه محبتک اشتغالندن اوزنی
فراموش ایلر ● وچونکه محبته بو وجهله مستغرق اوله ● وکندو
اوزنی وحق تعالینک غیری هر نه که واردر انی خاطرندن چقره
اونسه تصوف یولنک ابتداسنه ایرشور ● وبو حاله صوفیلر

فنادیرلر و بو قلق دیرلر یعنی هر نسنه که عالمده واردر انوك
خاطرندن کیدوب یوغ اولدی بلکه اوزی دخی یوغ اولدی زیراکه
اوزینی دخی اونتمش اولدی ونیته کیم الله تعالینك عالملری واردر
که بز انلری بلمدوکمز سببدن بزم قتمزده انلر یوقدر وبزم قتمزده
وار اولن بو دخی یوغ اولور وچونکه کندو وارلغی دخی اوتوده بز
سز دخی کندو وقتکده یوغ اولورسن وچونکه سنده بر نسنه
قلمیه حق تعالیدن غیری سنك وارلغك همین حق اولور و
نیته کیم بره وکوکه نظر ایلسنك واول نسنه لرکه انلرده واردر کورسند
وزیاده سن کورمسنك ایدرسنکه عالم همین بودر بوندن زیاده
دکلدر بو کمسنه دخی الله تعالیدن غیری هیچ کمسنه یی کورمز
وایدرکه دوکلی اولدر واندن غیری هیچ نسنه یوقدر وبو مقامده
کندو ایله حقك اراسندن ایرولق قلقر وبرلك حاصل اولور و بو
توحید ووحدانیت عالمنك اولیدر یعنی بو عالمه ایرشدکده الله تعالی
ایله کندونك اراسندن ایرولق قلقر وکندونك ایرولغندن و
وایراقلغندن هیچ خبری اولماز زیراکه ایرولغی اول کمسنه بلورکه
کندویی وحقی ایکی نسنه اکلیه وبو کمسنه بو حالده کندودن بی خبر
در وبرلکی بلمز ایرولغی نجه بلور وچونکه بو درجه یه ایرشه اکا

ملکوت

ملکوت عالمی کشف اولمغه باشلر وملکلرك ونبیلرك روحلری
کوکجك صورتلریله اکا کورنمکه باشلر واول نسنه که حضرت
الوهیتك خاصه لریدر ظاهر اولمغه باشلر وشول حاللر
ظهوره بولورکه اندن تعبیر اولنمق قابل دکلدر وچونکه کندوده
کله بو حالکه بو ایشلرك اکا اهلیغی انده ظهور بولمشدر واول حالك
اثری انوکله باقیدر شوق انوك اوزرینه غالب اولوب دنیاو
هر نسنه که دنیاده واردر وهر ایش که خلق اکا مشغوللردر انوك
کوکلنه خوش کلمز اکرچه بدنی خلق ایچنده اولور ولیکن کوکلی
غایب اولور وخلق بو زاید ایشلره مشغول اولدوغنه تعجب ایلر
وشفقت نظریله انلره نظر ایلر زیرا بلورکه انلر اندن محروم
اولمشدر وخلایق اکا تعجب ایلیوب کولرلر نه ایچون اول دخی بزم کبی
دنیا ایشنه مشغول اولماز کویاکه دیوانه لك وسوداییلك اکا
غالب اولمشدر دیو ظن ایلرلر واکر بر کمسنه فنادرجه سنه وبو قلق
عالمنه ایرشمیه بو حاللر وکشفلر اکا ظاهر اولماز ولیکن ذکر اکا
غالب اولمق کیمیای سعادتندر زیراکه ذکر اکا غالب اولدقده الله
تعالینك محبتنه انس اولمق اکا غالب اولور تا شویله اولورکه الله
تعالایی دوکلی دنیادن ودنیاده اولنلردن دوست طوتر واصل

سعادت

بودر زیرا که چونکه انوڭ مآلی و مرجعی الله‌ه اوله اولمز وقتده
مشاهده لدنی اکا مجتبنه کوره اولور • اول کسنك که محبوبی
دنیاده اوله و انوڭ دنیادن ایرلغنه رنج و بلاسی محنتنه کوره
اولور نته کم ذکر اولنان عنوانده شرح اولنمشدر • پس اکر بر کمسنه
ذکری چوغ ایلیه و بو حاللر که صوفیلره ظاهر اولورا کا ظاهر اولمیه
ذکردن نفرت ایدب و از کلمك کرکدر که سعادت همین بو احوال
ظاهر اولمغه بغلو دکلدر • زیرا که چونکه کوکل معرفت نوریله
اوله کمال سعادت ایچون حاضر اولمش اولور • و هر نسنه که بو
جهانده ظاهر اولمز اولدکدنصکره ظاهر اولور • پس کرکدر دایما
کوکلنه توجه ایلیه و مراقبه یه ملازمت ایلیه تا که دایما کوکلی
الله تعالی یه طوته و هیچ اندن غفلت ایلمیه که علی الدوام ذکر ایلمك
حضرت الوهیتك و عالم ملکوتك کلیدیدر • و اول حدیث که رسول
صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که هر کمسنه که جنت باغلرنی
سیر ایلمك دلیه الله تعالینك ذکرن ایلسون • انوڭ معناسی
ذکری چوغ ایلسون دیمك اولور • و بو ذکر اولنان اشارتله معلوم
اولدیکه دکلی عبادتك افضلی ذکردر • و ذکر حقیقی اولدر که امر
و نهی وقتده حاضر کله مثلا کناه ایشلمك وقتده الله تعالی یی یاد

ایلیه

ایلیه • و کناهدن الیکه • و بیورغی یرینه کتورمك وقتده کیرو الله
تعالی یی یاد ایلیه • و بیورغی یرینه کتوره • اکر ذکر ایدن کمسنك ذکری
بو اسلوب اوزره اولمازسه همین لقلقه لسان اولور و حقیقی اولمز
فضیلت تهلیل و تحمید و صلوات و تسبیح لا اله الا الله کلمه
سنك و الحمد لله کلمه سنك و صلوات کتورمکك • و الله تعالی یی ذکردن معمور
ایلمکك فضیلتنك بیانی اولدرکه • رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردی که هر ثوابلی کر قوللر ایشلرانی قیامت کونی ترازویه قودیلر مکر
لا اله الا الله کلمه سنی که اکر ترازویه قویسلر یدی قات کوك و یدی
قات یرك و یرلرده و کوکلرده اولان نسنه لرك جمله سندن زیاده
کله • و بیوردی که اکر لا اله الا الله دیین صدقله دیسه و انوڭ طپراقلر
صاغشنجه کناهی اولسه یارلغه لر • و ایتدی هر کمسنه که هر نمازك
اردنجه اوتوز اوچ کره سبحان الله و اوتوز اوچ کره الحمد لله و اوتوز
اوچ کره لا اله الا الله دیسه بو جمله طقسان طقوز اولور تمامی یوزیچون
لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك وله الحمد وهو علی
کل شیء قدیر دیسه انوڭ جمله کناهلری یرلغنه اکر صحرالر قومی دکلو
اولورسه ده • و دعانك معناسی بودر که اللهم دن غیری الله
یوقدر • بردر و انوڭ شریکی یوقدر جمله ملك انوڭکدر و جمیع حمد

اكادر واول دوكلی شیئه قادردر وهر کسه که لا اله الا الله وحده
لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير كلمه سنی
هر کونده یوز کره اوقیه اون قول آزاد اتمکله برابر ثواب بوله وانوك
دفترینه یوز ایلك یزه لر و یوز کناهنی کیده ره لر وبو کلمه نا اخشام
اولنجه شیطاندن اکا حصار اوله وایتدیکه هر کسه که لا اله الا الله
کلمه سنی اخلاص له دیسه جنته کیره وخبر صحیحده کلمشدر که هر
کسه که بو کلمه یی دیسه حضرت اسمعیل اوغلانلرندن درت قول
اولمش کسنه یی قوللقدن آزاد اتمش کبی اوله [illegible]
سبحان الله دیمکك والحمد لله دیمکك فضیلتنك بیانی اولدرکه
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردرکه هر کسه که بر کونده یوز کره
[illegible]
[illegible] دیسه انوك دوكلی کناهلری یرلعنه اکر دکز لر کویکی دکلو
دخی اولورسه ودعانك معنیسی بودرکه بن الله تعالی یی تسبیح
که عظیمدر والله تعالی یه حمد ایلرم والله تعالیدن مغفرت
طلب ایلرم وتوبه ایلرم روایت ایلرلر که بر کسنه رسولك صلی
الله علیه وسلم یانینه کلدی وایتدی یا رسول الله دنیا بندن
یوز دوندردی والم غایت طار اولدی وفقیر ودرمانده اولدم

تدبیر ندر رسول ایتدی نجون ملکلرك صلواتی وتسبیحی ایلرسن
که خدای تعالی رزقی انوکله بولورلر اول کسنه ایتدی اول تسبیح ندر
رسول ایتدی صباح نمازینك قلمازدن اول واخشام نمازینك قلدقدن
صکره یوز کره [illegible]
دی تا که دیلرد یلمز دنیا سکا یوز دوندوره والله تعالی هر کلمه
سندن بر فرشته یارده تا قیامت کوننه دك اول فرشته لر
تسبیح ایلیلر وانوك ثوابن سکا بغشلیلر ورسول صلی الله علیه
وسلم بیوردی که بن بو کلمه تسبیح ایلمکی زیاده سورم شول جمله
شیلردن که کون انوك اوزرینه طوغر وانوك اوزرینه طولنور و
ایتدی الله تعالینك قتنده کلمه لرك افضلی بو درت کلمه در وایتدیکه
ایکی کلمه وار در که انلر دلده یینی وقیامت کونی ترازوده اغردر والله
تعالینك قتنده سوکلودر واول کلمه لر سبحان الله وبحمده در وفقیر لر
رسول اللهه صلی الله علیه وسلم ایتدیلر غنی لر آخرت ثوابن دوکلی
الدیلر زیرا که هر عبادت که بز ایلرز انلر دخی ایلرلر وانلر صدقه
ویررلر و بز صدقه ویرمکه قادر دکلوز رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی سز فقیر اولدوغکوز سببدن هر تهلیل وتسبیح که ایلرسز
صدقه در وهر ایو عمللر که امر ایلرسز وهر یرمز عمللر که نهی ایلرسز

صدقه در • و سزدن برکمسنه که کندو اهلکورك اغزینه بر لقمه ویره
صدقه در • و بلکل که تسبیح و تحمیدك یعنی سبحان الله والحمد لله
دیمکك فضیلتی درویشلرك حقنده اول وقت زیاده اولور که
کوکلی دنیا ظلمتیله قرا کو اولمیوب صافی اوله • و هر کلمه که درویش
سویلر تخم کبی درکه آنی پاك یره صلسه لر آثری و ثمره سی زیاده اولور
وکوکلکه دنیا شهوتیله طولو اوله انوك تسبیحی و تحمیدی شول تخم
کبی درکه شوره یرده آثری آز اولور [illegible] • رسول صلی الله
علیه وسلم برکون طشره کلدی و انوك مبارك یوزنده شادلق
آثری وار ایدی • ایتدی جبرائیل علیه السلام کلدی و ایتدی که حق
تعالی بیورر که یا محمد استمز میسن که هر کمسنه که سنك امتکدن برکز
صلوات کتوره بن اکا اون کره صلوات ویرم • رسول ایتدی هر کسنه
که بکا صلوات ویرسه ملکلر جمله اکا صلوات ویررلر دیلرسه اول
کسنه صلوات چوق ویرسون دیلرسه آز ویرسون • و ایتدیکه اولو
کمسنه اول کسنه در که بکا صلواتی چوق ویره • و ایتدی هر کمسنه که
بکا صلوات ویره اکا اون ثواب یازرلر و اون کناهن بوزرلر • و ایتدی
هر کسنه که بکا بر نسنه یازه • و اول یازدوغی نسنه ده بکا صلوات یازه
مادامکه بنم آدم اول کتابده یازلمش طوره ملکلر انوك ایچون استغفار

ایلیلر

ایلیلر • [illegible] • ابن مسعود رضی الله عنه ایدر که قرآنده ایکی آیت
وار در هیچ برکسنه کناه ایشلمز و اول ایکی آیتی اوقیوب استغفار
ایلمز الا انوك کناهن یارلغرلر • والذین اذا فعلوا فاحشة او ظلموا
انفسهم ذکروا الله فاستغفروا لذنوبهم ومن یغفر الذنوب الا الله
یعنی دخی انلر که قچن کناه ایشلسلر یا خود نفسلرینه ظلم ایلسلر الله
تعالی ای ذکر ایلر و کناهلرینه توبه ایلرلر لاجرم انلر مغفرت بولورلر
و کناهی یارلغمز الا الله تعالی یارلغر • ومن یعمل سوءا او یظلم نفسه
ثم یستغفر الله یجد الله غفورا رحیما • یعنی هر کمسنه که یاوز عمل
ایشلر اندن صکره توبه ایلیوب الله تعالیدن مغفرت طلب ایلر
اول کسنه الله تعالی ای رحمت و مغفرت ایدیجی بولور • والله تعالی
رسوله ایدر که • فسبح بحمد ربك واستغفره • یعنی ربکی تسبیح ایلیوب
حمد ایله و ربکدن مغفرت طلب ایله • و بو سببدن رسول صلی الله
علیه وسلم استغفاری چوق ایلردی و ایدردی • سبحانك اللهم
اغفر لی انك انت التواب الرحیم • یعنی یا رب بن سنی تسبیح ایلرم و
سکا حمد ایلرم سن بکا مغفرت قل که توبه لر قبول ایلیوب رحمت ایدیجی
سن سن • و رسول علیه الصلوة والسلام بیوردیکه هر کیمسه که
استغفاری چوق ایلسه هر نه قساوتی که واقع اولسه فرج بولوب

شاد اوله ٭ وهر نه طارلق واقع اوله خلاص بوله ٭ وانوڭ نصیبی
صمدوغی یردن آڭا ایرشه ٭ ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدیکه
هر کون یتمش کره استغفر الله دیرم و توبه ایلرم ٭ وچونکه رسول
بویله ایلیه معلوم اولورکه غیریلرز هیچ بر وقتده توبه دن و استغفار
دن خالی اولمق کرکدر ٭ وایتدی هرکسه که یتدوغی وقتده اوچ کره
استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم دیسه انوڭ دوکلی
کناهلری یرلغنور بلکل که تضرعله و نیازله دعا ایلمك
جمله عبادتدندر ٭ ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردکه دعا
عبادتڭ کزیده سیدر شول سببدنکه عبادتدن مقصود قوللقدر
و قوللق انوڭله تمام اولنورکه کندوزبونلغن و عاجزلغن فکر ایلیوب
مولاسنڭ عظمتن و اولولغن ملاحظه ایلیه و بلکه دعاده ایکیسی
دخی موجوددر ٭ و دعا هر دکلو نیازله و تضرعله اوله اولیدر ٭
و کرکدرکه دعاده بڭ ادب رعایت ایلیه اولدرکه جهد
ایلیه تاکه دعاسی مبارك وقتلرده ایلیه عرفه کونی کبی ٭ و رمضان
و جمعه کونی کبی ٭ و سحر وقتی کبی و دون یاروسی کبی ایکنجی اولدرکه
مبارك حاللرکوزده غازیلرڭ جنك ایتمکه صف بغلدوقلری حال
حالی کبی و یغمور یغدوغی زمانی کبی ٭ و فرض اولن نمازڭ وقتی کبی که خبرده

کلشدر

کلشدرکه رحمت قپوسی بو وقتلرده آچلور و کیر و بوخلین ازانله
اقامتڭ اراسی و اوروج طوتمغڭ وقتی و اوروج آچمغڭ وقتی و کوکل
حزین اولدوغی وقت که کوکلڭ حزین اولمسی رحمت قپوسنڭ آچلمسنه دلیل
در اوچنجی اولدرکه ایکی الن قالدره و دعانڭ آخرنده یوزینه سوره
که خبرده کلمشدرکه الله تعالینڭ کرمی اندن مستحاوزدرکه ال قالدورن
حاجتلیگون و اول اهل حاجتڭ الن بوش قویه ورسول علیه السلام
بیوردیکه هرکسنه که دعا ایلیه انوڭ دعاسی اوچ نسنه دن خالی
اولمازیا انوڭ کناهن یرلغرلر یا آڭا درحال بر نسنه ویررلر یا خود
کلجکده بر نسنه ویررلر دردنجی اولدرکه دعاسی تردد له ایلمیه
بلکه شویله اعتقاد ایلیه که البته قبول اولسه کرکدر زیراکه رسول
صلی الله علیه وسلم بیورمشدرکه ادعوا الله وانتم موقنون
بالاجابة یعنی سز الله تعالی یه دعا ایلڭ حال بوکه دعاکزڭ قبول
اولمسنه اعتقادڭز ایدیجی کرسز بشنجی اولدرکه دعاسنی زاریله و
تضرعله وقلبڭ حضوریله ایله زیراکه خبرده کلمشدرکه کوکلڭ
هیچ دعاسی ایشدلمز و قبول اولماز التنجی اولدرکه دعاده ابرام ایلیه
و تکرار ایلیه و ملازمت ایلیه و نیجه کره دعا ایلدم قبول اولمدی دیمیه
زیراکه انوڭ قبولنڭ وقتنی الله تعالی بلور وچونکه قبول اوله

سنتدر که ایده الحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات یعنی حمد
اول اللهه که انوڭ نعمتیله تمام اولور صالح دعالر وچونکه قبوللی
کچ اوله ایده الحمد لله علی کل حال یعنی حمد الله جمیع حالده
اولدرکه دعانڭ ابتداسنده تسبیح ایلیه اندنصکره صلوات
کتوره ورسول صلی الله علیه وسلم دعادن اول بو نجه بیوردی
سبحان ربی العلی الاعلی الوهاب یعنی بن تسبیح ایلرم اول زیاده
عالی وزیاده بغشلیجی ربمی ورسول بیورمشدرکه هرکسه که
دعا ایتمك دلیه کرکدرکه دعادن اول وبکا صلوات کتوره زیراکه
البته قبول اولور وحاشا الله تعالینڭ کرمندنکه دعانڭ
بعضیسن قبول ایلیه وبعضیسن رد ایلیه یعنی اولدرکه توبه
ایلیه وکناهلردن پاك اوله وکوکلنی بالکلیه الله تعالی یه ویره واکثر
دعالرکه قبول اولمازکوکللرڭ غفلتندن ومعصیت ظلمتندن مقبول
اولماز وکعب احبار ایدرکه بنی اسرائیل زماننده بر ییل قتلق اولدی
موسی پیغمبر صلوات الله علیه وسلامه جمله امتیله استسقایه
چقدیلر قبول اولمدی پس حضرت موسی یه وحی کلدیکه سزلڭ
آراکوزده بر قوجی وار دیتا انله اولسزڭ آراکوزده اوله حاجتکزی
قبول ایلمزم موسی ایتدی یاربنا اول کیمدر بلدور تاکه بزانی آرامزدن

طشره چقره لم حق تعالی ایتدی بن قوجی لقدن منع ایلرم اوزم نه
وجهله قوجیلق ایلیم موسی علیه السلام ایتدی جمله کوز توبه
ایلڭ جمله سی توبه قلدیلر الله تعالینڭ امریله یغمور یغمغه باشلدی
مالك دینار ایدر بنی اسرائیلده بر ییل قتلق اولدی ویتمش کره استسقایه
چقدیلر دعالری مقبول اولمدی پس انلرڭ نبی لرسنه وحی کلدیکه انلره
ایتکه طشره چقدوکز دعا ایلرسز شول مردار بدنلر ایله وحرام ایله
طولمش قرنلر ایله ونا حق قانلره بولشمش اللر ایله وبو وجهله طشره
کلمکوزکه بنم خشمم سزلره زیاده اولدی وبندن ایراغ اولدیکوز
دعوات بو کتابده بلکلکه روایت اولنمش چوق دعالر واردرکه رسول
صلی الله علیه وسلم بیورمشدر وابی صباحده ولحشامده وهر
نمازڭ ارد نجه ودرلو درلو وقتلرده اوقومق سنتدر واول
دعالرڭ اکثری احیا کتابنده جمع اولنمشدر وبرنیجه کزیده
دعالر بدایت الهدایه نام کتابده ذکر اولنمشدر اکر بر کسنه
مراد ایدنورسه اندن اوقلیه که اول دعالری بو کتابده یازمق
چوقدر واول اکثری معروفدر وهرکسنه انوڭ اکثرندن خبردار
در وبرنیجه دعالرکه بعض حوادث واقع اولدوقده انلری
اوقومق سنتدر وهم خلق انلری ازبلورلر ذکر ایلدك تاکه خاطرلرنده

طوته‌لر وانلرك معنی‌لرین بیله‌لر وهر دعایی بر وقتده اوقیه‌لر كه
هیچ بر وقتده لایق دكلدر كه قول الله تعالینك فكرندن غافل اوله
ودعادن وتضرعدن غافل اوله كركدر كه چونكه اودن چیقه ایده
بسم الله الرحمن الرحيم رب أعوذ بك من همزات الشياطين وأعوذ
بك رب أن يحضرون [illegible] أو أظلم أو أظلم أو أجهل أو يجهل
علي [illegible] الرجيم ولا حول ولا قوة إلا بالله
التكلان على الله یعنی یارب سكا صیغنورم شیطانلرك اغوالریندن
وبن سكا صیغنورم ازمقدن یاخود ازدرلمقدن وظلم ایلمكدن یاخود
ظلم اولنمقدن وبلمكدن یاخود بلدرلمكدن قدرت وقوت یوقدر
الا الله ایله در دخی صیغنمق اللهه در وچونكه مسجده قپوسنه كیره
اللهم صل على محمد وسلم اللهم اغفر لي ذنوبي وافتح لي
أبواب رحمتك یعنی یارب سن حضرت رسالتك ذكرن بلند
وشریعتن باقی ایله یارب سن بنم كناهلرومی یرلغه وبكا رحمت قپولرن
اچ ومسجده كیرركن صاغ ایاغن ایلرو بصه واكر بر مجلسده اوتوره
كه انده زواید سوزلر سویلنشلر اوله كفارتی اولدركه ایده سبحانك
اللهم وبحمدك أشهد أن لا إله إلا أنت أستغفرك وأتوب
إليك عملت سوءا وظلمت نفسي فاغفر لي ذنوبي فإنه لا يغفر الذنوب

إلا أنت یعنی یارب بن سنی تسبیح ایلرم وسكا حمد ایلرم وبن اقرار
ایلرم كه سندن غیری الله یوقدر بن سندن مغفرت طلب ایلرم
وبن توبه ایلرم وكناه ایشلدم ونفسمه ظلم ایلدم سن بنم كناهلرومی
یرلغه زیرا كه كناهلری سندن غیری كمسنه یرلغمز وچونكه بازاره
كیره ایده لا إله إلا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد
يحيي ويميت وهو حي لا يموت بيده الخير وهو على كل شيء قدير
یعنی الله تعالیدن غیری الله یوقدر بردر شریكی یوقدر ملك
انوكدر وحمد اكادر اول دیرلدر واول اولدرر واول دیریدر
اولمز خیر انوك الندهدر وجمله ایشلرده قادردر وچونكه كیاسی
كیه ایده اللهم أنت كسوتني هذا الثوب فلك الحمد أسألك من
خيره وخير ما صنع له وأعوذ بك من شره وشر ما صنع له
یعنی یارب كیاسی بكا سن كیدردك پس حمد سكادر بن سندن
كیاسنك خیرلو اولماسن طلب ایلرم وهرنسنه كه كیمك ایچون ایشلندی
خیرلوسن طلب ایلرم وبن سكا صغنورم كیاسنك نامبارك
اولماسندن وهرنسنه‌نك نامبارك اولمسندن كه كیمك ایچون
ایشلندی وچونكه یكی آی كوره ایده اللهم أهله علينا بالأمن
والإيمان والسلامة والإسلام ربي وربك الله لا إله إلا الله

يعنی یا رب سن بزه بو آیت مبارك ایله امثله و امثاله و سائر متلو
و ادعیه ایله و آیه خطاب ایلیوب دییه كه بنم ربم و سنك ربك
الله در الله دن غیری الله یوقدر وچونكه یل اسه ایده اللهم
إني أسألك خير هذه الريح وخير ما فيها وخير ما أرسلت به و
نعوذ بالله من شرها وشر ما فيها وشر ما أرسلت به یعنی یا رب
بن سندن بو یلك خیرن دلرم و بو یلده اولن نسنه لرك خیرن دلرم
و هر نسنه كه سندن ارسال اولنمشدر انوك خیرن دلرم و الله تعالی یه
صغنورم یلك شرندن و یلده اولن نسنه لرك شرندن و هر نسنه كه
الله تعالی قتندن تصلیمشدر انوك شرندن وچونكه بر كسنه نك
اولدوكی خبرن ایشده ایده كه سبحان الذي لا يموت إنا لله و إنا
إليه راجعون یعنی بن اول اللهی تسبیح ایلرم كه دریدر اولمز تحقیق بز
الله ایچونز و بز كیرو الله ه كیدیجی كرز وچونكه صدقه ویره ایده كه
ربنا تقبل منا إنك أنت السميع العليم یعنی یا رب سن
بو صدقه یی بزدن قبول ایله كه سن ایشیدیجی و بلیجی سن وچونكه
بر زیان واقع اوله ایده عسى ربنا أن يبدلنا خيرا منها إنا
إلى ربنا راغبون یعنی اومرز كه بزم ربمز بزه یقینده بدلك
خیرلوسن ویره تحقیقا بزم میلومز و رغبتومز الله ه وچونكه

بر ایش ایشلمك دیلسه ایده ربنا آتنا من لدنك رحمة وهيئ لنا
من أمرنا رشدا یعنی یا رب سن بزه كندو قتكدن رحمت ویر و بزه
بو ایشمزده هدایت ویر وچونكه كوك یوزینه نظر ایله ایده ربنا
ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار تبارك
الذي جعل في السماء بروجا یعنی یا رب سن
كوكلری عبث یره خلق ایلمدك بن سنی تسبیح ایلرم بس سن بزی جهنم
اودندن صقله تحقیقا اولو و عظیمدر اول الله كه كوكلرده برجلری
خلق ایلدی وچونكه رعد آوازن ایشده ایده سبحان من يسبح الرعد
بحمده والملائكة من خيفته یعنی بن تسبیح ایدرم اول اللهی كه رعد انوك
حمد ایله تسبیح ایلر و ملكلر انوك قورقوسندن تسبیح ایلر و یلدرم
بلوردوكی زمانده ایده اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلكنا بعذابك
وعافنا قبل ذلك یعنی یا رب سن بزی غضبكله اولدرمه و عذابكله
هلاك ایلمه و بزی غضبك ظهور بولمزدن اول عفو ایله و یغمور
یغدوغی وقت ایده اللهم اجعل صيبا هنيئا و صيبا نافعا واجعله
سبب رحمة ولا تجعله سبب عذاب یعنی یا رب سن
بو یغموری كیجی سیل قل و فائده لو یغمور قل و سن بو یغموری
رحمتكه سبب قل عذابكه سبب قلمه و خشم وقتنده ایده اللهم

اغفر ذنبي واذهب غيظ قلبي واجرني من الشيطان
الرجيم يعني يا رب سن بنم كناهمي يارلغه وقلبمك كينه سن كيدر و
شيطان رجيمدن بني صقله وقورخو زماننده ايده اللهم
انا نجعلك في نحورهم ونعوذ بك من شرورهم يعني يا رب
بز سنك معاونتكله عدولري كوكسلرندن يتوب دفع ايلرز وسكا
صغنورز انلرك شرلرندن وچونكه بر يري اغر بر الزانولك اوزرنه
قويه وايده بسم الله الرحمن الرحيم ويدي كره ايده اعوذ بالله وقدرته
من شر ما اجد واحاذر يعني قورقوب اوشندوكم
نسنه لردن الله تعالى يه وانوك قدرتنه صغنورم وچونكه بر قاچ
اوغريه ايده لا اله الا الله العلي الحليم لا اله الا الله رب
العرش العظيم لا اله الا الله رب السموات والارض
ورب العرش الكريم يعني الله دن غيري الله يوقدر كه يوجه در وحليم
در والله دن غيري الله يوقدر كه عرش عظيمك صاحبي در والله دن
غيري الله يوقدر كه يرلرك وكوكلرك صاحبي در وكوركلو عرشك
صاحبي در وچونكه بر ايشده عاجز قله ايده اللهم اني عبدك
وابن امتك ناصيتي بيدك ماض في حكمك نافذ في
قضاؤك اسئلك بكل اسم هو لك سميت به نفسك او انزلته في

كتابك او علمته احدا من خلقك او استأثرت به في علم الغيب عندك
ان تجعل القرآن ربيع قلبي ونور صدري وجلاء حزني وذهاب همي
يعني يا رب بن سنك قولوكم وجاريه كك اوغليم بنم صاچم سنك
الكده در حكمك بكا كچر وامرك بنده نافذ اولور شول اسملرك
حرمتنه كه انلرله كندوكه آد ويردك ياخود اول اسملرك حرمتنه
كه آني مخلوقاتكدن بر كمسنه يه ويردك ويا اول اسملرك حرمتنه كه
سن علم غيبكده انلري اختيار ايلدك سندن طلب ايلرم كه سن قرآني
بنم قلبمك بهاري قله سن وسينمك نوري قله سن وحزنمك و
غصه مك كيتمه سنه سبب قله سن وچونكه آيينه يه نظر ايليه ايده
الحمد لله الذي خلقني فاحسن خلقي وصورني فاحسن صورتي يعني حمد
اول الله هدر كه بني يراتدي ويردي نعمتي كوكجك ايلدي وبكا صورت
ويردي وصورتمي كوكجك ايلدي وچونكه قول صتون اله قولك
صحنه ياپشه وايده اللهم اني اسئلك [illegible]
[illegible] يعني يا رب بن سندن بو قولك خيرلو اولمسن
طلب ايلرم وسكا صغنورم بو قولك يرمزلغندن ونه صفت
اوزره يرادلمش ايسه اوصفتك يرمزلغندن ويتدوغي وقتده
ايده ربنا باسمك وضعت جنبي وباسمك ارفعه وعن نفسي [illegible]

لك مماتها ومحياها ان امسكتها فاغفر لها وان ارسلتها فاحفظها
بما تحفظ به عبادك الصالحين يعنی یا رب یا نمی سنك آدکله یره قودم
وسنك آدکله قالدوردم وبم نفسم سنك حکمکده در اگر سن آنی
هلاك ایلرسك اولمسی ودرلمسی سکا مخصوصدر واگر سن نفسمی
بدنمدن آلورسك سن اکا مغفرت ایله واگر سن نفسمی کرو بدنمه
صالورسك سن آنی صالح قوللروکی نجه حفظ ایلرسك ویله حفظ ایله
وچونکه اویخودن اویانه ایده [illegible]
ما اماتنا واليه النشور اصبحنا واصبح الملك لله والعظمة
والسلطان والعزة والقدرة لله [illegible]
كلمة الاخلاص وعلى دين نبينا محمد صلى الله عليه وسلم وملة
ابراهيم حنيفا وما كان من المشركين يعنی حمد اول اللهه که بزی
اولدردکدنصکره دیرلتدی وکیرو رجوعمز اکادر بز صباحه
داخل اولدق وجمیع عالم صباحه داخل اولدی الله ایچون
اولدوغی حالده وعظمت وسلطنت وعزت وقدرت الله ایچون
اولدوغی حالده بز صباحه داخل اولدق اسلام طبیعتی اوزرینه
اولدوغمز حالده واخلاص کلمه‌سی اوزرینه اولدوغمز حالده وبزم
پیغمبریمز محمد مصطفینك دینی اوزرینه اولدوغمز حالده وابراهیم

خلیلك

خلیلك ملتی اوزرینه اولدوغمز حالده پاك مسلمان اولوب کافرلردن
اولمدوغمز حالده [illegible]
اولسنه که ابتداء عنوانده ذکر ایلدك اندن معلوم اولدی ایدیکه
انسانی بو غریب عالمه که صویله طیراق عالمیدر تجارت طریقیله
صالمشلردر والا انسانك روحنك حقیقتی علویدر یعنی اعلادن
کلمشدر وکیرو اعلایه کیتسه کرکدر وبو تجارتده سرمایه عمردر
وبو سرمایه دایما اکسلمك اوزره‌در واکر اصی واکر فائده هر نفس
که اندن ضایع اولور سرمایه زیان بولور وبو اجلدندرکه
حق تعالی بیوردی که والعصر ان الانسان لفي خسر الا الذين
آمنوا وعملوا الصالحات یعنی اکندی وقتی حقیچون
تحقیقا انسان زیانده‌در الا انلر زیانده دکلدرکه ایمان کتوردیلر
وعمل صالح ایشلدیلر واولکسنه‌نك مثالی اولدرکه سرمایه‌سی
بوز اوله ویاز کونلرنده اول بوزی صتمقدلیه وچاغروب ندا
ایلیه که ای مسلمانلر رحمت ایلك اول کمسنه‌یه که انوك سرمایه‌سی
ضایع اولویور کیرو بو نجلین عمر سرمایه‌سی دخی دایما کمك اوزره
در زیرا که جمله خلایقك نفسلری الله تعالینك علمنده صیلودر
پس اولکسلر که عمر سرمایه‌سنك خطرن کوردیلر کندو نفسلرینی

ضایع قیلمدیلر زیرا که مقرر بیلدیلر که نفسک هر بری بر گوهردر که اول
گوهر ایله سعادت ابدی تحصیل ایتمک اولور پس بو سرمایه یه
محبتلری و شفقتلری زیاده اولدی اول کیسنه دن که انوک سرمایه سی
التون و گمش اوله و بو سرمایه یه محبت و شفقت اول طریقله اولدی که
کیجه نک و گوندوزک وقتلرین نیجه درلو خیره قسمت ایلدیلر و هر
نسنه یه بر وقت تعیین ایلدیلر و نیجه درلو درلو وضع ایلدیلر بر
حقیقتده وردی اول سببدن وضع ایتمشلردر که تا آدمک هیچ
بر وقتی ضایع اولمیه زیرا که بیلدیلر که ابدی سعادته اول کیسنه ایرشور
که بو دنیادن گیده وگیده الله تعالینک محبتی و انسی اکا غالب اوله
و انس الله تعالینی ذکر ایلمکدن غیری نسنه ایله اولماز و محبت الله
تعالینی فکر ایلمکدن غیری نسنه ایله اولماز و الله تعالینک معرفتی
الله تعالینی فکر ایلمکدن غیری نسنه ایله اولماز پس دایما الله تعالینی
ذکر ایلیوب فکر ایلمک سعادتک تخمیدر و دنیانی و سایر شهوتلری
و معصیتلری ترک ایلمک اول سببدن لازم اولمشدر که الله تعالینک
فکرنده و ذکرنده فراغت خاطر بوله و دایما ذکر ایلمکک دخی
ایکی طریقی واردر بری اولدر که دایما گوکلی ایله الله الله دییه و دیلی
ایله دگل بلکه گوکلی دخی دیمیه زیرا که گوکل ذکر ایلمک دخی نفسک

خبرلرندن

خبرلرندن اولور بلکه دایما مشاهده ده اوله شویله که هیچ
غافل اولمیه ولیکن بو دایما غافل اولمامق مرتبه سی خیلی مشکلدر هر کیسنه
بوکا طاقت گتوره میز گوکلی بر صفتده اوله و بر حالتده اوله زیرا که
خلایقک اکثری بوندن ملول اولورلر پس بو سببدن نیجه درلو
وردلر وضع ایلدیلر که اول وردلرک بعضیسی بدن ایله اولور نماز
گبی و بعضیسی دیل ایله اولور قرآن اوقومق و تسبیح ایلمک گبی و بعضیسی
گوکل ایله اولور فکر ایلمک گبی تا که غم و ملالت حاصل اولمیه زیرا که
هر وقتده بر درلو ایش ایشلسه و بر ایشی تمام ایلیوب بر آخر ایشه
باشلمقده نوعا تسلی حاصل اولور و بری دخی اولدر که شول وقتلر
که ضرورتله دنیا حاجتنه صرف اتملودر اورادن زمانلرندن آیروب
بشقه چقره و اصل اولدر که اگر جمیع زمانینی آخرت ایشنه صرف
ایلمز ایسه باری اکثر زمانن آخرت ایشنه صرف ایلیه تا که ترازوده حسنات
کفه سی آغر گله اگر یاروسنی دنیایه و دنیاده محلل اولان نسنه لره
صرف ایلیوب و یاروسنی دین مصلحتنه صرف ایلرسه قورخودر
که دنیا کفه سی آغر گله زیرا که هر نسنه که طبیعتک مقتضاسیدر
طبع اکا زیاده مایل اولور و گوکلی دین احوالنه قوللنمق طبیعته مخالفدر
و اخلاص اوزره اولمق خیلی مشکلدر و اخلاص حسن خود هر نسنه که

اولور فائده سز اولور وعمللری چوق اشلمك كركدر تاكه ایچندن
بری اخلاصله اوله پس كركدر كه اكثر اوقات دین ایشنه صرف
اوله ودنیا ایشی دین ایشنه تابع اوله وبو اجلدندر كه حق تعالی
بیوردی یعنی سن كیجه لرده دون
نمازی قل نافله ایچون ودخی بیوردی
یعنی سن كیجه لرده وكوندزده تسبیح ایله تاكه رضا
بولهسن ودخی بیوردی كه
یعنی ربكك آدینی ذكر ایله صباحن
واخشامده ودونك ایچنده ربكه سجده ایله واوزون كیجه لرده
انی تسبیح ایله ودخی دیدیكه
یعنی انلرك كیجه لرده اویومه لری آز اولدی وبو دوكلی آیتلرده
اشارتدر كه دركه اكثر اوقاتده كشی الله تعالی یه مشغول اولمق
كركدر وذكر اولنان اوراد وتسبیح كیجه نك وكوندوزك وقتلرنه
اولور پس اول وقتلری بیان ایلمك لازمدر
اولدركه بیلكل كه كوندوزده بش ورد واردر وقتدن
كون طوغنجه دك وبو شریف وقتدر زیراكه الله تعالی بو وقتده
اند ایچوب قسم یاد ایلمشدر والصبح اذا تنفس یعنی صبح حقیقتون

كه قچن روشن اوله قل اعوذ برب الفلق یعنی یا محمد سن دیكه بن صبح
یرادن اللهه صغنورم یعنی خدای تعالی شول تكریدر
كه صبحی یرتمشدر وبو جمله آیتلر صبحك وصفنده كلمشدر
پس كركدر كه بو وقتده كشی كندونك جمله نفسلرینی جهد ایلیوب
ضایع ایلمیه شویله كه اكر اویخودن اویانسه
بعدما اماتنا واليه النشور دیه حمد اول اللهه دركه بزی اولدردكدن
صكره دیرلتدی وكیرو رجوع اكادر وكیاسنی كیه ودخی كره
ودعایه مشغول اوله وكیاسنی كیركن عورتنی ستر ایلمك نیت
ایلیوب الله تعالینك امرنه اطاعت ایلمك ثوابن بوله ودنیا وسائر
قصد ایلمكدن حذر ایلیه پس چونكه ادب خانه یه واره صول
ایاغن ایلرو قویه وادب خانه دن چقدقده صكره ابداستی و
مسواكی بوندن اول شرح اولنان اوزره جمله ذكرلری ودعالری
ایله یرینه كتوره اندن صكره صباح نمازینك سنتنی اونده قله
اندن صكره مسجده وارركه رسول صلى الله علیه وسلم بویله
ایلردی واول دعایی كه ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتمشدر
سنتك اردنجه اوقیه واول دعا بدایه ادلو كتابده شرح اولنمشدر
طلب اولنه اندن صكره یاب مسجده كیده وصاغ ایاغن

مسجده كیرركن الرو قویه و مسجده كیرمك دعاسن اوقیه و اول
صفه عزم و صباح نمازنك سنتن قله و جماعته منتظر اولوب
اوتوره و تسبیحه و استغفاره مشغول اوله وچونكه فرضی قله تا
كون چیقنجه اوتوره زیراكه رسول صلی الله علیه وسلم كون طوغنجه
مسجدده اوتورمغی درت قول آزاد ایتمكدن خیرلو طوترم دیو بیورمشدر
و كون طوغنجه درت نسنه یه مشغول اوله كه بری دعادر و بری
تسبیحدر و بری قرآن اوقمقدر و بری فكر ایلمكدر وچونكه صباح
نمازندن فارغ اوله ابتدا دعا ایلیه و ایده اللهم صل على محمد وعلى
آل محمد اللهم انت السلام ومنك السلام واليك يعود السلام
حينا ربنا بالسلام وادخلنا دار السلام تباركت ربنا وتعاليت يا ذا الجلال
والاكرام يعنی یا رب سن محمد مصطفینك ذكرن عالی ایلیوب
جمله آلنه رحمت قل یا رب سن جمیع عیبلردن بری سن و سالمسن
و سلامت جمله عالمه سندندر و سلامت سكا راجعدر یا رب
سن بزه سلامتله حیوة ویر و بزی جنته داخل قل عظمت و
احسان سنك شانكه كلمشدر یا جلال و جمال صاحبی خدا اندن
صكره روایت اولنمش دعالری بو وقتده اوقمغه باشلیه و اول
دعالری كتاب دعواتدن طلب ایلیه چونكه نمازدن فارغ اوله

تسبیحه و تهلیله مشغول اوله و تسبیح و تهلیلك هر برندن یوز كره
یا یتمش كره یا اوز كره اوقیه وچونكه ذكرده هر برین اوز كره دییه
جمله یوز كره اولور و بوندن آز اولمق روا دكلدر و بو اون ذكركه
انلرك حقنده چوق خبرلر كلمشدر و اول خبرلر ذكر اولنمدی
تا اوزامسون دیو بری
لا اله الا الله وحده لا شريك
له له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو حي لا يموت بيده الخير وهو
على كل شيء قدير يعنی اللهدن غیری الله یوقدر بردر شریكی
یوقدر جمله ملك آنكدر و حمد آكادر اول دیریلدر و اول اولدرور
و اوزی دیریدر اولمز خیر انوك الندهدر و جمیع شیئه اول قادردر
لا اله الا الله الملك الحق المبين يعنی اللهدن غیری الله یوقدر
اكیجنجی
كه حقی ظاهر قلیجیدر و حقی باطلدن آیریجی پادشاهدر اوچنجی
سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوة
الا بالله العلي العظيم يعنی بن اللهی تسبیح ایلرم جمیع حمد اللهه و اللهدن
غیری الله یوقدر و الله جمله شیلردن اولودر و قوت و قدرت
یوقدر الا الله ایله درکه یوجه در و اولودر و دردنجی
سبحان الله العظيم وبحمده يعنی بن الله تعالایی تسبیح ایلرم و آكا حمد ایلرم
بشنجی سبوح قدوس رب الملائكة والروح يعنی الله تعالی

جمله عیب ویرد نسنه لردن بریدر و پاکدر جمله ملکلرک و روحلرک
صاحبیدر التنجی استغفر الله الذي لا اله الا هو الحي القيوم واسأله
التوبة یعنی بن شول اللهدن مغفرت طلب ایلرم که اندن
غیری الله یوقدر دیریدر و باقیدر و بن اندن رحمت طلب ایلرم
یدنجی یا حي یا قيوم برحمتك استغيث لا تكلني الى نفسي طرفة عين واصلح لي
شأني كله یعنی دیری و باقی الله سنك رحمتکه صغنورم بنی بر لحظه
نفسمه اصمرلمه و بنم جمیع احوالمی اصلاح ایله سکزنجی اللهم لا مانع
لما اعطيت ولا معطي لما منعت ولا ينفع ذا الجد منك الجد
یعنی یارب سنك ویردوکك نسنه یی کسنه منع ایلیمز و منع ایلدوکك
نسنه یی کسنه ویرمز و سنك قتکده غنیلرك غنیلکی اوزلرینه
فائده ایلمز طقوزنجی اللهم صل على محمد وعلى آل محمد وسلم یعنی
یارب سن محمدك صلی الله علیه و سلم ذکرینی عالی و شریعتنی باقی
ایله و آلنه و اصحابنه رحمت ایله اوننجی بسم الله الذي لا يضر مع
اسمه شيء في الارض ولا في السماء وهو السميع العليم یعنی هر نسنه یی
اللهك اسمیله ایشلرم که انوك اسمیله یرده و کوکده بر شی ضرر ایلمز
جمیع نسنه لری ایشیدیجی و بیلیجی اولدر بو اون کلمه نك هر برینی
اون کره یا خود قادر اولدوغی مقدار دینه زیرا که هر برینك

عظیم

عظیم فضیلتی واردر و هر برینك بر درلو اثری واردر و بوندن
صکره قرآن اوقیمغه باشلیه و قرآنك اولو و شریف آیتلرین اوقیه
آیة الکرسی و آمن الرسول و شهد الله و قل اللهم مالك الملك و حدید
سبحانی قولی و حشر سبحانی آخری کبی و اکر بر ورد اوقودلرسه
که بو جمله ذکر اولنان قرآن و ذکر و دعا انده بولنه اول نسنه حضرت
خضر علیه السلام ابراهیم تیمیه رحمة الله علیه مکاشفه سی حالنده
اوکرتمشدر آنی اوقیه که انوك ثوابی چوقدر و اکا مسبعات عشره
دیو آد ویرمشلردر زیرا اول اون دعادرکه هر برینی یدی کره اوقودلر
الحمد و معوذتین یعنی قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس
در و اخلاص و قل یا ایها الکافرون و آیة الکرسی درکه بو التی نسنه
قرآندندر و درت دخی اولدرکه بری سبحان الله والحمد لله و
لا اله الا الله والله اکبر یعنی بن اللهی تسبیح ایلرم و جمیع حمد الله
ایچوندر و اللهدن غیری الله یوقدر و الله جمله عالمدن اولودر
و دخی اللهم صل على محمد وعلى آل محمد و بری دخی اللهم اغفر
للمؤمنين والمؤمنات یعنی یارب سن مؤمنلرك ارلرینه و عورتلرینه
مغفرت قل و بری دخی اللهم اغفر لي ولوالدي وافعل بي وبهم
عاجلا وآجلا في الدنيا والآخرة ما انت له اهل ولا تفعل بنا يا مولانا

ما غفرت له اهل انك غفور رحيم يعني يا رب سن بكا و بنم اتامه و
اتامه مغفرت قل و بكا و انلره دنياده و آخرتده اولسنه يي
ايتله كه سنك شانكه لايقدر و اولسنه كه بنم حالمه لايقدر
سن اني ايتمه كه كناهلري يرلغيوب رحمت ايديجي سن سن و بو
دعانك بلدرمكده بر اوزون حكايتي واردر كه كتاب الحياده ذكر
اولنمشدر و چونكه بو دعادن فارغ اوله تفكره مشغول اوله و
تفكرك احوالي چوقدر ان شاء الله كتابك آخرنده شرح اولنور اما
اولسنه كه مهم در اولدر كه اولومي و اجلنك يقين لغني فكر ايليه
و كندو اوزرينه ايده كه ممكندر كه بنم اجلمدن بر كوندن زياده قلمش
اوله و بو فكرك فائده سي خيلي عظيمدر زيرا كه خلقك دنيايه
محبتلري عمرلرينك اوزونلوغن فكر ايتمكدندر و اكر مقرر بللردي
كه عمرلري همين بر آي يا بر ييل اولسه كركدر و اولسنه يه كه مشغوللر
در اندن ايراغ اولدردي و كاه اولور كه انلرك عمري تمام اولمغه
بر كون قلمش ايكن مال و بازركانلغه و يا خود بر ايشه مشغول اولورلر
كه انجق اون ييلده دك حاصل اولسه كركدر و بو اجلدندر كه حق
تعالى بيوردي أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ يعني انلر كوكلره و يره و كوكده
و يرده اولن مخلوقاته نظر ايليوب و اجللرينك يقين اولدوغنه
نظر ايليوب ايمانه كلمزلرمي پس بوندن صكره نه ايله ايمانه كلورلر
و چونكه كوكلي صافي ايليه و اولومي يقين اولدوغن فكر ايليه آخرت
اوزوغن طوتمغه ميل ايلمك كوكلندن حركت ايلر پس كركدر كه تفكر
ايليوب بو كون اكا نه خير حاصل اولق ممكندر و نه كناهدن
پرهيز ايلمك ممكندر اني تدارك ايليه و بو دخي ذكر اولنانك
فكره و تدبيره احتياجي واردر پس اكر بر كمسنه نك كوزندن پرده
اچلوب يرك و كوكك ملكوتني يعني ملكني كورسه و عالمك عجايب
صنعنه نظر ايلسه بلكه حضرت الوهيتك جمالنه و جلالنه نظر
اولنمسنه يه بو فكر دخي و جميع فكرلردن ثوابلودر زيرا كه الله تعالى نك
تعظيمي كوكلده غالب اولور و تا كه تعظيم غالب اولميه محبت غالب اولمز و
سعادتك كمالي محبتك كمالنده در و ليكن بو ذكر اولنان حال
هر كمسنه يه ميسر اولماز ليكن بو كه بدل كركدر كه حق تعالى نك شول
نعمتلريني كه كندويه ويرلمشدر فكر ايليه عالمده اولان محنتلري كه
خسته لك و فقيرلك و سقطلقدر و اول عقوبتلرك انواعي كه كندويي
بونلردن خلاص قلنمشدر جمله سني فكر ايليه و بله كه شكر كندونك

اوزرینه واجبدر . وشکر ایتوکله اولورکه جمله بیورقلری یرینه کتوره
وکناهلردن ایراغ اوله . وبالجمله بو ذکر اولنانلری بر ساعت فکر ایلیه
زیرا که صبح ظاهر اولدقدن صکره صباح نمازینک فرضندن وسنتندن
غیری نماز یوقدر . بلکه نمازه بدل ذکر وفکر واردر . اما ایکنجی ورد
کون چقدقدن صکره قوشلق اولنجه‌دک در کرکدر که اگر قادر اولورسه
مسجدده صبر ایلیه تا کونش بر کوندر بویی قالقنجه . وتسبیحه مشغول
اوله تا که نماز کریه اولدوغی وقت کچه . زیرا کونش طوغرکن وطلونورکن
نماز قلمق مکروهدر . اندن صکره ایکی رکعت نماز قله . وچونکه قوشلق
اولوب کونک درت بخشندن بر بخشی کیده قوشلق نمازینی بو وقتده
قلمق ثوابلودر . وقوشلق نمازینی یا درت رکعت یا التی رکعت یا سکز
رکعت قله که جمله‌سی روایت اولنمشدر . وچونکه کونش بر کوندر بویی قلقه
واول ذکر اولنان ایکی رکعتی قله . خدایه متعلق اولان خیرلو ایشلره
مشغول اوله . خسته صورمق وجنازه‌یه حاضر اولمق ومسلمانلرک
حاجتنی بتورمک کبی . ویا خود علم مجلسنه حاضر اوله . اما اوچنجی ورد
قوشلق وقتندن اویله نمازینه وارنجه‌دک در . وبو ورد هر کمسنه‌یه
کوره اولور . فاما درت حالدن خالی اولماز . اولکی حال اولدر که
علم تحصیلنه قادر اوله . وهیچ بر عبادت تحصیل علمدن ثوابلو دکلدر

بلکه بر

۱۹۱

بلکه بر کمسنه که علم تحصیلنه قادر اوله چونکه صباح نمازینک
فرضندن فارغ اوله اولی اولدر که علم اوکرنمکه مشغول اوله اکر آخرتی
بابنه فایده‌لو علم اوکرنورسه . وآخرته فایده‌لو علم اول علمدر که
آدمک دنیایه میلنی آز ایلیه وآخرته میلنی زیاده ایلیه . وایشلدوکی
عمللرک عیبلرینی وآفتلرینی بلدوره . وآدمی اخلاص اوزره اولمغه
دعوت ایلیه . اما جدل وخلاف علمی وقصه‌لر علمی وانشایه متعلق
اولان علم بو وجهله دنیا حرصنی زیاده ایلر . وکوکللرده حسد وکبر
تخمنی زیاده ایلر . واحیای علوم ادلو کتابده وجواهر قرآن ادلو
کتابده وبو کتابده جمع اولنان فایده‌لو علملری کرکدر که سائر
علملردن اول اوکرنه . ایکنجی حالت اولدر که تحصیل علمه قادر اولمیه
ولیکن ذکره وتسبیحه مشغول اولمغه قادر اوله . وبو درجه عبادت
درجه‌سیدر . واول مقامدر خصوصا شول ذکره مشغول اولمغه
قادر اوله که اول ذکر کوکله غالب اوله . ودائما ثابت اولوب کوکله
لازم اوله . اوچنجی حالت اولدر که بر کمسنه‌یه مشغول اوله که انده
خلقک راحتی اوله . صوفیلرک وفقیهلرک ودرویشلرک خدمتی
کبی . وبو خدمت نافله عبادتدن ثوابلودر . زیرا که بو هم عبادتدر
وهم مسلمانلرک راحتنه سببدر . وهم انلرک عبادتنه اکلرینه

یاردیم دُر وانلرکه دعالرینک برکاتی بو کمسنک حقنده اولور انلر
دردنجی [illegible] اولدرکه خلقک راحتن اله کتورمکه قادر اولمیه بو
مقوله کمسنه کسبه مشغول اولنلردر یا اوزی ایچون یا عیالی
ایچون واگر کسبنده طوغرولق اوزره اولسه وخلق انوک الندن
ودلندن سالم اولسه ودنیانک حرصی آنی زیاده طلب ایلمکه دوشرمسه
وکفایت مقداری ایله قناعت ایلسه بو کمسنه دخی عابدلردن اولور
اصحاب یمین درجه‌سندن اولور اگرچه سابقلر ومقربلر بلوکندن
اولماز وسلامت درجه‌سنه ملازم اولور درجه‌لرک ادناسیدر
امّا اول کمسنه که روزکارن بو درت حالک برنسنده کچورمیه
هلاک اولمشلردن اولور وشیطانه اویمشلردن اولور امّا دردنجی
ورد زوال وقتندن اکندی نمازی وقتنه دک دُر کرکدرکه زوالدن
ایلرو قیلوله ایله یعنی اویله دن ایلرو اویومق دون نمازی ایچون سحور
یمک کبیدر اوروج طوتمق ایچون امّا دون نمازی قلمازسه اویله دن
ایلرو اویومق کراهتدر وچونکه اویله کرکدرکه اویله وقتندن ایلرو
ابدست اله واکا جهد ایلیه که اذانی مسجدده ایشیده وچونکه مسجده
واره کرکدرکه تحیت مسجد قله ومؤذن اذان اوقورکن مؤذنه جواب
ویره وفرضدن ایلرو درت رکعت سنت قله که رسول صلی الله علیه

وسلم

وسلم درت رکعت نماز قلورلردی وایدردی که بو وقتده کوکک
قپولرین آچرلر وهر کمسه که بو درت رکعت نمازی قله یدی بیک فرشته
انوکله نماز قلورلر والله تعالیدن آکا رحمت طلب ایلرلر اندنصکره
امامله فرضی قله اندنصکره ایکی رکعت سنت قله واکندی نمازینه
دک علم تعلیمندن غیری یا بر مسلمانه معاونت ایلمکدن غیری یا ذکردن
یا قرآن اوقومقدن غیری یا حاجت اولدوغی مقداری حلال کسبه دوشمکدن
غیری نسنه‌یه مشغول اولمیه امّا بشنجی اکندی نمازندن کون
طولنجه دُر کرکدرکه اکندی نمازندن اول مسجده کله ودرت
رکعت نماز قله که رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که الله تعالی
رحمت ایلیه اول کمسنه‌یه که اکندی نمازینک فرضندن اول درت
رکعت نماز قله وچونکه نمازدن فارغ اوله تعلیم علمدن ومسلمانلره
معاونت ایلمکدن وسائر خیرلو مصلحتلردن غیری نسنه‌یه مشغول
اولمیه واندنصکره اخشام نمازندن ایلرو مسجده کله وتسبیحه
واستغفاره مشغول اوله که بو وقتک فضیلتی صباح نمازینک
فضیلتی کبیدر ونته کیم الله تعالی بیوردی وسبح بحمد ربك قبل طلوع
الشمس وقبل غروبها یعنی سن الله تعالایی تسبیح ایله کون طوغمزدن و
کون بتمزدن اول وبو وقتده کرکدرکه والشمس وضحیها واللیل

اذا یغشی وقل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس اوقیه و کرکدر
که کوننی ترکین کندو استغفار ایتمکده اوله حاصل کلام کرکدر وقتلر
تقسیم اولنوب هر بر وقته بر عبادت تعیین اولنه تا که هر عبادتك
وقتی تعیین اولنان عبادتی اشلمکی مقتضی اوله تا که عمر ایتقلغی حاصل
اوله و بر کسنك که وقتلری اتفاقی نه واقع اولورسه انوکله کچه
انوك عمری قتی ضایع اولور [illegible] اوچنجی ادب اول اخشام
نمازندن یتسو نمازینه وارنجه دك و بو ایکی نمازك ارالرینی عبادت ایله
احیا ایتمکك عظیم فضیلتی واردر و خبرده کلمشدر که تتجافی
جنوبهم عن المضاجع بو ایکی نمازك ارالرین احیا ایتمك حقنده در
یعنی انلرك یانلری یتقلرندن ایراغ اولدی یعنی عبادت قلمغیچون
اویمز اولدیلر پس کرکدرکه نمازه مشغول اوله تا یتسو نمازینك
فرضنی ادا ایدنجه و اولولر بو وقتی اندن اوتری ثوابلو طوتمشلردر
که کندزا اوزج طوترلر و بو وقتده اوزجلرن اجرلردی چونکه
وتردن فارغ اوله کرکدرکه دنیا کلماتنه و عبث ایشلره مشغول
اولمیه که جمله ایشلرینك آخری بر فعللر اولمش اولور و لایق اولان
بودرکه قوا ایشلرك آخری خیر عملدن غیری نسنه اولمیه [illegible]
و ورده اویقودر اگرچه اویقو عبادتدن دکلدر لیکن چونکه سنت

وادبله

وادبله اوله جمله عبادتدن اولور و سنت اولدرکه یوزنی قبله یه
ایلیوب اویویه و ابتدا صاغ الینك اوستنه یته قبرده میت یتدوغی
کبی و بیلمك که اویقو اولمك قرینداشیدر و اویانقلق محشرده کیرو دیرلمك
کبیدر و احتمالدرکه اول روحی که اویقوده قبض ایلدیلر کیرو ویرمیه لر
پس کرکدرکه آخرت ایشنك یراغن کوره و طهارتلو یرینه یاته و
توبه ایلیه و شویله نیت ایلیه که ایرته معصیت ایتمیه و وصیتنامه
یزوب یصدوغی التنه قویه و کوجله اویمیه و یومشق دوشك
دوشنمیه تا که اویقو غالب اولمیه زیرا که اویقو عمری معطل ایلر و
کرکدرکه کیجه ده و کندزده سکز ساعتدن زیاده اویمیه که سکز
ساعت یکرمی درت ساعتك اوچ بخشندن بر بخشیدر اکر بویله
ایلرسه التمش یاشنده یکرمیسی ضایع اولمش اولور روا دکلدرکه
اویقوده بوندن زیاده عمر ضایع اولمش اوله کرکدرکه ابدست صوینی
و مسواکی کندو الیکه حاضرلمش اوله تا که دونله نمازه قلقه ویا خود
صبح وقتنده صباح نمازینه قلقه و کرکدرکه دونله قلقمغه نیت ایلیه
یا صباح نمازینه قلقمغه نیت ایلیه زیرا که بو نیتی ایلدکده ثواب حاصل
اولور اگرچه اویقو غلبه ایلرسه ده و چونکه یانینی یره قویه ایده
رب باسمك وضعت جنبی و باسمك ارفعه یعنی یا رب بن

سنک اسمکله یاتمیره قودم و کیرو سنک اسمکله قالدورورم و آیة الکرسی
و قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس و تبارک سوره سن
اوقیه شویله که ذکر و تلاوت ایلرکن اویخویه واره و طهارت اوزرینه
اویویه و بر کسنه که بویله ایلیه انوک روحی عرشه ایلده لر و تا
اویانجه انی نماز قیلنلر بلوکنده یازه لر [illegible] تهجددر و تهجد
دون نمازیدر زیرا اویویب و یاتدقدنصکره کیجه نک باقی قلن
یاروسنده قیلنن نماز اکثر نمازلردن ثوابلودر زیرا که بو وقتده
کوکل صافی اولور و دنیا غوغاسی اولماز و کوکلرک قپوسی رحمت
کلیدیله آچلمش اولور و دونله قلمغک ثوابنده خبرلر چوقدر و
نته کم کتاب احیای علومده ذکر اولنمشدر والحاصل کرکدر که کیجه نک
و کندوزک وقتلرینک هر برینک معین ایشی اوله و هیچ وقتی ضایع
اولمیه چونکه بر کون و کیجه بویله ایلیه هر کون بو ایشی اوزرینه اوله
تا آخر عمره دک اگر بویله ایلمک اکا مشکل کلورسه اوزاق فکرلر ایلمکی
ترک ایلیه و کندو اوزرینه ایده بو عملی بو کیجه ایشلمک کرک زیرا جایزکه
بو کیجه اوله و شو عملی بو کیجه ایشلمک کرکدر زیرا که جایزدر یارین اولمیه
هر کون بویله ایلیه و اگر بو عملره دوشمکدن زحمت کورسه شویله
بله که اوزی سفرده در و وطنی آخرتدر و البته سفرده غربت زحمتی اولور

لیکن

لیکن غربتک تسلیسی انوکله اولور که سفردن بتر قورتولب وطنده
راحت اوله و دنیا عمرینک خود مقداری معلومدر که نه دکلودر و
اگر بر کسنه اون یللق راحتدن اوتری بر ییل زحمت چکسه عجب اولماز
پس عجبمیدر اگر یوز ییل زحمت چکسه یوز بیک ییل راحت اولیعجون بلکه
ابدی راحت اولیعجون ایکنجی رکن دنیاده اولن معامله لرک
بیانندهدر و اون اصل اوزرینه ترتیب اولنمشدر اصل اول
طعام یمکک ادبلرین بلدورر ایکنجی اصل نکاحک ادبلرین بلدورر
اوچنجی اصل کسبک و تجارتک ادبلرین بلدورر دردنجی اصل
حلال طلب ایلمکک ادبلرین بلدورر بشنجی اصل صحبت ایلمکک
ادبلرین بلدورر التنجی اصل خلقدن عزلت ایلمکک ادبلرین
بلدورر یدنجی اصل سفر ایلمکک ادبلرین بلدورر سکزنجی
اصل [illegible]
بلدورر طقوزنجی اصل امر معروفک ادبلرین بلدورر اوننجی
اصل ولایت و مملکت صقلماغک ادبلرین بلدورر اول اصل
طعام یمکک ادبلرینک بیانندهدر بلکل که عبادتک طریقی
عبادتدندر و دین بولنک طعام یمکه احتیاجی واردر و حیله
احتیاجی اولمیه که طالب حق اولنلرک مقصودی حق تعالینک

دیداریدر و آنوك نتیجهٔ علم و عملدر و علم و عمل بدنك سلامتسز
اولماز و بدنك سلامتی یمكسز و ایچمكسز ممكن اولماز بلكه طعا
مدن بولنك لوازمندندر پس جمله دیندن اولور و بو اجلدندركه
حق تعالی بیوردی كلوا من الطیبات واعملوا صالحا انی بما تعملون
علیم یعنی سز الله تعالینك كوكجك طعاملرندن یك و
صالح عمللر ایشلك تحقیقا الله تعالی سزلرك ایشلدوكلرنی بیلور پس
الله تعالی طعام یمكله صالح عمللری بر یرده ذكر ایلدی و هر كسنه كه
طعامی آخرت ایچون یه یعنی اوزینه علم و عمل قوتی حاصل اولسون
و آخرت یولنه كیتمكه قدرتی حاصل اولسون دیو یه اول كسنك
طعام یمسی عبادت اولور و بو اجلدندركه رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی كه مؤمنه دوكلی نسنه‌دن ثواب واردر بلكه هر لقمه كه
اغزینه آلور آنده دخی ثواب واردر و رسولك بو سوزی اول
سببدن سویلدی كه مؤمنك مقصودی یمكدن و ایچمكدن
و دوكلی نسنه‌دن آخرت یولیدر و طعام یمك آخرت ایچون
اولدوغنك علامتی اولدركه حرامدن یمیوب حلالدن یه و حاجت
مقدارینه یه و یمك ادبلرینی رعایت ایلیه و بلكه كه یمكده ادبلر
واردر بعضیسی یمكدن اولدر و بعضیسی یمكده نصكره و بعضیسی

یمك

یمك یركن اما اول ادبلركه یمكدن ایلرودر اول اولدركه اللرنی و
اغزنی یویه زیراكه چونكه طعام یمك آخرت یولنك زادی اولمق
نیتیله اولدقده عبادت اولور بو ال یومق اول عبادتك ابتداسی
كبی اولور و هم الی و اغزی زیاده پاك اولور و هر كسنه كه یمكدن
اول الن یویه خبرده كلمشدركه فقردن ایمن اولور ایكنجی اولدركه
طعامی سفره اوزرینه قویه سینی اوزرینه قومیه كه رسول صلی الله
علیه وسلم سفره اوستنده یمشدر زیراكه سفره سفری اكدورد
و سفر آخرت سفرن اكدورر و هم سفره تواضعه قریبدر و اكر
سینی اوزرنده دخی یسه جایزدر زیراكه سینی اوزرنده
یمك نهی اولنمشدر اما سلفده كچن اولولرك عادتی سفره اوزرنده
یمك اولمشدر و رسول صلی الله علیه وسلم سفره اوستنده
یمشدر اوچنجی اولدركه صاغ دیزن قلدوره و صول ایاغنك
اوستنه اوتوره و طیانوب یمیه و رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی كه بن طعامی سوكنوب یمزم زیراكه بن قولم قول كبی یرم دردنجی
اولدركه طعامی عبادت قوتیچون یمكه نیت ایلیه شهوت ایچون
ایلمیه ابراهیم بن شیبان رحمه الله ایدركه سكسن یلدركه بن
شهوت ایچون بر نسنه یمشم و طعامی شهوت ایچون یمكم

علامتی اولدر که همتی آز ییمک اوزره اوله زیرا که چوق ییمک آدمی
عبادتدن الیقور و رسول صلی الله علیه وسلم ایدر که کفایت
ایلر بر بنیه لقمه‌چکلر که آدمک آرقه‌سن طوغرو طوته و اکر بو کله
قناعت ایلمزسه قرنینی اوچ بخش ایلیه بر بخشنی ییمکه و بر بخشنی
ایچمکه و بر بخشنی نفسنه الیقویه اولدر که تا که آچ
اولمیه الر طعامه صونمیه طعامدن ایکرو اولن سنتلرک
افضلی آچلقدر زیرا که آچ اولمازدن ایکرو ییمک مکروهدر و هر
کیسه که آچ اولدقدنصکره الر طعامه صونه و کبر و طویمدن
الر طعامدن چکه هرکز اول کمسنه طبیبه محتاج اولماز
اولدر که حاضر اوله قناعت ایلیه و کوکلک طعاملر اله کوز
ایچون زحمت چکمیه زیرا که مؤمنک مقصودی عبادت قوتن
صقلمقدر تن بسلمک دکلدر و اتمکه عزت ایلیوب حرمتلو طوتمق
سنتدر که آدمک طورمسی اتمکله‌در و اتمکه اولو تعظیم اولدر که
انی قاتوغه منتظر قلمیوب ییه بلکه اتمکی غیره دخی منتظر قلمیه
زیرا که چونکه اتمک حاضر اوله اول اتمکی ییه‌لر اندنصکره غاذ
قله‌لر بدیب الر طعامه صونمیه تا بر کمسنه حاضر اولمینجه که
انوکله طعام ییه که یالکوز ییمک ایو دکلدر زیرا که هر نه دکلو که

طعام اوزرنده الچوق اوله برکتی زیاده اولور و انس رضی الله
عنه ایدر که رسول هرکز طعامی یالکوز ییمزدی [illegible]
اولدر که اول بسم الله دیه و آخرنده الحمد لله دیه و افضل اولدر که
اول لقمه‌ده بسم الله دیه و ایکنجی لقمه‌ده بسم الله الرحمن الرحیم
و اوچنجیده دخی بسم الله الرحمن الرحیم دیه و بسمله‌یی قتی سویلیه
تا که غیریلرک دخی خاطرینه کله و صاغ الیله ییه و اولنده و آخرنده
طوز ییه که خبرده بویله کلمشدر تا که ابتدا اشتهاسنه مخالف
بسنه ییمکیله نفسنک حرصی صینمش اوله و لقمه‌ی کوچک
کوتره و خوب چینیه و لقمه یوتمدن بر لقمه‌یه دخی ال صونمیه و هیچ
بر طعامی عیبلو کورمیه که رسول صلی الله علیه وسلم هرکز
طعامی عیبلو صیمزدی اکر ایو اولسه یردی و اکر ایو اولمیه الن
چکوب ایصم طورردی و کندو اوکندن ییه مکر ییمش جنسی اوله
که ییمش طبقنک اطرافندن ییمک جایزدر زیرا که ییمشده تفاوت
واردر و تریدی چاناغک اورته‌سندن ییمیه بلکه اول کنارندن
باشلیه و اندن اورته‌سنه ایرشه و اتمکی بچاغله کسمیه و چاناغی
و هر نسنه که ییمک جنسی اولمیه اتمکک اوستنه قومیه و الن اتمکه
سلمیه و اکر لقمه الدن دوشسه قلدوره و پاک ایلیوب ییه که

خبرده کلمشدر که اکر قالدرمسه شیطان ایچون الیقومش اولور
و برمغنی اول اغز ایله یلیه و اندن صکره دستمال ایله سلکه تا که طعامک
بقیه سی بیمش اوله زیرا جایزدر که برکت بونده اوله واسیجی
طعامی اوفرمیه بلکه صوینجه صبر ایلیه و اکر خرما یسه یا زردالو
یا غیری نسنه یسه که چکردکی اوله تک یه یا ایدی یا اون بر
یا یکرمی بر یه تاکه دوکلی ایشده الله تعالی ایله مناسبت
ایلمش اوله زیرا که الله تعالی تکدر جفتی و شریکی یوقدر و هر
ایشکه بر یوزدن الله تعالی یه یاد ایتمک اولمیه اول ایش باطلدر
و فایده سزدر پس تک جفتدن یکدر زیرا که تک الله تعالی یه
مناسبتی اولمش اولور و خرمانک چکردکنی خرما ایله بر طبقه قومیه
و چکردکی الینده طوتمیه و چکردکی و خرمایکی درهم یمش که اونلر چکردکی یا
یمز نسنه سی اوله و یمک یرکن صوینی چوق ایچمیه انا صوبجک
اولدرکه بر داغی صاغ الیله طوتب بسم الله دیه و بر کره
ایچه و ایاغ اوستنده ایچمیه و ابتدا بردغه نظر ایلیه اندن ایچه
تاکه ایچنده چوپ چوب و بوجک فلان اولمیه و اکر ایچردکن
ککرمسی کلورسه اغزنی صوقابندن ایراغ ایلیه و اکر بر کره دن
زیاده ایچملو اولورسه اوچ کره ایچه و هر کره ده بسم الله دیه

واخرنده

واخرنده الحمد لله دیه و صوقابنک التی صقنه تاکه بر یره
صوطملیه و چونکه تمام ایچه ایده الحمد لله الذی جعله عذبا
فراتا و لم یجعله ملحا اجاجا یعنی حمد اول اللهه که ایچدوکم
صویی ملیم ایلیوب طونلی و آجی ایلمدی اما طعامدن صکره
اول ادبلر اولدرکه طوق اولمازدن اول یمکدن الیکه و برمغ
یلیوب پاک ایلیه واندن صکره دستمال ایله پاک ایلیه و اغزن
خرده لرندن و شرندن زیرا خبرده کلمشدرکه هر کمسنه که بویله ایلیه
انوک دیرلکی بوللقی اوزره اولور و اکرا انوک اولادی و اراسه صاغ
و سالم اولوب عیب سز اوللر و اول اتمک خرده لری کوکجک حوریلردن
کابینی اوله واندن صکره دیشن اردوب پاک ایلیه و هر نسنه که دیلیله
دیشلری اراسندن چقه انی یوته و هر نسنه که دیش آردجغله
چقه انی یوتیوب طشره براغه و برمغیله چناغی پاک ایلیه و خبرده
کلمشدرکه هر کمسنه که چناغی یلیسه و اول چناغله صو ایچسه بر قول
آزاد ایتمش کبی ثواب بوله و طعامدن صکره ایده الحمد لله الذی
اطعمنا و اسقانا و کفانا و اوانا سیدنا و مولانا یعنی حمد اول
اللهه که بزی یدردی و ایچردی و بزه کفایت ایلدی و بزه مسکن
ویردی و بزم مولامز و افندومز اولدر و قل هو الله احد و لایلاف

قریش اوقیه وچونکه حلال طعام بوله اللهه شکر ایلیه وچونکه
شبهه‌لو طعامه ایرشورسه اغلیوب بوك غمن یه اولکمسنه‌کبی
اولمیه که شبهه‌لو طعامی یه وغفلتله بی پروا اولوب کوله وچونکه
الن یویه چوغن دیدکلری نسنه‌یی که فقیر اولنلر صابون یرینه
قوللنورلر صول الینه اله واول اوچ بر معنی چوغنسز یویه واندنصکره
بر معنی چوغنه دکیروب دیشلرینه وطودقلرینه ودماغنه
سوره ومحکم اووه واندنصکره بر مقلرینی یویه واغزینی چوغندن
یویب آرده بر کمسنه ایله بیله طعام یمک ادابن بیان ایدر بوندن اوّل
ذکر اولنان ادبلر لازمدر ایدی طعام ییین کمسنه یالکوز اولسون واولمسون
فامّا اکر بر کمسنه ایله بله یسه التی ادب دخی زیاده اولور اوّلکی
اولدر که الن طعامه شول وقت صونه که یا یاشده یا علمده یا صلاحده
یا بر غیری جهتده اولو اولن کمسنه کندودن ایلرو صونه واکر اولو
کندوسی اولورسه سایرلره انتظار چکدرمیوب اونی الن صونه
ایکنجی اولدر که طعام یرکن ایسم اولمیه که طعام یرکن ایسم اولمق
عجملرك عادتیدر ولیکن کوجك سوزلر سویلیه زاهدلر حکایتی
وحکمت سوزلری کبی زواید سوزلر سویلمیه اوچنجی اولدر که
کندو ایله بله طعام ییین کمسنه‌نك نظرینی صقنوب اوك اوکندن

یمیه که

یمیه که اکر طعام اورتقلغه الیمش اولورسه حرام اولور بلکه کرکدر
که اوکورتلیوب یوسن اوك اوکنه قویه واکر یولداشی بیب
یرسه اوزی تقاضا ایلیه تاکه شوقله ییه واوچ کره‌دن زیاده
بی دیو تکلیف ایتمیه که اوجدن زیاده اولنی ابرام اولور وطعامی
بی دیو اندوبرمیه زیراکه طعامه مناسب دکلدرکه اندن اوتری اند
ویریله دردنجی اولدر که یولداشنه ییدیکمکه حاجت کوسترمیه و
اکا یولداشلق ایلیوب بله ییه تاکه اولدخی الچکمیه وکرکدر که اشکی
عادتندن ازیمیه که ریا اولور ولیکن یالکوز ییدکده کندونی ازیمکه
اوکرده تاکه خلق ایچنده دخی از یمکه قادر اوله فامّا اکر یولداشی
یسون دیو از یرسه کوچکدر ریا اولماز واکر یولداشلرینه شوق
کلسون دیو چوق یرسه خوبدر ابن المبارك رحمه الله درویشلره
خرما ایله قونوقلردی وایدردی هر کمسنه که خرمایی زیاده ییه هر خرما
دانه‌سنه که غیریلردن زیاده ییمشدر بر اقچه ویره‌یم دیردی ویدکلرند
صکره خرمانك چکردکلرینی صیردی هر کمسنه‌نك که زیاده چقسه
هر دانه‌سنه بر اقچه ویردردی بشنجی اولدر که کوزن کندو اوکنه
طوته وغیریلرك لقمه‌سنه بقمیه وغیریلردن اوکوردی الچکیه اکر
غیریلر اندن اوتورسه واکر ازیمکه اوکرنمش ایسه ابتدا از یبوب

طعامك آخرنده شوقله ييه واكر قادر اولمازسه عذر ايلكيه تا كه
يانندہ اولنلر اوشوب يمكدن الحكيه لر النبي اولدر كه هر
نسنه كه غيريلره كراهيت ونفرت ويره اني ايشلميه مثلا الين
چناغه سلكميه واغزين چناغه يقين ايلميه تا كه اغزندن بر نسنه
دوشندكده چناغه دوشميه واكر اغزندن بر نسنه چقرملو اولسه
يوزن دوندوره ويا غلي لقمه يي سركيه بتورميه واول لقمه يي كه
ديشله اصرمش اوله كيرو چناغه بتورميه كه بو دخي كلادن طبيعت
نفرت ايلر ونجاستلو كريه نسنه لرك حكايه سن ايلميه وچونكه
الن كنده يويه اغزينك صويني آدملرك اوكنده دوكميه وبر كسنه
كه اول مجلسده اولو اوله اني تقديم ايليه واكر مجلس اهلي اول اولويه
حرمت ايلسلر اوني قبول ايليه والي يومغي صاغ جانبدن دوراندوره
وجمله اللرك صويني بر يره جمع ايليلر وهر كسنك النك صويني
ايرو ايرو دوكميلر كه بو عجملرك عادتيدر واكر جمع اولوب اللرين
لكن اچنده بر اوغردن يوسلر افضلدر وتواضعه قريبدر
وچونكه صويي اغزندن طشره دوكه بي يب دوكه تا كه اغزينك
صويي كسنك اوزرينه صچرميه واله صوقوبن كسنه اياغ اوزرينه
طورمقو اوتورمقدن اولادر والحاصل بو ذكر اولنان ادبلر

حديثلردن

حديثلردن وسلفدن نقل اولنمشدر وآدم اوغلنلري ايله
حيوانلرك فرقي بو ادبلر ايله در زيرا كه حيوانلر كندو طبيعتلرينك
مقتضاسنجه يروايو يتلو اكلمزلر زيرا كه حيوانلره ادراك ويرمشلردر
چونكه انسانه ادراك ويرديلر اكر او ادراكي قوللنمسه عقلك
نعمتينك حقن ادا ايتمش اولور والله تعالينك ويردوكي نعمته
كافر اولنلردن اولور [illegible] طعام يمكك
ادبلري اولدر كه بلكه بر دوستنه طعام يديروب ضيافت ايلمك
چوق صدقه دن يكدر كه خبرده كلمشدر كه اوچ طعامك حسابي
صورلمزلر بري شول طعامدر كه انونكله سحوريه لر وبري دخي
اول طعامدر كه دوستلر ايله يييه لر وجعفر بن محمد الصادق رضي
الله عنه ايدر كه چونكه مؤمن قرنداشلر كله سفره يه اوتوره سن
عجله ايلمه تا كه چوق زمان كچه كه بو مقدار زمان عمردن حساب
اولنماز وحسن بصري رحمة الله عليه ايدر كه هر نسنه يي كه
قول كندو اوزرينه وانا سنه وانا سنه نفقه ويره اني قيامت
كوني حساب ايلرلر الا اول طعامي حساب ايتمزلر كه دوستلرينك
اوكنه كتورمش اوله واولولردن بعضيسي شويله عادت
ايدنمش ايديكه چونكه مؤمن قرنداشلرينه سفره ده چكردي طعامي

چوق قوردی و ایدردی که رسول اللهدن بکا شویله ییتشمشدر
که طعامک دورتلردن ارتوب قله اول طعامه قیامت کونی
حساب یوقدر و بن استرم که سزک اوکوزدن ارتوب قلقان
طعامدن یهیم • وعلی کرم الله وجهه ایدر که بر اوچک بغدای
دن قرنداشلرینک نظرلرینه کتورمک بکا سوکلودر بر قول آزاد
ایتمکدن • وخبرده کلمشدر که حق تعالی قیامت کونی آدم اوغلنلرنه
ایده یا آدم اوغلنلری بن آجقدم ایدی نیچون سز بکا طعام ویرمدیکز
انلر ایده لر یارب سن نیجه آج اولاسن که جمیع عالمک پادشاهی
سن سن • الله تعالی ایده سزک مؤمن قرنداشلریکوز آج ایدی
اکر انلره طعام ویریدوکز همین بکا طعام ویرمش کبی اولیدوکز
ورسول صلی الله علیه وسلم ایدر هر کسنه که بر مؤمن قرنداشنه
یمک و ایچمک ویروب طویرسه الله تعالی انی طامودن ییدی
خندق مقداری ایراغ ایلیه که هر خندقک ارا یری بش یوز ییللق
یول اوله • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی خیرکم من اطعم
الطعام یعنی سزک خیرلوکز اولکسه در که طعامی زیاده ویره
شول دوستلر ایله که طعام یمکدن دلیلرین بلدردکه بونلری زیارته
کلمش اولالر بلکل که بو ضیافتده درت ادب وار درری اولدر که

طعام وقتنده برکسنه نک طعامنه یقین وارمغه قصد ایتمیه که
خبرده کلمشدر که هر کسنه که برکسنک طعامنه چاغرلمدن وارو
دلسه وارمقده فاسق اولور و یمکده حرام ییجی اولور اما اکر
اتفاقی بر طعامه راست کلسه دستورسز یمیه • واکر طعام صاحبی
بی دلسه و بلسه که کوکلدن دیمز یمیه که کوکلسز تکلیفده یمک روا
دکلدر ولیکن بر بهانه ایلیوب کوکلین بوزله طعامدن الچکه اکر
دوستلکوندن برکسنک اونه وارمق دلسه اکر انوک بحضور اولما
اعتمادی اولوب مزاجن بلسه وارمق روادر بلکه دوستلر ارسنده
بو سنتدر زیرا که رسول صلی الله علیه وسلم وابوبکر وعمر
رضی الله عنهما اجلق زماننده ابوایوب انصارینک وابوالهیثم
بن التیهانک اوینه وارمشلردر و طعام یمشلردر و بو مقوله
وارمق اوصاحبنک خیره کیرمسنه معاونتدر اکر انوک قونغی
ییلی اولدوغن بلسکز • واولوردن بعض کسنه وار ایدی که
اوچ یوز التمش دوستی وار ایدی که ییلک اولندن آخرینه وارنجه
هر کیجه برینک اونده مهمان اولوردی • وبعض کسنه وار ایدی
که اوتوز دوستی وار ایدی که هر آیک اولندن آخرینه وارنجه هر
کیجه برینک اونده مسافر اولوردی • وبعض کسنه وار ایدی که

يدى دوستى وار ايدى بر هفته ده هر كيجه برينك اونده اولوردى
بو كسنه لر كندو كسبلرى و قزانجلرى سببيله اولورلر معلوملرى
و آشنالرى اولورلردى و اولولر دخى بونلرك كوكللرينه احتيه
و عبادتلرينه سبب اولورلردى بلكه اكر بر كمسنه ايله دين
دوستلغى اولسه انونك اوينه وارب طعامندن يمك جايزدر اكرچه
اوزى اونده حاضر دخى اولمازسه كه رسول صلى الله عليه و سلم
بريده نك اوينه واردى و بريده حاضر دكل ايكن طعامنى يدى
و بلوردى كه بريده آنى ايشتدكده شاد اولسه كركدر و محمد بن
واسع رحمة الله عليه زاهدلرك اولولرندن ايدى كندو مريدلريله
حسن بصرينك اوينه كيدردى حسن بصرى حاضر اولمسه هر نه
كه بولورلردى يرلردى چونكه حسن بصرى كلوردى اول جماعت
كندو حاضر دكل ايكن طعامن يدوكلرينه شاد اولوردى و بر
طايفه ثورينك رحمة الله عليه اوينه واردىلر و حاضر دكل ايكن
طعامن يديلر چونكه ثورى كلدى ايتدى بو جماعتك بن حاضر دكل
ايكن طعامم يدكلرى سلفده كچن اولولرك عادتلرينى يادمه كتوردى
كه انلر بويله ايلرلردى **ايكنجى ادب** اولدر كه بر مقدار ماحضرى
طعام صفلكيه كه بر دوستى كلدكده اضطرابه كيجكلو اولميه و اكر

قادر دكل ايسه ماحضرى بو رجله الميه و عيالنه لازم اولندن
زياده مالى يوغيسه ماحضر المغه مقيد اولميه كه على كرم الله وجهه
بر كسنه قونقلغه ايلمك دلدى على ايتدى سنك دعوتوكه اوج شرطله
وارورم برى اولدر كه بازاردن هيچ نسنه الميه سن و اوكده
اولندن هيچ نسنه اليقوميه سن و عيالك حصه سنى تمام اليقويه سن
و فضيل رحمة الله عليه ايتدى زمانه خلقى كه بر بريندن كسلوب
ايراغ اولمشلردر تكليف سببيله ايراغ اولمشلردر اكر آرالرندن
تكليف قلقيدى بى پروا بر برينه واروب كلورلردى و دوستلردن
برى عزيزلردن برينه تكليف كوستردى عزيز ايتدى اكر سن تنها
اولايدك بو تكليفى چكمزدك و بن تنها اوليدم بو تكليفى چكمزدم چونكه
ايكيمز بر يره كلدك بو تكلفه دن حاصل اولدى يا آرا يردن تكلفى
كوتريالم يا غنه كلمكدن فراغت ايله و سلمان رضى الله عنه ايدر
كه بزم رسولمز عليه الصلوة و السلام بيورمشدر حاضر بولنماين
طعامى بولمقده زحمت چكمزز و حاضر بولنان دخى دريغ اتمزز و
صحابه رضى الله عنهم برى برينك اوكنه قورى اتمك پاره سيله قورى
خرما قورلردى و ايدرلردى كه بلمزز اول كمسنه مى زياده كنهكاردر
كه حاضر اولنى حقير كوروب اوته يره كتورميه يا خود اول كمسنه مى

زیاده کنهکارز که اورتایه کلنی حقیر کوره یونس علیه السلام
اتمک خرده لربنی وکندو الیله اکدوکی ترهبی دوستلرینک وکنه
کتورردی وایدردی که اکر الله تعالی تکلف چکنلره لعنت ایتمش
اولیدی ایو طعام بولمقده تکلف چکردم وبر قومک ارایرنده
بعض خصومت اولمش ایدی زکریا پیغمبری صلوات الله علیه وسلامه
طلب ایلدیلر که ارالرین صلح ایلیه زکریا پیغمبرک اوینه واردیلر
بولمادیلر ولیکن بر کوکجک خاتون کوردیلر وتعجب ایتدیلر که اول
خود پیغمبردرندن بویله کوکجک خاتون صقلیه چونکه زکریانک
اولدوغی یری طلب ایلدیلر اجرتله ایش ایشلنور یرده اوتروب
طعام یرکن بولدیلر بو قوم زکریا ایله سویلشور کردی زکریا انلره
بیله بله یمک یک دیو تکلیف ایتمزدی چونکه ایاغ اوزره طوردی
اول یردن ایاغی یالین چقوب کیتدی اول قومه بو اوج نسنه دن
تعجب کلدی پس زکریادن بو اوج نسنه نک سببن صوردیلر
ایتدی اول خاتونکه کوکجک دیرسز انی انونچون صقلرم که تا بنم دینمی
صقلیه وکوزمی وکوکلمی حرامه میل ایتمکدن الیقویه وسرزه
انونچون طعام یک دیمدم که اول طعام بنم اجرتم ایدی بو ایشلدوکم
ایشک مقابله سنده واکر انلردن ازیدم اول کمسنه لرک ایشنده

تقصیرلق

تقصیرلق ایتمش اولوردم اول ایشی ایشلمک خود بکا فرض اولمش ایدی واول
یردن الکونچون ایاغی یالین چقدم که اول یر صاحبلرینک ارالرنده عداوت
وار ایدی احتیاط ایلدم که بونلرک برینک طپراغی بنم ایاغم قابیله اول
برینک یرینه وارمه بوندن معلوم اولور که دوکلی ایشلرده کوکلک
طوغرولق تکلفلر چکمکدن اولیدر [illegible] قونق اولدوغی
کمسنه یه حکم ایتمیه اکر حکمندن بحضور اولجغن بلورسه واکر
قونغی اکی نسنه نک اراسنده مخیر قلوب قنقیسن مراد ایدینورسک
ایلیم دیسکر اوصاحبنه آسان اولان نسنه یی اختیار ایلیه که رسول
صلی الله علیه وسلم دوکلی ایشلرده اساننی اختیار ایلردی بر کمسنه
سلمانک رضی الله عنه یانینه کلدی سلمان انه اتمکله طوز کتوردی
واول کمسنه ایتدی اکر بو طوزده سعتر دخی اولیدی ایو اولوردی
سلمانک سعتر المغه اقجه سی یوغدی مطهره سنی سعتره طوتی ویردی
واول کمسنه بو طعامی ییدی وایتدی الحمد لله الذی قنعنا بما رزقنا
یعنی حمد اول الله که بزه قناعت ویردی نصیب ایلدوکی رزقله
سلمان ایتدی اکر قناعت ایلیدک بنم مطهرم رهن اولمازدی اما بو
یرده بلسه که قونق اولدوغی کمسنه یه بعض نسنه تکلیف ایلمک کوج
کلمز بلکه شاد اولوب صفا سورر اول اصل یرده آرزو ایلدوکی

نسنه‌یی تكلیف ایلمك روا اولور امام شافعی رحمة الله علیه بغداده
زعفرانینك اونده اولوردی هر كون بر قچ لون طعام كاغده یزوب
جاریه‌یه ویروردی تا كه اكا كوره طعام بشوره‌لر امام شافعی
بر كون جاریه‌نك الندن اول كاغدی الوب كندو خطیله بر لون
طعام دخی زیاده یزدی چونكه زعفرانی جاریه‌نك الندە شافعینك
اول كاغدده اولان خطنی كوردی شاد اولوب انوك شكرینه اول جاریه‌یی
آزاد ایلدی اولدر كه او صاحبی انلره نه دیلرسز و
كوكلوكزه نه آرزو ایلر دیه وچونكه او صاحبی كوكلدن انلرك حكم
اتدوكلرینه راضی اوله انلرك آرزولرینی تدارك ایلمكده ثواب زیاده
در رسول علیه السلام ایدر كه هر كسنه كه مسلمانلرك آرزوسن
تدارك ایلمكه ایاغ طوره اكا بیك بیك ثوابلر یازرلر وانوك بیك
بیك كناهن یورلر و بیك بیك درجه‌سن یوجلدرلر و آنی اوچ اجماغدن
طویورلر كه بری فردوس و بری عدن و بری خلددر اما او صاحب
بر نسنه كتوریمی دیو صورمق مكروه و مذمومدر بلكه لایق
بودر كه اول نسنه‌یی كتوره اگر یمزلر ایسه كیرو الوب كیده ضیافت
ایلمك فضیلتنی بیان ایدر بلكه اول نسنه كه ذكر اولندی
دعوت اولنمدن زیارته كلن كسنه‌نك حقنده در اما دعوت

ایلمك حكمی غیریه ردیمشلر چونكه قونوق كله هیچ تكلف چكمه وچونكه
دعوت ایلیه سن هیچ نسنه دریغ ایلمه و هر نسنه‌یه كه قادر
اوله سن مقدوركی صرف ایله وضیافت ایلمك حقنده چوق
خبرلر كلمشدر و بو ذكر ایلدوكمز ضیافت عربلرك عادتی اوزره‌در
كه انلر سفرده بری برینك اوینه قونرلردی پس بونك كبی قونغك
حقن ادا ایلمك مهم‌در و بو اجلدندر كه رسول صلى الله علیه
وسلم ایتدی اول كسنه كه قونوق الیجی اولمیه انده خیر یوقدر ودخی
بیوردی كه قونوق ایچون تكلفه دوشمكه كه آنی كندوكزه دشمن ایدنمش
اولورسن و هر كسنه كه قونغی دشمن دوته الله تعالی‌یی دشمن
طوتمش اولور و هر كسنه كه الله تعالی‌یی دشمن طوته الله تعالی دخی
آنی دشمن طوتنر واگر بر غریب قونوق كلسه آنوك ایچون تكلف چكوب
بورجه كیرمك روادر اما دایم بری برینی زیارته واردقلری
ایچون تكلف چكمك روادكلدر كه بو تكلف دوستلرك بری برندن
كسلمسنه سبب اولور ابو رافع ایدر كه رسول صلى الله علیه وسلم
بكا ایتدی كه فلان جهوده ایت كه بكا رجبه دك وعده ایله بر
مقدار اون ویرسون كه بر قونغوم كلمشدر اول جهود ایتدی
تا رهن ویرمینجه ویرمزم ابو رافع ایدر كیرو كلدم و یهودینك

خبرن رسوله دیدم رسول ایتدی الله تعالی حقیچون بن کوکلرده
ویرلرده امینم اکر یهودی اوڭی ویرمش اولیدی بهاسنی تردد سز
ادا ایدردم بنم زرهمی کار رهن ویره دیدی ابورافع ایدر رسول
اللهڭ زرهنی ایلتدم اول یهودیه رهن ویردم وابراهیم پیغمبر
صلوات الله علیه مهمانسز اکی میل یر کیدردی وتا قونق
بولمیجه اتمك یمزدی وانڭ نیتنڭ صدقی برکاتیله تربه سی اوزره
هنوز ضیافت قلنور که تا بو زمانه کلنجه هیچ بر کیجه قونقدن
خالی اولمامشدر وکاه اولور که انده یوز ایکی یوز قونق جمع اولور
که اول تربه نڭ اوزرینه بیجه کونلر وقف اولنمشدر سنّت اولن
دن
دعوتلر واول دعوته ورمغلق دیلری اولدر که صالح کسنه لر
غیری سن دعوت ایلمیه که طعام ویرمك قوت وقدرت ویرمکدر
وفاسقه قوت وقدرت ویرمك فسقه یردم ایلمکدر وفقیرلری
دعوت ایلیوب وبایلری دعوت ایلمیه که رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که طعامڭ یرمزی دوکون یمکیدر که بایلری اکا دعوت
ایدرلر ودرویشلری محروم ایدرلر کرکدر که یقین اولن دوستلرینی
وقوملرینی اونتمیه که انلری چاغرمق وحشته سبب اولور ودعوتده
فخر لوب لاف اورمیه بلکی سنتی رعایت ایتمکی ودرویشلره راحت
ایرشدرمکی اندیشه ایدینه ودعوته کلمسی مشکل اولن کسنه یی
دعوت ایلمیه که انوڭ بحضورلغنه سبب اولمش اولور وشول
کسنه که کندونڭ دعوتنه کلمکه مائل اولمیه انی دعوت ایلمیه که
کلدکده طعامنی کراهتله یمش اولور وطعامی کراهتله یمك
کناهه سبب اولور [illegible] اولدر که فقرله
بایڭ فرقنی ایتمیه ودرویشڭ دعوتنده کندوینی یوقره طوتمیه
که رسول صلی الله علیه وسلم درویشلرڭ دعوتنه وارر ایدی
وحسن بن علی رضی الله عنهما درویشلردن بر طائفه نڭ یاننددن
کجدی کوردی که بر اتمك پاره سنی اوکلرینه قویوب یمکه مشغول
اولمشلر ایدی چونکه حسنی کوردیلر ایتدیلر یا اللهڭ رسولنڭ
اوغلی کل بله یییلم حسن طوردن اشغه اندی واول درویشلرله
بله یدی وایتدی الله تعالی متکبرلری سومز ویا دین سز دخی بنم
دعوتمه کلڭ دیو اصمرلدی یارنده سی لطیف طعاملر تدارك
ایلیوب اول فقیرلر ایله بله او توروب یدی [illegible] اولدر که
اکر بلورسه که قونقلق ایلین کسنه کندویه منت ایسته کرکدر و
قونقلغی کندونڭ یاننده اولولنمق ایچون ایسته کرکدر انوڭ دعوتنه
بهانه ایلیوب وارمیه بلکه کرکدر که قونقلق ایلین کسنه قونغدن

ابرشدرمکی

کندویه کلدوکی منت و فخر ایله و بو ذکر اولنان کبی اکر قونقلق
ایلین کیسنه نک مالنده شبهه وار ایدوکین بلورسه یا قونقلق
یرنده بر منکر نسنه وار ایدوکین بلورسه حریر دوشنمش و کمش
بخوردانلق کبی یا دیوارده یا طامده جانورلر صورتی یازلو اولسه
یا قیل ایله چالنان ساز آوازی یا دودک آوازی اولسه یا مسخره لق
ایلر کیسنه اولسه یا نازه عورتلر آزلره بقمق ایچون کلسه
بو دوکلی بر منکردر بویله یره حاضر اولمق روا دکلدر و کیرو
بونک کبی اکر قونقلق ایلین کیسنه اهل بدعت اولسه یا فاسق
یا ظالم اولسه یا خود مقصودی لاف اورمق و متکبرلک
ایلمک اولسه کرکدر که اول دعوته وارمیه اکر وارسه بو ذکر
اولنان بر منکر نسنه لردن برینی کورسه و منع اتمکه قادر اولسه
طشره چقمق واجب اولور اوچنجی ادب اولدر که یول ایراغ اولدوغندن
اوتری دعوته اوزینی وارمقدن منع ایلمیه بلکه هر نسنه که عادتا
اکا تحمل اولنور اوزینه دخی تحمل ایلیه و توریتده وارددر که اکر بر
میل یول اولورسه خسته یی صور و ایکی میل یردن جنازه یه حاضر
اول و اوچ میل یردن دعوته وار و درت میل یردن مسلمان
قرنداشکی زیارت ایله دردنجی ادب اولدر که اوروج طوتدوغندن

اوتری

اوتری دعوته وارمقدن اوزینی منع ایلمیوب ضیافته حاضر اوله
و اکر اوروجن آچمدوغنه قونقلق ایلین کیسنه بحضور اولمازایسه
ضیافتده اولن کوکجک قوخولر ایله و لطیف مصاحبتلر ایله قناعت
ایلیوب اوروجن آچمیه که اوروج طوتنک قونقلغی کوکجک رایحه لر و
لطیف مصاحبتلر ایله دور و اکا قونقلق ایلین کیسنه بحضور اولورسه
اوروجن آچه که بر مسلمانک کوکلنی شاد ایتمکک ثوابی اوروج طوتمقدن
چوقدر و رسول صلی الله علیه وسلم انکار ایلمشدر اول کیسنه یه
که قونقلق صاحبنی بحضور ایلیوب اوروجن آچمیه و بیورمشدر که
روا میدر که سنک برادرک سندن اوتری زحمت چکه سن اوروجم دیه سن
بشنجی ادب اولدر که دعوته واردقده اوز قرنی هواسیله وارمیه
که اوز قرنی هواسنده اولمق حیوانلرک حالیدر بلکه رسولک
سنته تابع اولمق نیتن ایلیه و شول نسنه دن حذر قلمق نیتن
ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر هر کیسنه که دعوته
وارمیه الله تعالی یه و رسولنه عاصی اولور و بو سببدندر که دعوته
وارمق واجبدر دیمشلردر و دخی بر مؤمن قرنداشک دعوتنه
وارمغه نیت ایلیه که خبرده کلمشدر که هر کیسنه که بر مسلمانی
شاد ایلیه الله تعالی انی شاد ایتمش اولور و قونقلق صاحبنی زیاده

ایلمکه نیت ایلیه که قرنداشلری زیارت ایلمک عظیم ثوابلودر و
کندویی غیبتدن صقلمق نیتن ایلیه یعنی دیمیلر که متکبرلکندن و بد
خولغندن کلمدی بو التی نیتدر که هر بریندن بر ثوابی واردر و
بو نیتلر ایله مخزاید ایتمک عبادتدندر و اولولر جهد ایلمشلردر که تا
هر طورملرنده و اوتورملرنده دینه مناسب بر نیتلری اوله تا که
انلرک نفسلرندن هیچ بر نسنه ضایع اولمیوب جمله عبادت اولمش اوله
دعوت حاضر اولدقده ادبلری اولدر که قونقلق صاحبی انتظارده
قومیه و طعامه عجله ایلمیه و ایویره اوتورمیه و قونقلق صاحبی
کوستردوکی یره اوتوره و غیری قونقلره اکا صدر کوسترسلر اوری
تواضع طریقن اختیار ایلیه و عورتلر اولدوغی اوه مقابل اوتورمیه
و طعام چقردوقلری اوه چوق بقمیه و اوتوردوغی زمانده یقین
اولان کمسنه یه سلام ویره و خاطرن صوره و اگر اول صحبتده بر منکر
فعل ظهور ایتسه انکار ایلیوب رضا ویرمیه و اگر اول منکر فعلی
دوندرمکه قادر اولمازسه اوزی طشره چقه که احمد حنبل
رضی الله عنه دیمشدر که اگر بر کمش سورمه دان کورسه اوتورمق
لایق دکلدر و اگر قونق اخشاملکو اولورسه لایق اولن اولدر که
قونقلق صاحبی قونغه قبله یی و طهارت یرن کوستره اما طعام

قومغك

قومغك ادبلری اولدر که طعامی تیز حاضر قله و طعامی تیز
حاضر قلمق قونغه تعظیمدندر تا که انتظارده اولمیه و اگر جماعت
جمع اولسه و ایچلرندن بریسی کلممش اولسه حاضر اولنلرک حقی
کوزتمک اولیدر مکر که اول کلمین کمسنه غایت فقیر و کوکلی صنق
اوله که بو وقت بو نیت اوزره تاخیر ایلیوب اول فقیره انتظار ایتمک
روادر و حاتم اصم رحمة الله علیه ایدر که عجله ایلمک شیطاندندر
مکر که بش نسنه ده انلرده عجله ایلمک سنتدر که بری طعامنی حاضر
قلمقدر و بری جنازه یراغن کورمکدر و بری قزی اره ویرمکدر
و بری بورج اودمکدر و بری کناهلردن توبه ایلمکدر و بری دوکون
یمکن ایلمکدر که بونلرده عجله ایلمک سنتدر ایکنجی ادب اولدر که
یمشی اول کتوره و سفره یی تره دن خالی قلمیه زیرا که سفره ده سبزوات
اولسه خبرده کلمشدر که ملکلر اول سفره یه حاضر اولورلر و کرکدر
که طعاملرک کوچکن اول کتوره تا که اول اندن طویه لر و چوق
ینلرک عادتی بودر که زیاده غلیظ طعاملری اول یرلر تا که کوچک
طعاملری صوکنه یمکله زیاده یمیه لر و بونیله ایلمک مکروهدر و
بر طائفه نک عادتی بودر که جمله طعاملری برا و غردن قورلر تا که
هر کمسنه اول طعاملردن ایستدوکن یه و چونکه بر قچ درلو

یمك قویه لر کوکدر که تیز کوترمیه لر جایزدر که هنوز طویمغه یمز
اوللر اوچنجی ادب اولدر که طعامی سفره یه آز قومیه لر که مروتسز
اولور و چوق قومیه لر که متکبرلك اولور مگر که سفره دن قالقن
طعامك قیامت کونی حسابی اولمازدیو نیت ایلیوب چوق قویه لر که
ابراهیم رضی الله عنه طعامی سفره یه چوق قویدقده سفیان ایتدی
اسراف ایتمکدن قورقمزمیسن ابراهیم ایتدی طعامده اسراف
اولماز وکرکدر که عیالنك حصه سن ویره تا که انلرك سفره ده
نظرلری قالمیه که اگر عیالنه نسنه قلمزسه قونغه دل اوزندرلر و
انلرك دل اوزتمکلری قونقلره خیانت ایلمکدر وقونغه جایز
دکلدر که ییدیکی طعامدن زله کوتوره نته کم صوفیلردن طایفه نك
عادتیدر مکر که طعام صاحبی کوتورك دیو رضا ایله اجازت
ویره وا اوتنه وعندن اجازت ویرر اولمیه ویا خود کوکلدن
راضی اولدوغن بیله لر بوده کوتورمك روا اولور بو شرطله یاننده
اوتوران یولداشنه ظلم ایتمیه که اگر اندن زیاده کوتورسه حرام
اولور واگر طعام صاحبی زله کوتوردکلرن کوریه کورسه کوتوردکلری
زله حرام اولور وطعام صاحبنك رضاسیله اولمین زله ایله
اوغرلو طعامك فرقی یوقدر وهر طعامی که یاننده اولن یولداشی

اوتنه وعندن ترك ایلیه کوکل راضیلغیله ترك ایتمیه حرام اولور
اما قونقلقدن نصکره طشره چقوب کیتمکلك دیلرسه اولدر که طعام
صاحبنك دستوریله طشره چقه وکرکدر که طعام صاحبی
قونقلری اوقابوسنه دك کوندره که رسول صلی الله علیه
وسلم بویله بیورمشدر وکرکدر که طعام صاحبی طاتلو وکولر
یوزلو اوله وقونقدن بر اکسك نسنه کورسه عفو ایلیه و ستر
ایلیه که بو خلق چوق طاعتلردن ثوابلودر وحکایتده کلمشدر که
جنیدی رحمة الله علیه بر اوغلنجق اتاسنك ضیافتنه چاغردی
چونکه جنید قبویه واردی اوغلنجغك اتاسی جنیدی ایچرو قومدی
جنید کیرو دوندی واوغلنجق جنیدی ینه چاغردی اتاسی ینه
ایچرو قومدی تا درت مرتبه یه وارنجه کلوردی تا که اوغلنجغك کوکلی
خوش اولوردی وکیرو دونوب کیدردی تا که اتاسنك کوکلی خوش
اولوردی وجنید ارایزده فارغ ایدی وهر قبول ورددن اکا بر عبرت
ایدی که انی حق جانبندن کورردی والله اعلم بالصواب
ایکنجی اصل نکاحك بیاننده در بلکل که نکاح دین یولنده لازم
اولور نسنه در طعام یمك لازم اولدوغی کبی نته کم دین یولنك
احتیاجی واردر انسانك حیونده اولوب برمقدار باقی قلمسنه و انا

اوتنه وعندن

حیوتده اولمسی ممکنسز و ایچمکسز ممکن دکلدر کذلك دینك بولنمك
احتیاجی واردر انسانك سلسله‌سی باقی قلوب نسل و اولادی وجوده
کلمسنه و انسانك باقی اولمسی و نسل و اولادی وجوده کلمسی
نکاحسز ممکن دکلدر پس نکاح انسانك اصل وجودینه سببدر و
طعام انسانك وجودی باقی قلمسنه سببدر و نکاحك حلال
اولمسی بو سببله‌در شهوتدن اوتری دکلدر بلکه شهوت دخی
انسانك نسلی باقی قلماق ایچون یرادلمشدر تا که شهوت تقاضا
ایلیوب خلقی نکاحه میل ایتدوره تا که دین بولونه کیدیجی ذریتلر
وجوده کله زیرا که دوکلی خلقی دین ایچون یراتمشلردر و بو اجلدندر
که الله تعالی بیوردی [وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون]
یعنی بن جنی و انسی یراتمدم الا بکا عبادت ایلسونلر دیو یراتدم
و هم دخی دکلوکه نسل آدم زیاده چوق اولسه الله تعالینك عبادی
زیاده اولور و بو سببدندر که رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی که نکاح ایلك تا که وافر اوله‌سز که بن قیامت کوننده سائر
پیغمبرلرك امتنه سزکله فخر ایدیورم بلکه شول آنه‌سی قرنندن
دوشن اوغلنجق ایله دخی فخر ایدیورم پس شول کمسنه که دینی
بولنه کیدیجی بر قولی زیاده ایلمکه سعی ایلیه انوك ثوابی اولوردر

وبو اجلدندر

و بو اجلدندر که بر طائفه ایتدیلر که نکاح ایلمك نافله عبادته
مشغول اولمقدن افضلدر زیرا که نکاح دینی واجب اولور نسنه‌لردندر
پس نکاحك ادبلرین شرح ایلمك مهمدر و انوك شرحی بو اوچ بابی
بلکن ایله حاصل اولور [اولکی باب] نکاحك فائده‌لرینك و
آفتلرینك بیاننده‌در [ایکنجی باب] نکاحك عقدن ایلمکك
ادبلرینك بیاننده [اوچنجی باب] نکاحدن صکره زندکانی ایلمکك
بیاننده‌در [اولکی باب] نکاحك فائده‌لرینك و آفتلرینك بیاننده‌در
و نکاحك فائده‌لری بشدر اول فائده‌سی اوغلدر اوغل سببیله
آدمه درت درلو ثواب حاصل اولور بری اولدر که الله تعالینك
محبوبی اولن نسنه‌یه سعی اتمش اولورا اول آدم اوغلنك وجودیدر
و نسل و اولاد کتورمسیدر هر کمسنه که انسانك یارادلسنده حکمتی
بله انسان الله تعالینك محبوبی اولدوغنده هیچ شکی قلماز هر باز
که مولا بر اکینه یرا زیری کنده قولنه ویره و اول قوله تخم
ویره و جفت ویره و اکینك آلتی ویره و اسبابنی اکا تسلیم
ایلسه و اکن اکدرمکچون اول قولك اوزرینه بر موکل کندرسه
اکر قولك عقلی وار ایسه بلورکه مولانك مقصودی نه‌در اکرچه
مولا اول قوله مقصودینی سویلمزسه دخی پس الله تعالی که آنه

رحمی یرتدی وجماعت آلتنی یرتدی ونسل واولاد تحصیلی ارلرک
ارقه سنده وعورتلرک کوکسنده قودی وشهوتی ارله عورت
اوزرینه موکل قودی وبوندن مقصود نه ایدوکی هیچ بر عاقله
کیزلو دکلدر چونکه بر کسنه تخمی ضایع ایلسه وموکلی برحیله
ایله کندودن کیرو دوندرسه شکسز اول کسنه یردلمقدن که
مقصود اولان نسنه نک طریقندن دونمش اولور وبو اجلدندر که
صحابه وسلف رضوان الله علیهم اجمعین عزب ایکن اولمکی کریه
کورمشلردر معاذک رضی الله عنه طاعون سببیله ایکی
خاتونی الله امرینه کتدی وکندونک دخی طاعونی بلوردی
ایتدی بکا اولمزدن اول بر خاتون نکاح ایلک که عزبلکله
اولمکی ایستمزم ایکنجی ثواب اولدرکه رسوله صلی الله علیه
وسلم موافقت ایتمش اولور تا که رسولک امتی چوق اوله که
رسول قیامت کوننده امتنک چوقلغیله فخر ایدیسه کرکدر
وبو سببدندرکه رسول طوغرمز عورته نکاح ایلمکدن نهی
ایلمشدر وبیورمشدرکه طوغورجی چرکین عورت طوغرمز
کوزلک عورتدن یکدر وبو معنیله معلوم اولورکه نکاح ایچون
دکلدر زیرا که کوزلک عورت شهوته چرکین عورتدن یکرکدر

اوچنجی

اوچنجی ثواب اولدرکه اوغلدن دعا حاصل اولور زیرا که
خبرده کلمشدرکه آدم اولدکدنصکره کسلمین خیرلر برسی
اوغلدرکه انوک دعاسی آتاسی اولدکدنصکره کسلمیوب
آتاسنک روحنه یتشور وخبرده کلمشدرکه خیر دعالری نوردن
طبقلر اوزرنده اولمشلرک روحنه عرض ایدرلر وانوکله انلرک
روحلرینه راحت بولور دردنجی ثواب اول جهتدندرکه کاه اولورکه
اوغل آتادن اول الله امرینه کیدر واتا انوک رنجین ومصیبتن
چکر واوغلان انوک شفیعی اولورکه رسول صلی الله علیه وسلم
ایدرکه قیامت کونی طفله جنته کیردیه لر طفل کندوی خشم و
غصه یه صلوب ایده که معاذ الله انسز واتاسز جنته کیرمزم
ورسول صلی الله علیه وسلم بر کمسنه نک قفتانی طوتب چکدی
وایتدیکه شویله که بن سنی چکرم قیامت کونی طفل کندو آتاسنی
وآناسنی جنته چکر وخبرده کلمشدرکه طفللر جنت قپوسنده
جمع اولوب براوغوردن فریاد ایدب آغلشلر وآتالرینی وآنالرینی
طلب ایلیلر تا اولزمانه دک که اول طفللره دستور اوله که
محشر یرنده اولن جمعیته کیروب هر طفل آتاسنک وآناسنک
الندن یاپشه واولولودن بر کمسنه نکاحدن پرهیز ایلردی تا که

بر کیجه دوشنده کوردیکه قیامت قوپمش ایدی و خلق
صوسزلق زحمتندن عاجز و سرکردان اولمشلر ایدی و اوغلنجقلر
دن بر طائفه اللرنده آلتون و کمش قدحلر طوتوب بر جماعته
صو اولشدورلردی بو کمسنه دخی اول اوغلنجقلردن صو
ایستدی ویرمدیلر و ایتدیلر که سنك هیچ بزم آرامزده اوغلك
یوقدر چونکه بو کمسنه اویخودن اویندی در حال نکاح ایلدی
ایکنجی فائده نکاحده اولدر که کندوینی نکاح سببیله حصار
ایچنده صقلر و شهوتی که شیطانك آلتیدر کندودن ایراغ ایلر
و بو سببدندر که رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی که هر
کمسنه که نکاح ایلدی کندو دیننك یاروسنی حصار ایچنده
صقلدی و هر کمسه که نکاح ایلمز اکثر احتمال بودر که کوزنی
یاوز نظردن و کوکلنی وسوسه دن صقلمغه قادر اولمیا اکر
چه فرجنی حرامدن صقلرسه دخی فاما اکر کدر که نکاح اولاد
کورمك نیتیله اوله شهوت نیتیله اولمیه که الله تعالینك
محبوبی فرمان قبول ایتمکچون یرینه کتورمك موکلی یعنی شهوتی
دفع ایتمکچون یرینه کتورمك کبی دکلدر زیرا که شهوتی الله
تعالینك محبوبن اله کتورمکه تقاضا ایلسون دیو یرتمشلردر

اکرچه شهوتك

اکرچه شهوتك یردلمسنده بر غیری حکمت دخی واردر و اول
حکمت بودر که شهوتده اولن لذتی خلق ایتمشلردر تا که آخرتده حورلر
صحبتنه اورنك و چاشنی اوله نته که آتشی یرتمشلردر بو دنیاده
تا که آخرتده جهنم اودنه اورنك اوله اکرچه دنیاده اولن جماعك
لذتی و دنیاده اولن آتشك زحمتی آخرتده اولن لذتك و زحمتك
یاننده مختصردر حق سبحانه و تعالی هر نسنه که یرتمشدر انده
انده نیجه حکمتلر درقومشدر پس جایزدر که بر نسنه ده چوق
حکمتلر اوله و اول حکمتلر کیزلو اوله مکر که علمانك اولولرینه کیزلو
اولمیه و رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که هر عورت که کلور
انوکله بر شیطان بیله کلور اکر بر کمسنه نك کوزنه بر عورت کوکلجك
کورنسه کرکدر که کندو اوینه وارب و حلالیله فی الحال جماع ایلیه
که دوکلی عورتلر جماعك معنیسنده برابردرلر اوچنجی فائده
بودر که خاتونلرك دیدارینه انس حاصل اولور و انلرك مصاحبتلریله
و لطیفه لریله کوکله راحت حاصل اولور که بو راحت سببیله
آدمك عبادته رغبتی تازه اولور زیرا که عبادته دوروشمقدن کوکله
غصه وارغنلق کتورر و راحت اولمق اول قوتی کیرو کتورر و
امیر المؤمنین علی رضی الله عنه ایدر که کوکلاردن راحتی و حضوری

براغوردن کتورمک که کوکل دائما راحت بولا اولقدن کور اولور
ورسول صلی الله علیه وسلم کاه اولوردی که مکاشفه اراسنده
بعض اولو ایش ظاهر اولوردی که رسول اول ایشه طاقت کتورمزدی
الن عایشه یه اوروردی رضی الله عنها وایدردی کلمینی یا عایشه
یعنی سویله یا عایشه مصاحبت ایله دیردی استردی که کندویه
بر قوت حاصل اوله تا که وحی یوکینی چکمکه طاقت کتوره • چونکه
رسول صلی الله علیه وسلم کیرو بو عالمه ویررلردی وقوت
وقدرتی کمالن بولور بولوردی • وحیک صوسزلغی اکا غالب
اولوردی وبلاله ایدردی [illegible] یعنی یا بلال سن بزی
راحت قل دیردی ونمازه یوز طوتردی • وکاه اولوردی وکاه
اولوردی که دماغنه کوچک قوجوقلر ایله قوت ویرردی • وبو
احادندرکو رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی حبب الي من دنياكم
ثلاث الطيب والنساء وقرة عيني في الصلوة یعنی
بو دنیاده اوچ نسنه بکا سوکلو اولدی بری کوچک قوجوقدر و
بری خاتونلردر وبری نمازدر ولیکن نماز مقصود اصلیدر •
تخصیص ایلیوب بنم کوزومک نوری نمازده در دیدی که کوچک
قوجوق وکوچک خاتونلر بدنک راحتی ایچوندر • تا که نماز قلمغه

قوت بوله
(catchword, bottom margin of the right-hand page)

قوت بوله ونمازده اولن کوز نورینی حاصل قله • وبو سببدندر که
رسول صلی الله علیه وسلم دنیا مالنی جمع ایلمکدن ایلدی
عمر رضی الله عنه ایتدی بزه دنیادن نه نسنه یی اختیار ایلیم
رسول ایتدی لیتخذ احدکم لسانا ذاکرا وقلبا شاکرا وزوجة مؤمنة
یعنی ذکر ایدیجی دیلی وشکر ایدیجی قلبی وصالحه خاتونی اختیار
ایلک دیدی • وصالحه خاتونی ذکر ایله شکره برابر ذکر ایلدی
دردنجی فایده اولدر که خاتون اوه تیمار ایلیوب بشرمک ویومق
وسپورمک ایشلرینی یرینه کتورر • اکر ارکشی بو ذکر اولنان ایشلره
مشغول اولیدی علمدن وعملدن وعبادتدن قلوردی • وعورت
بو سببدن دین یولنده یولداشدر • بو سلیمان دارانی دیمشدر
که ایو عورت دنیادن دکلدر بلکه آخرتدندر یعنی سنی دنیا
ایشندن فارغ ایلر تا که آخرت ایشنه مشغول اوله سن • وعمر
رضی الله عنه ایدر که ایماندن صکره هیچ مناسب خاتوندن
اولو نعمت یوقدر • بشنجی فایده اولدر که عورتلرک
جورینه صبر ایلمک • وانلرک مهم اولن مصلحتلرن کوری ویرمک
وانلری رعایت وزره صقلمق شریعت یولنده تمام مجاهده در
غیری نسنه ایله اولمز • وبو مجاهده عبادتلرک افضلیدر •

وخبرده کلمشدر که کشی عیالنه نفقه ویرمک صدقه‌دن افضلدر
واولولر شویله دیمشلردر که حلال کسب ایلیوب اوغلنجقلرینه
نفقه ایلمک ولیلرک ایشیدر وابن المبارک رحمة الله غزاده ایدی
اولولردن بر طایفه‌یه صوردیکه هیچ بو بزم مشغول اولدوغمز
غزادن افضل عمل وارمیدر دیدی انلر ایتدیلر هیچ غزادن
افضل عمل بلمرز ابن المبارک ایتدی بو غزادن افضل عمل بن
بیلوردم بر کمسنه‌نک که عیالی واوغلنجقلری اولسه وانلری
صلاح اوزره صقلسه وکیجه اویخودن اویانوب اوغلنجقلرینی
کورسه واوستلرینی برقفتان برقسه بو عمل شول بزم ایلدوکمز
غزالردن افضلدر دیدی بشر حافی رحمة الله علیه ایتدی احمد حنبله
رحمة الله علیه اوچ فضیلتی واردر که اول فضیلتلر بنده یوقدر
بری اولدر که احمد بن حنبل هم اوزی ایچون هم عیالی ایچون
حلال کسب طلب ایلر وبن همین کندم ایچون حلال کسب طلب ایلرم
دیدی وخبرده کلمشدر که کناهلردن بر کناه واردر کم انوک
کفارتی عیال زحمتین چکمکدن غیری نسنه دکلدر واولولردن
بریسنک خاتونی الله امرینه کندی هر نه دکلوکه اکا نکاح عرض
اتدیلر قبول اتمزدی وایدردی که یالکوزلقده کوکلی وهمتی

زیاده جمع اولمش بولوردم تا که بر کیجه واقعه‌سنده کوردکه
کوکک قپولری آچلمش ایدی وارنلر بر طایفه بری بری اردنجه
اشغه اینرلردی وهواده یورلردی چونکه بو کمسنه‌یه ایرشدیلر
اول ایرشن کمسنه ایتدی بو اول بدبختدر ایکنجی ایرشن کمسنه ایتدی
بلی کروا اوچنجی کمسنه ایتدی بو اول بدبختدر ودردنجی ایتدی بلی وبو
کمسنه ایتدی انلرک هیبتلرندن خوف ایتدم واردلرینجه بر اوغلان
کلوردی اکا صوردمکه بونلر بدبخت دیو کیمه دیرلر ایتدی سکا
دیرلر زیرا که بوندن اول سنک عمللروکی مجاهدلر یعنی ولیلر عملی
ایله کوککه چقرورلر ایدی شمدی بر هفته‌در سنک عمللروکی مجاهدلر
بلوکیدن چقرمشلردر فاما بلمزم نه کناه ایشلدک دیدی چونکه
اول کمسنه اویخودن اویندی فی الحال نکاح ایلدی وکبیر ومجاهدلر
جمله‌سندن اولدی نکاحک فایده‌لرینک بیانیدر [illegible]
[illegible] اوچدر اولی اولدر کم حلال کسب طلب ایلمکدن عاجز
اوله خصوصا بونک کبی زمانده وعیال سببیله شبهه‌لو ماله و
حرامه دوشمک احتمالی اوله وشبهه‌لو ماله وحرامه دوشمک اوزینک
وعیالینک دینی هلاکی اولمسنه سببدر وهیچ بر ثواب بو کناهی
قلدورمز زیرا که خبرده کلمشدر که قیامت کونی قولی ترازو ویره

يقين ايلمده لر واونك ايو عمللري ظاهر اوله كه هر بري نيجه طاغلر كبي
اوله اندن صكره اكا عيالكه نفقه ويردن ويردكلري ديو صوره لر واني
بو سبيله برك طوتلر تا كه كوردي ثوابلري كيده اندن صكره ملكلر
ندا ايدوب چغره لر كه بو اول كمسنه در كه عيالي بونك دوكلي حسناتني
يدي ● واوزي كرفتار اولدي ● وصحابه دن روايت اولنمشدر كه اول
كمسنه كه قيامت كوني قولك يقاسنه ياپشور اوز عيالي اوله كه
ايده يا رب بنم حقمي بو كسنه دن آل كه بكا حرام طعام يدوردي
و بن اول طعام حرام ايدوكن بلمز ايدوك ● و بزه اول نسنه كه اوكرتملو
ايدي اوكرتمدي تا كه شويله جاهل قالدق ● پس هر كسنك ميراث قلمش
حلال مالي اولميه اكا نكاح ايلمك جائز دكلدر ● مكر اول وقت جائز
اوله كه اكر نكاح ايتمز ايسه زنايه مبتلا اولمغن مقرر بيله ● ایکنجی آفت
اولدر كه عيالك حقني ادا ايتمكه دوشمك اولماز الا كه كوكلي خلقله
اولور ● و انلرك جفالرينه صبر ايليوب يوكلريني چكمكله اولور و
دخي مشكل ايشلرينك تدبيرينه دوشمكله اولور ● و بو ذكر اولنانلر
هر كسنه قادر دكلدر ● زيرا كه كاه اولور كه انلري رنجيده ايتمكله
كناهكار اولور ● يا خود انلري ترك ايليوب ضايع ايلر ● و خرج ايلمشدر
بر كمسنه كه عيالندن قچسه قچغون قول كبي اولور انك نمازي و اوروجي

مقبول

مقبول اولماز تا كيرو عيالنك يانينه وارمايجه ● والحاصل هر آدمك
بر نفسي واردر و بر كمسنه كه كندو نفسيله باشه چقه ميه اولي
اولدر كه بر غيري نفسي دخي بوينينه آلميه ● و بشر حافيه رحمة الله عليه
نيچون نكاح ايتمزسين ديديلر ايتدي بو آيتدن اوركرم و هم قورقرم
ولهن مثل الذي عليهن بالمعروف يعني عورتلر ارلرينه نچه كه كلورلر
صونر مقداري فائده كورمك لازمدر ● و ابراهيم ادهم رحمة الله
عليه ايتدي بنم عورتلرك حاجتن تدارك ايتمكه قدرتم يوقدر ● پس
يوق يره كندو مله بر عورتي نيه آلديين ديدي ● اوچنجی آفت
اولدر كه كوكلي و فكري عيالنك تدبيرينه مستغرق اوله و الله تعالا
الكمقدن و آخرتي اكوب آخرت ايشلريني تدارك ايلمكدن كيرو قله و
هر نسنه كه سني الله تعالايي اكمقدن اليقور اول سنك هلاك
اولمغكه سببدر ● و بو اجلدندر كه الله تعالى بيوردي يا ايها الذين
آمنوا لا تلهكم اموالكم ولا اولادكم عن ذكر الله يعني
يا ايمان كتورن كمسنه لر سزي مالكز و اولادكز الله اكمكدن
اليقومسون ● پس هر كمسنه نك عيالنك الله تعالايي اكمقدن
اليقومسنه قدرتي اولميه رسولك صلى الله عليه وسلم قدرتي
اولدوغي كبي ● و بونك بوله بلسه كه اكر نكاح ايلمزسه دايما ذكرو

عبادت اوزره اولورو حرامدن ایمین اولورا نوك نكاح ایتمسی
افضلدر پس هر بر كمسنه كه زنادن قورقسه نكاح ایلمك افضلدر
وشول كمسنه كه زنادن قورقسه انوك نكاح ایتمسی اولیدر
مگر بر كمسنه اوله كه حلال كسبه قادر اوله وكندونك خلقنه
وشفقتنه ایمین اوله وبله كه نكاح ایلمك كندوبی الله تعالینك
ذكرندن آیرمز ویاخود نكاح ایتدوكی حالده دخی دائما الله تعالینك
ذكرنه مشغول اولماز بونك كبی كمسنه نكاح ایلمك افضلدر

ایكنجی باب نكاحی نجه بغلمق گركدر ونكاحك ادبلری
ندر وشول صفتلر كه نكاح اولنجق عورتده اولمسی لازمدر
انلری بیان ایدر اما نكاحك شرطلری بشدر **شرط اول** ولیدر
یعنی عورتك یقین خصمی در كه ولیسز نكاح درست اولماز و
هر كسنه نك كه ولیسی اولماسه انوك ولیسی سلطاندر **ایكنجی
شرط** عورتك نكاحه رضا ویرمسیدر مگر كه بكر اوله كه بكر
اولنلرك اناسی یاخود اتاسی سنك اتاسی نكاح اتسه رضایه احتیاج
اولماز فاما اولی بودر كه اتاسی قزینه نكاحی بلدوره اگر قز دیموب
جواب ویرمزسه كفایت ایلر **اوچنجی شرط** اولدركه ایكی
عادل شاهد گركدر كه نكاح وقتنده حاضر اولهلر واولی

اولدركه

اولدركه صالح كمسنه لردن بر جماعت حاضر اولهلر همین ایكی
كمسنه ایله قناعت اولنمیه پس اگر ایكی مستور كمسنه حاضر اولسه
كه اره وعورته انلروك فسقی معلوم اولمسه نكاح درست اولور
دردنجی شرط اولدركه ایجاب وقبول لفظن سویلیلر یعنی قزك
ولیسی ویردم وارالدم دیه یاخود انلرك وكیللری ویردم واالدم
دیه لر شویله نكاح كلمه سن یاخود تزویج كلمه سن یعنی جفتلندن
لفظی اشكاره سویلیلر یاخود نكاح وتزویج كلمه لرینك فارسی
یا توركی سن سویلیلر وسنت بودر نكاحك خطبه سی اوقندقدن
صكره ولی ایده **بسم الله والحمد لله** فلان خاتونی سكا نكاحه ویردم
بو مقدار كابینله والر كمسنه ایده **بسم الله والحمد لله** فلان
خاتونی نكاحه قبول ایلدم ذكر اولنان مقداری كابینله دیه واولی
اولدركه المزدن اول عورتی كوره كه بكنه وكندن صكره نكاح ایلسه
بریبرله دیرلكلرنده امید زیاده اولور وگرگدركه نكاحه قصد
ایلمك دنیا یه اولاد كتورمك نیتیله اوله وگوزونی وكوكلنی حرامدن
صقلمق نیتیله اوله ونكاحدن مقصودی جماع ایلمك ونفسك
هواسنجه اولمقلق اولمیه **بشنجی شرط** اولدركه عورت بر صفتله
اوله كه اكا نكاح ایتمك حلال اوله ویكرمی صفتده یقین واردركه

اول صفتلرله نكاح حرام اولور ● هر عورت كه غيرى كمسنه نك
نكاحنده اوله يا غيرى كمسنه نك عدتنده اوله يا مرتد
اوله يا بته طابجى اوله يا زنديق اوله يعنى قيامته و الله‌ه
و رسولنه ايمان كتورمسه يا مباحى اوله يعنى ياد كمسه لرله طوروب
اوتورمغى جايز كورسه و غمازلقلامغى جايز كورسه و اجنبيه كه بره
نامحرمله اوترمق و غمازلقلامق مسلمدر ● و بو ايشلردن اوترى
بره عذاب اولماز ديسه ● يا ارمنى يا جهود اوليه يعنى شول ارمنيله
جهودكه انلر شول كمسنه لرك صويندن اولمايه لركه انلر ارمنيلكى
و يهوديلكى رسول كوندرلدكدن صكره اختيار اتمش اوله لر ● ياخود
الموا ايستدوكى عورت آزادسز جاريه اوله و آزادلو خاتون المغه
قادر اوله ياخود قادر دكلسه زنا اتمكدن ايمن اوله ● ياخود نكاح
اتمك ايستدوكى عورت جاريه اولوب كتوروسى ياخود ياروسى ارك
ملكنده اوله ● ياخود نكاح اتمك ايستدوكى عورت ارك محرمى اوله
قرنداشى كبى مثلا ● ياخود بله سود امك سببيله حرام اولمش اوله
ياخود مصاهرت سببيله حرام اولسه مثلا الموا ايستدوكى عورتك
اولادنه نكاح اتمش بولنسه كركسه اول عورتك قزينه نكاح اتمش
اولسون كرك قزينك قزينه ● ياخود الموا ايستدوكى عورتك آنه سنه

ياخود

ياخود آنه سنك آنه سنه نكاح اتمش اولسه و نكاحدن صكره جماع
دخى اتمش اولسه ● ياخود الموا ايستدوكى عورت ارك آتاسنك
نكاحنه كرمش ياخود كندو اوغلنك نكاحنه كرمش اولسه ● ياخود
ارك ديلدوكى عورتدن غيرى درت عورتى دخى اولسه و ديلدوكى
عورت بشنجى اولسه ● ياخود ديلدوكى عورتك قرنداشنه يا آنه سنه
قرنداشنه يا آتاسنك قرنداشنه نكاح اتمش بولنسه ● كه بو
عورتلرك نكاحده ارالرين جمع ايلمك جايز دكلدر ● و هر ايكى
عورت كه انلرك ارالرنده خصملق اولسه شويله كه بو ايكى عورتك
اكر برسى ار اولسه و اول برسى عورت اولسه انلرك برى برسنه نكاحى
جايز اولماز اولسه انلرك بركسنى نكاحده ارالرين جمع ايلمك جايز اولماز
ياخود ديلدوكى عورت ارندن اوچ طلاق بوشنمش اولسه ● يا
خود ديلدوكى عورت جاريه اولوب اوچ كره المش و صتمش اولسه
تا غيرى ار جماع اتمينجه حلال اولماز ● ياخود ديلدوكى عورت
ارك ارالرنده لعان اولمش اولسه يعنى ار عورته زنا ايدجيسن ديمكن
قاضى برى برندن آيرمش اولسه ● ياخود ار يا عورت حج ايچون
احرام كيمش اولسه ياخود عورت يتيم اولسه و طفل اولسه انلرك
جايز دكلدر تا بالغ اولماينجه ● بو عورتلركه ذكر اولندى جمله سى

نكاح باطلدر ● ونكاح حلال اولوب درست اولمسنك شرطلرى
بونلردر كه ذكر اولندى ● اما اول صفتلر كه انلرى عورتلرده تدارك
ايلمك سنتدر اول صفتلر يدى در **اول صفت** اولدر كه عورت
صالح اوله واصل كرك اولجق بودر اكر صالح اولمسه ماله خيانت
ايلسه ارادن همیشه اولور ● واكر عورت اوز بدننده خيانت
ايلسه اراكر ديمازسه دیننه نقصان لازم اولور ● وخلقي ايچنده
يوزي قره اولوب مذموم اولور ● واكر سويلرسه همیشه ديرلكي
بوزغون اولور ● واكر طلاق ويررسه احتمالدر كه كوكلي اكا باغلنمش
اوله وصكره پريشان اوله ● بر كمسنه عورتنك صالح اولمدوغندن
رسوله صلى الله عليه وسلم شكايت ايلدى ● رسول طلاق ويردى
اول كمسنه ايتدى انى سورم ديدى ● رسول طلاق ويرمه ديدى
اكر طلاق ويررسك سن دخى انوك ارديجه بلاغيه دوشرسن ديدى
وخبرده كلمشدر كه بر كمسنه عورتي مالي ايچون يا جمالي ايچون
ايستسه ايكيسندن دخى محروم اولور ● واكر ديني ايچون ايستسه
مال وجمال ايكيسي دخى حاصل اولور ● **ايكنجي صفت** اولدر كه عورتك
خويي وخلقي ايو اوله كه يرامز خويلو عورت ايلن بلمز اولور وحيانسز
اولور ومحال ايشلر بيورر اولور ● وبو اصل عورتله ديرلك مشكل اولور

وانوكله ديرلك دين فاسد اولماسنه سبب اولور ● **اوچنجي صفت**
جمالدر كه ار عورته يقشمغه سبب جمالدر وبو اجلدندر كه عورتي
نكاح ايتمزدن اول كورمك سنتدر ● ورسول صلى الله عليه وسلم
بيوردي كه انصارك عورتلرينك كوزنده بر نسنه واردر كه كوكل
اندن نفرت ايدر هر كمسنه كه انلره نكاح ايتمك دليه كركدر كه اول
كوره اندن صكره نكاح ايليه ● ودخى ديمشلردر كه هر نكاح كه كورمكدن
اول اوله اول نكاحك اخري غصه وپشيمانلقدر ● واول حديث كه
رسول صلى الله عليه وسلم بيورمشدر كه عورتي دين ايچون
استمك كركدر جمال ايچون استمامك كركدر معناسي اولدر كه يالكوز
جمال ايچون استمامك كركدر جمال ايسنه يرامز ديمك دكلدر ● اما اكر
بر كمسنك مقصودي نكاحدن همين سنت رعايت ايتمك واولاد حاصل
قلمق اولسه جمال مقصود ايدنمسه زاهدلكدن بو بر باب اولور ● احمد
بن حنبل بر كوزلو بر عورتي اختيار ايلدى ● صاحب جمال قز قرنداشي
اختيار ايلمدى ● بو سبله كه بو بر كوزلو اولن عورت قز قرنداشندن
عاقله در ديديلر ● **دردنجي صفت** اولدر كه كابين يني اوله كه رسول
صلى الله عليه وسلم نكاحلردن بعضيسن اون اقچه ايلمشدر وكنديو
قزلرن درت يوز درهمدن زياده ايله ويرمشدر ● **بشنجي صفت**

اولدركه عورت طغورمز اولميه • و رسول بيوردركه بر اوبجا عنده
بر حصير طغورمز عورتدن يكدر التنجي صفت اولدركه باكره اوله
كه آزله عورت بري برينه زياده يقشه • جابر رضي الله عنه بر طول
خاتون الموب ديلدي • رسول عليه السلام ايتدي نيچون بكر المادك
تاكه اول سنكله و سن انونكله اوينايدوكز يدنجي صفت اولدركه
بر اولو صويدن اوله • و مسلمان و صالح صويدن اوله كه اصليز
اولنلر ادب كورمامش اولورلر و يرمزخويلو اولورلر • واحتمالدركه اول
خويلو اولادنده دخي تاثيري اوله [illegible] اولدركه عورت
ارك يقين خصملريندن اولميه • كه خبرده كلمشدركه ارك يقين خصمي
اولن عورتدن طوغن اولاد ضعيف اولور • مكر سببي بو اولاكه شهوت
يقين خصمه آز اولور اوله • عورتلرك صفتلري بونلردركه ذكر و شرح
اولندي • اما ولي قزين اره ويرمك ديلدوكده كركدركه قيزك
مصلحتنه مقيد اوله • و بر مناسب ار اختيار ايليه و يرمزهردن و چركن
خويلو اولوب عورتنك نفقه سندن عاجز اولن اردن حذر ايده
واكر ار عورتك كفوي اولمازايسه نكاح درست اولماز • و رسول
بيورمشدركه هر كسنه كه كندو اولادين فاسق كسنه يه ويردي
تحقيقا رحمي كسدي • و رسول ايتدي نكاح قولقدر كورك كه

فاسقه

فاسقه قز ويرن كندو اولادين نه اصل كسنه يه قول ايلدي وجهي
باب عورتلرله نكاحدن اولندن آخرينه وارنجه ديرلمك ادبلريندن
بياننده در • بلكل كه چونكه نكاح دينك اصللرندندر بر اصل اولدوغي
معلوم اولدي • كركدركه دينك ادبي نكاحده كوزدوب رعايت
ايده لر • والا آدميلرك نكاحله حيوانلرك بري بريله جماع اتمسنك
فرقي اولماز • بش اوناكي نسنه ده ادب صقلمق كركدر اول ادب
وليمه در يعني دوكون قونقلغيدر • و دوكون قونقلغي سنت
مؤكده در • و رسول صلى الله عليه وسلم عبد الرحمن بن عوف
نكاح اتمك ديلدوكده ايتدي اولم ولو بشاة يعني قونقلق ايله
اكر قونقلغك دوكليسي بر قيون دخي اولورسه • واكر قيوني اولماز
قادر اولدوغي دكلو دوستلرينك حضورينه كتوردوكي طعام
وليمه اولور • و رسول صلى الله عليه وسلم چونكه صفيه يه
رضي الله عنها نكاح ايتدي آزبه قوتيله خرمايي وليمه ايلدي بر
ممكن اولن مقداري نكاحي تعظيم ايلمك كركدر • و كركدركه وليمه
اوچ اولكي كوندن اوته كچميه • واكر تاخير اولنورسه بر هفته دن
اوته كچميه • ودف چالوب نكاحي آشكاره اتمك و نكاحه شادلق
ايلمك سنتدركه بر يوزنده اولن مخلوقاتك عزيزي آدم اوغللري

وآدم اوغلانلرینك یرادلماسنك فتح بابی نكاحدر پس بو شادیلق
محلنده اولمش اولور و بونك كبی وقتده دف چلمق و سماع ایتمك
سنتدر ربیع بن معوذدن روایتدركه ایتدی اولكیجه كه بكا
دوكون ایتدیلر ارته سی رسول صلی الله علیه وسلم كلدی
كوردیكه جاریه لر دف چلرلر و ایرلرلر چونكه رسولی صلی الله
علیه وسلم كوردیلر شعر اوقیوب رسولی مدح ایتمكه باشلدیلر
رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی ینه اول نسنه یی دیك كه آنی
دیمك اوزرینه ایدوكوز وقومدیكه دف اوزرنده كندویه دعا
ایلیلر زیرا كه مهم اولن نسنه او نجعله اولسه مقبول اولمانه
و رسوله دعا ایلمك خود جمیع مهماتك اهمیدر ایكنجی ادب
عورتلرله كوكجك خوی قوللنمقدر و كوكجك خوینك معناسی اول
دكلدركه عورتلری انجیتمیه سن بلكه عورتلرك سوزلرینه
متحمل اوله سن و انلرك ایلك بلمزلكلرینه صبر ایلیه سن كه عورتلر
ضعف و عورتدن یرتلمشلردر و عورت عیب دیمك اولور و
انلرك ضعیفلقلرینك درمانی ایتم اولمقدر و عیبلرینك
درمانی اوی اوزرلرینه زندان ایلمكدر كه رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی هر كیشنه كه اهلنك یرمز خوینه صبر ایلیه اكا اول

دكلو

دكلو ثواب ویره لركه ایوبه صلوات الله علیه ویرمشلر ایدی
چكدوكی بلادن اوتری و هر عورت كه ارینك یرمز خوینه صبر
ایلسه انوك ثوابی فرعون خاتونی آسیه ثوابی دكلو اوله و آخر كز
رسولدن وفات ایتدوكی وقتده ایشتدیلر ایدی دیلی الندن
یب یب اوچ نسنه دیر ایدی نمازی ایاغ اوزرینه قلك و قوللرك
خوش طوتك و الله دن قورقك عورتلرك حكایه سنده كه انلر سزك
اللروكزده اسیرلكزدر پس انلر ایله ایوجه دیریلك و رسول
صلی الله علیه وسلم عورتلرك خشمنی و آجیلغنی كوتوردی و بر
كون امیر المؤمنین عمرك خاتونی عمره خشمله جواب دوندردی
عمر ایتدی یا خبیثه جوابمی دوندررسن خاتون ایتدی بلی كه رسول
سندن یكركدی و انوك خاتونلری جواب دوندررلر ایدی
عمر ایتدی اگر حال بویله ایسه وای حفصه یه كه طپراغه برابر اولدی
دیدی اندن صكره حفصه یی كه اوزنك قزی و رسولك خاتونی
ایدی كوردی و ایتدی زنهار كه رسوله جواب دوندرمیه سن
و امیر المؤمنین ابو بكرك قزی عایشه یی كوروب الدنمیه سن كه رسول
انی سور و انوك سوزنی كوتورردی و بر كون رسولك خاتونلری ندن
بریسی خشمله ایله رسولك كوكسنی ایتدی اول خاتونك آنه سی عضود

اولوب نیچون رسوله بویله ایلرسن دیو بوب آزارلدی • رسول
صلى الله عليه وسلم قو ایلسونکه بونلر بوندن اول دخی بویله
ایده کلمشلردر و بن انلره دمزم دیدی • و رسول صلى الله عليه وسلم
بیوردی خيركم خيركم لاهله وانا خيركم لاهلي
یعنی سزوك خیرلوکز اولدرکه اهلی ایله ایو اوله و بن کندو اهلمله
سزوك دوکلوکزدن خیرلوینم [illegible] اولدرکه عورتلرایله
لطیفه ایلیوب اوینیه و دونق اولمیه • و اوینمغی عورتلرك عقلنجه
ایلیه که هیچ برکمسنه کندو اهلیله اویله مدایمله دیرلمش ایدی •
که پیغمبر علیه السلام دیرلمش ایدی تا شول حده دك که عایشه ایله
رضی الله عنها یوکوردی برکره رسول عایشه یی کچدی • و برکره دخی
یوکوردیلر بو دفعه عایشه کچدی رسول ایتدی بو اکا مقابل
اولسون یعنی که بودم برابر اولدقدی • و برکون رسول ایله
عایشه زنکیلرك آوازینی ایشتدیلرکه اوینوب یره اتودیرلردی
رسول صلى الله عليه وسلم عایشه یه ایتدی بو زنکیلرك اویناد وغنی
کورمك استرمسن عایشه ایتدی یا رسول الله استرم • رسول
طوردی و زنکیلره یقین کلدی • و الینی عایشه نك ویکه طوتدی
تا که عایشه اکلنی رسولك قولنه قودی و خیلی زمان تماشا ایلدی

رسول ایدردی یا عایشه بتمزمی عایشه ایدردی یا رسول الله بر
مقدار دخی صبرایله اوچ کره بویله دیدی اندنصکره عایشه یتر
دیدی • و عمر رضی الله عنه بو قوی اوزلغی و تیزلکی بوله ایدردی که
آدم کندو اهلیله کرکدرکه اوغلنجق کبی اوله • و اکر اندن اوبراغن
دیلسه لرهمین اول وقت ارلر کبی اوله • و دیمشلردر که ارکرکدرکه قچن
ایچرو کلسه کولر یوزلو اوله • و قچن طشره چقسه ایسم اوله و هرنه که
بولورسه یییه و هرنه که بولمازصورمیه [illegible] اولدرکه
حدایله اوینوب کوله اما شول مرتبه یه وارمایه که ارلك هیبتی
بالکلیه کیده و عورتلره براهر هوایه رخصت ویرمیه و اکر مروته و
شریعته مخالف بر ایش کورسه عورته سیاست ایلیه زیراکه اکر ار
عورتی کندو حالی قورسه عورتلره مسخره اولمش اولور الرجال
قوامون على النساء یعنی ارلر کرکدرکه عورتلر اوزرینه غالب
اوللر رسول صلى الله عليه وسلم بیوردی که [illegible]
یعنی بدبخت اولدی اول کمسنه نك که عورتك قولی اوله زیرا کرکدر
که عورت ارك قولی اوله • و دیمشلردرکه عورتلرله دانشق ایلمك
کرکدر و اول نسنه یی که عورتلر رای صواب کلرلر انوك خلافن
ایلمك کرکدر • و حقیقتده عورتك نفسی سنك نفسك کبی در اکر

في الجملة رخصت ويرورسك حددن چقر وكيرو تدارك ايلمك
مشكل اولور والحاصل عورتلرده بر ضعف واردركه اول ضعفك
علاجی صبردر اكر عورت اولسه كه انوك علاجی سياست اولسه
كركدركه ار استاد طبيب كبي هر علاجی زماننده كوزده والحاصل
كركدركه ارك صبری وتحملی غالب اوله وخبرده كلمشدركه عورت
مثلی بكلو سكوكی كبی اكريدر اكر طوغرلتمق دلسك صبر وحالی اوزره
قوللنسك منفعت ويرر اولدركه صقنمق
خصوصنده ارا اوران كوزده وهر نسنه كه اندن فتنه حاصل
اولمق احتمالی اوله عورتی اندن صقنه وقادر اولدوغنجه عورتی
طشره قوميه وطامه وقپويه چقمغه رخصت ويرميه وعورتی
هيچ نامحرم ار كورمكه قوميه وهيچ برنامحرم اره دخی عورتی
بقمغه قوميه وعورته قپودن وپنجره دن مانع وجايز دكلدر
بو معنيلری ار سهل كوروب اهمال ايليه ورواد كلدركه سببسز
يره عورتك حقنده بر فرگمان ايده وكناهن ارشدوره وصقنمغی
حددن كچوره وكزلو حاللرينی تفتيش ايليه بر وقت رسول
صلى الله عليه وسلم كيجه يه يقين ايدی كه سفردن كلدی
ونهی ايليوب ايتدی كه سزدن هيچ كمسنه بو كيجه اوينه كتمسون

تاصباحه دك

تاصباحه دك صبر ايلسون ايكی كمسنه مخالفت ايليوب هر بری
كندو اوينه كتدی واولرنده بر مزايش كورديلر وامير المؤمنين علی
كرم الله وجهه ايدر عورتلری صقنمغی حددن كچورمك كه خلق اوله
صقندوغی كوروب عورتلر وكزه ديل اوزدوب طعن ايتيه لر
وصقنمغك اصل كركلوسی اولدركه عورتلر كوزلرينی نامحرمدن
بغلو طوته لر رسول عليه السلام فاطمه رضی الله عنها ايتدی
عورتلره نه يكركدر فاطمه ايتدی اول يكركدر هيچ نامحرم ار انلری
وانلر نامحرم اری كورميه لر بو سوز رسوله صلى الله عليه
وسلم خوش كلدی وفاطمه يی قوچقلدی وايتدی ذرية بعضها
من بعض يعنی الله تعالى آدمه ذريت ويروب اصل ونسل ويردی
ايو صويدن ايو اولاد ويتلو صويدن يتلو اولاد ويردی معاذ
رضی الله عنه خاتونينی دوكدی شول وقت كه پنجره دن نظر ايلركن
كوردی وينه معاذ رضی الله عنه خاتونينی كوردی كه بر المانك
بر پاره سنی يدی وقلانينی معاذك قولنه ويردی بو سببدن اوتری
دخی انی دوكدی وعمر رضی الله عنه ايتدی عورتلره كوكلك
قفتان ايلمك تاكه اوتوره لر زيرا كه ايو قفتانلری اولورسه طشره
كتمكی آرزو ايدرلر نكه بشلر كره ورسول زماننده عورتلره اورتوب

مسجده واروب اردصفده جماعته حاضر اولمغه دستور واردی
صحابه رضی الله عنهم انلری مسجده وارمقدن منع ایدیلر عایشه
رضی الله عنها ایتدی اگر رسول صلی الله علیه وسلم عورتلری
بو زمانده نه صفتده ایدوکلرن کوریدی مسجده قومزدی بز
بو زمانده عورتلری مسجده وارمقدن وجمعیته حاضر اولمقدن
ونامحرمه بقمقدن منع ایلمك زیاده فرضدر مگر که برقری عورت
اوله که کهنه چادر اورتنمش اوله که بو اصل قری عورت طشره چقمقدن
ضرر یوقدر واکثر عورتلرك آفتی جمعیته حاضر اولوب نامحرمه
بقمقدن قوپر وهر یرده که فتنه اولمق احتمالی اوله عورته لایق
اولمز اولدر که اول یرده کوزونی صقلیه که برکره برکون رسولك
مثلا
صلی الله علیه وسلم اوینه کلدی عایشه وبرخاتون دخی اوتوردی
ایدی اول کوری کوردکده طوروب کتمدیلر بو خود کوردر بوندن
قچوب نیلیلم دیدلر رسول ایتدی اگر اول کور ایسه سز کور دکلمسز
قچوناندن قچمزسز **التنجی ادب** اولدر که عورته ایو نفقه
ایلیه مضایقه اوزره صقلمیه واسراف دخی ایلمیه وشویله
بله که عیالنه نفقه ایلمك ثوابی صدقه ویرمكك ثوابندن
ارتوقدر که رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که شول التونکه

آدم غزایه خرج ایلیه وشول التون که عیالنه خرج ایلیه وشول التون
که انوکله قول آزاد ایلیه وشول التون که بر مسکینه صدقه ویره بو
التونلرك ثوابلوسی اول التوندر که عیالنه خرج ایلیه وکرکدر که
هیچ ایو طعامی عیالندن ایرو یمیه واگر یمك دیلرسه کیزلو یییه
وشول طعام که حاضر قلمیه کرکدر که عیالنك یاننده آنی اکوب
وصف ایلمیه وابن سیرین ایدر که هفتده برکره عیالنه یا حلوا یا
شیرین نسنه حاضر ایلیه که حلاوتدن بالکلیه العلدرمق مروت
دکلدر وطعامی اهلیله بر یره جمع اولوب یییه انلری یاد کسنه نك
ضیافتی کبی طوتمیه که خبرده کلمشدر که الله تعالی وفرشته لر صلوات
ویررلر اول اول جماعته که طعامی بر یره جمع اولوب ییلر واصل
اولدر که عیالنه اول نسنه یی نفقه ایلیه که حلالدن کسب ایدوب
الده کتورمش اوله که هیچ اندن زیاده کناه وظلم اولماز که عیالینی
کشی حرامله بسلیه **یدنجی ادب** اولدر که دین علمندن نماز وطهارت
وحیض وبونلرك غیری هر نه دکلو لازم اولور علم وار ایسه عورتلره
بلدوره اگر ابلدرمز ایسه عورته لازم اولور که طشره چقوب
صوره واگر ار اوکرتدیسه عورته ارك اجازتسزن طشره چقمق
جایز اولماز واگر ار بو خصوصده تقصیرلق ایلرسه عاصی اولور

ادم غزایه

الله تعالی بیورمشدرکه قوا انفسکم واهلیکم نارا یعنی بر کندو
نفسکزی و اهلکوزی طامودن صقلک وعورتم بو مقدار
بلمک لازمدرکه اگر کون بتمزدن اول حیضی کسلسه اکیندو نمازینی
قضا ایلمک لازم اولور واکثر عورتلر بو مسئله‌یی بلمزلر سکزنجی
ادب اولدرکه اگر عورتی ایکی اولسه آنلرک آرالرین برابر کوره
که خبرده کلمشدرکه هرکسنه که عورتلرینک برینه زیاده میل
ایلسه قیامت کوننده بر کوزی کور قوپه وعورتلرک آرالرینده
برابرلکی بخشش ویرمکده وکیجه احشاملقده کوزتمک کرکدر
اما سومکده وجماع ایلمکده برابر کورمک واجب دکلدرکه سوکو
اختیارله اولماز رسول صلی الله علیه وسلم هر کیجه بر خاتوننک
اونده اولوردی وعایشه‌یی رضی الله عنها جمله‌سندن زیاده
سوردی وایدردی که یارب اول نسنه که بنم الده در آنده عدالت
اوزره اولمغه سعی ایلرم اما کوکل بنم الده دکلدر دیردی وهر
بر عورتدن طویب آکا یقین وارمق استمیه کرکدرکه طلاق ویره
وآنی حبسده طوتمیه رسول علیه السلام سوده‌یه طلاق
ویرمک دیلدی که اوللمش ایدی سوده ایتدی بن نوبتمی عایشه‌یه
ویردم بکا طلاق ویرمه تاکه قیامت کوننده سنک خاتونلرک

جمله سن

جمله‌سندن اولمدیدی پس رسول سوده‌یه طلاق ویرمدی و
ایکی کیجه عایشه یاننده اولوردی و بر کیجه خاتونلرندن برینک
یاننده اولوردی طقوزنجی ادب اولدرکه چونکه عورت بیورق
طوتمیه واره اطاعت ایتمیه ابتدا لطفله وشفقتله ار کندویه مطیع
قله اگر مطیع اولمازسه ار خشم ایلیوب یتاغنده عورته اردن
دونوب یته واگر عورت ینه مطیع اولماسه اوچ کیجه یتاغندن
ایرو ایلیه واگر ینه فائده ایلمزسه بر مقدار کتك اوره فاما یوزینه
اورمیه که بر یری صنمیه اگر نمازنده و دیننک غیری مصلحتلرنده
تقصیرلق ایلرسه روا اولورکه ار عورتنه خشم ایلیه برآی مقداری
یاننه دکلوکه لازم اولورسه رسول صلی الله علیه وسلم دوکلی
خاتونلرنه برآی قاقیوب خشم ایلمشدر اونجی ادب جماع ایلمک
بیاننده در کرکدرکه جماع وقتنده ار یوزنی قبله‌دن دوندره
وابتدا سویلشمکله واوپمکله واوغمکله وقوجمغله حلالنک
کوکلنی خوش ایلیه که رسول صلی الله علیه وسلم ایدرکه روا
دکلدرکه ار حیوان کبی عورتنک اوزرینه دوشه بلکه کرکدرکه
جماعدن اول بر رسول اوله یعنی خبر ویریجی نسنه اوله ایتدیلر یا
رسول الله اول خبر ویریجی نه در ایتدی اوپمکدر پس چونکه جماعه

بشلوتدیلیه ایده بسم الله العلی العظیم الله اکبر الله اکبر یعنی
اول یوجه اولو تکرینک آدینی یاد ایلرم که جمله عالمک اولوسی
اولدر و اکر ایلرودن قل هو الله احد اوقورسه یکرک اوله و ایده
اللهم جنبنا الشیطان وجنب الشیطان ما رزقتنا یعنی یا رب
سن بزی شیطاندن ایراغ ایله و شیطانی بزه نصیب ایلدوککه
نسنه لردن ایراغ ایله زیرا که خبرده کلمشدرکه هر کسنه که
بو دعایی اوقیه اوغلی حاصل اولورسه شیطان شرندن
امین اوله ● و انزال وقتنده بو دعایی کوکلندن دیه الحمد لله الذی
جعل من الماء بشرا فجعله نسبا وصهرا یعنی حمد اول اللهه که صودن
آدم یرتدی و آنی قوم و خصم ایلدی ● و انزال ایلدکدن صکره ازصبر
ایلیه تا که عورت دخی انزال ایلیه ● که رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی اوچ نسنه ارک حماقتندندر بری اولدر که برکسنه‌یی
کوره که کندویه محبت ایلر آنوک آدینی صورب بلمیه ● و بری دخی
اولدرکه دوستی و قرنداشی کندویه ایلک ایلیه و اول ایلکی رد
ایلیه ● و بری دخی اولدرکه حلالی اوپمکدن و قوجقدن اول جماعه
مشغول اوله و کندونک حاجتی تمام اولدقدن صکره عورتک
دخی حاجتی بتسوندیو صبر ایلمیه ● امیر المؤمنین علی و معاویه

وابوهریره

وابوهریره رضی الله عنهم روایت ایلمشلردرکه ایولک اول کیجه سنده
و آخر کیجه سنده و اورته کیجه سنده عورته جماع ایلمک مکروه‌در
زیرا که شیطان بو کیجه لرده جماع زماننده حاضر اولور و کرکدر
که حیض وقتنده کندونی صاقنه اما حیض وقتنده عریاننی تموق جائزدر
و حیض غسلندن ایلرو جماع ایلمک روا دکلدر ● و چونکه بر کره
جماع ایلیه بر کره دخی جماع ایلمک دلسه کرکدرکه آلتنی یویه
و اکر جنب ایکن بر نسنه یمک دلسه کرکدرکه اول ابدست آله ● و
غسلدن طرنغنی و صچنی کسمیه تا که طرنغی و صچی اوزندن جنب
ایکن ایرلمیه لر ● و اولی اولدرکه ارصوینی عورتک رحمنه ایرشدره
وکیرو الیقومیه ● و اکر عزل ایلرسه یعنی انزال زماننده آلتنی
چقروب صوینی طشره دوکرسه صحیح روایت بودرکه حرام
اولماز ● و بر کسنه رسوله صوردی که بنم بر جاریم واردر استرم
که بندن یوکلو اولمیه تا که خدمتدن قلمیه ● رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی طشره انزال ایلیه اکر که الله تعالی حود اوغلانی
تقدیر ایتمش ایسه اولور دیدی آخر اول کمسنک بو جاریه‌دن بر
اوغلی حاصل اولدی ● و جابر رضی الله عنه ایدرکه کنا نعزل
والقرآن ینزل یعنی وحی هنوز نازل اولورکن بز انزال وقتنده

غزالیلردن وبرنی غزل ایلیوب صویی طشره دوکمکدن نهی ایلمشلردی
اون برنجی ادب اوغلن طوغمغک بیاننده در کرکدر که چونکه اوغلن
طوغه اوغلنک صاغ قولاغنه اذان اوقیه لر وصول قولاغنه اقامت
کتوره لر که خبرده کلمشدر که هرکسنه که بویله ایلیه اوغلی اوغلنجقلر
صیرولغندن ایمن اوله • واوغلنجغز کوبجک آد قویه لر والله
تعالینک قتنده آدلرک زیاده سوکلوسی عبدالله وعبدالرحمن وعبد
الرحیم در وبونلره بکزر آدلردر • واوغلن آنه سنک قرنندن
دوشمش دخی اولورسه آد ویرمک سنتدر • واوغلن طوغدوغی
وقت عقیقه ایلمک یعنی ضیافت ایلمک سنتدر قزده برقیون
ایله ضیافت ایلیه • واوغلنده ایکی قیون واوغلنده برقیون ذبح
اولورسه جایزدر وعایشه رضی الله عنها ایدر که اوغلن
قیونک سکوکنی صندرمق کرکدر • وسنتدر که چونکه اوغلن
آنه سندن طوغه اوغلنک اغزنه شیرین نسنه قویه لر ویدنجی
کونده صچنی تراش ایلیلر وصچنک اغرلغی التون ویا کمش صدقه ویره لر
وکرکدر که قیز طوغدقده بخصوصلق کوسترمیه لر • واوغلندن
اوتری زیاده شادلق کوسترمیه لر که آدم بلمز که خیر قنقیسنده
در وقیزده مبارکلک زیاده در وثوابی آرتوقدر • ورسول

بیوردی که هرکسنه نک که اوچ قزی یاخود اوچ قرنداشی اولسه
وانلرک زحمتنی چکوب لازم اولان مصلحتلرن کورسه الله تعالی
اول کسنه یه انلردن چکدوکی زحمتدن اوتری رحمت ایلیه برکسنه
ایتدی یا رسول الله اکر قزی وقرنداشی ایکی اولسه رسول ایتدی
اکر ایکی دخی اولسه • وبرکسنه ایتدی یا رسول الله اکر بر اولسه
رسول ایتدی اکر بر دخی اولسه رحمت ایلیکر • ورسول صلی الله
علیه وسلم ایتدی هرکسنه نک که برقزی اولسه اول کمسنه
رنجلو وزحمتلودر • واکر قزی ایکی اولسه یوکی آغردر • واوچ قزی
اولسه ای مسلمانلر اکا یاردم ایلک که اول کمسنه بنمله جنتده
بله اولسه کرکدر بو ایکی برمق کبی دیدی یعنی زیاده یقین اولسه
کرکدر دیدی • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هرکسنه که
بازاردن تورفنده یمش الوب اوینه ایلتده فقیرلره صدقه ویرمش
کبی اوله • وکرکدر که اول قزیله باشلیوب صکره اوغلنه ویره • و
ایتدی که هرکسنه برقزنی شاد ایلسه الله تعالینک قورخوسندن
اوتری آغلمش کبی اولور • وهرکسنه که الله تعالینک قورخوسندن
اغلیه اونک تنی طامو اودینه حرام اوله اون ایکنجی ادب اولدر که
مادامکه ارقادار اوله عورتنه طلاق ویرمیه که الله تعالی

بیوردی

مباح اولنمسنه لرك اچنده طلاقی دشمن طوتمشدر والحاصل
بر كمسنه یی بحضور ایدوب ابحتمك حلال اولماز الا ضرورت
وقتنده وچونكه طلاقه حاجت اوله كركدركه بر طلاق ویره و
بردن زیاده ویرمیه كه اوچ طلاقی بردن ویرمك مكروهدر
وحیض حالنده طلاق ویرمك حرامدر ویا كلك حالنده
كه جماع ایتمش اوله ینه طلاق ویرمك حرامدر وكركدركه طلاق
ویردوكی وقت لطف طریقیله ملایمتله بر عذر ایلیه وخشم
وحقارتله طلاق ویرمیه وانذنصكره عورته بر نسنه باغشلیه
كه انوكله كوكلی خوش اوله وعورتك سرینی هیچ كمسنه یه دیمیه
وننعیبدن اوترو طلاق ویردوكن اشكاره ایلمیه وبر كمسنه یه
صوردیلركه عورتوكه نیچون طلاق ویررسن ایتدی بر كمسنه
كندو عورتنك سرینی آشكاره ایلمك اولماز دیدی وچونكه طلاق
ویردی نیچون بوشندك دیدیلر ایتدی بنم غیریلرك عورتیله نه
ایشم واردركه انوك احوالن سویلیم دیدی

فصل

بوكه ذكر اولندی عورتك ار اوزرنده اولن حقیدر اما ارك
عورت اوزرنده اولن حقی غایت اولودر زیراكه عورت حقیقتده
ارك قوللقجیسیدر وخبرده كلمشدركه اكر الله تعالیدن غیریه
سجده ایلمك روا اولیدی عورتلره ارلرینكوزه سجده ایلك
دیو بیوردلیدی فاما ارك عورت اوزرنده اولن حقی اولدركه
اوده اوتوره وارك دستورسزن طشره كتمیه وقپویه وباجایه
یوكرمیه وقوكشیلر ایله از سویلشه وضرورت اولمایجه
قوكشیلرینك یاننه وارمیه وكندو اری حقنده ایلكدن غیری
نسنه سویلمیه ودوكلی ایشلرده ارینك برمرادی اولوب شاد
اولدوغنه حریص اوله وارك مالنه خیانت ایلمیه واریته شفقتلو
اوله وصحبتلرنده وزندكانیلرنده اریله كندونك اراسنده
اولن كستاخلغی كمسنه یه حكایت ایلمیه وجمله اشنالرندن
ارنك سرینی صقلیه وهرنه كه بولور قناعت ایلیوب زیاده
نسنه لر استمیه وارك حقنی عورت اوزرینك خصملرندن مقدم
كوره ودایما كندوبی پاك طوته جماع ایچون پاك اولدوغی كبی
وهر خدمت كه الندن كلور ایلیه واره كندو جمالیله فخر ایتمیه
واردن كوردوكی ایلكه انكار ایلمیوب بن سندن نه كوردم دیمیه كه
مصطفی صلی الله علیه وسلم بیوردركه طامویه نظر ایلدم واكثر
عورتلری كوردم وایتدم كه نیچون بوطایفه طاموده بویله
چوقدر ایتدیلر بونلر لعنتی چوق ایلرلردی وارلرینك ایلوكنه

انكار ايلرلردی اوچنجی اصل کسب وتجارتك ادبلرين بياننده دُر
بلكل كه دنيا آخرت يولنك قوناغی كبی دُر وآدمك بو قوناغده
ازوغه وقوته احتياجی واردر وازق دخی آدمك كسبی اولمايجه
ممكن اولماز پس كركدر كه انسان برمقدار تجارت طريقن بله فاما
اول كمسنه كه كندوی دنيا كسبنه ويره اول بدبخت دُر پس
كركدر كه آدم دنيا ايشنه مشغول اوله وهم آخرت ايشنه ودنيا
ايشی همين آخرتی فراغت خاطرله اله كتورمك ايچون اوله واول نسنه
كه كسب وتجارت ادبلريندن بلمسی واجب دُر بز انلری بش بابده بيان
ايليلم انشاء الله تعالی اول باب كسبك ثوابی وفضيلتی بياننده
دُر ايكنجی باب كسب معامله سی درستلغی وشرطلرينك بياننده
دُر اوچنجی باب معامله ده انصاف كوزتمك بياننده دُر
دردنجی باب انصافدن نصكره احسان ايلمكك بياننده دُر
بشنجی باب معامله ايلركن شفقت اوزره اولمغك بياننده دُر
اوچنجی اصل كسبك بياننده دُر بلكل كه كندوكی وعيالكی
خلقه محتاج ايلمك وحلالدن كسب ايدن انلرك مصلحتلرن تدارك
ايلمك دين يولنده غزا ايلمكدن وچوق عبادتدن افضلدر رسول
صلی الله عليه وسلم برگون صحابه ايله رضوان الله عليهم اجمعين

اوتورمشدی بركت صباح وقتنده عجله ايله رسولك واصحابنك
يانندن كچدی وبازارده دكاننه كيتدی صحابه رضوان الله عليهم
اجمعين ايتديلر دريغا بو يكيدك بو يله سحردن طورمسی الله ايچون
اوليدی رسول صلی الله عليه وسلم ايتدی بو يله ديمك كه اكر بو
كمسنه نك كسبی اوزنی خلقه محتاج قلميوب انه سنی واته سنی و
اوغلنجقلرينی خلقه محتاج ايتمك ايچون ايسه تحقيقا اول كمسنه الله
تعالينك يولنده دُر واكر بای اولمق ولاف اورمق ايچون اولورسه
شيطان يولنده دُر ورسول صلی الله عليه وسلم بيوردی كه هر
كمسنه دنياده حلال طلب ايليه خلقه محتاج اولماغ ايچون قوكشلرينه
وخصملرينه ايلك ايلمك ايچون قيامت كوننده يوزی اون درت
كيجه لك آی كبی اوله ورسول صلی الله عليه وسلم بيوردی كه طوغرو
سوزلو بازركانلر قيامت كوننده صديقلر وشهيدلر ايله حشر
اوله ورسول صلی الله عليه وسلم ايتدی كه الله تعالی اهل
صنعت اولن مؤمنی دوست ايدنور ورسول صلی الله عليه وسلم
ايتدی كه مالك زياده حلاللرك اهل صنعتك كسبی دُر اكر نصيحتی يورينه
كوزدرسه ورسول صلی الله عليه وسلم بيوردی كه تجارت ايلك
زيرا كه رزقك اون بلوكندن طقوز بلوكی تجارتدن دُر ورسول صلی الله

عليه وسلم ايتدی كه هر كمسنه كه اوزينه ديلنمك قپوسنی اچه انكا
يتمش فقر قپوسی آچلور • وعيسی صلوات الله عليه بر كمسنه يی كوردی
وايتدی سن نه ايشلرسين اول كمسنه ايتدی عبادت ايلرم عيسی
ايتدی نره دن اله كتوررسين اول كمسنه ايتدی بنم بر قرنداشم واردر
نفقه می اول حاضر ايلر • عيسی ايتدی پس سنك قرنداشك سندن
زياده عابدمش • وعمر رضی الله عنه ايدر كه الكوزی كسبدن
قالدرمك • وايدر كه الله تعالی كوكدن التون وكمش ياغدرمز
ولقمان حكيم اوغلنه وصيت ايلدی كه الكی كسبدن قالدرمه كه
خلقه محتاج اوله نك دينی طار اولور وعقلی ضعيف اولور ومروتی
باطل اولور • وخلق انكا حقارت كوزيله نظر ايلر • واولولردن
برينه صوردیلر كه عابدمی افضلدر يا خود امين اولان بازركانمی
ايتدی امين اولان بازركان افضلدر كه بازركان دايما شيطانله
اوغرشده در • زيرا كه شيطان ترازوده بولندن ومعامله ده بولندن
بازركانه قصد ايلر • وبازركان شيطانه مخالفت ايلر • وعمر رضی
الله عنه كه بكا اولوم يتشدكده هيچ اندن سوكلو يلمزم كه بازارده
اولم وعيالم ايچون حلال رزق طلب ايلركن جان تسليم ايليم
واحمد بن حنبل رضی الله عنه صوردیلر كه نه ديرسين اول كمسنه نك

حقنده

حقنده كه عبادت ايچون مسجدده اوتوره وايده كه الله تعالی
بنم رزقمی بكا يتورر • احمد بن حنبل ايتدی اول كمسنه جاهلدر شريعتی
بلمز زيرا كه رسول صلی الله عليه وسلم ايدر كه الله تعالی بنم
رزقمی سكومك كولكه سنده ايلمشدر يعنی رزقمی بكا غزا ايمكله
نصيب ايتمشدر • واوزاعی ابراهيم ادهمی رحمة الله عليهما كوردی كه
بر قوجاغ اودونی بوينونه اورمش كيدردی اوزاعی ايتدی يا ابراهيم بو
كسب نيچه يه دك سنك قرنداشلرك سنی بو رنجدن خلاص ايدوب
سكا كفايت مقداری نفقه ويرلر ديدی • ابراهيم ايتدی اسم
اولكه خبرده كلمشدر كه هر كمسنه كه حلال طلب ايلمكده ذلت ومشقت
چكنه اول كمسنه يه جنت واجب اولور • سؤال اكر بر كمسنه ديرسه
كه رسول صلی الله عليه وسلم ديدی ما اوحی الی ان اجمع المال واكون
من التاجرين ولكن اوحی الی ان سبح بحمد ربك وكن من
الساجدين واعبد ربك حتى يأتيك اليقين يعنی [illegible]
ديمديلر كه مال جمع ايله وبازركانلردن اول بلكه د[illegible]
ايديجيلردن اول وتسبيح ايله • وسجده ايديجيلر[illegible] اول عبادت
ايله الله تعالی يه تا عمرك آخر اولنجه • وبو دليلدر [illegible] كه عبادت
كسبدن افضلدر جواب اولدر كه بلكل كه بر كمسنك كه عيالنه

یتر مالی اولسه شكسز انوك عبادت ایلمسی افضلدر زیرا كه هر
كسب كه كفایت مقدارندن زیاده هیچ فضیلت یوقدر بلكه
زیان واردر و اول كمسنك كه مالی اولمیه ولیكن حلال مالدن
واوقافدن علوفه‌سی اولمیه و اول علوفه كندویه كفایت ایلسه
انوك كسب ایتمسی اولادر و بو علوفه دخی دورت كمسنه‌یه جائز
اولور اولا اول كمسنه‌یه جائز اولور كه علمه مشغول اوله و اول
علمدن دین بابنده خلقه فائده حاصل اوله شریعت علملری كبی
یا خود دنیا بابنده فائده حاصل اوله طب علمی كبی یا اول كمسنه‌یه
جائز اولور كه قاضیلق خصوصنه واوقافه وخلقك مصلحتلرینه
مشغول اوله یا اول كمسنه‌یه جائز اولور كه انوك باطن
یولندن صوفیلرك مكاشفه‌لرینه وحالتلرینه وقوفی اوله یا
ظاهر عبادته مشغول اوله بر خانقاهده كه اول خانقاه بو اصل
قف اولنمش اوله و بو دورت كمسنه‌یه كسب ایتمك اولی در
نفقه‌لری خلق الندن اولمیه و زمانه‌ده خلق بونك كبی
غنی اولسلر دیلنمكسزن و منت ایتمكسزن نفقه‌لری
كندولره یتنه انلرك كسب ایلملری اولی در زیرا كه اولولردن
بر كمسنه وار ایدی كه انوك اوچ یوز التمش دوستی وار ایدی و اورده

همیشه عبادته مشغول ایدی و هر كیجه اول دوستلرینك برینه
مهمان اولوردی و انی ضیافت ایلمك دوستلرینك عبادتی ایدی
كه انلر بو عزیزی فراغت خاطر ایله صقلرلردی و بو عزیز دخی
دوستلرینك اوزرینه دائما خیر قپوسی اچلمغه سبب ایدی و اولو لردن
بعض كمسنه وار ایدی كه انوك اوتوز دوستی وار ایدی برآیده
هر كیجه برینك اونده اولوردی اما اگر زمان شویله اولسه كه
خلق دیلنمكسزن و منت گوسترمكسزن درویشه میل ایتمسلر
اول كمسنه كندویه یتجك مقداری كسب ایتمك اولی در كه دیلنمك
یرمز ایشلردندر ضرورت سببیله حلال اولور مگر بر كمسنه اوله
درجه‌سی اولو اوله و انوك علمندن مسلمانلره چوق فائده اوله
و نفقه طلب ایلمكده ذلت چكسی آز اوله او وقت بو اصل
كمسنه‌نك دخی كسب ایتمسی اولی در دیرلر اما بر كمسنه اولسه كه
اندن ظاهر عبادتدن غیری نسنه گلمسه انوك كسب ایتمسی اولی در
زیرا كه دوكلی عبادتك حقیقتی الله تعالی‌یی ذكر ایلمكدر و كسب
اراسنده گوكل الله تعالی ایله اولمق ممكندر **ایكنجی باب** علم
كسبك بیاننده‌در تا كه كسب شرعك شرطی ایدوكی نسنه‌لر ایله
اوله بلكل كه بو باب اوزوندر و بونك جمله‌سی علم فقه‌ده شرح

اولنمشدر اما بو کتابده اول نسنه که اکا احتیاج چوق اولور آنی
شول دکلو شرح ایلیلم که هر کسنه که آنی بله اکر بر نسنه اکا
مشکل اولورسه صورمغه قادر اوله ● وهر کسنه که بونی بلمیه
حرامه وربایه دوشر ● وبو مشکلی صورملو اولدوغنی بلمیه ● واکثر
کسب التی معامله اوزرینه‌در ● بیع در ● وشرادر ● وسلم در ● و
اجاره در ● وقرض در ● وشرکتدر یعنی صتمق والمق در ● وسلف
ویرمکدر ● وکرایه ویرمکدر ● واورتقلقدر ● بر عقدلرک
جمله شرطلرینی ذکر ایلیلم [illegible] بیع در وبیعک علمی
بلمک فرض در هیچ بر کسنه بیعدن خالی اولماز ● وعمر رضی الله
عنه بازارده دورردی ودره ایله خلقی اوردردی وایدردی
که هیچ بر کسنه بیع علمنی اوکرنمدن اول بزم بازاریمزه کلوب
معامله اتمسون ● والا چار وناچار حرامه وربایه دوشر ● پس
بلکل که بیعک اوچ رکنی واردر ● بر رکنی الوب صتن کسنه‌لردر
وبر رکنی دخی اسباب وقماشدر که اکا معقود علیه دیرلر ●
اوچنجی رکنی بیع لفظیدر یعنی صتدم والدم دیمکدر رکن اول
عاقددر کرکدر که بازار ایدن کسنه بر کسنه ایله بازار ایلمیه که
انلر اوغلنجقلر ودیوانه‌لر وحرام یعلیردر ● اما اوغلنجغک بیعی نافع

یانتده

یانتده باطلدر اکرچه ولیسنک یعنی اتاسنک دستوریله دخی
اولورسه ● ودیوانه‌نک دخی بازاری درست دکلدر ● وهر متاعی
که اوغلنجقلردن ودیوانه‌لردن صتون اللر متاعی هلاک اولسه
الن کمسنه‌یه اودک لازم اولور ● وهر متاعی کرا اوغلنجقلره ودیوانه
صتسه‌لر واول متاع انلرک النده هلاک اولسه اودک دوشمز
زیرا که متاعی صاحبی کندو هلاک اتمش اولور که اوغلنجقلرک و
دیوانه‌لرک النه اوزی ویرمشدر ● اما قولک الیسی وصتمسی
افندیسنک دستوری اولمایجه باطل اولور ● وقصابه واتمجیه
وبقاله وانلرک غیری هر کسیه که واردر جائز دکلدر که قول ایله
بازار ایلیه‌لر ● تا اول وقت جائز اولور که امدی سندن دستور
اشتمش اوله یاخود دستور ویرلدوکنه بر مسلمان خبر ویره ●
یا شهرده اول قوله افندیسی اجازت ویردوکی مشهور اوله ● پس
اکر دستورسز قولدن بر نسنه السه‌لر والدوقلری نسنه هلاک
اولسه الن کمسنه‌لره اودک دوشر ● واکر قوله بر نسنه ویرسه‌لر
وقولک النده هلاک اولسه قوله اودک دوشمز تا آزاد اولنجه
اما کور ایله بازار ایلمک باطلدر مکر که کورلو کمسنه‌یی وکیل ایلیه
اما اول نسنه که کوز آلور صاتیع ایلسه کوره اودک دوشر زیرا که

کوز بالغ در و هم آزاد لودر. اما حرام یجیلر یعنی اجیلر و ظالملر
و اوغریلر و شول کسنه لرکه ربا خوراولر و حرصته لر و غارت
ایده لر و جابجیلر و صاغوصاغنجیلر یا ایدن شاهدلک ایلیکلر
و رشوت آلنلر بو ذکر اولنانلرک دوکلیسیله معامله ایلمک روا
اولماز. و اکر معامله ایلرسه و صحیح بلورسه که الدوغی نسنه
صتن کسنک ملکی دکلدر معامله باطل اولور. و اکر الدوغی نسنه
صتنک ملکی اولدوغنه شبهه ایلسه نظر ایلیه کوره اکر صتن
کسنک مالنک اکثری حلال ایسه و حرامی آز ایسه ظاهرده بو معامله
باطل اولماز ولیکن بو بر شبهه اولور که حرامه قریبدر و بو
معامله نک عظیم قورخوسی اولور. اما جهود ایله و ارمنی
ایله معامله ایلمک جائزدر ولیکن مصحفی و مسلمانی قولی انلره
صتمق کرکدر بو معامله ظاهر مذهبده باطلدر. و معامله ایلین
کسنه عاصیدر. اما انلر که زندیق اولورلر یعنی العیاذ بالله الله و
رسولنه انکار ایدرلر انلر ایله معامله ایلمک باطلدر. و معامله
ایلین کسنه عاصیدر. و انلرک حکمی مرتد حکمی کبیدر. و هر کسنه
که شراب ایچمکی و نامحرم عورتلر ایله اوتورمغی جائز کوره او لشبهه نک
برینه که مسلمانلق عنوانندن شرح اولندی اول کسنه دخی

زندیق اولور

زندیق اولور انوکله معامله و نکاح اتمیلر. ایکنجی دکن مالدرکه انوکله
معامله اولنه و مالده التی شرط کوزتمک کرکدر. اول اولدرکه
صتلن نسنه نجس اولمیه. کلبی و خنزیری و طور نجاستی و فیل کمکی و
خمری و مردارینی و مردار یغنی صتمق کبی که بونلر دوکلی باطلدر. اما پاک
یاغ اولسه که اکا صکره دن نجاست دوشمش اوله انی صتمق حرام اولماز
و نجاست بولشمش قفتانی دخی صتمق حرام اولماز. اما کوبک مشکی
و ایپک قوردینک تخمنی صتمق جائزدر زیرا بو ایکیسیده پاکدر.
ایکنجی شرط اولدرکه صتلن نسنه ده فائده اوله. و اول فائده دخی
اصللو فائده اوله. صچانی و ایلانی و عقربی و یرده یوا طوتن
جانورلری صتمق مکروهدر. و شول فائده ایده بجیه ایدن
اوینجغله حاصل اولور اصللو فائده دکلدر. و بغدایک بردانه
صتمق یا اول نسنه یی صتمق که انده اولقدر فائده اولمیه که
انوکله بر مقصود حاصل اوله باطلدر. اما بال اروسی و کدیی
و بازینی و ارسلانی و قوردی و هر نسنه یی که انوک دریسنده
یا کندوسنده فائده اوله بو جمله یی صتمق روادر. طوطیی و
طاووسی و کوکجک قوشلری صتمق جائزدر. و انلرک فائده لری
تماشالرندن قلب راحت اولمقدر. و چنکی و ربابی صتمق باطلدر

زیرا که بونلرک منفعتی حرامدر و حرام اولن منفعت یوق کبیدر
و شول صورتلر که بالجمله زدو زغشلردر اوغلنجقلر اویناجغو
اگر جانور صورتنده ایسه آنی صاتمق باطلدر • و بهاسی حرامدر
و صندورمسی واجبدر • اما اغجلرک و اوتلرک صورتن
صاتمق جائزدر • و اوزرینه صورت یازلو طبقی و قماشی صاتمق
جائزدر و اول قماشدن یصدق و دوشک ایلمک جائزدر
و کیمک جائز دکلدر اوچنجی شرط اولدر که صاتلن مال صاتن کسنک
ملکی اوله زیرا که بر کمسنه که اوزگه کرک مالنی صاته اول
معامله باطلدر اگرچه صاتن کمسنه مال صاحبنک اری اولسه
یا آتاسی یا اوغلی اولسه اگر صتدقدنصکره اجازت ویرسه ینه
درست دکلدر • بلکه اجازت صاتمزدن اول گرکدر دردنجی شرط
اولدر که بر نسنه صاتمق گرکدر که انی صتدوغی کمسنه یه ویرمکه
قادر اوله • قاچمش قولی صاتمق و حوضده اولن بالغی و هواده
اولن قوشی و قارنده اولن یاوریی • و اییغر آتوک ارقه سنده اولن
شهوتی صاتمق جائز دکلدر که بو ذکر اولنانلری صتدوغی حینده
تسلیم ایلمک صاتن کمسنک الندہ دکلدر • و طوارک ارقه سنده اولن
یوکی و حیوانلرک ممه سنده اولن سودی صاتمق باطلدر • زیرا که

تسلیم

تسلیم ایدنجیه دک صتدقدنصکره ممه ده حاصل اولن سود ایله
قارشور و الن کمسنه حقنده زیاده اولمق لازم اولور • و شول
نسنه که رهن قونمش اوله صاحبی دستور ویرمینجه صاتمق باطلدر
و شول قراواشی صاتمق جائز دکلدر که ام ولد اولمش اوله که آنی
اوغلندن آیروب تسلیم ایلمک جائز دکلدر • و شول دخی صاتمق
جائز دکلدر که اوغلی اوله و آنه سندن آیروب اوغلنی دخی صاتمق
جائز دکلدر زیرا که اوغلی آنه دن آیرمق حرامدر بشنجی شرط
اولدر که قماشک عینی و مقداری و وصفی معلوم اولمق گرکدر
اما عینی بلمک اول وقت اولور که شو سوریدن بر قیون صاتدم دیه لر
یا خود شول برلردن بر بز دیه لر • یا اول نسنه یی که سنک کوکلک
دلرانی سکا صتدم دیه لر بو دوکلیسی باطلدر • بلکه برینی اشارتله
تعیین ایدوب اندن صکره صاتمق گرکدر • و اگر بو یردن اول ارشن
یری سکا صتدم هرقنغی جانبندن دیلرسک آلدیسه بو دخی باطلدر
اما مقداری بلمک اول یرده گرکدر که متاعی کوزیله کورمیه • مثلا
صاتن کمسنه دیه که سکا بو متاعی صتدم اول بهایه که فلان کمسنه
قماشنی اول بهایه صتمشدر • یا فلان نسنه نک آغرلغی قدر آلتونه یا
کمشه صتدم دیسه و اول نسنه نک مقدارن بلمسلر اما اگر دیسه

بو بغدایی بکا بو دکلو اوج آلتونه یا کمشه دیسکز و آنوک مقداریی
کورسکز بیع جائزدر ● اما صفتنی بلمکدن اوتوکله اولور که کوزیله کوره
اما اول نسنه‌یی هیچ کورمش اولسه یا خود کوره‌لی چوق زمان اولسه
و اول دکلو زمانده اول نسنه متغیر اولسه آنوک بیعی باطلدر
و بوغدای ایچنده اولن بزی و دورلمش قفتانی و سلیمده طورن
بغدایی صتمق باطلدر ● و اکر بر جاریه آلسه کرکدر که باشندن قلبی
و الینی و آیاغنی کوره ● و اول یرلرن کوره که اسیرجیلر اسیر الدقده
اول یری کورمک عادتلری اوله و اکر اول یرلرک بعضیسن کورمسه
بیع باطل اولور ● اما قوزی و بادمی و بقلایی و ناری و یمرده‌یی
صتمق جائزدر ● و اکر آلسه و اول اول براوده سنی کورمسه
بیع باطل اولور ● اکرچه ذکر اولنان قوز و بادم و بقلا و نار و یمرده
کندو قابلری ایله اورتلمشدر ● فاما بو نسنه‌لری صتمقده صلاح
اولدرکه قابلریله صتلر ● و تازه بقلایی و تازه قوزی صتمق جائزدر
صاتلماسنه احتیاج اولدوغندن اوتری ● اما فقاعی صتمق
جائز دکلدر زیرا که اورتلودر ● فاما صاحبنک دستوریله فقاعی
ایچمک جائزدر **التنجی شرط** اولدرکه هر نسنه‌که صتون
النمشدر آنی قبض ایتمینجه صتمق جائز دکلدر کرکدر که اول قبض

ایلیه

ایلیه اندن صکره صته **اوچنجی رکن** عقددر و عقد ایلمک لفظیله
اولماز یعنی سویلشمکسز اولماز ● کرکدر که صتن کمسنه صتدم دیه
و آلن کمسنه صتون الدم دیه ● یا خود صتن کمسنه ویردم و آلن
کمسنه الدم یا خود قبول ایلدم دیه ● یا خود اول سوزی سویلیه که
اندن بیعک معناسی اکلنه اکرچه آشکاره الوب و صتمق سویلشمسه‌ده
بن اکر ویرمکدن و المقدن اول آرا یرده الوب صتمق سویلشمزسه
بیع جائز اولماز نته که بو زمانه ده سویلشمدن الوب ویرمک
عادت اولمشدر ● فاما اولی اولدرکه حقیر اولن متاعلرده
سویلشمکسز همین الوب ویرمکله بیع صحیح اوله رخصتدن اوتری
زیرا که حقیر اولن متاعلرک سویلشمدن الوب ویرمسی غالب اولمشدر
و امام ابو حنیفه‌نک رحمة الله علیه مذهبی بودرکه حقیر اولن
نسنه‌لرده بیع صحیح اولور همین الوب ویرمکله ● و امام شافعینک
اصحابندن بر طائفه شافعی مذهبنده بو وجهه اشارت ایتمشلردر
و اول وجهله بیع لفظن سویلشمدن واقع اولن بیعک صحیح اولمسنه
شافعی مذهبی اوزره فتوا ویرلسه بعید دکلدر اوچ سببدن
اوتری بری اولدرکه سویلشمدن الوب صتمغه کوتری خلقلک
احتیاجی واردر ● و بری دخی اولدرکه ظن غالب بونک اوزرندر

که صحابه زمانلرنده رضوان الله علیهم اجمعین بو اصل بیع عادت
ایمشدر زیراکه اگر بیع لفظی تکلیف اولونیدی اول زمانک خلقنه
بیع لفظی سویلتمدکلرندن اوتری بعض اشکال واقع اولوب واقع
اولان اشکاللری رسوله صلی الله علیه وسلم واصحابنه عرض
اولونیدی وجوابلری بحثه واقع اولدیسه بو زمانه ده نقل اولونوردی
وحکم بحثه اولدوغی کبی لوقلماییدی اوجهتدن اولدرکه فعل قول یرینه
طورمق محال دکلدر چونکه هدیه ویرمکده فعل قول یرینه
قوندوغی معلومدر زیراکه اول سنه نبیکه رسوله صلی الله
علیه وسلم هدیه وارمغان ایلدولردی ایجاب وقبول تکلیف
اولنمازدی یعنی ویردم والدم دیملک تکلیف اولنمازدی وجمیع
زمانده حال بونک مقرر ایدی وچونکه ارمغانده عوض یوغکن
الدم ویردم دیمکسزن ملک حاصل اولوردی بیعده خود عوض
واردر پس ملک حاصل اولماق محال دکلدر الا بو قدر وارکه هدیه ده
آزله چوق اراسنده فرق یوقدر وبیعده فرق واردر زیراکه بر نسنه
که قیمتلو اوله انده بیع لفظی سویلتمک عادت اولمشدر مثلا اوو یره
طوار وقول وقیمتلو قفتان صتمق کبی که بو اصل نسنه لرده که بیع
لفظی سویلتمیه سلفده کیمسنه لرک عادتندن طشره اولور و ملک

حاصل

حاصل اولماز اما ات واتمک ومیوه وسایر نسنه لرکه هر زمان
الینورانلرده بیع لفظی سویلتمدن جائز اولماسنه رخصت ویرمکه
وجه واردر عادت جاری اولوب حاجت زیاده اولمق سببیله وحقیر
نسنه لرایله قیمتلو نسنه لرک اراسنده درجه لر واردر کاه اولور که
بر نسنه حقیرمیدر یا قیمتلومیدر فرق اولنماز وبو بابده هیچ
حد تقدیر ایدوب حقیری وقیمتلویی بری برندن ایروب تعیین ایتمک
ممکن دکلدر چونکه فرق مشکل اولدی احتیاط یولن طوتمق کرکدر
یعنی شبهه لو اولان بیع لفظن سویلتمک کرکدر بلکه اگر بر کمسنه
بر یوک بغدای السه وبیع لفظن سویلتمسه مزبور بغدایی الن کمسنه نک
ملکی اولماز اما اول بغدایی یمک وانده تصرف ایتمک حرام اولماز زیرا
صاحبنک تسلیم ایتمسیله حلال اولور اگرچه مالک اولماز واگر بر کمسنه
قونوقلق ایلسه واول بغدایدن یدورسه حلال اولور زیراکه
بغدایی تسلیم ایتمک دلالت ایلرکه الن کمسنه یه تصرف ایتمک
حلالدر ولیکن بهاسن ویرمک شرطیله اگر آشکاره دیسیدیکه
بنم بغدایمی قونغکه ویر صکره اقچه سن ویره سن بو کلامم درست
اولوردی صکره بغدایک بهاسن اودمک واجب اولوردی چونکه
فعل قوله دلیل اوله بیله بو معنی حاصل اولور پس بیع لفظی سویلتمدکلری

همان انده اثر ایلر که بغدایی الن کمسنک ملکی اولماز شویله اکر بر کمسنه
صتموق دلسه قادر اولمیاز • واکر بغدایی الن کمسنه یمش اولسه صاحبی
کرو المغه قادر اولور • شول طعام کبی که ضیافتده سفره اوزرینه
قونمش اوله تربیعنی یمزدن اول صاحبی المغه قادر اولور • واکر عیش
اولسه لر یدکلری حلال اولور • و بلکل که بیعده شرط اولدر که اکله
غیری نسنه شرط ایتمیه لر • واکر بو اودونی صتون الورم بو شرطله
که بزم اومزه ایلده سز دیسه • یا بو بغدایی صتون الورم بو شرطله
که اون ایدیوره سن • یا بو شرطله بو ورج اقچه ویره سن دیسه یا
بر غیری شرط ایلسه بیع باطل اولور • الا التی شرطله باطل اولماز
بریسی اولدر که فلان نسنه یی رهن قویمق شرطیله صتسه یاخود
طابوق طوتمق شرطیله • یا فلان کمسنه یی کفیل ایلمک یا ویره سیله
ولمق شرطیله که تا تعیین ولنان زمان کلمینجه بهاسن استمیه
یا بازاری بوزمقده مخیر اولمق شرطیله یا اوچ کونه دک یا ایکی کونه
دک یا دخی آز اما اوچ کوندن زیاده دکلدر • یا قول صتسه یازیجی
اولمق شرطیله • یا اهل صنعت اولمق شرطیله بو دوکلی شرطلر بیعی
باطل قلماز • ایکنجی عقد ربادر و ربا ایکی درلو نسنه ده اولور
نقد اقچه ده اولور و طعام قیمتنده اولور اما نقدک بیعنده

ایکی نسنه حرامدر • بریسی اولدر که ویره سیه صته مثلا جایز
دکلدر که التونی التونه و کمشی کمشه صته تا ایکی دخی حاضر
اولمایینجه • ویری بریندن ایرلمزدن اول ایکیسی دخی قبض ایلمسه
بیع باطل اولور • و بری دخی اولدر که اکر بر نسنه یی جنسنه صتسه
زیاده سی حرامدر • مثلا بر تمام التونی بر تمام التونله بر چکردک
التونه صتمق جایز دکلدر که زیاده اولن بر چکردک التون حرام اولور
وایو التونی بر مز التونه زیاده ایله صتمق جایز دکلدر بلکه ایو و یتلو
و صنق و صاغ هب برابر کرکدر • پس اکر بر قفتانی تمام بر التونه الوب
و بر التونله بر چکردک التونه صتمق جایزدر • و هر بوه التونی کم قارشق
التوندر خالص التونه و خالص کمشه صتمق یاخود هر بوه التونه
صتمق جایز دکلدر • بلکه کرکدر که بازارلق ارینه بر آخر اسباب
صوقلر و هر التونلو اسبابک که التونی خالص اولمیه جمله سنده
حال بویله در • و ایچوه بر نسنی اراسنده التون اولسه التونه صتمق
جایز دکلدر • و التونلو قفتانی التونه صتمق جایز دکلدر • مکر که التون
شول قدر اوله که اوده کوستردکلری وقت التوندن هیچ اینه بر
نسنه حاصل اولمیه • و جایز دکلدر که طعامی ویره سیه بر آخر
طعامه صته اکر ایکی جنس دخی اولورسه بلکه کرکدر بر مجلسده

ایکیسی دخی قبض اولنه ● واکر بر جنس اولورسه بغدایی بغدایه صتمق
کبی مثلا هم ویرسیه ویرمک جائز دکلدر وهم زیاده ایله صتمق
جائز دکلدر بلکه کیله ده برابر کرکدر ● واکر ترازوده برابر اولورسه
فائده ویرمز بلکه برابرلکی اول نسنه ده کوزه دلرکه عادت تا
صاتلر نسنه نک مقداری انکله بلنه ● وقیونی قصابه ویروب
ات المق وبغدایی اکمکجیه ویروب اتمک المق وسوسمی وقوزی
یاغجیه ویروب یاغ المق بو دخی جائز دکلدر ● ولیکن بیع ایلیوب
اکمکجیه بغدایی ویرسه واتمک السه اول اکمکی الر کمسنه یمک حلالدر
ولیکن الدوغی اتمکدن انوک ملکی اولماز واول اتمکی صتمغه قادر اولماز
واتمکجی که بغدایی الور انده تصرف اتمک حلال اولور ● ولیکن انی
صتمق جائز دکلدر ● واتمک النک ویردوکی بغدایی اتمکجی اوزرینده
بورج اولور ● واتمکجینک اتمکی اتمک الر کمسنه نک اوزرینده بورج
اولور هر قچنکه استسه طلب اتمکه قادر اولور ● اکر بری برینه
حلال اتسه لر کفایت ایلمز ● واکر بریسی بکا ویردوکم نسنه یی حلال
اتدم اول شرطله سنده بکا ویردوکک نسنه یی حلال ایلیه سن
دیسه بو شرط انی باطل ایلر ● واکر بو شرطی اشکاره دیمسه ولیکن
بکا ویردوکم نسنه یی حلال اتدم دیسه اکر خصمی بلورسه که بو شرط

انوک کوکلنده واردر ● وبو شرطسز اکا بر بتمن بغدای ویرمزدی
بکا حلال اتدم دیدوکی حلاللق حاصل قلماز ● وقیامت کوننده اول
کمسنک راسیله الله تعالی اراسنده راضیلق دیل ایله اولور کوکل
ایله اولماز ● وهر رضا که کوکل ایله اولمایه اخرتده یرامز ● اما اکر بولدا
ایتسه بکا ویردوکم نسنه یی حلال اتدم کرک سنده بکا حلال ایله
کرک ایلمه وهم کوکلنده دخی بو اولسه جائز اولور ● واکر بولداشی دخی
بویله حلال ایلسه حلال اولور ● واکر بری برینه حلال اتسلر ومالکرک
قیمتی برابر اولسه ومقداری اولسه بو دنیاده اندن خصومت
ظاهر اولماز ● واول دنیاده اودخی لازم اولماز اما اکر تفاوت
اولسه بو دنیاده بری برینه خصومت ایلمک واول دنیاده مظلمه اولمق
قورخوسی واردر ● بلکه کر هر نسنه یی که بر طعامدن حاصل قلسلر
اول نسنه یی اول طعامه جائز دکلدر اکر برابر دخی اولسلر ● پس هر
نسنه یی که بغدایدن حاصل قلسلر اون کبی واتمک کبی وخمیر کبی بغدایه
صتمق جائز دکلدر ● واوزمی پکمزکیه وپکمزه صتمق جائز دکلدر ● بلکه
یاش اوزمی یاش اوزمه ویاش خرمایی یاش خرمایه برابر صتمق جائز دکلدر
تا اوزم وخرما قورومایجه ● وبو بابده تفصیل چوقدر لیکن بو
مقدار که دیدک اوکرنمسی واجب اولندر تا که بر بلمدوکی نسنه واقع

اولدقده بلمدوكنی بیلوب بیلورکسنه لردن سؤال ایلیه • وبو
خصوصلرده غایت صقنمق كركدر والا ناكاه آدم حرامه دوشر
وبلمك ایله معذور اولماز زیرا كه علم اوكرنمك فرضدر اوكرندكدنصكره عمل ایلمك فرض اولدوغی كبی
اونجی عقد سلم در یعنی
برمتاعك وقتی كلمدن بهاسنی ایلرودن ویروب صتون
المقدر وبو سلمده اون شرط واردر كه بو اون شرطی كوزتمك
كركدر شرط اول اولدركه عقد وقتنده ایده كه بو التونی یا
بو قفتانی یا آخر نسنه یی بربوك بغدایه سلم ویردم دیه مثلا
واول بغدایك صفتی شویله وشویله اوله دیه • وهر صفتكه قیمتی
طوتلمق ممكن اولور ومقصود اولور صفتا اولوب عادتا
حسابه صیلمز نسنه اولمیه بو اصل صفتلر لازمدركه دوكلی دكر
اولنه تا كه معلوم اولوب نزاعه یرقلمیه • واول بریسی قبول
ایتدم دیه • واكر سلم لفظنك بدلنه صتون الدم برنسنه یی
كه بو صفتلو اوله وبو صفتلو اوله دیسه ینه جائزدر ایكنجی
شرط اولدركه اول نسنه یی كه بهایه ویرور كرك آقچه ویرمیه
بلكه وزنینی ومقداری بیلوب ویره تا كه سلمی بوزلوب
ویردوكی كیرو المق مراد ایدوندكده نه ویردوكی بیله اوچنجی

شرط

شرط اولدركه بازار ایتدوكی یرده بهاسنی تسلیم ایلیه
دردنجی شرط اولدركه برنسنه یی سلم ویروب صتون الهكه
انوك وصفی وحالی معلوم اوله دانه لو كبی وپنبه كبی ویوك و
ابریشم وسوداوات وحیوان كبی • اما هر نسنه كه بعض اجزادن
قارشق اوله كه اول اجزانك مقدارلری معلوم اولمیه غالیه
مشك كبی • یاخود برقج نسنه دن تركیب اولنمش اوله یای كبی
یا صنعتله اشلنمش نسنه اوله بشمق وجزمه ونعلین ویرداخته
اولنمش اوق كبی بودوكلیده سلم باطلدر • كه بونلرك صفتلری
تمام شرح اولنمق ممكن دكلدر • وصحیح بودركه اتمكده سلم
جائزدر اكرچه طوزله وصویله قرشمشدر • ولیكن بودكلو
تفاوت حسابه صیلور نسنه دكلدر واینلمك ضرر ایتمز
بشنجی شرط اولدركه وعده ایله اله كه وقت معلوم اوله • و
خرمن زماننه دك وعده ایتمیه كه بو زمان مقرر دكلدر • واكر
نوروزه دك دیسه ونوروز مشهور اولسه • یاخود جماذی
اینه دك دیسه صحیح اولور وجماذی الاولی آینه حمل اولنور
التنجی شرط اولدركه برنسنه یه سلم ویره كه وعده تمام اولدوغی
زماننده اله كیرور نسنه اوله اكرمیوه یه سلم ویرسه كه وعده

تمام اولدوغی حینده اول میوه یتشمک مقرر اولسه سلم باطل
اولور اکر وعده زمانینه دک میوه یتشمک احتمالی غالب اولسه
درست اولور • واکر میوه نك یتشمسی بر هفته صکره اولسه
دیلرسه مهلت ویرسون دیلرسه سلمی بوزسون ویردوکی
مالی کیرو السون یدنجی شرط اولدر که سلم قبول ایدن کمسنه
ویره جکی اسبابی نه یرده تسلیم ایده جکن تعیین ایده که شهرده
ویرملو در یا خود کویده می ویرملو در تا که مخالفت وخصومت
احتمالی اولن نسنه مجمل قلمایه سکزنجی شرط اولدر که هیچ بر معین
نسنه یه اشارت اتمیه • مثلا بو بوستانك اوزومی یا بو یرلك
بغدایی دیمیه که باطل اولور طقوزنجی شرط اولدر که بر نسنه یه
سلم ویرمیه که بولونمسی مشکل اوله شهدانه انجو کبی که
انونك مثلی بولنماز اوله یا کوکجك قراواش که اوغلی ایله بیله اوله
وبونکه بکزر نسنه که وار در اونجی شرط اولدر که هیچ بر طعام
سلم ویرمیه اکر بهادیو ویردوکی طعام اولورسه ارپه کبی و
بغدای وطاری کبی وبونلرك غیری نسنه که وار در دردنجی عقد
اجاره در • واجاره نك ایکی رکنی وار در • که بریسی اجرت در یعنی
اجاره نك کراسی در • وبریسی منفعت در اما اجاره یی عقد ایدر

کمسنلر

کمسنلر لازم اولدوغی اجاره نك عقدنه ایجاب وقبول لازم
اولدوغی یعنی اجاره یه ویردم واجاره یه الدم دیو سویلشمك
بیعده ذکر اولنان کبی در • اکر بر اوی مرمتنه کرایه ویرسه اجاره
باطل اولور که مرمت معلوم دکلدر • وسلاخی صویدوغی قیونك
دریسنه اجاره یه طوتمق • ودکرمنجی یی اوکندوکی اونك کپکنه
یا بر مقدار اونه اجاره یه طوتمق باطلدر • وهر نسنه که انونك
حاصل اولمسی اجاره یه طوتدوغی کمسنه نك عملیله حاصل اولسه
اول نسنه یی اجاره یه طوته ویرمك جائز دکلدر • واکر بر دکانی
سکا ویردم هر آیده بر التون دیسه اجاره باطلدر • زیرا که
اجاره نك مدتی معلوم اولماز • بلکه کرکدر که بر ییل یا ایکی ییل دیه
تا که جمله سی معلوم اوله اما منفعت بلکه که اجاره ده حاصل
اولن منفعت معلوم اولسه واول اجاره ده زحمت چکلسه واجاره ده
یرینه نایب کمك قابل اولسه اجاره جائز اولور پس اجاره ده
بش شرط کوزتمك کرکدر شرط اول اولدر که ایسلدوکی اشك
قیمتی واعتباری اوله وانده زحمت چکله اکر بر کمسنه نك طعامنی
اجاره یه السه تا که اول طعامیله دکانن بزیه • یا بر نسنه یی
اجاره یه السه تا که اوستنده قفتان قوریده • وبونلرك

غیری نه که واردر و بودر و کلیسی باطلدر که بو ایشلرك قیمتی و
اعتباری یوقدر بر دانه بغدایی صتمغك اعتباری اولمدوغی کبی
واگر بر میانجی اولسه آنوك حرمتی و عزتی اولمغین بر سوز ایله
بازار ایلمك قابل اولور اولسه • واول میانجی یه بر مقدار نسنه ویرمك
شرط ایلسه تاکه بر سوز سویلسون و بازار اولسون دیو بو بازار
باطل اولور و ویردوکی نسنه میانجی یه حرام اولور • زیرا که
بو مصلحتده هیچ زحمت یوقدر • زیرا که میانجینك و دلاللك
الدوغی اول وقت حلال اولور که وار سویلیوب وارب کلمسیله
زحمت چکه • وچکدوکی زحمتك اجر مثلی یعنی دکیری واجب اولور
اما اول نسنه یی که دلاللر عادت ایدنمشلردر که اونده بریك
یاروسن الورمشلر • و اجرتك مقدارینی مالك مقدارینه کوره اتمشلر
چکدوکلری زحمتك مقدارینه کوره اتمشلردر بو حرامدر • بر
میانجیلرك و دلاللك که مالری بو وجهله جمع اولمش اوله • بو
دوکلی حرام اولور • بر دلال بو کناهدن ایکی طریقیله قورتلور
بری اولدر که کندو ویردوکلری نسنه یی الوب همین چکدوکی زحمته
نظر ایلیه • وصتدوغی قماشك بهاسنه نظر اتمیه • و بر طریقی
اولدر که ابتدا صتمزدن اول صاحبنه اکر اسبابی صتر ایسم بو دکلو

اقچه الیمی دیه • و اسبابك صاحبی دخی رضا ویره و قماشك
بهاسندن اونده برینك یاروسن استرم دیمیه که بو معلوم دکلدر
زیرا که قماشك نه مقداره صتلوب بهاسی نه مقدار اولجاغی معلوم
دکلدر پس اکر بویله دیرسه باطل اولور • وچکدوکی زحمتك دکیرندن
زیاده نسنه لازم اولماز • **ایکنجی شرط** اولدر که کوکدرکلر اجاره
منفعت اوزره اوله • و انده غبن یعنی زیان اولمیه • اکر بر بستانی
یا بر باغی اجاره یه السه میوه سن کوتورمك ایچون یا بر اینکی اجاره یه
السه سودن صغمق ایچون • یا بر اینکی یاروه ویرسه اول کسنه
یمزروب سودنك یاروسن الم اوزره بو وجهله باطلدر
زیرا که بنك و سودك ایکیسی دخی معلوم دکلدر • واکر بر عورتی
اجاره یه طوتسه اوغلنی امزرمك ایچون اجاره جائزدر زیرا که
اصل مقصود اوغلنی بنغی کوزتمك اولور • و سود ویرمك اکا تابع
اولور یا بر بچینك مرکبی و درزینك بریشمی کبی • که بو مقدار آز
نسنه لر عمله تابع اولور • **اوچنجی شرط** اولدر که بر عمل ایچون
اجاره یه طوته که اول عملك تسلیمی ممکن اوله • و حلال عمل اوله
اکر بر ضعیف کسنه یی بر قادر اولمدوغی ایشه اجاره یه طوتسه
اجاره باطل اولور • واکر بر حیض کورمش عورتی مسجد سپرمکه

ایچون اجاره یه طوتسه اجاره باطل اولور • زیرا که حیض
کورمش عورتك مسجده کیرمسی حرامدر • واکر بر کیمسنه‌یی اجاره‌یه
طوتسه بر صاغ دیشی چکمك ایچون یا بر صاغ الی کسمك یا بر اوغلنجغك
قولاغنی کوبه‌دن اوترو دلمك ایچون که بو دوکلی اجاره‌لر باطلدر
زیرا که بو فعللر هپ حرامدر • وکیرو بونك کبیدر اولکه عیارلر
اللرینی اوستنده اکیله نقش ایدوب اوزرینه سیاه رنك قورلر
واکر کشیلر ایچون حریر نقیه دیکن نقیه جیلرك • وحریر قفتان
دیکن درزیلرك الدوغی حرامدر • واجاره‌یه طوتسه‌لر اجاره‌لری
باطلدر • وینه بونك کبیدر اکر بر کمسنه‌یی اجاره‌یه طوتسه
کندویه ایب اوزرنده جانبازلق اوکرتمك ایچون زیرا که ایب
اوزرنده اوینمق حرامدر • واوینادوقلرینه بقمق حرامدر و
اول کمسنه که بوا ویونی اوینیرا اوزینی هلاك اتمك اوزره‌در • وهر
کمسنه که اکا نظر اعتسلردی اول کندویی بو خطرلره صلمازدی
وهر کمسنه که ایبده اوینایه • وایبك اوستنده اولن کورسنده
اوینایه • وبونك امثالی خطرلو وفائده‌سز ایشلره بر کمسنه
عاصی اولور • وینه بو بخیلین مسخره‌لك ایلینه • وسازنده‌لك ایلینه
وصاغو صاغنجیه • وشاعرلك ایلیوب کمسنه‌یی ذم ایلینه بر نسنه

ورسه

وبرسه حرامدر • وقاضینك حکم ایچون نسنه المسی • وطائفلك
طائفلو ایچون نسنه المسی حرامدر • اما اکر قاضی سجل یزسه ویرد علد
اجرتن السه جائزدر • زیرا که یزمق قاضینك اوزرینه واجب دکلدر
ولیکن بو شرطله که غیریلری یزمقدن منع اتمیه • واکر غیریلری
منع ایلیوب یالکوز اوزی یزرسه حال بو که یزدوغی سجلی بر ساعتده
یزمق ممکن ایکن اون التون یا خود اون اقچه السه حرام اولور • اما
اکر غیریلری یزمقدن منع ایلمسه وشرط ایلسه که بن کندو خطمله یزمزم
الا اون التونه یزرم دیسه جائزدر • واکر سجلی غیری کمسنه یزسه
واوزی نشان یزمقدن اوترو نسنه استیوب نشان یزمق بیم اوزرمه
واجب دکلدر دیسه حرامدر • زیرا که صحیح بودر که اول مقدار
نسنه که خلائقك حقی انونکله محکم اولور واجبدر • واکر قاضینك
نشان یزدوغی مقداری یازوکه واجب اولمیه بر ستیر بغدای کبی اولو
قیمتی واعتباری اولماز • وستیر دیدوکمز التی بچوق درهمدر • واول
مقدار یزونك قیمتنه سبب همین اولدر که قاضی یزوسیدر • وهر
نسنه که منصب جهتندن اوله انوك اجرتنی المق جائز اولماز • اما
دعوایه وکیل اولن کمسنه‌نك الدوغی حلال اولور • بو شرطله که بر کمسنه
وکیل لکن ایلیه که اهل حق اوله • واهل حق اولدوغنی بیلکه یا خود

باطل اولدوغنی بیلمیه • ودخی بو شرطله که وکیل یالان سویلمیه و
تلبیس ایلمیه وبر کمسنک حقنی اوتمکه قصد ایلمیه بلکه باطل نسنه‌یی
قلدورمغه قصد ایلیه • وحق ظاهر اولدقده حقه راضی اولوب
اینسم اوله اما شول نسنه‌یی انکار ایلمک که اقرار ایلرسه یقین بیله
که حق باطل اولسه کرکدر جائزدر • اما صلحجی که آرایرده میانجیلک
ایلر اول جائزدکلدر که ایکی جانبدن دخی نسنه آله • زیرا که بر
خصومتده ایکی خصمک مصلحتین کورمک ممکن اولماز • اکر بر خصمک
جانبندن جهد ایلسه وزحمت چکسه چکدوکی زحمتک قیمتی آلسه
انوک اجرتی حلال اولور اول شرطله که یالان سویلمیه • زیرا که یالان
سویلمک حرامدر • وتلبیس ایلمیه وهر نسنه که حق اوله ایکی جانبدن
دخی کیزلمیه • وهر برینه اجماردن قورقو ویرمیه که قورقو سببله
صلحه رغبت ایتمش اولورلر • اکر حقیقت حالی بیلسلر صلح ایتمزلردی
وبو شرطلر ایله اولن میانجیلقده غالب بودر که صلح ممکن اولماز
پس غالب بودر که میانجیلق باطله میل ایلمکدر ویالان سویلمکدن
وتلبیسدن خالی دکلدر • والدوغی اجرت حرامدر واکر میانجی
حق جانبنده ایدوکن بیلسه جائزدکلدر که حق صاحبی اولان کمسنه‌یی
حیله ایله بر حاله کتوره که حقندن از نسنه ایله صلحه راضی

اوله اما

اوله اما اکر خصمک ظلم ایده جکن بیلسه • ومیانجی حیله ایله آکا
قورقو ویرسه ظلم ایلمک قصدندن فراغت ایلسون دیو بوکا رخصت
واردر وهر کمسه که انوک مسلمانلغی غالب اولسه واعتقادی اوله
آکا که هر سوزکه آنوک دیلی اوزرنه جاری اولور لاجرم آخرتده حساب
اولنسه کرکدر که نیچون سویلدی ونه غرض ایدنوب سویلدی • وطوغریمی
سویلدی یا خود اکریمی سویلدی • وبو سوزده قصدی حقه می ایدی یا
خود باطله می ایدی هیچ بونی فکر ایلین کمسنه‌دن میانجیلق ودعوی
وکیللکی ایلمک کلمز • اما اولولر یاننه شفاعته بر کمسنک مصلحتین
کورمکه وارن کمسنه اکر زحمت چکرسه الدوغی اجرت حلال اولور
اول شرطله که ایلدوکی شفاعت وایشلدوکی ایش مشکل اوله ومضنه‌سی
عوض آلمیه وهر بر مصلحت ایچون شفاعت ایلیه که شرعی اوله • اکر
ظالمه یاردم ایلیوب سویلسه یا حرام آقچه ایچون سویلسه یا حق شهادتی
کزلمک ایچون سویلسه یا بر غیری حرام مصلحت ایچون سویلسه عاصی
اولور والدوغی اجرت حرام اولور • بو دوکلی حکملر که اجاره بابنده ذکر
اولندی بیلنمسی واجبدر • زیرا که اجاره‌یه ویرن کمسنه واجاره‌یه آلن
کمسنه ایکیسی دخی جائز اولمین نسنه‌لرده عاصی اولورلر وبونک
تفصیلی چوقدر اما بو مقدار ایله عوامدن اولن کمسنه شبهه محلنی

اکلر واحتیاط لازم اولدوغی بلور دردنجی شرط اولدر که اجاره یه
طوتولن ایش اجاره یه طوتولن کمسنه نک اوزرینه واجب اولمیه و انده
نایب طوتمق جائز اوله . اکر غازینی غزا ایچون اجاره یه طوتسه لر
جائز دکلدر . و بر کمسنه یه غیری ایچون اوروج طوتسون و نماز
قلسون دیو اجرت ویرمک جائز دکلدر . زیرا که بو فعللری نائب
ایتمک جائز دکلدر . و حج ایلمک ایچون اجرت ویرمک جائزدر اول
کمسنه یه که کتورم اوله و صاغلغی امیدی اولمیه . و قرآن اوکرتمک ایچون
و بر معین علم اوکرتمک ایچون اجاره یه طوتمق جائزدر . و مقبره قزمغه
و اولو کتورمکه و جنازه کتورمکه اجاره یه طوتمق جائزدر اکرچه
بو ذکر اولنانلر فرض کفایه دندر . اما تراویح نمازین قلمغه
امامت ایتمک ایچون و مؤذنلک ایچون اجاره جائز اولمقده علمانک
خلافی واردر . و صحیح بودر که حرام دکلدر . و اجاره امامک
و مؤذنک وقت کوزندوکیدن اوتری و مسجدده بولوندوغندن
اوتری چکدوکی زحمتک مقابله سنده اولور و لیکن کراهیتدن و
شبهه دن خالی اولماز . بشنجی شرط اولدر که کرکدر که اجاره ده
اولن عمل معلوم اوله . مثلا اکر طوار کرایه طوتسه کرکدر که اول
طواری کوره و کراجی دخی بله که نجه یوک اوره سه کرکدر و کیم بنسه

کرکدر

کرکدر و طوارینه دکلو یر سوره سه کرکدر . مکر بو خصوصلرده بر مشهور
عادت اوله که کفایت ایلیه . و اکر اجاره یه بر یر آلسه نه اکسه کرکدر
آنی دیمک کرکدر زیرا که طارونک ضرری بعضیدن ارتوقدر . مکر
که عادت ایله معلوم اوله . و دوکلی اجاره کرک حالی بویله در .
کرکدر که اجاره نک بناسی علم اوزره اوله تا که آرادن نزاع قلقه
هر اجاره نک که بناسی جهل اوزرینه اوله و احوالی معلوم اولمیه
و انده خصومت حاصل اوله باطلدر . بشنجی عقد قراضدر و قراض
اولدر که بر کمسنه بر کمسنه یه اقچه ویره تا که ایشلدوب فائده سندن
اورتق اوللر و بوکه مضاربه دخی دیرلر و بونک اوچ رکنی واردر .
اول رکنی سرمایه در کرکدر سرمایه نقد اوله . اما سکه سز التوندن
و کمش و قماشدن مضاربه ایچون سرمایه ویرلمک جائز دکلدر . و
کرکدر سرمایه نک وزنی معلوم اوله . و مال صاحبی مضاربه ایچون
طوتدوغی کمسنه یه مالی ویره . و اکر مال صاحبی مالک کندو الندن
طورمسنی شرط ایلسه جائز دکلدر . ایکنجی رکنی دخی فائده در کرکدر که
مضاربه ایچون طوتدوغی عامله فائده نی معلوم ایلیه . فائده نک
مثلا یاروسی یا اوچ بلوکده بر بلوکی سنک اولسون دیه . و اکر فائده دن
اون اقچه بنم اولسون باقیسن قسمت ایدلم دیه باطل اولور اوچنجی رکنی

عملدر و شرط اولدر که تجارت عمل اوله ۰ و آلم صنم جنسندن اوله
صنعت جنسندن اولمیه ۰ اکر بو غدایی اشجی یه ویرسه اشجی لك
ایلسون و فائده یارویه اولسون دیو جائز دکلدر ۰ و ینه بونك کبی
جائز دکلدر اکر کتانی اغزلجی یه ویروب فائده یارویه اولسون دیه
و اکر تجارتده فلاندن غیری کسنه یه صتمه و فلاندن غیری کسنه دن
المه دیو شرط ایلسه باطل اولور ۰ و هر نسنه که معامله یه مضاربه
ویرسه انی شرط ایلمك جائز دکلدر ۰ و عقد اولدر که مال صاحبی
دیه که بو مالی سکا ویردم تا که تجارت ایلیه سن و فائده یارویه
اوله و عامل ایده قبول ایتدم ۰ چونکه آرالرنده عقد بغلنه
عامل مال صاحبنك وکیلی اولور المقده و صتمقده ۰ و هر بارکه عامل
عقدی بوزمق دلسه بوزر ۰ و اکر مال صاحبی بوزرسه اکر مالك
دوکلی نقد اولور ۰ و فائده دخی اولسه فائده یی قسمت ایدرلر و اکر
مال قماش اولسه و فائده اولمسه قماشی مال صاحبنه تسلیم
ایلیه ۰ و عامل اوزرینه واجب اولمازکه قماشی صتوب اقجه ایلیه
و اکر عامل قماشی صتوب ویره یین دیسه مال صاحبی منع ایتمکه
قادر اولور مکر مشتری بوله که فائده ایله آلور اوله اول وقت
مال صاحبی قماشی صتمقدن منع ایلیمز ۰ و اکر مال قماش اولسه و اندن

فائده دخی

فائده دخی اولسه عامل اوزرینه واجبدرکه قماشی صته اول جنس
نقدکه سرمایه اول جنسدن ویرلمش ایدی غیری جنس نقده ویرمیه
و چونکه سرمایه مقداری نقد ایلیه باقیسن قسمت ایلیلر ۰ و باقیسن
دخی عامل اوزرینه صتمق واجب اولماز ۰ و چونکه بر ییل کچه مال صاحبنه
واجب اولورکه مالك قیمتی ایله زکات ویرمکون ۰ و عامله دوشن
حصه نك زکاتی عامل اوزرینه در ۰ و عامل سفر ایلمك جائز دکلدر ۰
مال صاحبنك دستوری اولمایجه ۰ اکر مال صاحبنك دستوریله
سفر ایلسه یول خرجی سرمایه اوزرینه اولور ۰ نته کم اوتمك و طعوق
و کتورمك خرجی و دکان کراسی سرمایه اوزرینه اولور ۰ و چونکه
سفردن کیرو کله سفره و مطهره و اول نسنه که سرمایه مالی ایله
آلنمشدر کیرو سرمایه دن اولور الثاني عقد عقد شرکتدر
اکر مال شرکت اوزرینه ایسه ۰ و شرکت اولدرکه ایکی کسنه بر بینه
مالده تصرف ایلمکه دستور ویره لر فائده یاروا اولور ۰ اکر ماللری
برابر اولورسه ۰ و اکر ماللری برابر دکلسه فائده دخی اکا کوره
اولور ۰ و جائز دکلدرکه شرطی دوندره لر مکر اول وقت دوندره لر
که مصلحتی همین بریسی کورمك دیلیه پس بو وقت شرطی دوندرمك
جائزدر زیرا که مصلحت کورنه سعیی سببیله شرطی زیاده ایلرلر

وبو شركتله مضاربه جمع اولمش كبی اولور ● اما اوچ شركت دخی
واردر كه عادت اولمشلردر فاما دوكلیسی باطلدر ● بری حماللرك
واهل صنعتك شركتیدر كه شرط ایلیلر كه هر نسنه كه كسب ایلیلر
اورته لرنده مشترك اوله وبو باطلدر ● زیرا كه هر كشینك كسبی
كندونك ملكی اولور ● وبری دخی شركت مفاوضه در ● وبو اولدر
ایكی كمسنه دیه لر كه حاصل اولمشدر واولجقدر جمله اورته ده
اولسون واصی زیان برابر اولسون بو دخی باطلدر ● وبری دخی
اولدر كه برینك مالی اوله وبرینك مرتبه سی واولوغی اوله ● ومال
صاحبی اوزی عمل ایلیه فاما بولداشی هر یرده وهر معامله ده سوزی
كچورب معاونت ایتسیله حاصل اولن فائده لری مشترك اوله و
بو دخی باطلدر ● علم معامله دن بو مقداری بلمك واجبدر زیرا كه بو
مقداره احتیاج تمامدر ● اما اول نسنه كه بو مقداردن طشره
اوله آز واقع اولور ● وچونكه بو مقداری بله هر مشكل ایش كه واقع
اولور صورمغه قادر اولور ● واكر بو مقداری بلمزسه حرامه دوشر
وحرامه دوشدوكنی دخی فرق ایلمز ● وحرامه دوشدكدن صكره عذری
دخی مقبول اولماز ● ایكنجی باب معامله ده عدل وانصافك
كوزتمكك بیاننده در ● بلكل كه اول نسنه كه بو شرح ایلدك معاملەنك

درست

درست اولمسنك شرطلریدر ● وچوق معامله واردر كه بز آكا درست
دردیو فتوا ویرورز اما اول كمسنه الله تعالینك لعنتنه مستغرق
اولور وشول معامله در كه انده مسلمانلرك ضرری وزحمتی اوله
واول ایكی قسمدر ● بری خاصدر وبری دخی عامدر ● اما اول نسنه كه
انده عامه خلقك زحمتی اوله ایكی قسمدر ● قسم اول احتكاردر
ومحتكر ملعوندر ● یعنی احتكار ایدر كمسنه الله تعالینك لعنتنه
مستغرقدر ● واحتكار ایدیجی اول كمسنه در كه تركه یی صاتون آله و
صقلیه بهالو اولسون دیو وبهالو اولدقدن صكره زیاده بهایه
صته ● ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه هر كمسنه كه قرق
كون تركه یی صقلیه بهالو اولسون دیو الله تعالیدن بیزار اولور
واول كمسنه دخی الله تعالیدن بیزار اولور ● ورسول صلی الله
علیه وسلم ایتدی هر كمسنه كه تركه یی آلوب بر شهره الته واول
وقتك نرخی نه ایسه تركه سنی آكا كوره صته اول تركه یی صدقه ویرمش
كبی اولور ● وبر روایتده دخی كلمشدر كه بر قول آزاد اتمش كبی اولور
وامیر المؤمنین علی كرم الله وجهه ایتدی هر كمسنه كه قرق كون
تركه صقلیه لابد اول تركه صقلدوغی اوچون كوكلی قره در ● وامیر المؤمنین
بر تركه صقلیجی كمسنه نك تركه سی اولدوغی بلدیلر بیوردی كه

ترکه یی هبا اوده اوردیلر • واولولردن بر کمسنه کندو وکیلنه ترکه سنی
صتمغیچون واسطدن بصره یه کوندردی چونکه وکیل بصره یه ایرشدی
ترکه غایت اوجوز ایدی بر هفته صبر ایلدی تا که واردوغی وقتده اول
بهادن نیجه مرتبه زیاده یه صتدی • وترکه صاحبنه بر هفته
صبر ایلدم وترکه یی اوتوز بهایه صتدم دیو یازوب بلدردی اولدخی
جواب یزدی که بز آز فائده ایله وسلامت دینله قناعت ایلمشیدك
وسن بزم دینمزی چوق فائده صتمق بزه کرکمز ایدی چونکه بونی
اشلدك عظیم خیانت واقع اولدی کرکدر که اول مالك دوکلیسنی
صدقه ویره سن بو کناهك کفارتنه • والا بو کناهك شوملغندن
جمله دن فراغت مقرردر • وبلکلکه ترکه صقلمق حرام اولمسنك سببی
خلقه ضرر ایرشدوکیچوندر زیرا که قوت انسانك دنیاده طورمسنه
سببدر چونکه قوتی صته لر وکلی خلق انی الور حلال اولور
واکادوکلیندن حقی متعلق اولور • وچونکه انی خلقدن بریسی الوب
حبس ایلیه وسایرلرك انی الماغه ایرشدرمیه اول کبی اولور که بر
کمسنه الله تعالینك مباح ایتدوکی صویی حبس ایلیه تا خلق صوسز
اولوب صویی زیاده بهایه السونلر ایچون • وبو ذکر اولنان کناه
ترکه یی صقلیوب زیاده یه صتمق نیتیله صتون المغك کناهیدر • اما ترکه

ترکه اوتوك

ترکه اوتوك اکینندن کلمش اوله اول ترکه خود کندویه مخصوصدر هر
قچن استرسه صتر • واکنجینك اوزرینه البتده صتمق واجب دکلدر لیکن
تأخیر ایتمسی اولیدر • واکر اکنجینك کوکلنده ترکه بهالو اولمسنه میلی
اولسه مذمومدر • وبلکه که درمان اولسنه لری واولسنه لری کبی
قوت اولمیه واکادوکلی خلقك احتیاجی اولمیه الوب صقلمق حرام دکلدر
وقوت اولندوغی الوب صقلمق حرامدر • اما اولسنه که قوته یقین
اوله ات کبی وباغ کبی وبونلره بکزرنه که واردر بونلرده علمانك
خلافی واردر وصحیح بودر که اتوك ویاغك دخی بونلره بکزرنسنه لرك
الوب صقلمسی کراهیتدن خالی دکلدر • اما بونلری صقلمغك کراهیتی
قوت اولنلری صقلمق درجه سنده دکلدر • وقوت اولنلری دخی
صقلمق اول وقت کریهدر که قتلق اوله • اما شول وقتده که هر
کمسنه که دلیه قوت المغه قادر اوله واسانلغله اله کیره اول
وقت قوتی الوب صقلمق حرام دکلدر • والوب صقلمقده ضرر یوقدر
وعلمادن بر طائفه دیمشلردر که اوجزلق زماننده دخی قوتی الوب
صقلمق حرامدر • وصحیح بودر که مکروهدر • زیرا که بهر حال
قتلغه انتظار چکمش اولور • ومسلمانلرك زحمتنه منتظر اولمق
مذمومدر • وسلفده بعض علما ایکی نوع تجارتی مکروه کورمشلردر

بری طعام صتمقدر وبری دخی کفن صتمقدر که بو ایکی سنده دخی
مسلمانلرك زحمت چکلرینه واولملرینه انتظار واردر • ومسلمانلرك
ضررینه انتظار مذمومدر • وایکی دلو صنعتی دخی مکروه کوردیلر
بری قویمجیلقدر که دنیا زینتی ایلیه • وبری دخی قصابلقدر
که کوکلی قاتی ایلر • برنجی خلقه زحمت ویرن نسنه لرك ایکنجیسی
خلقه یرمز اقچه ویرمکدر • زیرا که اکر الرکمسنه یرمز اولدوغن
بلمزسه ظلم اتمش اولور • واکر بلورسه احتمالدر که اولدخی بر نسنه
ظلم ایلیه واول دخی بر غیری سنه ظلم ایلیه بو وجهله نیجه زمان
خلقك الرنده باقی قله وانوك کناهی دائما کندو اوزرینه کله • وبو
اجلدندر که روایت ایلمشلردر که عزیزلردن بریسی رحمة الله علیه
دیمشدر که خلقه بر یرمز اقچه ویرمك یوز اقچه اوغرلقدن یرمز
زیرا که اوغرلغك کناهی همین اوغرلدوغی چینده ایرشور • ویرمز
اقچه نك کناهی احتمالدر که اولدکدنصکره دخی باقی قله • وبدبخت
اول کمسنه درکه اوزی هلاك اوله • وانوك کناهی هلاك اولمیه
ویوز ییل وایکی یوز ییل قبرده اکا عذاب ایده لر بوکناهدن
اوتری که یرمز اقچه اول انوك الندن چقمش ایدی • ویرمز التون
وکمش حقنده بش نسنه واردرکه بلمسی واجبدر اول اولدر که

اکر بر کمسنك الینه یرمز اقچه کیرسه قیویه صلمق کرکدر • وبرکمسنه یه
یرمزدردیو ویرمك جائزدکلدر • زیرا احتمالدرکه ویردوکی
کمسنه بر غیری کمسنه یه تلبیس ایلیه • ایکنجی اولدرکه بازارجی یه
لازمدرکه اقچه علمنی بله تاکه یرمز اقچه قفسیدر فرق ایلیه • واقچه نك
یرمزلغن بلمك اوزرینه یرمز اقچه دن صقنمق ایچون دکلدر بلکه ایچوندر
درکه غلط ایلیوب غیریلره یرمز اقچه ویرمیه • واکر اقچه علمنی
اوکرنمیوب غلط ایلرسه ویرمز اقچه کندونك الندن غیریلرك الینه
ایرشورسه عاصی اولور • زیرا هر معامله که قولاکا مبتلا اوله
اول معامله یه متعلق اولن علم نصیحتی طلب ایلمك انوك اوزرینه واجب
اولور • اوچنجی اولدرکه بورحلو سندن یرمز اقچه الوب قبول ایلرسه
رسولك صلی الله علیه وسلم بو حدیثك معناسنی نیت ایلیوب
رحم الله امرأ اسهل القضاء وسهل الاقتضاء اول کمسنه ثواب اشلمش
سنده
وحدیثك معناسی بودرکه اللهك رحمتی اول کمسنه یه درکه معامله
المسی ویرمسی آسان اوله • فاما یرمز اقچه یی الدوقده قیویه صلغه
کن
عزم ایلیه • اکر خرج ایلمك فکرن ایلرسه جائز دکلدر اکرچه خرج ایلمز
یرمز اقچه دردیو خرج ایتسه ده • دردنجی اولدر که یرمز اقچه
دیدیکوم اولدرکه انده هیچ التون وکمش اولمیه • اما اول اقچه که

اکر برکمسنه

انده التون وکمش اوله فاما التونی وکمشی انا وله ای قیوبه صلمق
واجب دکلدر ● بلکه اگر خرج ایلرسه ایکی نسنه واجب اولور بری
اولدرکه یرمزلغنی صقلیوب بلدوره ● وبری دخی اولدرکه بر کمسنه
ویرمکه انوك غیریلره تلبیس ایتمیه جکنه اعتمادی اوله واگر بلورسه
که یرمز اقچه ویردوکی کمسنه بی یرو اخرج ایتسنی مباح کوردر
وخرج ایتدکده ویردوکی کمسنه یه یرمز اولدوغن بلدورمز بو
اصل کمسنه یه یرمز اقچه ویرمك انوك کبی اولورکه اوزومی بر کمسنه یه
صته که شراب صقه جغنی بله ● وسلاحی بر کمسنه یه صته که
اول سلاح ایله بر کمسنه بی اورجغن بله وبو جمله حرامدر ● و
معامله ده امین اولمق مشکل اولدوغی اجلدن سلفده کچن
علما رحمهم الله شویله دیمشلردر که امین اولن بازرکان
عابددن افضلدر ایکنجی قسم ظلم مخصوصدر که معامله
ایلدوکی کمسنه دن غیریه ایرشمیه ● وهر معامله ایدن ضرر حاصل
اوله ظلمدر وحرامدر ● سوزك اجمالی ومحصلی بودرکه کرکدرکه
هر نسنه بی که کشی اوز نفسنه جایز کورمیه هیچ بر مسلمانه انی
ایلکی جایز کورمیه ● زیرا که هر کمسنه که بر مسلمانه بر نسنه بی روا
کوره وانی اوز نفسنه روا کورمیه انوك ایمانی درست اولماز وتفصیلی
١٦

درت

درت نسنه در ● اول بودرکه متاعی حددن زیاده اوکمیه که یالان
سویلمش اولور وتلبیس وظلم ایتمش اولور ● بلکه متاعی اوزی مقدارنجه
دخی اوکمیه که چونکه الر کمسنه بله انوك اوکمه سی عبث اولور ما
یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید یعنی هر سویلدوکی
سوزدن الله تعالی سؤال ایلسه کرکدرکه نیچون سویلدك دیو و
اول نسنه که عبث یره سویلمش اوله الله تعالی قتنده انوك عذری
مقبول دکلدر ● اما اند ایچمك اگر یلان یره اولورسه کناه کبایردن
اولور ● واگر طوغر اولورسه بر ادنی مصلحت ایچون الله تعالینك
آدنی اکمش اولور ● وادنی نسنه ایچون الله تعالینك آدنی اکمك
حرمتسزلك اولور ● وخبرده کلمشدرکه وای اول بازرکانه که
لا والله بلی والله دیه ● ودخی وای اول اهل صنعته که یارن واول
برکون دیه ● وخبرده کلمشدرکه بر کمسنه که کندو قماشنه اند
ایچمکله رواج ویره الله تعالی قیامتده اکا نظر ایلمز ● ویونس
بن عبیددن رحمة الله علیه حکایت ایتمشلردرکه کتان صتردی
برکون مشتری قماش طلب ایلمکین صندوغی اچدی وشاکردی
ایتدی یارب بره جنت قفتانلرندن احسان ایله ● یونس بن عبید
فی الحال صندوغی اورتدی وکتانی صتمدی صوردیلرکه نیچون قماشکی

نیچون صتمزسن ایتدی احتمالدرکه بو سوزی قماشی مدح ایتمکچون
سویلمش اوله ایکنجی واجب بعده اولدرکه قماشك عیبلرندن هیچ
بر عیبنی مشتریدن کیزلمیوب دخی کلیسنی کوستره ومشتری یه
طوغروسنی سویلیه اکر قماشك عیبنی صقلرسه خیانت ایتمش اولور
ونصیحتدن ال چکمش اولور وظالم وعاصی اولور وهر کمسنه که
مشتری یه قماشك ایوجانبنی کوستره ظالم وحیله کار اولور برکون
رسول صلی الله علیه وسلم بر بغدای صتر کمسنه نك یانندن کچدی
والنی بغدای اینه اوردی وکوردی بغدایك ایچروسی یاشدر رسول
ایتدی بو یاش نه یاشدر بغدای صاحبی ایتدی صو دوکلمشدر رسول
ایتدی یاچون یاشنی طشره ایلمدك من غشنا فلیس منا یعنی
هر کمسنه که قلبلق وحیله کرلك ایلیه اول کمسنه بزدن دکلدر وبر
کمسنه اوچ یوز اقچه یه بر دوه صتدی دوه نك ایغنده عیبی وار ایدی
وصحابه دن رضی الله عنهم واثله ابن الاسقع اوراده طورمش ایدی
وبعض نسنه یه مشغول اولوب غفلت ایلمکن اول مجلسده دوه نك
عیبنی دییه بلمدی صکره کوردی دوه یی الن کمسنه کیدر ار دندن
ایرشوب الدوغك دوه نك ایاغنده عیبی وار دیدی اول
کمسنه دوه صتن کمسنه دن یوز اقچه کیرو الدی ودوه صتن

واثله

واثله یه ایتدی نیچون بنم معامله می ضایع ایلدك واثله ایتدی
اول سببدنکه رسولدن اشتدم که بیوردیکه حلال دکلدر اولکه
بر کمسنه بر نسنه یی صته والنك عیبنی صقلیه ودخی حلال دکلدر اول
که بر کمسنه اول عیبی بله ودیو ویرمیه ودخی واثله ایتدی رسول
صلی الله علیه وسلم مسلمانلره نصیحت ایلمکچون وانلری شفقت
ایله کوزتمکچون بزه عهد وپیمان ویرمشدر وعیبی کزلمك نصیحت
ایلمکن خلافیدر دیدی وبلکل که بو وجهله معامله ایلمك خیلی
مشکلدر وعظیم زحمتلو ایشلردندر فاما ایکی نسنه ایله آسان اولور
بری اولدرکه عیبلو قماش الیلر وعیبلو اولدوقلرینك دخی عیبنی
مشتری یه سویلمکی کوکلده مقرر ایلیلر واکر کندویه حیله اغش عیبلو
قماش صتمش اولسلر صکره دن طویسه کوکلنده بو معنی یی مقرر ایلیه
که بو زیان اوزنه چونکه واقع اولدی غیریلری دخی بو بلایه اوغرتمیم
دیه وچونکه اوزنه تلبیس وزیان ایدن کمسنه یه اوزی لعنت ایدر
غیریلرك لعنته دخی اوزینی صلمیه واصل بودرکه بونی مقرر بله که
تلبیسله رزق ارتمز بلکه مالدن برکت کیدر وبرخوردارلق
اولماز وهر نسنه که حیله کرلکله جمع ایلیوب الکه کتوررلر کسوزن
الکابر واقعه اولورکه دوکلی زیانه کیدر وبرنده هین مظلمه قلور

واول کمسنه کبی اولورکه سوده صوقتردی برکون سیل کلوب
سودك ایکنی کتوردی ● ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
چونکه خیانت معامله یه یول بوله برکت کیدر ● وبرکتك معناسی
بودرکه برکمسنه اولورکه مالی آز اولور واوزی برخوردار اولور
وچوق کمسنه یه اندن راحت ایرشور ● وخیری وحسناتی چوق اولور
وبرکمسنه اولورکه مالی چوق اولور ● واول مال انوك هلاکنه سبب
اولور دنیاده وآخرتده هیچ برخوردار اولماز ● پس کرکدرکه مالدن
برکتن طلب ایلیه زیاده سن طلب ایلمیه ● وبرکت ماننده دریعنی
طوغرولقده در ● بلکه مال چوقلغی دخی طوغرولقدن اولور زیراکه
اول کمسنه که خاینلغله مشهور اوله دوکلی کمسنه لر اندن حذر
ایدرلر ● وبردخی اولدرکه بونی فکر ایلیه که عمرنك مدتی یوز ییلدن
چوق اولمسه کرکدر ● وآخرتك خود نهایتی یوقدر ● پس نیجه روا
کورورکه ابدی عمرینی بو برنج کونده بر نیجه اقچه زیاده ایچون
زیانه کتوره ● دایما کرکدرکه بو معنالر انوك کوکلنده حاضر اوله
تاکه حیله کرلك وخاینلق انوك کوکلنه شیرین کلمیه ● ورسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه دوکلی خلق لا اله الا اللهك حمایتنده
درتا اول زمانه دك که دنیایی دیندن ایکرو طوته لر ● وشول دم که

دنیایی

دنیایی دیندن ایلرو طوته لر لا اله الا الله کلمه سنی سویلدوکلرنده
الله تعالی انلره ایدر سن سویلکز سز طوغرو سویلمزسز وبیعده خیانت ایلمك
فرضدر کذلك دوکلی صنعتلرده خیانت ایلمك فرضدر ● وقلب
ایش ایشلمك حرامدر مکرکه کیرلمیه ● واحمد بن حنبله قاشی مرمت
ایلمکدن سؤال اتدیلر ایتدی جایز دکلدر مکر اول کمسنه یه جایز
اوله که کیمکدن اوتری مرمت ایلیه صتمقدن اوتری مرمت ایلمیه ● و
هر کمسنه که تلبیس وخیانت ایچون مرمت ایلیه عاصی اولور ● والدوغی
اقچه حرام اولور ودخی واجب اولدرکه صتدوغی متاعك مقدارینده وزن
هیچ تلبیس اتمیه ● ودرست طرته که الله تعالی بیوردکه ویل للمطففین
یعنی وای اول کمسنلره که ویردوکلری وقت اکسك طرته لر ● والدوقلری
وقت ازتوق طرته لر ● وسلفده کچن اولولرك عادتلری بوایدی که هر
نسنه که الورلردی یارم حبه اکسك الورلردی ● وایدرلردی که بو یارم
حبه بزمله جهنمك اراسنده حجابدرکه قورقارلردی که راست
طرتمش اولالر ● وایدرلردی که ابله اول کمسنه درکه بر حبه دن اوتری
طوبی یی ویله ویره یعنی جنتی عذابه دکشدوره ● وقتاکه رسول
صلی الله علیه وسلم بر نسنه الوردی ایو طرت واغر طرت دیردی
وفضیل رحمة الله علیه اوغلنی کوردی که بر التونی طرتمق دیلردی

بر کمسنه یه ویرمکچون • والتونك نقشی ایچنده اولن چرکینی
یوردی پاك ایلردی • فضیل ایدی اوغلی سنك بو التونی ترازوده
اغر کلمسون دیو پاك ایلدوکك ایکی حجدن وایکی عمرهدن ثوابلودر
ودیمشلردرکه ایکی ترازو صاحبی اولن کمسنه که بر ترازویله آله • وبر
ترازویله ویره دوکلی فاسقلردن بر مردر • وبنه ذکر اولنان خیانت
جمله سندندر • هر بزجی کربزی صتون الماغیچون اولچدکده ملایم
طوته وچکمیه واکر صتمق دلسه چکه • وبنه خیانت جمله سندندر
هر قصاب که سکلی ایله طرته واول یرده اتی سکلله طرتمق عادت
اولمیه • زیرا که بو دخی کلی حرامدر • بلکه دوکلی معامله لرده انصاف
اوزره اولمق واجبدر • وهر کمسنه که بر کمسنه یه برمز سوز سویلسه
وسویلدوکی برمز سوزك مثلی کندویه سویلدوکلرینه بحضور اولسه
لاجرم انوك معامله سی درست اولماز • وویرمکله المغك فرقنی
ایلمز اولور • وبو حالتدن اول طریقله قورتلورکه هیچ بر معامله ده
اوزینی هیچ بر وجهله بر مسلمانك قرنداشندن ایلرو کورمیه • وبو
غایت مشکلدر • وبو اجلدندرکه الله تعالی بیوررکه وان منکم
الا واردها کان علی ربك حتما مقضیا یعنی هیچ کمسنه یوقدرکه آنی جهنمك
یانینه التمیه لر لیکن اول کمسنه که تقوا یر یقین اوله بتر خلاص بولود

دردنجی واجب اولدرکه متاعك نرخنده هیچ تلبیس ایلمیه • ونرخنی
کیزلمیه که رسول صلی الله علیه وسلم نهی ایلمشدر انلرکه کاروانی
شهره کلوردکن قرشولیه • وشهرك نرخنی کاروانلردن صقلیه • ومتاعلرینی
اوجز آله • وهر کمسنه که تلبیس ایلیوب نرخنی کیزلیه وقماشنی دکرندن
اوجز اله صتن کمسنه ایچون واردرکه بیعنی بوزوب قماشنی کیرو آله
ودخی رسول نهی ایلمشدر انلرکه بر قماشه اغیر بها ایله مشتریلك
اظهار ایلیه تاکه غیری کمسنه کرچك صنوب زیاده بهایه السون
دیه • وهر کمسنه که بو ذکر اولنان کبی قماش صاحبیله اتفاق ایتمش اوله
تا بر کمسنه الدنوب زیاده بهایه السون دیسه • وقماشلی کمسنه
بو نوعله حیله ایلدوکلرینی طویسه انوکچون انلر بیعی بوزمق واردر
وبو عادت اولمشدرکه بزاستانده اسبابی دلاله ویررلر وشول
کمسنه لر مشتری دکلاردر اسبابی ارتوررلر بو حرامدر • ومتاعی
بر کمسنه یه صتمق جائز دکلدرکه بازار احوالن بلممکن قماشنی بهالو اله
وبازار احوالن بلمین کمسنه دن متاع المق جائز دکلدر • اکر بلمزلکله
اوجز صترسه اکرچه ظاهرده بیع جائزدر دیو فتوی ویررلر
لیکن چونکه حقیقت حالی اول اصل بازار قولین بلمین کمسنه دن
کیزلیلر کنهکار اولورلر • وتابعیلردن برسی بصره ده ایدی قولی

شوشتر شهرندن مکتوب یازدی که شکره بو ییل آفت ایرشدی
شکر بهالو اولسه کرکدر خلق طوغریدن اول شکری واقر الدیو
اول کسنه دخی واقر شکر الدی و وقتنده صتدی و اوتوز بیک
آقچه فائده ایتدی • وبر زماندن صکره کندو اوزینه ایتدی
که مسلمانلره ظلم ایلدم • و شکره آفت ایرشدوکن صقلیوب
کمسنه یه دیمدم • بو قچن روا اولور دیوب ول اوتوز بیک
آقچه یی کتورب شکر صتون الدوغی کمسنه یه کلوب ایتدی که بو مالی
السکدر • شکر صتن کمسنه ندن دیرسن دیدی قصه یی اولندن
آخرینه دک حکایت ایلدی • شکر صتن ایتدی بنم ایسه دخی سکا
حلال ایتدم سنک اولسون دیدی • چونکه آقچه صاحبی اوینه
کلدی اخشام فکر ایلیوب ایتدی جائز که اول کسنه بندن بو
آقچه یی اوتندوغندن اوتری الامش اوله وبنا کا ظلم ایلمش
اولمیه دیوب یارنده سی آقچه یی کیرو کتوردی • و اول کمسنه یه زیاده
ابرام ایتدی البته بو آقچه یی بندن الدیو تا که اول اوتوز بیک آقچه یی
جمله اول کمسنه الوب قبول ایتدی • و بلکل که هر کسنه که متاعن
الیمشی دیه کرکدر که راست سویلیه و هیچ تلبیس ایلمیه • و اکر
قماشی الدقدن صکره عیبی چقسه مشتری یه اویلجه بلدوره و اکر

بهالو اولمش

بهالو المش اولسه ولیکن صتن کمسنه بر مقدارن خرمت ایتمش اولسه
یا دوستی اولدوغی سببدن ویا خود خصمی اولدوغی سببدن بنه
مشتری یه ایلجه بلدوره و اکر قماشی الدوغی اسباب اوجز اولوب صتدوغی
زمانده بهالو اولسه مشتری یه ایلجه اکلده • و بونک تفصیلی اوزندر
واهل بازار بو خصوصلرده چوق خیانت ایلرلر و خیانت اولدوغی
بلمزلر و بونی بلمکک طریقی بودر که هر معامله که ایل کندو ایله
ایلدوکن جائز کورمیه اول معامله یی اوزی دخی ایل ایله ایلمکی جائز
کورمیه • بو معنای هر یرده اوزنک ترازوسی ایدینه زیرا که هر
کمسنه که بر متاعی الیمشن دیمکله اله شویله اعتقاد ایلر که اول
متاعی اوجز المش اوله زیرا که بلور که قماشی صتن کمسنه اقدام ایلیو
اوجز المشدر و چونکه الیمشی دیمکده بر حیله اوله الر کمسنه اکا
راضی اولماز و بو حیله ایله صتمق خیانت اولور دردنجی باب
انصافدن صکره لطف و احسان بیانندهدر بلکل که حق تعالی احسان
ایلمکه امر ایتمشدر زیرا که بیورمشدر ان الله یامر بالعدل والاحسان
یعنی الله تعالی عدل و احسان ایلک دیو بیوردر و کچن باب دوکلی
عدلک بیانندهیدی تا که معامله ایدن کمسنه ظلمدن حذر ایلیه
و بو باب احسان بیانندهدر و الله تعالی بیوردر که ان رحمة الله

قریب من المحسنین یعنی الله تعالینك رحمتی احسان ایدنلره
یقین در وهر کیسنه که همین عدل ایشلسه احسان ایشلمسه همین
دیننده سرمایه سنی صقنمش اولور اما فائده احسانده در وعاقل
هیچ بر معامله ده آخرت فائده سنی ترك ایتمیه واحسان شول
شول ایلکه دیرلر که سنکله معامله ایلین کیسنه یه ایلیه سن اوزرکه
واجب دکل ایکن واحسان درجه سی الی وجهله اولور اول درجه
اولدر که چوق فائده المغی رواکورمیه اکر مشتری چوق فائده ویرمکه
راضی اولورسه ده زیاده حاجتی اولدوغی سببدن سری السقطی
رضی الله عنه دکانجی ایدی واونده بیروك یاروسندن غیری فائده
المازدی بر کره التمش التونلق بادم صتون الدی وبر دلال اندن
بادم طلب ایلدیکه تا که صتوویره سری ایتدی التمش اوج التونه
صت دلال ایتدی انوك بهاسی بو کونکی کونده طقسان التوندر
سری ایتدی بن الله تعالی ایله عهد ایتدم اوزرنه محکم ایلمشم که اون
بیروك یاروسندن ارتوغه صتمیم وعهدومی صندرمغی رواکورمزم
دیدی دلال ایتدی بنده خی سنك اسبابکی اکسکه صتمغی جائز کورمزم
نه دلال صتدی ونه خود سری زیاده ایله ویرمکه رضا ویردی
احسانك درجه سی بو ذکر اولنان کبیدر ومحمد بن المنکدر رحمة الله

علیه

علیه اولولردن ایدی ودکانجی ایدی صاتلق قفتانلری وار ایدی
بعضیسی بش التونه وبعضیسی اون التونه ومحمدك بر شاکردی
اوزی غائب ایکن شاکردی بر اعرابی یه اون التونه بر قفتان ویردی
چونکه اوزی دکانه کلدی وحالی بیلدی بتون کون اعرابی یی طلب
ایلمکده اولدی چونکه اعرابی یی بولدی ایتدی اول قفتانکه سن الدك
بش التوندن زیاده یه دکمز اعرابی ایتدی بن اون التونه قبول ایدوب
راضی اولدم ومحمد ایتدی بر زیانی که بن کندومه رواکورمیم
انی هیچ بر مسلمانه رواکورمزم یا بازاری بوز یا بش التونی کیرو ال یاکه
کیده لم قفتانك یوسنی ویره یم دیدی اعرابی بش التونی کیرو الدی
وبر کیسنه دن صوردیکه بو کیمدر اول کیسنه ایتدی بو که محمد بن المنکدر
دیرلر اعرابی ایتدی سبحان الله بو اول کیسنه درکه بریه ده یغمور
یغماسه بر استسقایه چقرز ومحمد بن المنکدرك آدینی چاغرورز
فی الحال یاغر وسلفده کچن اولولر عادت ایدنمشلر ایدیکه فائده
ازاللر ومعامله یی چوق چوق ایدب فائده یی آز المغی برکتلو کورورلر
ایدی وامیر المؤمنین علی رضی الله عنه کوفه بازارینه طولشوردی
وایدردی ای مسلمانلر از فائده یی کیرو دوندرمك که چوق
فائده دن کیرو قالورسز وعبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه

صودیلرکه سنک مالک چوق اولمغه سبب نه در ایتدی آنی
رد ایلمدم وهر کمسنه که بندن بر نسنه استدی کرلمدم وسرمایه سنه
صتدم وبر کونده بیک دوه صتدم وبیک دوه دیزی باغندن غیری
فائده اتمدم وهر دیز باغی بر اقچه دکردی وصتدوغم کونک عیننک
اقچه سی دخی قالدی بس ایکی بیک اقچه فائده ایلدم ایکنجی درجه
اولدرکه درویشلرک اسبابنی بها لوجه الله تا که کوکلری شاد اوله
بلکه قاریلر الیذن بها لوجه المولی وعیشی وغلبجقلر الیذن
ارتوجا غلة المولی وبازاره کلن درویشک متاعنه زیاده جه
ویرب المولی که بو اصل حرمتلوجه المولی صدقه ویرمکدن افضلدر
وهر کمسنه که بونی ایلیه اکا رسولک صلی الله علیه وسلم خبری
ایرشور که رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه رحم الله امرء
اسهل البیع وسهل الشراء یعنی الله تعالی رحمت ایلسون اول کمسنه یه
که صتمه سی والمه سی آسان اوله اما بای اولر کمسنه دن زیانله
متاع المق نه ثواب در ونه منت در بلکه یوقسه مال ضایع ایلمکدر
بلکه اولی اولدر که بای کمسنه ایله بازار اوزرنده نزاع ایلیوب
متاعی وجز المقدر وحسن وحسین رضی الله عنهما هر نسنه یی کی
صاتون الورلردی جهد ایدرلردی وجز الالر وبازار اوزرنده نزاع

ایدرلردی بر کمسنه ایتدی که بر کونده خلقه بو قدر بیک اقچه
صدقه ویرورسن بازارده بو دکلو نیچون نزاع ایدرسن ایتدیلر
اول نسنه که صدقه ویرورز الله ایچوندر والله ایچون ویرلن
چوق نسنه آزدر اما بیعده زیان ایلمک عقل ومالک اکسکلکیدر
اوچنجی درجه بها المقده اوج درلو احسان واردر بری بهانک
بعضیسن بغشلمقدر وبری دخی اقچه نک صنغنی ویرمزنی المقدر
اوچنجی مهلت ویرمکدر ورسول صلی الله علیه وسلم ایدرکه الله
تعالی اول کمسنه یه رحمت ایلسونکه صتمه سی والمه سی آسان اوله
ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردکه هر کمسنه که ویرمسنده والمه سنده
آسان اوله الله تعالی انوک جمیع ایشلرن آسان ایلر وهیچ
درویشه مهلت ویرمکدن زیاده احسان یوقدر واکر درویشلر
اقچه سی یوغسه مهلت ویرمک بوکره واجب اولور وبو ذکر
اولنان عدل وانصاف جمله سندندر اما درویشک مالی اولوب
ونقد اقچه سی اولمیوب سرمایه دن بر نسنه یی اکسکه صتمزسه یا بر
نسنه یه احتیاجی اولوب صتمزسه اکا مهلت ویرمک احساندر و عظیم
صدقه لردندر ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه قیامت
کوننده بر کمسنه یی کتوره لر که بو دنیده کندو نفسنه ظلم اتمش

ایدرلردی

اوله واعمالی دفترنده هیچ ثوابی اولمیه . واکا دیه لرکه عمرکده هیچ
خیر ایتمدوکمی اول کمسنه ایده اصلا خیر ایتمدم الا بو قدر وارکه
کندو خدمتکارلرومه هر زمان دیردم که هر کمسنه ده که بنم حقم
واردر اکا مهلت ویرب مرحمت ایلکنا اول کمسنه یه الله تعالی ایده
پس بو کون سن دخی فقیر و درمانده سن بزده سنک کناهلرکدن
کچه لم دیه واول کمسنه یی یرلغیه . وخبرده کلمشدرکه هر کمسنه
که بر کمسنه یه بورج اقچه ویرسه وبر مدتله وعده ویرسه و
مدت تمام اولدقدنصکره بر قچ کون مهلت ویرسه هر کونده بر
بورج ویردوکی دکلو مال صدقه ویرمش کبی اوله . وسلفده بعض
کمسنه لر وار ایدیکه بورجلولری بورجلرن ویردوکلرینی استمزلردی
تاکه کندولره هر کون اول مال دکلو صدقه ویرمک ثوابی یزله و
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه جنتک قپوسنده کوردم یزلمش
ایدیکه صدقه نک هر اقچه سی اون اقچه در . وبورجک هر اقچه سی
اقچه در . وبونک سببی اولدرکه بورج ایلمز الا اول کمسنه که محتاج
اوله فاما صدقه جایزکه محتاج کمسنه النه دوشمیه دردنجی حق
بورج اودمکدر وبورج اودمکده احسان بودرکه تقاضایه
احتیاج کوسترمیه . وادا ایلمکده عجله ایلیه وایو اقچه دن ادا ایلیه

وکندو الیله ویره . وکندو یه کمسنه کلمدن اوزی مال صاحبنک
اوینه ایلده . وخبرده کلمشدرکه هر کمسنه که بورج اقچه السه
وکوکلنده اول بورجی ایلکله اودمک نیتی ایلسه حق تعالی اول کمسنه
یه نیجه فرشته لر موکل قوندوره تاکه انی بلالردن صقلیلر وبو بورجنی
اودیمه اکا دعا ایده لر . اما اکر اودمکه قادر اولوب مال صاحبنک
رضاسی یوغیکن بر ساعت تاخیر ایلسه ظالم وعاصی اولور . واکا
ملکلر لعنت ایلیه کرکسه اوزی نمازه مشغول اولسون وکرکسه اویخوده
وارمش اولسون . وبو اول معصیتدرکه اوزی اویخوده ایکن کناهی
ترقیده اولور . وبورج اودمکه قادر اولمغک شرطی اولدرکه نقد
اقچه سی اوله . واکر صتجق اسبابی اولسه وصتمسه ینه عاصی اولور
واکر بورجی یرمز اقچه ایله ادا ایلسه یا بر عوض ویرسه ومال صاحبی
کوکلسز النسه ینه عاصی اولور . وتا مال صاحبی خشنود ایتمیجه
کناهدن قورتلمز . وبو شول اولو کناهلردندرکه خلقک اسان
کوردکلری . بشنجی حق اولدرکه هر کمسنه ایله که معامله ایلیه معامله
ایلدوکی کمسنه پشیمان اولدقده انوکله اقاله ایلیه یعنی بازاری
دوندره . زیراکه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کمسنه که
بر بازاری دوندوره یوق حسابنده ایلسه الله تعالی انوک کناهلرن

وکندو الله

یوق حسابنده ایلیه واقاله واجب اولورسنه دیکلدر فاما
عظیم ثوابی واردر [illegible] اولدر که متاعلری درویشلره
ویرسیه ویره اکرچه آرزسنه دخی اولورسه بو نیتله که تا درویشلر
بورجلرن ادا اتمکه قادر اولمینجه دلمیه واکر فقیرلغله آخرته
انتقال ایلسه ذمتنی حلال ایلیه سلفده بعض کمسنلر وار ایدی که
ایکی دفتری وار ایدی بر دفترده بلورسز آدلر یازلو ایدی که انلر
دوکلی درویشلر ایدیلر انلرک آدینی بلورسز یزردی تا که اوزی
اولورسه انلردن بر کمسنه بورج طلب ایلمیه وبو ایکی دفتر طوتن
کمسنلری غایت ایولردن طوتمزلردی بلکه اول کمسنه یی زیاده ایو
طوتزلردی که اصلا درویشلر آدیله دفتری اولمیه اکر درویشلر
بورجلرن کتوروب ویرورلرسه الالر اکر کتورمزلرسه کتورملرینی
اومیه لر اهل دین اولنلر معامله ده بویله ایدیلر ودین خاصلری
درجه سی دنیا معامله سنده ظاهر اولور هر کمسنه که دین
ایچون برآقچه ده شبهه ایلسه دین اولولرندن اولور والله اعلم
بالصواب [illegible] باب دنیا معامله سن ایلرکن دینده شفقت
ایلمکدر بلکل که هر کمسنه یی که دنیا تجارتی آخرت تجارتندن
فارغ ایلیه اول کمسنه بدبختدر وبر کمسنه که بر التون

بر داغی بر سغیسی یاره سنه دکشورسه معلومدر که انوک حالی
نجه اولور پس دنیانک مثلی بر سغیسی بر دق کبیدر وترصیز و
آخرتک مثلی التون بردق کبی هم کوکجکدر وهم چوق باقیقلور بلکه
هیچ نهایت بولماز ودنیا تجارتی آخرت آزوغنه برمز بلکه
جهد ایلمک کرکدر تا که دنیا تجارتی جهتمز بول اولمیه وآدمک
سرمایه سی دینیدر وآخرتیدر ورواد کلدر که بو سرمایه دن
غافل اولوب اوزینه شفقت ایتمیه وبالکلیه مشغله سی دنیا
تجارتی ودنیا اکینی اوله وآدمک اوزینه شفقتی شول وقت
اولور که بیع نسنه ده احتیاط ایلیه اول احتیاط اولدر که هر
کوکلنده خیر نیتلر ایلیه مثلا نیت ایلیه که بازاره وارب
اوزیچون حلال قوت صتون اله وعیالیچون دخی حلال قوتدن
الیوره تا که خلقدن نسنه دیلملو اولمیه وخلقدن طمعی کسله
وهمین شول دکلو قوت اله کتوره که انوکله الله تعالینک عبادتنه
باش قوشغه وآخرت یولنه دورشمکه قادر وخلقه امر معروف
ونهی منکر ایلمکه نیت ایلیه وهر کمسنه که خیانت ایلیه اکا اکا
ایلیوب خیانتنه رضا ویرمیه وخلقه برکون تا احشام اولنجه
شفقت ونصیحت وامانت اوزره اولمغه نیت ایلیه وبو ذکر

ایلدوکمز اجرت عملاری بدندر و عین فائده در و اکر بو بدنک
غیری دنیاوی برنسنه دخی اله کتورر سه فضله فائده اولور ایکنجی
احتیاط اولدرکه شویله بله که اوزی برکون دیرلک ایلمکه قادر
اولیماز تا اکر لا اقل آدم اوغلنلرندن بیک کمسنه انونک خدمتنه
مشغول اولسلر اتمجی کبی اکنجی کبی و جولاهه کبی و دمورجی کبی و
حلاج کبی و قلاوزی اهل صنایع کبی که بو دوکلی انونک خدمتنی کوررلر
و انونک بو دوکلیه احتیاجی واردر دوا دکلدر که عزیز انونک
ایشنده اولر وانونک بونلره هیچ نفعی اولمیه دوکلی عالم بو
جهانده سفر اوزره در ولایق بودرکه مسافرلر بربرینک الن
طوتهلر و بر برینه یار اولهلر پس کرکدر که اوزی دخی نیت ایلیوب
بازاره وارهیم بن دخی بر ایشه آل اورهیم که مسلمانلره دخی بندن
راحت حاصل اولسون نته کم سایر مسلمانلر بنم ایشمی کوره یورلر
دیه و بو ذکر اولنان صفتلر فرض کفایه دندر اوزی دخی بو
فرض اولن صفتلرک برینی ایشلمکه نیت ایلیوب شروع ایلیه و
بو نیتک درست اولدوغنک نشانی اولدرکه بر ایشه مشغول
اوله که خلقک اول ایشه احتیاجی اوله شویله که اکر بو ایش اولمسه
خلقک حالی مکدر اوله التونجیلک و نقاشلق و کرجلو بنا یموق کبی

اولمیه که

اولمیه که بو جمله دنیا بزکی در و بونلره احتیاج یوقدر و بونلری
ایشلمهمک اولیدر اکرچه ایشلمک شرعا حلالدر اما آدلری ایچون
ایبک قفتان دیکمک و التون اسبابی دوزمک بونلر خود حرامدر
و اول صنعتلرکه انلری سلفده کچن اولولر کریه کورمشلردر طعام
صتمقدر و کفن صتمقدر و قصابلقدر و صرافلقدر زیراکه طرفده
ربا اثرندن اوزینی صقلمق مشکلدر و دخی حجامت ایلیجیلکدر
که انده آدمی یرتمق و کسمک واردر آدمه نفع اولمق احتمالی ایله و
کاه اولورکه نفعی اولماز و فراشلق و دباغلقدرکه آدم کیاسینی
بو صنعتلرله پاک طوتمق مشکلدر و هم بو صنعتلر آدمی ذلیل ایلرو
دون همت ایلر و جانلو طوار الوب صتمق دخی بویلهدر و دلاللق
کریهدر زیراکه چوق سویلمکدن و مبالغه ایله سویلمکدن حذر
اتمکه قادر اولیماز و خبرده کلمشدر که بازرکانلغک خیرلوسی
بزچیلکدر و صنعتلرک خیرلوسی سراجلکدر که مشک و مطهره دیکه
و بونلره بکزر نسنه دیکه و خبرده کلمشدر که اکر جنتده بازرکانلق
اولیدی بزچیلک اولیدی و اکر جهنمده بازرکانلق اولیدی صرافلق
اولیدی و درت صنعتی دکمک طوتمشلردر که انلر جولاهلک و
و بنبه جیلک و ایک یوزجیلک و اوغلنجقلر اوقتمقدر و سبب بودرکه

بونلرك معامله سی اوغلنجقلر ایله وعورتلر ایله در وهر کمسنه نك که
معامله سی ضعیفلر ایله وعقلی ضعیف کمسنلر ایله اوله اوزی دخی
ضعیف عقل اولور [illegible] اولدرکه دنیا بازاری آخرت
بازارندن الیقومیه وآخرت بازاری مسجدلردر والله تعالی بیوردیکه
لا تلهكم اموالكم ولا اولادكم عن ذكر الله یعنی غفلتدن اویاندن
تاکه تجارت شغله سی سزی الله تعالینی ذکر ایلمکدن الیقومیه که
اگر الیقورسه زیان ایلرسز وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
بازرکانلره ایتدیکه کوننك اولنی آخرت ایچون الیقوك وباقیسنی
دنیا ایچون الیقوك وسلفك عادتی بوایدیکه صباحی واخشامی
ایچون صقلرلردی ومسجدده ذکر واورادده مشغول اولورلردی
یاخود علم مجلسنه حاضر اولورلردی وهریسه یی وباشی اوغلنجقلر
واهل ذمت اولوب خراج ویرن کافرلر صاتردی زیراکه هریسه و
کله صاتلدوغی زمانده مسجدده اولورلردی وخبرده کلمشدر
که ملکلر چونکه قولك اعمالی دفترینی کوکه ایلدهلر اگر کوننك اولنده
وآخرنده ثواب ایشلمش بولنسه آرایرده ایشلدوکی کناهی بغشلیه لر
وخبرده کلمشدرکه کوندز ملکلری وکیجه ملکلری صباحده و
اخشامده کلدکلرنده حقه ایرشلر الله تعالی ایدهکه بنم قولومی

نه حال اوزره قویوب کلدوکز اگر ملکلر آنی نماز قلورکن قویوب
کلدك دیرلرسه حق سبحانه وتعالی ایدهکه سز شاهد اولك که بن آنی
یرلغدم وکرکدرکه اگر کوندوزن اذان آوازن ایشتسه هیچ تأخیر
ایلمیوب هرنه ایشده که بولنورسه ترك ایلیوب مسجده واره وبو آیتده
بویله کلمشدرکه لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله شول
کمسنلر حقنده نازل اولمشدرکه انلرك دمورجیسی چکوجی قلدردقده
اذان آوازن ایشتسه قلدردوغی چکوجی دموره اورمیوب الدن
براغوردی وبشمقجی بزی سنجسه چونکه اذان آوازن ایشدیدی
سنجدوغی بزی چقرمدن ایشی الدن صالردی ودخی احتیاط
اولدرکه بازارده دخی الله تعالینك ذکرندن غافل اولمیه قادر
اولدوغنجه دیلنی وکوکلنی ایشسز قومیه زیراکه اول فائده که الله
تعالینك ذکرنی ترك ایتمکله فوت اولوردی وکلی دنیا آکا عوض اولمیان
وغافللر آراسنده الله تعالایی ذکر ایلمکك ثوابی ارتوقدر ورسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه الله تعالایی اونتمش کمسنلر
آراسنده ذکر ایلین کمسنه یاشل آغاج کبیدر قوروآغاجلر آراسنده
ودری کبیدر اولولر آراسنده وغزا ایدر کمسنه کبیدر غزادن
قچنلر آراسنده ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر

کمسنه که بازاره ایرشدکده ایتسه لا اله الا الله وحده لا شریک
له له الملک وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت بیده
الخیر وهو علی کل شیء قدیر اکا ایکی بیک کره ایکی بیک
ثواب یازلر ودعانک معنیسی بودرکه اللهدن غیری الله یوقدر
بردر شریکی یوقدر ملک اللهکدر حمد اللهکدر دیرلدن الله در اولدورن
الله در والله تعالی اوزی دیریدر اولمز خیر انوک الندهدر و
دوکلی شیئه قادردر وجنید رضی الله عنه برکون ایدردی که چوق
کمسنه واردرکه بازارده اکر صوفیلرک کوشه سنی اختیار ایلسه
وانلرک یرینه اوتورسه عهده سندن کله وجنید ایدردی
بعض کمسنه بلورم که برکونده بازار ایچنده وردی اوچ یوز رکعت
نمازدر واوتوز بیک تسبیحدر وشویله روایت قلدیلر که بو
سوزدن جنید اوزینی دیلردی والحاصل هر کمسنه که بازاره
قوت اله کتورمک ایچون وارسه تا که دینده فراغت خاطر اله کتوره
انوک معاملهسی ذکر اولنان وجه اوزره اولور والله تعالینک
ذکرندن خالی اولماز وهر کمسنه که بازاره دنیا زیاده ایچون
وارسه اندن الله تعالی ی ذکر ایلمک کلمز بلکه اکر مسجدده نماز
دخی قلورکن کوکلی پریشان اولور وخاطری دکان حسابنده

اولور

اولور بش شی احتیاط بودرکه بازاره چوق حریص اولمیه شویله
بازاره اول کیرن اولوب وآخر چقن اولمیه واوزاق وقورخولو
سفرلری اختیار ایلمک ودریا سفرن ایلمک غایت حریص اولمقدندر
ومعاذ الله که ابلیسک بر اوغلی واردرکه ادی زلنبوردر وابلیسدن
بازارلرده نایبی اولدر واکا ابلیس دیرکه بازاره وار ویلان
ویلان سویلمکی ومکر وخیانتی اهل بازارک کوکلنه صل واول
کمسنه که اول کیره وآخر چیقه اکا یولداش اول وخبرده کلمشدر
قوبیلرک یرمزرعی بازاردر وبازار اهلنک یرمزرعی اولدرکه
بازاره اول وآخر چیقه پس کوکدرکه اوزینه شویله واجب
ایلیه که تا علم مجلسندن وصباح وردندن وقوشلق نمازندن
قورتلیه بازاره کیرمیه وچونکه النه اول کون کفایت ایلمکه
قابل نسنه کیره بازاردن چیقه ومسجده واره وآخرت عمرینک
کفایتنی اله کتوره که آخرت عمری زیاده اوزوندر وآخرت
عمرینه احتیاج زیادهدر وزادی غایت ازدر وحماد بن سلمه که
ابو حنیفه نک رحمة الله علیهما استادی ایدی چلک صتردی
چونکه النه ایکی حبه فائده کیروردی صندوغی اوردردی
وکیرو دونردی وابراهیم بن یسار رحمة الله علیه ابراهیم بن

ادهمه رضی الله عنه ایتدی دیلرم که بوکون بالجوق ایشنه کیدم
ابراهیم ایتدی یا ابن یسار بعض نسنه وار در که سن طلب ایلرسن
وبعضیسی سنی طلب ایلر اول نسنه که سنی طلب ایلر سندن
آیرلماز واول نسنه که سن آنی طلب ایلرسن سکا اولشماز هرکز
حریصلر محروم اولوب وکاهلر غنی اولدوغن کورمدکمی
ابراهیم بن یسار دیلیم که هیچ بنم ملکمده نسنه یوقدر الا بر
بقالده ربع اقچم واردر ابراهیم ایتدی حیفا که سن شول مسلمان
سن که ربع اقچه یه مالک سن وینه ایش دخی ایلرسن وسلفده
بر طائفه شویله ایدیلر که بر هفته ده ایکی کوندن ارتق بازاره
وارمازلردی وبر طائفه هرکون بازاره وارلردی واویله نمازنده
کیرو کلورلردی وبر طائفه دخی اکیندو نمازنده کیرو کلورلردی
هر کسنه که چونکه بر کوننک نفقته اله کتوردی فی الحال
مسجد جانبنه یوز طوتردی الثانی احتیاط اولدر که شبهه لو
مالدن احتیاط ایلیوب ایراق اوله اما اکر حرام مالک چوقسنه
طولنورسه فاسق وعاصی اولور وهر مالکه انده شک اولیسه
کندو کوکلندن فتوی طلب ایلیه مفتیلردن صورمغه حاجت دکل
اکر اول ذی اهل بصیرت ایسه فاما اهل بصیرت کمسنه غایت آزدر

پس هر

پس هر نسنه که اندن قلبه کراهیت حاصل اوله آنی المیه وظالملر
ایله وظالملرک متعلقاتیله معامله ایلمیه وهیچ بر ظالمه ویرمیه
اسباب صنعتیه که ظالملر هلاک اولدوغی وقت غصه لو اولور و
ظالملر هلاک اولدوغنه غصه لنمق جائز دکلدر وظالم غنی
اولدوغنه سوینمک لازم اولور وهر متاعی که ظالملره صتمه و
بلسه که ظالملر اول متاع ایله ظلملرنده معاونت بولورلر اندن
ظلملرینه شریک اولمش اولور مثلا اکر کاغدی عاملره وظالملره
صاتورسه قیامت کونی معاتب اولور والحاصل کرکدر که هر کسنه
ایله معامله ایلمیه بلکه اهل معامله طلب ایلیه وشویله
دیمشلردر که بر زمان ایدی که هر کسنه بازاره وارب معامله
کیمکله ایلیم دیسه ایدرلردی که هر کیمکله دیلرسک ایله که دوکلی
اهل احتیاطدرلر اندن صکره بر زمان کلدی که ایدرلردی که
دوکلی کمسنه ایله معامله ایله الا فلانله ایلمه واندن صکره بر زمان
کلدی که ایدرلردی که هیچ کمسنه ایله معامله الا فلانله
وقورقوم بودر که بر زمان کله که انده هیچ کمسنه ایله معامله ایلمک
ممکن اولمیه وبو سوزی بزم زمانمزدن اول سویلمشلردی
کویا که شمدی بزم زمانمزده شویله اولمشدر که معامله حلالی

حراملە فرق ایلمك بر طرف اولمشدر وشول سببدن حلالی
حرامدن ایرمغه جرأت ایتمشلردر كه علملری ناقص ودینلری اكسك
دانشمندلردن زیرا طائفه ایشتمشلردر كه دیرلر كه دنیا مالی
هب برابر اولمشدر ودخی كلی حرام اولمشدر وبو غایت الوخطا
در زیرا كه دنیاده اولن مال دخی كلی حرام دگلدر وبونك
شرحی حلال وحرام كتابنده بوندن صكره شرح اولنور ان شاء الله
تعالی یدنجی احتیاط اولدر كه هر كسنه ایله كه معامله ایلیه
حسابن راست ایلیه قولنده وفعلنده ویرمه سنده والمه سنده
ومقرر بیله كه قیامت كوننده بونلرك هر بری ایله اونك حسابه
چكسلر كركدر ونیچون انصاف ایتمدك دیو عتاب ایتسلر كركدر
واولولردن بر كسنه بازركانلردن بر كسنه یی واقعه سنده
كوردی وایتدی الله تعالی سنكله نه ایش ایتدی بازركان
ایتدی اوكمه اللی بیك دفتر كتوردیلر بن دیدم كه یارب بو دخی كلی
كناه دفترلریمیدر الله تعالی ایتدی اللی بیك كسنه ایله معامله
ایلدك هر بر معاملەنك بر دفتری واردر بازركان ایتدی
هر بر دفترده كندو معامله می اولندن آخرنه وارنجه كوزمله
كوردم والحاصل اكر تلبیسله خلقه زیان ایلدوكی بیع اجره بوینه

بورج قلسه كرفتار اوله وهیچ بر نسنه ایتمیه تا آنی ادا ایتمیجه و
سلفده كچن اولولرك سیرتی وشریعتنك یولی بودر كه معامله
بابنده ذكر اولندی وبو زمانده بو سنت بر طرف اولمشدر ومعا
ومعاملەنك علمنی اونتمشلردر هر كسنه كه بو سنتلردن بریسنی
كتوره عظیم ثواب بولور زیرا كه خبرده كلمشدر كه رسول
صلی الله علیه وسلم اصحابنه بیوردی بر روزكار كله كه بو
احتیاطلركه سز ایلرسز انلرك هر كسنه كه اوندە برین ایلیه اكا كفایت
ایلیه اصحاب ایتدیلر یا رسول الله ایتدی بو سببدن كه
سز خیره اعتقاد ایلرسز خیر ایشلمك آسان كلور وانلر خیره
اعتقاد ایتمزلر وغافللر اراسنده غریب ومعتبر اولورلر وبوكوند
سویلندیكه تا بر كسنه معامله بابنده بو ذكر اولنان شرطلری
واحتیاطلری ایشیدوب امیدن كسمیه وبو شرطلری یرینه كتورم
كتوری بلوردیمیه زیرا كه بو زمانده رعایت اولنان شرطلر دخی
كفایت ایدر فاما هر كسنه كه آخرتك دنیادن یكرك اولدوغنی
اعتقاد ایلسه بو ذكر اولنان شرطلری واحتیاطلری دخی كلی یرینه
كتوردر زیرا كه بو احتیاطلری یرینه كتورمك درویشلكدن غیری
نسنه كتورمز وهر درویشلك كه آخرت پادشاهلغی اوله انوك

بورج

زحمتی چکمک کرکدر که خدا یو ازقیلرلق زحمتنه و بی نهایه سفر
مشقتنه صبر ایدرلر تا که بو ممالکی ایرشلر یا بر مملکت سیر ایده لر
مع هذا اگر اولر کلسه بو دوکلی ضایع اولور و بو دوکلی ایش ضایع
اولماز اگر بر کمسنه آخرت پادشاهلغندن اوترو اوزینه روا
کورمدوکی ضرری خلقه دخی روا کورمیه دردنجی اصل
حلالک و حرامک و شبهه لو نسنه لرک بیاننده در بلکل که رسول
صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که طلب الحلال فریضة علی کل
مسلم و مسلمة یعنی حلال طلب ایلمک جمیع مسلمانلرک اوزرینه
فرضدر و حلال طلب ایلمک ممکن اولماز تا حلالی بلنمیدوکن بلمینجه
و رسول صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که حلال روشن و حرام
روشندر و بو ایکی سنک اراسنده کیزلو و مشکل شبهه لو
واردر و هر کمسنه که اول شبهه لرک دائره سنه طولشه حرامه
دوشمک قورقوسی واردر و بلکل که حلال و حرام علمی اوزون علمدر
و انوک شرحی احیاء علوم ادلو کتابده تفصیله شرح اولنمشدر
که انوک مثلی هیچ بر کتابده شرح اولنمامشدر و بو کتابده شول
مقدار شرح ایلیلم که عوامک اکا فهمی طاقت کتوره و مراد
اولنان مقداری معنالری درت بابده شرح ایلیلم انشاء الله

تعالی

تعالی اول باب حلال طلب ایلمکک فضیلتی و ثوابی بیاننده در
ایکنجی باب حلالده و حرامده زهد و ورع درجه لرینک بیاننده در
اوچنجی باب حلالی و حرامی ایرمغک بیاننده در دردنجی باب
سلطانلرک علوفه سنک و انلره مخالفت ایلمکک بیاننده در اول
باب حلال طلب ایلمکک فضیلتنک و ثوابنک بیاننده در
بلکل که الله تعالی بیوردی یا ایها الرسل کلوا من الطیبات واعملوا
صالحا یعنی یا رسوللر شول نسنه که یرسز حلالدن یک و شول
طاعتکه ایشلرسز لایق اولنی ایشلک و بو اجلدندر که رسول
صلی الله علیه و سلم حلال طلب ایلمک دوکلی مسلمانلرک اوزرینه فرضدر
بیوردر و رسول صلی الله علیه و سلم دیدی کی بر کمسنه که قرق
کون حلال یسه شویله که هیچ حرام قریشدرمیه الله تعالی
انوک کوکلنی نور ایله طولدیرر و انوک کوکلنده حکمت بیکارلری
اچر و دخی روایتده کلمشدر که انوک کوکلندن دنیا محبتی کیده
و سعد رضی الله عنه صحابه نک اولولرندن ایدی ایتدی یا رسول
الله بکا دعا ایله که بنم دعام مستجاب اوله رسول صلی الله
علیه و سلم ایتدی هر زمان حلال طعام یی تا که دعاک مستجاب
اوله و رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که چوق کمسنه واردر

كه اتوڭ طعامى وغداسى حرامدر و بونڭ برله الن دعايه قالدروب
دعا ايلرسه اول اصل كمسنه لرڭ دعاسى قچن مستجاب اولور كه
الله تعالى اندنه فرض قبول ايلر ونه سنت ورسول صلى الله
عليه وسلم بيوردى كه هر كمسنه كه اون اقچه يه بر قفتان النسه
واول اون اقچه نڭ برسى حرام اولسه تا كه اول قفتان اتوڭ تننده در
اتوڭ نمازى مقبول دكلدر ودخى ديديكه هر اتكه حرامدن بتمش
اوله اكا اود زياده روادر وايتديكه هر كمسنه نڭ كه مالى يردن
اله كتورمسنه بالنجمله الله تعالى انى يردن جهنمه قويمسنده
بالنجمله ودخى بيوردى كه عبادت اون جزدر واتوڭ طقوزى
حلال طلب ايلمكدر ودخى بيوردى كه هر كمسنه كه حلال طلب
ايلمكدن يورولوب اخشام اوينه كلوب ياتسه يارلغنمش ياته وصباح
قالقه الله تعالى اندن راضى اولمش قالقه ودخى بيوردى كه الله
تعالى بيوردى كه اول كمسنه لركه حرامدن پرهيز ايدرلر بن انلرڭ
حسابن صورمغه اوتنورم وبيوردى كه بردرم اوتوز كره زنا
ايلمكدن اشددر مسلمانلق طريقنده وبيوردى كه هر كمسنه كه حرام
مال كسب ايلسه اكر صدقه ويرسه مقبول اولماز واكر صقلرسه
جهنم ازغى اولور وابو بكر رضى الله عنه بر قولك الندن سود ايچدى

وصكره

وصكره خبردار اولديكه حلال وجهله كسب اتمامش ايمش بر ماغن
بوغازنه اورب جهد ايلديكه استفراغ ايليه شويله زحمت چكدى
كه روحى كندودن جدا اولماغه قريب اولدى وايتديكه يا رب سكا
صغنورم بنم طمرلرم ايچنده قلان سوددن كه طشره چقماغه
امكانى اولمدى وعمر رضى الله عنه دخى بويله ايلدى شول زمان كه
يا كلوب كندويه صدقه دوه سنڭ سودندن ويرمشلر ايدى
وعبد الله بن عمر رضى الله عنه ايدر اكر شول قدر نماز قلسڭ كه
اركن كبى اولسه وشول قدر اوروج طوتسڭ كه قل كبى اينجه اولسڭ
فائده سى يوقدر ومقبول اولماز مكر كه حرامدن پرهيز ايليه سن
وسفيان ثورى رحمة الله عليه ايدر هر كمسه كه حرامدن صدقه ويره
وخير ايشليه شول كمسنه كبى اولور كه بر مردار قفتانى بول ايله يوب
دخى مردار ايليه يحيى بن معاذ رحمة الله عليه ايدر كه طاعت الله
تعالينڭ خزانه سيدر واتوڭ كليدى دعادر وكليدڭ ديشلرى
حلال لقمه در سهيل تسترى رحمة الله عليه ايدر كه ايمانڭ
حقيقتنه ايرشمك اولماز الا درت نسنه ايله اولور فرضلرى ادا
ايليه دوكلى شرطلريله وحلاليه زهد وورع شرطيله ودخى كلى
جائز المين نسنه لردن الچكه كرك ظاهرا ولسون كرك باطنى

ودائم بو حالتلر اوزره اولسه صبر ایلیه تا اولنجه ودیمشلردر که
ابن المبارك رحمة الله علیه که شبهه لو اقچه دن بر اقچه یی صاحبنه
ویرمکی زیاده سوورم اندن که اوز بیك التون تصدق ویرم وسهل
تستری رحمة الله علیه ایدر هر کسنه که حرامی یيه لابد انوك یدی
اندامی معصیته دوشر کرکسه دلسون کرکسه دلمسون وهر
کسنه که حلال یيه انوك یدی اندامی طاعتده اولور واكا خیره
توفیق ایرشمش اولور وبو بابده خبرلر و اثرلر چوقدر وبو سببدندر
که سلفده اهل تقوی اولنلر عظیم احتیاط ایتمشلردر و احتیاط
ایلیلرك بریسی وهب بن الورود رحمة الله علیه که اصلا بر نسنه
یمزدی تا نره دن اولدوغن بلمینجه برکون وهبك اناسی بر قدح سود
کتورب وهبه ویردی وهب صوردی که بو سود نره دندر وبهاسی
نره دن ویرلمشدر وکیم صاغمشدر وهب بو دکلسن بلدکدن
صکره ایتدی بو قالدیکه بو سودك طوری نره ده اوتلمشدر وقنده
طوار اوتلدوغی نره ده مسلمانلرك حقی وار ایدوکن بلدی ول سوددن
ایچمدی اناسی ایتدی بو بنم کتوردوکم سوددن ایچ که الله تعالی
سکا رحمت ایلسون وهب ایتدی ایتدی اکر رحمت ایلرسه استرم
زیرا که رحمتنه معصیتی سببیله ایرشمش اولورم وبشر حافیه

رحمة الله علیه نره دن زاد ایرسون دیو سوردیلر بشر یجك بابنده زیاده
احتیاط ایلردی ایتدی سائر ادملر ییدوکی یردن یرم ولیکن فرق واردر
یوب اغلینله کولن اراسنده ودخی ایتدی نهایت بودر که الــ
قصه اوله ولقمه از اوله

ایکنجی باب حلال و حرام درجه لرینك

بیاننده در بلکل که حلالك وحرامك چوق درجه لری واردر دوکلیسی
بر درلو دکلدر بعضیسی حلالدر وبعضیسی حلال پاکدر وبعضیسی
زیاده حلال پاکدر حرام دخی بویله در بعضیسی زیاده مردار حرامدر
شویله که خسته یه حرارت زیان ایلر اولسه اول نسنه که زیاده
ایسی اولور زیانی دخی زیاده اولور و ایسیلك دخی درجه ایله اولور
زیرا که بال ایسیلکده شکر کبی دکلدر حرام دخی بویله در ومسلمانلرك
حرامدن پرهیز ایتمکده طبقه لری بش درجه اوزرینه در اول درجه
ورع عدولدر یعنی اهل عدل اولن کمسنه لرك حرامدن پرهیز اتسیدر
وورع عدولك مالی جمیع مسلمانلرك فتوای اهل ظاهر حرامدر
دیدوکی نسنه دن صاقنوب ایراغ اولمسیدر وبو درجه جمیع درجه لرك
ادناسیدر وهر کسنه که بو ورعدن ال قالدوره انوك عدالتی
باطل اولور واكا فاسق وعاصی دیرلر وورع عدولك نیجه درجه لری
واردر زیرا که بر کمسنه که غیرك مالنی رضاسیله عقد فاسد ایله

رحمة الله

السه حرامدر ولیکن اول نسنه که کوجله اولور زیاده حرامدر
واکر بردر ویشدن ویا بیمدن کوجله اله زیاده حرامدر وعقد
فاسد ربا سببی اولورسه زیاده حرام اولور اکرچه بو دوکلیسنه دخی
حرام دینور وهر نسنه که زیاده حرام اوله آخرتده عذابی زیاده
اولور واندن عفو امیدی مشکل اولور نته کم خسته بالیسه اوله
خطری زیاده اولور بایندیندن یعنی قوامه کلمش بیندن واکر
زیاده یسه خطری ازیندن زیاده اولور وحلال فتوی درو حرام
فتوی در انوک تفصیلی اول کسنه بلور که دوکلی فقهی اوقیوب احاطه
ایتمش اوله وهر کسه نک اوزرینه دوکلی فقهی اوقومق لازم دکلدر
زیراکه اول کسنه که انوک قوتی غنیمت مالندن وجزیه مالندن
اولمیه اکا لازم دکلدر که غنیمت کتابن وجزیه کتابن اوقیه لیکن
هر کسنه یه اول کتابی اوقومق واجبدر که اکا محتاج اوله مثلا اکر
بر کسنه نک کلوری بیعدن اولسه انوک اوزرینه علم بیع واجب
اولور واکر اجاره دن اولسه انوک اوزرینه علم اجاره واجب اولور
وهر بر صنعتک بر علمی واردر هر صنعتک علمی انک اهلنه واجب
اولور ایکنجی درجه صالحلرک درجه سیدر و بو اولدر که هر نسنه
که مفتی حرامدر دکلدر دیه ولیکن شبهه لردن خالی اولمیه اندن اك

بجکر

چکه وشبهه اوج قسمدر بعضیسی اولدر که اندن حذر ایتمك
واجبدر وبعضیسی اولدر که حذر ایتمك واجب دکلدر ولیکن
مستحبدر وواجبدن حذر ایتمك اول درجه در ومستحبدن
حذر ایتمك ایکنجی درجه در واوجنجی درجه اولدر که اندن حذر ایتمك
وسوسه در عمله یرمز انوك کبی که بر کسنه که آوا تی یمیه وایده که
احتمالدر که بو او بر کسنه نك ملکی اوله صاحبنك الندن قچمش اوله
ویاخود بر اوده عاریتی ساکن ایکن اولودکن طشره چقوب ایده که
احتمالدر که بو اوك صاحبی اوله واو وارثه انتقال ایلیه وبو وارثك
رضاسی یوغکن اوك ایچنده بولنم هر نسنه یه که بونك کبی نشان
دلالت ایلمیه وسوسه اولور عمله یرر نسنه اولماز اوجنجی درجه
پرهیزکارلرك پرهیزیدر که انلره متقیلر دیرلر واهل تقوینك
پرهیزی اولدر که هر نسنه که حرام اولمیه وشبهه لو اولمیه که بلکه
مطلق حلال اوله لکن شبهه یه وحرامه دوشمك قورقوسی ایله اندن
ال چکه ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی که قول متقیلرك
درجه سنه ایرشمز الا وقتا یرشور که بر نسنه نك حلالك
هیچ باکی یوغکن اندن ال چکه بر احتیاط اولمغیچون نسنه نك قورخو
عمر رضی الله عنه دیدیکه بز حلالك اون بلوکده طقوز بلوکندن

الچکدک حرامه دوشمک قورخوسندن اوتری و بو سببدن
ایدی که برکیسنه نک برکیسنه اوزرنده یوز آلتی آقچه سی وار ایدی
طوتسان طقوزدن زیاده المدی تاکه اولمیه اگر تمام الورسه
زیاده المش اوله علی بن معبد ایدر که بر اوی کرایه طوتمش ایدم
بر مکتوب یازدم دیلدم که مکتوبک یازوسنی بو اولک طپراغیله
قورودم اولا بو او بنم ملکم دکلدر بونک طپراغندن مکتوبه صاچمق
جائزدر دکلدر دیمش لکن دوندم دیدم که بو مقدار طپراغدن نه قدری
واردر پس بر مقدار طپراغی اول یازونک اوزرینه صاچدم
و واقعه ده کوردم که برکیسنه بکا دیردی که اول کیسنه لر که
دیوارک طپراغنک قدری بو قدردر دیرلر یارین قیامت کوننده
حقیقت بیلکلر و اول کیسنه لر که تقوی ده بو درجه ده اولدیلر
هر نسنه که آز اوله و اعتباره کلور نسنه اولمیه اندن حذر
ایدرلر دی زیرا احتمالدر که آز نسنه نک یولی آچلغه زیاده یه
چکه دیرلر دی وهم اولمیه که آخرتده متقیلر درجه سندن
دوشورز دیو احتیاط ایدرلر دی و حسین بن علی رضی الله
عنهما اوغلنجق ایکن صدقه ماللندن بر خرما آغزینه الدی رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی کخ کخ القها یعنی بو امردر براق

دیدی و عمر بن عبد العزیزک قاتنده غنیمت ماللندن مشک
کتورمشلردی بورنینی طوتدی و ایتدی مشکک قوخوسی منفعتیدر
و بو منفعت دخی مسلمانلرک حقیدر و اولولردن برکیسنه
برکیجه برخسته نک باشی اوجنده ایدی چونکه خسته جان
حقه تسلیم ایلدی باشی اوجنده اوتوران عزیز چراغی دکلندردی
و ایتدی وارثلرک یاغه حقی متعلق اولدی و عمر رضی الله عنه
غنیمت مشکنی اوینده قومشدی تاکه خاتونی مسلمانلر ایچون
صته برکون عمر رضی الله عنه اوینه کلدی خاتوننک الکنده مشک
قوخوسی طویدی و ایتدی بو رایحه نه در خاتون ایتدی مشک
طرترکن الده رایحه سی قالدی الکمه سلدم دخی حال عمر خاتوننک
الکنی آلدی و بردستی صو کتوردی و صویی دوکردی و اول
الکی یاخچله یوردی و قخولردی تا شول حده دک که هیچ قوخو
قالمدی اندن صکره الکی خاتوننه ویردی و بو مقدار مسامحه
اولوب سهل کورلسه جائزدر لکن عمر رضی الله عنه دیلدیکه
بو آز نسنه نک قوخوسی باغلیه تاکه چوق نسنه یه چکمکه اولمیه
وهم دیلدیکه بر حرام قورخوسندن بر حلالدن الچکه تاکه
متقیلردن اولا بن بوله و احمد بن حنبلدن رضی الله عنه صوردیلر

کیم بر کمسنه مسجدده اولسه و سلطانک مالندن اول
مسجدده بخور یاقسلر نیجه ایتمک کرکدر احمد بن حنبل ایتدی طشره
چقمق کرکدر تاکه اول بخورک قوخوسنی طویمیه که بو حرامه قریب
در زیراکه شول رایحه که اول کمسنه یه ایرشور قفتانینه تأثیر
ایلمز مقصود اولور پس احتمالدر که بو مسامحه اولنان نسنه لردن
اولمیه و احمد بن حنبله صوردیلر که بر کمسنه نک که علم حدیثدن
بر ورقی اولسه جائزمیدر که انوک دستوری یوغکن اول حدیثی
یازلر ایتدی جائز دکلدر و عمرک رضی الله عنه بر خاتونی وار ایدی
غایت سوردی چونکه خلافت عمره ایرشدی اول خاتونه طلاق
ویردی بو قورخودن که شاید که برایشده اول خاتون شفاعت
ایلیه و انوک مخالفت ایلمکه اختیاری اولمیه و بلکل که هر مباح
که دنیا زینتی اوله بو درجه دندر زیراکه اکر بو زینته مشغول
اولورسه اول زینتی نیجه ایشلره صاکز بلکه هر کمسنه که حلالدن
طویمیه اول کمسنه متقیلر درجه سندن محروم قلور زیرا
که چوق حلال شهوتی تحریک ایلر و بوندن نا معقول فکرلر حاصل
اولور و هم نفس دخی جلوب بد خوی اولمق قورخوسی اولور و اهل
دنیانک مالنه و کوشکنه و باغنه طمع ایلمک حلالی چوق یکمکدن

حاصل اولور

حاصل اولور زیراکه حلالی چوق یمک دنیا طمعنی دیره در و دنیا
طلبنه دوشر و حرامه چکر و بو اصلدندر که رسول صلی الله علیه
وسلم دیدی که دنیایی سومک دوکلی کناهلرک باشیدر و دنیادن
مرادی مباحدر زیراکه مباح اولان دنیایی سومک کوکلی بالکلیه الور
و دنیایی چوق طلب ایلمکه صالر و دنیایی چوق طلب ایلمک خود معصیتدن
اولمازر و بو سببدن ایدی که سفیان الثوری بر یوکسک محتشم
سرایک اوکندن کچدی بر کمسنه سفیانک ایله بله ایدی بو سرایه
نظر ایلدی سفیان انی نظر ایلمکدن منع ایلدی و ایتدی اکر سز
بو معقوله نسنلره نظر ایتمسکز انلر اسراف ایلمزلردی پس
مظلمه ده انلر ایله سز دخی اولورسز دیدی و احمد بن حنبله کرجله
دیوار و کرجله اوزیاتمقدن سؤال ایلدیلر ایتدی اما یری کرجله
صومق جائزدر تاکه طپراق قالمیه و اما دیواری کرجلمکی کره کوررم
زیراکه دیواری کرجلمک دنیا زینتندر و سلفده کچن اولولر
شویله دیمشلردر هر کمسنه نک که قفتانی اینجه یوفقه اولسه
انوک دینی دخی اینجه و یوفقه اولور و بو ذکر اولنانلرک جمله سی
بو اصلدندر که سلفده کچن اولولر حلالک یاکدن الکیکلر ایدی
حرامه چکمک قورخوسندن دردنجی درجه صدیقلر درجه سیدر

که انلر شول حلالکه حرامه چکمیه ولکن انلرك سبیلوندن بریسی
کناهله وظلمله اولمش اولسه اندن دخی حذر ایدرلردی انوك
مثالی بودر که بشر حافی رحمة الله علیه شول ایرماقدن صو ایچمزدی
که انی سلطان قازمش اوله و بر طائفه دخی بولنده صو ایچمزلر
دی شول حوضلردن که اول حوضلری سلطانلر قازمش ایدی و احمد
بن حنبل مسجدده درزیلك ایلمکی کریه طوتردی و اول درزیلکدن
حاصل اولن کسبی ایو طوتمزدی و کورخانه ده اکریلن ایلکدن
سؤال ایلدیلر کریه کوردی و ایتدی کورخانه آخرت اویدر و
بر اوغدن سلطان اوندن بر چراغ یاقدی و چراغ صاحبی آنی
قبول ایتمیوب کیرو سوندردی اولولردن برینك نعلینك
تصمه سی قیریلدی و اول چنده سلطانك مشعله سی کچردی اول
کمسنه نعلیننك تصمه سنی سلطانك مشعله سی کچدکدن صکره
اوکردی و ذا النون مصری یی حبس ایتمشلردی و بر نیچه کون آج قالمشدی
بر صالحه خاتون که ذا النونك مریده سی ایدی اوزینك حلال ایلکیندن
ذا النونه طعام کوندردی ذا النون اول طعامی یمدی پس اول
خاتون ذا النونه عتاب ایلیوب ایتدی بلورسن خود بنم سکا کوندردوکم
طعام حلالدر و سن خود بو دکلو کوندن برو آجسن عزیزسن دیدی

ذا النون ایتدی طعامك طبقی بر ظالمك الندن اولشدی اول
سببدن یمدم واو ظالم دیدوکی زندانجی ایدی و ذا النون اندن
حذر ایدردی که اول طعامك ایرشمه سنه سبب اولن بر ظالمك الندن
قوتی ایدی واول قوت حرام مالدن حاصل اولمش ایدی و بو بابده
ذکر اولنان زهدك درجه لرینك زیاده عظیمیدر و هر کمسنه که
بو ذکر اولنانك تحقیقنه ایرشمز وسوسه یه دوشوب هیچ بر ظالمك
الندن نسنه یمز حال بو ایله دکلدر زیرا که بو بر ظالمه مخصوصدر
که حرام ییه و قوتی حرامدن حاصل اوله اما اول کمسنه که زنا ایلیه
انوك قوتی زنادن حاصل اولماز پس طعامك کلوب ایرشمه سنه
سبب اولن حرامدن حاصل اولن قوت اولماز و سری سقطی
ایدر که بر کون صحراده بر صویه ایرشدم و اول صونك کنارنده بتمش
اوتلر کوردم و کندومه ایتدم بو اوتدن یه کل که اکر عمرکده سکا حلال
یمك میسر اولملو ایسه بو اولسه کرکدر غایبدن بر آواز کلدی که
یا سری اول قوت که سنی بو اره یه یتوردی نردن حاصل اولدی
سری ایتدی بو آوازی که ایشتدم سویلدوکم سوزه پشیمان اولوب
استغفار ایلدم صدیقلرك درجه سی بودر و انلر دوکلی ایچنه
فکرلردن بو بغلیه احتیاطلره صرف ایلرلردی و بو زمانه ده

بو احتیاط صوفیلرك فیلرك قفتان یومده و پاك صولر طلب ایلمكده
واقع اولن احتیاطلرسه تبدیل اولنمشدر و سلفده كچن اولولر
قفتان یوماغی و پاك صو طلب ایتمكی سهل كورزلردی و یالن ایاق
گزرلردی و قنغی صوكه بولورلرسه اندن ابدست الورلر پاك
اولورلردی لكن بو پاكلك ظاهر بزكیدر و خلقك تماشاگاهیدر
و نفسك حظی یریدر و اول نسنه سلف اختیار ایلمشدر باطن
بزكیدر و حقك نظرگاهیدر اول سببدن مشكلدر بشنجی درجه
مقربلرك و اهل توحیدك زهدیدر بو طائفه هر نسنه كه
حق تعالیدن غیری ایچون اوله اكر ایكیدر و اكر كیمكدر و اكر اویقودر
و اكر سویلمكدر و كلیسن اوزلرینه حرام طوترلر و بونلر شول قوم
درلركه همتلری بر و صفتلری بر اولمشدر و كمال اوزره موحد
بونلردر یحیى بن معاذ حكایت ایلرلركه یحیى شربت ایچمش ایدی
و خاتونی اكا دیدی بر قدح ادم اول اورتاسنده یوری تا كه شربتك
فائده سی ظاهر اوله یحیى ایتدی بو یورمكك وجهی ندر هیچ
بلمزم و اوتوز ییلدركه بن كندو حالمی صقنورم تا كه دین مصلحتندن
غیری بندن بر حركت صادر اولمیه پس بو طائفه یه اكر دینه متعلق
بر نیت اولمسه اصلا حركت ایلمزلردی مثلا اكر طعام یسلر همین

شول دكلو یرلردی كه انلرك عقلی و حیوتی فی الجمله یرنده باقی
قله و عبادته قوت بولمق ایچون یرلردی و اكر سوز سویلسلردی
اول سوزی سویلرلردی كه دینلرینك منفعتی اوله و هر نسنه كه دیندن
غیری اوله دكلی كندولره حرام بلورلردی زهدك درجه لری
بونلردر پس لااقل كركدر كه اشیده سن و بیله سن تا كه اوزكی
اكلیوب كندوكا كسلكی بیله سن و اكر اول درجه ده عاجز اولن
مسلمانلرك درجه سیدر اوزكی صقلمقدر لسك تا كه فاسق ادی
سنك اوزرو كه لازم اولمیه بو مرتبه دن عاجز اولورسن فاما
چونكه سوزه كله سن اغز اچوب عالم ملكوتدن خبر ویردسن
و كلام ظاهریدن كه علم شریعتدر عار ایدرسن بلكه دیلرز سن
كه صوفیلرك عالی و بلند سوزلرندن خبر ویره سن و خبرده كلمشدر
كه رسول صلى الله علیه و سلم ایتدی خلقك غایت یرمزی شول
قومدركه انلرك تنی نعمتده اوله و درلو درلو طعاملر یه لر
و لون لون قفتانلر كیلر دخی اغزلرین اچوب كوكجك حدیثلر سویلیو
حقیقتدن دم اورمق دیلیلر حق سبحانه و تعالى بزی انلرك
مبتلا اولدوغی بلادن صقلیه بمنه و فضله اوچنجی باب
حلالی و حرامی بربرندن ایروب پرهیز ایلمكك بیانندهدر بلكه

ستود

بر طائفه شویله گمان ایتمشلردر که دنیانک دوکلی مالی حرام اوله و
یا خود اکثری حرام اوله بو طائفه اوچ قسم اولمشلردر اول قوم که
احتیاط زاهدانلره غالب اولمشدر دیمشلردر که هیچ بر نسنه یمیلم
مگر شول نسنه یی صحراده بتمش اوت اوله و بالوقی و اوآوی اوله
و بونلره بکزر نسنه که واردر و شول طائفه که بطاللق و شهوت انلره
غالب اولمشدر انلر ایدرلر که دوکلی نسنه لرک آرالرین بر بریندن فرق
ایتمک کرکدر بلکه حلالی و حرامی یکسان بلوب یمک کرکدر و بر
طائفه دخی اعتداله قریب ایکدر و انلر شویله دیرلر که دنیاده
اولانک دوکلیسن یمک کرکدر لکن هر نسنه ضرورت مقداری کرکدر
و بو مذهبلرک اوچی دخی محض خطادر بلکه درست بودر که
دنیاده اولان نسنه لر یا حلال اولور یا خود حرام اولور و یا بو
ایکسنک آراسنده شبهه لو اولان نسنه لر اولور تا قیامت قوپنجه حال
بودر نته کم رسول صلی الله علیه و سلم بویله بیورمشدر
و اول کیمسنه که صنور که دنیا مالنده حلالدن حرام زیاده در غلط
ایلر زیرا که حرام چوقدر ولکن حلالدن زیاده دکلدر و فرق واردر
بر نسنه حد ذاتنده چوق اولماغله بر نسنه دن زیاده اولماغک
آراسنده نته کم عالمده خسته و مسافر و سپاهی چوقدر ولکن

سائر خلقدن انلر زیاده دکللردر و نته کم ظالملر چوقدر ولکن
مظلوملر زیاده در و بو وجه احیا کتابنده تفصیل و دلیله بیان
اولنمشدر و بو بابده اصل بودر که خلقه بیورلمشدر الله تعالینک
علمنده حلال اولان نسنه یی یه لر زیرا که بویله حلالی اله کتورمکه
کیمسنه طاقت کتورمز بلکه شویله بیورلمشدر که خلایق حلال
ظن ایلدوکلری یا خود حرام اولدیغن بلمدوکلری نسنه یی یه لر و بو مقوله
حلال آسانلغله اله کیرور و بو ذکر اولنان دلیل بودر که رسول
صلی الله علیه و سلم بر کافرلک مطهره سندن ابدست الدی و
عمر رضی الله عنه بر ارمنی عورتک دستی سندن ابدست الدی
و اکثر صحابه صوصز اولسلر کافرلرک قابلرندن صو ایچرلردی
و مردار یمک خود حلال دکلدر و غالب بو ایدی که اول کافرلرک اللری
مردار ایدی زیرا که شراب ایچرلردی و مردار یرلردی لکن چونکه
انلرک قابلرینک مردار اولدیغن بلمزلردی پاک عد ایلرلردی و صحابه
رضوان الله علیهم اجمعین هر بر شهره که ایرشورلردی طعام صتون
الورلردی و معامله ایلرلردی مع هذا انلرک زماننده اوغریلر و
ربا خورلر و شراب صاتیجیلر وار ایدی و صحابه انلرک دنیا مالندن
بالکلیه حرامدر دیو چکنمزلردی و دوکلی دنیا مالینی دخی طوتمزلردی

وضرورت اولدوغی دکلو قناعت ایلرلردی پس کرکدرکه بیله سن
که خلق سنک قتکده ایکی قسمدر قسم اول اول کمسنه درکه معلوم
اولمیه شویله که سن انوک نه صالح اولدوغن ونه خود فاسق اولدوغن
بلمیه سن نته کم بر شهرده غریب اولسک کیمدن دیلرسک اتمک
الوب معامله ایلمک جائزدر زیراکه هر نسنه که بر کمسنه نک
الندهدر ظاهر بودر که انوک ملکیدر وبو دلیل اول نسنه نک
حلال اولماسنه کفایت ایلمز وبو دلیلی اول نسنه نک حرام اولمسنه
دلالت ایلمز دلیلدن غیری نسنه باطل ایلمز اما اکر بر کمسنه بو بابده
توقف ایلسه ومعامله ایلمکه بر کمسنه طلب ایلسه که انوک
صلاحتی مقرر بلسه بو جمله ورعدن بر نوع اولور واجب اولماز
ایکنجی قسم شول کمسنه درکه انی صلاحیله موصوف بیله سن
وانوک مالندن تردد سز یمک جائز اولور وتردد ایلمکدن زهد
اولماز بلکه وسوسه دن اولور واکر اول کمسنه سنک تردد
ایلدوکوکه ایغنسه سنک انی ایغتمک معصیت اولور واهل
صلاحه بدکمان ایلمک خود باشقه معصیتدر اوچنجی قسم
اولدرکه انی ظلمله معروف بیله سن حرامیلر کبی وپادشاهک
عامللری کبی یاخود بیله سن که انوک جمله مالی یاخود اکثری

حرامدر بویله کمسنهلرک مالندن حذر ایلمک واجبدر مکرکه اول
مال حلال یردن اولدوغن بیله سن دردنجی قسم اولدرکه انوک
اکثر مالی حلالدر ولکن فی الجمله حرامدن خالی دکلدر انوک کبی که
بر کمسنه ایکنجی اولسه وسلطانک ایشن دخی ایشلسه یاخود بازرکان
اولسه وسلطانله دخی معامله ایلسه بو مقوله کمسنهنک مالی
حلال اولور وانوک اکثر مالی قبول ایلمک جائز اولور ولکن
حذر اوزره اولمق مهم اولان زهدلردندر عبدالله مبارکک
وکیلی بصرهدن مکتوب کوندروب ایتدی که بعض کمسنهلرله
معامله ایلمک دیلرز که انلر سلطانک آدمیلریله معامله ایلرلر
عبدالله ایتدی اکر سلطان آدمیلرندن غیری کمسنهلر ایله
معامله لری یوغیسه انلرله معامله ایلمک واکر غیریلر ایله
دخی معامله ایلرلرسه انلرله معامله ایلمک جائزدر بشنجی قسم
اول کمسنهدرکه انوک ظلمنی بلمیه سن وانوک مالندن خبردار
اولمیه سن فاما انده ظالملق علامتنی کوره سن لوندانه قفتان
وکلاه وسائر سپاهی لباسی کبی بو دخی علامت ظاهردر بونلرک
معامله سندن حذر ایلمک کرکدر تا اول زمانه دکن که بیله سن
که سکا ویردوکی مالی نردن کتوردی التنجی قسم اول کمسنهدرکه

اندن ظالملق علامتی کورمیه سن فاما فاسقلق علامتی
کوره سن نته کم حریر قفتان کیه و آلتون اسبابی قوللنه و شراب
ایچدوکن و نامحرم عورته بقدوغن کوره سن صحیح قول بودر که
انوڭ مالندن حذر ایلمك واجب دکلدر زیرا که بو ذکر اولنان
نسنلر مالی حرام ایلمز نهایت مرتبه خلاف ایدیه لر چونکه بو فعللر
حلال کوردی احتمالدر که حرام مالدن دخی پرهیز ایلمیه فاما
بو مرتبه ایله انوڭ مالنڭ حراملغنه حکم ایلمك اولماز زیرا که
هیچ بر کمسنه معصیتدن پاك دکلدر چوق کمسنه واردر که
ظلمدن حذر ایلر اکرچه معصیتدن حذر ایلمز و بو قاعده یی دایم
کوزتمك کرکدر حلال ایله حرامڭ آرالرین فرق ایلمکده چونکه
بو قاعده یی کوزده اکر بر حرام نسنه یمش اولسه و اوزی انوڭ
حرام اولدوغن بلمسه انکله قیامت کوننده صوری اولماز انوڭ
کبی که نجاستله نماز قلمق جائز اولماز و لکن اکر نجاست اولسه
و اوزی بلمسه یا خود نمازی ادا ایلدکدنصکره بلسه بر قوله
کوره نمازڭ قضاسی واجب اولماز که رسول صلی الله علیه و
سلم نماز اوزرنده نعلین چقردی و نمازی باشندن باشلمدی
و ایتدی جبرائیل بکا خبر ویردیکه نعلین پاك دکلدر و بلکل که

هر یرده که اندن پرهیز ایلمك مهمدر و واجب دکلدر دیدلر
لایق بودر که انوڭ کبی یرده الدوغی مال نرده ندر دیو سؤال ایلیه
لکن بو شرطله که بو سؤالدن مال صاحبنه زحمت و بحضورلق
حاصل اولمیه و اکر مال صاحبی انوڭ سؤالنجمك احتمالی اولور
سؤال حرام اولور زیرا که زهد دیدکمز احتیاطدر و انجتمك
خود حرامدر بلکه کرکدر لطفله بهانه ایلیه و اکر بهانه ایلمکه
قادر اولمازایسه جهد ایلیه تا که اول اسبابدن صاحبی بحضور
اولمیه و اکر بر غیری کمسنه دن صوردیسه اسباب صاحبی
ایشدوب انجنمك احتمالی اولسه ینه لایق دکلدر زیرا که بو تجسس
و غیبتدر و بر مرصوددر و اوچی دخی حرامدر و احتیاطدن اوترو
حلال و حرام اولماز رسول صلی الله علیه و سلم کاهی مهمان
اولوردی و اوکنه کتوردکلری طعامڭ تفتیشنی ایلمزدی و هدیه
ایلدوکلری صورمزدی الا مکر شول کمسنه دن صوردی که
بر شبهه نڭ سببی ظاهر اولیدی و ابتدا که مدینه یه کیتدی
شول هدیه که رسوله التورلردی هدیه میدر و صدقه میدر
دیو صورردی شول سببدن که شك محلی ایدی و بو سؤالدن
هیچ کمسنه بحضور اولمازدی و بلکل که بازارده سلطانڭ مالی

طرح ایلیوب اولشدر سلر یاخود غارت قیوینی صاتسه لر اگر بلورسه که اول بازارده اولن مالك اكثری حرامدر کوکدر که اندن نسنه الوب یمیه بلکه سؤال ایلیوب اول نسنه نره دن در بله اندن صکره یمیه واگر اکثری حرام اولماز ایسه صورمق صاتون الموق جائزدر ولکن صورمق وبلمك مهم اولاندر زهدلرده نه درجه

باب سلطانلرك علوفه سنك وانلره وارب سلام ویرمکك وانلرك مالنی قبول ایلمك حلالمیدر اولك بیاننده در بلکل که هر نسنه که زمانه سلطانلرینك اللرنده در واکثری حرام طریقیله المشلردر مثلا یا جریمه دن ویاخود رشوتدن المشلردر دوکلی حرامدر وانلرك النده اولن حلال مال اوج نوعدر بری اول مالدرکه غنیمت طریقیله کافرلردن المشلردر یاخود خراج کبی کافرلردن المشلردر اکر شرع اوزره المشلر ایسه یا شول میراثدرکه انلرك اللرینه کیرمش اوله وغیری وارثی اولمیه وبو مال مصالح مسلمین ایچون صرف اولنور وچونکه روزکار بویله ظلم اوزره اوله حلال مال نادر اولور واکثری خراجدن وجریمه دن یس انلردن الموق قطعا جائز دکلدر تاکه حلال وجهدن اولدوغن بلمینجه مثلا یا غنیمتدن یا جزیه دن یا زکاتدن اوله واکر بر

سلطان برملك احیا ایلسه اکا مالك اولور واول ملکدن کلن حاصل اکا حلال اولور واکر بغیری احترتله طوتسه انده شبهه اولور اکرچه حرام اولماز واکر سلطان بو وجه بر یر السه ملکی اولور لکن بهاسن حرامدن اودرسه اکا شبهه یول بولمش اولور واکر بر کمسنه علوفه ویرسه اکر سلطانك کندو مخصوص ملکندن ویرسه هر نه دکلو علوفه الورسه حلالدر واکر بیت المالدن وسائر مصالح ایچون قونلمش مالدن الورسه حلال اولمازتا اول وقته حلال اولورکه سومیه کرز اولمیه بلکه مسلمانلرك مصلحتلرندن بر مصلحته اکا متعلق اولمش اوله مفتی وقاضی واوقاف متولیسی وطبیب کبی والحاصل بر کمسنه اوله که انوك مسلمانلره منفعتی عام اوله وعلم اوقمغه طالب اولنلر دخی مصلحت ایچون قونولن مالده شریك اولورلر وبر کمسنه که فقیر اولسه وکسبدن عاجز اولسه انوك دخی بو مالده حقی اولور لکن اهل علمه وسائرلره اول شرطله جائز اولورکه عامله وسلطانه ظلم ایلدکده متابعت ایلمیه لر وباطل ایشلرده انلره موافقت ایلمیه لر بلکه انلره یقین وارمیه لر واکر یقین وارسلر شول وجهله یقین واره لرکه شرع شرط ایتدوکی اوزره اوله نیته کم شرعك شرطلری ذکر اولنور

فصل

بلكلكه علمايه وعلمانك غيريسنه سلطانلر وعاملر ايله اوچ حالت
واردر بري اولدركه نه بونلره يقين وارهلر نه انلر بونلره يقين
كله لر ودينك خطردن سالم اولمسي بونده در ايكنجي حالت
سلطانلرك يانينه وارهلر وسلام ويرهلر بو شريعتده غايت
مذموم در مكر كه ضرورت اوله رسول صلى الله عليه وسلم
ظالم بكلرك صفتلرين ذكر ايلدكدن صكره ايتدي هر كمسنه كه
انلردن ايراغ اوله خلاص بولدي وهر كمسنه دنياده انلر ايله بيله
اوله اولدخي انلردندر ورسول ايتدي بندن صكره سلطانلر
ظالم اولورلر وهر كمسنه كه انلرك يالانلرينه وظلملرينه قولق
طوتب راضي اولسه بندن دكلدر واول قيامت كوننده بنم
حوضمه يولجي يوقدر ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدي
الله تعالى قتنده زياده دشمن اولان علما انلردركه بكلر قاتنه
واره لر ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدي بكلرك ايوسي
انلردركه علمانك يانينه واره لر وعلمانك يمزي انلردركه بكلرك
يانينه واره لر رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي علما پيغمبرلرك
امانتين صقليجيلردر مادامكه سلطانه قارشميلر واكر سلطانه
قارشسلر امانته خيانت ايتمش اولورلر انلردن حذر ايلك

وانلردن ايراغ اولك وابو ذر رضي الله عنه سلمه يه ايتدي
سلطانك دركاهندن ايراغ اول كه انلرك دنياسندن سكا
بر نسنه واصل اولماز الا واصل اولاندن زياده نسنه سنك
دينكدن ناقص اولور وايتدي جهنمده بر دره واردر كه انده
هيچ بر كمسنه اولماز الا شول علما اولور كه انلر سلطانلر زيارتنه
وارورلردي وعباده بن الصامت رضي الله عنه ايدر علمانك
وزاهدلرك سلطانلري دوست دوتمسي نفاق علامتيدر وعلما و
زاهدلرك بايلرله دوستلغي ريا علامتيدر وابن مسعود رضي الله
عنه ايتدي تحقيقا آدم سلطانك يانينه درست دينيله كيرور ودينيز
چقر ايتديلر نه جهتدن ابن مسعود ايتدي زيرا كه سلطانك يانينه
كيرن كمسنه سلطانك رضاسي كوزتسه كركدر والله تعالينك
غضبني خود سلطانلرك رضاسنده در وفضيل ايدر هر نه دكلو
كه عالم سلطانه يقين وارسه الله تعاليدن ايراغ اولور ووهيب
ايدر شول عالملر كه سلطانك قتنه وارهلر انلرك مسلمانلره ضرري
قمار اوينيانلرك ضررندن زياده در ومحمد بن سلمه ايدر نجاست
اوزرنده اولان سكلر اولي در سلطانك قپوسنده اولن علمادن
فصل بلكل كه بو تأكيدلو سوزلر اندن اوترودركه هر كمسنه كه

والندن

سلطانه یقین اوله و بالکه کبر ایمکه یقین اولور سوزنده و کلجیسنده
یا طوروب اوتورمسنده یا دنموب ساکت اولمسنده یا اعتقادنده
اما طوروب اوتورمقده و بالکه یقین اولدوغی زیرا که اکثر بودرکه
بکلرك سرایی کوجله النمشدر و کوجله آلنان یرده اوتورمق جائز
دکلدر و اکر بکلر صحراده قونمش اولسلر انلرك خیمه سی و دوشکی
حرامدر جائز دکلدر که وار انلره اوتوره و اکر بکلر مباح یرده
اولسلر و خیمه لری و دوشکلری اولمسه اکر انلره خدمت ایلیوب
باش اکرسه بر ظالمه باش اکمش اولور و ظالمه باش اکمك جائز
دکلدر زیرا که خبرده کلمشدر که هر کمسنه که بر بای کمسنه یه تواضع
ایلسه بایلغندن اوتری اکرچه اول بای ظالم دکل ایسه دخی اکا تواضع
ایلینك دیننك ایکی بخشی کیدر پس بایلره سلام ویرمکدن
غیری نسنه مباح دکلدر اما الی اوپمك و باش اکمك بودوکلی
جائز دکلدر مکر سلطان عادل اوله یا عالم اوله یا بر غیری کمسنه
اوله که دینه که متعلق بر مصلحت ایچون تواضعه مستحق اوله
و سلفدن بعض کمسنه ظالملره التفات ایلمکده مبالغه ایلیوب
سلاملرین المشلردر تا که انلره حقارت ایتمش اولهلر اشدکلری
ظلمك مقابله سنده اما سوز سویلمکلك کاهی اولدر که سلطان

الله تعالی

الله تعالی عمرکی زیاده ایلسون و بکلکیکی مبارك ایلسون دیه بو
مثللو دعالر جائز دکلدر زیرا که رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی
که هر کمسنه که بر ظالمه دعا ایلسه یر یوزنده الله تعالی یه بر کمسنه
همیشه عصیان ایلدوکن دیلمش اولور پس ظالمه هیچ بر دعا روا
دکلدر مکر که اصلحك الله و وفقك للخيرات و طول الله عمرك
في طاعته یعنی الله تعالی سنی اصلاح ایلسون و حق تعالی سنی
خیره یوللتسون و عمرك اوزون اولسون الله تعالینك طاعتنده
دیه و چونکه دعادن فارغ اوله اکثر بودرکه ظالمك خدمتنه
اشتیاق کوستروب ایده که چوق زماندر که خدمتکه کلمك دیلردم
اکر بو اشتیاق کوکلنده یوغ ایسه یالان سویلمش و نفاق ایتمش اولور
ضرورت یوغکن و اکر کوکلنده اشتیاق وار ایسه هر کمسنه که ظالملرك
دیدارینه مشتاق اوله مسلمانلق نورندن خالی اولور بلکه هر کمسنه که
الله تعالینك امرینه مخالفت ایلیه کرکدر که انی اوزکه مخالفت ایدرکبی
کریه کوره سن و چونکه اشتیاق عرض ایلمکدن فارغ اوله اول
ظالمك عدلنی و انصافنی و کرمنی و بونلره بکزر نه که واردر مدح
ایلمکه باشلر و بو مقوله مدح یالاندن و نفاقدن خالی دکلدر
و بو مدحك ادنا مرتبه سی بودرکه ظالمی بو کله شاد ایلیه و ظالمی

شاد ایلمك خود جائز دکلدر وچونکه مدحدن فارغ اوله اکر
احتمال بودرکه ظالمکه برنا معقول سوز سویلیه اکا یاتوردیردوب
کوجك سنده وبونك جمله سی معصیتدر اما ایشم اولمغه معصیتی
بودرکه ظالمك اونده حریر دوشك ودیوارنده یازلو صورت و
اکننده حریر قفتان وبرماغنده التون یوزك وکمش مشربه کورده
وکاهی اول ظالمك دلیندن یرامز کلمات وبد سوز ایشیدب طمیه
وبونلرکبی دوکلی سنده محتسبلك ایلمك واجبدر وایشم اولمق
روا دکلدر واکر محتسبلك ایلمکدن خوف ایلرسه معذوردر لکن
یرده که معصیت ایشلنه وانده محتسبلك ممکن اولمیه ضرورتسز
اول یره وارمق معذور اولماز اما اعتقادده معصیت بودرکه
ظالمه میل ایلیه واونك نعمتنه نظر ایلیوب اونك دخی دنیایه
رغبتی زیاده اوله رسول صلی الله علیه وسلم بیورردرکه یا معشر
المهاجرین اهل دنیانك یاننه وارمکوز شول رزق که الله تعالی
سزه ویرمشدر اکا منکر اولمالو اولورسز وعیسی صلوات الله
وسلامه علیه ایدرکه اهل دنیانك مالنه نظر ایلمکز که انلرك
دنیالرینك رونقی سزك قلبکزدن ایمانك لذتنی کیدرر پس
بوجمله دن بلمك کرکدرکه هیچ بر ظالمك یاننه وارمغه رخصت

بوقدر

بوقدر مکرکه ایکی عذرله بری اولدرکه سلطان جانبندن یا سکا اکرام
اوله یا بیورق اوله که اکر اول بیورغی یرینه کتورمزسك سنی رنجیده
ایده لر یا خود سلطانك حشمتی باطل اولمسون ورعیت کستاخ
اولمسون دیه سن وبر عذر دخی بودرکه برکمسنه دن ظلم کورب
سلطانه حالك اکلتمك ایچون وارهسن که بو خصوصلر ایچون وارمغه
رخصت واردر فاما بو شرطله که ظالمه یالان سویلیه سن و
برك سوزله نصیحتی ترك ایلمیه سن واکر خوف ایلرسك باری مداهنه
نصیحتی ترك ایلیه سن واکر نصیحتك فائده سی اولمدوغن بیلورسك
باری ظالمه یالان سویلمکدن ودعا ایلمکدن تحذر ایلیه سن
وبعضی کمسنه واردرکه شفاعت ایچون وارورم دیو کندو نفسنی
تسلی ایلر فاما اکر اول مصلحت غیریلرك شفاعتیله حاصل اولسه
یا غیریلرك اول شفاعتده تقربی اولسه بحضور اولور پس بو انوك
علامتیدرکه ضرورت ایچون وارمش اولمیه بلکه حرمت وعزت
طلبنه وارمش اوله برحال دخی بودرکه سلطانلرك یاننه وارمیه
بلکه سلطانلر انوك یاننه کلالر وسلطانلر کندونك یاننه کلدکده
شرط بودرکه سلام ویردکلرنده جواب ویره واکر اکرام ایلیوب
سلطان ایچون یاغر طورسه روادر زیراکه سلطانك کلمه سی

علمه اكرام ایچوندر و بو ایلكدن اوتری سلطان اكرامه مستحق
اولورلر نته كم ظلم ایلسه اهانته مستحق اولور اما اگر سلطانه
ایاغ اوزره قالقمیوب دنیانك حقیر اولدوغن اظهار ایلسه اولی
دكدر مكر كه سلطان اوزنی ایچیده دیو خوف ایلیه یا خود
سلطانك رعیت ایچینده حرمتی قالمیه دیو خوف ایلیه و سلطان
كلوب اوتوردقده اوچ درلو نصیحت واجب اولور بری اولدر كه
سلطان بر نسنه ایشلسه و ایشلدوكی نسنه نك حرام اولدوغن
بلمسه بلدوره و اگر سلطان اول ایشنك حرام اولدوغن بلسه ظلم
ایلمك و فسق ایلمك كبی مثلا انی قورقدب نصیحت ایلیه و ایده كه دنیا
لذتی اكا دكمز كه انك اوتری آخرت ملكی زیانه كیده و بو كا بكزر
نصیحتلردن كرك اولدوغی دكلو سویلیه و اوچنجی اولدر كه اگر
خلقك مصلحتن رعایت ایلمكده بر طریق بلسه و اول طریقدن
سلطان غافل اولسه و اگر بلسه ایدی آنی قبول ایلر اولسه تنبیه
ایلیوب سلطانه اول طریقی بلدوره ویره و بو اوچ نسنه نك
هر بری واجبدر شول كسنه اوزرینه كه یانینه سلطان وارده
و سوزنك قبول اولماسنه امیدی اوله و اگر عالم علمیله عامل
اولسه انك سوزی قبولدن خالی اولماز اما اگر عالم اهل دنیا

اولنلرك دنیالرینه حریص اولسه اكا ایسم اولمق اولی در زیرا كه انك
نصیحتندن كندویه خلقك كلمه سندن غیری فائده اولماز مقابلنده
صالح ایدی كه حماد بن سلمه نك یاننده ایدم كه حماد ابو حنیفه نك
استادی ایدی و انك اوینده دوكلی اسبابندن بر حصیری و بر دغرجغی
و بر مصحفی و بر مطهره سی وار ایدی بر كسنه قاپو اوردی ایتدیلر
محمد بن سلیمان كلدی كه اول زمانك خلیفه سی ایدی چون كه ایچرو
كلدی و اوتوردی خلیفه حماده ایتدی نه سببدندر كه هر بار
سنی كوردوكمده ایچرم هیبتله طولر حماد ایتدی اول سببدن كه
رسول صلی الله علیه و سلم دیمشدر كه عالمك مقصودی كه علمدن
الله اوله دوكلی كمسنه لر اندن خوف ایدرلر و اگر انك مقصودی
دنیا اولسه انك دوكلی دنیادن خوفی اولور پس خلیفه حمادك
اوكنه قرق بیك اقچه قودی بر مهمكه صرف ایله دیو حماد ایتدی
یوری بو اقچه یی كه و صاحبلرینه ویر خلیفه اند ایچدی كه بو اقچه
بكا حلال میراثدن كلمشدر دیو حماد ایتدی بنم اقچه یه احتیاجم
یوقدر خلیفه ایتدی اگر احتیاجك یوغ ایسه ال مستحقلرینه قسمت
ایله حماد ایتدی قورقرم كه بن عدالت اوزره قسمت ایلمش كن
بو اقچه دن نصیبی اولمین كمسنه لر بنم ایچون قسمتده عدالت ایتمدی دیو

اولنلرد

کناهکیره لر بویله اولدوغندن دخی استمزدیدی واول اقچه یی
المدی علمانک سلطانلر ایله مصاحبتلرینک حالی بویله ایدی
وشول دمکه علما سلطانلرک یاننه واررلردی طاوس رضی الله عنه
هشام بن عبد الملک یاننه واردوغی کبی واررلردی وهشام
خلیفه ایدی چونکه مدینه یه ایرشدی ایتدی بکا صحابه دن بر
کمسنه کتورک ایتدیلر صحابه دوکلیسی وفات ایتدی ایتدی
تابعیندن بر کمسنه کتورک طاوسی رضی الله عنه انوک یاننه
ایلتدیلر طاوس چونکه ایچرو کیردی نعلینی ایچروده چقردی
والسلام علیک یا هشام نجه سن ای مومن دیدی پس هشام
خشم کلدی قصد ایلدی که طاوسی رضی الله عنه هلاک ایلیه ایتدیلر
بو رسول اللهک صلی الله علیه وسلم حرمیدر وبو کمسنه علمانک
اولولرندندر اکا بر امر قصد ایلمک اولماز پس هشام ایتدی
یا طاوس بو کستاخلق نه وجهله جرأت ایلدک طاوس ایتدی
نیلدم هشامک خشمی زیاده اولدی وایتدی درت دیرلک
ایلدک بری اولدر که نعلینکی بنم دوشکم یاننده چقردک ونعلین چقرمق
انلرک یاننده کستاخلق ایدی زیرا که انلرک یانلرنده چرمه ایله
ونعلین ایله اوتورمق عادت لازمه ایدی نته کم بو زمانه ده سلطانلر

سراینده

سراینده عادت بویله در وبری دخی بودر که امیر المؤمنین دیو خطاب
ایتمدک وبری دخی بودر که بنی آدمله اوتوردک کنیتمله اوقمدک وبو
دخی عزتلر یاننده قبیح ایدی وبری دخی بودر که بنم اوکمده اوتوردک
الم اوپمدک دیدی طاوس اما نعلینی سنک اوکنده چقردوغمک سببی
بودر که هر صباح واخشام جمله عالمک پادشاهی که الله تعالیدر
اوکنده نعلینی بش کره چقارورم بکا خشم ایدوب انجنمز دید
اما امیر المؤمنین دیمدوکمک سببی بودر که جمیع خلایق سنک
بکلکوکه راضی دکللردر پس قورقدم که یالان سویلیم زیرا که امیر
المؤمنین جمیع مسلمانلرک بکلدوکی کمسنه دیمک اولور اما سنی
ادکله چاغروب کنیتکله چاغرمدوغمک سببی بودر که حق سبحانه
تعالی کندو دوستلرینی آدیله چاغروب یا داود ویا یحیی ویا عیسی
دیدی علیهم السلام ودشمنلرینی کنیتله چاغردی تبت یدا
ابی لهب دیدی اما الک اوپمدوکمک سببی بودر که امیر المؤمنین
علیدن رضی الله عنه ایشتدم ایدی که هیچ کمسنه نک الن اوپمک
روا دکلدر مکر که عورتنک الن اوپمک روا اوله شهوتدن اوتری
واوغلنک الن اوپمک روا اوله شفقتدن اوتری اما اوکمده اوتوردوغمک
سببی بودر که بنده امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه دن ایشتدم که

هر کمسنه جهنم اهلندن بریسنی کورمك دلسه شول کمسنه یه
نظر ایلسون که اوزی اوتورمش اوله و بر طائفه اوکنده اياغ اوزره
طورمش اولهلر هشامه بو سوز غایت خوش کلدی ایتدی بکا نصیحت
قیل طاوس ایتدی امیر المؤمنین علیدن کرم الله وجهه اشتدم دیدی
که جهنمده یلانلر واردر که هر بری بیجه طاغ دکلو و عقربلر واردر
که هر بری دوه دکلو منتظرلردر که بر سلطانکه کندو رعیتنه
عدالت اتمش اوله طاوس بونی دیدی و قالقوب کتدی سلیمان
بن عبد الملك خلیفه ایدی چونکه مدینه یه ایرشدی ابو حازمی رحمة
الله علیه که اولو عالملردن ایدی قاتنه اوقدی و اکا ایتدی
سبب ندر که اولمکی کرهیز کورورز ابو حازم ایتدی اولجهتدن که
دنیایی معمور ایدوب آخرتی خراب ایلدوکز و اول کمسنه که معموردن
خرابه کیتمك دلیه لاجرم بیحضور اولور سلیمان ایتدی خلق بویله
اولمشدر و بویله اولسه کرکدر پس الله تعالینك حضورینه نیجه
وارلر ابو حازم ایتدی ایلك ایلینلر شول کسنلر کبی ولالر که سفردن
کیرو کلوب کندو عزیزلرینه ایرشهلر اما یرامزلق ایلینلری قاجمش
قول کبی طوتب قهرله افندیسنك اوکنه کتوره لر سلیمان ایتدی
کاشکی بلیدم که بنم حالم نیجه اولسه کرکدر شول زمانده که حق

سبحانه

سبحانه و تعالینك حضورینه وارم ابو حازم ایتدی اوزیکی
قرآنه عرض ایله تا که بله سن والله تعالی ایدر ان الابرار لفی نعیم
وان الفجار لفی جحیم یعنی تحقیقا ایلك ایلینلرك مقامی جنت و یرامزلق
ایلینلرك مکانی جهنمدر پس سلیمان ایتدی الله تعالینك رحمتی
نرده در ابو حازم ایتدی ان رحمة الله قریب من المحسنین
یعنی تحقیقا الله تعالینك رحمتی ایلك ایلینلره یقیندر علمای دینك
سلطانلره کلماتی بویله ایدی و دنیا عالملرینك انلره سوزلری
ثنا و دعا و مدحدر دیرلر که بر نسنه سویلیلر که سلطانه خوش
کله و بر حیله ایله رخصت طلب ایلرلر تا اوزلرینك مرادی حاصل
اوله و اکر نصیحت ایدرلرسه مقصودلری اولدر که خلق ایچنده
مقبول اولهلر و بونك علامتی بودر که اکر اول نصیحتی غیرلر ایتسه لر
انلره حسد کلور و بالجمله هر نه صفتلو اولورسه اولسون ظالملری
کورمك اولیدر و انلرله اختلاط دخی اتمك کرکدر و اکر بر کمسنه
سلطانلرله اختلاط ایتمکه قادر اولمسه تا زاویه اختیار ایلیوب
جمله دن کسلمیجه کرکدر که زاویه یی اختیار ایلیوب جمله دن
نیجه رسول صلی الله علیه وسلم ایدر همیشه امت الله تعالینك
سایه حمایتنده اولورلر مادامکه انلرك عالملری بکلر ایله موافقت

اعمیه لر والحاصل رعیتک حالی خراب اولمسی بگلرک وسلطانلرک
حالی خراب اولمسی ایله در وسلطانلرک حالی خراب عالملرک
حالی خراب اولمسیله در زیراکه عالملر سلطانلری اصلاح ایدوب
پر امر ایتلرینه انکار ایتمزلر فصل اگر سلطان بر مالی
بر عالمه گوندرسه تقسیم ایلمک ایچون اگر اول مالک معین
صاحبی وار ایدوکن بلورسه آنی الوب اولشدرمک جائز دگلدر
فاما امام غزالی رحمة الله علیه ایدر بنم قتمده اولی اولدر که اول مالی
سلطاندن الوب خیراته اولشدره تا که اول مال انلرک الندن خلاص
اولوب ظلملرینه آلت ومعاونت اولمیوب درویشلره راحت اوله
زیرا بو مالک حکمی اولدر که درویشلره ویرلوب غیره ویرلمیه ولکن
بونده درویشلره ویرمکک دخی اوچ شرطی واردر اول شرط اولدر
که گرکدر که عالم اول مالی سلطاندن الوب قبول ایلدوکندن
اوتری سلطانی حلال لدر دیو اعتقاد ایلمیه واگر بنم مالم حلالدر
اولمسیدی بو کمسنه الوب قبول ایلمزدی دیمیه که حرام کسبه
سلطانک جرأتی زیاده اولور وسلطانک حرامه میلی زیاده اولمغدن
شری بو مالی تقسیم ایلمکدن خیری زیاده در ایکنجی شرط اولدر
که عالم شول مقامده اولمیه که غیریلر انی الدوغنی گوروب

اکا تابع

اکا تابع اوللر واونک مرادی تقسیم اولدوغندن غافل اوللر
نته کیم بر طائفه محتاج ایدیمشلر امام شافعی رحمة الله علیه خلفاندن
مالنی الوردی دیو وبوندن غافل ایدیلر که امام اول مالک
دوکلیسن اولشدوردی وهب بن منبه وطاوس رحمة الله علیهما
ایکیسی حجاجک یاننه واردیلر ایدی طاوس نصیحت ایلردی وصباح
صوغق ایدی حجاج بیوردی اکا بر طیلسان اورتدیلر طاوس
کلمات ایلرکن حرکت ایلردی تا اول طیلسانی ارقاسندن دوشردی
وحجاج طاوسک قصدیله دوشردوکن بلوب غضبه گلدی چونکه
وهب ایله طاوس طشره چقدیلر وهب ایتدی اگر اول طیلسانی الوب
بر درویشه ویرسه ایدک حجاجی غضبه گتورمکدن توانلو ایدی
طاوس ایتدی بلی فاما اندن ایمن اولمادم که بر کمسنه بکا تابع اولوب
سلطانلرک مالنی اله وبنم اول مالی درویشه ویردوکم بلمیه
اوچنجی شرط اولدر که تقسیم ایچون سکا مال گوندردوکی سببدن
ظالمک محبتی سنک گوکلکده ظاهر اولمیه زیراکه ظالمک
دوستلغی سنک گناهک چوق اولماسنه سبب اولور که انلره دوستلق
ایلمک گناه ایشلملرینه شریک اولمغه سبب اولور ودخی ظالمک معزول
اولماسنه غصه لنوب واولولغی ودولتی زیاده اولماسنه شاد

اولماغه سبب اولور و بو اجلدندر كه رسول صلى الله علیه وسلم
ایتدی یا رب هیچ بر فاسقه قدرت ویرمه كه بكا ایلك ایلیه تا كه
اندوكی ایلكدن اوتری كوكلم اكا میل ایلمیه و بو حدیثی رسول صلى
الله علیه وسلم اول سببدن دیدی كه هر كمسنه سكا ایلك ایلسه
اختیارسز سنك كوكلك اكا میل ایدر والله تعالى ایدر كه ولا تركنوا
الى الذين ظلموا یعنی سز میل ایلمك اول كمسنلره كه ظلم ایدیلر و
خلفادن بریسی مالك دیناره اون بیك التون كوندردی مالك
اول التونكی دوكلیسن اولشدوردی بر حبه الیقومادی محمد بن
واسع انی كوردی ایتدی یا مالك طوغری سویله كه مال كوندرن
كمسنه یه مال كوندردوكندن اوتری هیچ كوكلك میل ایلدیمی مالك
ایتدی ایلدی محمد ایتدی اوشته بوندن خوف ایلردم آخر مالك
شوملغی كندو ایشن ایشلدی دیدی و بصره اولولرندن بریسی
سلطانك مالنی الوب اولشدوردی اكا ایتدیلر خوف اتمزمیسن
اندنكه ظالملرك محبتی سنك كوكلكده حركت ایلیه ایتدی اكر بر
كمسنه بنم الومی طوتب جنته قویسه واندن صكره بر كناه ایشلسه
انی اونمه دشمن طوترم و انی شول كمسنه نك رضاسیچون دشمن
طوتورم كه انی بنم الوب جنته قومغه مسخر قلدی یعنی اكا بغض

الله ایچون اولور دیدی چونكه بر كمسنه نك بودكلو قوتی اوله
ظالملرك مالنی الوب تقسیم ایلمكده انوك باكی اولماز وبالله
التوفیق بشنجی اصل طریق دینده صحبت حقنی رعایت ایلیوب
دین دوستلرینك و آخرت قرنداشلرینك حقن كوزتمكك
بیاننده در بلكل كه دنیا حق یولنك منزللرندن بر منزلدر و
دوكلی خلایق بو منزلده مسافرلردر و مسافرلر قافله سنك
چونكه سفرلرنده مقصودلری بر اوله جمله سی بر كیبی اولور وانلر
آراسنده یولداشلق و قرنداشلق ثابت اولوب بر برینك حقنی
رعایت ایلرلر و خلایقله صحبت ایلمك حقوقن بر اوچ بابده بیان
ایلیلم ان شاء الله تعالى باب اول الهی دوستلغك و خدایی
قرنداشلغك حقوقنك و انوك شرطنك بیاننده در ایكنجی باب
دوستلرك بر بریله ما بیننده اولن حقوقنك بیاننده در اوچنجی
باب مسلمانلرك حقوقنی رعایت ایلمك و اقربایه و قوكشولره
و خدمتكارلرینه و غیریلرینه رحم ایلمك بیاننده در باب اول
الله ایچون اولان دوستلغك و قرنداشلغك بیاننده در بلكل كه
بر كمسنه ایله الله ایچون دوست اولوب قرنداش اولمق اولو عبادتلر
دندر و دین یولنده عظیم معامله لردندر و رسول صلى الله

علیه وسلم ایتدی هر کمسنه یه که الله تعالی خیر دیلمش اوله اکا
ایو دوست نصیب ایلر شویله که الله تعالایی اونوته یادینه
کتورر و اکر الله تعالایی ذکر ایلسه بله یولداش اولور ودخی
رسول صلی الله علیه ایتدی ایکی مؤمن جمع اولمازلر الا طریقنده
بر برینه فائده سی دکر ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
هر کمسنه که بر کمسنه یی حق یولنده دوست طوتسه اکا بر یوجه
درجه ویره لر که هیچ بر عمل ایله اول درجه یه ایرشمیه وادریس
خولانی معاذه رضی الله عنهما ایتدی بن الله ایچون سنی دوست
طوتورم معاذ ایتدی بشارت سکا کیم رسولدن صلی الله
علیه وسلم ایشتدم که قیامت کوننده عرشک چوره سنه
کرسیلر قویالر الرحلا نقدر بر طائفه ایچون که یوزلری ای اون
دردی کبی اوله ودوکلی خلق خوفده اوله وانلر ایمن اولالر انلر
الله تعالینک اولیاسیدر که انلره نه خوف وار دور و نه خود غم ایدیلر
یا رسول الله بو قوم کیملردر رسول ایتدی المتحابون فی الله یعنی
انلر شول کمسنه لردر که بر برینی الله ایچون سورلر ورسول صلی الله
علیه وسلم ایتدی ایکی کمسنه که بر بر ایله الله ایچون دوست اولسلر
الله تعالایه انلرک سوکلوسی اول اوله که یولداشلرین محبتی زیاده اوله

دیولداشنک کندویه محبتندن ودخی رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی حق سبحانه وتعالی ایدر که بنم دوستلغم اول کمسنلر ایله در
که بر برینی زیارت ایده لر بندن اوتری و بر بر ایله مالده نزاع
ایتمزلر بندن اوتری ورسول صلی الله علیه وسلم دیدی که حق
تعالی قیامت کوننده ایدر که اول کمسنلر قنده در لر که بندن اوتری
بر بر ایله دوست اولمشلر در تا که بو کون هیچ کولکه یوقدر که خلقه
اکا صغنلر انلری کندو کولکمده راحت ایلیم ورسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی یدی کمسنه واردر که هیچ کمسنه کولکه ده اولمیه قیامت
کوننده وانلر الله تعالینک کولکه سنده اوللر بریسی عادل بکدر
وبری دخی شول یکیتدر که یکیتلکینک اولنده عبادتده اوله وبری
دخی شول کمسنه در که مسجددن چقدقدن صکره کوکلی کیرو
مسجده بغلو اوله تا کیرو مسجده کلنجه ودردنجی ایکی کمسنه در
که بر بر ایله الله ایچون دوست اوللر والله ایچون بر بریندن کیرو الله
ایچون ایراکنده اوللر وبشنجی اول کمسنه در که خلوتده الله تعالایی
یاد ایدوب کوزلری یاش ایله طوله والتنجی اول کمسنه در که بر جمال
صاحبی عورت کندو ایله صحبت ایلمک دیلدکده بن اللهدن قورقرم دیه
یدنجی شول اردر که صاغ ایله صدقه ویره وصول الی خبردار اولمیه

دیولداشنک

ورسول صلى الله عليه وسلم ايتدی که هيچ بر کمسنه بنی الله ایچون
زيارت ايلمزلر الا زيارت ايدر کمسنه‌نك اردنجه بر فرشته ندا ايدوب
ايدركه الله تعالينك اجماعی سکا مبارك اولسون بر کمسنه بر
دوستنی زيارت ايلمکه کيدردی الله تعالی انوك يولنه بر فرشته
كوندردی وايتدی نره يه كيدرسن اول کمسنه ايتدی فلان قرنداشمی
زيارت ايلمکه کيدرم فرشته ايتدی هيچ انوك يانندە بر حاجتك
وارميدر اول كمسنه ايتدی يوقدر فرشته ايتدی يا سکا هيچ
بر ايلك ايلديمی ايتدی ايلمشدر فرشته ايتدی پس نيچون كيدرسن
اول كمسنه ايتدی الله ايچون انی سورم فرشته ايتدی الله تعالی بنی
سكا كوندردی تا كه سکا بشارت قلم که الله تعالی دخی سنی سورد
وسن انی سودوككدن اوتری سنکچون اوجماغی کندو اوزرينه واجب
قلدی ورسول صلی الله عليه وسلم ايتدی که ايمانده محکم قولب
الله ايچون دوستلق ودشمنلق در والله تعالی انبيادن بعضيسنه
وحی كوندردی که بو زهدی که اختيار ايلدك زهد سببی ايله کندوکه
راحت طلب ايلدك وبنم عبادتمه مشغول اولدك انوکله کندوکه
عزت حاصل ايلدك لکن انی کورکه هيچ بنم ايچون دوستلوغمی دوست
ودشمنلوغمی دشمن طوتندکمی ديدی وعيسی بر صلوات الله عليه

وسلامه

وسلامه وحی کوندردی که اکر دوکلی یر وکوك اهلنك عبادتلرينی
برينه کتورسك واول عبادتلرك ارا سنده بندن اوتری دوستلق
وبندن اوتری دشمنلك اولمسه اول عبادتلرك سکا اصلا فائده سی
اولماز عيسی عليه السلام ايتدی کندوکزی الله تعالی يه دوست
ايلك عاصيلری دشمن طوتمغله والله تعالی يه کندوکزی يقين
ايلك عاصيلردن ايراغ اولمقله والله تعالينك رضاسنی طلب
ايلك انلاره خشم ايلمك ايله وعيسی يه ايتديلر يا روح الله کيمکله اوتورب
طوره لم عيسی ايتدی اول کمسنه لر ايله که انلری کورمك الله تعالی يی
سزه ياد کتوره وانلرك سوزی سزك عملكوزی ارتوره وانلرك
حالی سزك رغبتکوزی آخرته زياده ايليه وحق سبحانه وتعالی
داوده صلوات الله عليه وحی کوندردی که نيچون خلقدن قاچوب
تنها اولورسن داود ايتدی يا رب سنك دوستلغك بنم کوکلمدن
خلقی ياد ايمکی کيدردی وجمله‌دن نفرت ويردی باری تعالی
ايتدی يا داود اويخودن اويان وکندوکه قرنداشلر اله کتور وهر
کمسنه که سکا دينك يولنده يار اولميه اندن ايراغ اول که انلر يقين
اولماق کوکلكی سياه ايلر وسنی بندن ايراغ ايلر ورسول صلى الله
عليه وسلم ايتدی الله تعالينك بر فرشته سی وار دنيا روسی

اوتدن ویاروسی قاردندر دایما دعا ایلکوب ایدرکه ای بار خدا قارله
اودلر ارایرن الشدردک کندوکه لایق اولن قوللروک دخی کوکللرینی
بربرینه الشدر   ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی اول کیسنلرکه
الله ایچون دوست طوتشرلر انلر ایچون قیامت کوننده بر عمود دیکرلر
که قزل یاقوتدن اوله   واول عمودک باشنده یتمش بیک کوشک
اوله   واول کوشکلردن جنت اهلنی تماشا ایده لر   وانلرک یوزلرینک
نوری جنت اهلنک اوزرنه دوشه دنیاده کونشک نوری دوشدوکی
کبی اهل جنت کلکز انلری تماشا ایده لم دیه لر   وکوره لرکه یاشیل
سندسدن قفتانلر کیمشلر   وانلرک یوزنده المتحابون فی الله یازلمشدر
یعنی بونلر بربرلرینه محبت ایدنلردر   وبونلر الله تعالینک دوستلریدر
ابن سماک رحمة الله علیه اولوردکن ایدردی ای بار خدایا اول زمانده
که کناه ایشلردم سکا طاعت ایدنلری سوردم بونلری سودوکمی
ایشلدوکم کناهه کفارت قیل   ومجاهد رحمة الله علیه ایتدی الله
تعالینک دوستلری جونکه بر برینی سوندرو بکلشلر انلرک کناهی
شول اغجدن یپراقلر دوکلدوکی کبی دوکله   الله تعالینک دوستلغی
نه در اول بیانده   بلکل که شول دوستلق که بر کیسنه ایله اتفاقی
واقع اوله مثلا بر مکتبده یا بر سفرده یا بر مدرسه ده یا بر محلّه ده

اولمغین

اولمغین بر کیسنه ایله دوستلق حاصل اولسه بو دوستلق الله
دوستلغی جمله سندن اولماز   وهر کیسنه یی شول جهتدن دوست
طوتسنک که سکا اندن بر مرتبه حاصل اولسه یا مال حاصل اولسه
یا غیری دنیا غرضی حاصل اولسه ینه بو جمله دن اولماز زیرا بو
نیتله دوستلقلر حاصل اولماز الا اول کیسنه دن حاصل اولورکه
الله تعالی یه وآخرته ایمانی اولمیه   الله تعالینک دوستلغی
اولدرکه ایمان اولمایینجه صورت بولمیه   وبو مقوله دوستلق ایکی
درجه در   اول درجه اولدرکه بر کیسنه یی دوست طوته سن
بر غرض ایچون که اول کیسنه یه متعلق اوله   فاما بو غرض غرض دینی
اوله والله ایچون اوله نته کیم استادی دوست طوته سن سکا علم
اوکرتدیکی ایچون بو دوستلق آخرت دوستلغی اولور اکر سنک
مرادک بو دوستلقدن آخرت اولوب مالله منصب اولماز ایسه
اکر علمدن مقصود دنیا اولورسه بو دوستلق الله ایچون اولن
دوستلقلردن اولماز   اکر شاکردی دوست طوترسک تاکه
سندن علم اوکرنه   والله تعالی کندودن خشنود اوله سنک
تعلیمک سببی ایله بو دوستلق دخی الله دوستلغی اولور   واکر منصب
وجاه ایچون دوست طوترسک الله دوستلغی اولماز   واکر بر کیسنه

صدقه ویرسه اول صدقه‌یی برکشی شرط اوندر که درویشلکه
اولشدرسه بو وجهله اولشدرکی سببدن آنی دوست طوتسه
یاخود درویشلکی قونقلق عادتی اولماغز ایو طعام بشورب
کمسنه‌یه محبت ایلسه بو دوستلق دخی الله ایچون اولور بلکه اگر
برکمسنه‌یی دوست طوتسه که کندویه ییجک و کیجک ویروب ایش
ایشلمکدن فارغ قلسه عبادته مشغول اولماغیچون بو دوستلق
خدایی اولور اگر مقصودی عبادت ایچون قلمق اولورسه و علمادن
و عابدلردن چوق کمسنه بایلرله دوستلق اتمشلردر بو غرضدن
اوتری و ایکیسی دخی الله تعالینک دوستلرندن اولمشلردر بلکه
اگر برکمسنه کندو حلالینی دوست طوتسه کندویی حرامه بتمقدن
صاقلدوغی سببی ایله یا بر اوغل کتوردمک سببی ایله تا کندویه خیر دعا
ایلیه و بو دوستلق دخی الله ایچون اولور و هر نفقه که خاتوننه
ویره صدقه کبی اولور بلکه اگر برکمسنه شاگردینی دوست طوتسه
ایکی سببله بری اولدور که کندویه خدمت ایلیه و بری دخی اولدر که
کندویی سایر ایشلردن فارغ قله تاکه عبادته مشغول اوله عبادت
ایچون لازم اولندر دوستلق الله دوستلغی جمله‌سندن اولور و بونکله
ثواب بولور ایکی درجه اولدر که برکمسنه‌یی دوست طوتسه الله

ایچونکه

ایچونکه هیچ اندن غرضی و مقصودی اولمیه نه اندن علم اوگرنمک
مقصودی اوله و نه خود علم اوگرتمک مقصودی اوله و نه خود
طریق دیننده فراغت قلوب حاصل قلمق مقصودی اوله لکن الله
تعالایه اول کمسنه مطیع و محب اولماسی سببیله دوست طوتمق
اوله بلکه بو سببله دوست طوتسه که الله تعالینک اول کمسنه قولی
و مخلوقیدر و بو دوستلق الله تعالینک دوستلغیدر و الله تعالینک
مخلوقی اولدوغی سببدن حاصل اولن محبت غایت عظیمدر زیراکه
بو محبت الله تعالینک زیاده افراطله محبتندن حاصل اولور شویله که
بو محبت عشق حدینه ایرشور نته کم برکمسنه برکمسنه‌یه عاشق اوله
انک کوینه و محله‌سنه محبت ایلر بلکه شول کمسنه‌یه دخی محبت ایلر که
محبوبک کوینده اوله و شول کلبی که محبوبک کوینده در سایر کلبلردن
زیاده دوست طوتر و کندو معشوقنی و معشوقنک محبوبنی خود
ناچار دوست طوتر و نر کمسنه که معشوقنک بیورغن طوتجی
اولسه یاخود معشوقنک قولی اولسه یا خصمی اولسه بونلری جمله
ضروریدر دوست طوتر زیراکه برکمسنه‌نک محبوبنه تعلقی و قرابتی
اولسه عاشقک محبتی آکا دخی سرایت ایلر و هر نه دکلو که عشق زیاده
اولسه انوک سرایتی معشوقک توابعنه و تعلقاتنه زیاده اولور

بس هر کمسنه که الله تعالینک دوستلغی اکا غالب اولسه برجهده
ایرشور که الله تعالینک دوکلی قوللرین اوزرنده دوست طوتر
خصوصا الله تعالینک دوستلرین که انلری زیاده دوست طوتر
و دوکلی یرادلمشلری دخی کندویه دوست طوتر زیرا که هر نسنه که
وجودده در دوکلیسی انوك صنعتی اثریدر و محبوبك
قدرتیدر و عاشق معشوقنك خطنی و صنعتنی دوست طوتر
و رسوله صلی الله علیه وسلم اکر بر ترونده سنه ایلتسه لردی
اکا حرمت ایلردی و انی کوزی اوزره قوردی و ایدردی بونک الله
تعالی یه زمانی قریبدر و الله تعالینک دوستلغی ایکی قسمدر بعضیسی
دنیا و آخرت نعمتی ایچون اولور و بعضیسی الله ایچون اولور و هر نه
قدر که غرض اورتا یرده اولمیه بو محبت زیاده رک اولور و بونک شرحی
انشاء الله تعالی اصل محبتده ذکر ایلیلم بو کتابک دردنجی رکننده
والحاصل الله تعالینک محبتنک قوتی ایمانک مقداریجه در و هر
نه دکلو ایمان قویرک اولسه محبت دخی قویرک اولور اندن صکره دوستلغی
و مقبوللغینه سرایت ایلر و اگر دوستلق مال و منصب فائده سی
اولمایینجه حاصل اولمایدی کمیش انبیانک و اولیانک و علمانک دوستلغی
صورتنی بلمزدی مع هذا بونلرک دوستلغی مؤمنک کوکلنده

حاصلدر

حاصلدر بس هر کمسنه که دانشمندلری و آل رسول اولنلری و صوفیلری
و عابدلری و انلرک خدمتکارلرین دوست طوتسه انوك دوستلغی الله
ایچون اولور لکن دوستلغی مقداری مال و منال فدا ایلمکله معلوم
اولور و بعضی کمسنه واردر که انوك دوستلغی شویله قوی اولور که
دوکلی مالنی معشوقی یولنه بر اوغردن ویرر ابوبکر صدیق کبی رضی
الله عنه و بعض کمسنه واردر که یاروسن ویرر عمر رضی الله عنه
کبی و بعض کمسنه واردر که آز ویرر زیاده ویرمکه قدرتی وار ایکن
و هیچ بر مؤمنک اصل ایماننددن خالی اولماز اگرچه ایمانی ضعیف اولسه
دخی الله ایچون اولن دشمنلک نه نسنه در انوك بیاننده در بلکل که
هر کمسنه که مطیعلری الله ایچون دوست طوته ضروریدر لازم کلور که
کافرلری و ظالملری و عاصیلری و فاسقلری دشمن طوته و الله
تعالینک دوستنه دوست و دشمننه دشمن اوله و الله تعالی
عاصیلری دشمن طوتر بس اگر مسلمان فاسق اولسه کرکدر که آنی
مسلمانلغی جهتندن دوست طوته و فاسقلغندن اوتری دشمن
طوته و دوستلغله دوشمنلکی آراسن جمع ایلیه انوك کبی که اگر بر
کمسنه اوغلنک برینه خلعت ویرسه و بر اوغلنه جفا ایلیوب
دوکوب سوکسه بر جهتدن آنی دوست طوتر و بر جهتدن دشمن

و بو محال دكلدر زيرا كه اكر اول كمسنه نك اوج اوغلى اولسه بر زيرك
اولوب فرمان طوتيجى اولسه وبرى دخى ابله اولوب فرمان قبول ايتميجى
اولسه وبرى دخى ابله اولوب فرمان طوتيجى اولسه اول عاقل فرمان
طوتيجى اوغلنى دوست طوتر واول ابله فرمان طوتميينى دشمن طوتر
واوچنجى كه ابله اولوب فرمان طوتندر بر جهتدن دوست وبر جهتدن
دشمن طوتر وبونك اثرى معامله ده اولور شويله كه برپسنه
اكرام ايدر وبرپسنه حقارت ايلر واول برپنى اكرامله اهانت
ما بيننده طوتر والحاصل هر كمسنه كه الله تعالى يه خلاف ايلسه
كناه ايشلمكله كورلدركه آنى سكا مخالفت ايلر كبى كوره سن
شويله كه آنى مخالفتى مقدارى دشمن طوته سن وموافقتى مقدارى
دوست طوته سن وكوركدركه دشمن طوتمغك اثرى سوزده وخلقده
ومعامله ايلمكده ظاهر اوله شويله كه عاصى يه بحضور اوله سن
واكا سوزى سرد سويليه سن وشول كمسنه كه انوڭ فسقى زياده اوله
اكا زياده بحضور اوله سن واكر فسقده حددن تجاوز ايلرسه
دلكى طوتب اندن يوز دوندوره سن واكر ظلم ايلسه بحضورلقده
مبالغه يى زياده ايلمك كركدر فسقى حقنده اولان بحضورلقدن
مكر بر كمسنه اوله ظلمى مخصوص سكا ايلمش اوله اولحينده عفو

ايلمك كوچكدر وسلفده بعض اولولرك سيرتى بو خصوصده مختلف
اولمشدر بر طائفه بحضورلق كوسترمكده مبالغه ايلمشلردر دينى
محكم قلمق ايچون وشرعك سياستى ايچون واحمد حنبل بو طائفه
دندر زيرا كه حارث محاسبى يه خشم ايلدى بو جهتدن كه حارث
علم كلامده بر تصنيف ايلمشدى ومعتزله انوڭ مذهبلرين رد
ايلمشدى واحمد بن حنبل انى كورب حارثه ايتدى كتابكده انلرك
اولا شبهه لرين بيان ايلرسن اندنصكره جواب ويررسن
احتمالدركه بر كمسنه اول شبهه يى اوقويوب كوكلنده اثر ايليه
ويحيى بن معين ايتدى بر كمسنه دن نسنه ايستمزم اما اكر شيطان
بكا بر نسنه ويرسه الوردم احمد بن حنبل اكا خشم ايليوب سكوت
ايتدى تا كه يحيى عذر دلدى وايتدى لطيفه ايلردم احمد ايتدى
بو غمى يمك دينك مهماتندندر وديلكه اويونا ويمازلر وبر طائفه
وار ايدى كه دوكلى كسنلره رحمت كوزيله نظر ايلرلردى وبو جمله يه
رحمت ايلمك انديشه ايليوب نيتا ايلمكله اولور زيرا كه بر كمسنه كه
انوڭ نظرى توحيد جهتندن اولوب دوكلى نسنه يى الله تعالى نڭ
قبضه قدرتنده عاجز ومضطر كورر وكناهلرينه رحمت كوزيله
نظر ايلر وبو دخى اولو حالتدر ولكن احمقلرك غره اولجق

یرلوایدر زیراکه احتمالدرکه برکمسنه اوله که انوڭ قلبنده تلبیس
اوله و شویله صانه که توحیددر و توحیدڭ نشانی اولدرکه اگر
انی اورسلر و مالن السلر و اکا حقارت ایلسلر و دل اوزتسلر بحضور
اولماز و شفقت کوزیله نظر ایلر اگر کندویه ایندوکلری ازایی
توحیددندر و خلقڭ مضطر اولدوغی جهتدن کورسه نته کم
رسولڭ صلی الله علیه و سلم دیشن صندردیلر قان انوڭ اوزرینه
اقردی و ایدردی اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون
یعنی یارب سن بو قومه هدایت ویرکه جاهللردر طوغری یولی
بلمزلر و اگر اول کمسنه کندو حقنده بحضور اولوب الله تعالی
حقنده اینسم اولورسه توحیدا اولماز بلکه تلبیس و نفاق و حماقت
اولور بس هر کمسنه که بویله توحید اکا غالب اولمسه و فاسقڭ
فسقی انوڭ کوکلنده قبیح اولمسه اول کمسنه نڭ ایمانی ضعیف اولدوغنه
دلیلدر و ایمانڭ سست اولماسنه نشاندر نته کم اگر بر کمسنه سنڭ
دوستڭه یرمز سوز سویلسه و سن بحضور اولمسڭ بو اکا دلیلدر
که سنڭ اول کمسنه ایله دوستلغڭ بنیادی یوقدر درجهٔ اول
بلکه الله تعالی یه مخالفت ایلین کمسنه لرڭ درجه لری بربرندن
متفاوتدر اولکی درجه شول کافرلردرکه اهل حرب اولنلر جنگه کافر

اهل حرب اولسلر انلره دشمن اولمق فرضدر و انلرله معامله جائز
اولدرمک و اسیر ایلمکدر ایکنجی درجه اهل ذمت اولنلردر یعنی
خراج ویرن کافرلردر انلرله دشمن اولمق فرضدر و انلرله معامله
ایلمکڭ طریقی اولدرکه انلری خوار و حقیر طوتهلر و اصلا انلره اکرام ایتمیلر
و یولدن نکجرکن یولی انلره طار ایلیلر و انلرله دوستلق ایلمک
غایت مکروهدر و انلرله معامله ایلیوب انلره دوستلق ایلمک
یقین اولورکه حرام منزله سنه ایریشه و الله تعالی ایدرکه لا تجد
قوما یؤمنون بالله والیوم الاخر یوادون من حاد الله و رسوله
یعنی بر کمسنه که الله تعالی یه و آخرته ایمان کتوره الله تعالینڭ
دشمنلرینی دوست طوتمز اما خراج ویرن کافرلره اعتماد ایلمک
و انلری مسلمانلر اوزرینه برایشه تعیین ایلمک و حکومت ایصمرلیوب
انلری مسلمانلرڭ اوزرینه مسلط قلمق مسلمانلری خوار کورمکدندر و
اولو کناهلردندر اوچنجی درجه شول اهل بدعت اولنلر کمسنه لردرکه
خلقی بدعته دعوت ایلر بو مقوله کمسنه لره دوشمنلق کوسترمک
مهمدر تا که خلق انلردن نفرت کله و اولی بودرکه اهل بدعته
سلام ویرمیه لر و انلرله سویلشمیه لر و انلرڭ سلامنه جواب
ویرمیه لر زیراکه شول کمسنه لرکه یرامزه دعوت ایلر انلرڭ شرّی

اهل حرب

بنجه لره دخی سرایت ایدر اما اهل بدعت اولن کسنه عامی وخلقی
دعوت ایلسه انوك اثمی سهلدر دردنجی درجه شول کناهدر که انوکله
خلقه زحمت حاصل اوله ظلم ایلمك كبی ویلان شهادت ایلمك كبی و
شعرده بر کسنه هجو ایلمك كبی وغیبت ایلمك كبی وخلقك اورتاسنه
فتنه ایله قادشدرمق كبی بومقوله کسنه لردن ایراق اولمق کرکدر
وانلره یاوز صورت کوسترمك غایت ایکدر وانلری دوست
ایدنمك غایت برامزلقدر فاما ظاهر فواده حرامك درجه سینه
ایرشمز زیرا که بونلر تکلیف ضبطنه کلورلسنه لر دکلدر بشنجی درجه
شول کسنه لردر که شراب ایچمکه وفسق ایلمکه مشغول اولالر
فاما کسنه یه انلردن زحمت ایرشمیه لطف کوستروب نصیحت
ایلمك اولیدر اکر نصیحتك قبول اولنماسنه امیدوار ایسه واکر
امیدیوغ ایسه انلردن دوندرمك اولیدر اما سلاملرینه جواب
ویرمك کرکدر وانلره لعنت ایلمك کرکدر بر کسنه رسول
صلی الله علیه وسلم زمانینده بنجه کره شراب ایچدی واکا حد
اوردیلر وصحابه دن بر کسنه اکا لعنت ایلدی وایتدی که بونوك
فسادینه اوران اولمزمی رسول صلی الله علیه وسلم لعنت
ایدن کسنه یی نهی ایتدی چونکه شیطان اکا خصم بتر سندا حی

شیطانه

شیطانه معاونت ایلمه ایکنجی باب مصاحبتك حقوقنك وانوك
شرطلرنك بیاننده در بلکل که هر کسنه مصاحبته ودوستلغه
لایق دکلدر بلکه کرکدر که بر کسنه ایله مصاحبت ایلیه سن
که انده اوچ خصلت اوله اول خصلت بودر که اهل عقل اوله
که احمقك مصاحبتندن هیچ فائده یوقدر وانوك مصاحبتی
عاقبة الامر نفرته چکر زیرا احمق انك ایلمك دلسه احتمال واردر که
حماقتله بر ایش ایلیه سنك زیانك اول ایشده اوله واوزی اول
زیاندن غافل اوله ودیمشلردر که احمقدن ایراغ اولمق حق یقیندر
اولمافدر واحمق یوزینه بقمق خطادر واحمق اول کسنه در که
ایشك حقیقتنی بلمیه واکا سویلسلر اکلمیه ایکنجی خصلت اولدر که
خلقی ایو اوله که بدخودن ایلك کلمز وهر قچنکه اول تیلو خوی
دیرسنه سنك حقکی ضایع ایلر وهیچ کسنه دن باکی اولماز
اوچنجی خصلت اولدر که اهل صلاح اوله زیرا که هر کسنه که
کناه ایشلمکی عادت ایندسنه الله تعالیدن قورقمز وهر کسنه که
الله تعالیدن قورقمیه اکا اعتماد یوقدر والله تعالی بیوردی که
ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا واتبع هواه یعنی مطیع
اولمه اول کسنه یه که آنی کندو ذکرمزدن غافل قلدق

واوز هواسی اردینجه اولدی واگر اهل بدعت اولورسه
اندن ایراغ اولمق کرکدر که انوک بدعتی یولداشنه دخی
سرایت ایلیوب شوملغی اکا دخی یتیشور وهیچ بو بدعتدن
اولو بدعت یوقدر که بو زمانه ده ظاهر اولمشدر که بو زمانک
خلقی انلردر که دیرلر که الله تعالینک مخلوقلرینه حکم ایلمک
کرکدر وهیچ کمسنه‌یی فسقدن منع ایلمک کرک زیرا که بزم
الله تعالینک خلقی ایله خصومتمز یوقدر وانلرده بزم تصرفمز
یوقدر دیرلر وبو سوز تمام اباحت سوزیدر یعنی هیچ حرام
نسنه یوقدر دیلرک سوزیدر وزندیقلغک باشیدر وبو عظیم
بدعتدر البته بو قوم ایله قارشمق کرکدر زیرا که انلرک
بو سوزلری نفسه موافقدر شیطان انلره معاونت ایچون ایاغ
طورب بو سوزلری خلقک قلبنه ملایم کوسترر وصریح اباحته
چکر وجعفر صادق رضی الله عنه دیمشدر که بش کمسنک
صحبتندن حذر ایله بری اولیدن سویلین کمسنه در که دایما
انوک ایله الدنرسن وبری دخی اول احمقدر که سنک فائده کی
استرکن سکا زیان ایلیه وزیانی ایتدوکندن اوزی خبردار اولمیه
وبری دخی شول بخیلدر که کرکلو وقتده محتاج اولدوغک نسنه‌یی

سندن

سندن کسر وبری شول بخیلدر که احتیاج وقتده سنی
ضایع ایلر وبری دخی اول فاسقدر که سنی بر لقمه‌یه صته
بلکه بر لقمه‌دن دخی اکسکه صته جعفر صادقه صوردیلر که بر لقمه
دن اکسک نه نسنه‌در ایتدی اولدر که طمع ایلیه واکه نسنه
کیرمیه جنید رحمة الله علیه ایدر ایو خولو فاسقک صحبتنی زیاده
سورم بدخو اولان عابدک صحبتندن وبلکل که بو ذکر اولنان
خصلتلرک دوکلیسی بر کمسنه ده از بولنور لکن کرکدر که مجتهد
مقصود دین ایسه کوکلک خلوت طلب ایدیه سن واکر مقصود
دنیا ایسه سخاوت وکرم طلب ایلیه وهر برینک بر درلو شرطی
واردر وبلکل که خلق اوچ جنسدر بعضیسی غدا کبیدر که اندن
صبر ایلمک ممکن دکلدر وبعضیسی دخی شول دوا کبیدر که بعض
زمانده اکا احتیاج اولور وبعضیسی دخی شول مرض کبیدر که هیچ
بر وقتده اکا احتیاج اولماز ولکن چون اکا مبتلا اوله مدارا
ایلمک کرکدر که تا خلاص بوله والحاصل مصاحبتی بر کمسنه
ایله ایلمک کرکدر که اکا سندن دینه متعلق فائده حاصل
اوله وسکا اندن دینه متعلق فائده حاصل اوله وبالله
التوفیق دوستلغک ومصاحبتک حقوقنی بیان ایدر بلکل که

قرنداشلغك وصحبتك عقدی كه بغلنه نكاح عقدی كبی نیجه
حقوقی واردر ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردكه ایكی قرنداشك
ایكی ال كبیدركه بری برینی یور وبو حقوق سكز جنسدر اول حق
مالده در وزیاده اولور درجه بودركه قرنداشك حقنی كندو
حقكدن مقدم قله سن وانی اختیار ایلیه سن نته كم انصار
حقنده كلدی ویؤثرون علی انفسهم ولو كان بهم خصاصة
یعنی انی كندو نفسلری اوزرینه اختیار ایدرلر اگرچه انلرك فقری
واحتیاجی دخی واردر ایكنجی درجه اولدركه دوستی اوزیله برابر
طوته ومالنی كندو ویله دوستك اراسنده مشترك بله آخر درجه
بودركه دوستی كندو خدمتكاری كبی بله اول حاجت كه دوستنه
لازم اولور آنی بتوره دوستی آنی استمكسزین واكر اول حاجتی دلیوب
سویلمكله بتورر ایسه دوستلق درجه سندن دوشر زیراكه
دوستنك فكری وتداركی كوكلندن قالقمش اولور وبو محبت ایله
بجنده واقع اولان محبت در بو اصل محبته اعتبار یوقدر عتبه
الغلام رحمة الله علیه بر دوستی وار ایدی بر كون عتبه اكا
ایتدی بم درت بیك اقچه یه احتیاجم واردر اول كسنه ایتدی
كل ایكی بیك اقچه ال بویله دیدوكندن اوتری عتبه اندن یوز دوندردی

وایتدی

وایتدی اوتنمزمیسن كه الله تعالینك دوستلغن دعوی ایدرسن
ودونوب التوننی اختیار ایلرسن خلفادن برینه صوفیلردن بر
قوبی قولدیلر بیوردی قلیج كتوردیلر تاكه دوكلیسن اولدره لر
ابو الحسن نوری رحمة الله علیه اول قومك اراسنده ایدی ایلرو
واردی تاكه كندویی اول اولدوره لر خلیفه ایتدی نیچون ایلرو
واردك سن ابو الحسن ایتدی بو قوم دینده بنم قرنداشلرمدر استرم
كه بر ساعت انلرك جاننی اختیار ایلیم خلیفه ایتدی بر كسنه
لرك حالی بو ایله اوله انلری اولدرمك اولماز دیوب دوكلیسن
خلاص ایلدی وفتح موصلی رحمة الله علیه بر دوستنك اونه
واردی اونده بولمیوب جاریه سنه بیوردی تاكه انوك صندوغنی
كتوردی وصندوقدن استدوكنی الدی چونكه دوستی كیرو كلدی
بو خبری ایشدوب بو بشارتله جاریه یی آزاد قلدی واولولردن
بر كسنه ابو هریره نك رضی الله عنه یانینه كلدی وایتدی استرم كه
سنكله قرنداش اولم ابو هریره ایتدی هیچ صوربلدكمی كه قرنداش
حقی نه در اول كسنه ایتدی بلمدم ابو هریره ایتدی قرنداشلغك
حقی اولدركه سن وسننا التوننك وكمشك بندن اولی اولمیه
اول كسنه ایتدی بو درجه یه ایرشمدم ابو هریره ایتدی پس

شلق

یوردیکه بو ایش سنک ایشک دکلدر ابن عمر رضی الله عنه ایدر
صحابه دن بریسنه بر بشمش کله کوردیلر کله یی یموب ایتدی
بنم فلان قرنداشم بوکا بندن مستحقدر اولدخی بر غیری
قرنداشنه صالدی بو وجه اوزرینجه الدن الده کیدی تا که اول
اول قبول ایلین کسنه یه کلدی مسروق ایله خیثمه رحمة الله علیهما
قرنداشلغی وار ایدی وهر برینک بورجلری وار ایدی بو آنوک
بورجن اودردی اول بلمزدی واول آنوک بورجن اودردی
بو بلمزدی وامیر المؤمنین علی کرم الله وجهه ایدر یکرمی اقچه یی
بر دوستمه خرج ایلمک بکا سوکلودر درویشلره یوز اقچه صدقه
ویرمکدن ورسول صلی الله علیه وسلم بر بیشه یه کیتدی وایکی
مسواک چقردی بری اکری وبری طوغری صحابه دن بر کمسنه حاضر
ایدی مسواکک طوغروسنی اکا ویردی واکریسنی اوزی صاقلدی
یا رسول الله مسواکک طوغروسی وایوسی سکا لایقدر رسول
ایتدی هیچ بر کمسنه بر کمسنه ایله صحبت ایتدیکه حق صحبتندن
اکا سؤال ایتمدیلر یعنی صحبت حقنی ضایع ایلدمی یا ایلمدیمی رسول
صلی الله علیه وسلم اکا اشارت ایلدی صحبتک حقی ایثاردر
یعنی دوستکی کندو نفسکدن ایلری کورمکدر ورسول ایتدی

هیچ اکی

هیچ اکی کمسنه بر بریله صحبت ایلمز الا انلرک زیاده سوکلوسی الله
تعالی یه شول کمسنه درکه یولداشنه محبتی زیاده اوله ایکنجی حق
دوستنه یاردم ایلمکدر دوکلی حاجتلرندن سویلیوب طلب
ایلمزدن اول وجمیع مهملرنه سعی ایلمکدر رضای قلبله وکولر یوزله
سلفده کچنلر اولولر شویله ایلدیلرکه دوستلرینک قپولرینه واررلر
ایدی هر کون واهل بیتک احوالندن صورارلردیکه نه ایشلرینه
نسنه یه مشغوللردر اودونلری وامکلری وطوزلری ویاغلری
وارمیدر وانلرک ایشلرین کندو ایشلری کبی مهم کوررلردی
وچونکه ایشلرین کوری ویررلردی انی کندولره منت بیلورلردی
وحسن بصری رحمة الله علیه ایدرکه بزم قرنداشلرمز بزه اهل بیتمزدن
واولادمزدن خیرلودر که قرنداشلرمز دینی خاطرمزه کتورر واولادمز
دنیایی خاطره کتورر وعطار رحمة الله علیه دیمشدرکه برادرلرکزی
اوچ کوندن صکره آخر برادرلرکزدن صورک اکر خسته اولمشلر
ایسه صورمغه وارک واکر ایشه مشغوللر ایسه یاردم ایلک
واکر اونتمشلر ایسه اکدرک وجعفر بن محمد رضی الله عنه ایدرکه
بن دشمنم بندن حاجت بتوره دیو ایوررم تا که بندن بی نیاز اولمیه
پس دوستک حقنده نه ایلسم کرکدر وسلفده بر کمسنه

وارایدی برادری اولدکده نصکره اوتوز قرق ییل اونک اوغلن بسلدی و
اهل بیتنه نفقه ویروب کوزتدی ودوستلق حقنی تمام ایتدی اوچنجی
دلده دیمکدر که برادرک حقنده ایلک سویلیه سن وانلرک
عیبنی کزلیه سن • اکر برکمسنه غیبتده انلرک برامر خیر سویلرسه
جواب ویره شویله جواب ویره که دیوار آردندن آنی ایشیدرسه فرض
ایلیه • واوزی کندونک غیبتنده دوستنک نجه اولدوغن استرسه
کندو دخی دوستنک غیبتنده اویله اوله ومدارا دوستلغن ایلمیه
واکر دوستی سوز سویلیسه دکلیه واکا خلاف ایتمیه ومجادله ایتمیه
ودوستنک هیچ سرینی آشکاره ایتمیه اکرچه دوستلغی بوزلمش دخی
اولورسه زیراکه بونک کبی نسنه اصلسزلقدن اولور • وانونک
اهلندن وتعلقاتندن دلو قصه ایلیه • واکر برکمسنه دوستنه
دخل ایلرسه آکا خبر ویرمیه که اول رنجی آکا اول ایشتدرمش اولور
واکر دوستنک حقنده ایلک سویلیسه صاقلیه که ایلکی صاقلموق
حسددن اولور • واکر دوستی کندونک حقنده تقصیر ایلرسه
شکایت ایلیوب معذور طوته • واوزی الله تعالینک طاعتنده
ایتدوکی تقصیرلری ذکر ایلیه تاکه دوستنک کندو حقنده تقصیر
ایتدوکی عفو ایلیه • وشویله بلکه اکر برکمسنه طلب ایلسه که هیچ

تقصیری وعیبی اولمیه هرکز اول مقوله کمسنه بولمیه • وخلقک
صحبتندن ایراغ دوشه • وخبرده کلمشدرکه مؤمن دوکلی حالده عذر
استر ومنافق دوکلی حالده عیب استر • وکرکدرکه هر عشیلقده اونک
اکسکلکی ستر ایلیه • زیراکه رسول صلی الله علیه وسلم بیوردرکه
الله تعالی یه صغنک شول یرامز یولداشدن که شر کوردکده اشکاره ایلیه
وخیر کوردکده ستر ایلیه • وکرکدرکه هر تقصیرکه عذره قابل
اوله معذور طوته وصلاحنه حمل ایلیه • ویرامز کمانی کیدره
که یرامز کمان حرامدر • رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی که الله تعالی
مؤمنه درت نسنه یی حرام قلدی مالی وقانی وعرضی ویرامز کمانی
وعیسی صلوات الله علیه وسلامه ایدرلر دیرسن اول کسنک
حقنده که کندونک قرنداشنی یاتور کوره • وقفتانینی قالدروب
اونک عورتنی آچق قویه • ایتدیلر یا روح الله بو ایشی ایشلمکی کیم
لایق کورور • عیسی ایتدی سز لایق کوررسز زیراکه کندو قرنداشکزک
عیبنی بلورسز وآنی آشکاره ایلیوب سویلرسز تاکه غیرلر ایشیدوب
بللر • وشویله دیمشلردرکه چونکه برکمسنه ایله دوستاولق
دلیه سن آنی غضبه کتوروب بحضور ایله اندنصکره آکا تنها برکسنه
کوندره تاکه سنک خبرک سویلیه اکر سنک سرک آشکاره ایلرسه

تقصیری

بلمک کرک دوستلغه لایق دکلدر ● ودیمشلردر که بر کمسنه ایله
دوستلق ایلیه که هر نسنه کی الله تعالی بلور اول دخی بله وهر
نسنه که الله تعالی ستر ایلر اول دخی ستر ایلیه ● وبر کمسنه سرینی
بر دوستنه دیدی واول حالده ایتدی خاطرکده طوتدکمی ایتدی یوق
اونتدم ● ودیمشلردر که هر کسنه که بو درت وقتده سندن
یوز دوندوره اول کمسنه دوستلغه لایق دکلدر رضا
وقتنده وخشم وقتنده وطمع وقتنده وهوا وشهوت وقتنده
بلکه کرکدر که بو سببلرله البته سنک حقکی ضایع ایلمیه ● وعباس
کندو اوغلی عبد الله‌ه رضی الله عنهما ایتدی که سنی امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه اوزنه یقین طوتر وپیرلر اوزنه کچوردر وکرکدر که
بش نسنه‌یی کوزلو طوترسن هیچ انوک سرینی آشکاره اعتیه سن وانوک
هیچ کمسنه‌یی غیبت ایلمیه سن واکا هیچ یلدن سویلمیه سن وهر
نسنه که بیوره دخی فن اعتیه سن ● وهرکز سندن خیانت کورمیه
وبلمک که هیچ بر نسنه دوستلغی ضایع ایلمز الا هر سوزده
دوستیله نزاع ایلیوب بحث ایلمک ودوستک سوزنی رد ایلمک
معنیسی بودر که اکا احمق وجاهلسن دیمش اوله سن ● وسن کندوکی
عاقل وفاضل طوتب واکا انکار ایلیوب حقارت کوزیله باقمش

اوله سن وبو حاللر دوستلقدن ایسه دشمنلکه قریبدر ● رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردر که قرنداشک هر نه که سویلرسه خلاف
ایلمه ● وقرنداشکله جور ایلمه واولولر رحمة الله علیهم دیمشلردر که
اکر کندو قرنداشکله ایاغه قالق دیسک واول نره وارایین دیر دوستلغه
لایق دکلدر ● بلکه کرکدر که فی الحال ایاغ طوره وسنه صورمیه
وابو سلیمان دارانی رحمة الله علیه ایدر که بر دوستم وار ایدی
هر نه کم دیلر ایدم ویرردی ● بر کره ایتدم سندن بعض نسنه‌لر
حاجتمدر ایتدی نه مقدار کرکدر ● بو سوزدن اوتری دوستلغی
لذتی کوکلمدن چقدی ● وبلمک که صحبتک طورمسی موافقتله‌در
هر نسنه‌ده که موافقت قابل اوله دوردنجی حق اولدر که شفقت
دلیله دوستلغی ظاهر ایلیه ● رسول صلی الله علیه وسلم بیوردر
که اذا احب احدکم اخاه فلیعلمه یعنی بر کمسنه بر کمسنه‌یی دوست
طوتسه اکا دوستلغی بلدوره ● بو سوزی رسول صلی الله علیه
وسلم اول سببدن بیوردی تا که دوستلق انوک کوکلنده دخی
ظاهر اوله ● واول جانبدن دخی دوستلق اولوب محبت زیاده اوله
پس کرکدر که دوستنک جمیع احوالنی اوز دلیله صوره وانوک
شادلغنه وغصه‌سنه شریک اولوب انوک غصه‌سنی وشادلغی

اوله سن

اولدوغن اكا بلدوره ودوستی چاغرملو اولسه بر وجهله سویلیه كه
اونك استدوكی طریق اوزره اوله ● امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
ایتدی قرنداشڭ سنكله دوستلغی اوچ نسنه ایله صافی اولور بری
اولدركه انی كوكجك آدیله چاغره سن ● وابتدا سلامی سن ویره سن
واوتورمقده انی مقدم قله سن ● وبو جمله دن دخی اولی بودركه
دوستڭ غیبتنده دعا ایلیه سن استدوكی نسنه ایله اهلنی و
اولادینی ومالینی ● وهر نسنه نك كه دوستڭله تعلقی اوله جمله سنی
مدح ایلیه سن كه غائبانه اولن مدحڭ دوستلقده اثری زیاده
اولور ● وكركدركه دوستڭ هر ایلكنه شكر ایلیه سن ● امیر المؤمنین
علی كرم الله وجهه ایدركه هر كمسنه كه قرنداشڭ ایو نیتندن اوتری
شكر ایلمسه ایلك ایلدوكندن اوتری دخی شكر ایلمز ● وكركدركه دوستی
غایب اكن دوستنه نصرت ایلیه ● واهل حسدڭ سوزینی دوستڭ
اوزرندن قالدره ● ودوستنی كندو نفسی كبی بله ● وعظیم
جفادركه بر كمسنه نك اوكنده دوستڭ آدینی قباحتله اكالر اوز
دمیوب اینم اوله زیراكه سوزڭ زخمی عظیمدر ● واولولردن بر كمسنه
ایتدی كه هیچ بر كمسنه بنم دوستمدن اوتری بر سوز سویلدیكه اول
محلده بن دوستمی حاضر اولوب اول سوزی ایشدوب رفض اتمش اولم

تاكه شول

تاكه شول سوزی سویلیم كه دوستم آنی ایشتمكدن حظ ایلرا اوله و
ابوذر رضی الله عنه ایكی صغیری كوردی كه بر یرده بغلو ایدیلر حكم
بری طوردی اول بری دخی طوردی ● ابوذر اغلیوب ایتدی خدای
قرنداشلغی بر بریله بویله اولور لو طورمقده واوتورمقده بربرینه موافقت
ایلرلر آلتنجی حق بودركه هر نسنه كه اكا احتیاج اوله علم دینده آنی
دوستنه اوكرده ● زیراكه قرنداشنی طامودن صاقنمق اولی در
دنیا زحمتندن صاقنمقدن ایسه ● واكر دین علمنی اوكرنوب اونكله عامل
اولمازیسه نصیحت ایلیه سن ● وانی الله تعالی ایله قورقوده سن
لكن كركدركه نصیحتی تنهاده ایلیه سن تاكه شفقت یوزندن اوله
زیراكه آدم ارا سنده اولان نصیحت ملامت قلمقدر ● وهر نسنه كه
سویلرسن لطفله سویلیه سن یاوزلغله سویلمیه سن ● كه رسول
علیه السلام بیوردركه مسلمان مسلمانڭ آینه سیدر ● یعنی اوزنڭ
نقصانینی وعیبنی یولداشندن بلور ● وشولدم كه سنڭ قرنداشڭ
سنڭ عیبكی تنهاده شفقتله سكا بلدوره كركدر اكا منت ایلیوب
بحضور اولمیه سن انوڭ كبی كه بر كمسنه كه سكا قفتانڭ ایچنده
یلان وعقرب واردر دیو خبر ویرسه اكا منت ایلرسن وبحضور
اولمازسن ● ودوكلی یرامز صفتلر خود آدمده یلان وعقربدرلكن

بو صفتلرك زخمی اكا قبرنده ظاهر اولور • و بو زخمك تأثیری روحه اولور
پس يرامز صفتلرك زخمی دنيا عقربلرندن زياده در كه دنيا عقربلری
زخمی همين تنه تأثير ايلر • و امير المؤمنين عمر رضی الله عنه ديردی كه
الله تعالينك رحمتی اول كمسنه يه اولسون كه بنم عيبمی بكا ارمغان
كتوره • وشول ادم كه سلمان رضی الله عنه امير المؤمنين عمرك يانينه
كلدی و ايتدی يا سلمان طوغری سويله كه بنم احوالمدن نسنه يی
كريه كوردك و اشتدك • سلمان ايتدی بنی بو خبردن عفو ايله
عمر رضی الله عنه البته ديمك كرك سن ديدی سلمان رضی الله عنه
ايتدی ايشتدم كه سفره ايكی درلو قاتق كلورر ايمش • و ايكی كوملك
وار ايمش برن كيجه و برن كوندز كيرمشسن • امير المؤمنين ايتدی
بو ايكی يی داخی اولماسون • و دخی امير المؤمنين ايتدی بونلردن غيری
هيچ نسنه ايشتدكمی سلمان ايتدی ايشتمدم • و حذيفه مرعشی
رحمة الله عليه يوسف اسباطه نامه يازدی • و ايتدی ايشتدم كه
دينكی بر حبه يه صاتمشسن • زيرا كه بازاردن بر نسنه الماق
ديلدكده صاتان كمسنه دن بر دانك استمشسن اوچ تسوديمشسن
يعنی بر دانك اوچ بخشنی ويرمشسن اول كمسنه سنی بلكين
اول بهايه ويرمش • و اول حرمتی سنك دينك و صدقهكدن اوتری

اعتق

ايتمش غفلت ورتوسنی باشكدن كيدر و بو خوددن اويان ديدی
و بلكل كه هر كمسنه كه قرآن علمنی بلسه و دنيايه رغبت ايلسه اول
كمسنه الله تعالينك آيتلرينی حقير كورمسی احتمالندن ايمن اولمازم
پس دينه رغبت ايلمك نشانی اولدر كه بويله نصيحتلری منت ايله
والله تعالی ايدر كه ولكن لا تحبون الناصحين يعنی لكن انلر نصيحت
ايدن كمسنه لری سومزلر • و بو آيت ياوان سويلنلرك حقنده
نازل اولمشدر • و هر كمسنه كه نصيحت ايلين كمسنه يی دوست بلمسه
حماقت و كبر انوك دينينه و عقلنه غلبه ايلمشدر • و بو اول يرده اولور
اول كمسنه كندو عيبنی بلميه • و اكر كندو عيبنی بلورسه كركلو نصيحت
ايلمك كركدر • و آشكاره نصيحت ايلمك جائز دكلدر • و اكر دوستك
عيبی سنك حقكده تقصير ايدوكندن اوتری ايسه اولی اول عيبی
ستر ايلمكدر • و انوك تقصيرينی بلدرمكدر بو شرطله كه انوك
دوستلغندن كوكلی متغير اولميه • اكر كوكلی متغير اولورسه عتاب
ايلمك اولیدر دوستلغندن كسلمكدن ايسه • و دوستلقدن
كسلمك اولیدر صواش ايدوب دل اوزنلغی ايلمكدن ايسه • و كركدر كه
دوستله مصاحبتدن مقصودك كندو اخلاقنی اصلاح ايلمك اوله
دوستلرك جفاسنی چكمك ايله • و دوستلقدن مقصود بو دكلدر

انلردن ایلك طمع ایلیه سن • ابو بکر کتانی رحمة الله علیه ایدر کبر
کمسنه بنمله مصاحبت ایلدی • وانوکله صحبت ایلمك کوکلمه اغر کلدی
اکا بر نسنه باغشلدم اولی بنتله که اول اغرلق کوکلمدن قالقه چاره
اولمادی آخر اول کمسنه نك النه یاپشدم وایجروا اوه ایلتدم واکا دیدم
که ایاغکی یوزمه بص اول کمسنه معاذ الله دیدی بن ابتدم البته
بویله ایلمك کرکدر • شول دم که ایاغنی یوزمه بصدی اول اغرلق کوکلمدن
کیتدی • وابو علی رباطی ایدر عبد الله رازی ایله یولداش اولدم بر صحراده
بکا ایتدی یولده بن سنمی اولورسن یاخود بنمی دیدی • ابو علی ایدر
دیدم که سن اول عبد الله ایتدی بس کرکدر که بن هر نه دیرسم
بکا مطیع اوله سن • ابو علی ایدر ایتدم سمعًا وطاعةً یعنی سنك
امرکی اشیدیم ومطیع اولیم دیدم عبد الله ایتدی بر توبره کتوردی
بر توبره کتوردم بیجکدن وکیجکدن اکمك هر نسنه سی که وار ایدی
ایچنه قویدی وارقه سنه الدی ویوله کیردی • ابو علی ایدر
هر نه دکلودیلدم که یورلورسن بن داخی کتوره یم • ایدردی که سن
دیمدکمی که بك سن اول بس همان بیورق طوت • وبر کیجه یغمور
یاغدی تا صباحه دك ایاغ اوزرینه طوردی وبر کلیمی اوزرمه
طوتدی تا که یغمور بکا دکمیه وکندویه سویلك دلسم دیردی که بك

بیمرسن ثم اطاعتدن اول • ابو علی ایدر تا که کندو اوزمه دیدم که کاشکی
بونی بك دکمیدم یدنجی حق دوستك تقصیرنی وخطاسنی عفو
ایلمکدر • اولولرد یمشلودرکه اکر بر دوستکدن بر تقصیر صادر
اولسه سنك حقکده اول تقصیردن اوتری یتمش درلو عذر دله
اوز نفسکدن اکر اول عذرلری نفسك قبول ایلمزسه کندوزکه
ایت که بو نه بدخولقدر که یتمش درلو عذر دلرسن قبول ایلمزسن • واکر تقصیر دوستکدن
برکناه صادر اولمق ایله اولورسه اکا شفقت ایله نصیحت ایلیه سن
تا که کناهدن الچکه • واکر اول کناهی تکرار ایشلمزسه خود بلمزلکدن
یوزنه اورمیه سن • واکر تکرار ایشلرسه نصیحت ایلیه سن اکر فائده
ایلمزسه بو خصوصده صحابه نك اختلافی واردر که نه ایتمك کرکدر
ابوذرك رضی الله عنه مذهبی بودر که اندن کسلمك کرکدر زیرا
که چونکه الله ایچون انی دوست طوتمدك ایدی شمدی الله ایچون
وابو درداو صحابه دن بر جماعت رضی الله عنهم اجمعین اکا ذاهب
اولمشلردر که اندن کسلمك اولمازه زیرا که امیدوار در که بو کناهدن
توبه ایلیه • اما ابتدادن بویله کمسنه ایله دوستلق ایلمك
کرکدر • وچونکه دوستلق اوله بو مرتبه ایله دوستلغی کتمك

کورکدر وابراهیم نخعی رحمة الله علیه ایدر برادرکی اشلدوکی کناه
سببیله ترک ایلمه که بوکون اشلرسه یارن ترک ایلر • وخبرده
کلمشدر که عالمک کناه اشلمسندن اوتری اندن دوستلغی کسمک
دن حذر ایلک ومنتظر اولک که اول کناهدن عالم اولن تیز فراغت
ایلر • وایکی آخرت قرنداشی وار ایدی برینک هوا ایله کوکلی بر مخلوقه
مبتلا اولدی • وقرنداشنه دیدی که بنم کوکلم خسته اولدی اکر
دلرسک قرنداشلغی بندن قطع ایله • قرنداشی ایتدی معاذ الله که
بر کناه ایله سندن قرنداشلغی قطع ایلیم • وکندو نفسنه توجه
ایلیوب یمک وایچمک ویرمدی تا که الله تعالی قرنداشنی اول
بلادن خلاص ایلیه • وبو نیتله قرق کون نه یدی وقرنداشنه
ایتدی حال نهدر قرنداشی ایتدی کیرو شویله در ینه اچلغه
صبر ایلیوب اریدی تا اول وقته دک که اول قرنداشی کیرو کلدی و
ایتدی که الله تعالی بکا دوا ایلیوب اول عشقدن بنی خلاص
ایلدی اول داخی نفسنه یمک وایچمک ویردی • وبر کمسنه یه دیدیلر
که سنک آخرت قرنداشک دین یولندن دونوب کناهه دوشدی
نیچون اندن نکمزسن • ایتدی انوک دوستنه احتیاجی بو کوندر
که باشنه بر ایش کلمشدر پس اندن الم نیجه چکیم • بلکه انوک الن

طوتق

طوتمو کورکدر که تا آنی شفقتله جهنمدن خلاص ایلیم • وبنی اسرائیل
قومندن ایکی دوست وار ایدی که بر طاغده عبادت ایلرلردی برسی
شهره کلدی ناکاه کوزی بر خراباتی عورته طوش اولوب عاشق
اولدی • واکا ملازمت ایلدی قلدی • بر نیجه کوندنصکره اول برسی
بونک طلبنه کلدی • وحالنی ایشدوب یانینه کلدی واول مبتلا اولن
کمسنه اوتندی وغنددن کندویی استیوورن بولداشنه سنی بیلمزم دیدی
یولداشی ایتدی کل قرنداش کوکلکی هوایه مشغول قلمه وبنم سکا
هرکز اول شفقتم یوقدر که بوکون سندن الحکم الینی بوینینه صالدی
وآنی اوپدی چونکه بو مبتلا اولن کمسنه انوک بو شفقتنی کوردی وبله
که انوک کوزندن هنوز دوشمشدر ایاغه قالقدی وتوبه ایلدی
وایکیسی دخی یولداش اولوب کتدیلر • پس ابوذرک طریقی سلامته
قریبدر اما طریق اندن لطیفدر • زیرا که بو لطف انوک توبه سنه
سبب اولور ودرماندهلک کوننده دین یولداشلرینه حاجتی اولور
پس نیجه انی ترک ایلیلر اما طریقت علم بودر که دوستلق چونکه
مابینده باغلنه کبی اولوکاهدن اوتری خود رحمی قطع ایلمک
جائز دکلدر • وبو اجلدندر که الله تعالی بیوردی که فقل انی بریء
مما تعملون یعنی اکر اول طائفه سکا عاصی اولورلرسه

سن آنلوه دیکرین سزلک اشلدوکوکز اشدن بری یم سزلک
نفسکزدن بریم دیمه • وابو الدردا یه ایتدیلر سنک قرنداشک
کناه اشلدی سن آنی نیچون دشمن طوتمزسن ابو الدردا ایتدی
انوک اشلدوکی کناهی دشمن طوتارم • فاما اوزی بنم قرنداشمدر
وابتدای امرده بویله کمسنه ایله قرنداش اولمامق کرکدر کم قرنداش
اولمامق صوچ دکلدر • اما قرنداشلغی کسمک صوچدر • وثابت
اولنجه ترک ایلمکدر • اما بونده خلاف یوقدر که اکر سنک
حقکده تقصیر ایتمش اوله سه عفو ایلمک اولیدر • واکر عذر ایلرسه
عذرینی قبول ایلمک کرکدر اکر اول عذرک یلان ایدوکنی دخی بلورسک
رسول صلی الله علیه وسلم ایدر که هر کمسنه نک که قرنداشی
کندودن عذر دلسه واوزی اول عذری قبول ایلمسه انوک
کناهی شول کمسنه نک کناهی کبی اولور که یولده مسلمانلردن باج
آله • ورسول صلی الله علیه وسلم دیدی که مؤمن اول کمسنه در
که تیز خشم ایده وتیز خشنود اوله • ابو سلیمان دارانی بر مریدینه
ایتدی اکر بر دوستکدن جفا کورسک عتاب ایلمه جائز که
عتابی ایشدنک اندن بر سوز ایشیده سن که اول جفادن عظیم اوله
مرهیا ایتدی تجربه ایلدم بویله بولدم سکزنجی حق بودر که دوستکی

دیرلکنده واولدکدنصکره دعا ایله واولادینه واهل بیتنه دخی
دعا ایلیه سن ودعا ایلدکده کندو اوزکه دعا ایلر کبی ایلیه سن
که حقیقتده اول دعایی کندو نفسکه ایلمش کبی اولورسن • زیرا که
رسول علیه السلام ایدر که هر کمسنه که کندو قرنداشنه دعا
ایلسه غیبتده فرشته لر اکا دخی اویله دعا ایلر • وبر روایتده
دخی الله تعالی ایدر که یا فلان اول دوستکچون استدوککی سنکه
اول سکا ایلرم دیه • ورسول علیه السلام ایتدی که دوستلرک
دوست حقنده دعاسی رد ایلمزلر • وابو الدردا ایدر که سجودده
یتمش دوستمک آدینی ذکر ایلرم ودوکلیسنه دعا ایلرم • ودیمشلردر
که قرنداشلر واردر که سز اولدکدنصکره دوکلی وارثلر سزلک
میراثکه مشغول اولور واول دعا ایلیوب حالکه مشغول اولور
تا که الله تعالی سنکله نجه معامله ایدر دیو • ورسول علیه
ایدر که اولمش کمسنه نک مثلی صویه غرق اولمش کبیدر خلاص بولمغون
الینی هر یره اوزادر اول کمسنه دعایه منتظر اولور اهلندن و
اولادندن ودوستلرندن • واولولرک مزارینه دیریلرک دعالری
نوردن طاغلر کبی ایریشور • وخبرده کلمشدر که دعالری
اولمشلره نوردن طبقلر اوزرنده عرض ایده لر وایده لر بو فلان

دوستلك هدیه سیدر وانلر دخی بربیلرك هدیه سیله شاد
اولدوغی كبی شاد اولكر. طقوزنجی حق دوستلغك وفاسی
صاقلمقدر. وفادارلغك معناسی اولدركه اولدكدنصكره
انوك اهلندن واولادندن ودوستلرندن غافل اولمیه. بوقری
رسول علیه السلامك یاننه كلدی ورسول اول قریه اكرام
ایلدی. رسولك اكرامنی عجب ایلدیلر. رسول ایتدی بوقری خدیجه
زماننده بزه كلوردی وكرم عهد ایماندندر یعنی كچمش حقی
كوزتمك ایماندندر. وبر وفا دخی اولدركه كندو دوستنه تعلقی
اولنلره كرك اولادی وكرك قولی وكرك شاكردی اولسون
دوكلسینه شفقت ایلیه واول شفقتك اثری زیاده اولور
اول شفقتدنكه دوستك یوزینه قرشو ایلردی. وبر وفا دخی
بودركه اكر بر منصبه ویا اولولغه ایرشسه ارلدن ایتدوكی
تواضعی ایلیه ودوستلرینه تكبرلك ایلمیه. وبر وفا دخی بودركه
دوستلغی دوام اوزره صقلیه وهیچ برجهتدن كسمیه كه
شیطانه اندن مهم نسنه یوقدركه قرنداشلر ارسنه وحشت
براغه نته كم حق تعالی ایدركه نزغ الشیطان بینهم
یعنی تحقیقا شیطان قرنداشلر ارسنی آیرر. ویوسف علیه

السلام

السلام ایتدی من بعد ان نزغ الشیطان بینی وبین اخوتی
یعنی بزی الله تعالی بزمله جمع ایتدی شیطان قرنداشلرم ایله
بنم آرامزی آیردقدنصكره. وبر وفا دخی بودركه هیچ بركمسنك
اغواسنی دوستی حقنده دیكلمیه واغوایی دیكلمكده غمازلره
معاونت واردر. وبر وفا دخی بودركه دوستنك دشمنی ایله
دوستلق ایلمیه بلكه دوستنك دشمنی كندو دشمنی كبی بله. زیراكه
هر كمسنه كه بر كمسنه ایله دوستلق ایلیوب دشمنی ایله دخی دوستلق ایلسه
انوك دوستلغی ضعیف اولور. اونجی حق بودركه طوربا وتورمقدن
ارایردن تكلیفی كیده ره یالكوز اوتوردكبی اوله. اكر ایكی دوست
بربرندن حجاب وحشمت طوترسه انلرك دوستلغی ناقص اولور
وعلی رضی الله عنه ایدركه دوستلرك یرمزی اولدركه اكا عذر ایلمكه
احتیاجك اوله وانوكچون تكلیف چكمكه احتیاجك اوله. وجنید
ایدركه چوق قرنداشلر كوردم. وهیچ ایكی قرنداش كوردم كه انلرك
ارالرنده حجاب وحشمت اوله. الا اول حشمتلندن اوتری اولوكر انلرك
برنده البته بر علت اولور. ودیمشلردركه دیركی اهل دنیا ایله ادب
اوزره ایلیه. وآخرت اهلیله علمله ایلیه. ومعرفت اهلیله بجاستره
اویله ایلیه. وصوفیلردن بر طائفه بربریله مصاحب اولدیلر اول

شرطله که اگر بریسی دایما اوروج طوتسه یاخود دایما طعام یسه
یادوکلی کیجه اویوسه • یادوکلی کیجه نماز قلسه اول بری نیچون بویله
ایلرسین دیمیه • والحاصل حدانی دوستلغک معناسی برلکدر و
برلکده تکلف اولماز اوننجی حق بودرکه کندواوزینی دوکلی
دوستلرندن آدنی بیله وانلردن هیچ نسنه طمع ایلمیه • وهیچ بر دعاسی
دریغ ایلمیه ودوکلی حقلری برینه کتوره • برکمسنه جنیدک اوکنده
ایتدی بوزمانه ده قرنداشلر آزدر ایوسی اله کیرمز بوسوزی جنیدک
یاننده بنجه کره سویلدی آخر جنید ایتدی اگر بر کمسنه دیلرسک که
سنک زحمتکی چکه اویله کمسنه آزدر • واگر بر کمسنه دیلرسک که
سن انوک زحمتنی ورنجنی چکه سن اویله کمسنلر بنم یانمده چوقدر دیدی
واولولر شویله دیمشلردر که هر کمسنه که اوز نفسنی دوستلرندن یوقرو
طوته کنهکار اولور وانلر دخی کنهکار اولور بونک حقنده • واگر انلره
برابر طوترسه هم اول زحمت چکر هم بونلر • وابو معاویة الاسود دیدیکه
بنم دوستلرم دوکلی بندن یگرکدر زیرا که انلر بنی کندو نفسلرندن
مقدم طوترلر وکندولردن افضل بیلورلر اوچنجی باب مسلمانلرک
وخصملرک وقوکشولرک وخدمتکارلرک حقلرینک بیاننده در
بلکه بونلرک هر برینک حقی یقینلغی مقداریدر • ویقینلغی دخی

بعض

بنجه درجه سی واردر • وذکر اولنان حقوق اول درجه لر مقداریجه
در وزیاده قوی تعلق الله تعالی ایله در • والله تعالی ایله اولان تعلق
حقوقی بیان اولنمشدر • پس اگر برکمسنه یه اسلام دوستلغنک قرابتی
اولسه غیری قرابت وتعلق اولمسه بوقرابتک بنجه درلو حقوقی اولور
اول حق اولدر که هرنسنه یی آدم کندواوزینه روا کورمسه انی
سایر مسلمانلره دخی روا کورمیه • رسول صلی الله علیه وسلم
ایدرکه مسلمانلرک مثلی برتن کبیدر • اگر بر عضوه زحمت یرشسه
دوکلی عضولر دخی خبردار اولوب زحمت چکرلر • ورسول علیه السلام
دیدیکه هرکمسنه که طامودن خلاص اولمق دیلرسه گرکدر که اکا
اولم کلدکده انی کلمهٔ شهادت اوزره بوله • وهرنسنه یی که کندویه
ایتدوکلرینی روا کورمسه هیچ بر مسلمانه انی روا کورمیه • موسی
علیه السلام ایتدی یارب سنک قوللرکک زیاده عادلی قنغیسیدر
الله تعالی ایتدی اول کمسنه در که انصاف ایلیه ایکنجی حق اولدر
که هیچ بر مسلمان انوک الندن ودلندن انجنمیه • حضرت رسول
علیه السلام دیدیکه بیلورمسز که مسلمان کیمدر • ایتدیلر الله ورسولی
یک بیلور • ایتدی مسلمان اول کمسنه در که مسلمانلر انوک الندن ودلندن
سالم اوللر • ورسول علیه السلام ایتدی بیلورمسز که مؤمن کیمدر

مؤمن اولدر که مسلمانلر اندن ایمن اوله‌لر تنلرنده و مالرنده و رسول
علیه السلام ایتدی بلورمسز که مهاجر کیمدر مهاجر اولدر که
یرامز اشدن کسلمش اوله و ایتدی هیچ بر مسلمانه حلال دکلدر بر
نظر ایله اشارت ایلیوب بر مسلمانی بحضور ایلیه • و هیچ بر مسلمانه
حلال دکلدر که اندن بر مسلمان قورقوب خوف ایلیه • و مجاهد رحمة
الله علیه ایدر که الله تعالی اویوزی و یجیوکی اهل جهنمک اوزرینه
مسلط ایلر تاکه کندولری شویله طرملیلر که سوکلری کورینه
پس اهل جهنمه ندا کله بو رنج نجه در دیو انلر ایده‌لر که غایت مشکلدر
پس کیرو ندا کله که بو رنج سزه اندن اوترودر که دنیاده مسلمانلری
انجیدردیکز • و رسول علیه السلام بیوردی که بر کمسنه‌یی کوردم
استدوکی جنتده سیر ایلردی شول سببدن که دنیاده مسلمانلرک
یولندن براغ کسمش ایدی تاکه اولا عجزز کمسنه‌یه زحمت
ایرشمیه اوچنجی حق اولدر که هیچ کمسنه‌یه متکبرلک ایلمیه زیرا
که الله تعالی متکبرلری دشمن طوتر • و رسول علیه السلام بیوردی
که بکا تواضع ایله دیو وحی کلمشدر تاکه هیچ بر کمسنه بر کمسنه‌نک
اوزرینه تفاخر ایلمیه • و بو سببدن ایدی که رسول علیه السلام
طول عورتلرک و فقیرلرک یانینه واردی • و انلرک حاجتنی روا

قلوردی

قلوردی و روا دکلدر که بر کمسنه‌یه حقارت کوزیله نظر ایلیه
زیرا که جائزدر که اول کمسنه الله تعالینک ولیسی اوله و اوزی بلمیه
والله تعالی کندو ولیلرینی کیزلمشدر تاکه کمسنه انلره واقف اولمیه
دردنجی حق اولدر که هیچ بر مسلمانک حقنده غمازلرک سوزن
اشتمیه زیرا که سوزی عادل کمسنه‌دن اشتمک کرکدر • و غماز خود
فاسقدر زیرا که رسول الله‌دن خبرده کلمشدر که هیچ بر غماز جنته
کیرمز و بلمک کرکدر که غماز که غیریلری سنک قتکده یرامزلغله آکا
سنی دخی غیریلرک قتنده یرامزلغله آکار پس اندن ایراغ اولمق کرکدر
و انی یلانجی بلمک کرکدر بشنجی حق اوچ کوندن زیاده هیچ بر آشنادن
دیلنی بغلمیه و رسول علیه السلام بیوردی که بر کمسنه‌یه حلال دکلدر
که اوچ کوندن زیاده مسلمان قرنداشندن دلین بغلیه و انلرک خیرلوسی
اولدر که سلام ایله ابتدا ایلیه • و عکرمه رضی الله عنه ایدر که حق
جل و علا یوسف پیغمبر علیه السلام ایتدی که سنک درجه‌کی والدکی
شول سببدن اولو ایلدم که قرنداشلرک صوچن بغشلدک • و خبرده
کلمشدر که برادرلرک صوچن بغشلمق آدمک عزتندن و اولولغندندر
التنجی حق اولدر که هر کیم اولورسه غیری بنسنه سن ارتورمز
ایلک ایلیه قادر اولدوغی دکلو • و یرامزله ایونک آراسنی فرق ایلمیه

زيرا كه خبرده كلمشدر كه اصل عقل ايماندن صكره خلقه دوستلق
كوسترمكدر صالح اولنه واولميه ايلك ايلمكدر ● وخبرده كلمشدر
كه هر كيمه كه قادر اولورسك ايلك ايله اكر اول ايلكه لايق دكلسه سن
لايق اولورسن ● وابو هريره رضى الله عنه ايدر كه هر كمسنه كه
رسولك صلى الله عليه وسلم الينه يابشسه ايدى تا كه رسول الله
سويلشه اول كمسنه الن چكمدكجه رسول صلى الله عليه وسلم چكمزدى
وهر كيم كه رسوله سويلسه رسول اكا تمام توجه ايلرى يدى حق
اولدر كه بيرلره حرمت قله واوغلنجقلره شفقت ايليه ● رسول عليه
السلام ديدى كه هر كمسنه كه بيرلره حرمت قلميه ● واوغلنجقلره
شفقت قلميه اول كمسنه بزدن دكلدر ● ورسول صلى الله عليه و
سلم ديدى كه اق قيله حرمت الله تعالى يه حرمتدر ● ورسول صلى
الله عليه وسلم ديدى كه هيچ بر كيت بيره حرمت ايلمز الا الله تعالى
انوك قوجلغى حالنده حرمتن صقلر ● وبو حديث بيرلره حرمت قلنك
عمرى اوزون اولمسنه بشارتدر ● هر كمسنه كه بيرلرك تعظيمنه
ايرشسه اكا علامتدر كه اول كمسنه بيرلكه ايرشسه كركدر تا كه
بيرلره ايتدوكى حرمتك عوض بوله ● ورسول صلى الله عليه وسلم
چونكه سفردن كلوردى اوغلنجقلرى قرشو ايلدرلردى تا كه رسول

صلى الله

صلى الله عليه وسلم اول اوغلنجقلرى طواف اوزرينه كندو اوكنه
الوردى وبعضيسنى اردينه الوردى وانلر بربرينه افتخار ايليوب
رسول عليه السلام بنى اوكنه الدى وسنى اردينه الدى ديرلردى
وصغير اوغلنجقلرى رسولك عليه السلام اوكنه ايلدرلردى تا كه
انلره ادويره ودعا ايليه ● پس رسول اول اوغلنجقلرى قوجاغنه
الوردى كاه اولوردى كه رسولك عليه السلام قوجاغنده اوغلنجق
بول ايلوردى ويانده اولن كمسنلر چاغرلردى قصد ايدرلردى كه اول
اوغلنجغى رسولك قوجاغندن كوتوره لر ● رسول عليه السلام ايدردى
قويك بولنى تمام ايلسون ● وبولنى كسوب اكا زحمت ويرمك ديردى
واول بولى اوغلنجغى كسوردن كمسنلرك اوكنده يومزدى تا كه انلر بعض
اولميلر وانلر طشره چقدن صكره يوردى ● واكر اوغلنجق غايت
كيچك اولسه صو صاچردى يومزدى [illegible] اولدر كه مسلمانلره
كولر يوزلو كوكچك سوزلو اوله ● ودوكلينك يوزينه كوله بقه ورسول
عليه السلام ايتدى كه الله تعالى كولر يوزلو ولطيف خويلو اولن
كمسنلرى سور ● ورسول عليه السلام ايتدى شول كوكچك عمل كه
مغفرته سببدر غايت اساندر كه اول كولر يوزلولك وطتلو ديللولك
در عمر رضى الله عنه ايدر كه بر بيچاره عورت رسولك عليه السلام

يولنه كلدى وايتدى يا رسول الله بنم سنكله حاجتم واردر • رسول
عليه السلام ايتدى بوارالوده بر يرده اوتور كه سنكله سويلشم اول
عورت بر يرده اوتوردى رسول عليه السلام واردى انوكله سويلشدى
تا اول عورت سوزنى تمام ايدنجه طقوزنجى حق اولدركه هيچ
بر مسلمانه خلاف وعده ايلميه • وخبرده كلمشدركه اوچ نسنه واردر
هر كسه ده كه اولا اوچ نسنه اولا منافقلردن اولور برى اولدركه
يلان سويليه • وبرى دخى اولدركه وعده سنده خلاف ايليه • وبرى
دخى اولدركه امانته خيانت ايليه اونجى حق اولدركه هر كسنك
حرمتنى مقدارنجه رعايت ايليه • هر كسنه كه خلق ايچنده زياده
عزيز اوله آنى عزيز طوته • واكر آتى وطونى وساير اسبابى ايو
اولسه بيله كه عزيز كشيدر • عايشه رضى الله عنها سفرده ايدى
بر كون سفره اچمش ايدى • بر درويش كلدى عايشه ايتدى اول درويشه
بر اتمك ويرك • وبر اتلو كلدى ايتدى آنى چاغرك • ايتديلر يا عايشه
درويشى چاغرمدك غنيى چاغردك • ايتدى الله تعالى هر كسنه يه
بر درجه ويرمشدر بزه دخى اول درجه نك حقنى صقلمق واجبدر
درويش بر اتمكله شاد اولور • فاما غنى يه اتمك ويرمك قبيحدر
بلكه شويله اتمك كركدركه غنى دخى شاد اوله • وخبرده كلمشدركه

كرروزن

اكر بر قومك عزيزى سزلره كلسه آنى عزيز طوتك • وبعض كسنه
اولديكه رسول عليه السلام رداسنى آكا ويردى تا كه اول ردانك
اوستنه اوتوره • وبر خاتون رسولك عليه السلام يانينه كلدى
كه رسوله طفل ايكن سود ويرمشدى رسول اول خاتونى رداسى
اوزرينه اوتورتدى وايتدى مرحبا يا والده شفاعت ايله كه هر
شفاعتك مقبولدر • وديله كه هر ديلدوكك ويرلور • پس
شول حصه كه رسوله صلى الله عليه وسلم غنيمت مالندن
ايرشمش ايدى اول خاتونه ويردى • واول حصه يى عثمانه رضى الله
عنه اول خاتون يوز بيك اقچه يه صاتدى اون بيرنجى حق اولدركه
اكر ايكى كسنه بر بريله چكشمش اولسه جهد ايليه تا كه انلرك آرا
يرن صلح ايليه • رسول عليه السلام ايتدى سزه خبر ويرميمى كه
اوروجدن ونمازدن افضل نه در • ايتديلر نه در يا رسول الله ايتدى
مسلمانلرك آرا يرن صلح ايلمك در • انس رضى الله عنه ايدر بر كون
رسول عليه السلام كولدى • امير المؤمنين عمر رضى الله عنه ايتدى
بنم اتم وانم سكا فدا اولسون يا رسول الله نه دن اوترى كولدك رسول
عليه السلام ايتدى بنم امتمدن ايكى كسنه بارى تعالينك اوكنده
ديزلرى اوزرينه دوشلر • برى آيده كه يا رب بو بكا ظلم ايلمشدر

بنم حقمی بوندن آلی ویر ● الله تعالى ایده که بو کمسنک حقنی ویر
اول کمسنه ایده یا رب دوکلی حسناتمی خصملرم آلدی و بکا هیچ
نسنه قلمدی الله تعالى مظلومه ایده که بکا ایکز سن که هیچ
حسنه سی قلمامشدر ● اول مظلوم ایده یا رب بنم کناهمدن آکا
حواله ایله پس اول مظلومک جمله کناهلرن انوک اوزرینه قویه لر
هنوز حقی قله ادا اولمیه ● اندن صکره رسول علیه السلام بو مقامده
اغلمغه باشلدی و ایتدی قیامت کوننک عظیملغی کورکه هر کمسنه
آکا محتاج اولور که اوزرندن یوکنی قلدوره لر ● اندن صکره الله
تعالى مظلومه ایده که یوقرو نظر ایلیه تاکه نه کورورسن ● مظلوم
نظر ایلیه و ایده یا رب کومشدن یاپلمش شهرلر و التوندن یاپلمش
جواهرله و انجولرله بزنمش کوشکلر کوررم عجبا قنقی پیغمبرک و قنقی
صدیقک و قنقی شهیدک ویرلو الله تعالى ایده که اول کمسنه درکه
بوکه بها ویره ● اول مظلوم ایده که یا رب بوکه کیم ویره ● الله تعالى
ایده که سن بها ویررسن ● اول کمسنه ایده که یا رب نه ایله بها
ویرم ● الله تعالى ایده انوکله که برادرکدن عفو ایلیه سن ● اول
کمسنه ایده که یا رب عفو ایلدم ● الله تعالى ایده که انوکله ایکی کوز
دخی جنته کیرک ● اندن صکره رسول علیه السلام ایتدی الله تعالى د

صاقنک و خلقک آرالرن صلح ایلک ● اون ایکنجی حق اولدر که مسلمانلرک دوکلی
عیبلرینی و عورتلرینی اورته ● زیرا که خبرده کلمشدر که هر کمسنه که بو دنیاده
مسلمانلری ستر ایلیه قیامت کوننده الله تعالى انوک کناهلرینی ستر
ایلر ● و ابو بکر صدیق رضی الله عنه ایدر که هر کمسنه‌یی که اوغرلقده
طوتسم و یا خود شراب ایچرکن طوتسم استرم که الله تعالى انذن
اولیرم کناهی ستر ایلیه ● و رسول علیه السلام ایتدی شول کمسنلر که
دیلکولرله ایمان کتوردیلر فاما هنوز ایمان قلبلرینه تاثیر قلمدی
خلقی عیب ایلمک و انلرک عیبلرینی تجسس ایلمک ● زیرا که هر کمسنه که
بر مسلمانک عیبنی آشکاره ایلمک دلیه الله تعالى انوک عیبنی
آشکاره ایلیوب رسوا ایلر اکرچه کندو اوی ایچنده دخی اولورسه
ابن مسعود رضی الله عنه ایدر خاطرمده واردر که ابتدا اوغرلقده
طوتدقلری کمسنه‌یی رسولک صلی الله علیه و سلم یاننه کتوردیلر
تاکه انک النی کسلر رسولک علیه السلام رنکی متغیر اولدی ایتدیلر
یا رسول الله مکر سکا بو ایشدن کراهیتمی کلدی ● رسول ایتدی
نیچون کراهیت کلمیه ● و نیچون کندو برادرلرمه خصم اولمقدن شیطانه
یار اولم ● استرمسن که الله تعالى سزی عفو ایلیه ● و سزک کناهلرو کزی
یرلغیه و ستر ایلیه ● پس سز دخی خلقک کناهلرینی ستر ایلک که اکر اول

گناه سلطانه و کنه کلوب فاش اولسه حد اولنمامغه چاره یوقدر
و عمر رضی الله عنه عسس ایله شهری طولشوردی بر کیجه بر اودن
آواز اشتدی طامه چقوب اشغه ایندی برازی کوردی بر عورتله
شراب ایچر • عمر رضی الله عنه ایتدی یا الله تعالینك دشمنلری
شویله می صنورسن که الله تعالی بونك کبی کناهی سزدن ستر ایلیه اول
کمسنه ایتدی یا امیر المؤمنین ایومه که بن بر کناه اشلدمسه
سن اوچ کناه اشلدك • الله لا تجسسوا دیدی یعنی عیب تجسس
ایلمك و سن تجسس ایلدك • والله تعالی وأتوا البیوت من ابوابها
دیدی یعنی اولره قپولریندن کیرك دیدی سن طامدن کلدك
ولا تدخلوا بیوتا غیر بیوتکم حتی تستأنسوا وتسلموا دیدی
یعنی دستورسز کمسنك اوینه کیرمك • و کیردکده سلام
ویرك دیدی سن دستورسز کلدك و سلام ویرمدك • امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایتدی اکر عفو ایلسم توبه ایلر میسن ایتدی اکر
عفو ایلرسك توبه ایلرم عمرم اولدقجه کناه اشلمیم پس عمر رضی الله
عنه عفو ایلدی • و اولدخی توبه ایلدی • رسول صلی الله علیه وسلم
هر کمسنه که قولوق طوتسه خلق کندونك اردنجه نه سویلدکلرین
دکلیه قیامت کوننده انوك قولاغنه ارزیز قلعی

قودلر اون اوچنجی حق اولدر که تهمت مقامندن ایراغ اوله تا که
مسلمانلرك کوکلی یرمز صنودن • و دللرین یرمز غیبتدن صقلیه زیرا
که هر کمسنه که غیریلرك کناهه کیرمسنه سبب اولسه اول کناهده
اوزی دخی شریك اولور • رسول علیه السلام ایدونجه اولور شول کمسنك
حالی که اتاسنه و اناسنه سوکمش اولور • و امیر المؤمنین عمر رضی الله
عنه ایتدی هر کمسنه که تهمت یرنده اوتورسه اکا جائز دکلدر که
کندویه یرمز ظن ایلینی ملامت ایلیه • و رسول علیه السلام رمضان
اینك اخرنده صفیه ایله رضی الله عنها مسجدده سویلشوردی
ایکی کمسنه اول ارادن کچدیلر رسول علیه السلام انلری چاغردی
و ایتدی بو بنم حلالم صفیه در • انلر ایتدیلر یا رسول الله اکر کمسنه یه
یرمز کمان اولورسه سکا اولمز • ایتدی شیطان ادمك تننده قان
کبی یورر • و عمر رضی الله عنه بر کمسنه یی کوردی بر عورتله
یول اوزرنده سویلشور اول کمسنه یی دره ایله اوردی اول کمسنه
ایتدی یا امیر المؤمنین بو بنم حلالمدر • عمر ایتدی نیچون بر یرده
سویلشمزسز که کمسنه کورمیه اون دردنجی حق اولدر که اکر انوك
منصبی وار ایسه هیچ بر کمسنه دن شفقتی دریغ طوتمیه • رسول
علیه السلام صحابه یه دیدی بندن حاجت دیلك که بر کمسنه یی

ویرمك دیلمیم تأخیر ایلرم که سزك بر کون شفقت ایلیه تا که اکا
ثواب حاصل اوله شفاعت ایلك تا که شفاعت ثوابن بوله سز
و رسول علیه السلام ایتدی هیچ بر صدقه سندن اولو صدقه یوقدر
ایتدیلر یا رسول الله دل صدقه سی نیجه نسنه اولور ایتدی
شول شفاعتدر که انوکله بر کسنه‌نك قانی صقلنه یا شول منفعت
درکه سندن بر کسنه‌یه ایرشه یاخود بر کسنه‌دن بر زحمت
قلدرمقدر **اون بشنجی حق** اولدر که اگر بر کسنه بر مسلمانه دیل
اوزتدوغن اشته یا انوك نفسنه یا مالنه قصد ایلدوکن اشته
اول غایبده اولن مسلمانك ویرمکده نایبی اولوب اول ظلمی ایدن قلدره
که رسول علیه السلام ایتدی بر مسلمان یوقدر که بر مسلمانه نصرت
ایلیه شول یرده که اول مسلمانی یرمزلغله غیبت ایده‌لر و عرضن
یره اورمق دیلیلر الا الله تعالی اول نصرت ایلین کسنه‌یه نصرت
قلور شول یرده که زیاده محتاج اوله و هیچ بر مسلمان یوقدر که
اول غایب اولن مسلمانه یردم ایلمز و انده ترك و خصومت ایلمز الا
الله تعالی انی ضایع ایلر شول زیاده یردم استدوکی یرده **اون التنجی
حق** اولدر که چونکه بر یرمز کسنه‌نك صحبتنه مبتلا اوله ایلده
ایلیه و مدارا ایلیه تا خلاص اولنجه و انوکله یرامز سوز سویلشمیه

وابن عباس

وابن عباس رضی الله عنه ایدر بو آیتك معنیسی ویدرؤن بالحسنة
السیئة اولدر که یرامز سوزی سلام ایله و مدارا ایله قرشولیه
و عایشه رضی الله عنها ایدر بر کسنه دستور استدی که رسول
علیه السلامك یانینه کله رسول ایتدی دستور ویرك که اول
کسنه کندو قومی ایچنده بدخولغله مشهوردر چون اول
کسنه رسولك علیه السلام یانینه کلدی اکا شول قدر رعایت
و احسان ایلدی که عایشه رضی الله عنها ایدر بن صندم اول کسنه‌نك
رسول قتنده بر اولولغی وار دروقدری وار در چونکه اول کسنه
طشره چقدی ایتدم یا رسول الله بو کسنه بدخوی ایمش بو که نه عجب
رعایت ایلدك رسول ایتدی یا عایشه الله تعالینك قتنده قیامت
کوننده انسانك زیاده یرامزی اول کسنه‌در که انوك قورقوسندن
اکا رعایت ایلرلر و خبرده کلمشدر که یرامز سوزلو کسنه‌لرك
دلیندن کندو عرضکی صقلمغچون هر نه ویررسك صدقه یرینه اولور و
ابو دردا رضی الله عنه ایدر چوق کسنه وار در که بز انوك یوزینه
کولرز بزم کوکلومز اکا لعنت ایلر **اون یدنجی حق** اولدر که طوروب
اوتورمغی و دوستلغی درویشلر ایله ایلیه و غنیلرك صحبتندن
حذر ایلیه رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی اولمشلر ایله اوتورمه

ایتدیلر یا رسول الله اولمشلر کیملردر ایتدی غنی لردر • و سلیمان
صلوات الله علیه کندو ملکنده هر نره ده که بر مسکین کورردی
انوک یاننده وارب صحبت ایلردی و ایدردی که بر مسکین بر مسکین ایله
اوتورمش صحبت ایلر • و عیسی صلوات الله علیه هیچ اندن زیاده
ارسونمزدی که کندویه یا مسکین دیو چاغرلردی • و رسول صلی الله
علیه وسلم ایدردی که باری خدا مادام که بنی دری ایلرسن مسکین
ایله و چونکه بنی اولدوره سن بنی مسکین اولدر • و چونکه قیامت
کونی حشر ایلیه سن مسکینلر ایله حشر ایله • و موسی صلوات الله
علیه ایتدی یا رب سنی نره ده طلب ایلیم الله تعالی ایتدی کوکلی
صیقلرک یاننده [illegible] اولدر که جهد ایلیه تا که بر مسلمانک
کوکلونه شادلق ایرشدره و انوک بر حاجتنی روا قله • رسول
صلی الله علیه وسلم ایدر هر کمسنه که بر مسلمانک حاجتنی روا
قله دوکلی عمرنده الله تعالی یه خدمت ایلمش کبی اولور • و رسول
صلی الله علیه وسلم ایدر که هر کمسنه که بر مؤمنک کوزینی روشن
ایلسه الله تعالی قیامت کوننده انوک کوزینی روشن ایلر • و رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که بر مسلمانه کیجه ده و
کونده بر ساعت حاجتنی روا اتمکه سعی ایته کرک اول حاجت

حاصل اولسون یا خود اولماسون اول کمسنه دن یکدر که ایکی ای
مسجدده معتکف اوله • و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
هر کمسنه که بر غصه لو کمسنه یه فرح ویرسه یا خود بر مظلومی
قورترسه الله تعالی اکا یتمش اوچ مغفرت قیلور • و رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی کندو قرنداشکوزه یاردم ایلک
کرک ظالم اولسون کرک مظلوم اولسون ایتدیلر یا رسول
چونکه اول ظالم اوله بز اکا نیجه یاردم ایده لم • ایتدی انی ظلمدن
الیقومق اکا یاردمدر • و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
الله تعالی هیچ اندن زیاده طاعت سومز که بر مسلمانه شادلق
ایرشدره سن • و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی ایکی خصلت
واردر که انلردن اوته کناه یوقدر • بری شک کتورمک و بری
دخی خلقک زحمتن دیلمک • و ایکی خصلت واردر که اندن اوته
عبادت یوقدر • بری ایمان کتورمک و بری خلقک راحتن دیلمک
و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که مسلمانلرک
غمن چکمز مسلمانلردن دکلدر • و فضیلی رحمة الله علیه کوردیلر
که اغلر ایدی ایتدیلر یا فضیل نیچون اغلرسن • ایتدی اول بیچاره
مسلمانک غمندن اغلرم که بکا ظلم ایلمشدر یارین قیامت کوننده

اکا سؤال ایتدکده رسوای اولور زیرا که هیچ عذری و حجتی یوقدر
و معروف کرخی رحمة الله علیه ایتدی هر کمسنه که کونده اوچ کره
اللهم اصلح امة محمد اللهم ارحم امة محمد اللهم فرج عن امة محمد
دیسه انوک آدینی اولیالردن یازارلر ● و دعانک معناسی بودر که
سن امت محمدی اصلاح ایله و انلردن غم و غصه یی کیدر [illegible]
[illegible] اولدر که هر کیمه ایرشورسه سلام ایله ابتدا ایلیه سویلمزدن
اول و الله یاپیشوب مرحبا ایلیه ● رسول صلی الله علیه و سلم
ایتدی هر کمسنه که سلامدن ایلرو سوز سویلیه جواب ویرمکوز
تا که ابتدا سلام ایده ● و بر کمسنه رسولک صلی الله علیه و سلم
اوکنه واردی و سلام ویرمدی رسول ایتدی طشره چق و کیرو کل
و سلام ویر ● و انس رضی الله عنه ایتدی که سکز ییل رسوله صلی
الله علیه و سلم خدمت ایلدم بکا ایتدی یا انس طهارتی تمام ایله
تا که عمرک زیاده اوله ● و هر کیمه که ایرشورسک سلام ویر تا که ثوابک
چوق اوله ● و کندو اوکه کیردکده اهل بیتکه سلام ویر تا که اوکده
خیر و برکت چوق اوله ● و بر کمسنه رسولک صلی الله علیه و سلم
یانینه کلدی و ایتدی سلام علیکم رسول ایتدی بو کمسنه یه اون
حسنه یازلدی ● و بر کمسنه دخی سلام علیکم و رحمة الله دیدی

رسول

رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی انوکچون یکرمی حسنه یازلدی
بر کمسنه دخی کلدی سلام علیکم و رحمة الله و برکاته دیدی
رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی انوکچون اوتوز حسنه یازلدی
و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی اکر بر یره وارسک کیردکده
سلام ویر و طشره چقدقده کیرو سلام ویر که ایلروکی سلام
صکره کی سلامدن خیرلو دکلدر ● و رسول صلی الله علیه و
سلم ایتدی اکر ایکی مسلمان بر بریلک الینه یاپشسه یتمش رحمت
انلرک اراسنده قسمت اولنور طقوزی انلردن شول کمسنه
ایچوندر که زیاده کولر یوزلو اوله ● و اکر ایکی مسلمان بر بریله
بولوشوب بر برینه سلام ویرسلر انلرک اراسنده یوز رحمت
قسمت اولنور طقسانی انوکچوندر که سلامی ابتدا ویره و اونی
انوکچوندر که جواب ویره ● و دین اولولرینک الن اوپمک سنتدر
ابو عبیدة الجراح رضی الله عنه امیر المؤمنین عمر بن خطابک الن
اوپمشدر ● و انس رضی الله عنه ایتدی رسول صلی الله علیه و
سلمدن صوردم که بر یرده بولوشدقده بیل بوکوب سلام ویرمک
اولورمی رسول جواب ویروب یوق دیدی ● و بولوشدقده بر
بریمزی اوپلمی دیدم جوابنده یوق دیدی ● و بر بریمزک الینه یاپشو

مرحبا ایدلمی دیدم دیدی بلی • اما سفردن کلدکده یوز اوغلق
وقولبوینه صالشوب کورشمک سنتدر • وانس ایدر که
هیچ کمسنه‌یی رسولدن زیاده سومزدم و رسوله دخی ایاغه
قلقمز ایدم زیراکه بیلوردم که رسول ایاغه قلقمغی کره کوروردی
پس ضروری یوقدر اکر برکمسنه اکرام طریقیله ایاغ اوزرینه قلقسه
شول یرده که انده ایاغه قلقمق عادتدر • اما برکمسنه‌نك اوکنده
ایاغ اوزرینه طورمق منهیدر • زیراکه رسول صلی الله علیه وسلم
دیمشدر که هر کمسنه که خلق کندونك اوکنده ایاغ اوزرینه طورده قلوره
سوسه اکا دیکه جهنمده یرین حاضرلسون [illegible] اولدر که
برکمسنه اخنرسه یرحمك الله دیه • ابن مسعود ایدر رسول
صلی الله علیه وسلم بزه تعلیم ایلیوب دیدیکه چون برکمسنه
کرکدر که الحمد لله دیه هر کمسنه که انی اشیده یرحمك الله یه یعنی
الله تعالی سکا رحمت ایلسون دیه چونکه اول کمسنه کندویه یرحمك
الله دیدوکلرن اشیده یغفر الله لی ولکم دیه • یعنی الله تعالی
بکا وسزه رحمت ایلسون دیو دعا ایلیه • واکر برکمسنه الحمد لله دیمیه
یرحمك الله دیمکه مستحق اولماز • واکر رسوله صلی الله علیه وسلم
اخنرمق کلسه آوازن طوتردی والن اغزینه قوردی • واکر برکمسنه

قضای

قضای حاجت ایلرکن اخنرسه کوکلیله الحمد لله دیه ودلیله
سویلمیه • وابراهیم نخعی رحمة الله علیه دیمشدر که اکر دلیله دخی
الحمد لله دیسه غم دکلدر کعب الاحبار ایدر موسی صلوات الله علیه
ایتدی یارب سن بکا یاقینمی اولورسن تاکه سکا سوزی رازله سویلیم
یاخود ایراقمی اولورسن تاکه آوازله سویلیم • حق تعالی جل وعلا
ایتدی هر کمسنه که بنی یاد ایلیه بن انونك یولداشیم • موسی ایتدی
یارب بزم بعض حاللریمز واردر جنابت کبی وقضای حاجت کبی اول
حالده سنی اکمقلغی روا کورلممی دیدی • باری تعالی ایتدی هر حالده
اولورسن بنی یاد ایله وبالنجکمه [illegible] اولدر که آشنا
اولدوغی کمسنه‌نك خسته لغی صورمغه واره اکرچه آرالرنده دوستلق
لری ومحبتلری یوغسه دخی • رسول صلی الله علیه وسلم ایدر
هر کمسنه که برخسته‌یی صورمغه واره اول کمسنه اوجماغك
اورتاسنده اوتورر • واکر کیرو دونسه یتمش بیك فرشته اکا موکل
قلنور تاکه اخشام اولنجه اکا صلوات کتوره • وسنت رسول اولدر که
الن خسته‌نك باشی اوستنه یاخود النی اوستنه قویه وحالنی صوره
وایده بسم الله الرحمن الرحیم اعیذك بالله الاحد الصمد الذی لم یلد
ولم یولد ولم یکن له کفوا احد من شر ما تجد یعنی بن سکا الله تعالایی

بناه قیلورم اول بردر و اولودر • و ولد صاحبی اولمادی و ولد اولما
وهیچ کمسنه اکا شبیه اولمادی • اول خسته لغك شرندن پناه
قیلورم که سکا ایرشور • عثمان رضی الله عنه ایدر صیرو ایدم
رسول صلی الله علیه وسلم بنجه کره کلدی و بو ذکر اولنان دعایی
اوقودی • وصیرویه سنت اولدرکه ایده اعوذ بعزة الله وقدرته
من شر ما اجد واحاذر یعنی الله تعالینك عزتنه وقدرتنه صغنورم
اول نسنه نك شرندن که اندن خوف ایلرم • واکر بر کمسنه صیرویه
حالك نه در دیسه شکایت ایلمیه زیرا که خبرده کلمشدر که اکر بر
قول صبور اولسه الله تعالی ایکی فرشته یی موکل ایلر اکا تا کوره لر
که بر کمسنه خاطر صورمغه کلدکده شکر می ایلر شکایتمی ایلر اکر
شکر ایلیوب الحمد لله خیر در دیرسه الله تعالی ایدر که بنم اوزرمه
واجبدر که بنم قولمی اکر دنیادن الورسم رحمتمله الم و جنتمه داخل
قلم واکر کیرو صاغ ایدرسم انونك کناهلرینه صبرلغی کفارت
ایلیم • وشول ات وقان که وار ایدی انلردن یکرکین ویرم • وعلی
رضی الله عنه ایدر هر کمسننك که قارنی اغرسه اورخاتوننك
کابیندن بر اقچه طلب ایلیوب انونکله بال اله و یغمور صویی ایله بیله
قارشدروب ایچه باذن الله شفا بوله • زیرا که الله تعالی یغموری

مبارك اوقمشدر وباله شفا دیمشدر • وکابین اقچه سنه هنی
ومری دیمشدر یعنی بوخوش اولیجی وهضم اولیجی دیمشدر تا که اوج نافع
نسنه جمع اوله • والحاصل صیرونك ادبی اولدرکه شکایت ایتمیه و
فریاد ایتمیه وصیرولق کندونك کناهنه کفارت اولمسنه امید
طوته • واکر دوا استعمال ایلسه توکلی دوایه یرادانه ایلیه دوایه ایلمیه
وصیرو صورمغك ادبی اولدرکه چوق اوتورمیه وچوق صورمیه
وصحتله ایاغه قلقمسنه دعا ایلیه • وشویله کوستره که کویا که اول
کمسننك صیرولغندن اوتری اوزی دخی صیرودر • ونظری اول
حولیده اولان اولودن وقبولردن صاقلیه • وصیرونك اوینك
قپوسنه وارد قده دستور دلیه • وقپونك مقابله سنده طورمیه
بر یکا طوره • وقپویی قتی اورمیه • وقپودن بره اوغلان دیو چاغرمیه
وکیمدر دیسلر بنم دیمیه بره اوغلان دیو چاغرمق یرده سبحان
الله والحمد لله دیه • وهر کمسنه که بر کمسننك قپوسنی اورسه ذکر
اولنان ادبلری رعایت ایتمك کرکدر فی اتباع الجنائز اولدرکه جنازه
اردنجه کیده • رسول صلی الله علیه وسلم ایدر که هر کمسنه که
جنازه اردنجه کیتسه اکا بر قراط ثواب واردر • اکر میت دفن اولنجه
طورسه ایکی قراط ثواب واردر وهر قراطی بنجه احد طاغی مقداری اولور

وجنازه يه حاضر اولمانك ادبي اولدركه ابتسم اولوب كولميه وكندو
حالنه اعتبار ايليوب كندو اولومني كمش اوله ● اعمش رحمة الله عليه
ايدر جنازه ارديجه كيدردك كيمه تعزيه ايدجكمزي بلمز ايدك زيرا
كه جماعت بر برندن غصه لو ايدي ● وبر طائفه جمع اولوب ميته
غصه چكرلردي واولولردن بري ايتدي يا جماعت كندو غصه كوزي
چكك كه ميت اوچ قورقودن امين اولدي ● بري بودركه ملك الموتك
يوزن كوردي ● وبري دخي بودركه اولومك اجيسني طاتدي ● وبري
دخي بودركه صوك نفس قورقوسندن خلاص بولدي ● ورسول
صلى الله عليه وسلم ايدر اوچ نسنه جنازه ارديجه كيدركه انلر اهل
ومال وعملدر ● اهل ومال كيرو دونر عملي انوكله بله قالور يكرمي اوچنجي
حق اولدركه مقابر زيارتنه وارب انلره دعا ايليه وانلردن
عبرت آله ● وشويله بله كه قبرده اولنلر ايلردن كتمشلردر واوزي
دخي يقينده كتسه كركدر ● واوزونك دخي يري انلر كبي اولسه كركدر
وسفيان الثوري رحمة الله عليه ايدر هر كشنه كه ديرلكنده مقبره سي
اكسه اولدوكنده مقبره سي جنت روضه لرندن بر روضه بوله
وهر كشنه كه اوز مقبره سني دنياده اونتسه اولدكده اني جهنم
مغاره لرندن بر مغاره بوله ● وربيع خثيم رحمة الله عليه كه اوزي

توبه سي طوري

توبه سي طوس ولايتنده در تابعينك اولولرندندر كندونك اونده بر
مقبره قازمش ايدي هر بار كه كندو كوكلنده بر پريشانلق بولسه اول
قبر ايچنده ياتوردي ● وبر ساعت انده قرار ايلردي ● وايدردي
يا رب بني كيرو دنيايه صال تا كه كندو تقصيرلرمي تدارك ايليم ● و
اندن صكره يرندن طورردي وايدردي يا ربيع آكاه اول كه سني كيرو
دنيايه صالديلر واندن ايلرو جهد ايله سني دنيايه كيرو صالمزلر
وعمر رضي الله عنه ايدركه رسول صلى الله عليه وسلم بر كورستانه
واردي بر مقبره نك باشي اوجنده اوتوردي وچوق اغلدي رسوله
يقين واردم وايتدم يا رسول الله نيچون اغلرسن ايتدي بو بنم انامك
مقبره سيدر الله تعاليدن دستور دلدم كه اني زيارت ايليم
وانوكچون مغفرت طلب ايليم ● زيارت ايلمكه دستور ويردي
دعا ايلمكه دستور ويرمدي ● اوغلوق شفقتي بنم كوكلمه دپرندي
انوك اوزرينه اغلرم ● مسلمانلرك حقوقنك تفصيلي بونلردر مسلمانلق
سببيله بو حقوقه رعايت اولنمق كركدر اما قوكشيلرك حقوقي
بو حقوقده نيچه زياده لر واردر ● رسول عليه السلام ايتدي
بر قوكشي واردركه انوك بر حقي واردر ● اول كافر اولن قوكشيدر و
بر قوكشي واردر انوك ايكي حقي واردر اول مسلمان قوكشيدر ● وبر

قوکشی واردر اونوك اوج حقی واردر اول خصم وقوم اولن مسلمان
قوکشیدر • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی همیشه جبرائیل
بکا قوکشی حقنی وصیت ایلردی تا شویله صاندم که قوکشی بندن
میراث یسه کرکدر • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه
که الله تعالی یه وآخرته ایمان کتوره اکادیکه قوکشوسنه حرمت ایلسون
ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی مؤمن دکلدر اولکه قوکشیسی
اونوك شرندن ایمن اولیه • ورسول علیه السلام ایتدی ایکی خصم
که قیامت کوننده اول خصومت ایلیلر ایکی قوکشو اوللر • ورسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که قوکشوسنه اتنه طاش
اته قوکشوسن اینجتمش اولور • ورسوله ایتدیلر خاتون کوندز
اوروج طوتر وکیجه نماز قلور ولکن قوکشوسن اینجیدر • رسول صلی
الله علیه وسلم ایتدی اونك یری طامودر • ورسول علیه السلام
ایتدی قرق اوه دك قوکشیدر • زهری رحمة الله علیه ایتدی یعنی
قرق او صاغنه وقرق او صولنه وقرق او اوکنه وقرق او اردینه قوکشیدر
وبلکل کم قوکشی حقی همین اول دکلدر که آنی اینجتمیه سن بلکه اکا ایلك
ایلك کرکدر • وخبرده کلمشدر که قیامت کوننده فقیر قوکشی غنی قوکشیسی
یاپشور وایدر یا رب بوکه سؤال ایله که بکا نیچون ایلك ایلمدی و اوندن

قیوس

قیوسن بندن بغلدی • واولوردن برینك کسکن جوقلغندن غایت
زحمتی وار ایدی اکا ایتدیلر نیچون بسی صاقلمزسن • ایتدی قورقرم
که کسکنلر بسینك آوازن اشدوب قوکشونك اوینه طاغلر یر
کندو نفسنه استمدوکم نسنه یی قوکشولره روا کورمش اولم • رسول
علیه السلام ایتدی قوکشی حقی ندر بلورمسز • قوکشی حقی اولدر که
اکر سزدن یولداشلق استرسه یولداشلق ایلیك • واودنج استرسه
ویرك • واکر فقیر اولورسه یاردم ایلك • واکر صیرو اولورسه خاطرن
صوره وارك • واکر اولورسه جنازه سنك اردنجه وارك • واکر اکا
شادیلك ایرشورسه کورن ایدیلیغنه وارك • واکر قیغو ایرشورسه
استمالت ایچون وارك • وکندو دیوارکوزی قتی قلدرمك تاکه قوکشینك
یللکی طوتلمیه • واکر میوه یرسك قوکشیه دخی کوندر • واکر کوندرمکه
قادر اولمازایسك کیزله • واوغلنجقلرکز میوه یی النه الوب طشره چقمغه
قومك تاکه قوکشی اوغلنجقلرینك کوزلری طوتش اولمیه • وقوکشیلری
کندو مطبخنك تتونی ایله اینجتمیه مکر که انلره دخی بر مقدار کوندره
اول خدا حقیچون که جانم انونك الندهدر قوکشینك حقنی رعایت
ایلمز الا اول کمسنه که الله تعالی اکا رحمت ایتمش اوله • بلکل که
قوکشینك جمله حقوقندن بعضیسی اولدر که او طامندن انونك اوینه

بقمیه سن واگر سنک دیوارک اوزرینه دیرک قودسه منع ایتمیه سن
واولوغنک یولنی طوتمیه سن • واگر سنک اولنا وکنه طراق دوکرسه
انوکله جنک ایلمیه سن • وقوکشیلرک هر نه عیبنه واقف اولورسک
ستر ایلیه سن • وانلرک سوزین دکلمیه سن وگوزوکی قوکشینک
حرمندن صقلیه سن • وقوکشینک قراوشنه چوق بقمیه سن
وبو دوکلی حقوق که مسلمانلق حقلرندن غیریدر جمله سن رعایت
ایلیه سن • ابوذر رحمة الله علیه ایدر که بکا دوستم رسول صلی
الله علیه وسلم وصیت ایلدی که اگر آش پشورسک صوینی چوق
قویا سن تا که بر مقدار قوکشویه دخی گوندوره سن • وعبد الله
بن المبارک دن رحمة الله علیه بر کمسنه صوردی که بنم قوکشم
خدمتکارمدن شکایت ایلدی اگر خدمتکاری بحث ایدرسم دوکرسم
گنهکار اولورم • واگر دوکمزسم قوکشی بیحضور اولور نجه ایدیم دیدی
عبد الله ایتدی صبر ایله تا که اوغلان بر گناه ایلیوب دوکمکه مستحق
اولسون • ودوکمکی تأخیر ایله تا که قوکشی شکایت ایلیه خدمتکاری
اندن صکره تأدیب ایله تا که ایکیسنک دخی حقنی رعایت ایلمش اولاسن
اقربانک حقوقنک بیانی اولدر که رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی الله تعالی ایتدی که بن رحمانم وقوملک رحمدر • وقوملغک

آدنی کندو

آدینی کندو آدمدن قلدم هر کمسنه که قوملغی اولشدوره طوته
آکا بن دخی اولشمش اولورم • هر کمسنه که قوملغی کسمش اوله بن دخی
اندن کسلمش اولورم • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه
دیلرسه که عمری اوزون اوله ورزقی بول اوله آکا دیکه قوملرینی
آیو طوتسون • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی که هیچ بر طاعت
ثواب صلهٔ رحمدن زیاده تیز ایرشمز • حتی بر اهل بیت که فسق وفجوره
مشغول اولسلر چونکه صلهٔ رحم ایلیلر انلرک مالی واولادی
زیاده اولور صلهٔ رحم برکاتیله • ورسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی هیچ اول صدقه دن افضل صدقه یوقدر که شول قوملروکه
ویره سن که سنکله خصومت اوزره اولر • وبلکل که رحم اولاشدر وبدن
اولدر که انلر سندن رحم کسدوکلری وقده سن اولشدوره سن •
رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی که جمیع فضیلتلرک افضلی اولدر
که هر رحم که سندن قطع ایلیلر سن اولشدوره سن • وهر کمسنه که
سندن مالنی منع ایلیه سن آکا عطا قله سن • وهر کمسنه که سکا
ظلم ایلیه سن انی عفو ایلیه سن • اتا وانانک حقوقی بلکل که
اتانک وانانک حقلری جمله حقوقدن اوتوغرقدر واولورقدر
زیرا که بونلرک یقینلقلری زیاده رکدر • ورسول صلی الله علیه

ایتدی

وسلم ایتدی هیچ کمسنه آتانك حقنی ادا بلمز مکر که آتاسنی قول
بولوب صاتون الوب آزاد ایلیه ● ورسول صلی الله علیه وسلم
آتایه وانایه ایلك ایلمك نماز قلمقدن واورج طوتمقدن وحج و
عمره ایلمکدن وغزایه کیتمکدن افضلدر ● ورسول صلی الله
علیه وسلم آتایه وانایه ایلك ایلمکله جنتك رایحه سی بش یوز
ییللق یول ایشدلور ● فاما آتانی واناین اینجیدنلر وقطع رحم ایلینلر جنتك
رایحه سنی ایشتمزلر ● والله تعالی موسی یه صلوات الله علیه وحی کوندردی
که هر کمسنه که آتاسنك وآناسنك بیوردغن قبول ایلسه اینی کندو
بیوردغم قبول ایلینلردن فترینده یازارم ● ورسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی بر کمسنه آتاسی وآناسی ایچون صدقه ویرسه نه زیان ایلر
هم انلره ثواب حاصل اولور وهم اونك ثوابندن هیچ نسنه اکسلمز
وبر کمسنه رسولك صلی الله علیه وسلم یانینه کلدی وایتدی
بنم آتام وانام وفات ایتمشدر ● وانلرك بنم اوزرمده حقی قالمشدر
ادا ایلیم ● رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی نماز قل وانلر ایچون
مغفرت طلب ایله ● وانلرك عهدنی ووصیتنی یرینه کتور ● وانلرك
دوستنه تعظیم ایله ● وقوملرینی ایو طوت ● ورسول صلی الله علیه
وسلم بیوردی که انه نك اکی آتا حقی مقداریدر واولادك حقوقی

بر کمسنه رسولدن سؤال ایلدی کیمه ایلك ایلیم دیو رسول ایتدی
آنکه وانکه ایلك ایله ● اول کمسنه ایتدی آتم وانم اولمشدر ● رسول
صلی الله علیه وسلم اوغلانکه ایلك ایله دیدی آتانك وانانك
حقی اولدوغی کبی اوغلانك دخی حقی واردر ● اوغلانك حقینك برسی
آتاسی وآناسی بخولغه وکندولره مخالفت ایلمکه باعث اولمیه لر
رسول علیه السلام ایتدی که الله تعالی رحمت ایلسون اول آتایه
وانایه که کندو اوغلنی عاصی قلمیه ● انس رضی الله عنه ایدر رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی اوغلانکه یدی کونلك اوله عقیقه ایلیه
یعنی ضیافت ایلیه وادقویه وباشن ایلیه ● وچونکه طقوز یاشنده اوله
دوشکنی ایرلیه ● وچونکه اون اوچ یاشنه ایرشه نماز قلمادوغندن
اوتری اورلر ● وچونکه اون التی یاشنه ایره آتاسی انی اوده
اوردکدن نصکره النه یاپشوب ایده سنی تادیب ایلدم واوکرندم
واوردم بن سنی الله اصمرلدم دنیاده فتنه یه اوغرمقدن
وآخرتده عذاب اولنمقدن ● واوغلانك حقلرندن بری داخی
اولدرکه بخشش ویرمکده وطعام ویرمکده وسایر احسانده
دوکلیسن برابر کوره ● وکیمرك اوغلانجقلری اوخشمق واوینه
سنیدر ● رسول صلی الله علیه وسلم حسنی رضی الله عنه

اویردی • اقرع بن حابس ایتدی بنم اون اوغلم وار دخی هیچ برینی اوپمدم
رسول ایتدی هر کیمسنه که رحمت ایتمز اکا دخی رحمت ایتمزلر و رسول
صلی الله علیه وسلم منبر اوزرنده ایدی حسن رضی الله عنه
یوزی اوزره دوشدی • رسول علیه السلام آشاغه اینوب انی
قالدردی و بو آیتی اوقدی انما اموالکم واولادکم فتنة
یعنی سزک مالکز و اولادکز فتنه در • و بر کره رسول صلی الله علیه
وسلم نماز قلوردی سجده یه وارد قده حسین رضی الله عنه
ایاغین رسولک بوینینه آرتدی • رسول علیه السلام شول قدر
توقف ایلدی که صحابه رضوان الله علیهم اجمعین وحی کلمشدر
صاندیلر • رسول ایتدی وحی کلمشدر فاما حسین بنی دوه قلمش ایدی
دیلدم که انی پریشان ایلمیم • والحاصل آتانک و آنانک حقی مهم دکل
اوغلانلرک حقندن زیرا که آتایه و آنایه تعظیم ایلمک اوغلانلر
اوزرینه واجبدر • والله تعالی آتایه و آنایه تعظیم ایلمکی کندویه
عبادت ایلمکله بیرده ذکر ایلمشدر وقضی ربک الا تعبدوا الا
ایاه وبالوالدین احسانا یعنی سنک ربک سکا بیورمشدر
که عبادت ایتمیه سن الا کندویه عبادت ایلیه سن • و آتاکه آناکه
احسان ایلیه سن • و آتانک آنانک حقلرینک عظیملکندن اوتری

ایکیسنه

ایکیسنه واجب اولمشدر • بری اولدر که اکثر علما دیمشلردر که اگر
بر طعام شبهه لو اولورسه و حرام محض اولمسه اگر آتا و آنالر دیسه
انلره اطاعت ایلیوب و اول طعامی یمک کرکدر زیرا که آتانک و آنانک
خشنودلغی مهمدر دکلدر شبهه لو نسنه دن حذر ایلمکدن • و بری
دخی اولدر که هیچ بر سفره کیتمک روا دکلدر آتانک و آنانک دستوری
اولمینجه حجه کیتمک درست دکلدر زیرا که حجک تاخیری جائزدر
اگرچه اداسی فرضدر • و بر کیمسنه رسولدن صلی الله علیه وسلم
ایتدی انک وارمیدر اول کیمسنه ایتدی واردر ایتدی انک یانینه
وار اگر اجازت ویرسه غزا ایله و اگر اجازت ویرمزسه انکه خدمت
ایله که سنک جنتک انک ایاغی التنده در • و بر کیمسنه یمندن
کلدی • رسول صلی الله علیه وسلم دن دستور دیلدی که غزایه
کیده • رسول علیه السلام ایتدی یمنده انک وانک وارمیدر
اول کیمسنه ایتدی واردر • رسول ایتدی انلردن دستور دله اگر دستور
ویرمزلرسه انلرک بیورغن طوت که الله تعالی بی توحید ایتمکدن صکره
آتایه و آنایه مطیع اولمقدن زیاده هیچ طاعت یوقدر • الله تعالینک
قتنده • و بلکل که اولو قرنداشک حقی آته حقنه یقیندر • زیرا که
خبرده کلمشدر که اولو قرنداشک حقی کیچی قرنداش اوزرنده آتانک

حقی کبی در اوغل وقزینه قوللرک وخدمتکارلرک حقوقی رسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی الله تعالیدن خوف ایلک قوللرکز
والکزک الننده اولن کمسنه لر خصوصنده وانلره شول طعامدن
ویرک که سز یرسز • وشول کیاسیدن کیدرک که سز کیرسز وشوله
خدمتی بیورک که اکا طاقت کتوره بلر • واکر سزه یرزلرسه صقلک
واکر یرمزلرسه صاتوک • والله تعالینک مخلوقنی عذاب ایله صقلمک
که الله تعالی انلری سزه اسیر ایلمشدر • وسزک الکز الننده ایلمشدر
اکر دیلیدی سزی انلرک الی الننده ایلردی • برکمسنه ایتدی
یا رسول الله برکونده قوللرومزدن قاچ کره عفو ایلیلم • رسول
علیه السلام ایتدی یتمش کره عفو ایلک • واحنف قیسدن صورد
صوردیلر که صبر وتحملی کیمدن اوکرندک • احنف ایتدی قیس عاصمدن
که انوک بر جاریه سی بریشمش بریان کتوردی شیشله شیش
جاریه نک الندن دوشدی عاصمک اوغلنجغنه راست کلدی هلاک
اولدی جاریه قورقوسندن لایعقل اولدی عاصم جاریه یه ایتدی
اینم اول کرسنک کناهک یوقدر بن سنی الله ایچون آزاد ایلدم دیدی
وعون بن عبد الله کندی هر زمانکه قولی بیوردغی طوتمسه ایدردی
نه عجبا افندک عادتیله عادتلنمشسن نیته کم سنک افندک اوز

افندیسنه عاصی اولورسن دخی افندوکه عاصی اولورسن دیردی
ابو مسعود انصاری رحمة الله علیه برقولنه اوردکن بر آواز اشیتدی
که یا ابا مسعود توقف ایله دیو چاغردی ابو مسعود کیرو بقدی
رسول الله علیه السلام کوردی که ایدردی الله تعالینک سکا
قدرتی زیاده در سنک قولک اوزرینه قدرتکدن • بنده نک حقی
اولدر که انی اتمکدن وقاتقدن وکیاسیدن محروم قلمیه سن
واکا متکبرلک نظریله نظر ایلمیه سن • وشونیله بیله سن که قولک
سنک کبی آدم اوغلیدر • چونکه قول خطا ایلیه کندو خطاکی فکر
ایلیه سن • وشول وقت که قوله خشم ایده سن الله تعالینک قدرتی
فکر ایلیه سن • ورسول علیه السلام دیمشدر که هر کمسنک الی
الننده اولن خدمتکاری طعام بشوره واول طعاملرک زحمتی چکه
وانی افندیسنک اوکنه کتوره اول کمسنه دیه که اول خدمتکاره اوتور
بیله اکل ایت اوتورد مزسه باری بر لقمه یی یاغه باتروب کندو الیله اول
قولک اغزینه قوسون وبو لقمه یی دیسون
زاویه طوتمق وخلقدن عزلت اختیار ایلمک بیاننده در • بلکل که
علمانک ما بیننده خلاف واردر بو مسئله ده که خلقدن عزلت
ایلیوب زاویه اختیار ایلمکمی خیرلودر ویا خود خلقه قارشمقمی

خیرلودر سفیان ثورینک وابراهیم ادهمک وداود طائینک و
فضیل عیاضک وابراهیم خواصک ویوسف اسباطک وحذیفهٔ
مرعشینک وبشر حافینک واولولردن ومتقیلردن چوق کمسنه‌نک
مذهبی اولدر که عزلت وزاویه اختیار ایلمک اختلاط ایلمکدن افضلدر
وبر جماعتک مذهبی بودر اختلاط ایلمک افضلدر ● وامیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه دیمشدر که سز عزلتدن نصیبکزی الک صقله ضایع
قلمه ● وابن سیرین ایدر عزلت عین عبادتدر ● وبر کمسنه داود طائیه
بکا نصیحت ایله دیدی اودایتدی دنیادن اوروج طوت واول
اوروجی تا اولم کوننه دک اچمه ● وخلقدن قاچ ارسلاندن قاچدغک
وحسن بصری رحمة الله علیه ایدر توریتده کلمشدر که آدمی اگر قناعت
ایلرسه کمسنه‌یه محتاج اولماز ● وخلقدن عزلت ایلرسه سلامت
بولور ● وشهوتی ترک ایلرسه آزاد اولور ● وحسددن الک چکرسه
مروتی ظاهر اولور ● وبر قاچ کون صبر ایلرسه ابدی برخوردارلق
بولور ● ووهب بن الورد ایدر حکمت اوندر طقوزی اسسز اولمقدر
اونجسی عزلتده‌در ● وربیع خثیم وابراهیم نخعی دیمشلردر که علم
اوگرن وخلقدن عزلت اختیار ایله ● ومالک بن انس قرینداشلرینی
زیارت ایلردی وخسته کوره واروردی وجنازه‌یه حاضر اولوردی

شول که

شول که قرینداشلرندن بر بر خلاص اولدی زاویه اختیار ایلدی
وفضیل رحمة الله علیه ایدر عظیم منت ایلرم اول کمسنه‌یه که بنم
یانمدن کچه وبکا سلام ویرمیه وخسته اولدقده بنم خاطرم
صورمغه کلمیه ● وسعد ابی وقاص وسعید بن زید رضی الله عنهم
صحابه‌نک اولولرندن ایدیلر ومدینه‌یه یقین اولورلردی عقیق
ادلو یرده اوتورلردی جمعه‌یه وسایر ایشه کلمزلردی تا انده وفات
بولدیلر ● وبکلردن برسی حاتم الاصم رحمة الله علیه ایتدی هیچ سندن
مقصودک وارمیدر حاتم ایتدی سندن مقصودم اولدر که
نه سن بنی کوره‌سن ونه بن سنی کوره‌م ● وبر کمسنه تستریه ایتدی
استرم که سنکله یار ومصاحب اولم ● سهیل ایتدی اگر بریمز
اولورسه اول بریمز کیمکله مصاحب اولورسه شمدی کرکدر که صحبتمز
ینه انکله اوله ● وبیلکل که عزلت اختیار ایلمکده خلاف نکاحده اولن
خلاف کبیدر ● نکاحده اختلاف ایلمشدر که نکاح ایلمک می افضلدر و
ایلممک می وبو اختلافک حقیقتی بیان اولنماز تا اول وقته که عزلتک
فایده‌لری وافتلری تفصیل اولنه ● عزلتک فایده‌لری ● بیلکل که
عزلتده التی فایده واردر اول فایده ذکر وفکر ایچون فراغت اوزره
اولمقدر که عبادتلرک اولوسی الله تعالینک عجایب مصنوعاتنی

ویرك و کوکك ملکوتنی یعنی پادشاهلغنی فکر ایلمکدر والله تعالینك
کیزلو سرلرین اکلمقدر دنیاده و آخرتده بلکه دوکلی حاللرك
یکرکی اولدرکه کندو اوزینی بالکلیه الله تعالینك ذکرینه ویره تاکه
هر نسنه که الله تعالیدن غیریدر اندن بیخبر اوله ● والله تعالیدن
غیری نسنه قالمیه ● وبو مرتبه خلوتدن و عزلتدن غیری نسنه
ایله حاصل اولماز ● زیرا که هر نسنه که حقدن غیریدر کشییی
حقدن الیقور خصوصا اول کسنه یی که خلق ایچنده حقله اوله
خلقدن فارغ اولماغه قدرتی اولمیه ● انبیا مثل صلوات الله علیهم
وسلامه ● وبو سببدن ایدی که رسول علیه السلام نبوتك
ابتدالرنده عزلت اختیار ایلیوب حرا طاغنه کیتدی وخلقدن
کسلدی تا اول وقته دك که نبوت نوری قوت طوتدی ● و اول
درجه یه ایرشدی که جسدی خلقله اولوردی ● و قلبی حقله
اولوردی ● و رسول علیه السلام ایتدی اکر بر کسنه یی دوست
طوتیدم ابو بکری دوست طوتردم لکن الله تعالینك دوستلغی
غیرك دوستلغنه هیچ یر قومامشدر ● و خلق شویله صانورلر
ایدی که هر کیشی رسولله دوستدر ● و عجب دکلدر اکر اولیا دخی
بو درجه یه ایرشسلر که سهل تستری ایدر اوتوز یلدر که بن حقله

شویلشوردم

سویلیشورم خلق شویله صانورلرکه کندولرله سویلیشوردم وبو
محال دکلدر زیرا بعضی کسنه اولورکه انی مخلوقك عشقی شویله
طوترکه خلق ایچنده اولورو کسنه نك سوزنی ایشتمز و کسنه یی
کورمز عشقك غایت مشغوللغندن ● لکن هر کسنه خلق ایچنده
حقله اولمق مرتبه سنه مغرور اولماموق کرکدر ● زیرا که اکثر بودرکه انلر
خلق ایچنده اولماغله مرتبه لرندن دوشرلر ● بر کسنه بر رهبانه
ایتدی یالکزلغه نه عجب صبر ایلرسن ● ایتدی بن یالکز دکلم زیرا که حقله
یولداشم شول زمانکه حقله راز سویلشمك دلسم نماز قلورم و
اکر حق بنمله راز سویلشمکی دلسم قرآن اوقورم ● و بر کسنه بیره صوردی بلکو
بو قوم خلوتدن نه فائده بولورلر دیو ● ایتدی الله تعالی ایله انس
بولورلر ● و حسن بصری یه ایتدیلر بو یرده بر ار واردرکه تنها بر
عمود دبنده اوتورر ایدی اول ار حاضر اولدقده بکا خبر ویرك
حسن بصری یه خبر ویردیلر انوك یاننه واردی ایتدی هر زمان
تنها اوتورر سن نیچون خلقه قارشمزسن ● ایتدی بکا بر ایش واقع
اولمشدی که اول ایش بنی خلقدن مشغول ایتمشدر ● حسن ایتدی
نیچون حسن بصرینك یاننه وارمزسن و انوك سوزنی دکلمزسن
ایتدی اول ایش بنی خلقدن و حسندن فارغ قلمشدر ● حسن

ایتدی اوله ایشدر • ایتدی هیچ بر وقت یوقدر كه الله تعالیدن
بكا بر نعمت اولمیه و بندن بر كناه صادر اولمیه • اول نعمته شكر
ایلرم و اول كناهدن استغفار ایلرم نه حسنه قوشلورم نه
خلقه دیدی • حسن ایتدی یریكی بجله كه سن حسندن زیاده فقیه سن
وهرم بن حیان ویس قرنینك یانینه واردی ویس ایتدی نه ایشه كلدك
هرم ایتدی كلدم كه سنكله انس طوتم • ویس ایتدی بن كمسنه
كورمدم كه ربنی بله و غیریله انس طوته • فضیل ایتدی چونكه كیجه
قراكوسی اوله كوكلومه شادلق كلور الله تعالی ایله صباحدك
خلوت اوتورورم دیو چونكه صباح ایدنلغی اوله ایدرم كه
خلق بنی شمدن صكره الله تعالیدن مشغول قلورلر • مالك
دینار ایتدی هر كمسنه كه مناجاتله الله تعالی ایله سویلشمكی
خلقله سویلشمكدن زیاده سومسه انوك علمی آزدر و كوكلی
كوردر و عمری ضایعدر • و حمادن بریسی ایدر هر كمسنه بر كمسنه‌یی
كورمك آرزو ایدینوب انوكله مصاحبت ایلمك دیلمسی اوله اول كمسنه
نقصانندندر زیرا كه انوك كوكلی كركلوسنه دن خالیدر طشره دن
مدد اومر • و دیمشلردر كه هر كمسنك كه انسی خلقیله در اول
مفلسلر بلوكندندر • بن بو جمله دن بلورم كه هر كمسنك كه دائما

الله تعالینك ذكرنی

الله تعالینك ذكرنی و انسنی تحصیل ایلمكه قدرتی اولسه یا خود الله
تعالینك جلال و جمالینك علم معرفتنی حاصل قلماغه قدرت
اولسه بو عبادت خلایقه متعلق اولن عبادتلردن عظیمركدر
زیرا كه دوكلی سعادتلرك غایتی اولدر كه بر كمسنه اول دنیا
كندكده الله تعالینك محبتی و انسی كندویه غالب اوله • و انس
ذكرله تمام اولور • و محبت الله تعالی‌یی بلمكك ثمره سیدر و الله تعالی‌یی
بلمك فكرك ثمره سیدر و بو جمله خلوتله میسر اولور ایكنجی فائده
اولدر كه عزلت سببیله چوق معصیتدن خلاص بولور • و درت
معصیت واردر خلقه قارشماغله انلردن خلاص بولنماز • بریسی
غیبت سویلمكدر غیبت سویلمك دینی هلاك ایدر • ایكنجی امر معروف
و نهی منكردر اكر ایتمز اولورسه فاسق و عاصی اولور • و اكر سویلرسه
خلقدن چوق وحشت حاصل قلور • اوچنجی ریا و نفاقدر كه خلقه
قارشمقدن لازم كلور اكر خلقه مدارا ایلمزسه آنی اینجیدرلر و اكر مدارا
ایلرسه ریایه دوشر زیرا كه مدارایی ریادن آیرمق غایت مشكلدر
دردنجی اولدر كه اكر ایكی دشمن اولمش كمسنه‌لرله سویلشورسه
اكر هر بریله موافقت ایلرسه ایكی یوزلو اولور • و اكر ایلمزسه انلرك
دشمنلكلریندن خلاص بولمازن • و ادنی مرتبه اولدر كه هر كیمی كوردر

همیشه سکا آرزو ایدرم دیه و بو سوز غالب بودر که یلاندر و
اگر بو مثللو سوزی سویلمسک خلق سندن وحشت طوترلر و اگر
سویلرسک نفاق ایتمش و یلان سویلمش اولورسن • و ادنی مرتبه اولدر که
هر کمسنه یه حالک نه در دیرسن و قومک حالی نه در دیه سن کوکلک
خوداندن فارغدر پس بو محض نفاقدر • و ابن مسعود رضی الله
عنه ایدر بعض کمسنه واردر که طشره چقر بر کمسنه نک یاننه حاجتی
اولمغین اول کمسنه یه اول قدر دعا ایلر که دینی اول حاجتک یولنه
ترک ایلر دونر اوینه کلور حاجتی روا اولمش • و خدای خشمه کتورمش
سری سقطی ایدر اگر بر قرنداشم یانمه کلسه سقلی المله دوزلدم م
زیرا که قورقرم که آدمی منافقلر دفترنده اثبات ایلمش اولم • و
فضیل رحمة الله علیه اوتورمش ایدی بر کمسنه انوک یاننه کلدی
فضیل ایتدی نیه کلدک اول کمسنه ایتدی سنکله مصاحبت ایلیوب
دیدارکله شاد اولمغه کلدم • فضیل ایتدی الله عشقنه که بو سوز
وحشته قریبدر بنم یانمه کلمدک الا اندن اوتری کلدک که تا سن
بکا یالاندن آدملک ایلیه سن و بن سکا و سن بکا یلاندن اولجه سن
بن یا سن بو ارادن دونکت یا بن بو ارادن قالقیم دیدی • هر کمسنه که
بو مقوله نسنه لردن حذر ایتمکه قادر اولسه اگر خلقه قادر ایسه

دنیا خیر

زیانی یوقدر • سلف بر برینی زیارت ایلرلردی • فاما زیارت ایلرکن
بر برینه دنیا حالندن صورمزلردی بلکه دین حالندن صورارلردی
حاتم اصم حامد لفافه ایتدی حالک نه در حامد ایتدی صاغ و سلامتم
حاتم ایتدی سلامت اول وقتدر اولورکه صراطی کچه سن و صاغلق
اول وقتدر اولورکه جنته کیره سن • و عیسی پیغمبر صلوات الله علیه نیجه
دیدیلر ایتدی اول نسنه که بکا که فائده انده در الده دکلدر و اول
نسنه که بنم زیانم انده در انوک دفعنه قادر دکلم • و بنم عمللرمله
مرهونم و عمل ایسه غیر الندهدر • پس بندن فقیر و بندن محتاج هیچ
درویش یوقدر • و اگر ربیع خیثمه رحمة الله علیه حالک نه در دیسلر
ایدردی ضعیف و گناهکارم کندو نصیبمی ییوب اجلمه منتظرم • و
ابو الدردایه رضی الله عنه حالک نه در دیسلر ایدردی اول کمسنه نک
حالی نه اولا که عمری اکسلدکده و گناهی ارتقده اولا • و بر حکیمه حالک
نه در دیدیلر ایتدی حالم بودر که الله تعالینک رزقنی یرم و دشمنی
ابلیسک بیورغن طوترم • و محمد بن واسعه رحمة الله علیه حالک نه در
دیدیلر ایتدی نیجه اولا که هر کون آخرته بر قوناق یقین وارورم • حامد
لفافه حالک نه در دیدیلر ایتدی اول آرزوده یم که عافیتده اولم
ایتدیلر شمدی عافیتده دکلمسن ایتدی عافیتده اول کون اولورم که

بندن کناهه میل اولمیه • و بر کمسنه یه اولکرن حالکنه دردیدیلر ایتدی
اول کمسنه نك حالی نه اوله که اوزون سفره کیده ازقتیره • و قرانکولق مقبرده
اوله یولداشی نه • و بر عادل پادشاهك اوکنه واره حجتسز • حسان
بن سنانه نجه سن دیدیلر ایتدی اول کمسنه نجه اوله که اولدورلر
واندن صکره محشر یرینه کتوروب اندن حساب استیه لر • و ابن سیرین
بر کمسنه یه حالکنه دردیدی اول کمسنه ایتدی شول کمسنه نك
حالی نجه اوله که بش یوز اقجه بورجی اوله و عیالمند اوله و هیچ نسنه یه
قادر اولمیه • ابن سیرین اوه کیروب بیك اقجه چقردی اول کمسنه نك
اوکنه قودی • و ایتدی بش یوزن بورجکه ویر و بش یوزن عیالکه
نفقه ایله • و ابن سیرین ایتدی عهد ایلدم که دخی کمسنه یه بو حالدن
دیمیم • و ابن سیرین بو عهدی انکچون ایلدی که اکر حالن صوردغی کمسنه
چاره ایلمزسه منافق اولمش اولور • و اولولر دیمشلردر که بعض کمسنه لر
کورمشوز که هرکز بربرینه صورمز و شو بحالن صورمزلر فاما بربرینه
بیورسه جمیع مالنی ویررلردی • و بو زمانك خلقی انلردر که بربرینی
زیارت ایلرلر و بربرینك اونده اولن تاوغك حالنی بله صورارلر فاما
بربرندن بر اقچه دلسه منع ایلکدن غیری وجه کورمزلر • و بو دخی کلدر که
الا محض بقا قدر بس چونکه خلق بو صفتده اوله بر کمسنه که انلره

قرشه

قرشه و اکر انلره موافقت ایلرسه نفاقده و بدعتده شریك اولور و
مخالفت ایلرسه انی دشمن ایدینوب اکا اغرجانلودیو اد قورلر و دوکلیی
انوك غیبتنه مشغول اولورلر • و انوك دینی بونلردن اوتری کیدر
و انلرك دینی بوندن اوتری کیدر • بشنجی کناه که خلقه اختلاط
ایلمك سببیله لازم کلور اولدر که هر کمسنه ایله که اوتوره سن انوك
صفتی سکا اثر ایلر شویله که اول صفتك سرایت ایتدوکن سکا سنك خبرك
اولماز • و سنك طبعك اول صفتی انوك طبعندن اوغرلدوغندن
خبرك اولماز • و اول سرایت ایتلین وصف چوق کناهلره تخم اولور اکر
طوروب اوتورمسی اهل غفلتله اولورسه • مثلا هر کمسنه که اهل
دنیایی کورسه و انلرك دنیایه حرصنی کورسه انده دخی انلرك مثللو
دنیا حرصی حاصل اولور • و هر کمسنه که اهل فسقی کورسه اکر اهل
فسقه منکر دخی اولورسه فسقی چوق کورمکله اکا اول فسق اسان کلور
و هر معصیت که چوق کورله اول معصیته کوکل انکار ایلمز اولور • و کاه
اولور که اول عالم غیبت سویلمکله مشغول اولور و هیچ کمسنه نك کوکلنده
اکا انکار ظاهر اولماز و غیبت سویلمك خود ابریشم کیمکدن بدتردر
بلکه زنا ایلمکدن مشکلدر لکن غیبتی چوق کوروب الشدقلرندن اوتری
انوك یرامزلغی انلرك کوکلندن قالقمشدر • بلکه اهل غفلتك حالی

اشتمك دخی زیان ایلر نیته کم صحابه نك اولولرینك احوالن اشتمك
فایده لودر وانلری اکدقلری یره رحمت یغر نیته کم خبرده کلمشدر
یعنی رحمت یغدوغنك سببی بودر که انلرك احوالن اکمغله کوکلده
بر خیرلك رغبتی حاصل اولور ودنیا رغبتی آز اولور ● اکر بر کمسنه
اولولرك احوالن اشتسه ● نته کم اهل غفلت ذکر اولندقده لعنت
یغر زیرا که لعنتك سببی غفلت ودنیایه راغب اولمقدر ● واهل
دنیانك ذکری غفلته ودنیایه رغبت ایلمکه سبب اولور ● پس اهل
دنیایه بولشوب انلرله صحبت ایلمك عظیم یرامزدر ● وبو سببدندر که
رسول علیه السلام ایتدی بحو یولداشك مثلی دمورجی کبیدر اکر
قفتانکی یقمزسه باری تتونی سکا تاثیر ایلر ● وایو یولداشك مثلی عطار
کبیدر اکر سکا مسك ویرمزسه باری مسك قوخوسی سکا تاثیر ایلر بیز
بلکلکه یالکزلق یرمز یولداشدن خیرلودر ● وایو یولداش تنها اوتورمقدن
خیرلودر نیته کم خبرده کلمشدر ● پس هر کمسنه که انوکله اوتورمق
سندن دنیا رغبتن کیده ● وسنی الله تعالایه دعوت ایلیه انوکله اوتورمق
الو غنیمتدر اکا ملازم اول ● وهر کمسنه که بونك خلافنجه اوله
اندن ایراغ اول خصوصا اول عالمدن که دنیایه حریص اوله وفعلی قولنه
اویمیه اول مقوله عالملر زهر قاتلدر مسلمانلرنك حرمتی بالکلیه کوکلدن

کیدرر

کیدرردر زیرا که انوك اوحالنی کوردن کمسنه اونك دیرکه اکر مسلمانلغك
بر اصلی اولیدی بو کمسنه مسلمانلغه رغبت ایلردی ● زیرا که اکر بر کمسنه
بر طبق بادم حلواسی اوکنه قویوب حرصله یسه وندا ایلسه که ای مسلمانلر
بو حلوادن ایراغ اولك بونده زهر واردر دیسه هیچ کمسنه انوك
سوزینی طوغریدر دیمز زیرا که انوك اول حلوایی یمکه جرأت ایتمسی اکا دلیلدر
که انده زهر اولمیه ● وچوق کمسنه واردر که حرام یمکدن کناه اشلمکه
جرأت ایلمز فاما اکر بر عالمك حرامه وکناهه جرأت ایلدوکن کورسه
واشلسه اوزی داخی جرأت ایلمکه باشلر ● وبو سببدندر که عالمك
ایاغی طایندوغی حکایت ایلمك حرام اولدی ایکی جهتدن بری اولدر که غیبت
اولور ● وبری دخی اولدر که خلقی کناهه جری قلمق اولور که انلر داخی
اول عالمی طوتب اکا اویرلر ● وشیطان علیه اللعنه انلرك یاردمنه
قالقر وانلره ایدر که سز فلاندن عالمدن عابدراق وزاهدراك دکلسز
وعامینك شرطی بودر که اکر بر عالمدن تقصیر کورسه ایکی نسنه
فکر ایلیه ● بری اولدر که ایده اکر عالم کناه اشلدیسه جائزکه انوك
علمی کناهنه کفارت اوله زیرا که علم اولو شفیعدر ● وعامینك که
علمی یوقدر عمل دخی ایلمسه نیه اعتماد ایلر ● وبری دخی اولدر که
عالمك حرام مالی یمك جائز اولمدوغی نلمسی عامینك خمر ایچوب

زنا ایلمك جائز اولمدوغن بلمسی كبی در ۰ وهر عامی خود خمر و زنا حرام
اولدوغن بلور و عامینك خود خمر ایچمه سی حجت اولماز تا كه بر كمسنه
انی كوروب خمر ایچمكه جرأت ایلیه عالملك دخی حرام یمسی بونك كبی در
و اكثر حرام یمكه جرأت اول كمسنه لر ایلرلر كه عالم آدنه اولالر و علمك
حقیقتندن غافل اولالر ۰ یا خود اول نسنه یی كه ایشلرلر انوك بر عذری
و تأویلی بلورلر كه عوام انی فهم ایلمزلر ۰ پس كركدر كه عامی اولن
كمسنه لرك نظری بو كه كوره اوله تا كه آزوب هلاك اولمیلر ۰ و موسی
ایله خضرك مثلی علیهما السلام كه خضرك كی دلوب موسی انكار ایلدوكی
بو خصوصدندر و مقصود اولدر كه روزكار شویله در كه اكثر
خلقك صحبتندن زیان واردر ۰ پس علی الدوام عزلت ایلمك اولیدر
اكثر خلقه اوچ فائده اولدر كه هیچ شهر خصومتدن و فتنه دن
خالی دكلدر و هر كمسنه كه عزلت اختیار ایلیه فتنه دن خلاص اولور
و اكر اختلاط ایلسه وجودی خطره دوشر ۰ عبدالله بن عمرو عاص
رضی الله عنهم ایدرلر ۰ رسول علیه السلام بر مقلرینی بربرینه
قاردشدروب ایتدی چونكه خلقی كوره سن كه شویله بربرینه كیره
او ایچنه ملازم اول و دلكی صقله و شول نسنه یی كه بلمزسن ترك ایله
و كندو ایشكه مشغول اول و الكی عوام مصلحتندن قالدر ۰ و عبدالله

بن مسعود روایت ایلرلر كه رسول علیه السلام ایتدی خلقه بر زمان
كله كه بر كمسنه نك دینی سالم اولمیه الا انول كه بر یردن بر یره قاچه
بر طاغ باشندن بر طاغ باشنه و بر دلكه قاچه ۰ و دلكو كبی كندو
اوزینی خلقدن اوغرلیه ۰ ایتدیلر یا رسول الله اول زمان نه وقت
كلور ۰ رسول ایتدی شول دمكه دیرلك معصیت ایله كیرمیه اول
وقت عزب اولوب اولنمك حلال اولدر ۰ ایتدیلر نیجه عزب اوللم یا رسول
الله كه سن خود بزه نكاح ایدك دیو بیوردك ۰ رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی اول زمانده هلاك اولمسی كشینك آتاسی و آناسی
النده اولور ۰ اكر آتاسی و آناسی اولسلر عورتی و اوغلانی النده
اولور ۰ و اكر عورتی و اوغلانی اولمسه سایر اقرباسی النده اولور ۰ ایتدیلر
یا رسول الله بو هلاك ندن اولور ۰ رسول ایتدی اقرباسی ال طارلغیله
و فقیرلغیله ملامت ایدوب قزلر و اندن قادر اولمدوغی نسنه یی
دیلرلر ۰ امام غزالی رحمة الله علیه ایدر رسول اللهك وعده ایتدوكی
زمان بزم زمانمزدر نیجه مدت ایلرودن كلمشدر ۰ زیرا كه
سفیان ثوری رحمة الله علیه كندو زماننده دیمشدر كه بالله
لقد حلت العزوبة ۰ یعنی الله حقیچون عزب بولوب اولنمك
حلال اولمشدر دخی فائده بودر كه خلقك شرندن

خلاص اولوب راحت اولور زیراکه مادام که خلقك ایچنده اوله
انلرك غیبتی ویرمز کمالنی اکسك اولماز زیراکه انلر بر نسنه کورسلر
وعقللری اکا ایرشمیه دل اوردوب طعن ایدرلر واکر دوکلی سنك
حقنی ادا ایتمك دلسه اکر تهنیت واکر تعزیت واکر ضیافتدر
دوکلی عمری انده خرج اولور وکندو مصلحته مشغول اولیماز و
اکر بعضیسنك حقنی ادا ایدوب بعضیسنك ایلمسه اول بری وحشت سنده
طوتسا انی انجدر واکر عزلت ایدوب برکوشه اختیار ایلرسه دوکلی
خلاص بولور ودوکلیسی خشنود اولورلر وبر کمسنه وار ایدی که دائما
مزارلرده کزردی والندن کتابی قومزدی وتنها اوتوروردی اکا
ایتدیلر نیچون بویله ایدرسن ایتدی هیچ یالکزلقدن غیری سلامت
کوشه سن کورمدم وهیچ کورستان کبی واعظ کورمدم وهیچ
کتاب کبی مونس کورمدم وثابت البنانی رحمة الله علیه که اولیا
دمسندندر ایدی حسن بصری یه رحمة الله علیه نامه یزدی که اشتدم
که حجه کیدر مشسن دلدم که سنکله مصاحب اولوب بیله کیدم
حسن بصری ایتدی بوفکردن فراغت ایله تا که الله تعالینك
سترنده دیرلك ایلیوب کچلم والا احتمالدر که اکر بر یرده اولوز سوز
بر بریمزدن بعض کمسنه کوروز که بر بریمزده دشمن طوتملو اولوز

بودخی عزلتك فائده لرندندر بریسی اولورکه عزلتله مروت پرده سی
یرتنده قالور وکیزلو سرلر اچلمز که اختلاط ایلمکله جائزکه بعض
نامعقول نسنه لر ظاهر اوله بشنجی فائده اولدرکه خلقدن انلرك
طمعی کسلمش اولور وکندونك دخی خلقدن طمعی کسلور بوایکی
طمعدن نیچوق کناهلر وچوق زحمتلر حاصل اولور مثلا هرباركه بر
اهل دنیایی کورسه انده حرص ظاهر اولور وطمع حرصه تابعدر
وخورلق طمعه تابعدر وبوسببدندرکه الله تعالی ایتدی
ولا تمدن عینیك الی ما متعنا به ازواجا منهم ورسول
علیه السلام ایتدی بو آیتك معناسی بودرکه سن نظر ایلمه اول
دنیایه که انلری برمشدر زیراکه اول دنیا انلری هلاك ایدیجیدر و
رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هرکمسنه که دنیاده سزدن
یوقارودر اکا نظر ایلمك که الله تعالینك نعمتی سزك کوزوکوزه حقیر
کورنور وهرکمسنه که غنی لرك نعمتنی کورسه اکر انی اله کتورمك
سعی ایدرسه کتورمز واخرتنی زیانه ویرر واکر سعی وطلب ایلمزسه
کندو نفسنه جبر ایلیوب صبر ایلمك لازم اولور بودخی مشکلدر
التنجی فائده بودرکه احمقلرك وحاسدلرك وشول کمسنه لرك که
انلری کورمك طبعه کرانه کله مشاهده ایتمه سندن خلاص اولور

بودخی

اعمشه ایتدیلر نیچون کوزلک کور اولدی ایتدی اول سببدن که ناکسلره
کوزمیم ● جالینوس ایتدی که تنک اسمه سی واردر جانک دخی اسمه سی
واردر ● جانک اسمه سی ناکسلری کورمکدر ● و شافعی رضی الله عنه
ایتدی هیچ بر اغر جانلو کمسنه یه بولشمادم الا که اکا بولشدقده بدنم
اکا قریب ولکن جانمی اغر کوردم و بو فائده اکرچه دنیاویدر فاما فائده
دینیه دخی بوکا اولشقدر ● زیرا که بر کمسنه یی کورسلر که شکلی
کوکجک دکلدر انی یاد ایله ویاخود کوکل ایله غیبت ایلمکه باشلر و چونکه
تنها اوتوره بوده و کلی افتلردن سلامت اولور عزلتک فائده سی
بودر که ذکر اولندی [illegible] بالکلیه دینک و دنیانک
بعض فائده لری واردر که غیرلرله اختلاط ایتمینجه اولماز و عزلتده
بو مقصود فوت اولور و بونک فوت اولمسی عزلتک افتیدر و عزلتک
افتلری التی نسنه در [illegible] علمدن کیرو قلمقدر اوکرتمسندن و کرک
اوکرنمسندن ● و بالکلیه بر کمسنه که بر علم که کندویه فرض اولسه انی
اوکرنمدن عزلت ایلسه اکا عزلت ایلمک حرامدر ● و اکر فرض اولن علمی
اوکرنسه و غیری علملری اوکرنمکه قادر اولمسه و فهم ایلمکه اقتداری
اولمسه و عزلت ایلمک دلسه عبادت ایچون جائزدر ● و اکر تمام علم شرعی
اوکرنمکه قادر اولسه اوکرنمدن عزلت ایلرسه اول عزلتی عظیم

زیان اولور هر کمسنه که علم اوکرنمزدن اول عزلت اختیار ایلسه
اکثر اوقاتنی اویخو ایله و آواره لکله و پراکنده فکرله ضایع ایلر و اکر
دوکلی کونده عبادته مشغول اولسه چونکه علمی محکم ایلمامش
اوله عبادتنده شیطانک غرورندن و فکرندن و اعتقادندن
شول محال و خطا اولن فکرلردن خالی اولماز الله تعالینک حقنده
انوک کوکلنه کلورا اولور که اول فکرلر کفر اولور ● و کاه اولور که بدعت
اولور و اوزی کفر و بدعت اولدوغن بلمز ● والحاصل عزلت علمایه مناسب
در و عوامه مناسب دکلدر ● عامی اولن کمسنه که خسته اولسه
اکا جائز دکلدر که طبیبدن قچه ● و اکر اوزی طبیبلق ایلسه هلاک
اولور اما اول مقوله کمسنلره تعلیم ایلمک اولو مرتبه در که عیسی
علیه السلام ایدر هر کمسنه که علم اوکرنسه و انوکله عمل ایلسه و
غیرلری اوکرتسه انی کوکلرده ملکلر اولو اوقورلر و تعلیم عزلتده
راست کلمز پس تعلیم عزلتدن اولیدر ● و بو اول شرطلرله در که تعلیم
ایدنک نیتی و متعلمک نیتی علم اوله منصب و مال طلبی اولمیه ● و کرکدر
که شول علمی تعلیم ایلیه که دینده نافع اوله ● و شول نسنه که زیاده
مهم اوله انی اول اوکرته ● مثلا چونکه طهارته ابتدا ایلیه ایده که لباس
و بدنی پاک ایلمک مختصردر و اندن مقصود اوزکه طهارتدر که او

زیان اولور

طهارت کوزك و قولاغك و دلك و الك و سائر اعضانك طهارتيدر
معاصيدن • پس انوك تفصيلنی ايليه و بيوره كه انوكله عمل ايليه
اگر بونلرله عمل ايلمزسه و آخر علم طلب ايلرسه انوك مقصودی منفعت
در علم دگلدر • چونكه بو طهارتدن فارغ اوله ايدی كه بو طهارتدن
مقصود غيری طهارتدر كه بو طهارتك اوترسنده در و اول
طهارت كوكل طهارتيدر دنيا محبتندن • و هر نسنه كه الله تعاليدن
غيردر انوك محبتندن • و لا اله الا الله نك حقيقتی بودر كه انوك
هيچ معبودی اولميه الله تعاليدن غيری هر كمسنه كه كندو هواسی
بنده اوله من اتخذ الهه هواه يعنی كندو اوزينی خدا طوتمشدر
اولور • و لا اله الا الله كلمه سنك حقيقتندن محروم اولور • و هوادن
كسلمك اولماز تا هر نسنه كه بز مهلكات و منجيات ركننده ذكر
ايلمشوزانی اوقمايجه • و بو ذكر اولنانلر دوكلی خلقه فرض عيندر
اگر شاكرد بو علمدن فارغ اولمازدن اول علم حيض • و علم طلاق
و علم خراج • و علم فتوی و خصومات طلب ايلسه خلاف مذهبله
يا علم كلام و جدل و مناظره طلب ايلسه معتزله و كراميين طايفه سيله
بلكه اول كمسنه جاه و مال طلب ايلردين طلب ايلمز پس انلردن
ايراغ اولمق گركدر انوك شری عظيمدر • چونكه شيطانكه كندو

كندو

كندوبی هلاك ايلمكه دعوت ايلر انوكله بحث ايلمز • و كندو نفسی كه
كندونك دشمنيدر انوكله بحث ايلمز • و ديلركه ابو حنيفه و معتزله
ايله بحث ايليه و خصومت ايليه بو اكا دلالت ايلركه شيطان انی كندو
اليله طوتب مسخره ايدنمشدر • و شول صفتلركه انوك ايچروسنده
در حسد و كبر و ريا و عجب و حب دنيا و فساد جاه و مال دوكلی
بونلر شول بر مزلقلردر كه اوزنك هلاكنك سببيدر • چونكه بونلردن
كوكلنی پاك ايلمز فتاواده نكاحه و طلاقه و سلمه و اجاره يه مشغول
اولور قنقی قول درسترکدر ديو • حال بوكه اگر بر كمسنه بونلرده
خطا ايلسه بوندن ازتوق دگلدر كه ايكی ثوابدن بری حاصل اولور •
زيرا كه رسول صلی الله عليه و سلم ايتدی هر كمسنه كه اجتهادنده
صواب ايلسه اكا ايكی ثواب واردر • و اگر خطا ايلسه بر ثواب واردر
اگر شافعينك مذهبن طوتسه يا خود ابو حنيفه نك رحمة الله عليهما
مذهبن طوتسه بو ذكر اولنان ثوابدن غيری احتمال يوقدر • فاما
اگر بو باطن صفتلری اوزندن محو ايلميه بو احتمال واردر كه دينك
هلاكنه سبب اوله • و زمانه شويله اولمشدر كه بر اولو شهرده بو
وجه اوزره تعلمه رغبت ايلينلر ايكی كمسنه دن زياده بولنماز بر
مدرسه ده دخی عزلت ايلمك اولیدر • زيرا بر كمسنه علی دنيايه قصد

ایلین کمسنه یه اوکوتسه انوک مثلی اول کمسنه کبی اولور که یول
اورمغه قصد ایلین کمسنه یه قلج صته وایده که احتمالدر که بو کو
یول اورمقدن توبه ایلیوب غزایه کیده ۰ واکر ایدرسه که قلجی انی خدایه
دعوت ایلمز فاما علم خدایه دعوت ایلر بو دخی غلطدر زیرا که
علم فتاوی وخصومات ومعاملات وعلم کلام ونحو ولغت
بو علوملردر کلیسی هیچ کمسنه یی الله تعالایه دعوت ایلمز و
بونلردن هیچ بریسی عذابدن قورقودب آخرت جانبنه رغبت ویرمز
بلکه بونلردن هر بری کوکلده حسد وتفاخر وکبر وتعصب تخمنی
بتورر ۰ ولیس الخبر کالمعاینه یعنی ایشیدلکن کوزله کوردیلن کبی
دکلدر ۰ نظر ایله اول کمسنه لره که بو علملره مشغول اولدیلر وآخر
بجه اولدیلر ۰ واول علم که آخرته دعوت قلور ودنیادن الیقور
علم حدیث وعلم تفسیردر وشول علملردر که مهلکاتده ومنجیاتده
شرح اولنور ۰ لاجرم بویله نافع اولان علملر بذل اولنمق کرکدر تا که
دوکلیسنه تاثیر ایلیه مکر اول کمسنه یه تاثیر ایلمیه که بغایت
کوکلی قتی اوله ۰ پس اکر بر کمسنه که بو ذکر اولنان شرطلر ایله علم
طلب ایلسه عزلت ایلمک اکا کناه کبایردن عظیم اولور ۰ واکر بر
کمسنه علم حدیثی وعلم تفسیری طلب ایلیوب مهم اولنی اوقیه

اندنصکره ریاست طلبی انوک کوکلنه غالب اولسه کرکدر ذکر اولن
کمسنه غیره تعلیم ایلمکدن حذر ایلیه اکرچه انوک تعلیمندن
غیریلره وافر ثواب حاصل اولور ولیکن اوزی هلاک اولوب غیریلره
فدا اولور ۰ وبو جهتدندر که رسول صلی الله علیه وسلم ایدی
الله تعالی دین اسلامه شول کمسنه لر ایله یاردم ایلدی که انلرک
دخی اسلامدن نصیبی یوغدی ۰ واول کمسنک مثلی شول شمع
کبیدر که انوکله او روشن اوله وشمع اوزی یمقده واکسلمده اوله
بو سببدن ایدی که بشر حافی رحمة الله علیه احادیث کتابلرندن
یدی صندوق کتابی که مشایخدن دکلیوب حفظ ایلمشدی
یر التنه دفن ایلدی ۰ وحدیث روایت ایلمدی وایتدی اول سببدن
حدیث روایت ایلمزم که حدیث روایت ایلمکه میل کوررورم
واکر کندو کوکلمده ساکت اولوب روایت ایلمکه میل ایلسم
ایدی روایت ایلر ایدم ۰ واولولر شویله دیمشلردر که حدثنا
دیمک یعنی حدیث نقل ایلین کمسنک استادی بزه خبر ویردی
دیدوکی ریاسته میل ایلمکدن بر بابدر ۰ وهر کمسنه که
حدثنا دیر کویا که بنی صدره اوتوردک دیر ۰ وامیر المؤمنین علی
کرم الله وجهه بر کمسنک یانندن کچدیکه کرسی اوزرنده مجلس

ایلردی علی رضی الله عنه ایتدی بو کمسنه اعرفونی دن یعنی بنی
بیلک ویرکمسنه امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه دن اجازت
دیلدی تا که صبح نمازندن صکره خلقه نصیحت ایلیه عمر دستور
ویرمدی اول کمسنه ایتدی یا عمر نصیحت ایلمکدن منع ایلرمیز
عمر ایتدی بلی قورقرم اوزوکه شول قدر کبر و غرور دیلی ویره سن
که چوق کوک یوزنده یلدزلره چقه سن ● و رابعهٔ عدویه سفیان
ثوری یه رحمة الله علیهما ایتدی اییو آدمسن اکر دنیایه محبتک
اولمیدی ● سفیان ایتدی بو سوزک معنیسی نه در رابعه ایتدی
حدیث نقل اتمکی سوورسن ● و ابو سلیمان خطابی رحمة الله علیه
ایدر شول کمسنلرکه سزکله صحبت ایلیوب علم اوکرنمک دیلیلر
بو زمانده سز انلردن حذر ایلک و انلردن ایراغ اولک که انلرده
نه مال وار در ونه جمال ظاهرده سزه دوست اولورلر و باطنده
دشمن اولورلر یوزوکزه قرشو دعا ایلرلر ● و غیبتکزده ذمکز ایلرلر
و دو کلیسی اهل نفاق و غماز و اهل حیله در انلرک غرضی اولدر
مرادلرینه ایرشمکه سزی نردبان قیلرلر ● یا خود کندو هوالرنه آله
کتورمک ایچون شهرلر اطرافنده بیلمکه سزی مرکب قیلرلر و کندو
کلوب کیتمسنه سزه منت ایلورلر ● و شویله استرلرکه غرضکزی و

ناموسکزی

ناموسکزی و مالکزی انلره بذل ایلیه سز سزک یانکزه کلدکلرندن
اوتری ● و انلرک جمله لازملرینه و سائر متعلقلرینک مصلحتلرینه
قیام کوستره سز و انلرک سفیهی اولسه سز دشمنلریله عداوت
ایلمکده ● و اکر بو ذکر اولنانلرک برسنده مخالفت ایلرسکز
کوره سزکه سزک حقکزده نه دیرلر ● و علمکز حقنده نه دیرلر و نجه
دشمنلک آشکاره اولور ● و حقیقت حال بو ذکر اولنان در زیرا که
بو زمانده هیچ بر شاکرد استادی رایکان قبول ایلمز بلکه استاده
وارمغون اول اجرت استر مسکین مدرسه اکا قادر در شاکردی
ترک ایلیه زیرا که خلقک کوزینه شاکردسز محتشم کورنمز و نه
خود انلرک وظیفه سنه قادر اولور ● ظالملره خدمت
ایلیوب انلرله مدارا ایلمکسز و اوز مسلمانلغی انلردن اوتری
ضایع ایلر ● و هیچ انلردن وفا بولماز ● پس هر کمسنه که علم اوکرتمکه
قادر اولسه و بو آفتلردن بری اولسه علم تعلیم ایلمک اکا غزالردن
افضلدر و بو زمانه ده عامینک شرطی اولدرکه هر قنقی عالمی که
مجلس علم ایدوب درس دیر کورسه بو مال و جاه ایچون ایدر دیو
برمز کمان ایلیه بلکه الله ایچون ایدر دیو اعتقاد ایلیه که انوک
اوزرینه فرض اولن بودرکه اعتقادی بویله اوله فاما چونکه

انوڭ ایچره وسی یكیدر اوله ایو اعتقاده یرقلماز زیراكه هر كیشی
خلقدن آنی كمان ایلر كه اوزنده اول صفت واردر پس بو كلام
اول سببدن تفصیل اولندی كه علما كندولره متعلق اولن
شرطلری بیله وعامی دخی بویرمز كمانی نهانه ایدیوب علمانك
حرمتنده تقصیر ایلمیه كه اوزی دخی هلاك اولور اول یرمز
كمان سببیله **ایكنجی آفت** اولدر كه عزلت سببیله خلقدن
منفعت بولمقدن وخلقه منفعت ایرشدرمكدن كیرو قالور
اما منفعت بولمق كسب ایلمكدر كه اختلاط ایلمكله كسب ممكن
اولماز وهر كمسنه‌نك كه عیالی اولسه وكسبه مشغول اولمیوب
عزلت اختیار ایلسه روا دكلدر زیراكه عیالی ضایع قلمق اولو
كناهلودندر واكر عیالنه یتجك مقداری مالی وار ایسه یاخود
عیالی یوغسه عزلت ایلمك اولیدر اما منفعت ایرشدرمك صدقه
ویرمكدر ومسلمانلرك حقنه قیام كوسترمكدر واكر عزلتده
ظاهر عبادتدن غیری نسنه‌یه قادر اولمازسه حلال كسب ایدوب
صدقه ویرمك افضلدر عزلتدن واكر اونك قلبندن الله تعالینك
معرفتنه یول اچیق اولوب الله تعالینك مناجاتنه انس حاصل
قلمش ایسه اول كمسنه عزلت ایلمك دوكلی صدقه‌لردن افضلدر زیراكه

دوكلی عبادتلردن مقصود انس حاصل قلمقدر **اوچنجی آفت**
اولدر كه عزلت سببیله شول مجاهده‌دن وریاضتدن كیرو قاله
كه اول ریاضت خلقك اذاسنه تحمل ایلمكله اولور وبو تحمل
فائده‌در شول كمسنه‌یه كه تمام ریاضت بولمامشدر كه كوجك
خوی دوكلی عبادتلرك اصلیدر وكوجك خوی خلقه اختلاط
ایتمینجه اولماز زیراكه كوجك خو اولدر كه خلقك جفاسنه صبر
ایلیه پس صوفیلرك خدمتكارلری اختلاط ایلدوكی بو سببدندر
تا كه خلقدن نجر ایتمكله عجب وكبری كیدره‌لر وصوفیلرك نفقه‌سینی
دوشمكله بخل صفتنی كیدره‌لر وصوفیلرك زحمتلرن چكمكله
اوزلرندن بدخولغی كیدره‌لر وصوفیلرك خدمتیله انلرك
همتلرن وبركتلرن حاصل قله‌لر طریقتده اول لازم اولن ایشلر بولردر
اكرچه بو زمانه‌ده نیت واندیشه غیری نسنه‌یه یردومشدر كه انلرك
بعضنك مقصودی همین جاه ومال اولمشدر پس اكر بر كمسنه
ریاضت تحصیل ایلمش اوله اكا عزلت ایلمك افضلدر زیراكه ریاضتدن
مقصود زحمت چكمك دكلدر نته كم دارودن مقصود آجیلق دكلدر
بلكه مقصود اولدر كه مرضی كیدره چونكه مرض كیده همیشه دارونك
آجیلغن چكمك شرط دكلدر بلكه اصل مقصود ریاضتدن اوتردركه

اول الله تعالینك ذکرینه انس حاصل قلمقدر • و ریاضتدن مقصود
اولدرکه هر نسنه که آدمی انسدن الیقورانی و زندن ایراغ ایلیوب
انسه مشغول اوله • و بللوکه نته که ریاضت حاصل قلمق لابددرکذلك
غیرلره ریاضت تعلیم دخی دینك ارکانندندر • و بو دخی عزلت اعتکافه
راست کلمزلکه شیخلره مریدلریله اختلاط ایلمك جائز دکلدر
و شیخلرك مریدلرندن عزلت اتمسی شرط دکلدر • ولیکن نته کم مریدلره
و شاکردلره ریا و طلب جاه افتدن حذر ایلمك کرکدر کذلك علمایه
و شیخلره دخی ریادن و طلب جاهدن حذر ایلمك کرکدر اکر انلرك
اختلاطی بو شرطله اولورسه عزلتدن اولی اولور طقوزنجی آفت
اولدرکه عزلتده کاه اولورکه کوکله وسوسه غلبه ایلر و کاه اولور
که کوکل الله تعالینك ذکرندن پریشان اولور • و بو حالتلر خلقه
اختلاط اتمینجه کتمز ابن عباس رضی الله عنهما ایدر وسواسدن
قورتیلدم خلقله طوروب و تورمزدم • و علی رضی الله عنه ایدر
کوکلك راحتنی کوکلدن منع ایلمك که اکر برا و غردن کوج ایلر سکر
کور اولور • پس کرکدرکه هر کون بر ساعت مقداری بر کمسنه اوله که
انوکله مصاحبت ایلمکله استراحت حاصل اوله که کوکلك شوقی
زیاده اوله • لیکن کرکدرکه اول شول کمسنه اوله که انوکله دینی

خبری

خبری سویلشله و کندولرك دیننده اولن تقصیرلرینك خبری
سویلشله • و دین تحصیل ایلمکلکه سببلرینك تدبیری سویلشله
اما اهل غفلتله طوروب و تورمق اکر بر ساعت دخی اولورسه
زیاندر • و اول صفایی که بچه زمانده حاصل اولمشدر قرارکو ایلر
و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی هر کمسنه کندو دوستنك
و مصاحبنك صفتنده اولور • پس کرکدرکه اکاه اوله که دوستلغ
کیمکله ایده یور اوننجی آفت اولدرکه خسته صورمق و جنازه
حاضر اولمق و دعوته وارمق و کوز ایدنلیو وارمق و سن صاغ اول
دیو وارمق و خلایقك سایر حقوقنی ادا ایلمك فوت اولور • فاما
بو ایشلرده دخی آفت واردر • که رسم نفاق و تکلف بونلره دخی
یول بولمشدر • و شول کمسنه که اوزینی بو آفتلردن صقلمغه قادر
اولمسه و انلرك شرطنی یرینه کتورمیسه اول کمسنه یه عزلت ایلمك
اولیدر و سلفده چوق کمسنه لر عزلت اختیار اتمشلردر • و بو ذکر
اولنان حقوقدن دوکلی فراغت اتمشلردر زیراکه سلامتی عزلتده
کورمشلردر اون برنجی آفت اولدرکه خلقه اختلاط ایلمکده
و خلقك حقوقنی رعایت ایلمکده نوعا تواضع واردر • و عزلتده نوعا
تکبر واردر • و کاه اولورکه عزلته سبب غنیلك و متکبرلك اولورکه

خبری

آنی اول کمسنه اختیار ایلرکه خلقی زیارت ایتمکه وارمیه • وخلق اوزینه
زیارتنه کلدکلوندلیه • روایت ایتمشلردرکه بنی اسرائیلده برحکیم
وارایدی که غایت اولو ایدی اوچ یوز التمش کتاب تصنیف ایتمش ایدی
علم حکمتده تاکه شویله صندی که کندونك الله تعالی قتنده قبولی
واردر اول زمانده اولن نبیه وحی کلدی که اول حکیمه دیکه یر یوزینی
کندو نفاقك ونامك حاصل قلمق اوزره طولدردك بن سنك
نفاقکی قبول ایلمزم • پس حکیم بو خبری ایشدوب قورقدی
وکتاب تصنیف ایلمکدن الچکدی وبر خالی کوشه ده اوتوردی وایتدی
الله تعالی شمدی بندن خشنود اولدی • کیرو وحی کلدی بن اندن خشنود
دکلم دیو • پس حکیم چقدی بازارلری طولشمغه باشلدی وخلقله
اختلاط ایلدی وانلرله طوروب اوتوروب بیله طعام یردی وبیله
بازاره کیدردی • پس وحی کلدی بن اندن خشنود اولدم دیو • پس
بلکل که کاه اولورکه عزلت متکبرلکدن اولور زیرا خوف ایلرکه مجلسلرده
خلق انوڭ حرمتنی صقلمیلر یاخود خوف ایلرکه انوڭ علمنده وعملنده
نقصان کوره لر بس زاویه اختیار ایتمکله کندو نقصانه پرده قلوب
دایم اول آرزوده اولورکه خلق انوڭ زیارتنه کلهلر وکندودن
همت وبرکت طلب ایلیوب الن اوپلر وبو خود عین نفاقدر وحق

اوزره اولن عزلتك ایکی نشانی واردر بری اولدر که خلق کندوینی
زیارت ایلدوکنی کره کوره مکر اول کمسنه زیارت ایلدوکنی کرویه
کورمیه که اندن دینه متعلق فایده حاصل اوله • ابو الحسن
حاتمی رحمة الله علیه طوس شهرینك خوجه لرندن ایدی شیخ ابو القاسم
کرکانینك رحمة الله علیه سلامنه واردی • وابو القاسم اولولردن
ایدی ابو الحسن عذره باشلدی خدمتکوزه کچ کلورز دیو ابو
القاسم ایتدی ای خوجه عذر دیلمه که غیریلر زیارت ایلمکدن
نه دکلو منت ایدرلرسه بن زیارت ایلمکدن اولقدر منت ایدرم • و
بکا خود اول اولو کمسنه نك یعنی عزرائیلك کلمسی یکرکدن هیچ
غیری کمسنه نك پرواسی یوقدر • وشول نك که حاتم اصمك یاننه
واردی ایدی ایتدی دیله بندن مقصودك نه در • حاتم ایتدی مقصودم
اولدر که نه بن سنی کورم نه خود سن بنی کوره سن • وبلکل که خلق
تعظیم ایلسونلر دیو زاویه ده اوتورمق غایت اولو جهلدر
لرك اك ادناسی اولدر که شویله اعتقاد ایلیه که کندونك اشلرندن
هیچ بر کمسنه خلقك الندە دکلدر • وشویله بیله که اکر طاغ باشنه
کیدرسه دخی دشمن اولن کمسنه زیاده در ونفاقدر دیر واکر خراباته
کیدرسه دوست اولنلر مهدی اولن کمسنه ایدر که بو کمسنه ملامت

بوله کیدر تا که اوزینی خلقك کوزندن دوشروب پنهان ایلیه
وهر نه صفتده اولورسه خلق ایکی بولك اولورلر بریسی بردرلو سوکر
وبریسی بردرلو سویکر • پس کرکدر که کوکلنی نه کندوتنه بغلیه و نه
خود خلقه بغلیه • سهیل تستری رحمة الله علیه بر مریدینه بر ایش بیوردی
واول مرید ایتدی خلقك دیلندن قورقدوغمدن اوتری اول ایشی ایشلمکه
قادر دکولم • سهیل یوزینی اصحابنه دوندوروب ایتدی هیچ بر کمسنه
تصوفك حقیقتنه ایرشمز تا ایکی صفتدن بریسی حاصل قلماینجه بری
اولدر که خلق انوك کوزندن دوشه خالقدن غیری کمسنه کورمیه
وبری اولدر که اوز نفسی کندونك کوزندن دوشه شویله که خلق انی
نه صفتله کورورلرسه باك چکمیه • حسن بصری یه رحمة الله علیه
ایتدیلر بر قوم سنك مجلسکه کلوب سوزلریکی ازبر قلورلر تا که عیبی
ارایوب انوکله سکا اعتراض ایلیلر • حسن ایتدی بن اوزومی فردوس
اعلایه طمع ایلر کوردوم وقرب حقه طمع کوردوم خلقك
دیلندن قورتولمغی طمع ایلر کورمزم • زیرا که خلقی یارادن خلقك
دیلندن سالم اولمدی • پس بو جمله دن عزلتك آفتلری وفائده لری
معلوم اولدی • پس کرکدر که هر کمسنه کندو حسابنی کوره
واوزینی بو آفتلره وفائده لره عرض ایلیه تا بیله که اوزینه

بونلرك قنقیسی اولیدر آداب عزلت چون بر کمسنه که زاویه
طوته کرکدر که نیت ایلیه که بو عزلتله خلقی اوزینك شرندن
صقلیه واوزینی خلقك شرندن صقلیه وحق تعالینك عبادتنه
فراغت خاطر طلب ایلیه • وکرکدر که اصلا ایشسز اولمیه بلکه ذکر وفکره
وعلمه وعمله مشغول اوله • وخلقه کندو خلوتنه یول ویرمیه
وشهرك اعلاسندن وادناسندن وخلقك احوالندن صورمیه
زیرا که هر نسنه که ایشده اول انوك کوکلنده بر یرمز تخم اولوب
خلوت اراسنده باشنی کوده سندن آیرر • وخلوتده زیاده مهم
اولان ایش کوکلده اولان خاطره لری کسمکدر تا که ذکر صافی اوله و
خلقك خبرلرین ایشتمك نفسده اولان خاطره لرك تخمیدر • وکرکدر که
تونده وکسوتده قناعت ایلیه • واکر قناعت ایلمزسه خلقله
اختلاطدن مستغنی اولیماز • وکرکدر که قوکشیلرك زحمتنه
صبر ایلیه • وهر نسنه که کندو حقنده سویلیلر دعاو کوردم در قولغنه
طوتمیه وکوکل بغلمیه • اکر عزلتده اکا منافقدر وم رائیدر دیرلرسه
یاخود مخلص یا متواضع یا متکبر دیرلرسه قولق طوتمیه که بودخی
اوقات ضایع ایلر • وعزلتدن مقصود اول اولمق کرکدر آخرت ایشنه
مشغول اوله ومستغرق اوله یدنجی اصل سفرك آدابلری در

بلكل كه سفر ایکیدر بری باطن سفری و بری ظاهر سفریدر باطن
سفری کوکلك سفریدر یرك وکوکك عالمنده و الله تعالینك
عجایب صنعنده و دین یوللرینك منزللرنده و مردلرك سفری بو سفر
که بدنیله اوینده اوتوره و شول جنتده که انوك اینی بجه یدی
قات کوك و بجه یدی قات یر مقدارندن زیادهدر جولان ایلیه
که ملکوت عالملری عارفلرك جنتیدر که اول جنت شول جنتدر که
اکا منع ایلمکن و یول کسمکن و مزاحمه نك یولی یوقدر و حق سبحانه
و تعالی انسانی بو سفره دعوت ایلر بو آیتله أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ یعنی انلر نظر
ایلمدیلرمی کوکلرك و یرك عالملرینه و الله تعالینك خلق ایلدوکی
شیلره و بر کمسنه که بو سفردن عاجز اوله کرکدر که ظاهرده اول
سفری ایلیه و بدنی بر یردن بر یره کزدروب هر یردن بر فایده
اله و بونك مثلی شول کمسنه کبی اولور که کندو ایاغیله کعبه یه
واره تا که ظاهر کعبه یی کوره و اول بریسنك مثلی اول کمسنه کبی اولور
که یرنده اوتوره و کعبه انوك ایاغنه کلوب چوره سنی طواف
ایلیه و کعبه اوز اسرارینی اکا دیو ویره و بو حال الله اول حالك
اراسنده تفاوت چوقدر و بو سبیدن ایدی که شیخ ابو سعید

رحمة الله

رحمة الله علیه ایدردی نا مردلر ایاقلرینه زحمت قلدیلر و مردلر
کوکللرینه زحمت قلدیلر و بز ظاهر سفرینك ادبلرن بو کتابده
یاد ایلیلم ایکی بابده زیرا که باطن سفرینك شرحی مشکلدر بونك
کبی مختصر کتابده شرح اولنماز اول باب سفرك نوعلری و ادبلری
بیانندهدر ایکنجی باب سفرك علمی و رخصتلری بیانندهدر اول باب
سفرك انواعی و نیتی و ادبلری بیانندهدر بلکل که سفرك قسمیدر
سفر اول طلب علم ایچون اولن سفردر و بو سفر فرضدر اکر طلب
ایلدوکی علم فرض ایسه و سنتدر اکر طلب ایلدوکی علم سنت ایسه
و خبرده کلمشدر که کندو اوندن طشره چقسه علم طلبی ایچون
اول کمسنه الله تعالینك یولندهدر تا کیرو کلنجه و خبرده کلمشدر که
فرشته لر کندو قنادلرن دوشرلر طالب علم ایچون و سلفدن
بعض کمسنه لره اولمشدر که بر حدیثدن اوتری اوزق سفره کتمشلردر
و شعبی رحمة الله علیه ایدر اکر بر کمسنه شامدن یمنه سفر ایلیه بر کلمه
ایشتمك ایچون که اول کلمه نك دین یولنده اکا فایده سی واردر انوك
سفری ضایع اولماز لیکن کرکدر که طالب علم سفری شول علم ایچون
ایلیه که کندو یه آخرت ازوغی اوله و هر علم که دنیادن کچوب آخرت
ایچون اولمسه و حرصدن کچوب قناعت ایچون و ریادن کچوب اخلاص

ایچون وخلق قورخوسندن نجوب حق قورخوسیچون اوقسه اول علم
انوڭ نقصاننه سبب اولور ایکنجی منفعت اولدر که کندوینی وکندو
اخلاقنی بلمک ایچون سفر ایلیه تا کندوده اولن یرمز صفتلرڭ علاجنه
مشغول اوله وبو دخی مهمدر زیراکه مادام که آدم کندو اوینده
اوله وایستدیکی مرادی اوزره اوله کندوینی ایو صوب شویله ظن
ایلر که اخلاقی کوچکدر وسفرده کزلو اخلاقدن پرده قالقوب
آشکاره اولور وشول حاللر اوورتریه کلور که انلردن اوزینڭ
ضعیفلغی وبدخولغی وعاجزلغی اکلنور وچونکه علت معلوم اوله
علاجه مشغول اولمق ممکن اولور وهرکیمسنه که سفر ایتمش اوله
واقع اولن ایشلرده مردانه اولماز بشر حافی رحمة الله علیه زاهدلره
ایدردی که سفر ایلڭ تا که پاك اولاسز مادام که صو بر یرده دوره
رایحه سی ازر اوچنجی منفعت اولدر که الله تعالینڭ عجایب صنعنی
توریده ودریاده وطاغده وبیابانده ودرلو اقلیملرده تماشا
ایلیه ومخلوقاتڭ درلو نوعلرن حیوانلردن واوتلردن واغجلردن
وبونلردن غیری اطراف عالمده نه وار ایسه اکلیه وکوره که کندولری
یاردننه تسبیح ایدرلر وانوڭ برلکینه طانقلق ویررلر وشول
کیمسنڭ که بو کوزی آچق اوله جمادلرڭ سوزینی که نه حرف ونه خود

صوت در کلمغه قادر اولور وخط الهی که دوکلی موجودلرڭ یوزنده
یازلمشدر که نه حرفدر ونه خود کتابتدر اوقومغه قادر اولور وعلملک
سرلرن اندن فهم ایلمکه قادر اولور وانوڭ احتیاجی اولماز که یرڭ
اطرافنی طواف ایلیه بلکه کوکلرڭ عالمنه نظر ایلر که نیجه وکندو انوڭ
چوره سنی طواف ایلرلر وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ یعنی نیجه علامتلر
واردر یرده وکوکده که اول علامتلرڭ یانندن نجرلر واندن
خبردار اولمازلر بلکه اکر بر کیمسنه کندو بدنلرینڭ واعضاسنڭ
وصفتلرینڭ عجایبنه نظر ایلسه دوکلی عمرنده انی تماشا کاه کوره
فاما کندونڭ عجایبنه اول وقت واقف اولور که ظاهر کوزندن
کچه وکوکل کوزیله نظر ایلیه واولولردن بریسی ایدر خلق ایدر که
کوزوکی آچ تا عجایب کوره سن وبن ایدرم که کوزوکی اورتك تا
عجایب کوره سز وبو سوزلرڭ ایکیسی دخی حقدر زیراکه اولکیلره
اولدر که ظاهر کوزینی آچه اندن نصکره منزلڭ آخرینه ایرشه و
ظاهرده اولن عجایبڭ نهایتی واردر زیراکه انوڭ تعلقی اجسام
عالمه در وعالمڭ جسملری خود متناهیدر وعجایب باطنه
نهایت یوقدر که انوڭ تعلقی ارواحه وحقایقه در وارواحڭ

وحقايقك نهايتى يوقدر وهر بر صورتده بر روح وبر حقيقت
واردر صورت ظاهر كوزينك نصيبى در وحقيقت باطن كوزينك
نصيبى در وصورت شكل مختصردر وانوك مثالى شويله دركه
اكر بر كمسنه بر ديل كورسه صنوركه بر پاره ات در واكر كوكلى
كورسه صنوركه بر پاره اويشمش سياه قاندر نظر ايله كوركه
ظاهر كوزينك ديلك وكوكلك حقيقتندن نصيبى نه دكلودر و
دوكلى اعضانك واجزانك وعالمك دوكلى ذره لرينك حالى بويله در
هر كمسنه يه كه ظاهر كوزندن غيرى نسنه وير ممشلردر انوك درجه سى
حيوانلر درجه سنه يقين در امّا بعض كسنلره واردر انده كه
ظاهر كوزى باطن كوزينك كليدى در وبو سببله الله تعالينك
عجايب خلقته نظر ايلمكله فائده دن خالى دكلدر دردنجى سفر
عبادت اجلى ايچون اولن سفردر حج كبى وغزا كبى ونبيلرك عليهم
الصلوة والسلام واوليالرك وصحابه نك وتابعينك رضوان الله
عليهم اجمعين مزارلرين زيارت ايلمك كبى بلكه علمانك ودين اولولرينك
زيارتى كبى كه انلرك يوزينه نظر ايلمك عبادتدر وانلرك
دعالرينك بركتى اولودر انلرى مشاهده ايتمك بركتك برى
بودركه انلره اقتدا ايلمك رغبتى ظاهر اولور پس انلرى كورمك

عبادت

عبادت اولور وهم بى نهايه عبادتلرك تخمى اولور وچونكه انلرك
مبارك نفسلرى ومبارك سوزلرى زيارتلريله بله اوله فوائد
ايكى اولقدر اولور پس قصد ايله اولولرك مشهدى ومزارى زيارتنه
كيتمك جائزدر واول حديث كه رسول صلى الله عليه وسلم
ديمشدر لا تشد الرحال الا الى ثلثة مسجد مكة ومدينة و
بيت المقدس اكا دليلدركه ساير بقعه لره ومسجدلره تبرك
قصد ايتمليكه جمله سى برابردر مكر بو اوچ بقعه كه بونلره تبرك
اولنمق جائزدر ولا تشد الرحال ديمك يوكلو نعلنمز ديمك اولور
اما شول علمايى زيارت ايليه كه طريق دينده زنده اوله انلرى
زيارت ايليه كه زنده اوليوب اولمش اولكه پس انبيانك وعلمانك
قصدله مزارلرين زيارت ايلمك ايچون سفر ايلمك بو جهتدن روا اولور
بشنجى سفر دينه تشويش ويرن نسنه لردن قچمق ايچون اولن
سفردر منصب ومال وولايت كبى وساير دنيا شغلى كبى بو سفر
فرضدر اول كمسنه نك حقنده كه اكا دين يولنه كيتمك ميسر اولميه
دنيا مشغله سيله زيرا كه دين يولنه فراغت ايله كيدلور اكرچه
آدم ضرورتدن واحتياجدن فارغ اوليماز ولكن ييني بوكلى
اولمق ممكن اولور اكرچه يوكسز اولمغه قابليت اولماز وقد نجا المخفّون

یعنی یوکیجی اولنلر خلاص بولدیلر اگرچه یوکسز دکللردر وهر کسنه
نك كه خلق ایچنده اولولغی اشتهاری اوله غالب بودر كه اول
حالتنی الله تعالیدن فارغ قیلر ۰ وسفیان ثوری رحمة الله علیه
ایدر بو روزگار بر مزدور زکاردر بونده آدی صانی معلوم اولمیز
کمسنه لره خوف واردر مشهور اولنلره قلدی ۰ زمان اول زماندر
که هر نه یرده سنی بیلرلر اندن قچه سن واول یره وارهسن که سنی
بلمیلر ۰ وسفیانی رحمة الله علیه کوردیلر که دغرجغنی ارقسنه
بغلمش کیدردی ایتدیلر یا سفیان نه یره کیدرسن ایتدی اکادو
کویده بغدای اوجز ایمش انده کیدرم ۰ ایتدیلر بوندن اوترو کیتمکی
روا کورمسن ایتدی هر نه یرده که معیشت وشغله اوله
انده وار که انده دین سلامتله اولور ۰ وکوکل فراغت اوزره اولور
وابراهیم خواص رحمة الله علیه هیچ بر شهره قرق کوندن ارتوق
اوتورمزدی ۰ التنجی سفر تجارت ایچون اولن سفردر دنیا
طلبنده وبو سفر مباحدر اکر نیتی اوزینی وعیالنی خلقه محتاج
ایتممك اولورسه وبو سفر طاعت اولور ۰ واکر نیتی دنیا زیاده لکی
اولورسه تفاخر ایچون وتجمل ایچون بو سفر شیطان یولیچون اولمش
اولور وغالب بودر كه بونك کبی کسنه دوکلی عمرنده سفر زحمتنده

اولور

اولور زیرا که کفایت مقداریندن زیاده ماله نهایت یوقدر
پس آخر الامر حرامیلر انوك یولنی اورر مالنی الورلر یاخود بر غربت
یرنده اولور مالنی سلطان الور ۰ وغایت ایلوکی اولدر که وارث
الوب اوز هواسنه وشهوتنه خرج ایلیه وانی خاطرینه بیله کتورمیه
وقادر اولدغنجه انوك وصیتنی یرینه کتورمیه ۰ وبو رنجی او دنیه
وآخرت بورنجی انوك اوزرنده قله ۰ وهیچ بوندن بیوك زیان اولماز
که زحمتی ووبالی دوکلی اولکه وراحتی دوکلی غیریلر کوره لر ۰ یدنجی سفر
تماشا وتفرج ایلمك ایچون اولن سفردر وبو سفر مباحدر اکر آزا اولورسه
وکاه کاه اولورسه ۰ اما اکر بر کمسنه شهرلری سیر ایلمکی عادت ایدنسه
اوزینك هیچ یکی شهرلر وغریب دملر کورمکدن غیری غرضی اولمسه
بونك کبی سفرلرده علمانك خلافی واردر ۰ بر طائفه دیمشلردر
که بو سفرده اوزینی انجتمك اولور فائده سز یره بو خود جائز دکلدر
وبزم قاتمزده صحیح بودر که بو مقوله سفر دکلدر ۰ زیرا که تماشا دخی
بر غرضدر اکرچه غرض خسیسدر فاما مباحدر ۰ وهر کسنه اوزینه
لایق بولور ۰ وبو مقوله کمسنه خسیسدر بو غرض دخی کالایقدر
اما خرقه پوشلردن بر طائفه واردر که بر شهردن بر شهره وبر
یردن بر یره کیتمکی عادت ایدنمشلردر ۰ بر یره ایرشوب خدمتنده

اولمغی قصد ایتمکسزین بلکه انلرك مقصودی همین تماشادر که عادة
مدمنت ایلمکه طاقت کتوریمزلر ● وتصوف مقاملرنده انلره یول
اچلمشدر ● وکاهلقلری وبطاللقلری سببیله یرلردن بر کسنك حکمی
ایله بر یرده اوتورمغه طاقت کتوریمزلر بلکه شهرلری طولشورلر
وهر برده که طعام سفرهسی معمور اوله انده زیاده مقیم اولورلر ●
واکر طعام سفرهسی معمور اولمسه طعام سفرهسینك خدمتکارلرینه
دیل اوزدرلر وانی انجیدرلر ● وبر یرده که دخی بو سفره چکلدوکن
خبر ویرسلر انده کیدرلر ● وکاه اولورکه بر مزاری زیارت ایتمکله بهانه
ایدرلرکه بزم مقصودمز زیارتدر دیو حال بوکه مقصودلری
مزار زیارتی دکلدر پس بویله سفر حرام دکلسه باری مکروه در
وبو قوم مذموم در اکرچه عاصیلر وفاسقلر دکللردر ● وهر کسنه که
صوفیلر ایتمکی بیك دلیوب اورینی صوفیلر صورتنده کوسترسه
اول کسنه فاسق وعاصی اولور ● واول نسنه که الور حرام اولور زیرا
که هر کسنه که خرقه اورتسه ویتر وقت نماز قله صوفی اولمان ● بلکه
صوفی اولدر که انك جانب حقه طلبی اوله ● ویوزینی حقیقته ایشنه
یونلتمش اوله یا حقیقته ایرشمش اوله یا خود انوك طلبنده اوله
وضرورت اولمادوغی یرده طلبنده تقصیر ایتمیه ● یا خود صوفی اول

کمسنه در که بر قومك خدمتنه مشغول اوله صوفیلرك اکثری بو
اوچ طائفهدن غیریه حلال دکلدر ● واول کسنه که ذاتنده صوفی
اولمیه خرقه کیمك ایله صوفی اولماز ● بلکه اکر یالان کسیجیلره نسنه
وقف ایتمشلرسه اکا دخی یدوکی حلال اولور ● زیراکه کندوینی صوفی
صورتنده کوستروب صوفیلر صفتنده اولماموق خطا یا کسیجیلر
اولور ● وبو قومك زیاده برمزی اولدر که صوفیلرك عبارتندن برقاج
سوزلری اکزبرلمشلردر بیهوده یره سویلرلر وشویله صنورلر که
علم اولین وآخرین کندویه کشف اولمشدر که بو سوزی سویلمکه قادر
اولورلر ● فاما کاه اولور که اول سوزك شوملغی انی بر یره چکر که
علمه وعلمایه حقارت کوزیله نظر ایلر ● وکاه اولورکه شرع دخی انوك
مختصر کورینور ایدر که بو شریعت ضعیفلرك ایچوندر ● واول
کمسنلر که قوی بولدیه اولر انلره هیچ بر زیان اولماز که انوك دینی
قله صو کبی اولمشدر که هیچ نجاست قبول ایلمز ● واول کمسنه چونکه
بو درجهیه ایرشه انی اولدرمك بو مدهوهده بیك کافر اولدرمکدن
افضلدر که انلر کندو آدملرین کافردن صقلرلر ● وبو ملعون مسلمانلری
که ومسلمانلری دلیلله باطل ایلر ● وشیطان بو زمانهده بو طوزاقی کبی
هیچ طوزاق قورمامشدر ● وچوق کمسنه بو طوزاغه دوشوب

هذا فصل اولمشلردر مسافرلرك سفرلرنده اولدقدن آخرینه وارنجه ادبلرین
بیان ایدر و اول ادبلر سکزدر اول اولدر که کناهلرندن ایره وهر
کمسنه‌یه که نفقه ویرملودر ویره والنه حقلری ادا کوره وشول
قدر ازق کوره که یولداشلرینه شفقت ایلمکه قادر اوله کر یولده
طعام ویرمك و کوچك سوز سویلمك وکراجی یه کوچك خلق کوسترمك
سفرده مکارم اخلاقدندر ایکنجی ادب اولدر که ایو یولداش
اله کتوره که دیننده اکا معاونت ایلیه ورسول صلی الله علیه
وسلم نهی ایلمشدر یالکز سفر ایلمکدن و ایتمشدر که اوچ بار کمسنه
جماعت اولورلر و ایتمشدر که کرکدر که ایچلرندن برینی بك
دیکه لر که سفرده مختلف فکرلر واقع اولور وهر ایشکه انوك دوکی
بر کمسنه النده اولمیه اول ضایع اولور واکر دنیانك مصالحی
ایکی خدا ایله اولیدی دنیا خراب اولوردی وشول کمسنه‌یی بك
ایده لر که انوك خلقی کوکچك اوله وایکروده سفر اتمش اوله اوچنجی
ادب اولدر که اوتورقده قلن یولداشلرینه ایده و ویره
رسولك صلی الله علیه وسلم دعاسن اوقیه لر وایده لر استودع
الله دینك وامانتك وخواتیم عملك یعنی بن الله تعالی یه اصمرلدم
دینکی وامانتکی وعملکك صوکلرینی ورسولك صلی الله علیه وسلم

بر کمسنه یاننده سفره کیتسه ایدردی زودك الله التقوی وغفر
ذنبك ووجهك للخیر حیث توجهت یعنی الله تعالی سکا تقوایی ازق
ایلسون وسنك کناهکی برلغسون وسنی خیره یونلتسون نه یره
یونلرسك وبو دعا اوتورقده اولن کمسننك دعاسی در وکرکدر که
وداع ایتدکده دوکلی کمسنه‌یی الله تعالی‌یه اصمرلیه وبر کون امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه بر کمسنه‌یه ایتدی سبحان الله هرکز بر کمسنه کورمدم
که بر کمسنه‌یه بکزیه بو اوغلان سکا بکزدوکی کبی اول کمسنه ایتدی
یا امیر المؤمنین بو اوغلانك عجایب ایشلرندن سکا خبر ویریم که بن
سفره کیدر ایدم وبو اوغلانك آناسی حامله ایدی بکا ایتدی نیچون
بو حالله قویوب کیدرمیسن بن ایتدم استودع الله ما فی بطنك
یعنی الله تعالی‌یه اصمرلدم سنك قرنکده اولن اوغلانی پس چونکه
سفردن کرو کلدم اوغلانك آناسن اولمش بولدم وبر کیجه اوتوروب
سویلشوردك ناکاه ایراقدن بر اود کوردم ایتدم بو اود نه اوددر
ایتدیلر بو اود یانر سنك عورتك مقبره‌سی‌در وهر کیجه بویله
اود یانر کورورز بن ایتدم اول عورت خود غازی قلیجی واوروج طوتیجی
ایدی بو اود نه‌دن یانر پس واردم اول مزاری اچدم ناکاه کوردم که بر دردن
بر چراغ کوردم که طورر وبو اوغلنجق چراغك یاننده اوینار برو

ایشتدم که بکا دیرلردی یا فلان بو اوغلنی بکا اصمرلدك ایدی اکر
انه سنی دخی اصمرلمش اولیدك کیرو بولوردك دردنجی ادب اولدرکه
ایکی دُرلو نماز قله بری سفردن اوّل که استخاره نمازیدر واستخاره
نمازی و دعاسی مشهوردر و بر نماز دخی سفره چقمق زماننده
که درت رکعت نماز قله انس رضی الله عنه ایدر بر کمسنه
رسولك صلی الله علیه وسلم یاننه کلدی ایتدی یا رسول الله بنم
سفره کیتمك فکروم واردر و بر وصیتنامه یزمشم اتامه می ویریم یا اوغلو
می ویریم یا قرنداشمه می ویریم رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
هر کمسنه که سفره کیده هیچ برینه خلیفه قویب کیتمز الله تعالینك
یاننده بو درت رکعت نمازدن سوکلو که درت رکعت نمازی یولنی
بغلنوکن قله و اول نمازده فاتحه وقل هو الله احد اوقیه و نمازدن
صکره بو دعایی اوقیه اللهم انی اتقرب بهن الیك فاخلفنی بهن
فی اهلی ومالی یعنی یا رب بن بو نمازله سکا احتیاج عرض ایتدم
پس سن بو نمازلری بکا خلیفه قل اهلم و مالمه اوزرینه بن بو نمازی اولك
خلیفه سی اوله اهلنده و مالنده و اوینك چوره سنده اولن
اولرده تا اول سفردن کیرو اوینه کلنجه بشنجی ادب اولدرکه
چونکه اوینك قپوسنه کله ایده بسم الله وبالله وتوکلت علی الله

ولاحول

ولاحول ولا قوة الا بالله رب اعوذ بك ان اذل او اذل او اظلم او اظلم
او اجهل او یجهل علی یعنی سفره بن الله تعالینك آدیله بشلدم والله
تعالی یه صغنمغله بشلدم والله تعالی یه توکل قلدم و قدرت
و قوت یوقدر الا الله هله دُر یا الله بن سکا صغندم طینمقدن
یا خود ازمقدن یا قرقویه دوشمکدن یا خود قرقویه دوشرلمکدن
یا بلمزلکدن یا بلمزلکه دوشرلمکدن وچونکه طواره بنه ایده سبحان
الذی سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین یعنی بن اول الله
تعالی یه تسبیح ایلرم که بزه بندوکمز طواری مسخر قلدی حال بو که بز آنی
ضبطه طاقت کتورر دکل ایدك و دخی جهد ایلیه که سفر کوننك
صباحی پنجشنبه کونی اولیه که رسول صلی الله علیه وسلم سفری ابتدا
پنجشنبه کوننده ایلردی و ابن عباس رضی الله عنه ایدر هر کمسنه که
سفر اتمك دیلسه یا خود بر کمسنه دن بر حاجت دیلسه کرکدر که بر زمانه
دیلیه که رسول صلی الله علیه وسلم اول زمان ایچون دعا ایلمش اوله که
رسول صلی الله علیه وسلم دیمشدر اللهم بارك لامتی فی بکورها
یوم خمیسها یعنی یا رب سن بنم امتمه مبارك پنجشنبه کونلرینك صباحلرینی
و دخی رسول صلی الله علیه وسلم دیمشدر که یا رب بنم امتمه سبت
کونلرینك صباحلرینی مبارك قل پس سبت کوننك صباحی دخی

مبارکدر ان النبی ادب اولدر که طوارک یوکنی ینی ایلیه • و طوارک
اوستنده اوتوردقن او یومقلیه و طوارک اغجله یوزینه اورمیه
و صباحدن و اخشامدن بر ساعت مقداری اینه یوریه • تا که هم
اوزنی ینی اوله و هم طوارک ینی اوله و هم کراجینک کوکلی شاد اوله • و سلفدن
بعض کمسنلر کرا طوتدقلری وقت کراجیله شویله شرط ایلرلردی
که هیچ طواردن انمیلر • و اندنصکره کاه طوردن اینرلردی تا که اندکلری
طواره صدقه اوله • و هر طواری که سبب بسبب اوره لر • و یا خود اکا اغر
یوک اوره لر قیامت کوننده صاحبیله خصومت ایلر • ابو الدردانک
رضی الله عنه بر دوه سی اولورکن ایدردی زنهار ای دوه بندن الله
تعالی یه شکایت ایلمیه سن که بلورسن که سنک یوکوکی طاقتک کوتوردوکی
مقداری اوردم دوردم • و کرکدر که هر یوک که طواره اورمق دیلیه
کراجی یه کوستره و شرط ایلیه تا که کراجینک رضاسی حاصل اوله • و
کوستردیکنک اوزرینه زیاده ایلمیه که زیاده ایلمیه که زیاده ایلمک
جایز دکلدر • ابن المبارک رحمة الله علیه بر طواره بینمش ایدی بر کمسنه
اکا بر مکتوب ویردی فلان کمسنه یه ویردیو ابن المبارک اول مکتوبی
المادی و ایتدی بر کراجیله بو مکتوبی کتورمکه قول ایتمدم • و فقهانک
بر مکتوب مقداری نسنک وزنی یوقدر • و بو مقداری نسنه دن

مسامحه اولنور دیدکلرینه نظر ایلمدی که بو اصل نسنه لرده مسامحه
قیوسنی یمغی کمال زهددن بلدی یدنجی ادب اولدر که عایشه رضی
الله عنها ایدر که رسول صلی الله علیه و سلم هر بار که سفره کیدردی
کندو ایله طراق و آینه و مسواک و سرمه دان و مدری کوتوردی و مدری
دیو اول طرغه دیرلر که انوکله باش طرلر و بوزوایده مقص و شیشه د
کلمشدر • و صوفیون طایفه سی ابریق و قوغه دخی زیاده ایتمشلردر
و ابریق ایله قوغه کوتورمک سلفه عادت اولمامشدر که انلر نره یه ایرشسلر
تیمم ایلرلردی • و طاش ایله استنجا ایلمکده کفایت ایلرلردی و هر صو ایله
که انوک نجاستن بلمیلردی طهارت ایدرلردی • و لیکن ابریق ایله قوغه
کوتورمک اکرچه سلف قاتنده عادت اولمامشدی فاما صوفیون
طایفه سی حقنده مناسبدر تا که بو قومک سفرلری بو نجلیدن احتیاط
خالی اولمیه و احتیاط خوبدر • فاما سلفک سفری اکثر تا غزاده و اولو
ایشلرده ایدی که قوغه ایله ابریق کوتورمک کبی جزئی نسنه لره باش قوشمزلردی
سکزنجی ادب اولدر که چون سفردن کلوردی کوزی مدینه یه طوش
اولدقده ایدردی اللهم اجعل لنا بها قرارا و رزقا حسنا یعنی یا رب سن
بزه بو شهرده قرار میسر قل و کوکجک رزق میسر ایله • و اندنصکره
ایلرو بر کمسنه کوندررردی تا که اکسردن ایحرو کیرملو اولمیه • و چونکه

شهره کلوردی اول مسجده واردی وانده ایکی رکعت نماز قلوردی
وچونکه اوه ایردردی ایدردی توبا توبا لربنا اوبا لا یغادر علینا حوبا
یعنی توبه توبه ربمزه کناهدن رجوع ایتمکله که بزدن هیچ بر کناه صادر
اولمازکه اول بلمیه • وسنت مؤکده در مسافر اولن کمسنه اهل بیتنه
ارمغان کتورمک تا خبرده کلمشدر که اکر نسنه سی یوغسه توبره سنه
بر طاش برقسون و توبره یه طاش برقسون دیمک بو سنت مؤکدا والمسجون
مثلدر سفرک ادبلری بونلردر اما خواصک باطنده اولن ادبلری
اولدر که سفر اتمیه الا اول وقت ایلیه که مقرر بله که دینک زیاده
لکی سفرده در • واکر یولده دینک اکسلسنی مشاهده ایلسه کیرو دونه
وشویله نیت ایلیه که هر شهره واره اولولرک تربه لرن زیارت ایلیه
وشیخلری طلب ایلیه • وهر بر کمسنه دن بر فائده اله فاما شیخلری
اندن اوتری طلب ایلمیه که ایردوکی کمسنه یه مشایخه ایرشدم دیو
حکایت ایلیه • بلکه انلرک نصیحتلریله عمل ایلمکدن اوتری طلب
ایلیه • وهیچ بر شهرده اون کوندن زیاده اوتورمیه که قونقلغک
حدی اوچ کوندر مکرکه اکر اقامت ایلمزسه خسته اوله • وچونکه
بر پیرک خدمتنه ایرشه بر کوندن زیاده اونک زیارتنه اوتورمیه
وچونکه پیرک سلامنه واره اوینک قپوسنی اورمیه وصبر ایلیه

تااوزنی

تا اوزنی طشره چقنجه • و شهره کیردوکی کبی هیچ بر نسنه یه ابتدا ایتمیه
الا اول شیخک زیارتنه واره • شیخک زیارتنه واردقده یاننده
سوز سویلمیه تا صورمینجه • وچونکه صوره جواب مقداری سویلیه
زیاده سویلمیه • واکر شیخدن بر نسنه صورمق دلسه ابتدا دستور
دلیه اندن صوره • واول شهرده عشرته مشغول اولمیه تا که زیارتک
اخلاصنی کیدرمیه • ویولده ذکره وتسبیحه وقرآن اوقمغه مشغول
اوله کزلین شویله که هیچ بر کمسنه ایشتمیه • واکر بر کمسنه خبر
صوردرسه اکا جواب ویرمکی تسبیحدن مهم کوره • واکر اوتورقده
بر خدمته مشغول اولسه • ومرادی انده حاصل اولمق ممکن ایسه
سفر اتمیه که سفر ایلمک اول اصل کمسنه یه کفران نعمت اولور
شول علمک بیاننده در که مسافره سفردن اول اول علمی اوکرنمک لابددر
بلکل مسافره واجبدر که سفرده اولن رخصتلری اوکرنه اکرچه رخصتی
اختیار ایتمکه عزم ایلمزسه دخی • زیرا که احتمالدر که ضرورتله رخصته
محتاج اوله • وقبله علمی ووقت علمی دخی بلمک کرکدر • وسفرک طهارتی
خصوصنده ایکی رخصت واردر بری مسحدر وبری تیمم در • ونمازده
ایکی رخصت واردر بری قصردر یعنی درت رکعتلو فرضی ایکی رکعت
قلمقدر وبری جمعدر امام شافعی مذهبی اوزره • یعنی اویله نمازینی

اکیدوغ ایزیله بر وقتده قلمقدر و اخشام نمازینی ییتسو نمازیله بر
وقتده قلمقدر و ایکی رخصت دخی سنتدر واردر که بری طوار اوزرینه
سنت قلمقدر و بری دخی یایان کیدرکن سنت قلمقدر اول رخصت
شول ادکلار اوزرینه مسح اتمکدر که تمام طهارت اوزرینه کیمش اوله
و بو طهارتدن صکره که ابدستنی صینه تکرار ابدست الدوغی وقت ادك
اوزرینه مسح چکه تا اول وقته دك که ابدستی صندوغی وقتدن اوچ
کون اوچ کیجه کچه و اکر مقیم اولورسه بر کون بر کیجه کچه و بو مسحك
بش شرط واردر بری اولدر که طهارتی تمام ایلیه اندن صکره ادك
کیه و اکر برایاغن یوسه و ادك کیسه اول برایاغنی یومزدن اول
امام شافعی رحمة الله علیه درست دکلدر دیر چونکه اول برایاغن
دخی یویه و ادك کیه کرکدر که اول یودوغی ایاغنی ادکدن چقره و
ادوکی کیروکیه ایکنجی شرط اولدر که ادك شویله کرکدر که انوکله بر
مقدار یوریمك عادت اوله اکر التنده کونی اولمازسه داخی جایزدر
اوچنجی شرط اولدر که تا طوبوغ وارنجه ادك بتون اوله اکر ایقده
یومسی فرض اولان یردن بر مقداری کورنسه یا دلوکی اولسه جایز دکلدر
امام شافعی قتنده رحمة الله علیه و امام مالك قتنده رحمة الله علیه
اکر ادك یرتلمش دخی اولسه چونکه انده یوریمك ممکن اوله مسح ایتمك

درستدر و امام مالکك بو قولی شافعینك قول قدیمیدر
و امام غزالی رحمة الله علیه ایدر بزم قتمزده بو قول اولیدر زیرا که
ادك یولده چوق یرتلور و انی هر وقت دکمك ممکن اولماز دردنجی
اولدر که ادوکی ایاغندن چقرمیه اکر مسح اتمش ایسه و اکر ایاغن
چقرسه اولی اولدر که باشدن ابدست اله و اکر یالکز ایاغن یورسه
کفایت ایلر و سنت اولدر که هر کمسنه که ادك کیمك استیه
اول ادکك باشن اشغه ایدوب سلکه که رسول صلی الله علیه وسلم
بر کون بر ادکنی ایاغنه کیدی و بر قرغا کلدی ادکك بریسنی کوتوردی
و سلکدی ادکك ایچندن بر ییلان دوشدی رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی هر کمسنه الله تعالایه و قیامته ایمان کتوره اکادیکه
ایاغنه ادك کیمسون تا سلکیجه ایکنجی رخصت تیمم در و بونك
تفصیلن طهارت شرح ایلمشوز تکرار ایتمیلم تا که سوز اوزامسون
اوچنجی رخصت اولدر که هر فرض اولان نمازی که درت رکعت اوله قصر
ایلمك جایزدر یعنی ایکی قلمق و لیکن درت شرطله بری اولدر که قصر
ادا وقتنده کرك قضا وقتنده صحیح بودر که دردی تمام قلمق کرکدر
ایکنجی شرط اولدر که قصره نیت ایلیه و اکر تمام قلمغه نیت ایلسه یا خود
قصره نیت ایلمسنده یا تمامه نیت ایلمسنده شك ایلسه تمام قلمق لازم

درستدر

اولور اوچنجی شرط اولدرکه اگر تمام قلورسه یه اویه اورنمه دخی
تمام قلمق لازم اولور ۰ بلکه امامی مقیم صنوب نمازی تمام قلورسنه
واقتدا ایلسه اقتدادنصکره مسافر اولمسن شک ایلسه نمازی تمام قلمق
لازم اولورکه مسافرلک صفتنک بلنمسی قابلدر ۰ پس اقتدا ایدرکن
امامک مسافرلکی بلنمک لازمدر اما اگر مسافر اولدوغن بلسه
وقصر نیت ایلدکده شک ایلسه اکا قصر ایلمک روا اولور ۰ اگر امام قصر
ایلرسه زیراکه نیت کیزلو اولورسنه دربلنمسی شرط ایلمک اولماز
دردنجی شرط اولدرکه اوزاق سفر اوله ومباح سفر اوله اما قچقون
قوللک سفری وشول کسنک سفری که یول اورمغه کیده یاخود حرام
علوفه طلب ایلمک ایچون سفر ایلیه ۰ یاخود اتاسنک واناسنک
اجازتی اولمدین سفر ایلیه اکا رخصت جائز اولماز ۰ وکیرو بونلرن
شول کسنه یه رخصت جائز دکلدرکه بورج استین کسنه دن قچه
بورجی ویرمکه قادر ایکن ۰ والحاصل سفر البته برغرض ایچوندر چون
اول سفره سبب اولن غرض حرام اوله سفر دخی حرام اولور ۰ واوزاق
سفر اولدرکه اون التی فرسخ اوله ۰ وبوندن آز سفرده قصر ایلمک
جائز دکلدر ۰ وهر بر فرسخ اون ایکی بیک آدمدرکه شهرک عمارتندن
چقمش اوله اگرچه شهرک خرابندن وبستانلرندن چقمش ایسه دخی

وسفرک

وسفرک آخری اولدرکه وطننک عمارتنه ایرشه یاخود بر شهرده اوچ
کون اوتورمغه نیت ایلیه ۰ یا اوچ کوندن زیاده که اول اوچ کون شهره
کیردوکی کونله شهردن چقدوغی کونک غیری اوله ۰ اگر اوچ کون اوتورمغه
نیت ایلمسه ولیکن بعض ایشلری تدارک ایلمک اوزره اولسه ۰ واوچ کونده
حاصل اولاجغن اولمیاجغن بلمسه ۰ وحاصل اولمسنه منتظر اولسه اوچ
کوندن زیاده اکلنمک واقع اولسه برقوله کوره که قیاسه قریبدر جائزدر
که قصر ایلیه زیراکه اول کمسنه نیته اوکلکی حالی اوزره مسافردرکه
کوکلی قرار اتمشدر وقراره نیتی یوقدر دردنجی رخصت جمعدر یعنی ایکی وقتی
بر وقتده قلمقدر ۰ وجائزدرکه اوزاق سفرده اویله نمازینی تاخیر ایلیه
ایکندو نمازیله بله قله ۰ وایکندو نمازینی تقدیم ایلیه اویله نمازیله
بله قله ۰ واخشام نمازنی ویتسو نمازی دخی بویله در ۰ وچونکه اویله
نمازینی ایکندو نمازیله قله کرکدرکه اول اویله یی قله اندن صکره ایکندو
قله ۰ واولی اولدرکه سنتلردن زوال کلمیه تاکه سنتلرک فضیلتی فوت
اولمیه که سفرک فائده سی سنتلری فوت ایلدوکنک زیاننه برابر اولماز
ولیکن اگر دلرسه سنتلری طوار اوزرنده قله یاخود بیان کیدرکن
قله ۰ وترتیب اولدرکه اول درت رکعت سنت قله که اویله نمازینک
سنتیدر اندنصکره درت رکعت سنت قله که ایکندو نمازندن اول

قلینمق سنتدر ● واندن صکره اذان اوقیه وقامت کتوره واویله
نمازینک فرضنی قیله واندن صکره قامت کتوره واکر تیمم ایلمش ایسه تیممی
تکرار ایلیه واکندو نمازینک فرضن قیله ● وهر ایکی نمازک اراسنی تیممدن
وقامتدن زیاده اکلمیه اوندن صکره اول ایکی رکعت سنتی که اویله نمازندن
صکره در اکندو نمازندن صکره قیله ● واکر اویله نمازینی تاخیر ایلرسه
اکندو ویله بویله ● واکر اکندو نمازینی قیلسه وکون تمزدن اول شهره
ایرشسه اکندویی تکرار قیله ● واخشام نمازیله یتسو نمازینک دخی
حکمی اویله ایله اکندو نمازینک حکمی کبیدر ● وبر قولده اوزاق اولماین
سفرده دخی جمع ایلمک روادر **بشنجی رخصت** سنتی طوار اوزرنده
قلمق جائز اولمقدر یوزی قبله یه اولمق واجب دکلدر ● بلکه یول قبله یه
بدل اولور واکر قصد ایله یولدن دونرسه دوندوکی جانب قبله
اولمازسه نماز باطل اولور ● واکر سهو ایله دونرسه یاخود طواری
حرون اولورسه زیان ایلمز ● ورکوعی وسجودی اشارتله ایلیه ورکوعن
ارقه سی اکه سجودده اندن زیاده اکه ● وشول قدر اکلمک شرط
دکلدر که طواردن دوشمک احتمالی اوله واکر محفه ایچنده اولورسه
رکوعی وسجودی تمام کرکی کبی ایلیه **آلتنجی رخصت** اولدر که بیان
یورورکن سنت قیله وابتدا تکبیر ایلدوکن یوزینی قبله یه دوندوره که

بیان

بیان اولنمش که یوزینی قبله یه دوندرمک آساندر ● وطوار اوزرنده
اولنمسنه یه مشکلدر ● ورکوعی وسجودی اشارتله ایلیه وتشهد
وقنونده دخی یورویه وتحیات اوقیه وصقنه که ایاغی نجاسته دکمیه
فاما اوزرنه واجب دکلدر که یولنده اولن نجاست سببیله یولدن
صاپوب کندو اوزرینه یولی مشکل قیله ● وهر کمسنه که دشمندن قچه
یاخود جنک صفنده اوله یاخود ایتدن یا قورددن قچه اکا جائزدر که
فرضی دخی کیدرکن یا طوار اوستنده قیله شول وجه اوزره که سنتلرده
ذکر اولنمشدر وصکره قضا ایلمک واجب اولماز **یدنجی رخصت**
اورج اچمقدر اکر مسافر اورج اچمغه نیت ایلسه اکر طاک یری اغردقدن
صکره شهردن چقرسه جائز دکلدر که اورج اچه ● واکر سفرده ایکن
اورجن اچسه واول کون شهره کلسه جائزدر که شهرده کوندز اتمک ییه
واکر سفرده ایکن کوندز اولنده اتمک یمش اولسه واول کون شهره کلسه
جائز دکلدر که اورجن اچه ● وغازی قصر اتمک سفرده افضلدر تمام
قلمقدن تاکه خلاف شبهه سندن بری اوله که امام ابوحنیفه رحمة
الله علیه قتنده سفرده نمازی قلمق جائز دکلدر ● اما سفرده اورج
طوتمق یمکدن افضلدر تاکه قضا ایلمک اضطرابنه دوشمیه مکر که نفسنه
ضرر یتشمکدن قورقوب طاقت کتورمیه پس بودم اورجن اچمق افضلدر

وبو یدی رخصتک اوچی اوزاق سفرده اولور که انلر قصردر و اورج یمکدر و ایکه
مسح ایتمکدر اوچ کون اوچ کیجه ۰ و اوچی قصه سفرده دخی اولور که انلر
طوار اوزرنده ویسان نوز دکن سنت قلمقدر ۰ و جمعه قلمامقدر و نمازی
قضا ایتمک لازم اولمقسزن تیمم ایلمکدر ۰ اما ایکی نمازک اراسنی جمع ایلمکده
خلاف واردر ظاهر اولن قول بودر که قصه سفرده جمع ایلمک روا دکلدر
بو علملری سفر ایتمزدن اول اوکرنمک لابددر اکر سفرده حاجت و فتنه صورجق
کسنه ایله بولداش اولمازسه ۰ و قبله نک دلیللرینه و نمازک وقتلرینه
متعلق اولن علملری دخی اوکرنمک کرکدر اکر یول اوزرنده شنلک اولمایوب
قبله معلوم اولمازسه بو مقدار بیله که اویله نمازی وقتنده کنش نه یرده در
یوزی قبله یه دوندردوکی وقتده ۰ و کون طولوندوغی زمانی نه یرده در
و قطبه نه جهتده واقع اولور ۰ فاما اکر یولده اولو طاغ وار ایسه
قبله صاغ الده میدر وشر یا خود صول الده میدر وشر بو مقداردن معلوم
اولمازه والله اعلم بالصواب ۰ **یکرنجی اصل** سماعک یعنی کوکجک
آواز دکلمکک ادبلرینک و حکمنک بیانندهدر ۰ و سماعک حکمنی ایکی
بابده شرح ایده لم ان شاء الله الاعز ۰ اول باب سماعک تفتیشی
و تفتیشی حرامدر انوک بیانندهدر ۰ ایکنجی باب سماعک اثرلری و ادبلری
بیانندهدر باب اول ۰ بیلکل که الله تعالینک بر سری واردر که اول

سر آدمک کوکلنده کیزلودر آتش طاشله دمرده کیزلو اولدوغی کبی
نته کیم طاشی دمره اورمغله آتش اشکاره اولور صحرایه دوشر کذلک
کوکجک و موزون آوازی دکلمکله کوکلک کوهری حرکت ایلر و کوکلده بر
حالت حاصل اولور که آدمک اول حالتده اختیاری اولماز ۰ و بونک سببی
اول مناسبتدر که آدمه عالم علوی ایله حاصل اولمشدر اول عالم علوی
عالم ارواحدر دیرلر ۰ و عالم علوی جمالدر ۰ و حسن و جمالک اصلی تناسبدر
و هر نسنه که تناسبی اوله عالم علوینک جمالندن نمونه اولور ۰ و هر جمال
و حسن و تناسب که بو عالمده مشاهده اولنوردر کلی عالم علویدن اولن
جمالک ثمرهسیدر ۰ پس کوکجک آواز که موزون و متناسب اوله اول
عالمک عجایبنه مشابهتی اولور ۰ اول سببدن کوکجک آواز اوله آدمک کوکلنده
حرکت و شوق ظاهر اولور شویله که انسان اوزی بلمز که اول حالت
نه حالتدر ۰ و بو حالت دخی اول کوکلده اولور که ساده اوله و عالم
علویه یول ایلتمین عشقدن خالی اوله ۰ اما اکر کوکل اول اصل عشقدن
خالی اولمسه بر نسنه یه مشغول اولور و اول مشغول اولدوغی نسنه
حرکته کلور شول آتش کبی که اکا دم اورسلر یالکلنور ۰ و هر کیمسهنک
که کوکلنه الله تعالینک دوستلغنک آتشی غالب اوله انوک کوکجک
آواز دکلمسی مهمدر که انجروسنده آتشی زیاده اولور و هر کیمسهنک که

سر آدمک

كوكلنده دوستلغی بر باطل نسنه یه اوله انوك كوكجك آواز دكلكی زهر
قاتل اولور وانی دكلمك اكا حرام اولور ❁ وكوكجك آوازك سماعنن علمانك
خلافی واردر حلال میدر یاخود حرام میدر بو شول كسنه كه حرامدر دیدی
اول اهل ظاهردر كه انوك كوكلنده اعتقادی بودر كه الله تعالینك
دوستلغی آدمك كوكلنده صورت بغلمیه ❁ زیراكه اهل ظاهر اولكن
شویله دیركه انسان كندو جنسنی دوست طوتمق ممكن اولور ❁ اما اولكه
نه انسانك جنسندن اوله ونه خود انسانه متشابه اوله انسان آنی
نه وجهله دوست طوته ❁ پس انوك كوكلنده مخلوقك عشقندن غیری
نسنه صورت بغلمز ❁ واكر خالقك عشقی صورت بغلرسه خیال و
تشبیهه بنا اولور پس بو اصل عشق عشق باطل اولور بو سببدندر كه
اهل ظاهر دیركه سماع یا اویخقده اولور یاخود بر مخلوقك عشقنده
اولور و بو ایكیسی دخی مذمومدر ❁ واكر اهل ظاهره صورسلر كه الله تعالینك
محبتی خلق اوزرینه واجب اولمغك معنیسی ندر ایدر كه الله تعالینك
بیورغن طوتب طاعت ایلمكدر ❁ وبو بر اولو خطادر كه اهل ظاهر بو خطایه
دوشمشلردر ❁ وبز ذكر محبت بیاننده محبت كتابنده بو خطانك وجهی
بیان ایدهوز ان شاء الله تعالی ❁ اما بو مقامده آنی بیان ایدلم كه
سماعك حكمی كوكله كوره طوتمق كركدر ❁ زیراكه هیچ بر نسنه نك سماع

اولسون كوكل اشغنه سنده بو اصلدر و دوكلی چلوق چوبانلرك عادتیدر
اما شافعی رضی الله عنه ایدر دوددك حلال اولمسنه دلیل بودركه دودك
آوازی رسولك قولاغنه ایرشدكده بر ماغن قولاغنه قویدی و عمر
رضی الله عنه ایتدی قولق طوت اوله ما نده كه دوددك چالمقدن فراغت
ایده لر بكا خبر ویردیدی ❁ پس رسولك صلی الله علیه وسلم امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه قولق طوت دیو رخصت ویرمسی دوددك
آوازی حلال اولمسنه دلیلدر ❁ اما رسولك صلی الله علیه وسلم
بر ماغن قولاغنه قویمسی اكا دلیلدر كه رسول صلی الله علیه وسلم
اول وقتده بر اولو و شریف حالی وار ایمشدر بو آوازی اول حالدن
مشغول ایدر دیو فكر ایلمشدر ❁ زیراكه سماع الله تعالینك شوقن یقین
اولمسه یقین كتورر ❁ و سماع عظیم فائده در اول ضعیفلره نسبت كه انلرك
بو حالتی یوقدر ❁ اما اول كمسنه كه الله تعالینك سوكوسنده مستغرق
اوله سماع اكا مانع اولور و انوك حقنده سماع نقصان اولور ❁ پس
رسول صلی الله علیه وسلم دوددك آوازن دكلمدوكی حرام اولمغه دلالت
ایلمز زیراكه چوق مباح نسنه واردر كه اندن انكرلر ❁ اما دوددكی
عمر رضی الله عنه دكله دیو دستور ویردوكی مباح لغه دلیلدر
زیراكه هیچ غیری احتمالی یوقدر ❁ ودخی سبب اولدركه اقین شعرك

كوكل

ایچنده یرمزسنه اولیه مثلا یا هجو اوله یا اهل دینه طعن اوله
رافضیلرک شعری کبی که صحابه حقنده دیرلر ● یاخود بر عورتک وصفی
اوله زیرا که عورتلرک نامحرم ارلر اوکنده وصف بیان ایلمک جائز
دکلدر بوذکر اولنان شعرلرک دکلمسی حرامدر ● اما اول شعرکه انده
زلف وخال وجمال وصورت وفراق ووصال خبری اولسه وهر نسنه‌که
عاشقلرک عادتیدر اول شعرک ایچنده اولسه انی دیمک واشتمک
حرام دکلدر ● واول وقت حرام اولورکه بر کمسنه بو اصل شعری
سودوکی عورت فکریله یاخود سودوکی اوغلان فکریله دکلیه
زیرا که بو فکرله حرام اولور ● اما صوفیلر واول کمسنلرکه الله تعالی‌نك
دوستلغنه مستغرق درلر وسماع الله تعالی‌نك محبتیله ایلرلر
بو بیتلر انلره زیان ایلمز زیرا که بو بیتلرک هر برنده بر معنی فهم
ایدرلرکه کندو حاللرینه لایق اوله کاه اولورکه زلفدن ظلمت کفر
فهم ایدرلر ویوزدن نور ایمان فهم ایدرلر ● وکاه اولورکه زلفدن
الوهیت معنی‌سنك ادراکنده واقع اولن اشکال سلسله‌سن فهم
ایدرلرنته‌کم شاعر ایدر بیت گفتم بشمارم سر یک حلقهٔ زلفت
تا بو که بتفصیل سر جمله برآرم ● یعنی دیلدم که اونک زلفنك
بر حلقه‌سن صنم شایداونک جمله سنك تفصیلنه واقف اولم دیو

بیت خندید بمن بر سر زلفین شکینش ● یک پیچ بپیچید و غلط
کرد شمارم ● یعنی نگار کلدی وزلف مشکینلرینك باشنی بر کره طولندردی
وحسابمی غلط قلدی پس بو زلفدن اشکال سلسله‌سن فهم ایدرلر
یعنی بر کمسنه دیلرکه کندو عقلنك تصرفیله اول اشکالی فهم ایلیه
وحضرت الوهیتدن بر قیل باشنجه نسنه اکلیه اول کمسنه‌نك ملاحظه‌سنه
بر صر مشوق واقع اولورکه دوکلی حسابی غلط اولور ● ودوکلی عقللری
مدهوش اولور ● واکر شعرده شراب ومستلك خبری واقع اولسه
ظاهرده اولن شرابی ومستلکی فهم ایلمزلر مثلا اکر شاعر دیسه بیت
کرمی دو هزار رطل پیمایی ● تا خود نخوری نباشدت زیبایی ● یعنی اکر
ایکی بیك رطل شراب اولچسك تا که سن اول شرابدن ایچمیه‌سن
سکا اونك سرخوشلغی حاصل اولماز ● وبو بیتدن انی فهم ایدرلر
دینك مصلحتی حدیثله وعلمله راست کلمز بلکه ذوقله راست کلور ●
اکر عشق ومحبت وزهد وتوکل وسائر معنالرک بیاننده بر کتاب
تصنیف ایلسك وبی‌نهایه کاغدلری قرالسك هیچ فائده ایتمز تا اول
معنالرله صفتلنمینجه واول معنالرکه خرابات بیتلرنده ذکر ایدرلر
انلردن دخی غیری نسنه فهم ایدرلر مثلا اکر شاعر دیسه بیت
هر کو بخرابات نشد بی دینست ● زیرا که خرابات اصول دینست

یعنی اول کمسنه که خراباته وارمیه دینمزدر زیراکه خرابات
دینک اصولیدر یعنی بو صفتلرکه معموردر خراب اولمیوکرک
تا اول نسنه که آدمینک کوهرنده واردر ظاهر اولوب معمور اوله
و بنلرک شرحی اوزونیدر • وهر کمسنهنک کندو درجه سنه مناسب
بر کلمسی واردر و بو سوزی سویلمکک سببی اولدرکه ابلهلرد
واهل بدعتدن بر طائفه صوفیون طائفه سی صنم و زلف وخا
ومستلک وخرابات سوزلرن سویلکز ودکلر دیوب تشنیع ایدر
شویله صنورلرکه بو سوزلر ایله بر اولو حجت سویلیوب عظیم طعن
ایلمش اوللر • وصوفیلرک حاللرندن خبرلری یوقدر انلرک سماع
که واقع اولور بیتک معنیسی اوزرینه اولماز بلکه مجرد اوازندر
اولور • زیراکه سماع دودک آوازیله دخی اولور و ابلهلر کولو
ایدرلرکه صوفی خود بو بیتک معنیسن بلمزیدن سماع ایدر •
ابله بو مقدار بلمزکه دوه دخی عربی بلمز فاما کاه اولورکه عرب
نغمه سیله شوقه کلوب شول قدر کیدر آغر یوکله که منزله
نغمه دن الحکید کلرنده درحال دوشوب هلاک اولور نیچه
که بو ابله دوه ایله جنک ایلیوب ایده که سن خود عربی بلمز
پس بو نه شور و شوق درکه سنده ظاهر اولدی • وکاه اولور

عربی بیتدن دخی بر نسنه فهم ایلرلرکه اول نسنه عربی بیتک
معنیسی دکلدر ولکن کندولره حال ایرشدوکی اوزره فهم ایدرلر
زیراکه انلرک مقصودی شعرک تفسیری دکلدر بر کمسنه بو بیتی
اوقودی مصراع ما زارنی فی النوم الا خیالکم • بر صوفی بونی
ایشدوب وجده کلدی صوفییه ایتدیلر بو وجد نه در چونکه سن بلمزسن
که بو کمسنه نه دیر • صوفی ایتدی نیچون بلمزم اول کمسنه بز زارز دیدی بو
طوغرو دیر بز زارز و درمانده یوز • و بیتک معنیسی خود اویخوده
بزی سزک خیالکزدن غیری نسنه زیارت ایتمدی دیمک اولور پس
صوفیلرک سماعی بویله اولور • و بر کمسنهنک که کوکلنه بر ایش غالب
اوله هر نه ایشدرسه آنی ایشدر و هر نه کورسه آنی کورر • و هر
کمسنه که عشق اودینی عشق حقیقیده یا خود عشق مجازیده کورمیش
اوله بو خصوص اکا معلوم اولماز دردنجی سبب اولدرکه آوازه یی
دکلین کمسنه یکد اوله زیراکه جوان اولن کمسنه زلف وخال وخوب
جمال خبرن ایشتدکده غالب بودرکه شیطان انوک بوینه بصوب
شهوتینی حرکته کتورر • وکوزللرک عشقنی انوک کوکلنه ترغیب
ایلر و عاشقلرک احوالن دکلدکده اوزینه دخی خوش کلوب عشقی
آرزو ایدر • و عشقک طلبنه باشلر تا که اوزی دخی طریق عشقه کیر

٢٤٧

یعنی اول کمسنه که خراباته وارمیه دینمزدر زیرا که خرابات
دینلن اصولیدر یعنی بو صفتلر که معموردر خراب اولمق کرک
تا اول نسنه که آدمینک کوهرنده واردر ظاهر اولوب معمور اوله
و بیلرلن شرحی اوزوندر • و هر کمسنک کندو درجه سنه مناسب
بر کلمسی واردر و بو سوزی سویلمکک سببی اولدر که ابلهلردن
و اهل بدعتدن بر طائفه صوفیون طائفه سی صنم و زلف و خال
و مستلک و خرابات سوزلرن سویلکز و دکلر دیوب تشنیع ایدرلر
شویله صنورلر که بو سوزله بر اولو جنت سویلیوب عظیم طعن
ایلمش اوللر • و صوفیلرک حاللرندن خبرلری یوقدر انلرک سماعلری
که واقع اولور بیتک معنیسی اوزرینه اولماز بلکه مجرد اوازندن اوتری
اولور • زیرا که سماع دودلک آوازیله دخی اولور و ابلهلر کولوب
ایدرلر که صوفی خود بو بیتک معنیسن بلمزندن سماع ایدر • و بو
ابله بو مقدار بلمز که دوه دخی عربی بلمز فاما کاه اولور که عربلرک
نغمه سیله شوقه کلوب شول قدر کیدر آغر یوکله که منزله ایرشوب
نغمه دن الحکد کلرنده درحال دوشوب هلاک اولور بس کرکدر
که بو ابله دوه ایله جنک ایلیوب ایده که سن خود عربی بلمزسن
پس بو نه شور و شوقدر که سنده ظاهر اولدی • و کاه اولور که

بی بیتدن دخی بر نسنه فهم ایلرلر که اول نسنه عربی بیتک
معنیسی دکلدر ولکن کندو لوه حال ایرشدوکی اوزره فهم ایدرلر
زیرا که انلرک مقصودی شعرک تفسیری دکلدر بر کمسنه بو بیتی
وقرهدی مصراع ما زارنی فی النوم الا خیالکم • بر صوفی بونی
ایشدوب وجده کلدی صوفیلر ایتدیلر بو وجدک ندر جوکه سن بلمزسن
بو کمسنه نه دیر • صوفی ایتدی نیچون بلمزم اول کمسنه بز زاردر دیو بو
عرودیر بز زارز و درمانده یوز • و بیتک معنیسی خود اویخوده
سنک خیالکزدن غیری نسنه زیارت ایتمدی دیمک اولور بس
و صوفیلرک سماعی بویله اولور • و هر کمسنک که کوکلنه بر ایش غالب
اوله هر نه ایشدرسه آنی ایشدر و هر نه کورسه آنی کورر • و هر
کمسنه که عشق اودنی عشق حقیقیده یا خود عشق مجازیده کورمشدر
له بو خصوص اکا معلوم اولماز • دردی بی سبب اولدرکه آوازه بی
کلین کمسنه یکدا اوله زیرا که جوان اولن کمسنه زلف و خال و خو
الخبرن ایشتدکده غالب بودر که شیطان انوک بوینه بصوب
شهوتینی حرکته کتورر • و کوزللرک عشقنی انوک کوکلنه ترغیب
و عاشقلرک احوالن دکلدکده اوزینه دخی خوش کلوب عشقی
زو ایدر • و عشقک طلبنه باشلر تا که اوزی دخی طریق عشقه کیر

وارلردن وعورتلردن چوق کمسنه واردرکه صوفیلر لباسن
کیمشلردر و بو اصل عشقه مشغول اولمشلردر اهل ذوق و عبادتز
اوکرنوب بو عشقه عذرلر دیلیوب ایدرلرکه فلان کمسنه یه
بر شور و سودا حاصل اولمشدر و بولنه عشقك خار و خاشاکی
دوکلمشدر وهم ایدرلرکه بو عشق حقك دوریغیدر وعاشق
اولن کمسنه یی حقك دوزغنه مبتلا قلمشلردر وهم ایدرلرکه
کشی کندو نفسنی صقوب معشوقنه ایرکورمکه جهد ایلمك اولو
خیردر حرسوزلغه ظریفلق و خوشخولق دیو آد ویرمشلردر و
وفسق ایدوب لواطه قلمغه شور و سودا دیو آد قومشلردر وکاه
اولورکه کندولرك عذرلری ایچون ایدرلرکه فلان پیرك فلاند
اوغلانه نظری واردر و بو اصل عشق اولورلرك یولنده واقع
اولمشدر و بو لواطه دکلدر بلکه شاهدبازلقدر ومحبوبله معامله
ایلمك روح بازلقدر دیرلر و بو جنس ترهاتی بربرینه اوردلر تاکه
کندو عیبلرن بو اصل نا معقول نسنه لر له اورترلر وهر کمسنه کیم
بوبیله ایشلرك حرام اولدوغنه وفسق اولدوغنه اعتقاد ایتسه
قانی حلال اولور و اول کمسنه که پیرلردن حکایت ایدرلر که پیرلر
محبوبه نظر ایتمشلردر دیو کذب درکند و عذرلرندن اوترو دیرلر

یاخود پیر اوغلانه نظر ایتدی ایسه شهوتله نظر ایتمشدر نته کیم
بر سبزه یه یا قرمزی کله یا بر چیچکه نظر ایلیه یاخود احتمالدر که اول
پیر دخی خطایه دوشمش اوله که پیرلرك دوکلیسی معصوم اولماز
و بر پیره بر خطا واقع اولوب بر کناه ایشلمکله اول کناه حلال اولماز
و داود علیه السلامك قصه سن بو خصوصدن اوتری کتورمشلردر
تا بله سن که هیچ کمسنه بو اصل خطالردن امین اولماز اکرچه اولو دخی
اولورسه و داودك علیه السلام قلدوغی توبه یی و زاریی و اغلمغی که
حکایت قلمشلردر اندن اوترو حکایت قلمشلردر که تا انی عجب طوتنب
کندوکی معذور طوتمیه سن و پیرلرك اوغلانه نظری دوشمسنه بر
سبب دخی واردر لیکن بو سبب از واقع اولور مثلا بعض کمسنه اولو
که اکا صوفیلره حاصل اولن حالتلردن بعض نسنه لر کورنور کاه اولورکه
جواهر ملائکه و ارواح انبیا انلره کشف اولوردر مثلا که و اول کشف
کاه اولورکه غایت کوکجك آدم صورتنده اولور زیرا که معنینك
حقیقتی ایچون مثال لازمدر و چونکه اول معنی معانیء ارواح اورتسنده
غایت کوکجك اوله انوك مثالی دخی عالم صورتده غایتده کوکجك اولور
و عربده هیچ دحیه الکلبیدن کوکجك صورتلو کمسنه یوغیدی رسول
صلی الله علیه وسلم جبرائیلی علیه السلام دحیه الکلبی صورتنده

کوردی اندن صکره کاه اولور که اول کشفدن بعض نسنه بر صقلر
مثالنده دوشر و اول صورتدن عظیم لذت بولور • و چونکه اول
کشف حالتندن کیرو کلوب اول معنی حجابده قله اوزی اول معنینک
شوقنده و طلبنده قالور • و کاه اولور که اول معنی ارتوق کیرو کلمز بر
اونک ظاهر کوزی بر کوکجک صورته دوشسه که اول معنی‌ده اول معنی
اولن صورتله بو کوکجک صورتک مناسبتی اولسه اول حالت انده
تازه اولوب اویانوی قلدوغی معنینک لذتن کیرو بولور • و اول کشف
بو صورتدن وجد و حالت حاصل اولور • پس روا اولور که بر کمسنه
کوکجک صورت تماشا ایلمکه رغبت ایده بو حالتی کیرو بولمق ایچون
هر کمسنه که بو سرلردن خبردار اولمیه • بو کمسنه‌نک کوکجک
صورته بو رغبتنی کورسه کوردکده شویله صنور که بو دخی اول صورتک
شول صفتله نظر ایلر که اوزی اول صفتله نظر ایلر • زیرا که اوزینک
اول صفتدن غیری نسنه‌دن خبری یوقدر • والحاصل صوفیلرک
کاری عظیم کاردر و خطرناکدر و غایتسز اولودر • و غلط هیچ
بر نسنه‌یه یول بولمز صوفیلرک احوالنه یول بولدوغی کبی • پس
بو مقدار اشارت اولندی تا معلوم اوله که صوفیلر مظلوملردر
و خلایق شویله صنورلر که صوفیلر بو زمانه‌ده پیدا اولن صورت

ز اول عنت بدان میل کجاست • و امروز ملول بودن از بهر چراست
یعنی اولدن نکارسنک میلک وار ایدی اول میل قنده کیتدی و بو کون
سندن انجنمک ندندر و نرودر • هر مریدک که ابتدا حالی تیز و روان اولسه
وانذن صکره مرتبه سندن دوشوب ضعیف اولسه شویله صنور
که الله تعالینک اکا میلی و عنایتی وار ایدی شمدی اول میلی دونوب
متغیر اولدی • و الله تعالینک حقنده بو تغیری فهم ایلمک کفردر بلکه
شویله اعتقاد ایلمک کرکدر که تغیرک اصلا الله تعالی‌یه یولی یوقدر •
زیرا که الله تعالی تغیر قبلیجی در اوزی متغیر اولیجی دکلدر بلکه شویله
اعتقاد ایلمک کرکدر اوزنک صفتی دوشمشدر • و اول معنی که اوزنه
فتح اولمش ایدی حجابه کیرمشدر • و الله تعالی جانبندن هرکز منع
و حجاب و مدخل اولماز بلکه حقک درکاهی کون کبی آچوقدر • و انونک
نوری جمیع عالمه مبذولدر • مکر شول کمسنه‌یه مبذول اولمیه که دیوار
اردنه کیروب اول نوردن محجوب اوله و بو وقت تغیر کندوده اولور
کونشده اولماز • و کرکدر که اول حجابه دوشن کمسنه ایده • بیت
خورشید بر آمد ای نکارین دیرست • بر بنده اکر تابد از ادبار منست
یعنی کون طوغدی ای نکارین کچ‌در • اکر کون بو بنده اوزرینه طوغمزسه
بو بنده‌نک دولتسزلکندندر دیو کرکدر که واقع اولان حجابی کندودن بیلودر ولکن

حواله ایلیه • و بوندن مقصود مثالدر • پس کوکدر که هر نسنه که
نقصان و تغیر صفتلریدر کندو نفسندن بیله • و هر نسنه که جمال
و جلال صفتلریدر الله تعالی دن فهم ایلیه هر کسنه نک که بو سرمایه سی
و اعتقادی اولمسه تیز کفره دوشر و اوزی کفره دوشدکندن خبردار
اولماز و بو سببدندر که سماعک خطری الله تعالینک دوستلرندن
عظیملردیمشلردر اوچنجی درجه اولدر که مریدلرک درجه سندن
تجاوز ایتمش اوله و مقدمات ولی احوالی کیرو صلمش اوله • و اول حالک
نهایتنه ایرشه اکا فنا دیرلر و بو قلو دیرلر حق تعالیدن غیری نسنلره
نسبتله • و توحید و برلک دیرلر حق تعالینک ذاتنه نسبتله و بو اصل
کسننک سماعی فهم طریقیله اولور بلکه سماع اکا ایرشدکده بو قلو
و برلک حالتلری انوک قلبنده تازه لنور • و بالکلیه کندودن غائب
اولوب بو عالمدن بیخبر اولور • و کاه اولور که یره اوده دوشسه
مثلا خبری اولماز • نته کم ابو حسن نوری رحمة الله علیه سماع حالنده
بر یرده سکردر که انده قمش اکوب بچمشلردی • و ایاغی جمله کسلوب
پاره پاره اولوردی اوزی اندن بیخبر ایدی • و بو درجه یه ایرن
کسننک سماعی زیاده کاملدر • و مریدلرک سماعی بشریت صفتیله
مختلطدر • و اول سماع شول کسننک درکه اوزی اوزندن بالکلیه

النمش

النمش اوله نته کم اول خاتونلر که یوسفی صلوات الله علیه کوردیلر
و اوزلرین بالکلیه اونودوب اللرین کسدیلر و سن بو قلو عالمنی انکار
ایدوب بن خود اول کسنه یی کوردم اول ندن یوق اولمشدر دیمه سن
زیرا که اول کسنه سنی کوردو و کان دکلدر که سنی کوردو و کلی انوک
شخصیدر • و اکر اول کسنه هلاک اولسه یینه انی کوردرسن فاما
حقیقتده یوغ اولمشدر • زیرا که انوک حقیقتی اول لطیف معنیدر که
محل معرفتدر اکر دوکلی نسنه لرک معرفتی اندن غائب اولسه معرفتلره
نسبتله اول یوق اولمش اولور • و اکر اوزندن دخی بیخبر اولسه اوزینه
نسبتله دخی یوق اولمش اولور • و اکر الله تعالینک ذکرندن غیری نسنه
قلمیوب جمله سندن غائب اولسه هر نسنه که فانیدر کیدوب انجق باقی
قالمش اولور • و توحیدک معنیسی بودر که حقدن غیری نسنه کورمیوب
دوکلی اولدر بن یوغم دیه • و یا خود بن دخی اولمردیه • و بر طائفه بو مقامده
غلط ایدوب بوندن حلول ایله تعبیر ایتمشلردر • و بر طائفه دخی
اتحاد ایله تعبیر ایتمشلردر • و بوا کا بکزر که بر کمسنه هرکز آینه کورمامش
اولسه و آینه یه نظر ایلیوب کندو صورتن کوره شویله صنور که
اوزی آینه یه کیرمشدر • یا خود آینه کندو صورتیدر و آینه نک
صفتی آق و قزلدر • پس اکر اوزینی آینه یه کیردی صنورسه حلول اولور

واکر آینه اوزرینک صورتی اولدیغی صورتسنه اتحاد اولور وبو ایکیسی
دخی غلطدر زیرا که هرکز آینه صورت وصورت آینه اولماز لیکن
ظاهرده ایله کورینور • وشول کمسنه که احوالی تمام اکلمش اوله اولور
صور وبونک شرحی بونک کبی کتابده مشکلدر زیرا که بونک تفصیلی
اوزندر ایکنجی مقام اولدر که سماعده اولن کمسنک فهمندن صکره
اکا بر حال حاصل اولور واول حاله وجد دیرلر و وجد لغتده بولمغه
دیرلر یعنی وجدک معنیسی اولدر که بر حالته ایره که اندن ایلرو حالته
ایرممش ایدی وبو حالتک حقیقتنده سوز چوقدر که اول حالته نسنه در
صحیح بودر که اول حالت بر نوع دکلدر بلکه چوق نوعی واردر • اما جمله
انواعی ایکی نسنه یه راجعدر بری احوال جنسیدر وبری مکاشفات جنسیدر
اما احوال جنسی اولدر که اهل سماعده بر صفت غالب اولوب انی مست کبی
ایلر واول صفت کاه شوق اولور وکاه خوف اولور وکاه عشق آتشی
اولور وکاه غم اولور وکاه حسرت اولور • وبونلرک اقسامی چوقدر
اما شول آتش کوکله غالب اوله انوک تتونی دماغه ایریشوب
دماغدن حواسنه غلبه ایلر تا که اول کمسنه کورمز وایشتمز اولور •
اویخویه وارمش کمسنه کبی یاخود کوروب ایشدرسه اول کوردوکی
وایشتدوکی نسنه دن غافل اولور مست اولن کمسنه کبی • اما ایکنجی

قسم که مکاشفاتدر اولدر که سماع حالنده اهل سماعه بعض
نسنه لر حاصل اولمغه باشلر • واول نسنه لرک بعضی مثال کسوتنده
حاصل اولور وبعضی صریح حاصل اولور • ومکاشفه خصوصنده
سماعک تأثیری اول جهتدندر که سماع کوکلی صافی قلور شول
آینه کبی که انوک اوزرینه تورز قونسه انی پاک ایدرلر تا که صورت
انده ظاهر اوله • واول معنیدن نه نسنه که عبارت وکلمات کتوره لر
علمی وقیاسی ومثالی اولور واول معنینک حقیقتی اول کمسنه دن
غیریه معلوم اولماز که اکا ایرشمش اوله • وهر کمسنه یه کندو بصدوعی
یر معلوم اولور اکر غیر کمسنک بصدوعی یرده تصرف قلمق دلسه کندو
بصدوعی یره قیاس ایلر • وهر نسنه که قیاسله اوله ورق علمدن اولور ورق
ذوقدن اولماز اما بو مقدار ذکر اولندی • یا شول کمسنه لره که بو ذوق
حاصل اولماز بو خصوصه اعتقاد ایلیوب انکار ایلمیلر که انکارک منکرلره
زیانی واردر • وزیاده ایله اول کمسنه در که شویله صنه که کندو بو عاغنده
بولنمین نسنه پادشاهلر خزینه سنده دخی بولنماز • وبو ایله دن
زیاده اولدر که اوزینی کندوده اولن مختصر نسنه ایله پادشاه وامثالی
بلور بن دوکلی نسنه لره ایرشمشم دوکلی نسنه لر بنده حاصلدر • وهر
نسنه که بنده حاصل دکلدر اول فی نفس الامر یوقدر دیه • بو دوکلی

انكادلر بو ایكی نوع اهلدن حاصل اولور • و بلكه وجد كه تكلفله اوله
عین نفاق اولور مگر شول وجد نفاق اولیه كه انوك سببلرینی تكلفله
كوكله كتوره تا حقیقت وجد حاصل اولسون دیو • و خبرده كلمشدر كه
قرآن دكلدكده اغلایه‌سز و اگر اغلمق كلمزسه باری تكلفله اغلیه‌سز
و بو خبرك معنیسی اولدر كه اغلمغك سببلرینی كوكله كتوره‌سز و تكلفك
البته تأثیری واردر زیرا كاه اولور كه تكلف حقیقته ایرشدرر • سؤال
اگر بر كمسنه ایدرسه كه صوفیلرك سماعی حق اولوب حقیچون اولورسه
نیچون صحبتلرده خوش آوازلی حافظلر كتوروب قرآن اوقتمزلر بلكه خوشخوانلر
كتوروب غزللر اوقودرلر با خصوص كه قرآن كلام حقدر آنی دكلمك اولی در • جواب
اولدر كه آیت قرآن اوزره دخی سماع چوق واقع اولور و اندن دخی وجد
چوق ظاهر اولور • و چوق كمسنه واردر كه قرآن دكلركن عقلی كیتمشدر •
و چوق كمسنه واردر كه قرآن دكلركن جان ویرمشدر و بونك حكایتی
اوزندر كتاب احیاده تفصیل اوزره دینلمشدر • اما حافظ بدلنه خوشخوانلر
و قرآن یرینه غزللر اوقودوغنك بش سببی واردر • اول اولدر كه قرآن
آیتنك دوكلیسنك عاشقلر حالنه مناسبتی یوقدر كه قرآنده كافرلرك
حكایه‌سی و اهل دنیانك معامله‌سی و بونلر كبی نسنه‌لر چوقدر زیرا كه
قرآن اصناف خلقك دوكلیسنك شفاسیدر • اگر حافظ مثلا بو آیتی

اوقیه كه آنه‌نك میراثندن حصه‌سی آلتی ده بردر و قرنداشلك
بار ایمدر • یا خود اول آیتی اوقیه كه بر عورتك اری هلاك اولسه درت
آی اون كون عدت چكمك كركدر بو مثللو آیتلر عشقی اودن اتوره‌مز مكر
اول كمسنه‌نك اودن اتوره كه غایت عاشق اوله • و هر نسنه ایله سماع ایدن
اگرچه مقصودندن اراق دخی اولورسه • و بونك كبی عاشقلر بولنور
ایكنجی سبب اولدر كه خلقك چوغی قرآنی ازبیلورلر و قرآنی تكرار اوقردر
و هر نسنه كه چوق ایشدلمش اوله غالب بودر كه كوكلی اویرمز تا اگر بر كمسنه
بر بیتی اول ایشدوب حال ایدرسه ایكنجی كره ده اول حال حاضر اولمازدر و تا
تازه غزل اوقنمق اولور و تازه تازه قرآن اوقنمق اولماز • و رسولك صلی الله
علیه و سلم زماننده عربلر قرآنی ابتدا كلوب دكلدكلرنده اغلرلردی
انلره نیجه حال حاصل اولوردی ابو بكر رضی الله عنه انلره ایدردی
كما كنتم ثم قست قلوبنا یعنی بز دخی سزك كبی قرآنی دكلركن
اغلردق شمدی بغرمز قاتی اولدی یعنی قرآنله انس و قرار طوتدی • پس
هر نسنه كه تازه اوله انوك اثری زیاده اولور • و بو سببدن ایدی كه
عمر رضی الله عنه حاجیلره امر ایدردی كه اكلمیوب یرلو یرینه كیده‌لر
و ایدردی قورقرم كه كعبه‌یه كوزلری اوكرنوب كعبه‌نك حرمتی انلرك
كوكللرندن كیده • اوچنجی سبب اولدر كه اكثر كوكل حركته كلمز مادام كه

انی کوجک آوازه ایله و وزن شعر ایله حرکته کتورمیه سن و بو حدیثده
که حدیثیله سماع آز واقع اولور بلکه اکثر کوجک آواز ایله اولور اکر وزنیله
و مقامیله اولورسه • و هر دستانک و مقامک بر حالی واردر و قرآنی
دستانه اویدرمق و انده تصرفلر ایلمک روا دکلدر • و آوازه سز خود
مجرد کلمات اولور تأثیر ایلمز مکر بر کوکلده تأثیر ایلیه که آتشی غایت ایله
اولمغین شوقه کله دردنجی سبب اولدرکه بیجه کوجک آوازه ایله دخی
مدد و یرمک کرکدر تا که تأثیری زیاده اوله • دف و طبل و دودک
کبی و بونلرک غیری نه که واردر • و بونلر خود قرآنه مناسب دکلدر
زیرا که بونلرده لعب و لهو صورتی واردر نته کم رسول صلی الله علیه
علیه و سلم ربیع بن مسعود اونده واردی جاریه‌لر دف چلوب ایرلرلردی
چونکه رسول صلی الله علیه و سلم کوردیلر شعرله دعا ایلمکه باشلدیلر
رسول صلی الله علیه و سلم ایتدیلر اولک اولکجه ایرلرسکز اویله ایلک که
دعا قصدیله اولور دفده لعب و لهو صورتی واردر دعایه مناسب
دکلدر بشنجی سبب اولدرکه هر کیمسنه‌نک که بر حالی اولسه حالنه
مناسب بر بیت دکلمه‌که حریص اولور • اکر حالنه موافق اولسه
انی دکلمکی کرک کوردر • و کاه اولور که اول بیتی اوقین کیمسنه بو بیتی اوقمه
فلان بیتی اوقی در • و قرآنی کرک کورمک اولماز • و کاه اولور که دوکلی

آیتلر بر کیمسنه‌نک حالنه مناسب اولماز • و اکر بیت ویزینک حالنه
مناسب اولمسه اوزی بیتک معناسی اوز حالنه مناسب اولور و واجب
دکلدر که شعردن شاعرک قصد ایتدوکی معنایی فهم ایده سن • اما
قرآنی کندو فکرک اوزرینه حمل ایدوب کندو معناسندن دوندرمک
لایق دکلدر • پس مشایخک غزلخوانلری و خوشخوانلری اختیار
ایتدوکلرینک سببی بودر • و بو ذکر اولنان معنالرک حاصلی ایکی
سببه راجعدر • بری دکلین کیمسنه‌نک وصف حالی اولمق و بری قرآنک
حرمتن صقنوب تصرف قلمق • اوجنجی مقام سماعک و حرکتک و رقصک
وقتلرین بیلمک بیاننده‌در • هر نسنه که آدم انده مغلوب و
بی اختیار اوله انده اوتروا کاصوری و حساب اولماز و هر نسنه که
اختیارله اوله اوزی خلقه صاحب حال کوسترمک ایچون اوله
حال بو که صاحب حال اولمیه اول کوستردوکی فعل حرام اولور • زیرا که
عین نفاق اولور • ابو القاسم نصرابادی ایتدی بن ایدرم که بو قوم سماعه
مشغول اولمق اولیدر غیبته مشغول اولمقدن • و عمرو بن محیط ایتدی
اکر اوتوز یل غیبت ایلسلر سماعده بر یلان حالت کوسترمکدن اولیدر
و بلکه سماعده اولیدر که سماع ایلدکن ساکن اوله • و سماعک اثری
اونک طشره سنده ظاهر اولمیه و کندو اوزینی صقنجق مقداری قوتی

اوله زیرا که حرکت ایلمک وچاغرمق واغلمق ضعفدن اولور لیکن بویله
قوی کسنه از بولنور وکویا ابوبکر رضی الله عنه کنا کما کنتم ثم قست
قلوبنا دیدیکنک معناسی بودر یعنی اول بز دخی سزلکبی صبر ایدمزدک
شمدی طاقت کتوررز اولدق واول کسنه که اوزینی صقلمغه قادردر کلدر
کرکدر که تا ضرورت وقتی ایرمدکجه اوزینی صقلیه بر کیجه جنیدک
رضی الله عنه صحبتنده ایدی هر بارکه سماع اولوردی اول یکت فریاد
ایلردی جنید بر کون ایتدی اکر بر دخی بویله ایلرسک بنم صحبتمه کلمه
پس اول یکت زیاده جهد ایدوب صبر ایلردی تا اوزینه شول مرتبه صقلدی
که بر کون بر فریاد اوردی که قرنی یارلدی وجان تسلیم ایلدی ● اما اکر
بر کمسنه ریا ایچون رقص ایلسه یا خود تکلفله اوزینی اغلمغه حمل ایلسه
جائزدر ورقص شرعده مباحدر زیرا که زنکیلر مسجد قپوسنده
رقص ایلدیلر وعایشه انلرک تماشاسنه واردی ورسول صلی الله
علیه وسلم امیر المؤمنین علیه کرم الله وجهه سن بندنسن وبن سندنم
دیدکده علی شادیلغندن رقص ایلیوب ایاغن بچه کره یره اوردی
نته کم عربلرک عادتی در شادیلق حالنده رقص ایلیوب ایقلرین یره
اورمق ● رسول صلی الله علیه وسلم جعفره رضی الله عنه سن بکا بکزرسن
خلقده وخلقده دیدکده جعفر شادیلغندن رقص ایلدی ● ورسول

صلی

صلی الله علیه وسلم حارثه رضی الله عنه سن بنم قرنداشم وبولداشم سن
دیدکده حارث شادیلغندن رقص ایلدی ● پس اول کمسنه که رقصی
حرامدر دیر خطا ایلر زیرا که رقصک غایتی بودر که اویون اوله اویون
خود حرام دکلدر ● باخصوص که کوکلنده اولن حالت قوی وزیاده
اولسون دیو رقص ایلیلر که بو حرام اولمق دکل بلکه مقبول نسنه اولور ●
اما قفتان پاره لمق اختیارله اولسه جائز دکلدر که بی فائده مالی ضایع ایلمک
اولور ● اما اکر مغلوب اولوب اختیارلنده اولمسه جائز اولور وقفتانی
پاره لمقده اختیارک نه دکلو دخلی اولورسه لیکن کرکدر که اول اختیارده
مضطر اوله شویله که اکر ایتمک دلسه قادر اولمیه نته کم خسته نک
ایکلدوسی اختیارله اولور ● اما اکر ایکلمک دلسه قادر اولماز وهر
قصد وارادتله اولن نسنه لردن آدم الجمکه قادر اولماز وهر وقتده
که صوفی بو وجه اوزره مغلوب اوله کناهکار اولماز اما انلرک اختیارلریله
حرکت ایتدوکلری وخرقه لرن پاره لیوب اولشدردکلری که بر طائفه
بو جائز دکلدر دیو اعتراض ایتشلردر انلر بو اعتراضده خطا ایتشلردر
زیرا بزی دخی پاره لیوب کوکلک دیکرلر چونکه انی ضایع قلمیوب
بر مقصود ایچون پاره لرلرسه جائز اولور ● اکر خرقه نک دخی پاره لردن
درست جانبنه طاعتسلر تا که دوکلی کسنند اول پاره لردن نصیبی

اولوب سجاده لرينه وخرقه لرينه ديكه لر جائز اولور زيرا كه اكر
بر كمسنه بر پاره بزى يوز پاره ايليوب يوز درويشه ويرسه جائز
ايدى اول خرقه نك دخى هر پاره سى اونك كبى اولور كه هر بر ايشه يارار

سماعك ادبلرينك بياننده در بلكل كه سماعده اوچ نسنه مهم اولور
كه انلر زمان ومكان واخواندر زيرا كه هر بار كه كوكل بر نسنه يه
مشغول اوله يا خود غاز وقتى اوله يا طعام يمك وقتى اوله يا خود
بر وقت اوله كه انده كوكلر پراكنده اولور اوله بو وقتلرده سماع
بى فائده اولور اما مكان اكر يول اوزرى اولسه يا خود قرانكو ويران
ير اولسه يا خود بر ظالم كمسنه نك اونده اولوب وقتى مشوش
اولسه اما اخوان كركدر كه هر كيم حاضر اولورسه اهل سماع اوله
اكر اهل دنيادن متكبر اولن كمسنه حاضر اولسه يا سماعه منكر اولن
عابد حاضر اولسه يا خود كوجله حال ورقص ايلين كمسنه حاضر
اولسه يا خود اهل غفلتدن اولن قوم حاضر اولسه كه انلر سماعى
باطل فكرلر ايله ايدرا ولر يا خود بيهوده كلماته مشغول اولوب
هر جانبه نظر ايدوب حرمت صقلمين كمسنه لر حاضر اولسه يا خود
عورت طائفه سى تماشا ايچون حاضر اولسه لر كه كيتدلر اراسنده
اولوب بريسنك فكرندن خالى اولمسلر بونك سماع اينه يرمز

وجنيد

وجنيدك رحمة الله عليه سماعده زمان ومكان واخوان شرط
دردیدیكنك معنیسی بودر • اما سماع شول يرده اولسه كه تازه
عورتلر تماشايه كلسه لر واول يرده كيتلر اولوب شهوت انلره غالب
اولسه سماع حرام اولور زيرا كه بو دم سماع شهوتى ودينى ايكى
جانبدن تيز ايلر وهر كس بر برينه شهوتله نظر ايلر • وكاه اولور كه
انلرك ايچندن بريسى عاشق اولور • وبو عشق شول دكلو فسق وفساده
تخم اولور كه سماعك خيرى اول فساده اصلا برابر اولماز • پس اول
كمسنلر كه اهل اوللر وسماع مجلسنده اوتوره لر ادب اولدر كه دوكلبي
باش اوكنه صلوب بر برينه نظر ايليه لر • وهر كس اوزينى بالكليه سماعه
ويره • وسماع اراسنده سوز سويلشميلر وصو ايچميلر واطرافه نظر
اتميلر واللرن وباشلرن اوينتميلر وتكلفله هيچ حركت اتميلر • بلكه
نمازده وتشهدده اوتوردكبى اوتوره لر • وكوكللرينى بالكليه الله
دوندوره لر وسماع سببيله غيبدن نه فتوح اولسه كوركدر اكا منتظر
اوللر • واوزلرن ضبط ايليوب اختيارله اياغه طورميلر وحركت
اتميلر • واكر بر كمسنه غلبة وجدله اياغه طورسه اكا بولداشلق
ايليلر • واكر دلبندى دوشرسه دلبندنى باشنه قويلر • وبو ذكر
اولنانك دوكليسى شول بدعتدر كه صحابه دن وتابعيندن نقل

اولنمشدر ولیکن هر نسنه که بدعت اولسه بویله دکلدر که جائز اولمیه
چوق بدعت واردر که بدعت حسنه در • امام شافعی رضی الله عنه
ایدر تراویحی جماعتله قلمق امیر المؤمنین عمرک رضی الله عنه وضعیدر
و بو بدعت حسنه در • پس مذموم اولان بدعت اولدر که سنته مخالف
اوله ایله اولسه حسن خلق و خلایقک کوکلن شاد قلمق شرعده ممدوح
در • و هر قومک بر عادتی واردر انلرک عادتنه مخالفت ایلمک
بدخولقدر • و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدیکه خالق الناس
باخلاقهم یعنی هر کسنه ایله زندکانی ایلدکده انلرک خوینه و عادتنه
موافقت ایلمکله چونکه صوفیلر طائفه سی سماع ایله و رقص ایله شاد
اولورلر • و مخالفت ایلمکله بحضور اولورلر پس انلره موافقت ایلمک
سنت اولور • و رسولک صلی الله علیه و سلم اصحابی رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین رسولی کوردکده ایاغه طورمزلردی زیرا که
انلرک ایاغه طورملرین کریه کوررردی • ولیکن اکر بر یرده ایاغه
طورمق عادت اولسه ایاغه طورمغله بحضور اولسه خاطرلرین
رعایت ایچون ایاغه طورمق اولیدر که عربک عادتی بر دور و عجمک
عادتی بر دوردر و بالله التوفیق باب اول امر معروف و نهی منکرک بیاننده
امر معروف و نهی منکر دینک ارکانندن برکیدر که دوکلی انبیا

صلوات الله علیهم اجمعین امر معروف و نهی منکر ایچون
صلمشلردر • اکر امر معروف و نهی منکرک اساسی خراب اولوب خلقک
ارا سندن کوترلسه ایدی شرعک آثاری جمله باطل اولوردی •
و امر معروف و نهی منکرک معرفتی بر اوج بابده بیان ایدهلم انشاء
الله تعالی باب اول امر معروف و نهی منکرک واجب اولمسنک
بیاننده در ایکنجی باب امر معروف و نهی منکرده اولان محتسبلرک
شرطنک بیاننده در اوچنجی باب شول منکر نسنه لرک
بیاننده در که اکثر واقع اولور اول باب امر معروف و نهی
منکرک واجب اولمسنک بیاننده در • بلکل که امر معروف و نهی منکر
واجبدر هر کسنه که وقتنده امر معروف و نهی منکردن عذرسز
الیکسه الله تعالی یه عاصی اولور الله تعالی بیوردر ولتکن منکم امة
یدعون الی الخیر و یأمرون بالمعروف و ینهون عن المنکر حق تعالی
ایدرکه سزلردن بر طائفه اوله که انلرک ایشلری خیره دعوت
ایتمک اولوب احسانه امر ایدوب بیرمز ایشلردن نهی ایتمک اوله • و بو
آیت اکا دلیلدر که امر معروف و نهی منکر فرضدر • ولیکن فرض کفایه در
چونکه بر طائفه امر معروف و نهی منکر ایلیلر کفایت ایدر • اما اکر هیچ
بری ایلمسلر جمله سی کناهکار اولور الذین ان مکناهم فی الارض

صلوات

اقاموا الصلوة واتوا الزكوة وامروا بالمعروف ونهوا عن
المنكر ولله عاقبة الامور يعني انلر كه اكر ير يوزنده اولري
ساكن قلسن نماز قلرلر و زكوة ويررلر و معروفه امر ايدرلر و منكردن
نهي ايدرلر و جميع ايشلرك صوكي الله تعالى يه راجعدر پس الله
تعالى امر معروف و نهي منكري نماز و زكوة ايله بر يرده اكدي و اهل
ديني امر معروف و نهي منكر صفتيله اكدي • و رسول صلى الله عليه
وسلم بيوردي كه امر معروف و نهي منكر ايلك • واكر ايلمزسكز الله تعالى
سزك شريرلركزي سزك اوزركزه مسلط قلور • واندنصكره
سزك خيرلولركز سزك حقكزده خير دعا ايلسه قبول اولماز • وامير
المؤمنين ابو بكر صديق رضي الله عنه روايت ايلركه رسول صلى الله عليه
وسلم ايتدي هيچ قوم يوقدركه انلرك ارasında بر معصيت اوله و
انلر اول معصيته انكار ايتميه لر الا عقبنجه الله تعالى انلره بر عذاب
كوندردكه اول عذاب جمله سنه ايرشور • و رسول صلى الله عليه
وسلم ايتدي دكلي ايو عملر غزا اعتكاف و امر معروف و نهي منكر
قلمغك يانندة بر قطره كبي در اولو دريانك يانندة • وهر سوزكه آدم
سويلر دكلي زياندر مكر امر معروف و نهي منكر اوله و الله تعالى
ذكري اوله • و رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي حق تعالى بكا

اولن خواص

اولن خواصنه عوامك كناهي سببيله عذاب ايلمز مكر اول وقت كه
بر منكري كورب منع ايتمكه قادر اوله و منع ايلميه • و رسول صلى الله
عليه وسلم ايتدي اول يرده اوتورمك كه اول يرده بر كمسنه يي ظلمله
اولدره لر يا خود ظلمله اوره لر كه اول ظلمي كورب دفع ايلمين كمسنه
اوزرينه لعنت ينر • و رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي هيچ بر
كمسنه يه جائز دكلدر كه بر يرده طوره كه انده بر نا معقول ايش
ايشليلر و اوزي انده محتسبلك ايلمكه قادر اولميه كه محتسبلك ايلمك
نه اونك اجلني يقين كتورر و نه خود اونك روزقني ازايلر • و بو حديث
اكا دليلدر كه ظالم ملوك سرايندة و محتسبلك ممكن اولماين يرده ضرورت و تستر
طورمق جائز دكلدر • و بو سببدن سلفده اولن اولولرك چوغي
عزلت قلمشلردي زيرا كه بازارلري و يوللري حرام ايشلردن خالي
بولمشلردي • و رسول صلى الله عليه وسلم ايتدي هر كمسنه كه
اونك اوكنده بر معصيت ايشلنه و اول معصيتي كريه كورسه اول
معصيت اونك يانندة ايشلنمش كبي اولور • واكر اونك غيبندة
بر معصيت ايشلنلر و اوزي اول معصيته رضا ويرسه اول معصيت
اونك يانندة ايشلنمش كبي اولور • و رسول صلى الله عليه وسلم
ايتدي هيچ بر رسول يوقدركه اونك حواريوني اولميه يعني شول

صحابه‌سی که کندودن صکره الله تعالینک کتابیله ورسولینک
سنتیله عمل ایدرلردی تا اول زمانه دک که انلردن صکره بر قوم ظاهر
اوله که منبرلر اوزرینه چقوب کوکلک سوزلر سویلیلر و یرمز فعللر
ایشلیلر هر مؤمنه لابد فرضدر که انلرله الیله غزا ایلیه • واکر قادر
دکلسه دلیله غزا ایلیه واکر قادر دکلسه کوکلی ایله غزا ایلیه • وبوندن
اوته‌سی خود مسلمانلق دکلدر • ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
الله تعالی بر فرشته‌یه وحی کوندردی فلان شهری زیر وزبر ایله دیو
اول فرشته ایتدی یا رب فلان کسنه بر لحظه معصیت قلمشدر و
اول شهرده‌در آنی نجه ایده‌یم الله تعالی ایتدی اولورسه اولسون
زیرا که غیریلرک ایشلدوکی معصیت سببیله هرکز بر ساعت یوزنی
ترش قلمشدر • وعایشه رضی الله عنها روایت ایلر که رسول صلی الله
علیه وسلم ایتدی الله تعالی بر شهرک خلقنه عذاب کوندردی
که اول شهرده اون سکز بیک آدم وار ایدی که انلرک علمی پیغمبرلر علمی
کبی ایدی ایتدیلر نیچون یا رسول الله ایتدی کناه ایشلیلرده الله ایچون
خشم ایلیوب محتسبلک ایلمزلردی • ابو عبیدة الجراح ایدر رسوله
صلی الله علیه وسلم ایتدیلر شهیدلردن کیمک درجه‌سی اولودر
رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی شول کسنه‌نک که بر ظالم

سلطانه محتسبلک ایلیه تا شول مرتبه‌ده که سلطان آنی اولدره
اکر اولدرمزسه هرکز انوک کناهی یازلمیه هر نه دکلو عمری اوزون اولورسه
وخبرده کلمشدر که الله تعالی یوشع بن نونه علیهما السلام وحی
کوندردی که سنک قومکدن یوز بیک آدم هلاک ایلسم کرکدر قرق
بیکی ایو عملو کسنلردن التمش بیکی یرمز عملولردن • یوشع ایتدی
یا رب ایو عملولر نیچون هلاک ایلرسن الله تعالی ایتدی اول سببدن
که غیریلرله دشمنلک قلمدیلر • و یکده و ایچمکده و معامله ایلمکده انلردن
حذر ایلمدیلر **ایکنجی باب** محتسبلکک شرطنک بیاننده‌در بلکل که
محتسبلک دوکلی مسلمانلره واجبدر • پس محتسبلکک علمی وانوک
شرطلرن بلمک واجبدر • زیرا که هر فرض که شرطلریله اولمیه آنی
ادا ایلمک ممکن اولماز • ومحتسبلکک درت رکنی واردر بری محتسب
وبری محتسبن اولدوغی شیء وبری محتسبلک اوزرینه لازم اولن نسنه
وبری احتسابک کیفیتی **رکن اول** محتسبلکک شرطی اندن زیاده
دکلدر که مسلمان اوله وبالغ اوله • زیرا که محتسبلک دینک حقن ادا
ایتمکدر هر کسنه که اهل دین اوله محتسبلکه لایق اولور • وعدالت
وسلطانک اجازتی ویرمسی شرطیدر یا خود شرط دکلمیدر خلاف واردر
بزم یانمزده درست اولدر که شرط دکلدر • زیرا عدالت وزاهدلک

نجه شرط اولور كه بر كمسنه محتسبلك ایلمك دلرسه هیچ كناه ایتمیه
خود محتسبلك صورت بولمان • سعید بن جبیر رضی الله عنه ایدر اكر
بر محتسبلكی كناه ایشلمدوكی وقت ایتمك استرسوڭ هیچ محتسبلك
ایلمكه قادر اولمازسن • حسن بصری یه رحمة الله علیه ایتدیلر
بر كمسنه ایدر كه خلقی دعوت ایلمك تا اوزوكزی پاك ایتمیجه حسن
ایتدی شیطان بو كلمه نڭ آرزوسنده در تا كه بو كلمه یی بزم كوكلمزه
خوش كوسترمكله محتسبلك قپوسن بغلیه • و بو مسئله ده انصاف
بودر كه بیله سن كه محتسبلك ایكی درلودر • بریسی نصیحتله و وعظله
در • و هر كمسنه كه بر ایشی ایشلیه و غیری كمسنلره اول ایشی ایشلمك
دیو نصیحت ایلسه خلقی كندو یه كلدرمكدن غیری هیچ فائده حاصل
اولماز و انوڭ وعظی خلقڭ كوكلنده هیچ تأثیر ایلمز • بو محتسبلك
فاسقه لایق دكلدر بلكه احتمالدر بو محتسبلكله كناه كار دخی
اوله اكر دكلمدكلرن بیلوب كندو یه كولجكلرن بیلورسه زیرا كه
وعظڭ رونقی و شرعڭ حشمتی خلقڭ قتنده باطل اولوره و بو
اجلدندر كه فسقی ظاهر اولان دانشمندلرڭ وعظندن خلقه زیانی
واردر و وعظ ایلنلر كناهكار اولورلر • و بو سببدندر كه رسول
صلى الله علیه و سلم ایتدی اول كیجه كه بنی معراجه ایلتدیلر بر

قوم كوردم كه طودقلرن اوددن مقصله كسرلردی انلره ایتدم
كه سزلر كمدرسز انلر ایتدیلر بز انلرز كه خلقه خیر ایلمك دیو سویردوق
و اوزمز خیر ایشلمزدك • و خلقی شردن نهی ایلردك و اوزمز شردن
الچكمزدك • عیسی یه صلوات الله علیه وحی كلدی كه یا مریم اوغلی
اول كندوكه نصیحت ایله اكر نصیحت قبول ایلرسك اندن صكره
خلقه نصیحت ایله و الا بندن اوتن • بر نوعی دخی اول محتسبلكدر
كه مال الله و قدرتله اوله • خمری كورسه دوكمك كبی • و سازی النلرینی
پاره لمق كبی • و اكر بر كمسنه بر فساده قصد ایلسه اول كمسنه یی
قهرله اول فساددن دوندرمك كبی • و بو اصل محتسبلكی فاسق
اولن كمسنه ایلمك جائزدر زیرا هر كمسنه یه ایكی نسنه واجب اولور
بری اولدر كه یرمز ایشی اوزی ایشلمیه • ایكنجی اولدر كه غیری كمسنه دخی
ایشلمكه قومیه • اكر بر كمسنه یرمز ایشلردن الن قلدرمسه غیرت
كمسنلر دخی الچكمكندن لازم اولور • اكر بر كمسنه ایدرسه قبیح دركه
بر كمسنه حریر قفتان كیه و محتسبلك ایلیوب غیریلری منع ایلیه
و اوزی شراب ایچه و غیریلرك شرابن دوكه • جواب اولدر كه
قبیح ایرودر و باطل ایرودر • و بو اندن اوترو قبیح دركه اول كمسنه
مهملك اولن نسنه دن الچكمشدر • اندن اوترو قبیح دكلدر كه جائز

اولميه • اگر بر كمسنه اوروج طوتسه ونماز قلسه قبيح كوردلر ايدندن
اوتروكه مهمدن اولن نسنه دن آل حكمشدر ايدنا اوترو دكلدركه اوروجي
باطل اوله • زيراكه نماز مهمركدر اوروج طوتمقدن • كبر وبونك
كبي ايشلمك بيورمق مهمركدر • وبو ايكيسي دخي واجبدر ولكن
بيورمغك شرطي يوقدر زيراكه بيورمق ياني بتوردركه شرابدن
منع ايلمك انوك اوزرنه واجبدر انوكچون منع ايلر ديلر ياخود نجوكه
اولكمسنك اوزي شراب ايچر شرابدن منع ايلمك وجوبي آندن
ساقط اولور ديه لر وبويله ديمك خود محالدر اما ايكنجي شرط كه
سلطانك دستور ويرمسي وبرنتي يرمسيدر وبو دخي شرط دكلدر
كه سلف اولولري سلطانلره وخليفه لره محتسبلك ايلمشلردر
وانلرك حكايتلري اوزوندر بونك كبي مختصر كتابه مناسب دكلدر •
وذكر اولنان مسئله نوك حقيقتي انوكله معلوم اولوركه محتسبلك
درجه لرن اكليه سن ومحتسبلك درت درجه سي واردر اول درجه
نصيحت قلمقدر والله تعالى ايله قورقتمقدر وبو جميع مسلمانلره واردر حتى
سلطانه جانبندن نتي ويرلمسنه حاجت يوقدر • وبتي ير لغه نه حاجت
اوله كه افضل عبادت سلطانلره نصيحت قلمقدر • والله تعالى ايله
انلري قورقتمقدر ايكنجي درجه قاتي سوز سويلمكدر يا فاسق يا ظالم

يا احمق يا جاهل الله تعالى دن قورق بو اصل ايشي ايشلمه ديمكدر وبو
سوزلري سويلمك درستدر فاسق اولن كمسنك حقنده وبونلري
سويلمكك هيچ بتيه احتياجي يوقدر اوچنجي درجه اولدركه اليله منع ايليه
شرابي دوكه وربابي صندوره وباشندن ابريشم دلبندي اله وبو دوا كلي
واجبدر عبادت واجب اولدوغي كبي • وهر نسنه كه باب اولده روايت
ايلدك هر كمسنه كه مؤمن اوله شرع اكا بو حكومتي ويرمشدر سلطان
اجازت ويرمكسزن دردنجي درجه لت اورمقدر ولت اورمغله
قورخو ويرمكدر اما احتمالدر كه اگر بو محتسبلك ايلدوكي قوم مقابله
ايلرسه مدده احتياج اوله وبر قوم جمع ايتمك لازم اوله وبو جمعيت
فتنيه باعث اوله اگر سلطانك اجازتيله اولمازسه • پس اولي اولدركه
بو اصل محتسبلر سلطانك اجازتي اولماينجه اولميه • واگر محتسبلك
درجه لري مختلف اولسه محل تعجب دكلدر • مثلا اگر بر اوغلان اتاسنه
محتسبلك ايتمك دلسه اكا لطفله سويلمكدن غيري نسنه جائز دكلدر
حسن بصري رحمة الله عليه ايدر اتا اگره نصيحت ايلك اگر خشمه كلوب
بي حضور اولورسه اينسم اولكن اما اتايه يتلو سوز سويلمك • واحمق
وجاهل ديمك وبونك امثالي كلمات ايلمك روا دكلدر • زيرا اتايي
اولدرمك اگر كافر ايسه • واتايه حد اورمق اگر حد لازم اولورسه

جائز دکلدر اگر اوغلان جاهل دایسه پس محتسبلک ایدوب اورمق
جائز اولمدوغی خود بالطریق اولیدر اما اگر اوغلان اتانک شرابن
دوکمکه قادر اولورسه وابریشم قفتانی سوکمکه وحرامدن الدوغی
نسنه یی کیرو صاحبنه ویرمکه وکمش مشربه سنی صیندرمغه ودیوارده
اولان یازولو صورتلری ضایع قلمغه وبونلرک امثالی نسنه که وارد ظاهر
بودر که درست در اگرچه اتا خشمه دخی کلورسه زیراکه بو ایشلری
ایتملک حقدر و اتانک خشمی باطلدر و بو ایشلر خود اتانک وجودنده
تصرف دکلدر اورمق وسوکمک کبی ممکن در بر کمسنه ایده که اگر اتا
غایت محصور اولملو اولورسه بو ایشلری دخی ایتملک کرکدر زیراکه
حسن بصری رحمة الله علیه ایدر اتا که خشمه کلملو اوله ایتم اولورن و
بضحا ایلکدن الجکلک وبلچکل که قولک افندیسی اوزرینه محتسبلک
ایلمسی وعورتک اری اوزرینه محتسبلک ایلمسی ورعیتک سلطان اوزرینه
محتسبلکی اوغلانک اتایه محتسبلکی کبی در وبو دورت کلینک حقوقنده
عظیم تاکیدلر واردر اما شاکردک استاده محتسبلک ایلمسی آسان دکلدر
زیراکه شاکردک استاده حرمتی بحرددن ایچوندر چونکه شاکرد
علمی استاددن اوکرنمشدر انوکله عمل ایلمزسه محال الازم اولور بلکه
عالم که کندو علیله عملا ایتمیه کندو حرمتی یره اورمش اولور ایکنجی زکو

اول نسنه درکه انده محتسبلک اولنه هر ایش که منکر اوله والآن
موجود اوله و محتسب اولن کمسنه انی تجسس ایتمکسزن بیله واول ایشک
یرمزا ولدوغی یقینله معلوم اوله اول اصل ایشده محتسبلک روا
اولور وبوجمله دن درت شرط معلوم اولدی اولدرکه منکر اوله
اگرچه معصیت دخی اولمازایسه بلکه صغیره دخی اولمازایسه مثلا اگر
بر دیوانه یا خود بر اوغلانجغی بر حیوانله صحبت ایلرکن کورسه منع ایلمک
کرکدر اگرچه بونلرک صحبتنه معصیت دیمزلر زیراکه بونلر مکلف دکلردر
ولیکن بو فعل شرعده منکر وفاحشدر واگر بر دیوانه یی شراب
ایچرکن یا صغیر اوغلانجغی بر کمسنک مالن تلف ایلرکن کورسه بونلری
دخی منع ایلمک کرکدر واول نسنه که معصیت اوله اگر صغیره دخی
اولورسه منع ایلمک کرکدر حمامده عورتن اچمق کبی وعورتلرک
ازدنجه نظر ایتمک کبی وعورتلرله خلوت اوتورمق کبی والتون
یوزک وابریشم قفتان کیمک وکمش مشربه دن صو ایچمک کبی وبو مثللو
صغیره لرده دخی کلی کمسنه لرک اوزرینه محتسبلک ایلمک کرکدر ایکنجی
شرط بودر که معصیت الآن موجود اوله اما اگر بر کمسنه شراب
ایچمکدن خلاص بولمش اولسه خلاص بولدقدنصکره اکا نصیحت ایتمکدن
غیری آنی ایچمکدن رواد کلدر اما حد اورمق سلطاننده غیری کمسنه یه

اولمز

روادكلدر • وكيرو بو مجلسدن درشول كمسنه كه عزم ايليه كه بو
كيجه شراب ايجه آني دخي ايجمك روا دكلدر زيرا كه احتمالدر كه
شرابي ايجميه • واكر ايجمش كركدر ديرسه يرمز كمان ايتمك روا دكلدر
اما اكر بر عورتله خلوت ايتدوكن كورسه محتسبلك ايلمك روادر
زنا واقع اولمازدن ايلرو وخلوت دخي نفس معصيتدر بلكه اكر
عورتلر حمامنك قپوسنده طوروب طشره چقدوقلري زمانده نظر
ايلرسه محتسبلك ايلمك كركدر زيرا كه بو وجه اوزره طورمق دخي
معصيتدر (اوچنجي شرط) اولدركه معصيت ظاهر اوله محتسب
تجسس ايتمكسزن اما تجسسله اولمق روا دكلدر • وهر كمسنه كه اوسركره
وقپوسن اورته اوصاحبنك دستوري اولمايجه اول اوه كيروب انلري
ديو طلب ايلمك روا دكلدر • وبو دخي روا دكلدر كه قپودن وطامدن
قولق طوته تا كه حرام اولن سازلك آوازن ايشدوب محتسبلك ايليه
بلكه هر نسنه يي كه الله تعالى ستر ايليه آني ستر طوتمق كركدر مكر كه ساز
آوازن ايشده وسرخوشلك آوازي طشره چقه كه بو دم انلرك
دستورسزن ايچرو كيروب محتسبلك ايلمك روا اولور • واكر بر فاسق
اتكي التنه بر نسنه الوب كيدر اولسه وخمر اولمسي احتمالي اولسه روا دكلدر
كه انى آچدروب كوسترديه لر زيرا كه بو تجسس اولور وممكندر كه خمر

اولمغي

٢٦٧

اولمغي دخي كيزلو كوره اما بر كمسنه خمرك قوقوسن ايشتسه آني دوكمك جائزدر
اولور • واكر بيوك قپوز كورسه وقفاني طاروي بوفقه اولوب قپوزلك
شكلي بلنمك قابل اولسه آني صندرمق روا اولور • واكر غيري نسنه اولمق
احتمالي اولورسه كورمزلكدن كلمك كركدر • وامير المؤمنين عمرك رضي الله
عنه قصه سي كه طام اوزرنه چقوب بر كمسنه بر عورتله خمر ايچركن كوردي
كه كتاب حقوق صحبتده ذكر اولنمشدر ومعروفدر • وبركون امير المؤمنين
عمر رضي الله منبر اوزرنده صحابه ايله مشاوره ايلدي كه امام كندو
كوزيله بر منكر نسنه يي كورسه حد اورمق روا اولورمي ديو بر طائفه
ايتديلر كه روا اولور • امير المؤمنين علي رضي الله عنه ايتدي بو بر ايشدر كه
بوني حق سبحانه وتعالى ايكي عادل شاهده بغلمشدر بر كمسنه كفايت ايلمز
علي رضي الله عنه روا كورمدي كه امام كندو علميله بو خصوصده عمل ايليه
وستر ايتمكي واجب كوردي (دردنجي شرط) اولدركه اول احتساب اولنان
نسنه مكروه اولدوغي يقينله معلوم اوله وانوك منكر اولمسي ظنله
واجتهادله اولميه • پس شافعي مذهب اولان كمسنه يه روا دكلدر كه
حنفي مذهب اولنه دخل ايليه • اكر ولي سز نكاح ايلرسه وياننده اولن
اولن شفعه سن طلب ايلرسه وبونك امثالي نه كه واردر • اما اكر شافعي
مذهب اولان كمسنه ولي سز نكاح ايلسه ياخود خرما نبيذي ايچسه

اکا دخل ایلمک روادر زیرا که کندو مذهبنک اولوسنه مخالفت ایلمک
هیچ بر مذهبده روا دکلدر • و بر طائفه دیمشلردر که محتسبلک همین
خمرده و زناده و بونلرک مثلو نسنه لرده جائزدر زیرا که بونلرک
حراملغی اتفاقله و یقینله در اختلافی اولان یرده اولماز بو طائفه نک
کلامی درست دکلدر • زیرا که بر کمسنه که کندو اجتهادنجه مخالف
کندو امامنک اجتهادنه مخالف ایش ایتسه عاصی اولور پس بو مخالفت
حرامدر • و هر کمسنه که قبله یی بر جانبده دردیو اجتهاد ایتسه نمازی
اول جانبک خلافنه ادا ایدوب ارقه سن اول جانبه ویرسه عاصی اولور
اکرچه غیری کمسنه لر انی صواب ایشلر صنورلر • و هر کمسنه که هر کیمک
دیدوکی مذهبله عمل ایلسون دیر اول کمسنه نک سوزی بیهوده در
اعتماد اولنمغه یرمز بلکه هر کمسنه تکلیفا اولنمشدر که ظنی ایله عمل
ایلیه و چونکه انک ظنی مثلا امام شافعی رضی الله عنه جمله امامردن
عالمرکدر دیمک اوزرینه اوله انک شافعی یه مخالفتده هیچ عذری
یوقدر شهوته تابع اولمقدن غیری • اما اهل بدعتکه الله تعالی یه
جسم دردیر و قرآنه مخلوق دیرلر • و الله تعالی یی کورمک میسر اولماز
دیرلر و بونلرک امثالی نه که وار دراکا محتسبلک وار در اکرچه مالکی
و حنفی اولنه محتسبلک ایلمک یوقدر زیرا که اهل بدعت اولنلرک

خطاسی

خطاسی یقینله معلوم دکلدر ولیکن اهل بدعته محتسبلکی بر شهرده
ایلمک کرکدر که انده اهل بدعت آز اولوب غریب اوله و اکثری اهل سنت
اوله • اما اکر بر شهرده ایکی بولک اولورلرسه اکر سن اهل بدعته
محتسبلک ایلسک اول دخی سکا محتسبلک ایلر فتنه یه باعث اولور
پس بو اصل محتسبلک روا اولماز الا زمانه سلطاننک دستوری
و قوتی ایله روا اولور [illegible] محتسبلک اولنان کمسنه در و انک
شرطی اولدر که مکلف اوله تا که ایشلدوکی ایش معصیت صیله و انک
محتسبلکدن مانع اولور حرمتی ولمیه اتاکبی کر انک حرمتی الیله وسا
حقارتی ویرزنسنه ایله اولن محتسبلکدن مانع اولور • اما دیوانه
و اوغلان نحو قواحشدن منع اولنور نیته کم ذکر اولندی • ولیکن بونلری
منع ایلمکه محتسبلک دیمزلر بلکه اکرچه حیوانلری مسلمانلرک تارله سنه
کیروب غله سن یرکن کورسوز منع ایلورز مسلمانلرک حرمتی صقلمقدن
ولیکن بو حیوانلری منع ایلمک واجب اولماز مکر اول وقتکه منع ایلمک
آسان اوله و اوزن اندن زیان کلمیه و چونکه زیان و زحمت کلمیه بو
مقدار منع ایلمک واجب اولور مسلمانلرک حقی ایچون • اما اکر عاقل
و بالغ کمسنه بر کمسنه نک مالنی تلف ایلسه انی منع ایلمکده زحمت دخی
اولورسه اکا محتسبلک ایلمک کرکدر زیرا که بو ظلم و معصیتدر

وظلم و معصیته قرشو طوروب منع ایلمك زحمتسز اولماز بو زحمتی
چکمك لابددر مگر بر زحمت اوله که طاقت گتورمگه قابلیت اولمیوب
اندن عاجز اوله و محتسبلك ایلمكدن مقصود مسلمانلرك اثرلرینی
ظاهر قلمقدر پس انوك زحمتنه تحمل ایلمك واجبدر واگر وافر قوت
غلبه یه کیرسه و انلری جمله سوروب طشره چقرمقده یورلمق لازم
اولسه اول قیونلری طشره چقرمق واجب اولماز زیرا که اوزینك
حقنی دخی غیریلرك حقی کبی صقلمق کرکدر و اوزینك اوقاتی اوزینك
حقیدر پس کندونك اوزرینه واجب اولمازکه اوقاتنی برکیمسنه
مالنك عوضنه صرف ایلیه اما واجبدرکه دینك عوضنده
اوقاتنی صرف ایلیوب معصیتدن منع ایلیه و معصیتده دخی زحمته
تحمل ایلمك واجب اولماز بلکه بونده دخی تفصیل واردر و تفصیل
بودرکه اگر منع ایلمكدن عاجز اولورسه معذور اولور و کوکلی ایله
انکار ایلمكدن غیری نسنه واجب اولماز اما اگر عاجز اولمازایسه
ولیکن اوزینی اوره لر دیو خوف ایدرسه و معصیتدن ال قلدرمز
بلورسه منع ایلمك واجب اولماز ولیکن بو اصل یرده دلیله یاخود
الیله محتسبلك ایلیوب زحمته صبر ایلمك مباحدر بلکه بو صبرده
ثواب دخی بولور زیرا که خبرده کلمشدرکه هیچ اول شهیددن

افضل

افضل شهید اولمازکه بر ظالم سلطانه محتسبلك ایلیه و اندن
اوتری اوزینی اولدوره لر ایکنجی اولدرکه معصیتی منع ایلمکه قادر اوله
و هیچ خوفی اولمیه قادر مطلق بو اصل کمسنه دره ● واگر بو اصل کمسنه
محتسبلك ایلیوب منع ایلمزسه عاصی اولور ● اوچنجی اولدرکه انوك
منعی ایله معصیتدن ال چکمیه لر ولیکن اوزینی دخی اورمغه قادر اولمیه
و بو اصل کمسنه نك اوزرینه دلیله منع ایلمك واجب اولور شرعی تعظیمدن
اوتری زیرا که قلبله انکار ایلمکه قادر اولدوغی کبی دلیله دخی انکار ایلمکه
عاجز دکلدر ● وردنجی اولدرکه معصیتی منع ایلمك میسر اولمیه و هم
اوزینه ضرر ایرشدره لر ● نته کم شراب شیشه سن اوربصدوره
یاخود چنکی و ربابی اوربصدره بو محتسبلك واجب اولماز ● ولیکن
محتسبلك ایلیوب بلایه صبر ایلمك افضلدر اگر بر کمسنه ایدرسه که
الله تعالی بیورمشدرکه ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکة یعنی کندوکزی
هلاکه صلمك جواب اولدر ابن عباس رضی الله عنهما ایدرکه بو آیتك
معناسی اولدرکه مالکزی نفقه ایلمك الله تعالینك یولنده تا که
هلاك اولمیه سز ● و برائن عازب رضی الله عنه ایدر معنی اولدرکه
گناه ایشلیه و توبه قبول اولنمز دیه ● و عبیده رضی الله عنه ایدر
معنی اولدرکه گناه ایشلیه و عقبنجه خیر ایتمیه ● والحاصل اگر بر مسلمان

اوزيني كافرلرك صفنه اوروب جنك ايلسه واوزيني اولدرسه لر جائز
اگرچه بو اوزيني تهلكيه صالمقدر وليكن بو فائده وار در كه اوزي
دخي بر كافر اولدرر و كافرلرك كوكلي صووب ايدرلر كه بلكه دوكلي
مسلمانلر بويله بهادرلردر اوله پس بونده ثواب زياده اولور •
اما اگر بر اعمى ياخود بر عاجز كمسنه صفه اورسه جائز اولماز زيرا
كه بو اوزيني فائده سز يره هلاكه ويرمك اولور كيرو بو تجليين
اگر محتسبلكي بر يرده ايلسه كه اني اولدرسه لر ياخود انجتسه لر
وهم معصيتدن الچكسه لر و انوك دينده كوسترد وكي صلابتله
فاسقلرك كوكلنده شكسته لك ظاهر اولمسه • واني كوروب كمسنه
خيره رغبت ايلمسه بو اصل محتسبلك دخي جائز دكلدر كه فائده سز
ضرر حاصل قلمش اولور • وبو قاعده ده ايكي اشكال وار در بري
اولدر كه انوك خوفي احتمال اوله كه اورنيك وهمدن اوله • وبري
داخي اولدر كه اوزيني اوروب دكمه لرندن خوف ايتميه ليكن منصبندن
ومالندن وقوملرندن خوف ايليه • اما اشكال اولده حكم بودر كه
اگر ظن غالب ايله اوزي اورمه لرين بلورسه بودم محتسبلك ايتمسه
معذوردر • واگر ظن غالبي اورمه اوزره اولسه وليكن اورمه لري
محتمل اولسه بو مرتبه ايله معذور دكل كه بو احتمالدر و بو وهم اصلا كوكلدن

كتمز واگر

كتمز • واگر شك اوزره اولورسه احتمالدر كه محتسبلك واجب اوله
زيرا كه يقين شك ايله زائل اولماز • واحتمالدر كه ايده وزكه اول يرده
واجب اوله كه غالب ستمت اوله اشكال آخرده اول ضرر كه يا مالدن
يا منصبدن يا اوزندن يا قوملردن يا خدمتكارلرندن خوفي اوله
ياخود كندويه ذل اورده لر ديو خوف ايليه ياخود اوزينه عائد
اولجق ديني و دنيوي فائده لره مانع اولورلر ديو خوف ايليه و بونك
هر برينك بر حكمي وار در اول نسنه كه كندو حقنده خوف ايلر ايكي قسمدر
بري اولدر كه كلجك زمانده كندويه بر نسنه حاصل اولميه ديو خوف
ايليه • نته كم استادينه محتسبلك ايلسه تعليمده تقصيرلق ايليه ديو
خوف ايليه • واگر افنديسنه محتسبلك ايلسه علوفه سن ويرميه
ديو خوف ايليه • ياخود بر مصلحتي دوشدكده حمايت ايلميه ديو خوف
و بو نسنه لر ايله محتسبلك ايتمككده معذور اولماز زيرا كه فوت اولمغك
قورخوسي كلجكده زياده لغه سبب در • اما اگر همين بر وقتده محتاج
اولورسه نته كم خسته اوله و طبيبي بريشم قفتان كيه و طبيبه
محتسبلك ايلدكده كندونك يانينه كلميجكين بيله ياخود درويش اوله و
قوتي عاجز اوله و توكلي اولميه و بر كمسنه اكا نفقه ويرر اوله • واول
كمسنه يه محتسبلك ايلرسه نفقه سني كسر ديو خوف ايليه • ياخود

برشی بونک الندە درماندە اوله وبرکسنە اکا حمایت ایدر اولسه وبو
ذکر اولنان حاجتلر بو وقتدە اولور ◦ واکا بو عذرلرلە رخصت ویرلمک
بعید دکلدر زیراکە بو ضرر فی الحال ظاهر اولور ولکن بو ضررلرک مقداری
محلنە کورە درلو درلو اولور ◦ وآنی بلمک فکرە واجتهادە متعلق اولور
بس کرکدرکە کشی کندو دینە نظر قلوب احتیاط ایلیە تا ضرور دشمز
محتسبلک ایلمکدن آلیقویە ایکنجی قسم اولدرکە اوزینە حاصل
اولمش نسنە فوت اولە دیو خوف ایلیە مثلا مقرر بلە کە اکر محتسبلک
ایلرسە مالنی الورلر واوینی خراب ایدرلر یاخود بدننک سلامتی
فوت اولور اوزینی اورمغلە ◦ یاخود عرضی ضایع اولور اوزینی باشی
آچق بازارە سورملری ایلە اکرچە لت اورمزلر ایسە دە ◦ وبو جملەدە
دخی معذور اولور ◦ اما اکر بر نسنەدن خوف ایلسە کە اول عرضنە ضرر
ویرمسە ولکن علمنە ووقارینە ضرر ویرسە نتەکم بازارە سوربجو قلو
تجمل لباسنی کیمکە قومسلر یاخود اوک یورینە قرشواری یاری
سوزن سویلسلر کە بو دوکلی منصب زیادەلغنک سببیدر وبو اصل
نسنەلرە مشغول اولمق شرعدن محبوب دکلدر ◦ اما عرض صقلمق محبوب
در ◦ واکر کندونی غیبت ایدەلر دیو خوف ایلسە وکندویە دل اوزدەلر
ودشمن طوتنەلر ونیچە ایشلردە متابعت ایتمیەلر دیو خوف ایلسە

شک یوقدر

شک یوقدر کە بونلر عذر اولماز زیراکە هیچ محتسبلک بونلردن خالی
اولماز مکر کە اول معصیت غیبت اولە وهم بلە کە اکر محتسبلک
ایلسە غیبتدن آلیقورلر واوزینی دخی غیبت ایلمکە باشلرلر ومعصیتلری
دخی زیادە اولور بو عذرلردە جائزدرکە محتسبلک ایلمیە اما اکر
کندو متعلقاتنە وخصملرینە ضرر ایرشە دیو خوف ایلسە شول
زاهد کبی کە اوزینی اوردقلرینی بلە ومالی دخی اولمیە تاکە مالنی آلەلر
لکن انتقام ایچون خصملرینی وخدمتکارلرینی اینجیدەلر دیو خوف ایلیە
اکا دخی محتسبلک ایلمک جائز دکلدر زیراکە کندویە کلن ضررە صبر
ایلمک جائزدر اما غیرە کلن ضررە صبر ایلمک جائز دکلدر بلکە
غیرلرک حقنی صقلمق دینک حقیدر ودینک حقی خود مهمدر دردنجی
رکن احتسابک کیفیتی بیانندەدر بلکە احتسابک سکز
درجەسی واردر اول درجە محتسبلک قلدوغی کسنەنک حالنی بلمکدر
بعدە بلدرمکدر بعدە نصیحت قلمغلەدر وبعدە دلیلە سوکمکدر
بعدە الله تغییر ایلمکدر بعدە زخم اورمغلە قورقتمغلەدر
بعدە سلاح چکمکدر بعدە یولداشلر جمع ایلیوب جنک ایلمکدر
وبو ذکر اولنانلردە ترتیب رعایت اولنمق واجبدر درجۀ اول
حالنی بلمکدر کرکدرکە اول منکر اولن نسنەنک واقعلغنی یقینلە بیلە

٢٦٧

تجسس ایلمیه قپودن وطامدن دکلمیه وقوکشیلردن سؤال ایلمیه
واکر ایکی ایله برنسنه السه الرضو قوب بونر دردیمیه • اما اکر
تجسس سز ساز آوازن ایشیتسه یا خود خمر قوقوسن السه یا خود
کورسه اول وقت محتسبلک ایلیه • واکر ایکی عادل کمسنه اکا خبر
ویرسلر قبول ایلیه • وجائزدر که ایکی عادلک سوزیله ایچرو کیره
دستور دلمکسزن • اما بر عادلک سوزن دکلمیه زیرا که اوی انوک
ملکیدر وبر کمسنه نک سوزیله انوک حق ملکی باطل اولماز • وحکایت
ایدرلر که لقمانک علیه السلام یورکینک مهری بو ایدی کوزکله
کوردوکک نسنه یی ستر ایلمک ولی درکمانیله رسوای قلمقدن ایسه
ایکنجی درجه تعریفدر یعنی بلدرمکدر کاه اولور که بر کمسنه بر ایشی
ایشلر وانوک جائز اولمدوغن بیلمز شول روستایی کبی که مسجدده
نماز قلورلر رکوعی وسجودی تمام قلمز یا خود آیاغی قابنده نجاست
اولور وانوکله نماز قلور واکر بلسه ایدی بونلر نمازده جائز دکلدر
بونلرله نماز قلمزدی • پس بو اصل کمسنه یه بلدرمک کرکدر
فاما ادب بودر که لطفله بلدوره تا که بحضور اولمیه که ظهوردن
یره بر مسلمانی انجتمک روا دکلدر • وهر کمسنه یه که بر نسنه
اوکرده سن انی جهلله ونادانلغله صفتلمش اولورسن وانی کوزکه

حقیر

حقیر کوسترمش اولورسن وبو جراحت مرهم سز اولماز ومرهم
اولدر که عذر ایده سن وایده سن که آنه دن طوغن عالم طوغمز
بلکه هر نسنه اوکرنمکله اولور • وهر کمسنه که اوکرنموب جاهل
قله تقصیر لو آنه سندن یا آتاسندن یا خود استادندن
اولور مکر سزک ولایتکزده بر کمسنه یوقمدر که سزه تعلیم ایلیه
وبونک امثالی تسلیلر ایده • وهر کمسنه که بویله ایلمیه وبر کمسنه نک
خاطرن انجده انوک مثالی شول کمسنه کبیدر که بر قفتاندن قانی
بولله یوی خیر ایتمک دلیه وشر ایشلیه اوچنجی درجه وعظ و
نصیحتدر رفقله ومدارا ایتمکله قلمق کرکدر عنفله ایلمک کرکدر اکر
بر کمسنه بر نسنه نک حرام اولدوغن بلسه وانوک اول کمسنه یه
حرام ایلغن اکلتمکده چوق فائده اکلمسه آنی قورقتمق کرکدر • وبو بابده
لطف اولدر که اکر بر کمسنه غیبت ایلسه مثلا اکا ایده که بزدن
کیم واردر که انوک عیبی یوقدر کندو احوالکزه مشغول اولمق اولی
دردیه یا خود غیبته متعلق بر نسنه اوقیه وبو نصیحت مقامنده
بر عظیم آفت واردر که اندن خلاص اولماز الا اول کمسنه که الله تعالی
قتندن هدایت بولمش اوله • زیرا که نصیحتله نفسه ایکی شهوت حاصل
اولور • اول شرفلرک بری کندو عزتنی وزهدنی اظهار قلمقدر • و

بری دخی نصیحت قلدوغی کمسنه‌نك اوزرینه حکم و رفعتن اظهار قلمقدر
و بو ایکی حالت ریاست سومکدن حاصل اولور و ریاست سومك
آدم اوغلنك طبیعتیدر • اکثر بودرکه اول اصل کمسنه اوزینی نصیحت
قلمقده شرعه مطیع بلور فاما غلط ایلر زیراکه بو وجهله اولن
نصیحتك حقیقتی منصب و ریاست شهوتنه مطیع اولمقدر • و بو
معصیتدر که نصیحتدن اوزنه حاصل اولور کاه اولور که نصیحت
ایلدوکی کمسنه‌نك کناهندن بتر اولور • و کرکدر که نصیحت ایلین
کمسنه کندو حالنه نظر ایلیه اکر اول کمسنه‌نك توبه سنی کندو کندودن
حاصل اولوب اغراض نصیحتله حاصل اولمسن کندو نصیحتله
حاصل اولمسندن زیاده استیوب کندونك نصیحتن کوریه کوررسه
نصیحت قلمقلق مسلم‌در • و اکر بو ذکر اولنانلری سومیوب کندو
نصیحتیله توبه قلمسن دلسه کرکدر که الله تعالیدن خوف ایلیه
زیراکه بو قورقو واردرکه اول کمسنه بو نصیحتله نصیحت ایتدوکی
کمسنه‌یی کندویه دعوت ایلیه الله تعالی‌یه دعوت ایلمیه داود
طائیه رحمة الله علیه ایتدیلر که دیرسن شول کمسنه‌نك حقنده که
سلطانلر یانینه وارب سلطانه تحتسبلك ایلیه داود ایتدی قورقرم
که آنی اولدوره‌لر • ایتدیلر اکا دخی متحمل اولور • داود ایتدی اندن

عظیم‌درك و کوزلورك بر علتی دخی واردرکه اول عجب و کبردر دیدی
ابو سلیمان دارانی رحمة الله علیه ایتدی فلان سلطانه تحتسبلك
ایدوب انکار ایلمك دیلدم و بلدم که انکار ایتدوکمدن اوتری بنی
اولدررلر اندن خوف ایتمدم لیکن اراده خلقه بو غلبت چوق ایدی قورقدم
که بنم اول صدق و صلابتم اوزرینه اولدوغی تماشا ایده‌لر • و انلرك
بکا نظر قلدقلری کوکلمه خوش کله بو سببدن اخلاص سز اولمش
اولم دیدی دردنجی درجه سوزی ایری و قاتی سویلمکدر و بونده ایکی
ادب واردر بری اولدرکه مادامکه لطفله سویلمکه قادر اوله
و لطفله سویلمك کفایت ایده هرکز بك سوز سویلمیه • و بری دخی
اولدرکه بك سوز سویلدکده یرمز سوز سویلمیه • و طوغرو سوزدن
غیری نسنه سویلمیه • و ظالم و فاسق و احمق و جاهل دیه غیری سوز
سویلمیه زیراکه هر کسنه که کناه ایشلیه احمق اولور • که رسول
صلی الله علیه و سلم ایتدی که زیرك اول کمسنه‌درکه کندو
حسابنی تدارك ایلیه و اولدکدن صکره آخرته نظر ایلیه • و احمق اولدرکه
کندو هواسی اردنجه اولوب اوزینه تسلی ویره • و کندونك کناهندن
کچرلر دیو امیدادنه • و بك سوز شول وقت روا اولورکه فائده و الجغ
بله • اکر فائده اولمیاجغن بلسه یوزن اکشده و حقارت نظریله نظر

ایلیه وبوز دوندوروب اعراض ایلیه بشنجی درجه اولدرکه تغییر
ایدوب بوزه ۰ وبونده ایکی ادب واردر ۰ بری اولدرکه قادر اولور
بوره تاکه اول کسنه اوزی تغییر ایده ۰ مثلا اکا حریر قفتانک
بولرن سوک دیه ۰ وکوجله الدوغک یرده اوتورمه چوق دیه ۰ و
خمرکی دوک دیه ۰ وحریر ایچنده اوتورمه طور دیه ۰ واکر جنب ایسه
مسجددن چوق دیه ۰ ایکنجی ادب اولدرکه اکر بر بو مرتبه سندن
عاجز اولورسه اول کسنه بی اوزی یا پشوب طشره چقره ۰ وبونده
دخی ادب اولدرکه ادنی مرتبه ایله اختصار ایلیه ۰ مثلا النه یا پشغله
چقرمغه قادر اولدقده صقالنه یا پشمیه ۰ واکر چنکی صندورسه
قابی خرده خرده ایلمیه ۰ وحریر قفتانک یوینی سوکه تاکه یرتمیه
وشراب قابن صندورمیه ۰ واکر شرابک قابی کندو النده اولیوب
دوکمکه قادر اولمازسه طاشله اوره صندوره واول صندردغی
مالک حقی باطل اولور اوزرینه اودک دوشمز ۰ واکر شیشه نک
باشی کوچک اولوب دوکمکه مشغول اولدقده تیز دوکیوب دوکنجیه دک
خمرک صاحبی ایرشوب اونی اورمق احتمالی اولورسه اول شیشه یی
صندروب چقمق جائزدر ۰ وخمری ابتدا حرام ایتدوکلری وقت شراب
قابن صندرمغه امر ایتشلردی لیکن اول امر منسوخ اولمشدر وهم

دیمشلردرکه

دیمشلردرکه اول صندردقلری قابلر شول قابلر ایدیکه خمردن غیریه
یرامز ایدی اما بو زمانه ده عذرسز صندرمق جائز دکلدر ۰ وصندردن
کسنه یه اودک لازم اولور التنجی درجه تهدیددر مثلا ایده که
بو خمری دوک اکر دوکمزسک باشکی صندورورم وسکا شو اصل شو
اصل ایش ایلرم دیه ۰ وبو اول وقت اولورکه تهدیده احتیاج اوله و
لطفله سویلمکله خمری دوکمیه ۰ وبونک ادبی ایکی نسنه در بری اولدرکه
لایق اولمین نسنه یه تهدید ایتمیه ۰ مثلا قفتانکی یرترم واوکی یقرم
وعورتکی واوغلنکی اینجیدرم دیمیه ۰ بر ادب دخی اولدرکه قادر اولدوغی
نسنه ایله تهدید ایلیه قادر اولمادوغیله ایلمیه تاکه یلان سویلمش اولمیه
مثلا بوینکی اورورم وبوغزکدن اصرم دیمیه که بونلر یلاندر ۰ اما اکر
کوکلنده اولان نسنه دن زیاده سویلسه وبونی سویلمکله خوف حاصل
اولجغن بلسه بو مصلحتدن اوترو مبالغه ایدوب زیاده سویلمک
روا اولورمیه کم ایکی کسنه نک اره یرن اصلاح ایلمک دیلسه وارتوق
اکسک سویلمک لازم اولسه روا اولور یدنجی درجه الیله وایاغیله
یا خود دکنکله اورمقدر وحاجت اولدوغی وقتده بولر جائزدر
حاجت اولدوغی مقداری وحاجت اولدوغی وقت اول وقتدرکه کناه
ایشلین کسنه الینی کناهدن قالدرمیه بونلردن بریسیله اورمقله

اما اگر اوزمقیرن آل قالدرسه اورمق جائزدکلدر زیرا که معصیتدن
صکره اولن عقوبت یا تعزیردر یا خود حددر وتعزیرله حدلک احوالی
سلطانه راجعدر وبونده ادب اولدرکه الیله اورمق کفایت ایتدکجه
دگنکله اورمیه وهم سایر یرینه اوره یوزینه اورمیه واگر کفایت
ایتمزسه قلیچ چکوب اوزرینه وارمق جائزدر مثلا اگر بر کمسنه بر عورته
یاپشمش اولسه واول عورتدن قلیجدن غیری نسنه ایله الچکمسه
اوزرینه قلیچ چکوب وارمق روا اولور واگر محتسبک ایلین کمسنه ایله
گناه ایشلین کمسنک آراسنده ارق اولسه اوقی یایه گزلیوب الکی قالدر
واگر قالدرمزسهک اورورم دیه واگر قالدرمزسه اورمق جائزدر
لیکن گرکدرکه اویلغنه وبالدرینه اوره وقورقولو یرینه اورمیه
سکزنجی درجه اولدرکه محتسب اولن کمسنه آدم جمع ایدوب جنک
ایلیه گاه اولورکه فاسق دخی بر قوم جمع ایدوب قتاله واوغراشه
سبب اولور علمادن بر طائفه دیمشلردرکه نته کم بر قوم دستورسز
کافرلرله غزایه گتسه روادر کذلک فاسقلرله دخی دستورسز جنک
ایتمک روادر واگر بو اراده محتسب اولدرسه لر شهید اولور آداب
محتسب محتسبک ادبلری اوچ خصلتدن غیری دکلدر علمدر زهددر
حسن خلقدر اگر محتسبک علمی اولمسه منکری معروفدن وایوبی

یلودن فرق ایتمز واگر زهدی وپرهیزی اولمسه بلدوکی تقدیرجه
غرضله خلافیله عمل ایدر واگر خلقی اولمسه ایخندوکلری زمانده
خشمه گلوب الله تعالی ایچون اولدوغی حد شرع اوزرینه اولماز وایشلدوکی
ایشی نفسنک ایستدوکی ایشلر حق ایستدوکی اوزره ایشلمز پس
بو وقتده اونک محتسبلکی معصیت اولور وامیر المؤمنین عمر رضی الله
عنه بر کمسنه یی دره ایله اوردی بر دخی اوردقده اول کمسنه عمر
رضی الله عنه سوکدی عمر رضی الله عنه اونی سوکدوکن ایشدوب
ارتق اورمدی تا که خشمی زیاده اولمیه وبو اجلدن رسول صلی الله
علیه وسلم ایتدی محتسبلک ایلمسون الا اول کمسنه که بیوردغی
نسنه لرده ونهی ایلدوکی نسنه لرده عالم اوله وبیوردغی نسنه لرده
شفقتلو اوله وحسن بصری رحمة الله علیه ایدر نسنه یی که بیورمق
دیلیه سن گرکدرکه اول سن بیورق طوتب انوکله عمل ایده سن وحسن
بصرینک بو دیدوکی ادبدر شرط دکلدر زیرا که رسوله صلی الله
علیه وسلم صوردیلرکه امر معروف ونهی منکر ایدرمیوز تا اول بز
عمل اتمیجه رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی ایلک اگرچه عمل ایدوب
جمله یرینه گتورمزسکز دخی ومحتسبلک ادبلرندن بریسی دخی بودرکه
صبرلو اوله اوزینی بحضورلغه صلمیه که الله تعالی بیوردی وامر وا

بالمعروف وهو اعن المنكر الآيه هر کمسنه که رنجه صبر ایتمسه اندن
محتسبلك كلمز واذیلردن مهم اولنك بریسی دخی اولدرکه علایقی
آز اوله وطمعی آز اوله هر بارکه محتسبلکه طمع قریشه محتسبلك
باطل اولور مشایخدن برکمسنه نك عادتی ایدی آت برن دیو شروب
کدیه ویررردی برکون قصابدن بریرمز فعل کوردی اول اوه کلدی
کدیی کیدردی اندن قصابه کلدی محتسبلك ایلدی قصاب ایتدی
بر کره دخی اتك برنا استرسن اوله شیخ ایتدی اول کدیی کیدردم اندن
صکره سکا محتسبلکه کلدم وهر کمسنه که خلق کندویه دوست اولسون
ودعا ایلسون وکندودن خشنود اولسون دیسه اول کمسنه محتسبلك
ایده بلمز کعب احبار رضی الله عنه ابو مسلم خولانیه ایتدی قومکله
حالك نه در ابو مسلم ایتدی یخشیدر کعب ایتدی توریتده ایدرکه
هر کمسنه که محتسبلك ایلیه انوك حالی خلق آراسنده یکلو اولور ابو
مسلم ایتدی توریة راست سویلر ابو مسلم یلان سویلر وبلکل که
اصل محتسبلك اولدرکه معصیت ایشلین عاصیدن اوترو قیغوجکه و
شفقت کوزیله اکا نظر ایلیه وانی معصیتدن منع ایتدکده برکمسنه
اوغلنی منع ایلرکبی منع ایلیه ودائما شفقت اوزره اوله برکمسنه
موئمنه محتسبلك ایلدوب یك سوز سویلدی مأمون ایتدی ای جوانمرد

الله تعالى سندن یکرکن وبندن یرمزدغن کوندردی وموسی ایله
هارونی صلوات الله علیهما فرعونه صلدی وایتدی فقولا له قولا
لینا یعنی فرعونه ملایم سویلك تا اوله که قبول ایلیه بلکه کرکدر
که بو خصوصده رسوله صلى الله علیه وسلم اقتدا ایده لرکه برکیت
رسولك صلى الله علیه وسلم یانینه کلدی وایتدی یا رسول الله
بکا دستور ویر تا زنا ایلیم صحابه نك دوکلیسی چاغرشوب بو یکده
قصد ایتدیلر رسول صلى الله علیه وسلم ایتدی اندن الکزی چکك
پس اول یکیدی یانینه چاغردی دیزین دیزینه قودی وایتدی ای جوانمرد جائز
کوردمسن برکمسنه سنك انکله بو یرمز فعلی ایشلیه اول کمسنه ایتدی
جائز کورمزم رسول صلى الله علیه وسلم ایتدی خلق داخی کندو
انالریله بو فعل اولمسن جائز کورمزلر وکیرو رسول ایتدی جائز کوردرمسن
که بو فعلی سنك قزقرنداشکله یا عمتکله یا خالهکله ایدهلر دیوب بر بر
صیدی اول کمسنه جائز کورمزم دیدکجه رسول صلى الله علیه وسلم
خلق دخی جائز کورمزلر دیر ایدی اندن صکره رسول صلى الله علیه
وسلم الن انوك کوکسی اوزرینه قودی وایتدی ای باری تعالی سن بو کمسنه نك
کوکلن پاك ایلیه وبونك فرجنی حرامدن صقله وکناهنی یرلغا اول
اورادن قالقوب کیتدی واکا من بعد زنادن یرمز نسنه کلمز ایدی

فضیل عیاضه رحمة الله علیه ایتدیلر که سفیان بن عیینه سلطانك
خلعتن الوب قبول ایلدی عیاض ایتدی سفیانك بیت المالدن
حقی اولدوغی خلعتدن زیاده‌در اندن صکره سفیانی خلوتده بولوب
عتاب ایتدی و ایتدی نیچون سلطانك خلعتن الدك سفیان ایتدی
یا ابا علی بن کندومی صالحلر جمله‌سندن دیمزم فاما صالحلری
سوورم وصلة ابن اشیم رحمة الله علیه بر یرده شاکرلریله اوتوررمش
ایدی بر کیمسنه کچدی و ازاری یرده سورینوردی نیته‌کم عجبکرلك
متکبرلرینك عادتیدر وهم اندن نهی اولنمشدر وصلة ابن اشیمك
اصحابی قصد ایتدیلر که اکا قاتی سوز سویلیلر صلة رحمة الله علیه
ایتدی اینیم اولك که بن بوکا کفایت ایلرم پس صلة اول کیمسنه‌یه
چاغروب ایتدی برادریم سنکله بر مقصودم واردر اول کیمسنه
ایتدی نه‌در صلة ایتدی ازارك یوقرو قالدر اول کیمسنه ایتدی
نعم وکرامة یعنی بلی الله تعالی سکا کرامت ویرسون پس صلة
ابن اشیم شاکرلرینه ایتدی اکر یتلولغله سویلیه‌یدك قبول ایتمزدی
بلکه هم سوکردی و بر کیمسنه بر عورته یاپشمش ایدی و بر بچاغی
چکمش ایدی و هیچ کیمسنه‌نك زهره‌سی یوغدی که انوك یانینه واره
عورت فریاد ایلردی بشر حافی رحمة الله علیه اول کیمسنك

کچدی شویله که بشرك چکنی اول کیمسنك چکنه طوقندی اول
کیمسنه دوشوب اوصی کیتدی و اندن درلر دوکلمکه باشلدی عورت
انوك الندن خلاص اولدی اول کیمسنه‌یه ایتدیلر که سکا نه حال
اولدی ایتدی بلمزم بر کیمسنه بنم یانمدن کچدی و انوك تنی بنم تنمه
دکدی و اهسته اهسته دیر ایدی که الله تعالی کورر یورکه نه یرده سن
و نه ایشلیورسن اول کیمسنك هیبتندن دوشوب بر زمان اوصم
کتمش دیدی اکا ایتدیلر اول یانکدن کچن کیمسنه بشر حافی ایدی ایتدی
اه که بو حالتله انوك یوزینه نیجه بقه بلم هم اول وقتده ایی درترمه
طوتدی بر هفته‌نك ایچنده الله امرینه کیتدی والله اعلم بالصواب
اوچنجی ادب شول منکرلرك بیاننده‌در که چوق واقع اوله وعادت
اولنور بلکه عالم منکر نسنه‌لرله طولمشدر بو زمانده وخلق
بو منکرلرك اصلاح اولنسندن امیدلرن کسمشلردر وجمیع منکرلرك
دفع اتمکه قادر اولمدقلری سببدن قادر اولدقلرندخی منع ایلمکدن
ال چکمشلردر وبو دیدکمز اهل دین اولنلردر اما اهل غفلت اولنلر
خود بو منکرلره راضیلردر واهل دین اولن کمسنه‌یه روا دکلدر که
منعنه قادر اولدوغی منکری منع اتمیه و بز بو منکرلرك بر جنسنه اشارت
ایده‌لم زیرا که انلرك جمله‌سن بیان ایلمك ممکن اولماز امدی بو منکرلرك

بعضی مسجدده اولور و بعضی بازارلرده اولور اما مسجدده اولن منکرلر
اولدر که بر کمسنه نماز قلله و رکوعی و سجودی تمام اتمیه یاخود قرآن
اوقیه و قرائتده لحن ایلیه یاخود مؤذنلردن بعضی اذانی اوقورکن
لحن ایده لر که بونلرک حقنده نهی کلمشدر یاخود مؤذن حی علی
الفلاح دیجک یرده جمله بدنن قبله یه دوندره و بری دخی اول خطیبدر
که سیاه ابریشم قفتانی اوله و التونلو قلجی اوله که بونلر حرامدر و
بری دخی شول کمسنه لردر که مسجدده هنکامه ایده لر و قصه لر
ایدوب شعرلر اوقیه لر و هیکل صته لر و بری دخی دیوانه لر و اوغلنجقلر
و مستلر مسجده کلمکدر اگر غوغا ایلیوب اهل مسجدی بحضور ایدرلر
اما اگر شول اوغلنجقلر ابسم اولسلر و شول دیوانه لر که اندن انجنمیه لر
و مسجدی مشوش قلمیه لر مسجده کلملری جائزدر و شول اوغلنجقلر
مسجدده کاه کاه اوینه لر انلری منع ایلمک واجب اولماز زیرا که زنگیلر
مسجد قپوسنده حربه لر و دریدن قلقانله اوینرلردی عایشه رضی
الله عنها انلری تماشایه کلوردی ولیکن اگر دائما مسجدی اویون یری
قیلورلرسه انلری منع ایلمک کرکدر اگر بر کمسنه مسجدده درزیلک
ایلسه یا بر نسنه بزسه و مسجد اهلنه اندن بحضورلق حاصل
اولمسه جائزدر ولیکن اگر مسجدی همیشه دکان ایدینسه مکروه اولور

اما شول

اما شول ایش که انی مسجدده ایشلمکله مسجدده غلبه لک حاصل اوله
حکم ایلمک کبی و دائما قاضی کاغدی یازمق کبی بونلر جائز دکلدر مکرکه
کاه کاه بر حکم واقع اوله زیرا که رسول صلی الله علیه و سلم مسجده
حکم ایلدی اما بر اغزدن کمسنه لرک مسجدده بر قوری تمسی و بوباجیلر
بر بوبا تمسی یا بر قوری تمسی بودو کلیسی منکردر بلکه شول کمسنه لر که
مسجدده مجلس ایلرلر و حکایه لر ایدرلر و اول حکایه لرده ارتوق
اکسک سوزلر و معتمد علیه حدیث کتابلرندن خارج سوزلر واردر
اول اصل کمسنه لری مسجددن طشره قلمق کرکدر که سلف بویله ایدرلردی
اما شول کمسنه لر که اوزلرینی بزرلر حال بوکه شهوت انلرک اوزرینه
غالبدر مسجع سوزلر سویلرلر و ایرلرلر و تاره عورتلر اول مجلسه
حاضر اولورلر بودوکلی کبایردندر مسجددن طشره دخی جائز دکلدر
بلکه واعظ شول کمسنه کرکدر که انک ظاهری صالح اوله و اهل
دین صورتنده اوله والحاصل هر نه صفتله اولورسه تاره عورتلر
و تاره یکیتلر مسجدده اوتورمق جائز دکلدر مادام که انلرک
ارالرنده بر حائل نسنه اولمیه بلکه عایشه رضی الله عنها کندو
زماننده عورتلری مسجددن منع ایلردی اگرچه رسولک صلی الله
علیه و سلم زماننده ممنوع دکل ایدیلر و عایشه رضی الله عنها

ایدردی که اکر رسول بورمانه نك حالن کوریدی عورتلری مسجده
وارمقدن منع ایلردی ومنکرلردندر که مسجدده دیوان طوتوب
قسمت ایلیلر واکیجیلرك معامله سن کوروب انلرك حسابن ایلیلر
یاخود اوتروب مسجدی تماشاه ایدینه لر وغیبته وهرزه سوزلره
مشغول اولهلر که بونلرك جمله سی منکرلردندر زیرا که مسجدك
حرمتنه مخالفلردر منکرات بازار بازارلرك منکری اولدرکه
شراده یالان سویلیلر وقماشك عیبنی صقلیلر وترازوی وطاشی
وارشونی راست طوتمیلر ومتاعه علت قته لر وچنك وچغانه
صته لر وبیرامده اوغلان بجقلر ایچون حیوانلرك صورتن صته لر
ونوروز ایچون اغجدن قلج وقلقان صته لر وتوبرقدن یاپلمش
بوری صته لر سایه کیجه لری ایچون وازلره ایپك قفتان وابریشم
کلاه صته لر ومرهمت اولمش واعزدلمش یری کوستروب یکی دردیه
صته لر وینه بونك کبی دخی هر نسنه که انده تلبیس اوله ویا التون
وکمش بخورلق ومشربه ودوات وسائر التلر صته لر که بونلرك
بعضی حرام وبعضی مکروه در اما حیوانلر صورتنی صتمق حرام در و
اول نسنه لر که سایه کیجه لری ونوروز ایچون صترلر قلج وقلقان
وتوبراقدن یاپلمش بوری بونلر نفسنده حرام دکلدر ولیکن کافرلرك

عادتیله عادتلنمك در شریعته مخالف در وهر نسنه که کافرلرك
عادتی اوله انی اظهار ایلمك درست دکلدر بلکه بازارلری نوروزده
بر مکده افراط ایلمك وقطایفی چوق ایلمك وبکی تکلفلر ایتمك جائز
دکلدر بلکه کرکدر که سایه کیجه سی ایلمك ونوروز ایلمك قاعده سی
بالکلیه بوزله وهیچ کمسنه انوك ادن اکمیه وسلفدن بر طائفه
دیمشلردر که نوروز کوننده اورج طوتمق کرکدر تا که نوروز ایچون
پشن طعامی یمیه وسایه کیجه سنده چراغ یقمق کرکدر تا که اصلا
اود کورمیه ومحققلر دیمشلردر که نوروز کوننك اورجن طوتمق
دخی نوروز کوننك ادن اکمقدر وهیچ بر وجهله جائز دکلدر که
بو کونك ادن اکه لر بلکه غیری کونلرله برابر کورمك کرکدر وسایه
کیجه سی دخی شویله کرکدر که اندن نام ونشان اولمیه منکرات
طریق یولك منکرلری بودر که اولو یوله اغج بر غوب ودکان
یپوب یولی طار ایده لر شویله که اکر بر اتلو کمسنه کچملو اولسه
طوقنه ویول اوزرینه یوکلر قویوب طورلر بغلنلوب یولی طار ایده لر
که بونلر روا دکلدر الا مکر که حاجت مقداری اوله نته کم یول
اوزرینه نسنه دوکلر اوه ایلتمك ایچون ودیکنلو یوکلری طار اولو
یولره سورمك جائز دکلدر که هیچ غیری یول بولمیه که بودم ضرورت ایچون

عادتیله

روا اولور حددن زیاده یوك یوكلتمك روا دکلدر اکر کورمکه
طاقت کورورسه دخی وقصاب یول اوزرنده قیونی اولدرمك جائز
دکلدر • اکر مسلمانلرك قفتانه اول قیونك قانندن خطر ایرشورسه
بلکه قصاب دکاننده قیون اولدرمك ایچون بشقه تدارك ایلیه
ویولده قربوز قابی برقمق ویوله صو صچمق جائز دکلدر اکر خلقك
ایاغی طیمق احتمالی اولورسه • وکیرو بونجلین هر کسنه که یوله قار
برقسه یاخود انوك طامندن اینن صو یولی طوتسه انوك اوزرینه
واجب اولور که بونلردن پاك ایلیه • اما اول نسنه که عام اوله
دوکلینك اوزرینه انی کیدرمك واجب اولور وحاکم اولن کسنه
اوزرینه واجب اولور که خلقی بو اصل نسنه یه تکلیف ایلیه • وهر
کسنه که یا اوزکلبی اولسه که خلق اول کلبدن خوف ایلرز اولسلر
انی صقلمق جائز دکلدر • واکر اول کلبك یولی نجس ایتمکدن غیری
زحمتی یوغسه ونجاستدن احتراز ایلمك ممکن اولورسه منع ایلمك
کرکدن • واکر یول اوزرنده کلب یاتوب یولی طار ایلرز اولسه انی
صقلمق جائز دکلدر بلکه اول کلبك صاحبی یول اوزرنده اوتورد
یاخود یول اوزرنده یتمق جائز دکلدر اکر یولی طار ایلرز اولسه منکرات حمام
حمامك منکرلری اولدر که حمامده اولن کسنه عورتنی دیزیندن کوبکنه

وار بغه اچه یاخود اوبلوغز دلالك اوکنده اچه او مچغون یاخود
کیرن کیدرمك ایچون بلکه دلالك الی فوطه نك التنه صوقمق دخی
جائز دکلدر زیرا که یا پشوب صقمق کورمك کبیدر وحمام دیوارینه
حیوان صورتی اولمق منکردر انی بوزمق کرکدر یاخود حمامدن
چقوب کیتمك کرکدر ونا پاك الی ونا پاك طاسی صویه صوقمق
منکردر امام شافعی قاتنده رحمة الله علیه وبو خصوصده امام مالك
رحمة الله علیه انکار ایتمك اولماز که انوك مذهبنده روادر وصوفی
چوقدر وکمك منکردر وبو ذکر اولنانلردن ماعدا دخی منکرات واردر
که کتاب طهارتده بیان اولنمشدر منکرات ضیافت ضیافتك منکرلری
ابریشیم دوشکلر وکمشدن بخورلقدر وکلابدانلر وصورتیازلو
اطلس پرده لردر اما دوشکده ویصدوقده صورت اولمق روادر
وحیوان صورتنده بخورلق اولمق منکردر اما سماع ایلمك وسماع
حالنده کنج عورتلر وکنج کیتلر بربرینه نظر ایلمك فساد وفتنه نك
تخمیدر وبو دوکلی منع ایلمك واجبدر اکر منع ایلمکه قادر اولمازسه
قالقوب کیتمك واجبدر واحمد بن حنبل رضی الله عنه ضیافته
واردوغی یرده کمشدن سرمه دان کورمکله قالقوب کیتدی
وکیرو بونجلیندر اول ضیافتده حریر کیمش کمسنه اولسه یا الوندن

یوزك طقنمش كمسنه اولسه اول قوشلقده اوتورمق روا اولماز
واكر عقل و تمیزی اولن اوغلان بچوق ابریشم قفتان كیسه روا اولماز كه
حریرات محمدك ارلرینه حرامدر خمر حرام اولدوغی كبی زیراكه
اوغلان بچوق حرامه خوی طوتدقده انوك شریی بالغ اولدقدنصكره انوك
طبیعتنده باقی قلور واكر اوغلان بچغك تمیزی اولمسه و حریرك
لذتن مشاهده ایتمسه مكروه اولور ولیكن حراملق درجه سنه
ایرشمز واكر بر مجلسده بر مسخره اولسه كه خلقی هرزه سوزلر سویلمكله
و یدن سویلمكله كولدرسه اول اصل كسنه ایله اوتورمق روا دكلدر
منكر اولن نسنه لرك تفصیلی اوزوندر چونكه بو مذكوره
بیله سن مدرسه نك و خانقاهك و حكم مجلسنك و سلطان
دیوانك و غیری یرلرك منكرلرنی بوكه قیاس ایله اوبچی اصل
رعیت صقلمق و رعایایه حكم ایلمكدر و جهله اولوز انوك بیانندهدر
بلكه ولایت طوتمق اولو ایشدر الله تعالینك یر یوزنده خلیفتیدر
اكر عدالت اوزره اولورسه واكر عدل و شفقت اوزره اولمازسه
ابلیسك خلیفتی اولور لعنة الله علیه فتنه و فسادك حاكمی
ظلمدن عظیمرك سببی یوقدر و ولایت طوتمغك اصلی علم و عملدر
و ولایت طوتمغك علمنك شرحی اوزوندر اما جمیع علملرك

عنوانی

عنوانی اولدركه حاكم كركدركه اوزینی بو عالمه نیچون صالمشلردر بله
و اوزینك قرارگاهی نه یردر و دنیا كندونك منزلگاهیدر و قرار
گاهی دكلدر و اوزی مسافر صورتنده‌در زیراكه آنه‌نك رحمی انوك
اول منزلیدر و قبر آخر منزلیدر و اصل وطنی قبردن صكره‌در و
هر ییل و هر آی و هر كون كه انوك عمرندن كچر قونقلر و منزللر كبیدر
كه كندو قرارگاهنه یقین وارر و هر كسنه كه بر كمرك ایچندن
كچمكده اولسه و اول كمرك مرمتنه عمر خرج ایلیوب منزلنی اونتسه
بی عقلدر و عاقل اولدركه دنیا منزلنده یول آزوغندن غیری نسنه یه
مشغول اولمیه و دنیادن ضرورت اولدوغی مقداری نسنه ایله
كفایت ایلیه و هر نسنه كه كفایت مقدارندن زیاده اولسه
زهر قاتلدر و اولدوغی زماندن آرزو ایدی بوركه انوك دوكلی
خزینه لری طپراق اولیدی هیچ التونی و كمشی اولمیه‌یدی بس هر نه
دكلوكه زیاده جمع ایلیه انوك اندن نصیبی كفایت مقداری
اولور كیرو قلانی حسرت و ندامت تخمی اولور تا كه اولدوغی وقتده
جانی بدندن چقمغی مشكل اولور و بو اول وقت اولوركه جمع
ایلدوكی مال حلال اوله و اكر حرام اولورسه آخرت عذابی اولور
بو حسرتلرله بله و دنیا شهوتلرندن صبر ایلمك زحمت چكمكه

ممكن اولماز ولیكن چونكه بو لذت سببیله كه بر قاچ كون نكلكدر وصولی
اوجی مكدر اولسه كركدر اخرت فوت اولماغنه ایمان كتورمش
اولسه و اخرت پادشاهلغی بی نهایت اولوب اكا هیچ كدورت یول
بولمادوغنه ایمانی درست اولسه اكا بر قاچ كون صبر ایتمك آسان
اولور و انوك كبی اولور كه اكر بر كمسنه نك بر معشوقی اولسه و اكا
ایتسلر كه اكر بو كیجه معشوقك یانینه واررسك هركز انی كورمیزسن
واكر بو كیجه صبر ایدرسك بیك كیجه انی سكا تسلیم ایدرز رقیب
وكدرسز نه دكلو انوك عشقی افراطله اولسه بر كیجه صبر ایتمك اكا
آسان اولور بیك كیجه نك امیدی ایله و دنیانك مدتی آخرت مدتنه
كوره بیكده بردر بلكه دنیا مدتنك آخرت مدتنه هیچ نسبتی
یوقدر زیرا كه دنیا مدتنه نهایت واردر آخرت مدتی ابدیدر
نهایتی یوقدر و آدمك تصورینه صغر دكلدر نه وجهله تصوره
صغه كه یدی قات كوك و یدی قات یر طلو طاری اولسه و بر قوش
بیك ییلده بر اول طاریدن بر طاری السه اول طاری جمله تمام اولور
و ابددن هیچ نسنه اكسلمز و اكسلمسه دخی كركدر پس اكر آدمینك
عمری یوز ییل اولسه مثلا و بر یوزینك مملكتی مشرقدن مغربه واریجه
غوغاسز و نزاعسز اكا مسلم اولسه شول آخرت كه انوك نهایتی

یوقدر انوك قاتنده نه مقداری اولور پس اكر بر كمسنه یه دنیادن
بر مقدار نسنه مسلم اولسه و اول داخی غوغادن و نزاعدن
خالی اولمسه و دنیادن انوكچون حاصل اولان نسنه لر ده چوق
خسیس نسنه لر اولسه كه اندن نیجه مرتبه زیاده اولسلر ندن
لازم كلور كه ابدی پادشاهلغی بونك كبی حقیر و مكدر نسنه یه صته
بو معنی كركدر كه حاكم اولان كمسنه و حاكم اولمین كمسنه كندوده
مقرر قلوب حفظ ایلیه تا كه بر نیچه كون دنیا شهوتندن صبر ایتمك
اكا آسان اوله و رعیته شفقت ایلیوب الله تعالینك قوللرین
كوزتمك طوتب الله تعالینك خلیفه لكن یرینه كتورمك آسان اوله
چونكه بو ذكر اولنانلری بیله كركدر كه ولایته حكم اتمكه مشغول اوله
بیوردقلری وجه اوزره اول وجه اوزره دكل كه اوزینك نفعی و دنیاسینك
صلاحی اندا اوله زیرا كه هیچ عبادت و قربت یوقدر الله تعالی
قتنده عدالتله حكم ایلمكدن زیاده كه رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردركه سلطان عادلك بر كونلك عدالتی التمش ییللق عبادتدن كه
علی الدوام اوله افضلدر و اول یدی كمسنه نك مقدمی كه قیامت
كونی الله تعالینك كولكه سنده اولسلر كركدر سلطان عادلدر
و رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی كه سلطان عادلیچون نعم كوند

ایلتمش صدیقدن ... ادیرکه دائما عبادتده دورشور اوله لر کوکه ایلدلر
و رسول صلی الله علیه و سلم بیوردی که الله تعالی یه زیاده دوست
و زیاده مقرب اولن کمسنه امام عادلدر و زیاده معذب اولن
کمسنه امام ظالمدر و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی اول
خدا حقیچون که محمدک نفسی انوک فرماننده در هر کون حاکم عادل
ایچون کوکه شول دکلو عمل ایلدرلر که کندو رعیتنک جمله سنک
عملی مقداری اوله و حاکم عادلک هر غزایی ایلتمش نماز بیک کیجه بیش
چونکه حال بویله بوندن اولو غنیمت نه اوله الله تعالی بر قوله حکو
منصبن ویره تا که انوک بر ساعتی غیری کمسنه لرک تمام عمرینه برابر اوله
چونکه بر کمسنه بو نعمتک حقن بلمیه و کندو ظلمنه و هواسنه مشغول
اوله معلوم اولور که اول کمسنه الله تعالینک غضبنه مستحق اولور
و بو عدل انوکله تمام اولور که بو اون قاعده یی حفظ ایلیه قاعده
اول اولدر که هر واقعه که انوک قاتنه کله شویله فرض ایلیه که
اوزی رعیت و غیری کمسنه حاکمدر و هر نسنه یی که اوزینه روا
کورمیه هیچ بر مسلمانه انی روا کورمیه و اکر کورورسه دیننده و
حکومتنده خیانت ایتمش اولور بدر کوننده رسول صلی الله علیه
و سلم کولکه ده اوتورمش ایدی جبرائیل علیه السلام کلدی و ایتدی

یا محمد

یا محمد سن کولکه ده اوتورورسن صحابک کونشده اوتورورلر بو مقدار
رسوله صلی الله علیه و سلم رخصت اولمیوب عتاب کلدی و رسول
صلی الله علیه و سلم ایتدی هر کمسنه که اوزینی جهنمدن خلاص
اولوب جنته کردوکین دلیه کرکدر که اکا اولم ایرشدکده انی کلمه
شهادت تا اوزره بوله کندو نفسنه روا کورمدوکینی هیچ بر
مسلمانه روا کورمیه و رسول صلی الله علیه و سلم ایتدی که
هر کمسنه که ایرته یرندن طوردقده همتی حق تعالیدن غیری نسنه
اولسه اول کمسنه الله تعالینک دوستی دکلدر و هر کمسنه که
مسلمانلرک ایشین ایشلمکدن و انلرک حاجتن بتورمکدن خالی
اولسه اول کمسنه مسلمانلر جمله سندن دکلدر ایکنجی قاعده
اولدر که کندو درکاهنده اهل حاجتک انتظارن حقیر کورمیه
و انتظارک خطرندن حذر ایلیه شویله که اکر بر مسلمانک حاجتی
اولسه انوک حاجتن قویوب هیچ بر نافله یه مشغول اولمیه زیرا که
حاجت بتورمک دوکلی نافله لردن افضلدر بر کون عمر بن عبد العزیز
رضی الله عنه خلقک حاجتیچون اویله نمازینه دک طشره ده قلمش
ایدی اوینه کلدی تا که بر ساعت دکلنه اوغلی ایتدی اندن خوف
ایدرم که بو ساعتده سکا اولم ایرشه و سنک قپوکده سکا منتظر

بن حاجت بولنه وسن اهل حاجت حقنده تقصیر ایتمش بولنه‌سن
نه ایتدی صحیح سویلرسن درحال طوردی طشره چقدی اوچنجی قاعده
اولدرکه شهوته ولذته مشغول اوله اولمغی اوزرینه عادت ایدنمیه
کوچک طعاملر یوب کوچک لباسلر کیمکله بلکه کرکدرکه دوکلی
نسنه‌لرده قناعت ایلیه زیراکه قناعتسز عدالت ممکن اولماز امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه بر مسلماندن سؤال ایلدی که بنم احوالمدن
نه ایشتدک که اول سکا خوش کلمش اوله اول کمسنه ایتدی ایشتدم که
ایکی کوملک واردر که برین کوندز و برین کیجه کیرمش سن و سفره‌که
ایکی درلو اتمک قاتغی کلورمش عمر رضی الله عنه ایتدی هیچ بونلردن
اوزکه نسنه ایشتدکمی اول کمسنه ایتدی ایشتمدم عمر ایتدی بونلر
دخی اولماسون دردنجی قاعده اولدرکه دوکلی ایشلرده قادر اولدقجه
مرحمتله بنیاد اوره وغضبله بنیاد اورمیه رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی هر حاکم که رعیته مرحمت ایلیه قیامت کوننده
اکا مرحمت ایلرلر و رسول صلی الله علیه وسلم رعیته مرحمت
ایلین حاکمه دعا ایتدی و ایتدی یارب شول حاکم که رعیتنه مرحمت
ایلرسن اکا مرحمت ایله و شول حاکم که رعیتنه خشم ایلرسن
اکا خشم ایله و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی کوچک

نسنه‌دن بر کمسنه‌یه ولایت ویرمک که ولایتک حقنه قیام
کوستره ویرمز نسنه‌دن بر کمسنه‌یه ولایت ویرمک ولایت
حقنده تقصیرلق ایلیه و هشام بن عبدالملک خلیفه‌لکدن
ایدی ابو حازمه رحمة الله علیه که علمادن ایدی سؤال ایلدی
که حکومت ایشنده نجات بولمغک تدبیری نه‌در ابو حازم ایتدی
نجاتک تدبیری بودرکه هر اقجه‌یی که الەسن حلال اولن یردن الەسن
وشول یرده صرف ایده‌سن که حق اوله هشام ایتدی بوکه کیم قادر
ابو حازم ایتدی بوکه شول کمسنه قادر اولورکه طاموننک عذابنه
طاقت کتورمیه وجنتی دوست طوتنه بشنجی قاعده اولدرکه جهد
ایلیه تاکه جمیع رعیت اندن خشنود اولالر شرعه موافقت ایلمکله
بله و رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی بکلرک زیاده ایولری
انلردرکه سزی سوه و سز انلری سوه‌سز و زیاده یرمزلری انلردرکه
سزه لعنت قلالر و سز انلره لعنت قله‌سز وکرکدرکه حاکم اولن
کمسنه هر کندونک یانینه کلن کمسنه‌نک دعا ایتدوکنه مغرور اولمیه
وانلری کندودن خشنودلردر صنمیه زیراکه انلرک دعا ایتمکی خوفلرندن
اولور بلکه کرکدرکه معتمد علیه کمسنه‌لری کوندروب رعیتک حالنی
تجسس ایلیه‌لر و حاکمک حالنی خلقدن سؤال ایده‌لر حاکم اولن کمسنه

کندو عیبنی خلقدن دلیلکه بیلمك اولور التنجی قاعده اولدرکه هیچ بر
کمسنه نك رضاسی مراد ایدنمیه وهر کمسنه که شرعه مخالفت
ایلین کمسنه یی اینجتسه اول اینجتمکدن اکا زیان یوقدر امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایدرکه هر کون یرمدن قالقرم خلقك یاروسی بندن
خشنود اولوردو یاروسی بیحضور اولور وهر کمسنه که اندن داد الور
البته بیحضور اولور پس خصمك ایکیسینی دخی خشنود قلمق اولماز
وغایت جاهل اولن کمسنه درکه خلقك رضاسی ایچون الله تعالینك
رضاسندن الیکه ومعاویه عایشه صدیقه یه رضی الله عنها
نامه یزدی وبکا بر مختصر نصیحت قل دیدی عایشه رضی الله عنها
اکا نامه یزدی که رسول اللهدن صلی الله علیه وسلم ایشتدم که هر
کمسنه که الله تعالینك رضاسینی دلسه خلقی بیحضور قلمغله الله تعالی
اول کمسنه دن خشنود اولور وخلقی دخی اندن خشنود قلور وهر
کمسنه که خلقك رضاسینی دلسه حق تعالینك رضاسینی ترك
ایلمکله حق تعالی اندن بیزار اولور وخلقی دخی بیزار قلور یدنجی قاعده
اولدرکه معلوم اوله حکومتك رعایتی قلمق مشکلدر وحق تعالینك
مخلوقلرینك مصالحینی عدلله کورمك عظیم ایشدر وهر کمسنه که
خلقك مصلحتینی عدالتله کورمسنه هدایت بوله شول عظیم سعادته

ایرشورکه هیچ اندن اوته سعادت یوقدر واکر تقصیر ایلرسه
بر شقاوته دوشرکه کفردن ماعدا هیچ انوك کبی شقاوت اولماز زیرا که
ابن عباس رضی الله عنهما ایدر بر کون رسول صلی الله علیه وسلم
کوردم که کلدی کعبه قپوسنك ایکی جانبنی الیله طوتدی وکعبه نك
ایچنده قریش قبیله سندن بر قوم وار ایدی رسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی امام لر وسلطانلر قریشدن اولمق کرکدر تا که بو اوچ
نسنه یی یرینه کتوره لر انلردن خلق رحمت دلسه رحمت قلالر واکر حکم
قلسه لر عدل قلالر واکر وعده قلسه لر وفا ایده لر هر کمسنه که بو اوچ
نسنه یی یرینه کتورمیه حق تعالینك لعنتی وفرشته لرك لعنتی وجمیع
آدملرك لعنتی انوك اوزرینه اولور وحق تعالی انوك فرضنی وسنتی
قبول ایلمز پس نظر ایله کورکه ولایت امری نیجه عظیم امردرکه انوك
سببیله هیچ بر عبادتی قبول ایلمزلر نه فرضنی ونه خود سنتنی ورسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی شول کمسنه لرکه ایکی کمسننك اراسنده
حکم ایلیه وظلم ایلیه حق تعالینك لعنتی اول ظالملرك اوزرینه اولسون
ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی اوچ کمسنه واردرکه حق تعالی
قیامت کوننده انلره نظر ایلمز بری یلان سویلین سلطان وبری زنا ایلین
وبری فقیر کبرآور یعنی متکبر ولافزن اولن ورسول صلی الله علیه

ایرشورکه

وسلم اصحابنه ایتدی بر کون اوله مشرق ومغرب جانبی فتح اوله و
شویله بله سز اول جانبک عاملری طامو اوینه کیره لر الا اول کمسنه
دکلکه الله تعالیدن پرهیز ایلیوب تقوی یولن طوته وامانتی
صاحبنه ویره ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی هیچ بر قول
یوقدر که حق تعالی اکا بر رعیت اصمرلیه و اول رعیته ظلم ایلیه و
نصیحتی یرینه کتورمیه الا حق تعالی جنتی اکا حرام قلور ورسول
صلی الله علیه وسلم ایتدی هر کمسنه که مسلمانلر اوزرینه آنی حاکم
قلالر و او اول انلره کندو قوملرینه وخصملرینه نظر ایدر کبی نظر ایلمیه
اول کمسنه جهنم یرینی حاضرلسون ورسول صلی الله علیه
وسلم ایتدی بنم امتمدن ایکی کمسنه بنم شفاعتمدن محروم اولور
بری ظالم سلطان وبری دخی شول اهل بدعت که دینده غلو ایلیوب
حددن تجاوز ایلیه ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت
کوننک زیاده یاوز عذابی ظالم سلطان ایچوندر ورسول صلی
علیه وسلم ایتدی بش کمسنه واردر که الله تعالی انلره خشم
اوزره در اکر دیلرسه خشمنی دنیاده انلره یوریدر و اکر دیلرسه
انلرک قرارکاهنی طامو قلور اول بش کمسنک بری شول قومک
بکی در که کندو حقنی انلردن اله وکندودن انلره داد ویرمیه وانلردن

ظلمی کوتورمیه وبری دخی شول قومک رئیسی در که بونلر اکا اطاعت
ایده لر و اول قویله ضعیفک آرهسن برابر کورمیه وسوزی برجانبه
میل ایتمکله سویلیه وبری دخی شول کمسنه در که کندو عورتنی و
اوغلنی الله تعالینک طاعتنه تکلیف ایلمیه ودینه متعلق اولان
خصوصلری انلره تعلیم ایلمیه و انلره طعامی نرهدن ویرحکن فکر
ایلیه وبری دخی اولدر که بر کمسنهیی اجرتله طوته و ایشی تمام ایلدکده
انوک مزدنی تمام ویرمیه وبری شول کمسنه در که حلالنک کابینی ویرمکده
ظلم ایلیه و امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بر کون دیلدی که بر جنازهنک
نمازینی قله بر کمسنه ایلرو کلدی و اول جنازهنک نمازن قلدی
وچونکه آنی دفن ایلدیلر الر اوزرینه قودی و ایتدی ای باری خدا
اکر بو کمسنهیه عذاب ایدرسک حقله ایدرسک زیرا که جائز که سکا
عاصی اولمش اوله و اکر رحمت ایلرسک سنک رحمتکه محتاجدر
ای منت دولت سنک اکر هرکز بک اولمدوکسه وکتخدا اولمدوکسه
وعوان اولمدوکسه وجابی اولمدوکسه اول کمسنه بونی دیدی وناپدید
اولدی امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بیوردی که آنی چاغرهکز ایستدیلر
بولمادیلر عمر رضی الله عنه ایتدی اول کمسنه خضر ایدی علیه الصلوة
والسلام ورسول صلی الله علیه وسلم بیوردی که وای کلره وای

فی کوندر

کنعذلره وای امینلره که قیامت کوننده ایسیه لر انی کر دنیاده کوک
یوزنده صحفلرندن اصلردی وهرکز عمل اتمیلردی ورسول صلی
الله علیه وسلم ایتدی بر کمسنه یی اون کمسنه یه ولی قیلمزلر الا قیامت
کوننده انی الی دمور کلابه لو کتورزلر اکر عادل اولورسه خلاص
ایدرلر واکر ظالم اولورسه بر کلابه دخی زیاده ایدرلر وامیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایتدی وای یر یوزینک حاکمنه کوکلر یوزینک
حاکمندن اول کونده که انوک احوالنی کوره مکر اول حاکم که خلقه
عدالت ایلیه وحقی ادا ایلیه وهوا ایله حکم ایلمیه وقوملرینه و
خصملرینه میل ایلمیه وخوفله وامید ایله حکمی دوندرمیه بلکه
الله تعالینک کتابنی آیینه ایدوب قرشوسنه قویه وانکله حکم
ایلیه ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت کوننده حاکملری
کتوررلر وایدرلر که سز بنم قوینلریمک چوبانلری ایدوکز ویر یوزینک
ملکمنک خزینه دارلری ایدوکز نیچون بر کمسنه یه حد اوردقده
عقوبتی بن بیوردوغمدن زیاده ایلدوکز انلر ایده لر که ای بار خدا
سنک امرکه مخالفت ایتدوکندن اوترو خشم ایدوب زیاده اوردق
باری تعالی ایده ندن کلورکه سزک خشمکز بنم خشممدن زیاده
اوله وبرینه دخی ایده که حدی وعقوبتی نیچون سکا بیوردوغمدن

اکسک ایلدک اول کمسنه ایده یا رب اکا رحمت ایلدم باری تعالی
ایده ندن کلورکه سنک رحمتک بنم رحمتمدن زیاده اوله باری
تعالی ایده که اول حدی ارتوب حدی اکسکی طوتک وجهنمک
کوشه لرین انلرله طولدورک وحذیفه رضی الله عنه ایتدی
بن حاصل کلام هیچ بر حاکمه دعا ایلمزم کرک ایو اولسون کرک
کم اولسون نیچون دیدلر ایتدی اندن اوترو که رسولدن صلی الله
علیه وسلم ایشتدم که قیامت کوننده کلی حاکملری اکر ظالم و
اکر عادل صراط اوزره طورلر وباری تعالی صراطه وحی ایدوب
ایدرکه بونلری بر وجهله سلک که هیچ بر کمسنه اولمیه که حکمنده
ظلم ایلمش اوله یا خود قاضیلغنده رشوت المش اوله یا ایکی خصمدن
برینه ارتق قولق طوتمش اوله که بونلرک دوکلیسی طامویه دوشیه
وشویله دوشرکه یتمش یلده طامونک دیبنه اینوب قرار قیلمز
وخبرده کلمشدرکه داود صلوات الله علیه طشره چقردی و[illegible]
داود اولدوغن بلمزلردی وهر کیمی که کوررردی داودک سیرتندن
سؤال ایلردی برکون جبرائیل علیه السلام بر کمسنه نک صورتنده
داودک اوکنه کلدی داود اندن سؤال ایلدی که داود نجه کمسنه در
جبرائیل علیه السلام ایتدی داود ایو آدم ایدی اکر بیت المالدن

یوب الی امکندزنسه داود علیه السلام محرابه یوزطوتوب
اغلیوب ایتدی که ای باربخدا بکا بر صنعت تعلیم ایله که کندو الم
امکندن ییم پس حق تعالی اکا ذره جیلکی نصب ایلدی و امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه عسس برینه اوزی طولشوردی تا هر یرده که
بر حال کوره اوزی تدارک ایلیه و عمر رضی الله عنه ایتدی
قورقرم که فرات کنارنده بر او یوز قیونی براغوب باغ سورمیه لر
و قیامت کوننده اندن بکا سؤال ایده لر و عمرک احتیاطی بو دکلو
ایدی و انوک عدلی بنی آدمدن کمسنه یه میسر اولمدی بو یله اکن
عبد الله بن عمرو عاص رضی الله عنه ایدر دعا ایلردم که ای
بار خدایا بکا واقعمده امیر المؤمنین عمری رضی الله عنه کوستر
اون ایکی یلدنصکره عمری واقعمده کوردم که کلوردی شول کمسنه
کبی که غسل ایتمش اوله و بیلنه فوطه طوتنمش اوله بن ایتدم یا
امیر المؤمنین حق سبحانه و تعالی یی نجه بولدک عمر ایتدی یا عبد
الله نه دکلو واردرکه بن سزک یانکزدن آیرلدم عبد الله ایدر دیدم
که اون ایکی یلدر عمر ایتدی تا بو کونه دک حسابده ایدم
بر قورخو واریدی که بنم ایشم دوکلی ضایع اوله اکر الله تعالی رحم
اولمیدی عمرک حالی خراب اولوردی و بونک برکه عمرک دوکلو

اسباب

اسباب ولایتدن بردره سی وار ایدی اندن اروق نسنه سی یوغدی
و بزرجمهر عمره رضی الله عنه بر رسول کوندردی تا کوره که عمر
نه اصل کمسنه در و انوک سیرتی نه در چونکه اول کمسنه مدینه یه کلدی
ایتدی سزک ملککز قنده در انلر ایتدیلر بزم ملکمز یوقدر امیرمز وار
شهردن طشره چقمشدر اول کمسنه طشره چقوب عمری رضی الله عنه
کوردی کم کنشه قرشو یتمش درهسنی باشی آلتنه قومش ایدی و الندن
درکزاقردی شویله که الندن درندن یر اصلنمش ایدی چونکه اول
کمسنه بو حالی کوردی بو حالی کوردی کوکلنه عظیم تأثیر ایلدی و ایتدی
دوکلی عالم بکلری بونک هیبتندن بیقراردرلر و بونک حالی بودر
و اکر بر کمسنه عادل اولمسه بویله امین اویومزدی و بزم بکمز ظلم
ایلر اونکچون قورخولودر بن شهادت ایدرم حق دین اسلامدر و اکر
رسول الله ایله کلمش اولمیدم بی تردد مسلمان اولوردم و کیرو کلین
مسلمان اولین دیدی و بونک تفصیلی اوزوندر حاکم اولن کمسنه
اونکله سلامت بولورکه دائما دیندار عالملرله صحبت ایلیه تا که عدل
یولنی اکا اوکرده لر و عدالتک خطرنی هر زمان تازه لیه لر سکزنجی قاعده
اولدرکه همیشه دیندار عالملرک دیدارینه مشتاق اوله و انلردن نصیحت
دیکلمکه حریص اوله و دنیایه حریص اولن علمادن حذر ایلیه که خدا

یدلر و اکا دعا ایدوب انوڭ رضاسنی طلب ایلرلر تا که انوڭ النده
اولن مردار حرام مالدن مکر و حیله ایله بر نسنه اله کوره لر و دنیادن
عالم اولدرکه ماله طمع ایلمیه و اکا عدل تلقین ایده کم شقیق بلخی
رحمة الله علیه هارون الرشیدك یاننه کلدی هارون ایتدی
شقیق زاهد سن میسن ایتدی شقیق بنم اما زاهد بن دکلم هارون ایتدی
بکا نصیحت قل شقیق ایتدی الله تعالی سنی صدیقك یرینه نائب قلمشدر
سندن صدق استر صدیقدن استدوکی کبی و سنی فاروق یرینه نائب
قلمشدر سندن حقله باطل آراسنده فرق ایتمك استر فاروقدن
ایستدوکی کبی و سنی ذی النورین یرینه نائب قلمشدر سندن حیا و
کرم استر ذی النورینden استدوکی کبی و سنی علی ابن ابی طالب
یرینه نائب قلمشدر سندن علم و عدل استر علیدن استدوکی کبی
هارون الرشید ایتدی دخی نصیحت ایله شقیق ایتدی الله تعالینك
بر سرایی واردر اکا طامو دیرلر سنی اول سرایك قاپوجیسی قلمشدر
و سکا اوچ نسنه ویرمشدر که مال بیت المالدر و تازیانه و قلجدر
و سکا دیمشدر که بو اوچ نسنه ایله خلقی طامودن ایراغ ایله که
هر محتاج که سنك یاڭه کلور اندن بو مالی دریغ ایتمه و هر کیمسنه که
الله تعالینك امرینه مخالفت ایلرسه بو تازیانه ایله اکا تادیب ایله و هر

کیمسنه که بر کیمسنه یی ناحق اولدوره آنی بو قلیجله اولدر مقتولك
ولیسنك دستوریله اگر بو ذکر اولنانلری ایتمزسك اول طامویه
کیرن سن اولورسك سایرلر سنك اردنجه کیره لر هارون الرشید
ایتدی یا شقیق نصیحتی دخی زیاده ایله شقیق ایتدی سن چشمه سن
و سایر عالملر ایرمقدر اگر چشمه صافی اولسه سایر ایرمقلرك
بولانقلغی زیان ایتمز و اگر چشمه بولانق اولورسه ایرمقلرك صافی
اولمسنه امید اولماز هارون الرشید عباس بهم ایله که کندونك
خواصندن ایدی فضیل عیاضك یاننه زیارته واردی چونکه فضیلك
قپوسی اوکنه ایرشدی فضیل قرآن اوقومغه مشغول ایدی بو آیتی اوقومشدی
ایدی که ام حسب الذین اجترحوا السیئات ان نجعلهم کالذین آمنوا و
عملوا الصالحات هارون ایتدی اگر نصیحت طلب ایلرسم بو کفایت ایلر
و بو آیتك معنیسی بودرکه اول کیمسنه لرکه یرامز ایشلر قلدیلر شویله
صندیلر که بز انلری ایو عمل ایشلینلرله برابر طوته وز نه یرامز
حکمدر که انلر قلمشلردر پس هارون عباسه ایتدی قپویی اور عباس
قپویی اوردی و ایتدی امیر المؤمنینه قپویی آچك فضیل ایتدی امیر
المؤمنین بزم قپومزده نیلر عباس ایتدی امیر المؤمنینه اطاعت ایلمك
کرکدر فضیل قپویی آچدی اخشام ایدی چراغی سوندردی هارون

قراکوده چوره سنی بوقلردی تا الی فضیله دکدی فضیل ایتدی
آه بو مدینم اله اکر الله تعالینک عذابندن خلاص بولمازایسه
اندن صکره فضیل ایتدی یا امیر المؤمنین قیامت کوننده حق تعالینک
جوابنی حاضرله که سنی مسلمانلرله بر بر برابر طوروب سندن
عدل طلب ایلر هارون اغلمغه بشلدی عباس ایتدی یا فضیل انیم
اولکه امیر المؤمنینی هلاک ایلدک فضیل ایتدی یا هامان سن و
سنک قومک انی هلاک ایلدک بکا هلاک ایلدک دیرسن هارون
ایتدی سکا انوکچون هامان دیرکه بنی فرعون مرتبه سنه قودی
بن فضیلک اوکنه بیک التون قودی بو بنم انم مهرندن حلالدر دیدی
فضیل ایتدی بن سکا دیرم که هر نک وار ایسه الیکوب صاحبلرینه
ویرسن بکا ویررسن دیوب قالقدی هاروندن اراق اوتوردی
هارون طوروب طشره چقدی و عمر بن عبد العزیز محمد بن کعب
قرظیه ایتدی بکا عدلک وصفن بیان ایله محمد ایتدی هر کمسنه که
مسلمانلردن سندن کوچک اولورسه انوک اتاسی اول و هر کمسنه که
سندن اولودر انوک اوغلی اول و هر کمسنه که سکا برابر اوله انوک
قرنداشی اول و هر کمسنه نک عقوبتی کناهنه کوره ایله و زنهار
بر تازیانه یی خشمله اورمیه سن که اول دمده یرک طامو اولور زاهدکی

بر کمسنه اول زمانه خلیفه لرینک یانینه واردی خلیفه ایتدی بکا
نصیحت ایله زاهد ایتدی بن چین سفرینه کتمش ایدیم اول ولایتک ملکنک
قولاغی صاغر اولمش ایدی عظیم زاری قلوب اغلردی و ایدردی
قولاغم ایشتمز اولدوغندن اوترو اغلمزم ولیکن بر مظلوم بنم قومده
فریاد ایلر و بن انوک فریادنی ایشتمزم دیو اغلورم فاما کوزم یرنده در
ندا ایلدی که هر کمسنه که ظلمدن شکایت ایلمک دیلیه قفتانی قرمزی
ایلسون پس هر کون فیله بنردی و طشره چقردی هر کمی قرمزی قفتانله
کورسه چاغردی زاهد ایتدی یا امیر المؤمنین بو ملک کافر ایدی الله
تعالینک قوللرینه بویله شفقت ایلردی سن خود مؤمن سن و رسول
علیه السلامک اهل بیتندن سن پس نظر ایله که سنک شفقتک نه
وجهله در و ابو قلابه عمر بن عبد العزیزک یانینه واردی عمر ایتدی
بکا نصیحت ایله ابو قلابه ایتدی دور آدمدن بو کونه کلنجه هیچ خلیفه
قالمشدر مکر سن قلدک سن عمر ایتدی نصیحتی زیاده قیل ابو قلابه
ایتدی اول اولن خلیفه سن اولسک کرکدر الله تعالی اکر سنکله اولور
نه دن قورقرسن و اکر سنکله اولمزسه کیمه صغنرسن عمر بن عبد
العزیز ایتدی خوب سوزدر بوکه سویلدک سلیمان بن عبد الملک
خلیفه ایدی بر کون خاطرینه بو کلدی که دنیاده بو قدر تنعم ایلدم

قيامتده حالم نيجه اولسه کرکدر پس ابو حازمه رحمة الله عليه که
ابو حازم اول زمانك عالمی و زاهدی ايدی بر کمسنه کوندروب ايتدی
اول نسنه که اوروجلا چرسن اندن بزه کوندر ابو حازم دخی بر مقدار
قاوورلمش کپك کوندروب ايتدی کيجه بوندن يرم سليمان انی کوروب
اغلدی و کوکلنده بو خصوص غايت تاثير قلدی اوچ کون اوروج طوتدی
هيچ نسنه يمدی اوچ کوندنصکره اوروجن اچدی دیرلر که اول کيجه
اهليله جمع اولدی انوك اوغلی عبد العزيز انه رحمنه دوشدی که
زماننك يکانه سی ايدی و عدلده عمر ابن الخطابك رضی الله عنه
مثلی ايدی و ديمشلردر که عبد العزيزك حاصل اولمسی ابو حازمك
کوندردوکی طعامدن خالص نيتله يدوکی ايچون ايدی و عمر بن العزيزه
رحمة الله عليه ايتديلر که سنك توبه قلمکه سببك نه اولمشدر عمر
ايتدی بر کون بر قولمی اوردم ايدی بکا ايتدی اول کيجه يی فکر ايله که
انوك صباحی قيامت اولسه کرکدر اول اوغلانك سوزی بنم کوکلمه
زياده اثر قلدی توبه مه سبب اول اولمشدر ديدی هارون
الرشيدی اولولردن بر کمسنه کوردی که عرفاتده اياغی و باشی
يالن ايکی چاغل اوزره طوروب الن دعايه قالدرمش ايدردی که
ای بار خدايا سن سنسن و بن بنم ايشم اولدر که هر زمان کناه اوزره

اولم و سنك ايشك اولدر که مغفرتك اوزرينه اوله سن بکا رحمت قل
ديردی اول آزاده اولن اولولر ايتديلر بر جباری کوردك که کولنجبارندن
اوکنده نزاری قلور و عمر بن عبد العزيز ابو حازمه رحمة الله عليه
ايتدی بکا نصيحت قل ابو حازم ايتدی يرا اوزرنده ياتوب اولومه
بش قو و هر حال که اولومسنی اول حال اوزره بولمسن روا کورزسن
اول حالی اوزرکده دايما صقله که اولوم يقيندر پس کرکدر ولايت
صاحبی اولن بو حکايه يی اوکنده حاضر طوته و بو نصيحتلری که غيرلره
ويرمشلردر اوزی قبول ايليه و هر عالمی که کوره اندن نصيحت اله و
عالم که انلری کوره نصيحتی بو جنس نسنه لردن قله و حق کلمه يی
صقلميوب سويليه و انلره غرور ويرميه که اول مظلمه ده انلره شريك
اولمش اولور طقوزنجی قاعده اولدر که يالکز اوزی ظلمدن الچکمکله
قناعت ايلميه که خدمتکارلرينی و نايبلرينی و عامللرينی دخی ظلمدن
يالن طوته زيرا که انلرك ظلمندن اوزنه سؤال اولنور و امير المؤمنين
عمر ابن الخطاب رضی الله عنه موسی الاشعری يه که عمر بن الخطابك
عاملی ايدی بويله نامه يزدی که اما بعد رعيته حکم ايدنلرده بختلو
اول کمسنه در که رعيتی انوکله بختلو اولالر و بدبخت اول کمسنه در که
رعيتی انوکله بدبخت اولور و زنهار غافل کزميوب عامللروکی

ظلم ایتمکه قومیه پس که اکر عاملر ایلرسه سنك شلك شول
طوردکبی اولورکه سبزه یی کوروب وافر یبوب اتلنه واتلمسی اونك
هلاکنه سبب اوله انلرکیچون انی بوغزلیه لر وتوریتده کلمشدر
هر ظلم که سلطانك عاملندن صادر اوله وسلطان انی بیلوب
دفعیه سلطانه اندن سؤال اولنور وکرکدرکه حاکم اولن
کمسنه بیله که اول کمسنه دن مغبون وبی عقل کمسنه یوقدرکه
کندو دینی وآخرتنی غیریلرك دنیاسنه صته ودوکلی عاملر
وخدمتکارلر خدمتی دنیادن نصیب المغیچون ایلرلر وظلمی اهل
حکمك کوزینه کوکجك صورتده کوستروب انی طامویه صلرلر
واوزلری مرادلرینه ایرشورلر بوندن بیوك نیجه دشمن اوله که
سنك هلاککه سعی ایلیه برنجه اقچه اله کتورمکدن اوترو والحاصل
رعیته عدل ایلمز اول کمسنه که عاملرینك وخدمتکارلرینك
حالنه نظر ایتمیه واهل بیتنی وقوللرینی عدل اوزره طوتمیه وبو
ذکر اولنانی اول کمسنه قلورکه کندو نفسنده عدالت صقلیه
وکندو نفسنده عدالت بودرکه ظلمی وشهوتی وغضبی اوز عقلندن
برطرف قله تاکه بونلری عقل ودینه اسیر ایلیه وعقل ودینی
انلره اسیر قلمیه واکثر خلق انلردرکه عقلك بیلنه خدمتکرن

بغلمشلردر

بغلمشلردر شهوته وغضبه قوللق ایتمکیچون تا برحیله پیدا ایلیوب
شهوت وغضبی اوز مرادینه یوره لر وعقل خود فرشته لر جوهرندندر
والله تعالینك لشکرندندر وشهوت وغضب ابلیس لشکرندندر
برکمسنه که الله تعالینك لشکرینی ابلیس لشکرینك النده اسیر ایلیه
غیریلره نه وجهله عدل ایلیه پس عدلك کنشی اول سینه ده طوغر
اندنصکره انوك نوری اهل بیتنه وخواصنه سرایت ایلر اندنصکره
انوك شعاعی رعیته ایرشور هرکمسنه که کنشسز شعاع استیه
محال طلب ایلمش اولور وبللکه عدل عقلك کمالندن پیدا اولور
وکمال عقل اولدرکه واقع اولن ایشلری کرکی کبی بیله وانلرك حقیقتنه
واقف اوله وظاهرلرینه مغرور اولمیه مثلا عدلده ال اوردقده
دنیا ایچون ال اورمیه ونظر ایلیه که دنیادن مقصودی نه در
اکر کوکجك طعام یمك ایسه شویله بیله که اوزی بر حیواندرکه
آدم صورتنده در زیراکه طعامی حرصله یمك حیوانلرك عادتیدر
واکر مقصودی حریر قفتان کیمك ایسه بر عورتدرکه آدم صورتنده در
زیراکه بزنمك عورتلرك ایشیدر واکر دشمنلردن انتقام المق
اولورسه بر کلبدرکه آدم صورتنده در زیراکه خشم ایلمك وانتقام
المق یرتجیلرك عادتیدر واکر مقصودی خلق کندویه خدمت

ایتمك اولورسه بر جاهلدر كه عالم صورتنده در زیرا كه اگر عقلی
اولسه بیلوردی كه كندویه خدمت ایدن كمسنه‌لردر و كلی كندو قرنلرینه
و فرجلرینه و شهوتلرینه خدمت ایلرلر و كندودن شهوت ایچون طوروق
قلمشلردر اول سجودی كه ایدرلر حقیقتده كندو كندولره ایدرلر و بو
سوزك دلیلی بودر كه اگر ولایتی غیری كمسنه‌یه ویرمشلردر دیو مساوی
ایشتسه‌لردر و كلیسی اندن اعراض ایدب غیریلره خدمت ایتمكه باشلرلر
و هر نرده كه اقچه حاصل اولمسن كمان ایتسكز سجودی و خدمتی
اول یرده ایدرلر پس حقیقتده اول خدمت ایتمك دكلدر بلكه مسخره لعب
الوب كولمكدر و عاقل اولدر كه دوكلی ایشلرك حقیقتنه نظر ایلیه صورتنه
نظر ایلمیه و بو ایشلرك حقیقتی بولدر كه ذكر اولندی هر كمسنه كه
بونلری بلسه عاقل دكلدر و انوك یری طامودر او نجی قاعده
اولدر كه متكبرلك غالب اولمیه زیرا كه متكبرلكه خشم غالب اولوب
انی انتقامه دعوت قلور و خشم عقلك غولی و آفتیدر و انوك علاجی
دكن مهلكاتدن كتاب غضبده یاد ایلرز چونكه خشم غالب اوله
كركدر كه دوكلی ایشلرده عفو جانبنه میل ایلیه و كرم و صبری
عادت ایدنه و بلكل كه اول كمسنه كه چونكه كرم و صبری عادت
ایدنه اولیا و انبیا كبی اولور و اگر خشم ایلمكی عادت ایدنسه تركلر و كردلر

و شول ابلهلر كبی اولورلر كه جاریالر و بر تحیلر و سائر حیوانلر كبی دردلر
حكایت ابو جعفر خلیفه ایدی بوردی كه بر جنایت ایلمش كمسنه‌یی
اولدوره‌لر مبارك بن فضاله رحمة الله علیه حاضر ایدی ایتدی
یا امیر المؤمنین حسن بصری رحمة الله علیه روایت قلدی كه رسول
صلی الله علیه و سلم ایتدی قیامت كوننده اول وقتده كه خلقی
بر صحراده جمع ایلیلر منادی چاغره كه هر كمسنه‌نك كه حق تعالینك
قتنده حقی واردر ایاغه طورسون دیه‌لر هیچ كمسنه طورمیه الا
اول كمسنه كه بر كمسنه‌دن عفو ایلمش اوله الله تعالی ایده كه
بو كمسنه‌دن الحكك كه بن بونك كناهلرن عفو ایلمشم و كلرك
بونك خشمی ایندن ذركه بر كمسنه انلره ذل اوزاده كه انوك قانی
سعی ایدرلر و بو دمده انی فكر ایلسونلر كه عیسی علیه السلام یحیایه
صلوات الله علیه ایتدی هر كمسنه كه سنك حقكده بر یرمز نسنه
سویلر اگر راست سویلرسه شكر ایله و اگر یلان سویلرسه دخی
زیاده شكر ایله كه سنك دیوانكه زحمتسز بر عمل زیاده اولنور
یعنی اول كمسنه‌نك عبادتنی سنك دیوانكه كتوررلر و رسولك صلی
الله علیه و سلم قتنده بر كمسنه ایچون عظیم قوتلو اردر دیدیلر
رسول ایتدی نه جهتدن ایتدیلر هر كمكله كورشسه طوترسه غالب

اولور وهیچ کمسنه دن عاجز اولماز   رسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی قوی اول کمسنه درکه کندو غضبیله باشه چقه اول کمسنه
دکلدر که بر کمسنه یی بصه   ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
اوچ نسنه واردر هر کمسنه که اول اوچ نسنه یه ایریشه انوک ایمانی
قوی اولوب کمال بولور   اگر خشم کلسه باطل ایشه قصد ایلمیه و
راضی اولمغله حقی ترک ایتمیه   وقادر اولدقده اوز حقندن زیاده
المیه   امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه ایتدی هیچ بر کمسنه نک خلقنه
اعتماد ایلمک تا خشم وقتنده انی کورمیجه   وهیچ بر کمسنه نک دیننه
اعتماد قلمک تا طمع وقتنده انی صنمیجه   وامیر المؤمنین علی بن الحسین
رضی الله عنهما بر کون مسجده کیدرکن بر کمسنه اکا سوکدی
قوللری اول کمسنه یه قصد ایتدیلر علی ایتدی اندن الکک دوندرک
اول کمسنه یه ایتدی ای کشی اول یرمز صفتلرکه بزم باطنمزده واردر
سن انی بلمزسن اندن آرتوقدر که سن دیرسن   وهیچ سنک بزم
قاتمزده بر مقصودک وارمی که انی حاصل قلورز دیدی اول کمسنه
خجل اولدی پس علی بن الحسینک رضی الله عنهما بر قفتانی واریدی
اکا ویروب بیک اقچه دخی انعام ایلدی اول کمسنه کیدرکن ایدردی
بن شهادت ایلرم که بو کمسنه پیغامبر اوغلانلرندندر غیری دکلدر

وهم علی بن الحسیندن روایتدر که قولنی ایکی کره چاغردقده جواب ویرمدی
علی اوغلانه ایتدی ایشتمزمیسن یخسه   اوغلان ایتدی ایشیدوردم
علی ایتدی یا نیچون جواب ویرمزسن   اوغلان ایتدی سنک خلقکدن
ایمنم که بنی انجتمیه سن علی ایتدی شکر الله تعالایه که بنم قولم بندن
ایمن ایمش   وابو دردانک رضی الله عنه بر قولی واریدی بر کون
بر قیونک ایاغنی صندردی   ابو دردا ایتدی نیچون قیونک
ایاغن صندردک   اول اوغلان ایتدی قصدله صندردم تا که
سنی غضبه کتورم   ابو دردا ایتدی بن بودم انی غضبه کتوریم
که سکا بونی تعلیم ایلدی یعنی ابلیس علیه اللعنه پس اول اوغلانی
ازاد ایلدی   وبر کمسنه ابو دردایه رضی الله عنه سوکدی ابو دردا
ایتدی ای جوانمرد بزمله طامونک اراینده بر عقبه واردر اگر اول
عقبه یی کچرسم سنک بو سوزکدن باکم یوقدر   واگر کچمزسم خود اندن
بترم که سن دیرسن   ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی
بر کمسنه واردر که حلمله وعفوله صایم وقایم درجه سنه
ایرشور   وبر کمسنه واردر که انوک ادی جبارلر دفترنده
یزرلر باخصوص که اهل بیتندن غیری کمسنه لره حکمی
داخی یوقدر   ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی طامونک

بر قپوسی واردر كه هیچ كمسنه اول قپودن ایچرو كیرمز الا اول
كه خشمنی شرعه مخالف یوریده روایتدر كه ابلیس علیه
اللعنه موسی نبینك صلوات الله علیه قاتنه كلدی و ایتدی
بن سكا اوچ نسنه اوكردیم سن بكا حق تعالیدن بر حاجت دله
موسی علیه السلام ایتدی اول اوچ نسنه نه‌در ابلیس ایتدی
تیزلكدن حذر ایله كه هر كمكه تیزلكله خفت ایلیه بن انوكله
شول اوینی اوینرم كه اوغلانجقلر طوپله اوینرلر وعورتلردن
حذر ایله كه خلقه عورتلردن غیری اعتماد ایدجك بر طوزق
قورمدم وبخیللقدن حذر ایله كه هر كمسنه كه بخیللق ایلیه بن
انوك دینینی ودنیاسنی زیانه صالرم ورسول صلی الله علیه وسلم
ایتدی هر كمسنه كه خشمنی هضم ایلیه حال بو كه خشمنی
داخی یوریتمكه قادر اوله الله تعالی انوك كوكلنی امنله وایمانله
طولدورر وهر كمسنه كه صبر لباسنی كیه الله تعالی‌یه
تواضع ایلمش اولور والله تعالی اكا كرامت حله‌سنی كیدرر
ورسول صلی الله علیه وسلم ایتدی وای اول كمسنه‌یه
كه بر كمسنه‌یه خشم ایلیه والله تعالینك كندویه خشم اتمسنی
اونوده وبر كمسنه رسوله صلی الله علیه وسلم ایتدی بكا

بر ایش تعلیم ایله كه انوكله اجماغه كیرم رسول ایتدی خشملو
اولمه كه اجماغ سكا میسر اوله اول كمسنه ایتدی دخی یا رسول
الله رسول ایتدی هیچ كمسنه‌دن نسنه دلمه كه اجماغ سكا
ویرله اول كمسنه ایتدی دخی یا رسول الله رسول ایتدی
ایكندو نمازندن صكره یتمش كره استغفار ایله تا كم یتمش
ییللق كناهك عفو اولنه اول كمسنه ایتدی بنم یتمش ییللق كناهم
یوقدر رسول ایتدی آنانك كناهلری دخی عفو اولنه اول
كمسنه ایتدی آنامك دخی اول دكلو كناهی یوقدر رسول
صلی الله علیه وسلم قرنداشلرك دخی كناهلری عفو اولنه
وعبد الله بن مسعود رضی الله عنه ایدر رسول صلی الله
علیه وسلم بر مالی قسمت ایلردی بر كمسنه ایتدی بو بر قسمت
در كه الله ایچون دكلدر یعنی انصافله دكلدر دیدی ابن
مسعود حكایت ایلر كه بو سوزدن رسول خشمناك اولدی ومبارك
یوزی قزردی بوندن غیری نسنه دیمدی كه الله تعالی قرنداشم
موسی‌یه رحمت قلسون كه آنی بوندن زیاده انجدلردی وصبر
ایلردی بو جمله حكایتلر وخبرلر اهل ولایت اولنلره نصیحت
ایچوندر اگر اصل ایمان یرنده اولورسه بونلر اثر ایدر واگر اثر

اگر اعرازایسه کوکلی ایماندن خالیدر ودیلنده وکوکلنده ایمانك
خبرلرندن غیری قالمامشدر وایمان غیری نسنه‌در وبلمزکه ایمانك
حقیقتی اول عاملك قلبنده نجه اولورکه بر یلده بوقدر نیك حرام
التونی آلوب بر کمسنه یه ویره واول التون کندونك بوینده بورج
قله وقیامت کونی اول التونی کندودن طلب ایده لر واول منفعتی غیری کسنه
ایرشه غفلتك ودیلنك نهایتی بودر والله اعلم بالصواب

بو ترجمهٔ کتاب کیمیای سعادت